༄༅། །རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །

རྩ་བ་མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་།
འགྲེལ་བ་མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་དཔལ་བརྟག་པ་
གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་
གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་
བཞུགས་སོ། །

རྩ་བ་མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་།
འགྲེལ་བ་མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0055

དེབ་གསལ་དོ་བདག་གི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༩ ཟླ་དང་པོར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ཡོངས་ཁྲུངས། འབྲས་ཀླུ་རྒྱལ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ།

དེབ་འདིའི་པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་དེབ་གསར་དོ་བདག་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

i

དཀར་ཆགཔར་སྐྲུན་གསལ་བཤད། .................................................................................xi ༄༅།།ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།
བརྟག་པ་དང་པོ། 1 རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ལེའུ།.....................................................................................1 སྔགས་ཀྱི་ལེའུ།............................................................................................5 ལྷའི་ལེའུ།...................................................................................................9 དབང་གི་ལེའུ།............................................................................................11 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ།....................................................................................12 སྤྱོད་པའི་ལེའུ།...........................................................................................14 བརྡ་དང་གནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལེའུ།..........................................................16 རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་བའི་ལེའུ།...........................................19 རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ།................................................................................24 དབང་གི་ལེའུ།..........................................................................................27 རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ།.........................31 བརྟག་པ་གཉིས་པ། 33 རབ་གནས་ཀྱི་ལེའུ།....................................................................................33

དཀར་ཆག

ii

དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།...............................................34 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ལེའུ།.......................40 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།.................................48 ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།..............................................58 བྲིས་སྐུའི་ཆོ་གའི་ལེའུ།..............................................................................65 བཟའ་བའི་ལེའུ།.........................................................................................66 འདུལ་བའི་ལེའུ།.........................................................................................67 སྔགས་བཏུ་བའི་ལེའུ།..................................................................................68 བཟླས་པའི་ལེའུ།.....................................................................................73 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ལེའུ།........................................................73 ༄༅།།དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།
གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 78 བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པ...........................................78 དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་བསྟན་པ།................................................81 ཐེག་པ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ།..................................................................................81 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ།............................................................................85 དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན།.......................................................................89 གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ།....................................................................89

དཀར་ཆག

iii

རང་ལུགས་བཞག་པ།............................................................................98

ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགག་པ།...........................105 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་གང་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་བསྟན་པ།...............109 རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།......................................127 རྒྱུད་སྡེའི་གྲངས་ངེས་དང་ཁྱད་པར་བཤད་པ།.................................................127 རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.............................................141 ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།...............................................................153 གནས་དང་དུས་གང་ཡིན་བཤད་པ།.............................................................153 རྒྱུད་རྒྱས་པ་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཏུས་པ།..............................................155 རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་བཤད་པ།...............................................161 བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་བཤད་པ།.................................................164 རྒྱུད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་བསྡུས་དོན།......................................169 རྒྱུད་འདི་ཉིད་འགྲེལ་བའི་སྲོལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།...............................................185 རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། 189 མཚན་དོན་བཤད་པ།..................................................................................189 འགྱུར་གྱི་ཕྱག་བཤད་པ།..............................................................................189 གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།..........................................................................189 གླེང་གཞི་མདོར་བསྟན་པ།........................................................................190 སྟོན་པ་དང་གནས་ཕུན་ཚོགས་སོགས་བཤད་པ།.........................................190

དཀར་ཆག

iv

རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་རིམ་གཉིས་བསྟན་པ།...........................194 དྲང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ།............................................................194 ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ།...........................................................195 དོན་བསྡུའི་གསོལ་འདེབས་དང་སྟོན་པའི་ཞལ་བཞེས་སྐོར།........................201
བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 211 སྙིང་པོའི་དོན་རྒྱས་བཤད་བརྟག་པ་དང་པོ་བཤད་པ།............................................212 ལུས་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།........................................................................212 ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....................................................................213

རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།.............................................213 ལེའུའི་བསྡུས་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ།........................................................213 ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།....................................................................215 སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ།...................215 བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ།........................................217 བདེ་ཆེན་གནད་དུ་བསྣུན་པས་འདྲེན་པའི་རྩ་རྣམས་བསྟན་པ།.......................219
བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ། 230 མཚམས་སྦྱར་བ་བཤད་པ།..........................................................................232 སྡོམ་པ་བཤད་པ་དངོས།.............................................................................233 གཏུམ་མོ་འབར་བས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་པ།............................................241 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................243

དཀར་ཆག

v

སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ། 244
ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ་བཤད་པ།.................................................................244 ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།.............................................................................245 སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ།................................................................................245 གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ།.......................................................................248 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................260
ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་པ། 260
ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ།.............................................................................261 ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།..............................................................................261 སོ་སོའི་ལུགས་འགོད་པ།.........................................................................261 འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ།.....................................................................267 བསྐྱེད་ཆོག་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ།...........................267 ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ།...............................................268 རྒྱས་བཤད་སྒོ་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྡུས་བཤད་པ།....................................269
ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ། 279
ལེའུ་བཞི་པ་བཤད་པ། 279
ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ། 281
ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ།..........................................................................295 ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ།.................................................298

དཀར་ཆག

vi

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།...............................................................................310
ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པ། 311
ལེའུའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ།...........................................................................321 དགོས་པ་བསྟན་པས་སྤྱོད་པ་འཆད་པའི་འབྲེལ་དགོད་པ།..................................321 སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དངོས།..........................................................321 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................333
ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་པ། 334
འདུལ་བའི་གནས་སྤྱིར་བསྟན་པ།..................................................................337 སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.........................................................................338 གང་གིས་འདུ་བའི་དུས་བཤད་པ།...................................................................351 ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུ་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པ།.............................................................352 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................357
ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ། 357
ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ།............................................................................357 ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།..............................................................................361 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།.....................................................................361 སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་བཤད་པ།..........................................................362 རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བཤད་པ།..............................................367 བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ།..............................................................377

དཀར་ཆག

vii

མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།........................................377 རང་ལུགས་བཞག་པ།.......................................................................391

ཕྱོགས་གང་དུ་ལྷ་མོ་གང་དགོད་པ།......................................................395 ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།.................396 དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།..............................................396 ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཤད་པ།.........................................................396
རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 398 ལུས་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འོད་གསལ་འདྲེན་ཐབས་བཤད་པ་....................398 ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ།............................401 ཐབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་རྙེད་ནས་སྐྱོང་ཚུལ།.........................................403 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།...................................................................403 དགའ་བཞིའི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།..........................................406 ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་ཚུལ་རྙེད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།..................................................408 རྙེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པ།.....................................408 དོགས་གཅོད་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།..................................................412 ལམ་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།..............................................416 ལམ་དེ་རྙེད་ནས་རྒྱུན་དུ་སྐྱོང་རིགས་པར་གདམས་པ།.......................................418 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།...........................................................................419
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་བཤད་པ། 419

དཀར་ཆག

viii

ཕལ་བ་ལྷའི་རྣམ་དག་བཤད་པ།.....................................................................423 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བ།..................424 སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐུར་བཤད་པ།............................................425 ས་ཆོག་བཤད་པ།..................................................................................425 སྟ་གོན་བཤད་པ།...................................................................................427 དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་བཤད་པ།....................................................................427 དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ།............................................................428 དེར་དབང་བསྐུར་བ་བཤད་པ།......................................................................428 དབང་བསྐུར་ནས་དེ་ཉིད་བཤད་པ།.................................................................437 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།...............................................................................441 ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སོགས་བཤད་པ། 442 མིག་གི་ལྟ་སྟངས་དངོས་བཤད་པ།.................................................................442 དེ་དག་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྟུན་ཚུལ།......................................................443 དང་པོ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་གང་ལ་བསླབ་པ།.............................................................444 འགྲུབ་པའི་དུས་བཤད་པ།...........................................................................444 གྲུབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།.....................................................................444 དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཁ་ཟས་བཤད་པ།.........................................................445 དབང་གི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།.....................................446 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................447

དཀར་ཆག

ix

དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤད་པ། 449
རབ་གནས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ།......................................................................449 ལེའུ་གཉིས་པ་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་པ།.......................................453 སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་གསོལ་བཏབ་ལེའུར་སྐབས་དགོད་པ།................................454 ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དངོས་བཤད་པ།.........................................................455 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................483
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ལེའུ། 484
ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།.............................................................................484 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................505
རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ། 505
ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།.............................................................................505 བརྟག་པ་དང་པོའི་གླུ་གར་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཞུས་ལན།................................506 བརྟག་པ་དང་པོར་སྡོམ་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཞུས་ལན།..................................519 ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།...........................................543 གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ཞུས་པ་གསུངས་པ།.........................................................545 ལྷ་མོ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་གདབ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།..........................................553 རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བཤད་པ།.......................................554 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................555
ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ། 555

དཀར་ཆག

x

ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།.............................................................................556 ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞུས་ལན།..............................................556 ཡབ་ཀྱི་རྩ་སྔགས་ཀྱི་ཞུས་ལན།.................................................................580 ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་བསྐུར་ཞུས་ལན།...................................581 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།..............................................................................587
ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་བར་བཤད་པ། 587
བྲིས་སྐུའི་ཆོ་གའི་ལེའུ། 587
བཟའ་བའི་ལེའུ། 589
འདུལ་བའི་ལེའུ། 590
སྔགས་བཏུ་བའི་ལེའུ། 591
བཟླས་པའི་ལེའུ། 597
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ལེའུ། 597
ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་པ། 600
མཇུག་གི་དོན། 604
པར་བྱང་སྨོན་ཚིག....................................................................................609

xi

པར་སྐྲུན་གསལ་བཤཔར་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས། འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་
གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ལས་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་མེད་པའི་ཟབ་ཁྱད་དུ་མས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དག་གི་འཇུག་ངོགས་དམ་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་ཡང་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་འཛམ་བུ་གླིང་བའི་མི་ཞིག་དགོས་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་བའི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་འདི་འདྲ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་ལ།
དེ་ཡང་བརྒྱུད་པ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལས་འཇུག་སྒོ་དམ་པ་དབང་
བཞི་རྫོགས་པར་མནོས་ཏེ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུངས་ཐོག་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེའི་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱས་ནས་མི་ཚེ་ཉམས་ལེན་དང་འགྲོགས་པ་ཞིག་དང་། དེང་གི་དུས་སུ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་པའི་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་

xii

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་དུས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་རང་ཅག་གི་འགན་འཁྲི་ཉག་གཅིག་ཏུ་སོང་བར་བརྟེན། གྲྭ་ཚང་འདི་གའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ཡོན་ཏན་དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཐུགས་འགན་རྐང་བཞེས་ཐོག་རབ་གནས་ལྕགས་སྟག་ལོར་དགེ་བཤེས་ཐོན་ཟིན་རྣམས་བསྡུ་རུབ་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་འཛིན་གྲྭ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་ཏེ། ༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་དེ་ལུགས་སྙན་གསན་ཕུལ་བར་དགྱེས་བརྩེའི་དབུགས་དབྱུང་མཛད་ཅིང་། ད་བར་འཆར་གཞི་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་བཅས་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་ཚང་བར་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་གྱི་མུར་ཡོད་པ་འདི་ག་ལགས་ལ། ཉེ་ལམ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་དགེ་བཤེས་རྣམ་པ་ཚང་འཛོམས་ཐོག་
སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཕྱག་དཔེ་དཀོན་རིགས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་འཆར་འགོད་ཁོངས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་གཉིས་དཔར་སྐྲུན་ཐུབ་ན་ལེགས་པའི་དགོངས་ཚུལ་བྱུང་བར། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྩ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་དེ་གཉིས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་བཏང་སྟེ་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་དེབ་གཟུགས་སུ་བཞེངས་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུ་དད་གུས་ཀྱིས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་ཚར་གྲངས་ ༥༠༠ དཔར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ལགས་ལ།
རྣམ་དཀར་གྱི་བགྱི་བ་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་བསག་འགྱུར་གྱི་དགེ་
རྩ་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བཟླུམས་པའི་མཐུ་ལས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ལམ་སྟོན་དེད་དཔོན་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཙོས་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། ཕ་སྦྱིན་པ་དང་མ་ཀླུ་མོ་མཚོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་རྩེ་དགའ་ཟད་མི་

xiii

པར་སྐྲུན་གསལ་བཤཤེས་པའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་འབྲས་སྤུངས་ཀླུ་འབུམ་ལྷ་རམས་མིང་འཛིན་རྒྱལ་ཚང་སྤྲུལ་མིང་བ་
བསྟན་འཛིན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ནམ་སྐལ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས་སུ་འབོད་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ཟླ་བ་ ༠༤ ཚེས་ ༡༥ ལའོ། །མངྒ་ལཾ།

༄༅། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་

པོ་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བརྟག་པ་དང་པོ།

༼རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ལེའུ།༽
༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཧེ་བཛྲ་ཏནྟྲ་རཱ་ཛ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་
ལ་བཞུགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་

སྙིང་པོ་རྗེ་བཙུན་གསང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་གསང་བའང་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། ཨེ་མའོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྙིང་པོ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་ཅིག །

2

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། གང་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལགས། །ཇི་ལྟར་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལགས། །གང་གིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་གསུངས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྡོ་རྗེ་
མི་ཕྱེད་ཅེས་བྱར་བརྗོད། །སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་གསུམ་གཅིག་པ། །འདིས་ནི་ཤེས་རབ་རིགས་པ་ཡིས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱར་བརྗོད། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོས་གང་བ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་བརྗོད་པར་བྱ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་ལ་སྤྱོད་
ཕྱིར། །དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བརྗོད་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། མིང་
བསྡུས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། །གང་གིས་ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ལགས། །ཧེ་ཡི་རྣམ་པས་ཅི་ཞིག་བཤད། །བཛྲ་ཡིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཅི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཧེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད། །བཛྲའང་ཤེས་རབ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱི་ཉོན། །ལྟ་སྟངས་དགུག་དང་བརྡ་ཆེན་
དང་། །དོན་བྱེད་རྣམ་མང་བརྗོད་པ་དང་། །རེངས་པར་བྱེད་དང་སྐྲོད་པ་ཉིད། །སྡེ་རེངས་བྱེད་དང་མངོན་སྤྱོད་དང་། །ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རྣལ་འབྱོར་མའི། །བསྐྱེད་དང་གནས་དང་བྱེད་རྒྱུ་དང་། །དོན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའོ། །ཧེ་རུ་ཀ་ནི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ། །དང་པོར་གཅིག་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་
སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །དངོས་པོའི་འཆིང་བས་
འཆིང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་ཡིན། །དངོས་པོ་མེད་པར་ཡོངས་ཤེས་པས། །དངོས་པོ་སྒོམ་འགྱུར་ཤེས་རབ་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོངས་ཤེས་པས། །དེ་ལྟར་ཧེ་རུ་ཀ་བསྒོམ་བྱ། །ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་

3

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ལེཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །
རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྡོ་རྗེ་ལུས་ལ་རྩ་དུ་ལགས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྩ་རྣམས་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འབབ་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་འཛག་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། གཙོ་བོ་སྟེ། རྐྱང་མ་དང་། རོ་མ་དང་། ཀུན་
འདར་མའོ། །རྐྱང་མ་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གྱིས། །ཐབས་ཀྱིས་རོ་མ་ཡང་དག་
གནས། །ཀུན་འདར་མ་ནི་དབུས་གནས་སུ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །རྐྱང་མ་མི་བསྐྱོད་འབབ་པ་སྟེ། །རོ་མ་དེ་བཞིན་ཁྲག་འབབ་ཅིང་། །ཤེས་རབ་ཟླ་བ་འབབ་བཤད་པ། །དེ་ནི་ཀུན་འདར་མ་རབ་གྲགས། །མི་ཕྱེད་མ་དང་། ཕྲ་གཟུགས་མ་དང་། རྩེ་བ་མ་དང་། གཡོན་པ་མ་དང་། ཐུང་ངུ་མ་དང་། རུས་སྦལ་སྐྱེས་མ་དང་། སྒོམ་པ་མ་དང་། དབང་མ་དང་། སྐྱོན་མ་དང་། འཇུག་མ་དང་། མ་མོ་དང་། མཚན་མོ་དང་། བསིལ་སྦྱིན་མ་དང་། ཚ་བ་མ་དང་། རྐྱང་མ་དང་། ཀུན་འདར་མ་དང་། རོ་མ་དང་། གཞོལ་མ་དང་། རེངས་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཟུགས་ཅན་མ་དང་། སྤྱི་མ་དང་། རྒྱུ་སྦྱིན་མ་

དང་། སྦྱོར་བྲལ་མ་དང་། སྡུག་གུ་མ་དང་། གྲུབ་མ་དང་། འཚེད་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་བཟང་མ་དང་། སུམ་སྐོར་མ་དང་། འདོད་མ་དང་། ཁྱིམ་མ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། བདུད་དྲལ་མའོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྩ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྲིད་གསུམ་

ཡོངས་གྱུར་ཐམས་ཅད་ནི། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་

4

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ནི་བརྟག །
སྡོམ་པའི་དབྱེ་བའང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ནི། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་སོ། །ཆོས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་བ་ནི། སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་སོ། །ཨེ་ཝཾ་མ་ཡ་ནི། ཨེ་ཡི་རྣམ་པ་ལྷ་མོ་སྤྱན། །ཝཾ་གྱི་རྣམ་

པ་བདག་མར་བརྗོད། །མ་ནི་ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ། །ཡ་ཡི་རྣམ་པས་སྒྲོལ་མར་བརྗོད། །སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་པདྨ་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལ་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །འཁོར་ལོའི་
གྲངས་ཀྱི་རིམ་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཉེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ། །འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ནི། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་ནི། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་བཞི་ནི། དགའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དགའ་བྲལ་གྱི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའོ། །སྡེ་བ་
བཞི་ནི། གནས་བརྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་གྱི་བཀུར་བ་དང་།

དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་ནོ། །ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཨཱ་ལི་དང་། ཀཱ་ལི་དང་། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། དབྱུག་གུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཐུན་ཚོད་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བཞིའོ། །ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ཡིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་བསྲེགས་ཤིང་། །སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྲེགས་ཏེ། །བསྲེགས་པས་

5

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼སྔགས་ཀྱི་ལེའརི་བོང་ཅན་ཧཾ་འཛག །རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༼སྔགས་ཀྱི་ལེའུ།༽
སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ༀ་ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ་སརྦྦ་དྷརྨྨ་ཎཱཾ། ཨཱངྱ་ནུ་ཏྤནྣ་
ཏྭཱ་ཏ་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏོར་མའི་སྔགས་སོ། །བྲུཾ་ཨཾ་ཛྲ່་ཁཾ་ཧཱུཾ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ༀ་དེ་བ་བི་ཙུ་བཛྲ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོའོ། །སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྐང་བ་དང་པོར་ༀ་གྱི་རྣམ་པ་

དང་། །མཐར་ནི་སྭཱཧཱ་དང་། ཧཱུཾ་ཕཊ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ནང་དུ་གཞུག་གོ །ༀ་ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་ཡ་ཤ་སྭཱཧཱ། གྲོང་ཁྱེར་དཀྲུགས་པའི་སྔགས་སོ། །ཨ་ཨཱ། ཨི་ཨཱི། ཨུ་ཨཱུ། ར໏་རཱ໏། ལ໏་ལཱ໏། ཨེ་ཨཻ། ཨོ་ཨཽ། ཨཾ་ཨཿ ། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ༀ་ཏྲཻ་ལོཀྱཱ་ཀྵེ་པ་
ཧུཾ་ཧུཾ་ཧུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཕྱག་གཉིས་པའིའོ། །ༀ་ཛྭ་ལ་ཛྭ་ལ་བྷྱོ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཕྱག་བཞི་བའི་འོ། །ༀ་ཀི་ཊི་ཀི་ཊི་བཛྲ་ཧུཾ་ཧུཾ་ཧུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཕྱག་དྲུག་པའི་འོ། །ༀ་ཨཱཿ་ཧཱུཾ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྔགས་སོ། །ༀ་རཀྵ་རཀྵ་ཧུཾ་ཧུཾ་ཧུཾ་
ཕཊ་སྭཱཧཱ། ས་སྦྱོང་བའི་སྔགས་སོ། །ༀ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། རེངས་པར་བྱེད་པའི་འོ། །ༀ་ཨཾ་སྭཱཧཱ། དབང་དུ་བྱེད་པའོ། །ༀ་ཁཾ་སྭཱཧཱ། སྐྲོད་པར་བྱེད་པའི་འོ། །ༀ་ཛྲ່་སྭཱཧཱ། སྡང་བར་བྱེད་པའི་འོ། །ༀ་བུཾ་སྭཱཧཱ། མངོན་སྤྱོད་ཀྱིའོ། །ༀ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། འགུགས་པར་བྱེད་
པའི་འོ། །ༀ་གྷུ་སྭཱཧཱ། གསོད་པར་བྱེད་པའོ། །ༀ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་ཧྲཱིཿ སྭཱཧཱ། ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་
སྔགས་སོ། །ཨ་ཕུཿ འི་རྣམ་པས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱས་ལ་བདུད་རྩི་

ལྔས་ནི། བླུག །མེ་ཏོག་ནག་པོས་ནི། མཆོད། ཀླུ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཁུ་བས་ནི། བྱུག །གླང་པོ་ཆེའི་ཆང་གིས་ནི། བྱུག །ཁམ་ཕོར་ཁ་སྦྱར་དུ་ནི། གཞག །བ་ནག་པོའི་

6

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འོ་མས་ནི། དགང་། གཞོན་ནུ་མ་ནག་མོས་བཀལ་བའི་སྐུད་པས་ནི། དཀྲི། རླུང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྫིང་བུ་བྱས་ཏེ་མཐའ་ཡས་དེར་གཞག་གོ །དེའི་འགྲམ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞེངས་པར་བྱ་སྟེ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བས་ནི། རྡུལ་ཚོན་ནག་པོ། སྐྱེས་པའི་རུས་
པའི་ཕྱེ་མས་ནི། རྡུལ་ཚོན་དཀར་བོ། ལྡོང་རུས་ཀྱིས་ནི། རྡུལ་ཚོན་སེར་བོ། དུར་
ཁྲོད་ཀྱི་སོ་ཕག་གིས་ནི། རྡུལ་ཚོན་དམར་བོ། རྐུན་མའི་ལོ་མ་དང་། སྐྱེས་པའི་རུས་པའི་ཕྱེ་མ་དག་གིས་ནི། རྡུལ་ཚོན་ལྗང་གུ་སྟེ། རྡུལ་ཚོན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་

འཁོར་བཞེངས་སོ། །
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྲད་བུས་ཐིག་གདབ་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲུ་གསུམ་པ་བྱ་སྟེ། དེའི་
དབུས་སུ་མཐའ་ཡས་མནན་པའི་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་བརྒྱད་པ། ཞབས་བཞི་བ། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། སྤྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིས་ཆེ་བ། འཇིགས་པའང་འཇིགས་པར་མཛད་པ་བྲིའོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ནང་གི་མ་རུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྔགས་བཟླ་སྟེ། ༀ་གྷུ་རུ་གྷུ་རུ་གྷ་ཌུ་གྷ་ཌུ་མ་ས་མ་ས་གྷ་ཊ་གྷ་ཊ་གྷོ་ཊ་ཡ་གྷོ་ཊ་ཡ། ཨ་ནནྟ་ཀྵོ་བྷ་ཀ་ར་ཡེ་ནཱ་གཱ་དྷི་པ་ཏ་ཡེ་ཧེ་ཧེ་རུ་རུ་ཀཾ་སབྟ་པཱ་ཏཱ་ལ་ག་ཏཱ་ན་ནཱ་གཱ་ཀརྵ་ཡ་པརྵ་ཡ། གརྫྫ་ཡ་ཏ་རྫྫ་ཡ། ཕུཿ་ཕུཿ་ཕུཿ་ཕུཿ་ཕུཿ་ཕུཿ་ཕུཿ་ཕུཿ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། གལ་ཏེ་ཆར་མི་འབབ་ན་དེའི་ཚེ་སྔགས་འདི་ལྡོག་ལ་བཟླ་སྟེ། ཆར་འབབ་བོ། །གལ་ཏེ་མི་འབབ་ན། དེའི་ཚེ་མགོ་ཨརྫ་ཀའི་དོག་པ་ལྟར་འགས་སོ། །ཆར་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་གའོ། །སྤྲིན་དྲལ་བ་བཤད་དེ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་ཉེ་བར་
འདུག་ནས་སྔགས་བཟླས་ཤིང་དྲལ་ཏེ། ༀ་ཨཱརྱ་ཤྨ་ཤཱ་ན་བྲ་ཡཱ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ།
སྤྲིན་དྲལ་བའི་ཆོ་གའོ། །ཕ་རོལ་གྱི་སྡེ་རྣམ་པར་གཞིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁ་ཊི་ཀའི་

7

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼སྔགས་ཀྱི་ལེའསྒྲུབ་པ་བཤད་དེ། ཁ་ཊི་ཀ་དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་དང་། ཀུ་ཋཱ་ར་ཙྪིནྣ་དང་ལྷན་ཅིག་བཏགས་ལ་རིལ་བུ་བྱ་སྟེ། སྔགས་ནི། ༀ་བཛྲ་ཀརྟ་རི་ཧེ་བཛྲ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེ་བ་བཟླས་ཤིང་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་འབུམ་བྱས་ཏེ། དེ་བསྒྲུབས་ལ་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་ཀྱི་མགྲིན་པར་བསྐོར་ཞིང་བསྐོར་ནས་བཅད་ན་དགྲ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་གི་ཆོ་གའོ། །
ལྷ་རྣམས་དགས་པར་འདོད་པས་ཐིག་ལེ་བསྒྲུབ་སྟེ། ཚངས་པའི་ས་བོན་རྒྱལ་ལ་བསྒྲུབས་ནས་ཀུ་ཋཱ་ར་ཙྪིནྣ་དང་བསྲེས་ལ་ཉི་མ་གཟས་ཟིན་པ་ན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བཏགས་ཤིང་བཏགས་ནས་དགྲ་སྟ་བྱས་ཏེ། དེ་རྐང་བས་མནན་ནས་སྔགས་བཟླ་སྟེ། ༀ་བཛྲ་ཀུ་ཁྲཱ་ར་པཱ་ཊ་ཡ་པཱ་ཊ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། བྱེ་བ་བཟླས་ལ་ཐིག་ལེ་བྱས་ཏེ་གང་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་དེ་འགས་སོ། །ལྷ་དགས་པའི་ཆོ་གའོ། །ཚ་བས་གདུང་བར་འདོད་པས་ཨརྐྐའི་ལོ་མ་ལ་དུག་དང་སྐེ་ཚེ་དང་ཙི་ཏྲ་ཀའི་ཁུ་བས་དགྲ་བོའི་མིང་བྲི་ཞིང་འབྲས་ཕུབ་ཀྱི་མེ་ལ་གདུངས་ཏེ་སྔགས་ཁྲི་བཟླའོ། །ༀ་ཧེ་བཛྲ་ཛྭ་ར་ཛྭ་ར་ཤ་
ཏྲུཾ་བྷྲུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཚ་བའི་ཆོ་གའོ། །ཁྲི་བཟླས་པས་འགྲུབ་བོ། །ཆང་སྐྱུག་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྟེ་བར་ཡཾ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་ཞིང་མཾ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་

པ་ལས་ཆང་ལྟོ་བར་རྣམ་པར་བསྒོམས་ཏེ་སྐྱུག་པར་བྱེད་པར་བལྟས་ན་ཆང་སྐྱུག་གོ །རབ་ཏུ་མྱོས་མ་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས་མྱ་ངན་མེད་པའི་བརྒྱད་ལ་མྱ་ངན་མེད་པའི་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ་གོས་དམར་བོ་བགོས་ནས་མྱོས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟའ་

ཞིང་། ཀ་ཀཱ་མ་ཙི་ཀའི་ཁུ་བས་ཐིག་ལེ་བྱས་ནས་སྔགས་བཟླ་སྟེ། ༀ་ཨ་མུ་ཀཾ་མེ་ཧྲཱིཿབསཱི་བྷ་བ་ཏུ་སྭཱཧཱ། ཁྲིས་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་

8

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པས་སཱ་ལུ་བཏགས་པའི་འགྱུར་བ་ལ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་བྱས་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཆུ་ལ་གཞུག་ཅིང་སྔགས་བཟླ་སྟེ། ༀ་བཛྲ་ཨརྐྐ་མཱ་ཙ་ལ་མཱ་ཙ་ལ་ཏིཥྛ་ཏིཥྛ་ཧེ་བཛྲ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་བཟླས་ཏེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་ཡང་དག་པར་གནས་ཤིང་ཉིན་མཚན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་གའོ། །
ༀ་ན་གྲཱ་ན་གྲཱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་འདིས་དུས་མ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་མའི་མིག་དག་ལ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མངོན་པར་བསྔགས་ནས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ལྔས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ཅིང་སྙན་གསན་དབབ་བོ། །བཅུ་བཞི་བའམ་བརྒྱད་པའི་སྔ་བའི་དུས་སུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞག་ཅིང་འབྲུ་མར་དང་ཨ་ལཀྟའི་ཁུ་བ་ལ་སྔགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མངོན་
པར་བསྔགས་སོ། །དེ་ནས་མངོན་པར་བསྔགས་པའི་ཨ་ལཀྟའི་ཁུ་བས་བསྔགས་པའི་མཐེ་བོང་རྒན་པོས་བསྐུས་ནས་འབྲུ་མར་གྱིས་ཀྱང་བླུགས་ལ་གཞོན་ནུ་མ་ལ་
བསྟན་ཏེ། ངའི་རྫས་སུས་ཁྱེར་སྨོས། དེ་ལ་དེས་སྨྲས་པ། ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱེར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྐར་མའོ། །བེ་ཊུ་ཡཱ་བེ་ཊུ་ཡཱ་ཞེས་བརྗོད་ན་གླང་པོ་ཆེ་འབྲོས་པར་འགྱུར་རོ། །མརྨྨ་མ་རྨྨ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྟག་འབྲོས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཏིལླི་ཡཱ་ཏི་ལླི་ཡཱ་ཞེས་བརྗོད་ན་བསེ་འབྲོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཨི་ལི་མི་ལི་ཕུཿ ཕུཿ ཞེས་བརྗོད་ན་སྦྲུལ་འབྲོས་པར་འགྱུར་རོ། །ནོར་སྐྱོང་འདུལ་བའི་ཕྱག་གིས་ལག་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་ན་ཁྱི་འབྲོས་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་མ་དང་། དཀར་མོ་དང་། ཆུ་མ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། བདག་མེད་མ་དང་། ས་སྤྱོད་མ་དང་། མཁའ་སྤྱོད་མའི་

9

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼ལྷའི་ལེའུརྣལ་འབྱོར་ལས་རེངས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་བྱེད་
དོ། །སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༼ལྷའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་ལྷའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ། །གཉིས་པར་སྙིང་རྗེ་རྣམ་བསྒོམ་ཞིང་། །གསུམ་པར་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། །ཀུན་གྱི་མཐར་

ནི་བཏང་སྙོམས་སོ། །ཡང་ནི་སྟོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ས་བོན་བསྡུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྫོགས། །བཞི་བ་ལ་ནི་ཡིག་འབྲུ་དགོད། །རེ་ཕས་ཉི་མ་སྔོན་དུ་རྣམ་བསྒོམས་ནས། །ཉི་དེར་ཧཱུཾ་བྱུང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ར་བ་དང་། །གུར་བཅིང་བ་ཡང་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་ཉིད། །དང་པོར་རོ་ནི་རྣམ་བསྒོམས་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བརྗོད། །དེ་སྟེང་རྣལ་འབྱོར་བ་གནས་
ནས། ཧེ་རུ་ཀ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམ། །རང་གི་སྙིང་གར་རེ་ཕ་བསྒོམ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་དཀྱིལ་འཁོར། །དེར་ནི་ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པ་ཉིད། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ཅན། །ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི། །ཁ་དོག་ནག་པོ་འཇིགས་ཆེན་པོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བའི་དབུས་གནས་པར། །ཡང་ནི་ཧཱུཾ་གི་དེ་ཉིད་བསྒོམ། །ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པར་གྱུར་བལྟས་ནས། །ཞེ་སྡང་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམ། །རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་ནག་པོ་ཆེ། །འདམ་སྐྱེས་སྔོན་པོ་འདྲ་བའི་མདོག །ཡང་ན་སྔོ་དང་ཉི་མའི་མདོག །དད་པས་ངེས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་བལྟས་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །རྒྱན་རྣམས་
ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡི། །ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། །དཀར་མོ་རི་དྭགས་མཚན་མ་འཛིན། །ཆོམ་རྐུན་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྣོད། །རོ་ལངས་མ་ནི་ཆུ་ལག་

10

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མ། །གྷསྨ་རི་ནི་སྨན་འཛིན་ཅིང་། །པུཀྐ་སི་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལག །དེ་བཞིན་རི་ཁྲོད་མ་རོ་འཛིན། །གདོལ་བ་མོ་ནི་ཅང་ཏེའུ་རྡུང་། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོ་མཆོད། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཆགས་པས། །གཡུང་མོས་སྐུ་ལ་འཁྱུད་པ་ཉིད། །ཨཱ་ལི་ཟླ་བ་ཀཱ་ལི་ཉི། །ས་བོན་ནང་དུ་སོན་གྱུར་པ། དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱར་བརྗོད། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱབ་པ་ཡི། །རང་གི་ལུས་མཚུངས་རྣམ་པར་སྤྲོ། །བསྡུས་ནས་སྙིང་གར་དགུག་པ་ན། །ཡོ་གི་ཞེ་སྡང་བདག་ཉིད་
འགྱུར། །སྔོ་དང་ཉི་མ་མཚུངས་པའི་མདོག །བནྡྷུ་དམར་བོའི་སྤྱན་དང་ལྡན། །སྐྲ་སེར་གྱེན་དུ་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱན། །འཁོར་ལོ་རྣ་ཆ་ནོར་བུ་དང་། །ལག་གདུབ་དང་ནི་སྐ་རགས་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པ། །འདི་རྣམས་ཕྱག་རྒྱར་རབ་ཏུ་གྲགས། །སྡང་མིག་བརྒྱད་གཉིས་ལོ་ཡི་ཚུལ། །གཡོན་ན་རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ་དང་། །གཡོན་པ་ནས་ཀྱང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག །གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཉིད། །ཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་འདོན་པའི་བདག །རྣམ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་ཡོངས་བསྐོར་ནས། །དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་མགོན་པོ་རོལ། །དབུགས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའི་རིགས་པ་འདིས། །དུར་ཁྲོད་ཅེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཕྱག་བཞི་ནི། བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གཟུགས་དང་། སྐུ་མདོག་དང་། ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཕྱག་གཡོན་གྱི་དང་

པོ་ན་སྐྱེས་པའི་ཐོད་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྲག་གིས་བཀང་བ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་
ཀྱི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ཕྱག་ལྷག་མ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ལ་འཁྱུད་པ། ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཕྱག་དྲུག་པ། ཞལ་གསུམ་པ། གཡོན་དམར་བ། གཡས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་པོ་སྔོན་པོ། གཅེར་བུ་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་

11

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼དབང་གི་ལེའུ།

སྐུ་མདོག་དང་གཟུགས་ཅན། ཕྱག་རྣམས་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་

པའོ། །ཕྱག་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་རྩེ་གསུམ་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་རྡོ་རྗེ། ཕྱག་
གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་དྲིལ་བུ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་གཉིས་པ་ན་གྲི་གུག །ཕྱག་ལྷག་མ་

དག་གིས་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་མ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྟེ། གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ། ཁམས་གསུམ་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རོ་མནན་པའོ། །ལྷའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

༼དབང་གི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་ལྷ་དབང་བསྐུར་བའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །རང་གི་སྙིང་གར་ས་བོན་བསམ་མོ། །ས་བོན་ལས་ནི། འོད་ཟེར་ནག་པོ་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་

ཕྱུང་ནས་དེ་ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ལ་མ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །ༀ་ཨ་བྷི་
ཥཱིཉྩནྟུ་མཱཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཧེ་རུ་ཀའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལྔས་གང་བའི་བུམ་པ་ལྔས་
དབང་བསྐུར་བར་བྱའོ། །དབང་བསྐུར་བ་ན་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྔའི་སྒྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གུར་གུམ་གྱི་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་
རོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་གླུ་
སྤྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླང་བར་བྱའོ། །དབང་བསྐུར་ནས་སྤྱི་བོར་རང་གི་
རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི། ཧེ་རུ་ཀ་རྫོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཐུན་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས་ལངས་ཏེ་ལྷའི་

12

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཟུགས་སུ་གཞག་གོ །དབང་གི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བའོ། །

༼དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ངོ་བོས་གཟུགས་མེད་མཐོང་བ་བོ། །སྒྲ་མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་མེད། །དྲི་མེད་སྣོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །རོ་མེད་མྱོང་བ་བོ་ཡང་མེད། །རེག་མེད་རེག་པ་པོ་ཡང་མེད། སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་མེད། །སྐྱེད་བྱེད་མ་དང་སྲིང་མོ་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད། གར་མ་
ཚོས་མ་རྡོ་རྗེ་མ། །གདོལ་མ་དེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་མོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆོ་ག་ཡིས། །དེ་ཉིད་རིག་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད། །ཇི་ལྟར་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར། །རབ་ཏུ་འབད་པས་བསྟེན་པ་ཉིད། །མ་གསང་སྦྲུལ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་། །ས་སྤྱོད་མེ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་བྱེད། །རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ། །ཐར་པའི་རྒྱུར་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་འདིས་ནི་གདབ་བ་ཉིད། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་པདྨ་དེ་བཞིན་ལས། །དེ་བཞིན་བཤེགས་དང་རིན་ཆེན་ཉིད། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དམ་པ་ཡི། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་
རུ་བརྗོད། །རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་གཡུང་མོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་པདྨའི་གར་མ་ཉིད། །ལས་ནི་ཚོས་མར་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྲམ་ཟེ་མོ། །རིན་ཆེན་གདོལ་མར་ཤེས་པར་བྱ། །ཕྱག་རྒྱ་ལྔར་ནི་རྣམ་པར་ངེས། །འདི་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །
དཔལ་ལྡན་དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་སླར་ཡང་གཤེགས་པ་ཉིད། །འདིས་ནི་ཤེས་རབ་རིགས་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་བརྗོད་ཅིང་། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །སྐུ་གསུང་

13

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཕྱི་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །རིགས་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་
རྣམས་དང་། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས། །རིགས་དང་བགྲང་བྱ་འདི་ཡིས་ནི། །རིགས་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །སྒོམ་པ་པོ་མེད་སྒོམ་པའང་མེད། །ལྷ་མེད་སྔགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །སྔགས་དང་ལྷ་ནི་ཡང་དག་གནས། །རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་དོན་ཡོད་དང་། །རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་དཔའ་བོ། །ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་ཞི་བ་དང་། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་བརྗོད། །ཚངས་པ་སྒྲིབ་བྲལ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཇུག་ཕྱིར་ཁྱབ་འཇུག་བརྗོད་པར་བྱ། །རྟག་ཏུ་དགེ་
བས་ཞི་བ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་གནས། །དམ་པའི་བདེ་བས་དེ་ཉིད་དེ། །བདེ་བ་རྟོགས་ཕྱིར་རྣམ་སངས་རྒྱས། །གང་ཕྱིར་ལུས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད། །ལྷ་ཞེས་
མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་འདི་ལ་བྷ་ག་མངའ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །བྷ་ག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བརྗོད། །
དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་བདུད། །བཅོམ་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ། །གང་ཕྱིར་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེད་པ་
ཡི། །ཤེས་རབ་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །གང་ཕྱིར་སྐལ་བ་སྟོན་པ་ཡི། །ཤེས་རབ་
སྲིང་མོ་ཞེས་བྱ་ཉིད། །བཙོ་བླག་མ་དང་བུ་མོ་དང་། །གར་མཁན་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚེད་པའི་ཕྱིར། །བཙོ་བླག་མ་ཞེས་དེ་བཞིན་བརྗོད། །ཡོན་ཏན་འཇོ་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ནི། །བུ་མོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་གཡོ་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་གར་མར་བརྗོད་པར་བྱ། །གང་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
མི་རེག་པ། །དེ་ཕྱིར་གཡུང་མོར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་རབ་བརྟགས་

14

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པས། །བརྗོད་པ་བཟླས་པར་ཡང་དག་བཤད། །རྐང་བའི་རྗེས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ཉེད་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྗོད་པར་བྱ། ལག་པ་བསྒྱུར་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །སོར་
མོ་ཉེད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རྣམ་སེམས་བསམ་གཏན་ནི། །གང་བསམ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕ་ལས་བདེ་ཐོབ་པ། །དེ་ཡི་བདེ་བ་རང་གིས་བཟའ། །བདེ་བ་གང་གིས་འཆི་བ་འདི། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བསམ་གཏན་བརྗོད། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བའོ། །

༼སྤྱོད་པའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་གཞན་ཡང་རབ་བཤད་བྱ། །སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཐར་འགྲོ་བ། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་དངོས་གྲུབ་རྒྱུས། །སྒོམ་པ་པོ་ཡིས་རྣམ་འཛིན་པ། །རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་བཟང་། །སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་འཛིན། །ལག་པ་དག་ལ་ལག་གདུབ་ཉིད། །རྐེད་པ་ལ་ཡང་སྐ་རགས་ཉིད། །རྐང་བར་དེ་བཞིན་རྐང་གདུབ་པོ། །ལག་པའི་རྩ་བར་དཔུང་རྒྱན་ཉིད། །མགྲིན་པར་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་སྟེ། །བགོ་བ་སྟག་གི་པགས་པ་ཉིད། །བཟའ་བ་མི་འཆི་བཅུ་ཕྱེད་དེ། །ཧེ་རུ་ཀ་སྦྱོར་སྐྱེས་བུ་སྟེ། །ཁ་དོག་ལྔ་ལ་རྣམ་པར་གནས། །རིགས་ལྔ་དག་དང་མཉམ་ལྡན་པ། །རིགས་ནི་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟག །ཁ་དོག་དུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། གང་ཕྱིར་དབྱེ་
བ་མཚོན་མི་བྱ། །ཤིང་གཅིག་དང་ནི་དུར་ཁྲོད་དང་། །མ་མོའི་ཁྱིམ་དང་མཚན་མོ་དང་། །ཡང་ན་དབེན་པའམ་བས་མཐའ་རུ། །སྒོམ་པ་བཟང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཅུང་ཟད་དྲོད་ན་ཐོབ་པ་ན། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་འདོད་པས། །གལ་ཏེ་འགྲུབ་འགྱུར་འདོད་ཡོད་ན། །འདིས་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ཉིད། །ཤིན་ཏུ་བཞིན་བཟང་མིག་ཡངས་

15

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼སྤྱོད་པའི་ལེའམ། །རང་གིས་དབང་བསྐུར་སྙིང་རྗེ་ཅན། །རྡོ་རྗེའི་བུ་མོ་འདི་ཁྱེར་ནས། །སྤྱོད་པར་བྱ་
བར་རྟོགས་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་དངོས་མེད་ན། །རང་འདོད་ལྷ་ཡི་རིགས་ཀྱིས་

བྱ། །ཡང་ན་གཞན་གྱི་རིགས་བྱུང་བ། །བྱང་ཆུབ་ས་བོན་གདབ་པ་དང་། སྦྱང་བ་
ཡིས་ནི་གཟུང་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་དགའ་བས་གླུ་བླང་སྟེ། །དེ་ཚེ་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ལྡན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ན། །ཐར་པའི་རྒྱུར་ནི་གར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཚེ་རྡོ་རྗེ་རྐང་བས་གར། །ཡོ་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པས་བྱེད། །འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པ། །རྣ་ཆའི་བདག་ཉིད་འོད་དཔག་མེད། །མགུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་རིན་ཆེན་
བདག །ལག་གདུབ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བརྗོད། །སྐ་རགས་ལ་ནི་དོན་ཡོད་གནས། །ཁ་ཊྭཱཾ་ག་གཟུགས་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཅང་ཏེའུ་
ཉིད། །ཞེ་སྡང་རྣམ་དག་རྣལ་འབྱོར་བ། །གླུ་ནི་རྣམ་དག་སྔགས་སུ་གནས། །གར་ནི་སྒོམ་པ་བྱས་པ་ཉིད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གླུ་དང་གར། །ཡོ་གིས་རྟག་ཏུ་རྟག་ཏུ་བྱ། །སྨན་ནི་རྣམ་པར་བཟའ་བ་སྟེ། །ཆུ་ནི་རྟག་པར་བཏུང་བ་ཉིད། །རྒ་ཤིས་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་སྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །
རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་ཅོད་པན་བྱས། །དེ་ལ་ཧཱུཾ་བྱུང་སྦྱར་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་ཐོད་པ་རྣམས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་འཛིན། །ཐོད་པ་སོར་ལྔ་བ་ཡི་ཚད། །བྱས་པས་ཅོད་པན་འཛིན་པར་བྱེད། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས། །སྐྲ་ཡི་སྐ་རགས་ཉིད་བསྐོར་ཉིད། །ཐལ་བ་སྐྲ་ཡི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་སྤྱོད་པས་འཛིན། །ཅང་ཏེའུ་སྒྲ་ནི་བཟླས་པ་སྟེ། །ཁ་ཊྭཱཾ་ག་སྒོམ་ཤེས་རབ་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་ཐོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་བཟླས་དང་སྒོམ་པ་ཡིན། །བརྐམ་

16

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དང་རྨོངས་དང་འཇིགས་དང་ཁྲོ། །ངོ་ཚའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤང་། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་གཉིད་སྤངས་ནས། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྤྱོད་པར་བྱ། །ལུས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་

ནི། །ཕྱི་ནས་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་སྤྱད། །སྐལ་དང་སྐལ་མིན་རྣམ་སྤྱད་པས། །དེ་ཕྱིར་

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་མི་བྱ། །བཟའ་བཅའ་དེ་བཞིན་བཏུང་བ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་རབ་ཏུ་
བཟའ། །ཡིད་འོང་མི་འོང་རྣམ་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེན་པ་ཙམ་དུ་མི་བྱའོ། །བཟའ་དང་བཟའ་
མིན་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བཏུང་དང་བཏུང་མིན་ཉིད། །བགྲོད་དང་བགྲོད་མིན་སྔགས་པ་ཡིས། །རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ། །དངོས་གྲུབ་རྙེད་པའི་སློབ་མ་གང་། །གང་དག་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་བོ། །མནར་མེད་སྤང་བའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །གྲུབ་པས་བླ་མ་མངོན་ཕྱག་བཙལ། །བསླབ་དང་དབང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །དེ་བཞིན་ངོ་ཚའི་འབྲས་བུ་ཉིད། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ཡོ་གིས་རྣམ་དཔྱད་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །སྦྱིན་སྲེག་
མཆོག་སྦྱིན་དཀའ་ཐུབ་འདས། །སྔགས་དང་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་སྤངས། །དམ་

ཚིག་སྡོམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པར་སྤྱོད་པ་བྱེད། །ངེས་པར་སྔོན་དུ་ལྷ་མིན་གང་། །བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་ལ་འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། །སེངྒེའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་
སྙིང་རྗེས་བཏུང་བར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་བཏུང་དགའ་རྣལ་འབྱོར་བ། །གཞན་གྱི་བཏུང་

བས་བཟི་བ་མེད། །སྤྱོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །

༼བརྡ་དང་གནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་ཙྪོ་མའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་གིས་སྤུན་དང་སྲིང་མོར་ཡང་། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །གང་ཞིག་སོར་མོ་གཅིག་སྟོན་དང་། །གཉིས་ཀྱིས་

17

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼བརྡ་དང་གནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལེའུལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན། །གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་བཅངས་པ་ལས། །སྙུན་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་རྣམ་པར་ཤེས། །གང་ཞིག་སྲིན་ལག་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཡི་མཐེའུ་ཆུང་རྣམ་པར་
སྦྱིན། །གང་ཞིག་གུང་མོ་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཡི་མཛུབ་མོ་རྣམ་པར་སྦྱིན། །གང་ཞིག་སྲིན་

ལག་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཡི་མགྲིན་པ་རབ་ཏུ་བསྟན། །གང་ཞིག་གོས་ནི་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཡི་རྩེ་གསུམ་རབ་ཏུ་བསྟན། །གང་ཞིག་ནུ་མ་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཡི་མཚམས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །གང་ཞིག་སོ་ནི་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཡི་ཁ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །གང་ཞིག་ཁྲོ་གཉེར་སྟོན་པ་ལ། །གཙུག་ཕུད་དགྲོལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ། །གང་ཞིག་དཔྲལ་བ་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཡི་རྒྱབ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །གང་ཞིག་རྐང་མཐིལ་སྟོན་པ་ལ། །ལྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་རྩེ་བར་བྱ། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་གྱིས་ནི། །དམ་ཚིག་གིས་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མས་སྨྲས་པས། །ཨེ་མ་བུ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །གལ་ཏེ་ཕྲེང་བའི་ལག་སྟོན་ན། །འདུ་
བར་བྱ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན། །ཕྲེང་བ་མངོན་པར་གཏད་བྱས་ན། །དམ་ཚིག་ལ་གནས་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཞེས་འདུ་བ། །བཟང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པ། །དེ་ལ་འདུ་བར་རྣལ་འབྱོར་མས། །གང་སྨྲས་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བྱ། །
ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། འདུ་བའི་གནས་དུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་ནི། །ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དང་། །ཙྪནྡོ་ཉེ་བའི་ཙྪནྡོ་དང་། །དེ་བཞིན་འདུ་བ་ཉེ་འདུ་བ། །འཐུང་གཅོད་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་ཉིད། །དུར་ཁྲོད་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཉིད། །འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་མགོན་པོ་ཉིད། །འདིས་ནི་གཞན་གྱིས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཀྱེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས། གནས་ལ་སོགས་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

18

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྩལ་པ། གནས་ནི་ཛཱ་ལནྡྷ་རར་བཤད། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཨུ་ཌི་ཉིད། །གནས་ནི་ཀོ་ལཱ་གི་རཱི་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀཱཾ་རཱུ་ཉིད། །ཉེ་གནས་མཱ་ལ་ཝ་ཞེས་བརྗོད། །སིནྡྷུ་ནཱ་ག་ར་ཉིད་དོ། །ཞིང་ནི་མུམྨུ་ནིར་བཤད་དེ། །ཞིང་ནི་བྱེད་པའི་བྲང་ཉིད་དོ། །དེ་ཝི་ཀོ་ཊི་དེ་བཞིན་ཞིང་། །ཞིང་ནི་ལྕགས་པའི་བྲང་ཉིད་དོ། །ཉེ་ཞིང་ཀུ་ལ་ཏ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་བཞིན་ཨརྦུ་ཏ་ཉིད་དང་། །བ་ཡ་མཆོག་སྦྱིན་ཁ་བའི་རི། །ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཙྪནྡོ་ཧ་རི་ཀེ་ལ་དང་། །ལན་ཚྭ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་སྐྱེས་དང་། །ལཾ་པ་ཀཱ་དང་ཀཱ་ཉྩི་ཉིད། །དེ་བཞིན་སོ་སོ་རཥྚ་ཉིད། །ཉེ་བའི་ཙྪནྡོ་ཀ་ལིངྐ། །གསེར་དང་ལྡན་པའི་གླིང་དང་ནི། །ཀོངྐ་ཎ་ཡང་ཉེ་ཙྪནྡོར། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །འཐུང་གཅོད་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དང་ཡང་། །འཐུང་གཅོད་གྲོང་གི་མཐར་གནས་
པ། །ཙ་རི་ཏྲ་ཏ་ཀོ་ས་ལ། །བིནྡྷ་གཞོན་ནུའི་གྲོང་ཁྱེར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་
ཆེ། །ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དེ་ཉེ་བའོ། །དུར་ཁྲོད་རབ་གསོན་དགེ་འདུན་དང་། །དུར་ཁྲོད་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ཉིད་དོ། །སྐྱེད་ཚལ་ར་བ་རྫིང་བུའི་འགྲམ། །ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་བརྗོད་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱེ་རྡོ་
རྗེ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ལེགས་འདུ་བ། །ཉིན་པར་ཉིད་ཀྱང་རབ་བཤད་བྱ། །
ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ། ཡི་དྭགས་ཟླ་ཕྱེད་བཅུ་བཞི་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བརྒྱད་པ་ཉིད། །རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་མཚོན་བསྣུན་ཉིད། །ལན་བདུན་པའང་བཟའ་བར་བྱ། །འབད་པས་སྙིང་རྗེ་
བསྐྱེད་པ་ཡིས། །གསད་པར་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཉིད། །སྙིང་རྗེ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་
པས། །དེ་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་བདུག་པར་གཞུག་པ་སྟེ། །ཆོ་གའི་

19

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་བའི་ལགཙོ་བོས་དགག་པར་བྱ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་བལྟ་བ་ཉིད། །ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན། །མཚན་མོ་ཤེས་རབ་བརྟག་པར་བྱ། །མི་བྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་མི་བཟའ་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ལ་མི་བསམ་ཡོད་མ་ཡིན། །བཟང་ངན་མི་སྨྲ་གང་ཡང་མེད། །ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་གཞན། །དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་ང་མཆོག་ཉིད། །འདི་ལྟར་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བདག །བཟའ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་སྤྱད། །ཡན་ལག་ཇི་སྙེད་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཚིག་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད། །ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་གནས་བཞུགས་པས། །དེ་སྙེད་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །ཤྲཱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཧེ་ནི་རྒྱུ་སོགས་སྟོང་བ་ཉིད། །རུ་ནི་ཚོགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད། །ཀ་ནི་གང་དུའང་མི་གནས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་ཐོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་གང་དང་གང་རྣམས་ཀྱི། །ཤ་ནི་
མཁས་པས་བཟའ་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་དེ་དེ་དབང་དུ་འགྱུར། །བརྡ་དང་གནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

༼རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་བའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བྷ་ག་བསམ། དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། །འཁོར་ལོ་སྔོན་དུ་ཅི་རིགས་པར། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད། །འཁོར་ལོ་ས་དང་ཆུ་ནི་སྔོ། །ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱིན་
ཟ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རླུང་ཆེན་དང་། །ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་པོ་འབྱུང་བའང་། །ཆོས་
འབྱུང་ལས་སྐྱེས་འཁོར་ལོ་ཉིད། །འཕར་མ་གཉིས་དག་སྐྱོན་མེད་པ། །ཟེ་འབྲུ་ལས་ནི་གཅིག་འགྱུར་ཏེ། །གྲུ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཕྱི་མར་བརྗོད། །དེ་དབུས་ཤི་བ་བཅོ་ལྔ་
ཡི། །གདན་གྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བསམ། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ཡིན། །ཟླ་བའི་སྟེང་

20

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དུ་ས་བོན་ཉིད། །ཕྱི་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་མནན། གཉིས་འདུས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་པོ། །ཨཱ་ལི་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས། །ཀཱ་ལིའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྣང་བྱེད་
དོ། །ཟླ་བ་ཉི་མ་འདུས་པ་ལས། །དཀར་མོ་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཟླ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །བདུན་གྱི་བདུན་པ་མཉམ་ཉིད་ལྡན། །རང་ལྷའི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་ནན་ཏན་ཉིད། །རྫོགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །མཁས་པས་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཡིས། །རྣམ་པ་ལྔ་བོ་
སྒོམ་པ་ཉིད། །ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་གདན། །ཡི་གེ་ལས་བྱུང་གོང་བུ་ལ། །ཧཱུཾ་ཕཊ་རྣམ་པའང་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྙན་ལས་བྱུང་བའི། །དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཕྱག་མཚན་ཞལ་སོགས་གོང་མ་བཞིན། །ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བའི་འོད། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས། །འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཉིད། །
ཟླ་བ་ཉི་མའི་རབ་དབྱེ་བས། །ཨཱ་ལི་ཤེས་རབ་ཀཱ་ལི་ཐབས། །འདི་ལས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པ། །ཁ་དོག་དབྱེ་བས་སོ་སོ་ཡིན། །རེ་ཞིག་ནང་གི་འཕར་མ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ལྔ་ངེས་གནས་པ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་
རྟག་ཏུ་བསྒོམ། །དབང་པོར་རྡོ་རྗེ་གཤིན་རྗེར་དཀར། །ཆུ་བདག་ཆུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ། །ལུས་ངན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །དབུས་སུ་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཕྱི་རོལ་
གྱི་ནི་འཕར་མ་ལ། །དཀར་མོ་ཆོམ་རྐུན་རོ་ལངས་མ། །གྷསྨ་རཱི་དང་པུཀྐ་སཱི། །རི་
ཁྲོད་མ་དང་གདོལ་བ་མོ། །བརྒྱད་པ་ཌོམྦྷི་ནི་རུ་བརྗོད། །འོག་ལྡན་མ་དང་སྟེང་ལྡན་ཉིད། །མཁའ་སྤྱོད་མ་དང་ས་སྤྱོད་བརྗོད། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་རང་བཞིན་གྱིས། །སྙིང་

21

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་བའི་ལརྗེ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གནས། །ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་ནག །དྲག་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཡིས་བརྒྱན། །ཞལ་གཅིག་སྤྱན་ནི་དམར་བ་དང་། །ལག་པར་གྲི་གུག་ཐོད་པས་ཁྱབ། །འཁོར་ལོ་རྣ་ཆ་མགུལ་རྒྱན་དང་། །ལག་པར་ལག་གདུབ་སྐ་རགས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པས། །འདི་ལྔ་ཕྱག་རྒྱ་དག་པའོ། །ཇི་ལྟར་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཤད། །ལག་པ་གཅིག་ནི་ཐོད་པས་བྲེལ། །གཡས་པ་ན་ནི་གྲི་གུག་འཛིན། །གཡོན་པས་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ཉིད་དོ། །སྟག་གི་
པགས་པས་རྣམ་དཀྲིས་ཤིང་། །རོ་ལ་ཞོན་ཞིང་གཟི་བརྗིད་འབར། །ཕྱག་གཉིས་གྱེན་
དུ་དབུ་སྐྱེས་སེར། །ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་སྐྱོན་དྲུག་རྣམས། །གཅོད་ཕྱིར་གྲི་གུག་རྣམ་

པར་གནས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་རྟོག་གི །མགོ་བོ་པདྨའི་སྣོད་དུ་ནི། །བདུད་རྣམས་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་ཁྲག །དངོས་གྲུབ་ཕྱིར་ནི་བཏུང་བར་བྱ། །སྟོང་བའི་རྣམ་པས་ཁ་ཊྭཱཾ་ག །ཐབས་ཀྱིས་རོ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག །འདིས་ནི་འཁོར་ལོ་རྣམས་བསྒོམས་ན། །དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དང་པོར་ནག་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །གཉིས་པར་དམར་བོ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་སེར་བོ་བསྒོམ། །བཞི་བར་ལྗང་གུ་དེ་བཞིན་ནོ། །
ལྔ་པར་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་། །དྲུག་པར་དཀར་བོའི་ལུས་ཅན་ཏེ། །ཡན་ལག་དྲུག་སྒོམ་རྣལ་འབྱོར་བས། །དགའ་བྲལ་མཐར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་དང་ནི། །རྫོགས་པ་ཡི་ཡང་རིམ་པ་ཉིད། །རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་གནས་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོས་འཆད་དོ། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་ཆ་བཤད་དོ། །ནམ་མཁའི་
ཁམས་ནི་པདྨ་ལ། །བྷ་ག་ཞེས་བྱ་ཡེ་ཤེས་བརྗོད། །སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྙོམས་འཇུག་

22

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཉིད། །དེ་ཡི་བདེ་བ་འཁོར་ལོར་བརྗོད། །སྔོན་དུ་བྱུང་བ་ཞུ་བ་ཉིད། །རིམ་པ་ཇི་བཞིན་རང་རིག་ཉིད། །ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཁུ་བ་ཡིན། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རེ་ཞིག་བཙུན་མོ་ཤེས་རབ་ཡིན། །སྐྱེས་བུ་ཐབས་སུ་བརྗོད་པ་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེ་བ་ལས། །ཕྱི་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། །རེ་
ཞིག་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས། །དེ་ཡི་ཁུ་བའང་བདེ་བ་ཉིད། །སྐྱེས་བུ་ཇི་བཞིན་ཤེས་རབ་ལའང་། །དེ་ཡི་ཁུ་བ་བདེ་བ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དགའ་བ་ཉིད། །བཞི་ཡི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྐྱེས་མེད་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལས་ནི། །འདི་ལྟར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་རྣམ་བཞི། །དགའ་བ་དང་པོ་དཔའ་བོ་ཉིད། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཤིན་ཏུ་བདེ་དགའ་ཐམས་ཅད་ངེས། །དེ་བདེའི་ཐབས་ལས་ཐམས་ཅད་རིག །དགའ་བ་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་དེ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་བས་ལྷག །དགའ་བྲལ་དགའ་བས་ཆགས་བྲལ་ཡིན། །ལྷག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཉིད། །
དང་པོ་རེག་པར་འདོད་པ་དང་། །གཉིས་པ་བདེ་བར་འདོད་པ་དང་། །གསུམ་པ་འདོད་ཆགས་འཇིག་པ་ཉིད། །དེས་ན་བཞི་བ་བསྒོམ་པར་བྱ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་
སྲིད་པར་བརྗོད། །དགའ་བྲལ་ལས་ནི་མྱ་ངན་འདས། །དབུ་མ་དགའ་བ་ཙམ་ཉིད་དེ། །འདིས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྤངས། །འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་ཆགས་བྲལ་མེད། །དབུ་མར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མེད། །ཡང་དག་དེ་ཉིད་སྣང་བ་འོ། །གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་དུ་
ཡང་ནི་མི་རྙེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་ཡིས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །དམན་པ་འབྲིང་དང་མཆོག་རྣམས་དང་། །གཞན་དང་གང་རྣམས་དེ་

23

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་བའི་ལརྣམས་ཀྱང་། །རོ་མཉམ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ཡིས། །འདི་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བལྟ། །དམན་པ་རྣམས་ནི་ཕྲ་བའི་དོན། །མཆོག་ནི་དངོས་པོར་བརྗོད་པར་བྱ། །དབུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཉིད། །གཞན་རྣམས་ཞེས་བྱ་དབང་པོ་དྲུག །གང་རྣམས་དེ་
རྣམས་བརྟན་དང་གཡོ། །འདི་ཀུན་ཞེས་བྱ་ང་ཉིད་དེ། །མཉམ་ཉིད་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཉིད། །རོ་མཉམ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ནི། །མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་མཚུངས་པར་བརྗོད། །དེ་ཡི་འཁོར་ལོ་རོ་ཞེས་བརྗོད། །སྒོམ་པ་རོ་གཅིག་མཉམ་པ་ཉིད། །འདིས་ནི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ། །ང་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། །ང་ལས་གནས་གསུམ་པོ་ཡང་འབྱུང་། །ང་ཡིས་འདི་ཀུན་ཁྱབ་པ་སྟེ། །འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བས་ཤེས་ན། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་གང་གོམས་པ། །བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་མི་ཡིས་ཀྱང་། །དེ་ནི་འགྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །
བཟའ་དང་བཏུང་དང་བླུགས་པ་དང་། །ཉལ་དང་ལོག་དང་སེམས་པ་ན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་འདོད་པས། །དེ་ནས་མངོན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཡིད་
ཀྱིས་མི་སྒོམ་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །སྒོམ་པ་ཉིད་ནི་སྒོམ་པ་མིན། །བརྟན་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་གང་། །རྩྭ་ལྕུག་འཁྲི་ཤིང་ལ་སོགས་པ། །བདག་གི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །དམ་པའི་དེ་ཉིད་ངེས་བསྒོམ་བྱ། །དེ་རྣམས་དམ་པ་གཅིག་ཡོད་མིན། །རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད། །རང་རིག་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་འགྱུར། །རང་རིག་ཕྱིར་ན་སྒོམ་པ་ཉིད། །རང་གི་
རིག་པའི་འགྱུར་བ་ལས། །མནན་པ་ལས་ནི་ལས་སྐྱེས་ཏེ། །རང་གིས་འཕྲོག་ཅིང་རང་གིས་བྱེད། །རང་རིག་རྒྱལ་པོ་རང་གཙོ་བོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཕྲག་དོག་

24

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དང་། །དེ་བཞིན་གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཉིད། །དེ་ཀུན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཆོས་འབྱུང་ལས་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ནི། །མཁའ་མཉམ་ལྷན་ཅིག་ཐབས་དང་བཅས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས། །ཁུ་བའི་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྡན་ཡིན། །དེ་ཡི་བདེ་བ་འདོད་མར་བརྗོད། །གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་སྟེ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་མཆོག་དགའ་བ། །རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི། །ངག་གི་ལམ་འདས་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །འདི་ནི་བྱིན་རླབས་
རིམ་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ས་དང་ཆུ་དང་རླུང་དང་ནི། །མེ་དང་
ནམ་མཁའ་ཉིད་དག་ནི། །རང་གཞན་རིག་པའི་ཚོར་བ་ཡིས། །ཀུན་གྱི་སྐད་ཅིག་མི་གནོད་དེ། །མཐོ་རིས་མི་ཡུལ་རྐང་འོག་གི །སྐད་ཅིག་ལས་ནི་གཟུགས་གཅིག་འགྱུར། །རང་གཞན་ཆ་ཡིས་རྣམ་རྟོག་གིས། །གནོད་པ་ཉིད་ནི་ནུས་པ་མིན། །ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་གྲུབ་མཐའ་དང་། །དེ་བཞིན་ལས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས། །སྲིད་པ་དག་

པའི་དངོས་གྲུབ་མིན། །ཡང་ནི་སྲིད་མཐར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་
རོལ་ཏུ། །དེ་མེད་པས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་མེད། །གང་གིས་མི་ཤེས་ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེ། །དེ་ནི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ནི་རབ་འབབ་དང་། །མར་མེའི་རྩེ་མོ་རབ་བཅིངས་ལྟར། །རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་མཉམ་པར་
གཞག །རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

༼རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ངེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཕྱི་ནས་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་

25

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུཡིས། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་དྲུག །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་འབྱུང་ཆེན་ལྔ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་

བྱང་བྱ། །རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་
མིན། །ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དག་པའི་ཕྱིར། །རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་ཆེན་མཆོག །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བས་མཐོང་བ། །དངོས་པོ་དེ་ཀུན་དག་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་པར་མ་དག་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མིག་གིས་གཟུགས་ནི་གཟུང་བར་བྱ། །སྒྲ་ནི་རྣ་བས་མཉན་པར་བྱ། །དྲི་ནི་སྣ་ཡིས་ཚོར་བར་བྱ། །ལྕེ་ཡིས་རོ་ནི་མྱོང་བར་བྱ། །དངོས་པོ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བྱ། །ཡིད་ཀྱིས་

བདེ་སོགས་ཐོབ་པ་ནི། །དག་པས་དུག་མེད་བྱས་ནས་ནི། །བསྟེན་བྱ་འདི་དག་བསྟེན་པ་ཉིད། །གཟུགས་ཕུང་རྡོ་རྗེ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚོར་བ་ལ་ཡང་དཀར་མོར་བརྗོད། །འདུ་ཤེས་ཆུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ། །འདུ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་གནས་སོ། །རྟག་ཏུ་འདི་དག་རྣམ་དག་པས། །དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བས་འགྲུབ་འགྱུར། །ནང་གི་འཕར་མའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ཡི་འཕར་མ་བཤད། །དབང་ལྡན་དུ་ནི་པུཀྐ་སཱི། །མེར་ནི་དེ་བཞིན་རི་ཁྲོད་མ། །བདེན་བྲལ་གདོལ་བ་མོ་གཞག་ཅིང་། །རླུང་དུ་གཡུང་མོ་རྣམ་པར་གཞག །ཕྱི་མ་ལྷ་མོ་

26

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དཀར་མོ་སོགས། །དབང་དཀར་གཤིན་རྗེར་ཆོམ་རྐུན་མ། །ཆུ་བདག་ཕྱོགས་སུ་རོ་ལངས་མ། །ལུས་ངན་པོར་ནི་གྷསྨ་རཱི། །འོག་ཏུ་ས་སྤྱོད་མ་ཞེས་བརྗོད། །སྟེང་དུ་མཁའ་སྤྱོད་མ་ཞེས་བཤད། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་
རང་བཞིན་གྱིས། །ལྷ་མོ་འདི་གཉིས་རྣམ་པར་གནས། །གཟུགས་ལ་དཀར་མོར་རྟག་ཏུ་བཤད། །སྒྲ་ལ་ཆོམ་རྐུན་མ་རབ་གྲགས། །དྲི་ཡི་ཆ་ལ་རོ་ལངས་མ། །རོ་ལ་གྷསྨ་རཱི་རབ་གྲགས། །རེག་ལ་ས་སྤྱོད་མ་ཞེས་བཤད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཁའ་སྤྱོད་
མ། །རྟག་ཏུ་འདི་དག་རྣམ་དག་པས། །དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བས་འགྲུབ་འགྱུར། །ཕྱག་གི་དག་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །བདུད་དག་པ་ལས་ཞབས་རྣམས་ཉིད། །རྣལ་ཐར་བརྒྱད་
ཀྱིས་ཞལ་རྣམས་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་སྤྱན། །ས་ནི་པུཀྐ་སཱི་ཞེས་
བཤད། །ཆུ་ཁམས་རྔོན་པ་མ་ཞེས་བརྗོད། །མེ་ནི་གཏུམ་མོར་ཤེས་པར་བྱ། །རླུང་ནི་གཡུང་མོར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེ་སྡང་ཞེས་བཤད་རྡོ་རྗེ་མ། །འདོད་ཆགས་ཆུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཕྲག་དོག་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །སེར་སྣ་གསང་བའི་དཀར་མོ་ཉིད། །གཏི་མུག་དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེར་བཤད། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་རྣམ་སྦྱོང་བ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། འདིས་ནི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བར་བྱ། །གང་དང་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འཆིང་འགྱུར་བ། །དེ་དང་དེས་ནི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། །དེ་ཉིད་མི་ཤེས་འཇིག་རྟེན་མི་གྲོལ་ཞིང་། །དེ་ཉིད་རྣམ་སྤངས་དངོས་གྲུབ་རྙེད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དྲི་མེད་སྒྲ་
མེད་གཟུགས་ཉིད་མེད། །རོ་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་མེད། །རེག་མེད་ཆོས་མེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག །རང་བཞིན་དག་པའི་འགྲོ་ལ་འགྲོ་བར་ཤེས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་བའོ། །

27

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼དབང་གི་ལེའུ།

༼དབང་གི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་ཇི་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །རིམ་པ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །གང་གིས་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི། །ཆོ་གའང་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ། །དང་པོ་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་ནོར་འཛིན་སྦྱང་། །འབད་པས་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཅན། །བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི། །ཚལ་དང་སྐྱེ་བོ་མེད་གནས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཁྱིམ་དང་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་ཁང་བའི་ནང་དུ་ཡང་། །དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་རབ་ཏུ་བཞེངས། །རྡུལ་མཚོན་དམ་པའི་ཚོན་དང་ནི། །ཡང་ན་འབྲིང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཏེ། །རིན་ཆེན་ལྔ་ཡི་ཕྱེ་མ་འམ། །ཡང་ན་འབྲས་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་

འཁོར་ཁྲུ་གསུམ་དང་། །མཐེ་བོང་གསུམ་ནི་ལྷག་པར་བྱ། །
དེར་ནི་རིགས་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི། །རིགས་མ་བཟང་མོ་རྣམ་པར་གཞུག །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་གང་རྙེད་དེ། །དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ཉིད། །ཇི་སྲིད་ཁུ་བ་ལྡན་གྱུར་པ། དེ་
སྲིད་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པར་བྱ། །པྱག་རྒྱའི་གདོང་ཡང་བཅིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་གདོང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བསྟེན་པ་དེ་ལས་གང་བྱུང་བ། །སློབ་མའི་ཁར་ནི་བཏུང་བར་བྱ། །རོ་མཉམ་སློབ་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱ་བར་བྱ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་ཡང་དག་རིག་པ་སྤངས། །མཁའ་མཉམ་རྡུལ་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་མཆོག །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འདྲེས། །ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པར་འདྲེས། །དེ་ཉིད་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་

སྲོག །དེ་ཉིད་ཡི་གེ་དམ་པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་པོ། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་དེ་ལས་

28

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བྱུང་། །གཞན་དང་གང་རྣམས་དེ་རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་ཚུལ། །སྐྱེས་བུ་སྔོན་རབས་དབང་ཕྱུག་དང་། །བདག་དང་གསོ་བ་སེམས་ཅན་དང་། །དུས་དང་གང་ཟག་ཉིད་དང་ནི། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འདི། །སྒྱུ་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་

ཡང་དག་གནས། །དང་པོ་དགའ་བ་ཙམ་ཉིད་དེ། །གཉིས་པའི་གྲངས་ལས་མཆོག་དགའ་ཉིད། །གསུམ་པ་ལས་ནི་དགའ་བྲལ་བཤད། །བཞི་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བརྗོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ནི། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་ཀུན། །མཁས་
པས་དེ་སྐད་ངེས་ཐོས་ནས། །མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་གྱུར་ནས་ནི། །བརྒྱལ་ཞིང་ས་ལ་འགྱེལ་བར་འགྱུར། །
དང་པོ་དགའ་བ་འགྲོ་བའི་གཟུགས། །དེ་བཞིན་མཆོག་དགའ་འགྲོ་བ་ཉིད། །དགའ་བྲལ་དགའ་བའང་འགྲོ་བ་ཉིད། །གསུམ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མེད། །བཅོམ་ལྡན་བཀའ་སྩལ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་རྟོགས་བྱའི་
ཕྱིར། །ཐེ་ཚོམ་ལེགས་པར་སེལ་བ་ནི། །འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་ཆགས་བྲལ་མེད། །དབུ་མར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པོ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ལྷན་

ཅིག་སྐྱེས་པ་བྱང་ཆུབ་བརྗོད། །ཡང་ན་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདག །ཡང་ན་ཀུན་གྱིས་

རྣམ་པར་སྤངས། །དེ་ཡང་དགའ་བྲལ་དང་པོར་མཚོན། དགའ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་སྤངས། །དང་པོ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །གཉིད་ལོག་སད་པར་མི་བྱེད་པར། ཉལ་དང་ལོག་པའི་ཁྱད་པར་ལས། །རྟག་ཏུ་རྨི་ལམ་འདྲ་བར་

འགྱུར། །དངོས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་མི་ཕྱེད་པའི། །ཕྱག་རྒྱ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་འགྲུབ། །སྟོན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་སྐད་གསུངས། །གྲུ་བཞི་ཡང་དག་འབར་བ་

29

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼དབང་གི་ལེའུ།ཉིད། །སྒོ་བཞི་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་སྟེ། །དོ་ཤལ་དོ་ཤལ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན། །ཕྲེང་བ་སྣ་ཚོགས་རྔ་ཡབ་ལྡན། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྒྱན། །རྡོ་རྗེ་སྲད་བུ་མཉམ་པར་ལྡན། །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཉེ་བར་བརྒྱན། །བདུག་པ་མར་མེ་དེ་བཞིན་དྲི། །བུམ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལྡན། །དེ་ཡང་ཡལ་ག་ལ་སོགས་བརྒྱན། །མགྲིན་པ་གོས་ཀྱིས་

དགབ་པ་དང་། །རིན་ཆེན་ལྔ་ནི་ཡོངས་སུ་གཞུག །རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཤར་དུ་སྦྱིན། །རང་འདོད་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །གསར་བ་ལེགས་པར་བཀལ་བ་དང་། །ཤིན་ཏུ་ཚད་མ་མཛེས་པ་ཡི། །སྲད་བུས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་གདབ། །འཁོར་ལོའི་བདག་པོའི་བཟླས་པ་འབུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཁྲི། །གོང་དུ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཉིད་ཀྱིས། །མཁས་པས་ནོར་འཛིན་རྣམ་པར་སྦྱང་། །
གོང་གི་ཨཱ་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ལ་གཏོར་མ་རྣམ་པར་སྦྱིན། །ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་འདིར། །སྲུང་བ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད། །གང་ཞིག་དབང་ནི་རབ་ཕྱེ་བ། །རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་གས་སྦྱིན། །མཆོད་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་འདིར། །འཕར་མ་གཉིས་བཟང་རྣམ་བྲིས་ནས། །མྱུར་

དུ་དཀར་མོ་ལ་སོགས་བྲི། །ཤར་དུ་གྲི་གུག་རྣམ་པར་བྲི། །ལྷོ་དང་ནུབ་ཏུའང་དེ་བཞིན་
ནོ། །བྱང་དང་མེ་ཡི་མཚམས་དང་ནི། །བདེན་བྲལ་རླུང་དུའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་ལྡན་དུ་ནི་ཅི་གསུངས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འོག་དང་སྟེང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྙེམས་བྱས་ནས། །རྐང་བ་གཡས་པ་བརྐྱངས་བྱས་ཏེ། །ཕྱག་གཉིས་ཀྱེ་རྡོ་རྗེར་སྦྱོར་བས། །སློབ་དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་པ་ཉིད། །ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་དྲི་ཞིམ་ལུས། །སྣ་ཚོགས་རྒྱན་
གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་སྙེམས་པ་བྱས་ནས་ནི། །ཧི་ཧི་རྣམ་པར་འཇིག་བྱེད་

30

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།དག །ཕྱི་ནས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང་། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །མཆོག་དགར་སྒོམ་པ་མེད་ཅིང་སྒོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །ལུས་ཀྱང་མེད་ཅིང་གཟུང་བ་མེད་དང་འཛིན་པའང་མེད། །ཤ་དང་ཁྲག་ཀྱང་མེད་ཅིང་བཤང་དང་གཅི་བའང་མེད། །སྐྱུག་བྲོ་རྨོངས་མེད་གཙང་སྦྲ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་དང་། །ཆགས་མེད་སྡང་བ་མེད་དང་རྨོངས་མེད་ཕྲག་དོག་མེད། །སེར་སྣ་མེད་དང་ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་མཐོང་བྱ་མེད། །སྒོམ་དང་སྒོམ་པ་པོ་མེད་བཤེས་དང་དགྲ་མེད་ཅིང་། །རློམ་སེམས་མེད་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་འདི་སྐད་གསོལ། །གཟོད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །ལུས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དག་པ་ནི། །ཅི་སླད་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལགས། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན། །མཁའ་འགྲོ་བདེ་བ་སྦྱིན་པས་གསུངས། །རློམ་སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་
བདག །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །

ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སླད་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བོ་ལ་ཀཀྐོ་ལ་སྦྱོར་བས། །རེག་པ་སྲ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །ས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བྱང་སེམས་ཁུ་བའི་རྣམ་པ་ལས། །ཆུ་ཡི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །བསྐྱོད་པ་ལས་ནི་དྲོད་སྐྱེ་སྟེ། །འགྲོ་བས་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །བདེ་བ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས། །ལྔ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་བསྐོར། །གང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེ་བདེ་བ། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བ་དེ་ཉིད་མིན། །ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པས་གང་སྐྱེས་པ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་དེ་བརྗོད་བྱ། །རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྡོམ་པ་གཅིག །ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་

31

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་
ལས། །ཡོ་གི་སྙིང་རྗེ་ཐབས་སུ་འགྱུར། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །སྔགས་ཀྱི་བཟླས་མེད་དཀའ་ཐུབ་མེད་དང་སྦྱིན་སྲེག་
མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ཡང་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་མེད། །དེ་ནི་སྔགས་བཟླས་དེ་དཀའ་ཐུབ་དང་དེ་སྦྱིན་སྲེག །དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང་དེ་ནི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཉིད། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་སེམས་ནི་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དབང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་བའོ། །

༼རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་

པོ།༽
མཉམ་པར་མ་རུངས་དཔྲལ་བ་ཅན། །རྟག་ཏུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པར་བརྗོད། །དབང་གི་ལྟ་སྟངས་གཡོན་ན་གནས། །གཡོན་པ་ནས་ནི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས། །གཡས་པའི་ཆ་ལ་དགུག་པ་ཉིད། །སྟེང་ནས་ཀྱང་ནི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས། །དབུ་མ་རེངས་པའི་ལྟ་སྟངས་ཉིད། །སྣ་ཡི་རྩེ་མོའི་དབུས་སུ་གཉིས། །འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟུང་བ་
བྱེད། །རྔུབ་པ་ཡིས་ནི་དབང་དུ་བྱེད། །དགང་བ་ཡིས་ནི་དགུག་པ་ཉིད། །ཞི་བ་ཡིས་ནི་རེངས་པར་བྱེད། །རློམ་པའི་ཤིང་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཉིད། །དབང་ནི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་གྲགས། །རྡོ་རྗེའི་ཤིང་ལ་དགུག་པ་ཉིད། །གཡོ་བཅས་རྩ་ལ་རེངས་བྱེད་ཉིད། །ཟླ་དྲུག་གོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །འདི་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ལྟ་སྟངས་བཞི་བོ་བསྒྲུབས་ནས་ནི། །མཁས་པས་སེམས་ཅན་གཞུག་པར་བྱ། །གསད་པར་འདི་ལ་བྱ་མ་ཡིན། །དམ་ཚིག་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་སླུ་བ་སྤངས་ནས་ནི། །བྱ་

32

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་བྱ། །སེམས་ཅན་གནོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་རྙེད་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་དམ་ཚིག་བཟའ་བྱ་བ། །ན་དང་ག་ཧ་དང་པོ་དང་། །མཐའ་ཡི་ཤྭ་དང་དང་པོའི་ཤཱ། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེའི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར། །བདུད་རྩི་ལྔ་ཡང་དེ་བཞིན་
བཟའ། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེས་གསུངས་མཚན་ཉིད། །སྐྱེ་བ་བདུན་པའང་དེ་ནས་མཚོན། །དགའ་བྲལ་དགའ་བ་ལ་སྨོད་པ། །ལན་བདུན་པས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །སྐད་སྙན་མིག་དང་ལྡན་པ་དང་། །དྲི་ལུས་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དང་། །དེ་ཡི་
གྲིབ་མ་བདུན་དུ་འགྱུར། །མཐོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་མཚོན། །དེ་ནི་ཟོས་པ་ཙམ་
གྱིས་ནི། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མཁའ་སྤྱོད་འགྱུར། །ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་བརྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པར། །རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མདོ་རུ་བསྡུ། །ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་ནི། །ཁ་དོག་དམར་ཞིང་ཕྱག་བཞི་མ། །མདའ་དང་གཞུ་ཡི་ལག་པ་མ། །ཨུཏྤ་ལ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་འཛིན། །འདི་ནི་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དབང་དུ་བྱེད། །འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་རྣམས། །ཁྲི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་ཕལ་བ་ཉིད། །བྱེ་བས་ཕྱུགས་དང་གནོད་སྦྱིན་སོགས། །འབུམ་ཕྲག་བདུན་གྱིས་ལྷ་མ་ཡིན། །འབུམ་ཕྲག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཉིད། །བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་གིས་སྔགས་པ་ཉིད། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་སོ། ། ། །

33

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རབ་གནས་ཀྱི་ལེའུབརྟག་པ་གཉིས་པ།

༼རབ་གནས་ཀྱི་ལེའུ།༽
རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་བདག །སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡུས་པ། །རབ་གནས་མཚན་ཉིད་བཟང་པོ་ཉིད། །རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཅི་གསུངས་སྦྱིན་

སྲེག་བྱས་ནས་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཞེངས་པ་དང་། །སྔ་བར་སྐུ་གཟུགས་སྦྱང་བ་དང་། །སྟ་གོན་ལ་སོགས་བྱས་ནས་ནི། །ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན། །སྐུ་གཟུགས་སྙིང་གར་རབ་ཏུ་གཞུག །རང་འདོད་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་
བ། །རབ་མཐོང་སྔགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སོན། །ༀ་བཛྲ་པུཥྤེ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ༀ་བཛྲ་དྷུ་པེ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ༀ་བཛྲ་དཱི་པེ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ༀ་བཛྲ་གནྡྷེ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ༀ་བཛྲ་ནཻ་ཝི་དྱེ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། སྣ་ཚོགས་ཧཱུཾ་ནི་རྫོགས་པ་དང་། །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་དབུལ་བ་ཉིད། །གོང་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་རིམ་པས། །མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་གོང་མ་བཞིན། །ཞི་བའི་ཐབ་ཁུང་ཟླུམ་པོ་ཉིད། །རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲུ་བཞི་བ། །གསད་པ་ལ་ནི་གྲུ་གསུམ་བརྗོད། །འདི་ཉིད་ལ་ནི་ལྷག་མ་སྒྲུབ། །ཁྲུ་གང་དང་ནི་ཁྲུ་ཕྱེད་ཉིད། །ཞི་བའི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ཡིན། །ཁྲུ་དོ་དང་ནི་ཁྲུ་གང་ཉིད། །རྒྱས་པའི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་བརྗོད། །སོར་མོ་ཉི་ཤུའམ་དེ་ཡི་ཕྱེད། །གསད་པའི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ཡང་། །ཞི་བར་ཁ་དོག་དཀར་བོ་འགྱུར། །རྒྱས་པར་སེར་བོ་དེ་བཞིན་ནོ། །གསད་པ་ལ་ནི་ཁ་དོག་ནག །དབང་ལ་དམར་བོར་རབ་ཏུ་གྲགས། །དབང་ལ་ཇི་བཞིན་དེ་ལྟར་དགུག །གསད་

34

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་སྡང་སོགས། །ཞི་ལ་ཏིལ་དང་རྒྱས་ལ་ཞོ། །གསད་ལ་ཚེར་མ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྡང་ལ་སོགས་པའང་ཚེར་མར་བརྗོད། །དབང་དང་དགུག་ལ་ཨུཏྤ་ལ། །ༀ་ཨགྣ་ཡེ་མཧཱ་ཏེ་ཛ་སརྦ་ཀཱ་མ་པྲ་སཱ་དྷ་ཀཿ ། ཀུ་རུ་ཎྱི་ཀྲ໏་ཏ་ས་ཏྭཱརྠ་ཨ་སྨིན་

སནྣི་ཧི་ཏོ་བྷ་བཱཿ་མེ་དགུག་པའོ། །མ་མ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་འཛིན། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོས་མཆོད་པའི། །ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་དབང་དུ་འགྱུར། །ཆེ་གེ་བདག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་
འབྲི། །སཱརྠཉྩཻ་བ་པ་རཱ་རཱཉྩ་སཱ་དྷི་ཏཾ་གཙྪ་ཧ་བྱ་བྷུ་ཀ །ཨཱ་ག་མི་ཥྱ་སི་ཡ་ཐཱ་ཀཱ་ལེ་སརྦ་སིདྡྷི་ཀུ་རུ་ཥྭ་མེ། མེ་དགའ་བའི་སྔགས་སོ། །ༀ་ཛཿ ཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ ཁཾ་རཾ་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྔགས་སོ། །ༀ་ནི་རི་ཏི་ཧཱུཾ་ཁཾ་ཞབས་བསིལ་གྱི་སྔགས་སོ། །ༀ་དྷྭཾ་དྷྭཾ་ལྷ་བཤོས་ཀྱི་སྔགས་སོ། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་ལས། བརྟག་པ་གཉིས་པ་རབ་
གནས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༼དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།༽
རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀུན་ལ། །རྒྱ་མཚོར་ཀུ་བ་ཇི་
ལྟ་བར། །རང་འདོད་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལས་ནི། །སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པའམ། །ཡང་ན་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་བརྔོན། །གཞན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་མི་གནས་སོ། །དང་པོ་གོམས་པར་བྱེད་དུས་
ཀྱི། །གནས་ནི་གང་དུ་སྔགས་པའི་སེམས། །གཅིག་ཏུ་མཉམ་གཞག་འགྲུབ་འགྱུར་བའི། །གནས་ནི་བཟང་པོར་ངེས་པར་བརྟག །རང་གི་ཁྱིམ་དུ་མཚན་དུས་སུ། །བདག་ཉིད་འགྲུབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་མ་སྒོམ་ཤེས་རབ་ཅན། །ཡང་ན་ཧེ་རུ་ཀ་

35

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེདཔལ་གཟུགས། །རྐང་བ་འཁྲུད་དང་ཟ་བ་དང་། །འཐོར་འཐུང་སོ་རྩི་ཟ་བ་དང་། །ཙནྡན་
གྱིས་ནི་ལག་ཉེད་དང་། །སྨད་གཡོགས་ཀྱིས་ནི་རྐེད་འགེབས་དང་། །འབྱུང་དང་སྨྲ་དང་འགྲོ་བ་དང་། །འདུག་དང་ཁྲོ་དང་རྒོད་པ་དང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བསྟེན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས། །རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་རྣམ་པར་
བསྒོམ། །གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །འདུག་པའི་སེམས་ནི་མི་རིགས་
པས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར། །མཁས་པས་འབད་པས་མི་གནས་སོ། །བསམ་གཏན་ཉོན་མོངས་འཇིགས་བྱེད་པ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ང་ཡིས་བཤད། །བརྩེ་
བས་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་ཡང་། །ཟླ་བ་ཕྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །ལྷ་ཡི་གཟུགས་སུ་སེམས་པ་ཡིས། །ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་མ་ཆད་པར། །སྒོམ་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བགྱིས། །རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་
ཕྱིར། །འཁོར་བར་ཐབས་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། །རིག་མ་ལྷན་ཅིག་གོམས་བྱས་པས། །འཕྲལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད། །འཇིགས་སྨྱོ་དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་དང་། །མྱ་ངན་གདུང་བ་འཚེ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ཆེ། །སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཉོན་མི་མོངས། །ཕན་དང་གནོད་པའི་འབྲས་འབྱུང་བར། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཤེས་ནས་ནི། །ཇི་ལྟར་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ངུ་འབོད་གནས། །མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །སྲོག་ཆགས་གསོད་ལ་དགའ་བ་དང་། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་དམན་གང་དང་། །རྨོངས་དང་མ་རུངས་ལས་བྱེད་དང་། །གཟུགས་ངན་ཡན་ལག་མ་ཚང་བས། །བསམ་པས་དེ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དགེ་བ་བཅུ་ལ་གོམས་པ་དང་། །བླ་མ་ལ་གུས་དབང་པོ་དུལ། །ང་རྒྱལ་ཁྲོ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །དེས་ནི་རེ་ཞིག་ངེས་

36

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འགྲུབ་འགྱུར། །རྟག་ཏུ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །མཉམ་པར་བཞག་པས་དངོས་
གྲུབ་འཐོབ། །ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་གསང་ལ་སྤྱད། །
ཇི་སྲིད་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྙེད་པར། །གནང་བ་རྙེད་འགྱུར་སྔགས་པ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་
མ་ཡིས་བསྟན་པར་བྱ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་གེ་མོ་ཁྱེར་ལ། །སེམས་ཅན་དོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་
འཛིན། །རྙེད་པ་དེ་ཡང་མིག་ཡངས་མ། །གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །སི་ཧླ་ག་བུར་ཡང་དག་ལྡན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྦྱང་། །དགེ་
བ་བཅུ་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ། །ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་དང་ནི། །དམ་ཚིག་སེམས་དང་གཅིག་པ་ཉིད། །ཟླ་བ་གཅིག་གིས་སྐལ་ལྡན་པར། །འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །མཆོག་ཐོབ་པ་ཡི་བུད་མེད་གང་། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །ཡང་ན་བདག་གིས་ནུས་པ་ཡིས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་དང་། །གནོད་སྦྱིན་མི་འམ་ཅི་ལས་ཀྱང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཀུག་ལ་རབ་ཏུ་བརྟག །དེ་ཡང་ཁྱེར་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱད། །བདག་གི་དལ་བ་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །གང་བཤད་འཇིགས་
པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི། །སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་མ་གསུངས། །ཡིད་ནི་བརྟན་ནམ་
གཡོ་འམ་ཅི། །རང་གི་སེམས་ནི་སོ་སོར་བརྟག །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། བདག་
མེད་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དག་གིས། །ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བུད་མེད་གཟུགས་ནི་སྤངས་ནས་ནི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་བྱ། །ནུ་མ་སྤངས་པ་པོ་ལས་འགྱུར། །ཀཀྐོ་
ལ་དབུས་ཡང་དག་གནས། །འགྲམ་གཉིས་དྲིལ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཟེ་འབྲུ་བོ་ལ་ཅན་

37

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེདུ་འགྱུར། །ལྷག་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད། །དགའ་ཆེན་ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་གཟུགས། །ཧེ་རུ་ཀ་སྦྱོར་སྐྱེས་བུ་ཉིད། །འབད་པ་མེད་པར་སྐྱེས་བུར་འགྱུར། །གསལ་བར་ནུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས། །དེ་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །འཆགས་དང་འཇིག་
པ་དག་གིས་ཀྱང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གནོད་མི་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཐབས་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད། །འཇིག་པ་ཤེས་རབ་སྲིད་མཐར་བྱེད། །དེས་ན་རབ་འཇིག་ཡོད་མ་
ཡིན། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཆགས་པ་མེད། །ལ་ལ་འཇིག་པས་འཇིག་པར་འགྱུར། །འཇིག་པའི་དངོས་མེད་ཟད་པ་མེད། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བརྟུལ་
ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པ་བསྒོམ། །སྤྲོས་པ་རྨི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། །སྤྲོས་པ་ཉིད་ནི་
སྤྲོས་མེད་བྱེད། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་དང་། །ཇི་ལྟར་བར་མའི་སྲིད་ཡིན་པ། །རྟག་ཏུ་གོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་འདོད། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོར་དབང་བསྐུར་བར། །ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་བདེ་ཆེན་པོ། །འདི་ནི་དེ་ཡི་བྱིན་རླབས་

ཡིན། །གཞན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བ་མེད། །བདེ་བ་ནག་ཅིང་བདེ་བ་སེར། །བདེ་བ་དམར་བོ་བདེ་བ་དཀར། །བདེ་བ་ལྗང་གུ་བདེ་བ་སྔོ། །བདེ་བ་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཀུན། །བདེ་བ་ཤེས་རབ་བདེ་བ་ཐབས། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་རུ་སྐྱེས་བདེ། །བདེ་བ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་བདེ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བར་བརྗོད། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་

གསོལ་བ། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་བརྗོད། །རྫོགས་པ་སྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཚལ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཨེ་མའོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཉམས། །ལུས་ཀྱི་དངོས་མེད་གང་ལས་

38

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བདེ། །བདེ་བ་སྨྲ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཁྱབ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བདེ་བས་འགྲོ་བ་ཁྱབ་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་མེ་ཏོག་ལ་གནས་དྲི། །མེ་ཏོག་དངོས་མེད་ཤེས་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དངོས་མེད་པས། །བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་མེད་འགྱུར། །དངོས་ང་དངོས་པོ་མེད་པ་ང་། །དངོས་པོ་རྟོགས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ང་། །གང་

ཞིག་ལེ་ལོས་བསྣུན་པ་དང་། །རྨོངས་པ་གང་གིས་ང་མི་ཤེས། །རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ནི། །ཨེ་ཡི་རྣམ་པའི་ཆ་བྱད་གཟུགས། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །བདེ་བ་ཅན་དུ་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །འཆད་པ་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་ཚོགས་ལྡན་ཉན་པོ་ང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིགས་རྟེན་འདས་པ་ང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ང་། །མཆོག་དགའ་དགའ་བྲལ་དང་པོར་ནི། །མུན་པ་ལ་ནི་མར་མེ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བུས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །བཙུན་མོའི་བྷ་ག་བདེ་ཆེན་དུ། །སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །གཙོ་བོ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན། །ཁུ་བ་ཞེས་བྱའི་རྣམ་པར་གནས། །དེ་མེད་པས་ན་བདེ་མེད་འགྱུར། །བདེ་བ་མེད་ན་དེ་མེད་འགྱུར། །ནུས་པ་མེད་ཕྱིར་ལྟོས་དང་བཅས། །ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལས་བདེ་བ། །དེ་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དངོས་པོ་མིན། །དེ་ཉིད་དངོས་མེད་ཚུལ་ཡང་མེད། །ཞལ་ཕྱག་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད། །མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་གཟུགས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་འགྲོ་ཀུན་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བརྗོད། །
རྣམ་དག་རྣམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །ལྷ་ཡི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །བཞིན་ལག་ཁ་དོག་གནས་པ་ནི། །སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་

རྣམ་པར་གནས། །འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཕལ་བས་སོ། །དུག་གི་དུམ་བུ་གང་ཉིད་

39

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེཀྱིས། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་འགྱུར། །དུག་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེས། །དུག་གི་དུག་ནི་འབིགས་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རླུང་གིས་ཟིན་པ་ལ། །མོན་སྲན་སྡེའུ་བཟའ་བ་སྦྱིན། །ཟློག་པའི་སྨན་ནི་བརྟགས་པ་ཡིས། །རླུང་གིས་རླུང་ལ་སྣུན་པར་བྱེད། །རྣམ་རྟོག་ལས་ནི་རྣམ་རྟོག་དག །སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་དག །ཇི་ལྟར་རྣ་བར་ཆུ་ཞུགས་
པ། །ཆུ་གཞན་དག་གིས་འགུགས་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་། །རྣམ་པར་ངེས་པར་སྦྱང་བར་བྱ། །ཇི་ལྟར་འཚེད་པས་ཚིག་པ་ཡང་། །མེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་གདུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་མེས་ཚིག་པ། །འདོད་ཆགས་མེ་ཡིས་གདུང་བར་བྱ། །སྐྱེ་བོ་མི་བཟད་པ་ཡི་ལས། །གང་དང་གང་གིས་འཆིང་འགྱུར་བ། །ཐབས་དང་བཅས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་
འགྱུར། །ཆགས་པས་འཇིག་རྟེན་འཆིང་འགྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་

གྲོལ་འགྱུར། །བཟློག་པའི་སྒོམ་པ་འདི་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་མི་

ཤེས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་ལས། །ཀུན་ཏུ་རུ་ལས་ལྔ་རུ་འགྱུར། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལས། །དབྱེ་བས་ལྔ་རུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །བོ་ལ་ཀཀྐོ་ལ་སྦྱོར་བས། །རེག་པ་སྲ་བའི་བག་ཆགས་ཉིད། །སྲ་བ་གཏི་མུག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར། །གཏི་མུག་
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བརྗོད། །གང་ཕྱིར་བྱང་སེམས་གཤེར་བ་ཉིད། །གཤེར་བ་ཆུ་ཡི་
ཁམས་སུ་བརྗོད། །ཆུ་ནི་མི་བསྐྱོད་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེ་སྡང་འདྲེན་པ་མི་བསྐྱོད་
པ། །གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། །དྲོད་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདོད་
ཆགས་དཔག་མེད་རྡོ་རྗེ་ཡིན། །འདོད་ཆགས་དྲོད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཀཀྐོ་ལར་ནི་གང་ཞིག་སེམས། །དེ་ནི་རླུང་གི་རང་བཞིན་ཅན། །ཕྲག་དོག་དོན་ཡོད་གྲུབ་

40

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་ཡིན། །དོན་ཡོད་རླུང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད། །བདེ་བ་འདོད་ཆགས་ཁྲག་ཏུ་འགྱུར། །དགའ་བ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་སེར་སྣ་རྡོ་རྗེར་འགྱུར། །སེར་སྣ་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་ཉིད། །སེམས་ནི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ལྔ་ཡི་གཟུགས་
ཀྱིས་རྣམ་པར་མཚོན། །རིགས་ནི་ལྔ་བོ་དེ་ཉིད་ལས། །སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རང་བཞིན་གཅིག །བདེ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་རྟག་པ་ཉིད། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་སེམས་ལྔ་ཡི། །དབྱེ་བས་ལྔ་རུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གངྒཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་སྙེད་ཉིད། །རིགས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས། །རིགས་
ཀྱི་ཚོགས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་རྣམས། །དེ་རྣམས་རིགས་ལ་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་འབུམ་ཕྲག་རིགས་ཆེན་རྣམས། །བྱེ་བའི་རིགས་ལ་གྲངས་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་རིགས་ལ་གྲངས་མེད་རིགས་རྣམས་ཉིད། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་ལས། དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་

ལེའུ།༽
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐབས་བཀའ་སྩལ་པ། སྡོམ་པ་དང་ནི་དབང་དང་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགོངས་པའི་སྐད་ཉིད་དང་། །དགའ་དང་སྐད་ཅིག་དབྱེ་བ་དང་། །གཞན་ཡང་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ། །དེ་ལ་སྡོམ་པ་བཀའ་སྩལ་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི། །ཨེ་
ཝཾ་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་གནས། །ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པའི་བདེ་ཆེན་པོ། །དབང་ལས་ཡང་དག་

41

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའཤེས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་སྟོན་པ་འགྲོ་བའི་བླ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་སྡོམ་པ་ཉིད། །ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པ་ཅི་ཞེས་བརྗོད། །རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བཤད་དུ་གསོལ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཨེ་ཡི་ཆ་བྱད་བཟང་པོ་གང་། །དབུས་སུ་ཝཾ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་གནས། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །སྐད་ཅིག་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ཉིད། །དགའ་བ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐད་ཅིག་ཤེས་ནས་བདེ་ཤེས་པ། །ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་གནས། །སྣ་ཚོགས་དང་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་། །རྣམ་ཉེད་དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་བྲལ། །སྐད་ཅིག་བཞི་ནི་རབ་ཤེས་པས། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བས་ཤེས་འགྱུར། །འཁྱུད་དང་འོ་བྱེད་ལ་སོགས་པ། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བཤད། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེ་ལས་ལྡོག །བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཟ་བ་ཉིད། །བདག་གི་བདེ་བ་ཟོས་པ་ཡི། །གྲོས་ནི་རྣམ་པར་ཉེད་པར་བརྗོད། །མཚན་ཉིད་བྲལ་བ་གསུམ་ལས་གཞན། །ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པར་སྤངས། །སྣ་ཚོགས་དང་པོའི་དགའ་བ་ཉིད། །རྣམ་སྨིན་ལ་ནི་མཆོག་དགའ་ཉིད། །རྣམ་ཉེད་དགའ་བ་དགའ་བྲལ་ཉིད། །མཚན་བྲལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཉིད། །སློབ་དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་། །བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
དབང་ནི་བཞི་ཡི་གྲངས་ཀྱིས་ནི། །དགའ་བ་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །དགོད་
པ་དག་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད། །ལྟ་བ་གསང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལག་བཅངས་ལས་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་ལ་དེ་ཡང་ཉིད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་

42

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།གྲུབ་ཕྱིར། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་བཤད། །གཏོར་དང་བླུགས་པ་ཞེས་བྱ་འདིས། །དེས་ན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། །ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་འཁྱུད། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྱོར་བས། །སློབ་དཔོན་དབང་དུ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཤིན་ཏུ་བཞིན་བཟང་མིག་ཡངས་མ། །གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །མཐེ་བོང་སྲིན་ལག་དག་གིས་ནི། །སློབ་མའི་ཁ་རུ་ལྟུང་བར་བྱ། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་མཉམ་པའི་རོ། །སློབ་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཏུ་བྱ། །སྟོན་པས་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་མཆོད། །རྗེད་པར་བྱས་ནས་གཏད་པར་བྱ། །སྟོན་པས་སྨྲས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །ཕྱག་རྒྱ་བདེ་བ་ལྡན་པ་ཁྱེར། །ཕྲག་དོག་ཁྲོ་བ་རྣམ་སྤངས་པའི། །སློབ་མ་ཆེར་གྱུར་ཤེས་ནས་ནི། །སྟོན་པས་དེ་ལ་གནང་བ་སྦྱིན། །ཀུན་ཏུ་རུ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཇི་
ལྟར་དབང་བསྐུར་གསོལ་བཏབ་པའི། །སློབ་མའི་བྱ་བ་བཤད་པར་བྱ། །བླ་མ་ཕྱག་རྒྱ་ལྡན་མཐོང་ནས། །བསྟོད་དང་མཆོད་པ་ཇི་བཞིན་བྱ། །བཅོམ་ལྡན་ཞི་བ་ཆེན་པོ་ཀྱེ། །རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་བཞེད་པ། །མི་ཕྱེད་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་པོ། །རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་ལས་བྱུང་བ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ། །མངའ་བདག་བདག་ལའང་དེ་ལྟར་མཛོད། །འཁོར་བ་འདམ་གྱི་ཚོགས་དག་ཏུ། །བྱིང་བ་སྐྱབས་མེད་བདག་ལ་སྐྱོབས། །ཞིམ་པའི་བཟའ་བ་བཏུང་བ་དང་། །བ་ལ་ཆེ་མཆོག་མ་ད་ན། །བདུག་པ་ལྷ་བཤོས་ཕྲེང་བ་དང་། །དྲིལ་བུ་རྒྱལ་མཚན་བྱུག་པ་ཡིས། །འདི་རྣམས་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །སློབ་མས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཆོད། །
མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ། །སྣ་ཚོགས་སྤངས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། །སྟོན་པས་སྨྲས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཟུངས། །ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་

43

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའབར་དུ་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །སློབ་མ་སྙིང་རྗེ་ཅན་མཐོང་ནས། །རྡོ་
རྗེ་ཅན་གྱིས་འདི་སྐད་སྨྲས། །འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །གཉིས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་གཙོ། །བརྟན་དང་གཡོ་བ་ཁྱབ་ནས་གནས། །སྒྱུ་མའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་ཐབས་ཀྱིས་ནི། །རྟག་ཏུ་ངེས་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཅི་ཞེས་བརྗོད། །སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་གྲོང་ཁྱེར་ལ། །བཅོམ་ལྡན་བདག་ནི་འཁྲུལ་གྱུར་པས། །རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་དུ་གསོལ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཀའ་སྩལ་པ། དཀྱིལ་ནི་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་བདེ་ཆེན་པོ། །དང་པོ་མཐར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། །འདུས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་
ཉིད་དུ་བརྗོད། །འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའི་ཁམས། །ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །བོ་ལ་ཀཀྐོ་ལ་སྦྱོར་བས། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་

གསོལ་བ། །སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་གང་གིས་དང་། །དམ་ཚིག་གང་གིས་གནས་པར་
བགྱི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བསད་པ་
དང་། །རྫུན་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྨྲ་བ་དང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བྱིན་པར་ཡང་ལོངས། །ཕ་རོལ་
བུད་མེད་བསྟེན་པར་གྱིས། །སེམས་གཅིག་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་ཉིད། །གང་ཕྱིར་

སྲོག་ནི་སེམས་སུ་བརྗོད། །འཇིག་རྟེན་བསྒྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །རྫུན་གྱི་ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་
བསྒྲགས། །བཙུན་མོའི་ཁུ་བ་མ་བྱིན་པར། །གཞན་གྱི་བུད་མེད་རང་མཚུངས་མཛེས། །

44

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་ཏོ། །ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ལགས། དབང་པོ་ནི། གང་ལགས། སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཅི་ལགས། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི། གང་ལགས། ཁམས་རྣམས་དེ་ཡང་ཅི་ལགས། འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཡུལ་

དྲུག་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དེ་བཞིན་དྲི་དང་ནི། །རོ་དང་དེ་བཞིན་རེག་བྱ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །འདི་རྣམས་ཡུལ་ནི་དྲུག་ཏུ་བརྗོད། །དབང་པོ་རྣམས་ནི། དྲུག་སྟེ། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་དང་ནི། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད། །འདི་རྣམས་དབང་པོ་དྲུག་པོ་ནི། །གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་ལྡན། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དག་གིས་ནི། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས། །མཐར་ནི་རྣམ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་ཉིད་དང་། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གོ་ཆའི་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་བཤད། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །རྫུན་མིན་བདེན་མིན་དེ་བཞིན་དུ། །ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟར། །འདོད་པས་རྣལ་འབྱོར་མས་ཤེས་གྱིས། །

འདི་ལྟ་སྟེ། གཙུབ་ཤིང་དང་གཙུབ་སྟན་དང་སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་ལས་གློ་བུར་དུ་མེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མེ་འདི་ནི་གཙུབ་ཤིང་ལ་ཡང་མི་གནས། གཙུབ་སྟན་ལ་ཡང་མ་ཡིན། སྐྱེས་བུའི་ལག་པ་དག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་གཅིག་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་མེ་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་རྫུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་མས་ཡིད་
ལ་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་

45

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའམ་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་ལྔ་ཐོགས་ཤིང་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཐོགས་པས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་རུའི་སྦྱོར་བས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱེད། བདུད་རྩི་ལྔའི་རོ་ཡང་འཐུང་བར་བྱེད་དོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྱེས་ནས་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བསྟན་པ། ཀྱེ་
ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་མཛད་པ། །དེ་ཉིད་བདག་གིས་
གསང་མཛད་པ། །རྡོ་རྗེ་མཆོད་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །བཤད་ཀྱི་འདོད་པས་རབ་ཏུ་
ཉོན། །ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་གྱུར། །རངས་པར་གྱུར་ཏེ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཉན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བཟའ་

བཏུང་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་དང་། །བགྲོད་དང་བགྲོད་མིན་མི་སྤང་ཞིང་། །ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་མི་བྱ་སྟེ། །གྲོང་གི་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་སྤངས། །བློ་ལྡན་སྔགས་ཉིད་མི་བཟླ་ཞིང་། །བསམ་གཏན་ཉིད་ནི་དམིགས་མི་བྱ། །གཉིད་ནི་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་མི་དགག་གོ །པ་ལ་ཐམས་ཅད་བཟའ་བར་བྱ། །ཁ་དོག་ལྔ་ལ་མཉམ་པར་སྤྱད། །དོགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །བཙུན་མོ་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱ། །མཛའ་བོ་སྡུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གདུག་ལ་ཞེ་སྡང་ཉིད། །རྡོ་ཤིང་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ལྷ་འདི་རྣམས་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། །གཡུང་མོ་གདོལ་བ་ཀོ་ལྤགས་མཁན། །ཕྱག་དར་མཁན་སོགས་རེག་རིང་དང་། །བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་དམངས་རྣམས། །བདག་གི་ལུས་ལྟར་རེག་པ་ཉིད། །བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བུ་རམ་

ཆང་། །དུག་དང་ནིམ་བ་བུ་བཅས་སྐྱེས། །སྐྱུར་དང་མངར་དང་སྐ་ལ་སོགས། །ཁ་བ་

46

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལན་ཚྭ་ཚ་བ་དང་། །དྲི་ང་དྲི་ཞིམ་མཆི་རྣག་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་

བཟའ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱིས་ནི། །མི་བཟའ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་བྱུང་མེ་ཏོག་རྙེད་ནས་ནི། །པདྨའི་སྣོད་དུ་བཞག་པ་དང་། །ལུད་པ་དང་ནི་སྣབས་དག་གིས། །བསྲེས་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་བཏུང་། །སྨད་གཡོགས་ཁ་དོག་སྣ་
ཚོགས་དང་། །རོ་བསྲེགས་ཐལ་བས་དེ་བཞིན་བརྒྱན། །མེ་ཏོག་རབ་སེང་གནས་རྙེད་པས། །མགོ་སྐྱེས་ལེགས་པར་བཅིང་བར་བྱ། །
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་དག་པ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྔར་གསུངས་ན། །ངེས་པར་དབང་པོ་དྲུག་གི་གྲངས། །རྣམ་པར་དག་
པར་མ་མཛད་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མིག་ལ་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་མ། །རྣ་བར་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་མ། །སྣ་ལ་སེར་སྣ་མ་ཞེས་བཤད། །ཁ་ལ་འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་མ། །ལུས་ལ་ཕྲག་དོག་རྡོ་རྗེ་མ། །ཡིད་ལ་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་དག་བྱའི་ཕྱིར། །འདིས་ནི་གོ་ཆ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ།
དགོངས་པའི་སྐད་ནི་ཅི་ཞེས་བགྱི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་གསུང་གསོལ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་དམ་ཚིག་ཆེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མི་ཤེས་པ། །དགོད་དང་ལྟ་བ་དག་གིས་དང་། །འཁྱུད་དང་དེ་བཞིན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི། །རྒྱུད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་
རྣམས་ཀྱིས། །དགོངས་པའི་སྐད་ནི་མ་བསྒྲགས་པ། །བཅོམ་ལྡན་ངེས་པར་གསུང་དུ་གསོལ། །དགོངས་པ་ཡི་ནི་སྐད་ཆེན་པོ། །དམ་ཚིག་བརྡ་ནི་རྒྱས་པ་རུ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་

པོ་ངས་བཤད་ཀྱི། །ཁྱོད་ནི་རྩེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་ཉོན། །མ་ད་ན་ཆང་བ་ལ་ཤ། །འདུ་
བ་མ་ལ་ཡ་ཛཾ་བརྗོད། །འགྲོ་བ་ཁེ་ཊ་རོ་ནི་ཤྲཱ་པ། །རུས་པའི་རྒྱན་ནི་ནི་རཾ་ཤུ། །འོང་

47

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའབ་པྲ໊་ཁ་ཎ་རུ་བརྗོད། །ཅང་ཏེ་ཀྲ໏་བི་ཏ་རུ་བརྗོད། །སྐལ་མེད་དུ་དུ་ར་ཞེས་བརྗོད། །སྐལ་ལྡན་ཀ་ལ່ཉྫ་རཾ་བརྗོད། །རེག་མིན་ཌིནྜི་མཾ་ཞེས་བརྗོད། །ཐོད་པ་པདྨ་བྷ་ཛ་ནཾ། །བཟའ་བ་ཏྲ໏་པི་ཏ་ཞེས་བྱ། །ཚོད་མ་མཱ་ལ་ཏིནྡྷ་ནཾ། །བཤང་བ་ཙཾ་ཏུ་ས་མཾ་བརྗོད། །གཅི་བ་ཀ་སྟུ་རི་ཞེས་བརྗོད། །རང་བྱུང་སི་ཧླར་ཤེས་པར་བྱ། །ཁུ་བ་ཀ་པུ་ར་ཞེས་བརྗོད། །ཤ་ཆེན་ཤཱ་ལེ་ཛཾ་ཞེས་བརྗོད། །དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ཀུན་ཏུ་རུ། །རྡོ་རྗེ་བོ་ལ་ཞེས་བཤད་དེ། །པདྨ་ཀཀྐོ་ལ་ཞེས་ཟེར། །ཁ་དོག་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ལས། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བཤད། །འདི་ནི་གསང་བའི་སྐད་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ནི་བསྡུས་པ་ཉིད། །གཡུང་མོ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་བཤད། །གར་མ་དེ་བཞིན་པདྨའི་རིགས། །རང་འཚེད་མ་ནི་རིན་ཆེན་རིགས། །སྐྱེས་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བརྗོད། །ཚོས་མ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཉིད་དེ། །ཕྱག་རྒྱ་འདི་རྣམས་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན། །འདི་རྣམས་ཁུ་བ་རྡོ་རྗེར་འགྱུར། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་མཆོད་ནས་བཏུང་། །རྡོ་རྗེ་
སྙིང་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །གསང་བའི་སྐད་ནི་མཚར་ཆེ་བ། །ང་ཡིས་ཁྱོད་ལ་གང་བཤད་པ། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གུས་པས་ཟུངས། །ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་འདིར་དབང་བསྐུར་གང་། །གསང་བའི་སྐད་ཀྱིས་མི་སྨྲ་བ། །དེ་ཡི་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་ནི། །འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །འཚེ་བ་དང་ནི་རྐུན་མ་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་སྐད། །མི་གསུང་ན་ཡང་འགྲོངས་བར་འགྱུར། །རང་གི་དམ་ཚིག་རིགས་རྙེད་ན། །གལ་ཏེ་ཚིག་འདི་མི་སྨྲ་བ། །གནས་བཞི་ལས་སྐྱེས་རྣལ་འབྱོར་མ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཁྲོ་བར་བྱེད། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་ལས། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་

48

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་དུ་
གྱུར། ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་དུ་གསོལ་བ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་ལས་གང་བཤད་པ། གླུ་དང་གར་ནི་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཐེ་ཚོམ་མཆིས། །གླུ་ནི་ཅི་ལགས་གར་ཀྱང་ཅི། །ལྷ་ཡི་ལེའུ་ལས་གང་གསུངས་པ། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཐེ་ཚོམ་མཆིས། །གང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཅི། །སྔགས་བཏུ་བ་ལས་གང་གསུངས་པ། །བདག་མེད་ལ་སོགས་ས་བོན་ཉིད། །དེ་ལ་བདག་ནི་འཁྲུལ་བར་གྱུར། །གང་གི་ས་བོན་ས་བོན་གང་། །རིགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གང་བཤད་པ། །བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྩ། །བཅོམ་ལྡན་བདག་ནི་འཁྲུལ་གྱུར་པས། །དེ་རྣམས་རྣམ་དག་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོལླ་ཨི་རི་ཊྛི་ཨ་བོ་ལཱ། མུམྨུ་ཎི་རེ་ཀཀྐོ་ལཱ། གྷ་ཎ་ཀི་བི་ཊ་ཧོ་བཱཛྫ་ཨ་ཀ་རུ་ཎེ་ཀི་ཨ་ཨཾ་ན་རོ་ལཱ། ཏ་ཧི་བ་ལ་ཁཛྫ་ཨ་གི་ཌ໊་མ་ཨ་ཎཱ་བིཛྫ་ཨི་ཨ་ཨི། ཧ་ལ່་ཀཱ་ལིཉྫ་ར་པ་ཎི་ཨ་ཨི་དུདྡུ་ར་བཛྫི་ཨ་ཨི། ཙ་ཨུ་ས་མ་ཀཱཙྪེ་རི་སིཧྷཱ་ཀཔྤུ་ར་ལཱ་ཨི་ཨ་ཨི། མཱ་ལ་ཨི་ཨིནྡྷ་ཎ་ཤཱ་ལིཉྫ་ཏ་ཧ່་བྷ་རུ་ཁཱ་ཨི་ཨ་ཨི། ཕ໊་ཁ་ཎེ་ཁེ་ཊ་ཀརནྟེ་ཤུདྡྷ་ཤུདྡྷ་ན་མུ་ཎི་ཨ་ཨི། ནི་རཾ་ཤུ་ཨཾ་ག་ཙ་ཌཱ་ཝཱི་ཏི་ཧཾ་ཛ་ས་རཱ་བ་པ་ཎི་ཨ་ཨི། མ་ལ་ཡ་ཛེ་ཀུནྡུ་རུ་བཱ་ཊ་ཨི། ཌིཎྜི་མ་ཏ་ཧིཎྞ་བཛྫི་ཨ་ཨི། དྲན་པ་མི་འཕྲོག་རྣལ་འབྱོར་བས། །ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་གཟུགས་
ཀྱིས་གར། །ཆགས་བྲལ་མིན་གོམས་སེམས་ཀྱིས་ནི། །འདོད་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་

49

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱསྒོམ་པ་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མ་དང་མ་མོ་ཡིས། །གླུ་དང་གར་ནི་འདི་དག་གིས། །ལེགས་པར་གླུ་བླང་གར་ཀྱང་བྱ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚོགས་སྲུང་ཞིང་། །དེ་བཞིན་བདག་ཀྱང་སྲུང་བ་ཉིད། །འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བྱེད། །འདིས་ནི་སྔགས་ཀྱིས་བཟླས་པ་ཉིད། །
གང་དུ་གུས་པས་གླུ་ལེན་དང་། །གང་དུ་གུས་བཅས་གར་བྱེད་པ། །ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོས་སྔར་བྱས་ནས། །དེ་ལ་དྲི་ནི་མཚོན་པར་བྱ། །སྒོག་པའི་དྲི་ནི་དང་པོ་ཉིད། །དེ་ནས་ཡང་ནི་བྱ་རྒོད་དྲི། །ག་བུར་མ་ལ་ཡ་ཛི་ཉིད། །ངང་བ་དང་ནི་བུང་བའི་སྒྲ། །གླུ་ཡི་མཐའ་ནས་མཉན་པར་བྱ། །བ་ལང་འཚེ་ཡི་སྒྲ་ཡང་ནི། །ཕྱི་རོལ་ཚལ་དུ་མཚོན་བྱ་བ། །གླུ་ཡི་བྱིན་རླབས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་རྟགས་དང་མཚན་མ་སྟེ། །འདིས་ནི་རིགས་ནི་མཚོན་པར་བྱ། །རིགས་འཚོལ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། །དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་པོའང་མེད། །ཞེ་སྡང་ཕྱག་རྒྱས་བདག་མེད་མ། །གཏི་མུག་ཕྱག་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་མ། །སེར་སྣའི་ཕྱག་རྒྱས་དཀར་མོ་ཉིད། །ཆགས་པས་ཆུ་མ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །ཕྲག་དོག་ཕྱག་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཞེ་སྡང་ཕྱག་རྒྱ་པུཀྐ་སི། །གཏི་མུག་ཕྱག་རྒྱས་རི་ཁྲོད་མ། །སེར་སྣའི་ཕྱག་རྒྱས་གདོལ་བ་མོ། །འདོད་ཆགས་ཕྱག་རྒྱས་གཡུང་མོ་ཉིད། །ཡང་ནི་དཀར་མོ་ཞེ་སྡང་ལས། །གཏི་མུག་ཕྱག་རྒྱས་ཆོམ་རྐུན་མ། །སེར་སྣའི་ཕྱག་རྒྱས་རོ་ལངས་མ། །འདོད་ཆགས་ཕྱག་རྒྱས་གྷསྨ་རཱི། །གཏི་མུག་ཕྱག་རྒྱས་ས་སྤྱོད་མ། །འདོད་ཆགས་ཕྱག་རྒྱས་མཁའ་སྤྱོད་མ། །འདོད་པས་ཕྱག་རྒྱར་ཤེས་པར་བྱ། །
ཨཱ་ལི་དང་པོ་བདག་མེད་མ། །ཨཱ་ལི་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་མ། །ཨཱ་ལི་གསུམ་པ་དཀར་

50

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མོ་ཉིད། །བཞི་བ་ཆུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ། །ལྔ་བ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །དྲུག་པ་པུཀྐ་སཱི་

ཞེས་བརྗོད། །བདུན་པ་ཉིད་ནི་རི་ཁྲོད་མ། །བརྒྱད་པ་སྨེ་ཤ་ཅན་དུ་བརྗོད། །དགུ་བ་ཡང་ནི་གཡུང་མོ་ཉིད། །ཡང་ནི་ལྔ་གཉིས་དཀར་མོ་ཉིད། །བཅུ་གཅིག་ཆོམ་རྐུན་མ་ཞེས་བཤད། །བཅུ་གཉིས་རོ་ལངས་མ་ཞེས་བརྗོད། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་གྷསྨ་རཱི། །བཅུ་བཞི་བ་ནི་ས་སྤྱོད་མ། །བཅོ་ལྔ་བ་ནི་མཁའ་སྤྱོད་མ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ས་བོན་ཉིད། །རིགས་
ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྩ་རྣམས་གང་། །བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གསུངས། །རྩ་ནི་གཉིས་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་མ། །རེ་རེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད། །རྐྱང་མ་རོ་མ་ཀུན་འདར་མ། །བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་བརྗོད། །གང་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་ཆ་མེད་པས། །འབད་
པས་ཀུན་གྱི་ལྷག་མ་སྤངས། །ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་བྱ་བ་མི་ཕྱེད་ཕྱིར། །བཅོ་ལྔའི་
ཆ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཟླ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་འགྱུར། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཨཱ་ལིའི་
གཟུགས། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དེ་ཡི་ཆ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། རྣལ་འབྱོར་མ་
ཀུན་ལས་བྱུང་བ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ཉིད། །འགྲིབ་མེད་བཏུང་མཆོག་ནམ་མཁའ་ཉིད། །ག་བུར་ངེས་པར་ཅིས་མི་སྤང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ཐབས་གང་གིས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལགས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་ཐབས་དང་
ནི། །རང་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་པས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཟུགས་ཅན་
གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཀུན་རྫོབ་ཀུན་ད་ལྟ་བུ་ཉིད། །དོན་དམ་བདེ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །བུད་མེད་ཀཀྐོལ་བདེ་བ་ཅན། །ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པའི་རང་

51

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱབཞིན་དུ། །བདེ་བ་སྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །བདེ་བ་ཅན་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས། །འདི་ཉིད་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །འཁོར་བ་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །འཁོར་བ་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས། །འཁོར་བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ། །འཁོར་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཉིད་དོ། །འཁོར་བ་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ། །འདི་རྣམས་ཆོས་ནི་མྱ་ངན་འདས། །རྨོངས་ཕྱིར་འཁོར་
བའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད། །རྨོངས་མེད་འཁོར་བ་དག་པས་ནི། །འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཚུལ་ཅན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་བཞིན་བཟང་མིག་ཡངས་མ། །གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །སྔོ་བསངས་དལ་ལ་རིགས་བཟང་མ། །སི་ཧླ་ག་བུར་འབྱུང་བའི་གནས། །རང་གིས་དབང་བསྐུར་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ། །སྒྲ་བཟང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དགའ། །དེ་ཡི་ཆང་ཡང་བཏུང་བར་བྱ། །དེ་ནས་རང་ཡང་བཏུང་བ་ཉིད། །རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཕྱི་ནས་ཕྱག་རྒྱ་རྗེས་ཆགས་བྱ། །བོ་ལ་ཀཀྐོ་ལར་བཅུག་ནས། །ཀུན་
ཏུ་རུ་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །དེར་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །ག་བུར་མཁས་པས་མི་སྤང་སྟེ། །དེ་ནི་ལག་ཏུ་མི་བླང་ཞིང་། །ཉ་ཕྱིས་དུང་ཆོས་ཉིད་དུ་མིན། །ངེས་པར་བློ་དང་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱིར། །མི་འཆི་ལྕེ་ཡིས་བླང་བ་ཉིད། །ག་བུར་ཉིད་ནི་བདག་མེད་
མ། །བདེ་བ་བདག་མེད་ཚུལ་ཅན་ཉིད། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ལྟ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཉིད་དུ་གནས། །དང་པོའི་དབྱངས་ཡིག་རང་བཞིན་ཏེ། །བློ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །

52

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལས། །དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་ཤེས་རབ་མ། །དེ་ནི་རིང་མིན་ཐུང་བ་མིན། །གྲུ་བཞི་མ་ཡིན་ཟླུམ་པོ་མིན། །དྲི་དང་རོ་དང་མྱ་ངན་འདས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བྱེད་པ་ཅན། །དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས། །དེ་ཡི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཉིད། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །བདེ་བ་སྦྱིན་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །གཟུགས་སྒྲ་དེ་བཞིན་དྲི་དང་ནི། །རོ་དང་དེ་བཞིན་རེག་བྱ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་། །ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་གཟུགས། །བདེ་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ། །དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་ཅན། །ཡང་དག་གྱུར་པ་སོ་སོར་རྟོག །དེ་ཉིད་བྱ་བ་ནན་ཏན་ཏེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མ། །དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་
བདག་པོ་ང་། །དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཅན། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་ནི། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་བ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསུངས་ན། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ལུས་དབུས་
སུ། །ཨ་ཡི་རྣམ་པའི་སྡོམ་པ་གནས། །ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་། །སྡོམ་པ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །བོ་ལའི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་མཆེད་ཐབས་ཆེན་ཉིད། །འདིས་ནི་གསང་བའི་སྙོམས་འཇུག་པས། །ཕྱི་རོལ་གཉིས་ནི་བསྟན་དུ་མེད། །སྐུ་གསུམ་ལུས་
ཀྱི་ནང་དུ་ནི། །འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ། །སྐུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་ནི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོར་བརྗོད། །ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་བ་དང་། །དེ་

53

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱབཞིན་དུ་ཡང་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྐྱེ་གནས་སྙིང་མགྲིན་མགོ་བོར་ཡང་། །སྐུ་གསུམ་པོ་
ནི་རྣམ་པར་གནས། །མ་ལུས་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གྱི། །སྐྱེ་བ་གང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ། །
གང་ཕྱིར་སྤྲུལ་བ་གནས་བརྟན་ཕྱིར། །ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བ་གནས་བརྟན་ཕྱིར། །གང་

གིས་བསྐྱེད་དང་སྤྲུལ་བྱེད་པའི། །སྐུ་ནི་སྤྲུལ་བ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། །སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་སྙིང་གར་འགྱུར། །རོ་རྣམས་དྲུག་གི་གཟུགས་ཅན་
གྱི། །བཟའ་བ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་བརྗོད། །མགྲིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་
ལོའོ། །སྤྱི་བོར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གནས། །ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པར་རྒྱུ་མཐུན་ཉིད། །རྣམ་སྨིན་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ཉིད། །བདེ་བའི་འཁོར་ལོ་དྲི་མེད་ཉིད། །རྒྱུ་མཐུན་སོགས་པར་རབ་ཕྱེ་བའི། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞི་ཞེས་བརྗོད། །ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ཡིས། །ལས་ལ་བཅོམ་ལྡན་ཤེས་རབ་སྤྱོད། །ཇི་
ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་སྤྱོད། །རྒྱུ་མཐུན་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ལས་ཆུང་འབྲས་བུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེ་ལས་ལྡོག །རྣལ་འབྱོར་དག་ཕྱིར་དྲི་མེད་
ཉིད། །བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ཉིད། །གང་ཕྱིར་སྤྲུལ་བ་གནས་བརྟན་ཕྱིར། །སྤྲུལ་
བའི་འཁོར་ལོར་གནས་བརྟན་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་སྨྲ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཐམས་ཅད་ཡོད། །གང་ཕྱིར་མགྲིན་པར་ཀུན་བཀུར་ཕྱིར། །ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་
ལོར་ཀུན་བཀུར་ཉིད། །གང་ཕྱིར་བདེ་ཆེན་མགོར་གནས་པས། །བདེ་བའི་འཁོར་ལོར་དགེ་འདུན་ཆེ། །སྡེ་བ་ཞེས་བྱ་སྐུ་རུ་བརྗོད། །ལྟོ་བ་གནས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ། །སྐྱེ་གནས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་འགྱུར། །མངལ་གྱི་ཕྲུ་མ་ཆོས་གོས་ཉིད། །དེ་བཞིན་
མ་ནི་མཁན་པོ་ཉིད། །མགོ་བོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཕྱག །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཁྲིམས་ཀྱི་

54

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
གནས། །སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཨ་དང་ཧཾ། །སྐྱེས་གནས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཨ། །བདེ་
ཆེན་གྱི་ཡང་རྣམ་པ་ཧཾ། །གཅེར་བུ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས། །སྔགས་འདོན་སྐྱེས་པ་དགེ་སློང་ཉིད། །འདི་དག་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་
མེད། །ཟླ་བ་བཅུ་ཡང་ས་རྣམས་ཡིན། །སེམས་ཅན་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གོ །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱན་དང་། མཱ་མ་ཀཱི་དང་། གོས་དཀར་མོ་དང་། སྒྲོལ་མ་དང་། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དང་། ཙུནྡཱ་དང་། པརྞྞ་རི་ཁྲོད་མ་དང་། འོག་ཞལ་མ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རི་རབ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་མཉམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཚིག་འདི་དག་ཐོས་ནས་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་བརྒྱལ་བ་དང་། སྐྲག་པ་དང་། ས་ལ་འགྱེལ་བ་དང་། འདར་བར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལྷ་མོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་ནས་
བསླང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བསྟོད་པ། ས་དང་ཆུ་རླུང་བྱིན་ཟ་ཡི། །ལྷ་མོ་སྣོད་ཅན་
ཁྱེད་ཉིད་ལ། །གང་ཞིག་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཉིད་ང་ཡིས་སྤྲོ་ཡི་ཉོན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ཐོས་ནས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྲོག་རྙེད་
པར་གྱུར་ཏོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྒྲིབས། །དེ་ཉིད་བསལ་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ལྷ་
མོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བདེན་པ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་རྫུན་པ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཞིག་མི་ཤེས་འཇིག་རྟེན་པ། །བཙན་དུག་ཟོས་པས་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །རྨོངས་སྤངས་དེ་

55

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱཉིད་ཡིད་ཀྱིས་ནི། །དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད། །དེ་བཞིན་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིང་། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེར་ངལ་བསོས་ནས། །མ་རིག་སོགས་པས་མི་འཛིན་ཅིང་། །གཏི་མུག་ལ་སོགས་འཆིང་བས་མིན། །རང་དང་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་ནི། །གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་བྱོལ་སོང་དང་། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་དང་། །བཤང་བའི་སྲིན་བུ་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡང་། །བདེ་བ་གང་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཅན། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་རྙེད་མི་འགྱུར། །སེམས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་མེད། །གདོལ་བ་སྨྱིག་མཁན་ལ་སོགས་པ། །གསོད་དོན་དོན་དུ་སེམས་པ་པོ། །དེ་རྣམས་ཀྱེ་རྡོ་རྗེར་ཤེས་ན། །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །བྱིས་པ་མི་ཤེས་པས་བསྒྲིབས་པ། །འདི་ཡི་བགྲོད་པ་མི་ཤེས་པ། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྲིད་པའི་མཐར། །གང་ཞིག་རྨོངས་པ་འཁོར་བར་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་
རྗེའི་ཐབས་རྙེད་པས། །གང་ཞིག་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་སྦྱོང་བ། །དེ་ནི་བླ་མེད་རྙེད་པར་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ས་ནི་པུཀྐ་སཱིར་བཤད་པ། །གང་ཕྱིར་གཏི་མུག་
སྲ་བ་ཉིད། །སྐུ་ནི་རྣམ་སྣང་ཉིད་གསུངས་པ། །ཇི་ལྟར་མི་བསྐྱོད་ཕྱག་རྒྱ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལུས་ཀྱིས་

ནི། །མཛེས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སེམས། །སྐུ་ལ་
ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །
རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ཆུ་ཁམས་རི་ཁྲོད་མར་བཤད་པ། །མི་བསྐྱོད་ཁུ་བའི་

56

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཟུགས་ཅན་ཉིད། །གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་ཕྱག་རྒྱས་ནི། །རི་ཁྲོད་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལུས་སྤངས་ནས་ནི་སེམས་ཀྱིས་

ནི། །གནས་པ་གཞན་དུ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་གཏི་མུག་འགྱུར། །ཐུགས་ལ་གཏི་མུག་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། མེ་ནི་
གདོལ་བ་མོར་བཤད་པ། །འདོད་ཆགས་ཕྱག་རྒྱས་གདོལ་བ་མོ། །རིགས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་མིན་ན། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། གང་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁྲག་བཤད་པ། །ཁྲག་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
ཉིད། །དྲོད་ནི་ཁྲག་གི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །འདོད་ཆགས་སེར་སྣ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། གང་ཕྱིར་གཡུང་མོ་རླུང་ཉིད་དེ། །དོན་ཡོད་རླུང་གི་གཟུགས་ཅན་ཉིད། །དོན་ཡོད་ཕྱག་རྒྱས་གཡུང་མོ་ལ། །གཙོ་བོ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་པར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་ཕྲག་དོག་ནི། །གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །མཁས་པས་གཡུང་མོ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་སྲ་བ་ཉིད། །དཀར་མོ་སྣང་
མཛད་གསུངས་པ་ཉིད། །སྔར་གསུངས་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །དེ་ཉིད་རིམ་པས་ཆོམ་རྐུན་མ། །དེ་བཞིན་རོ་ལངས་མ་ཉིད་དང་། །དེ་ཡི་རིགས་པས་གྷསྨ་རཱི། །མ་ལོག་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །སྙོམས་འཇུག་གནས་པའི་ལྷ་ཉིད་ལ། །སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིར་གཏོར་མ་ཆེ། །དེ་ལ་བདག་མེད་མས་ཞུས་པས། །ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པར་བཞུགས་ནས་ནི། །བགེགས་དང་ལོག་པར་འདྲེན་པ་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་བསྲུང་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་

57

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱསེམས་དཔས་གཏོར་མ་བསྟན། །ༀ་ཨིནྡ་ཛ་མ་ཛ་ལ་ཛཀྑ། བྷུ་ད་པཧྣི་པཱ་ཨུ་རཀྑ།

ཙནྡ་སུཛྫ་མཱ་ད་པཱཔྤུ་ཏ་ལ་པཱ་ཏཱ་ལེ་ཨཊྛ་སཔྤ་སྭཱཧཱ། ཨི་དཾ་བ་ལ່་བྷུཉྫ་ཛ່་གྷ་ཕུལླ་དྷུ་པ་མཱུཾ་ས་པི་གྷ། ཨཾ་བྷ་ཀཛྫ་སཔྤ་སཱ་དེ་ཁནྟི་ཁུ་ཎི་ཕེ་ཌ་གཱ་ད། ༀ་ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ་སརྦ་དྷརྨྨ་ཎཱི་ཨཱདྱ་ནུཏྤནྣ་ཏྭད་ༀ་ཨཿ ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཧཱ།
གང་གི་ཚེ་འདིའི་གཏོར་མས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱེད་ན། རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འབྱོར་བ་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིར་འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གཏོར་མ་བྱིན་ན། དབང་དང་། མངོན་སྤྱོད་དང་།
དགྲའི་སྡེ་འཇིགས་པ་དང་། བསྐྲད་པ་དང་། གསད་པ་དང་། དགུག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། ཕྱག་རྒྱ་གང་གིས་
མཁའ་སྤྱོད་མ། །གང་གིས་ཕྱག་རྒྱས་ས་སྤྱོད་མ། །གཙོ་བོ་བདག་གིས་སྔར་མ་འཚལ། །བཅོམ་ལྡན་ཇི་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བགྱི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ། །གསང་གསུམ་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ནི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་ཕྱེ་བ་ལས། །སྟེང་དང་འོག་དང་དབུས་གནས་པའི། །འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་གནས། །ས་སྤྱོད་སྐུ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྟེང་ཞལ་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་མ། །མཁའ་སྤྱོད་འདོད་ཆགས་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །འོག་ཞལ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་མ། །ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བདག་མེད་མ། །སེམས་ནི་
བདག་མེད་ཚུལ་ཅན་ཉིད། །སེམས་ནི་དབུས་ཀྱི་གནས་སུ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་མེད་
མ་དབུས་སྐྱེ། །རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་པ་ལྔ་ཉིད་ཀྱང་། །བཤད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉིད་ཉོན། །མི་བསྐྱོད་རྣམ་སྣང་

58

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དཔག་མེད་ཕྲག་དོག་རྡོ་རྗེ་སེམས། །ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སེར་སྣ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཕྲག་དོག་བདེ་བ་དག །འདིས་ནི་རིམ་པས་སྒོམ་པ་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྤངས་ནས་ནི། །ཕྱི་ནས་རིགས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གིས། །དེ་རྗེས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །མི་བསྐྱོད་ཞེ་སྡང་གཟུགས་ཅན་
གྱི། །ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རིགས་གཅིག་ཉིད། །ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་བྱིན་རླབས་

འདི། །རིགས་ནི་དྲུག་དང་ལྔ་རུ་བརྗོད། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བའོ། །

༼ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །གཙོ་བོ་ཀྱེ་རྡོར་ཀུན་སྦྱིན་པས། །རྣམ་ཀུན་རང་
བཞིན་བདག་ཉིད་ཀྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་ཡང་དག་གསུངས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས། །བདེ་བ་ཅན་ན་ཡང་དག་བཞུགས། །ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་
གྱིས། །རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཕྱག་ནི་བཅུ་དྲུག་ཞལ་བརྒྱད་པ། །ཞབས་བཞི་བ་དང་འཇིགས་པ་པོ། །དཔའ་བོ་ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་ཅན། །བདག་མེད་མས་ནི་མགུལ་ནས་འཁྱུད། །ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ནི་འཛིན་ལྷ་ལ། །བདག་མེད་མ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་

ཞུས། །བཅོ་ལྔས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་ཡི། །བདག་གི་འཁོར་ལོ་ཁྱོད་བཤད་ན། །ཁྱོད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟར་ལགས། །གཙོ་བོ་བདག་གིས་སྔར་མ་འཚལ། །བདག་མེད་ཙུམྦྷ་ནི་མཛད་ནས། །རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ་སྩལ་ནས་ནི། །ལྷ་ཡི་ནུ་མ་མཉེས་མཛད་དེ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རབ་ཏུ་དབྱེ། །འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་སྔར་གསུངས་པ། །དོ་ཤལ་དོ་ཤལ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན། །

59

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའིམཚམས་བཞི་བ་ལ་སྒོ་བཞི་བ། །རྡོ་རྗེ་སྲད་པུས་ཡང་དག་བརྒྱན། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཆགས་པས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ལས། །ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན་བཟང་མ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་ང་ཡོད་དེ། །ཞལ་བརྒྱད་པ་ལ་ཞབས་བཞི་བ། །ཕྱག་ནི་བཅུ་དྲུག་དག་གིས་བརྒྱན། །བདུད་བཞི་མཉམ་པར་མནན་པ་ཉིད། །འཇིགས་པ་ཡང་ནི་འཇིགས་པ་པོ། །མགོ་བོའི་ཕྲེང་བའི་དོ་ཤལ་མཛད། །ཉི་མར་བཞུགས་ཤིང་རོལ་མོར་བཅས། །ཁ་དོག་ནག་པོ་འཇིགས་པ་པོ། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྤྱི་བོར་འཛིན། །ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཧཱུཾ་སྤྲོ་ཞིང་། །ཐལ་བས་ལུས་ལ་བྱུགས་པ་ཉིད། །བདག་མེད་ལྷན་ཅིག་མཉམ་སྦྱོར་ཞིང་། །དགའ་བ་གཉིས་གཉིས་སྙོམས་འཇུག་པས། །དཔའ་རླབས་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ། །རློམ་སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རྩ་བའི་ཞལ་ནི་ནག་པོ་ཆེ། །གཡས་པ་ལ་ནི་ཀུན་ད་མཚུངས། །གཡོན་པ་དམར་ཞིང་ཆེར་འཇིགས་པ། །སྤྱི་བོའི་ཞལ་ནི་གཙིགས་པ་ཅན། །སྤྱན་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཆེ། །ལྷག་མའི་ཞལ་ནི་བུང་བ་བཞིན། །གྲོང་ཁྱེར་ཉམས་དགར་ཁྱོད་དང་ང་། །དགའ་བས་ཤིན་ཏུ་རོལ་པ་ལས། །དཀར་མོ་དབང་གི་ཕྱོགས་ཕྱུང་ནས། །ཤར་
གྱི་སྒོ་རུ་ཡང་དག་གནས། །སྲུབ་དང་སྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། །ཆོམ་རྐུན་མ་ཡང་ཕྱུང་ནས་ནི། །ཕྱུང་ནས་ལྷོ་ཡི་སྒོ་རུ་ནི། །ཆོམ་རྐུན་མ་ནི་སྒོ་སྲུང་མ། །བོ་ལ་ཀཀྐོ་ལ་སྦྱོར་བས། །རོལ་ལངས་མ་ཡང་ཕྱུང་ནས་ནི། །ཕྱུང་ནས་ནུབ་ཀྱི་སྒོ་རུ་ནི། །བདུད་
འཇོམས་མ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །དགའ་བ་ཆེན་པོའི་སྙོམས་འཇུག་ལས། །གྷསྨ་རཱི་ཡང་ཕྱུང་ནས་ནི། །ཕྱུང་ནས་བྱང་གི་སྒོ་ལ་ནི། །འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཉིད་གནས། །གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། །པུཀྐ་སཱི་ཡང་ཕྱུང་ནས་ནི། །ཕྱུང་

60

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ནས་དབང་ལྡན་མཚམས་སུ་ནི། །དྲག་པོའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཉིད་གནས། །ཡང་ནི་སྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །འཚོད་པའི་མཚམས་སུ་རི་ཁྲོད་མ། །སྲིན་པོའི་མཚམས་
སུ་གདོལ་བ་མོ། །རླུང་གི་མཚམས་སུ་གཡུང་མོ་ཉིད། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆགས་ཆེན་ལས། །རིག་མར་བཅས་པ་ཁུ་བར་འགྱུར། །སྣ་ཚོགས་གླུ་ཡི་མཆོད་པ་ལས། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ། །
རྗེ་བཙུན་སྙིང་རྗེའི་ཡིད་བཞེངས་ཤིག །པུཀྐ་སཱི་ནི་བདག་ལ་སྐྱོབས། །སྟོང་
བའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྤོངས་ལ། །བདག་ལ་བདེ་ཆེན་སྦྱོར་བཞེད་མཛོད། །ཁྱོད་མེད་ན་ནི་བདག་འགུམ་པས། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཁྱེད་བཞེངས་ཤིག །སྟོང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྤོངས་ལ། །རི་ཁྲོད་མ་འབྲས་གྲུབ་པར་མཛོད། །དགའ་གཙོ་འཇིག་རྟེན་མགྲོན་གཉེར་བ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སམ་ཅི། །ཁྱོད་མེད་ཕྱོགས་ནི་མི་འཚལ་བས། །གདོལ་བ་མོ་བདག་ཞུ་བ་བགྱིད། །བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་འཚལ་གྱིས། །མིག་འཕྲུལ་
མངའ་བ་ཁྱོད་བཞེངས་ཤིག །གཡུང་མོ་བདག་ནི་དྲན་ཉམས་པས། །སྙིང་རྗེ་རྒྱུན་
ཆད་མ་མཛད་ཅིག །གླང་པོ་རྟ་བོང་གླང་རྔ་མོ། །མི་དང་ཤ་ར་བྷ་བྱི་ལ། །གཡས་པའི་
ཐོད་པ་བརྒྱད་རྣམས་ལ། །གཉིས་འཐུང་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །ས་དང་ཆུ་དང་རླུང་དང་ནི། །མེ་དང་ཟླ་བ་ཉི་མ་ཉིད། །མཐར་བྱེད་དང་ནི་ནོར་སྦྱིན་ཉིད། །གཡོན་པའི་ཐོད་པ་བརྒྱད་ནའོ། །སྒེག་ཅིང་དཔའ་བོ་མི་སྡུག་པ། །དགོད་ཅིང་དྲག་ཤུལ་འཇིགས་རུང་བ། །སྙིང་རྗེ་རྔམ་དང་ཞི་བ་ཡིས། །གར་དགུའི་རོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །ཨཾ་
དང་ཧཱུཾ་གིས་རྡོ་རྗེ་ཆེ། ཁུ་བའི་གཟུགས་ལས་བཞེངས་ནས་ནི། །ཞབས་རྣམས་ས་ལ་རྡེབ་པ་དང་། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སྡིགས་པར་མཛད། །གཾ་ཙཾ་བཾ་གྷཾ་བཾ་ཤཾ་ལཾ་ཌཾ། །འདི་ཡི་

61

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའིས་བོན་ཕྱུང་བ་དང་། །བདག་པོའི་ས་བོན་དག་གིས་ནི། །ༀ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་འབར་འཇིགས་པས། །མ་མོའི་འཁོར་ལོ་གྲོང་ཉམས་དགར། །ཁ་དོག་ནག་པོ་འཇིགས་ཆེན་པོ། །བདག་མེད་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་པོ། །གཙོ་བོ་འདི་ལྟར་སྒོམ་པ་ཉིད། །དཀར་མོ་
གཡས་ན་གྲི་གུག་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཡོན་ན་རོ་ཧ་ཏི། ཆོམ་རྐུན་མ་གཡས་ཅང་ཏེའུ་
སྟེ། །གཡོན་པའི་ཕྱག་ན་ཕག་པ་ཉིད། །
རོ་ལངས་མ་གཡས་རུས་སྦལ་ཏེ། །གཡོན་པ་ཡིས་ནི་པདྨའི་སྣོད། །གྷསྨ་རཱི་ཡི་གཡས་ན་སྦྲུལ། །གཞོན་པས་རྣལ་འབྱོར་ལྷུང་བཟེད་ཉིད། །པུཀྐ་སཱི་གཡས་སེངྒེ་སྟེ། །གཡོན་པས་དགྲ་སྟ་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ཁྲོད་མ་གཡས་དགེ་སློང་སྟེ། །གཡོན་པས་གསིལ་བྱེད་དེ་བཞིན་ནོ། །གདོལ་བ་མོ་གཡས་འཁོར་ལོ་སྟེ། །གཡོན་པས་ཐོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཡུང་མོ་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད། །གཡོན་ན་བསྡིགས་མཛུབ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་གྱིས་གནས། །དཀར་མོ་ལ་སོགས་ཕྱག་གཉིས་བརྗོད། །སྤྱན་གསུམ་སྐྲ་ནི་གྱེན་དུ་སྟེ། །ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །གཽ་རཱི་ཁ་དོག་ནག་པོར་འགྱུར། །ཆོམ་རྐུན་མ་ནི་བཙོད་དང་མཚུངས། །རོ་ལངས་མ་ནི་གསེར་བཙོས་བཞིན། །གྷསྨ་རཱི་ནི་མརྒད་མཚུངས། །པུཀྐ་སཱི་ནི་དབང་སྔོན་མཚུངས། །རི་ཁྲོད་མ་ནི་ཟླ་ནོར་འོད། །གཏུམ་མོ་ནམ་མཁའི་སྔོ་བསངས་མ། །གཡུང་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་བརྗོད། །ཚངས་པ་དབང་པོ་ཉེ་དབང་དྲག །གཤིན་རྗེ་དང་ནི་ནོར་བདག་དང་། །བདེན་བྲལ་དང་ནི་ཐགས་བཟང་རིས། །གཽ་རཱི་ལ་སོགས་པ་ཡི་གདན། །བོ་ལ་གཞིབ་པར་མཛད་ནས་ནི། །དམ་དུ་འཁྱུད་ཅིང་འོ་མཛད་པས། །བཅོམ་ལྡན་གུས་པས་མཆོད་ནས་ནི། །བདག་མེད་མ་ཡིས་སྔགས་ཞུས་སོ། །བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་

62

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དབང་བྱེད་སྔགས། །དེ་བཞིན་གདུག་པ་བསྡིགས་པ་དང་། །ཀླུ་རྣམས་བསྡིགས་པར་

བྱེད་པ་ཉིད། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམ་ཉེད་པ། །དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་བྱ་ཡི། །ལྷ་མོ་བདེ་བ་སྦྱིན་མ་ཉོན། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །བདག་གིས་གཞན་དུ་མ་བསྟན་ནོ། །འདི་ཡི་སྔགས་ཀྱིས་གང་བྱུང་དང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་གང་མཛད་
པ། །ལྷ་མོ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་སྟེ། །ངོ་མི་ཆོག་པས་ཁྱོད་ལ་བཤད། །
འབར་བའི་ཕྲེང་བ་འཁྲུགས་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་དབང་སྦྱིན་ཕྱིར། །ཐིག་ལེ་མཆོག་ནི་བཀུག་པ་ཉིད། །བཟླས་པ་ཁྲི་ཡིས་
གསལ་བ་དང་། །སྐྲ་རིང་བ་དང་བཟང་བ་ཡིས། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་ལྡན་པས། །བཙུན་མོ་ཐམས་ཅད་དགུག་པར་བྱ། །བཟླས་པ་འབུམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་
རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །དོགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །འདི་ཡིས་ལས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་བྱེད། །རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་སྦྱིན། །ཟླ་བྱེད་ཐིག་ལེས་རྣམ་པར་
བརྒྱན། དེ་ནས་ༀ་ཨཥྚཱ་ན་ནཱ་ཡ་པ່་ག་ཨུརྡྷ་ཀེ་ཤ་བརྟྨ་ནེ། ཙ་ཏུརྦ່་ཤ་ཏི་ནེ་ཏྲཱ་ཡ། དེའི་རྗེས་སུ་ཥོ་ཌ་ཥ་བྷུ་ཛཱ་ཡ། ཀྲ໏ཥྞཱ་ཛཱི་མཱུ་ཏ་ཝ་བུ་ཥེ་ཀ་པཱ་ལ་མཱ་ལཱ་ནེ་ཀཾ་དྷཱ་རི་ཎེ། ཨཱ་དྷྨ་ཏ་ཀྲུ་ར་ཙིཏྟཱ་ཡ་ཨརྡྷེན་དུ་དཾཥྚི་ཎེ། ༀ་མཱ་ར་ཡ་མཱ་ར་ཡ། ཀཱ་ར་ཡ་ཀཱ་ར་ཡ། གརྫྫ་ཡ་གརྫྫ་ཡ། ཏརྫྫ་ཡ་ཏརྫྫ་ཡ། ཤོ་ཥ་ཡ་ཤོ་ཥ་ཡ། སབྟ་སཱ་ག་རཱན། བནྡྷ་བནྡྷ་ནཱ་གཱཥྚ་ཀཾ་གྲ໏ཧྞ་གྲ໏ཧྞ་ཤ་ཏྲུཾ། ཧ་ཧཱ། ཧི་ཧཱི། ཧུ་ཧཱུ། ཧེ་ཧཻ། ཧོ་ཧཽ། །ཧཾ་ཧ་ཕཊ་སྭཱཧཱ།
དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེ་དགྱེས་ནས། །སྲུབ་དང་བསྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། །དམ་དུ་འཁྱུད་དང་འོ་བྱེད་པས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞུས། །དེ་ལ་སྟོན་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཆེ། །རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱར་ནས། །དགྱེས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་པས། །ཉིད་

63

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའིཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་མཛད། །འཕར་མ་གཅིག་དང་སྒོ་བཞི་བ། །སྣ་ཚོགས་འོད་
ཀྱིས་ཡང་དག་འཁྲུགས། །རྟ་བབས་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན། །རྡོ་རྗེ་སྲད་བུས་མཉམ་པར་བརྒྱན། །རེ་ཁཱ་ལྔ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །དེ་ནས་བུམ་པ་བརྒྱད་པོ་བྲི། །རིན་ཆེན་ལྔ་ཡི་ཕྱེ་མའམ། །ཡང་ན་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ནི་སོ་ཕག་
གམ། །དེ་བཞིན་དུར་ཁྲོད་སོལ་བ་ཡིས། །དེ་དབུས་པདྨ་འདབ་མ་ནི། །བརྒྱད་པ་ཟེ་
བར་བཅས་པ་བྲི། །
སྙིང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཐོད་པ་ཉིད། །མདོག་དཀར་ཆ་ནི་གསུམ་པ་བྲི། །དབང་ལྡན་

དུ་ནི་ཤ་ར་བྷ། །མེ་ཡི་མཚམས་སུ་དགེ་སློང་བྲི། །བདེན་བྲལ་དུ་ནི་འཁོར་ལོ་
བྲི། །རླུང་དུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བྲི། །ཤར་སྒོར་དེ་བཞིན་གྲི་གུག་ཉིད། །ལྷོ་རུ་ཅང་
ཏེའུ་བྲི་བ་ཉིད། །ནུབ་ཏུ་རུས་སྦལ་བྲི་བ་ཉིད། །ལྟོ་འཕྱེ་བྱང་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་མོ་ཁ་དོག་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཕྱག་མཚན་བརྒྱད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །དབུས་སུ་ཐོད་པ་དཀར་བོ་ཡང་། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་བྲི། །དེ་ནས་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་ཉིད། །ཡལ་གའི་རྩེ་མོ་གོས་བཟང་ཅན། །ལྟོ་བ་རིན་ཆེན་ལྔས་གང་བ། །སཱ་ལུ་སྐྱེས་པས་ཡོངས་བཀང་གཞག །མང་དུ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པས་ཅི། །ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡི། །དཀྱིལ་

འཁོར་ཆོ་ག་དེ་བཞིན་བྱ། །བཅུ་གཉིས་བརྒྱད་གཉིས་ལོན་པ་ཡི། །རིག་མ་བདེ་ཆེན་བརྒྱད་པོ་ཉིད། །དོ་ཤལ་རྐང་གདུབ་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་རབ་ཏུ་
གཞུག །མ་དང་སྲིང་མོ་ཉིད་དང་ཡང་། །བུ་མོ་སྲིང་མོ་ཚ་མོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཞང་
པོའི་ཆུང་མ་དང་། །མ་ཡི་སྤུན་དང་སྒྱུག་མོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཕ་ཡི་སྲིང་མོ་ཉིད། །རིག་མ་བརྒྱད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །དམ་དུ་འཁྱུད་དང་འོ་བྱེད་པས། །འདི་རྣམས་རྣལ་

64

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འབྱོར་བ་ཡིས་མཆོད། །དེ་ལས་ག་བུར་བཏུང་བ་ཉིད། །
དེས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བཏང་གཏོར་བྱ། །དེ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བས་བཏུང་བྱ། །དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་ཆང་ཡང་བཏུང་བ་དང་། །ཤ་དང་སཱ་ལུ་སྐྱེས་པ་བཟའ། །དེ་ཡང་གོས་དང་བྲལ་བྱས་ནས། །བྷ་གར་འོ་ནི་ཡང་ཡང་བྱེད། །དེས་ཀྱང་པོ་ལ་གཞིབ་པར་བྱ། །གར་བྱ་གླུ་ཡང་བླང་བར་བྱ། །བོ་ལ་ཀཀྐོ་ལ་སྦྱར་ནས། །དེ་ལ་རྩེད་མོ་རྩེ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ཐུན་ཚོད་གཉིས་པ་ལ། །གོས་ཀྱིས་

མིག་ནི་བཀབ་ནས་སུ། །དེར་ནི་སློབ་མ་གཞུག་པ་ཉིད། །ཕྱི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་
ཏུ་བསྟན། །མཚན་མོ་སྐྱེ་བོ་མེད་ཁྱིམ་དུ། །སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་རབ་ཕྱེ་ནས། །དབང་ནི་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད། །དེ་ལ་དབང་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་
མཆོད་དང་བསྟོད་བྱེད་པ། །སློབ་མ་བཟང་པོ་སྔར་ཤེས་བྱ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། །དགའ་བྲལ་དང་པོ་མཆོག་མཐའ་ཅན། །ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དུ་སྦས་པ་སྟེ། །མཐའ་ཡི་མཐའ་ཡིས་ཕྱེ་བ་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་མཆོད་པ་རབ་སྦྱར་ནས། །
དེ་ལ་ལྷ་མོ་དེས་ཞུས་པ། །ལྷ་ནི་སྐད་ཅིག་ཇི་ལྟར་ལགས། །གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད། །སྲིད་མེད་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད། །འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་བདེ་ཆེན་ཉིད། །བདག་མེད་གཞན་ཡང་མེད་པ་ཉིད། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་རླབས་གཉིས་
ལ། །རང་གི་གཡས་དང་ལག་གཞན་གྱི། །མཐེ་བོང་དང་ནི་སྲིན་ལག་གིས། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བཙིར། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ལས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་ཞེ་ན། །གཞོན་ནུའི་དགའ་བ་ཇི་ལྟའམ། །ལྐུག་པའི་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བའོ། །མཆོག་གི་མཐའ་

65

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼བྲིས་སྐུའི་ཆོ་གའི་ལེདང་དགའ་བྲལ་དབུས། །སྟོང་དང་སྟོང་མིན་ཧེ་རུ་ཀ །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བའོ། །

༼བྲིས་སྐུའི་ཆོ་གའི་ལེའུ།༽
ལྷ་མོ་ལ་ནི་དམ་འཁྱུད་ཅིང་། །བོ་ལ་ཐོད་པར་བཅུག་ནས་ནི། །དམ་དུ་ནུ་མ་བཟུང་མཛད་ནས། །སྐྱེས་པའི་སྣ་ནི་གཞིབས་ནས་ཀྱང་། །ཚེམས་ཀྱིས་མ་མཆུ་

བཙིར་ནས་ནི། །མཆན་ཁུང་སེན་མོས་རྨ་མཛད་དེ། །མཉམ་སྦྱོར་བདེ་བ་མྱོས་མཛད་ནས། །ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ནི་རབ་ཕྱེ་བ། །བླ་མ་སློབ་དཔོན་འདོད་ལྷ་ལ། །ཕྱག་འཚལ་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་འཛིན། །བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ། །སྨོད་ཚིག་མི་ཉན་པ་ཡི་ཕྱིར། །རྣ་

བ་དག་ཏུ་རྣ་ཆ་འཛིན། །སྔགས་ཀྱིས་བཟླས་པའང་མགུལ་རྒྱན་ཉིད། །གདུ་བུ་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་སྤངས། །ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་སྐ་རགས་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་ཕྱག་རྒྱས་ནི། །རྟག་ཏུ་ལུས་ལ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །དེ་ནས་རབ་ཏུ་བཞད་མཛད་ནས། །ཚེམས་ཀྱིས་མ་མཆུ་བཙིར་ནས་ནི། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད། །དེ་ལ་ལྷ་མོ་དེས་ཞུས་པ། །གཙོ་བོ་ཆོ་ག་གང་གིས་དང་། །དེ་བཞིན་བྱ་བ་གང་གིས་ནི། །ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེའི་བྲིས་སྐུ་ཡི། །བྱེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །འདིར་ནི་འབྲི་མཁན་དམ་

ཚིག་ཅན། །སྒྲུབ་པོའང་དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་ནི། །བྲིས་སྐུ་འཇིགས་པ་བྲི་བ་

ཉིད། །སྐྱེས་པའི་ཐོད་གནས་ཁ་དོག་ལྔ། །རོ་ཡི་སྐྲ་ཡི་པིར་ཉིད་ཀྱིས། །བྲིས་སྐུ་བླ་མ་
བྲི་བ་ཉིད། །གང་གང་སྐུད་པ་འཁལ་བ་དང་། །གང་གང་རས་ཡུག་འཐག་པ་ཡང་། །དེ་ཡང་དམ་ཚིག་ཅན་ངེས་པས། །དམ་ཚིག་བྱིན་རླབས་རྣལ་འབྱོར་ལས། །ཟླ་བ་ཟླ་

66

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བའི་མར་ངོ་ཡི། །བཅུ་བཞི་བ་ལ་ཁྱིམ་དབེན་པར། །ཕྱེད་ན་མ་རུངས་སེམས་ཀྱིས་

ནི། །ཆང་གི་བཏུང་བ་ཅུང་ཟད་ལས། །ལུས་ལ་ནི་རཾ་ཤུ་བསམ་ནས། །དེ་བཞིན་གཅེར་བུར་གྱུར་པས་ཀྱང་། །འབགས་པ་དང་ནི་མ་དག་པས། །དེ་ནས་དམ་ཚིག་རབ་ཏུ་བཟའ། །བཞིན་བཟང་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ་དང་། །གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་སྐལ་བཟང་
མ། །མེ་ཏོག་བཅས་ཤིང་སྒྲུབ་པོར་དགའ། །རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཡོན་དུ་བཞག །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། བྲིས་སྐུའི་ཆོ་གའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །

༼བཟའ་བའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་དེ་ལ་ལྷ་མོས་ཞུས། །བོ་ལ་ཀཀྐོ་ལ་སྦྱར་ནས། །ཚེམས་ཀྱིས་མ་མཆུ་

བཙིར་ནས་ནི། །གླེགས་བམ་ཡང་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱར་ནས། །དགྱེས་པས་ལྷ་ཡིས་རབ་ཕྱེ་བ། །གླེགས་བམ་ང་ཡིས་བཤད་བྱ་ཡི། །ལྷ་མོ་སྐལ་བ་ཆེན་མོ་ཉོན། །སྦྲང་ཆེན་སྣག་ཚ་བྱས་ནས་ནི། །མི་ཡི་རུས་པའི་སྨྱུག་གུས་ནི། །གླེགས་བམ་སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་པ། །གྲོ་གར་དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་བྲི། །གླེགས་
བམ་དང་ནི་བྲིས་སྐུ་ཉིད། །གལ་ཏེ་སྐལ་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སྤྱོད་ཡུལ་མེད། །ཡང་དག་རབ་སྦྱིན་ལྡན་པ་ལ། །རེས་འགའ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཉིད། །གླེགས་བམ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །སྐྲ་དང་མཆན་
ཁུང་ཉིད་དུ་སྦ། །བྷ་གར་ལིངྒ་རབ་བཞག་ནས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འོ་མཛད་ནས། །བདེ་ཆེན་མཉམ་པར་མྱང་མཛད་དེ། །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་བཟའ་བ་བསྟན། །ཚོགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟའ་བ་ནི། །ཉོན་ཅིག་ལྷ་མོ་མིག་ཡངས་མ། །གང་དུ་ཟོས་པས་འདོད་དོན་ཀུན། །སྒྲུབ་པ་ཅན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །དུར་ཁྲོད་རི་ཡི་བྱ་སྐྱིབས་

67

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼འདུལ་བའི་ལེའུདང་། །དེ་བཞིན་མི་མེད་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །ཡང་ན་དབེན་པའམ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ། །བཟའ་བ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བཟའ། །དེ་ལ་གདན་དུ་བརྟག་པ་ནི། །རོ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དགུ་དང་ནི། །ཡང་ན་སྟག་གི་པགས་པ་དང་། །དུར་ཁྲོད་རས་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །དབུས་སུ་ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས། །ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་གནས་ཤེས་ནས། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དག་ཏུ་ཡང་། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དགོད། །དམ་ཚིག་མཱ་ལ་ཏིནྡྷ་ནཾ། །སྟག་གི་པགས་པའི་སྟེང་དུ་བཟའ། །འབད་ནས་རྒྱལ་པོའི་སཱ་ལུ་ཡི། །བཟའ་བ་དེར་ནི་བཟའ་བ་ཉིད། །དེར་ནི་བཟའ་བ་ཟོས་ནས་ཀྱང་། །དེར་ནི་མ་མོ་མཆོད་པར་བྱ། །སྲིང་མོ་བུ་མོ་སྒྱུག་མོ་དང་། །གལ་ཏེ་མ་སྲིང་

ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་རྣམས་རྟག་ཏུ་ལེགས་མཆོད་ན། །ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་
པར་འགྱུར། །སྐྱེས་པའི་ཐོད་ཆེན་ཆ་གཅིག་པར། །ཆང་ནི་བཟང་པོས་ཡོངས་བཀང་སྟེ། །བླ་མ་ལ་དབུལ་སྐལ་ཆེན་མ། །ཕྱག་མཚན་ནས་ནི་རང་ཡང་བཏུང་། །པདྨའི་ལག་པས་བླང་བ་དང་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ལག་པས་དབུལ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་རབ་འདུད་པ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་བྱ། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། བཟའ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

༼འདུལ་བའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མས་ཞུས་པ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །བདེ་བ་སྦྱིན་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རིང་མིན་ཐུང་བ་མིན། །ནག་པ་མ་ཡིན་དཀར་བ་མིན། །པདྨའི་འདབ་མའི་རྣམ་པ་འདྲ། །དེ་ཡི་དབུགས་ནི་དྲི་ཞིམ་ལྡན། །རྡུལ་ཀྱང་དྲི་ཞིམ་ལྡན་འགྱུར་ཏེ། །རི་དྭགས་ལྟེ་བའི་དྲི་དང་མཚུངས། །པདྨ་ལ་ཡང་དབང་མཆོག་

68

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དྲི། །སྐད་ཅིག་པདྨ་ལྟ་བུར་འབྱུང་། །དེ་ཡི་ག་བུར་སི་ཧླ་དག །མཁས་པས་དྲི་བཟང་མཚོན་པར་བྱ། །ཨུཏྤ་ལ་ཡི་དྲིར་འགྱུར་ཞིང་། །ཨ་ག་རུ་ནི་ནག་པོ་མཚུངས། །དལ་ཞིང་མི་གཡོ་བ་ཉིད་དང་། །སྙན་པར་སྨྲ་ཞིང་ཡིད་འོང་མ། །སྐྲ་བཟང་དབུས་སུ་གཉེར་མ་གསུམ། །ཕལ་བས་པདྨ་ཅན་དུ་བརྗོད། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ། །དེ་རྙེད་ནས་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །
དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་བདག་མེད་མས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་གདབ་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་སུ་སྐྱེ་དང་དམ་ཚིག་ཅན། །སྨྱོ་མེད་ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་སྟོན། །བླ་མ་ལ་གུས་སྙིང་རྗེར་ལྡན། །སྐྱེ་
ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤོག །ལག་པས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཁྲོལ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི་ཀློག་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་ཁུ་བ་མཉམ་ཟས་ཅན། །སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤོག །དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེ་དགྱེས་ནས། །ཚིག་ནི་འདི་ཉིད་ཡང་ཞུས་པ། །སྐལ་མེད་སེམས་ཅན་གདུལ་དཀའ་བ། །གང་གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེ་རྗེས་བསླབ་པའི་
གནས་བཅུ་ཉིད། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བསྟན། །མདོ་སྡེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཉིད། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་
ཤེས་ནས། །དེ་རྗེས་ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་བརྩམ། །སློབ་མས་གུས་པས་བླངས་ནས་ནི། །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། འདུལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

༼སྔགས་བཏུ་བའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་ཁ་སྦྱར་འབྱེད་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ཡང་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །གང་གིས་

69

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼སྔགས་བཏུ་བའི་ལེའརྣམ་པར་ཤེས་ཙམ་གྱིས། །སྒྲུབ་པོས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ལྟེ་བའི་རྩ་བ་ལ། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ལག་པས་གནོན། །ཧེ་རུ་ཀ་མཉམ་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས། །ནང་གི་མ་རུངས་སེམས་ཀྱིས་ནི། །འདི་ནི་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་

ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་ངེས་པར་འཇིག །བསྟན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་འཇིག་པ་ནི། །བླ་མ་ཐུབ་པ་ལ་ཞུས་ནས། །སྙིང་རྗེས་གསད་པར་བྱ་བ་
ཉིད། །ཇི་ལྟར་ཕྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་ནས། །ཁྲག་ནི་སྐྱུག་པ་ཉིད་དང་ཡང་། །འདར་ཞིང་མགོ་སྐྱེས་གྲོལ་བ་དང་། །ཁ་ནི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །དེ་ཡི་ལམ་དུ་ཁབ་ནི་མེའི། །གཟུགས་ཅན་འཇུག་པར་བསམ་པ་སྟེ། །སྙིང་གར་བྱིན་ཟའི་
ས་བོན་ཉིད། །དམིགས་ནས་སྐད་ཅིག་གསོད་པར་བྱེད། །རྒྱུད་འདི་ལ་ནི་བསྲེག་བླུགས་མེད། །ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་དང་བྱ་བའང་མེད། །རྒྱུད་ཆེན་བཀླགས་པས་འགྲུབ་པ་ཉིད། །བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །རྟོག་མེད་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་པ་

པོ། །སྲིད་པ་སྦྱོང་བ་ཉམས་དགའ་བར། །གསང་བ་མཆོག་ནི་བཤད་བྱ་ཡི། །ཉོན་
ཅིག་ལྷ་མོ་བཞིན་བཟང་མ། །རིན་ཆེན་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་ཡི། །ཕྲེང་བ་འཁྲུག་པ་ལྷ་མོ་ལྟོས། །མ་ཕུག་པས་ནི་སྦྱོར་བྲལ་འགྱུར། །ཕུག་པས་དགའ་བ་སྦྱིན་པ་པོ། །དེ་
ལྟར་འཁོར་བར་འདོད་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྡན་རིན་ཆེན་ཉིད། །མ་དག་པས་ནི་དུག་ཏུ་འགྲོ། །དག་པས་བདུད་རྩི་ལྟ་བུར་འགྱུར། །འཁོར་བའི་རྣམ་པ་ཧེ་རུ་ཀ །འགྲོ་བ་
སྒྲོལ་བའི་གཙོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཉིད། །
དེ་ནི་ང་ཡིས་སྨྲ་ཡི་ཉོན། །སྙིང་རྗེའི་སྤྱན་ནི་དམར་བ་ལ། །བྱམས་པའི་ཐུགས་
ལས་ཡན་ལག་ནག །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡིས་ནི། །ཞབས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་

70

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བརྗོད། །ཞལ་བརྒྱད་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། །ཕྱག་ནི་སྟོང་བ་བཅུ་དྲུག་ཉིད། །གུག་སྐྱེད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ལྔ། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁྲོ་བོ་ཉིད། །ཤ་ནི་པུཀྐ་སཱི་རུ་

བརྗོད། །དེ་བཞིན་ཁྲག་ནི་རི་ཁྲོད་མ། །གདོལ་བ་མོ་ནི་ཁུ་བུར་བརྗོད། །གཡུང་མོ་རྐང་དང་ཚིལ་བུ་དག །པགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། །རུས་པ་བདེན་པ་བཞི་བོ་ཉིད། །བདག་མེད་མས་གསོལ་བ། སྔགས་བཏུ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གང་གི་
སྔགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཡི། །ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར་བ་ཉིད། །བདེ་བ་ཆེན་པོས་
བཤད་དུ་གསོལ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོས་བཀའ་
སྩལ་པ། སྔགས་ནི་ཁྱོད་ལ་ངས་བཤད་ཀྱི། །ལྷ་མོ་ཤེས་རབ་ཆེན་མོ་ཉོན། །དང་པོ་
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྦྱིན། །ཨུཥྨ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བ་ལས། །པུཀྐ་སཱིས་བརྒྱན་སྟོང་
བས་མནན། །མདོག་དཀར་མཐར་ནི་སྭཱཧཱ་སྦྱར། །འདིས་ནི་བཟླས་པ་འབུམ་གྱིས་

ནི། །འགྲོ་བ་རྟག་ཏུ་རེངས་པར་བྱེད། །དང་པོར་ཡི་གེའི་བདག་པོ་བཞག །དེ་རྗེས་མཁའ་སྤྱོད་མ་དེ་ནས། །མཐར་ནི་སྭཱཧཱ་སྦྱར་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དབང་དུ་བྱེད། །རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་སྦྱིན། །དང་པོ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་
ལ། །སྟོང་བཅས་མཐའ་ནི་སྭཱཧཱ་སྦྱར། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྲོད་ཤེས་རབ་ཅན། །དང་པོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྦྱིན། །གཉིས་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་ལ། །ར་དང་ལྡན་ཞིང་ཆུ་མས་བརྒྱན། །སྟོང་བཅས་སྭཱཧཱ་ཡང་དག་ལྡན། །མི་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྡང་བར་བྱེད། །དང་པོར་ཡི་གེའི་དབང་ཕྱུག་བཞག །ལྔ་བ་ཉིད་ཀྱི་གསུམ་པ་ལ། །སྟོང་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་
དང་ལྡན། །མཐར་ནི་སྭཱཧཱ་མངོན་སྤྱོད་ཆེ། །ཡང་ནི་ཡི་གེའི་ཐུ་བོ་སྦྱིན། །ཧཱུཾ་ནི་ཁྲག་

71

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼སྔགས་བཏུ་བའི་ལེའདང་འདྲ་བ་ལ། །མཐར་ནི་སྭཱཧཱ་ཐིག་ལེ་མཆོག །དགའ་བཟའ་མ་སོགས་རྟག་ཏུ་འགུགས། །གཏི་མུག་རིགས་ནི་དང་པོར་སྦྱིན། །གྷུ་ནི་ཡང་དག་རབ་ཏུ་སྦྱར། །མཐར་ནི་སྭཱཧཱ་ཡང་བྱས་ན། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད། །དང་པོར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བཞག །དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་ལ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་སྦྱར། །མཐར་གནས་པ་ཡི་གཉིས་པ་ལ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ལྡན། །ཡང་ནི་དང་པོའི་རྩེ་མོ་ལ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ལྡན། །མཐར་གནས་པ་ཡི་གསུམ་པ་ལ། །ཡང་ནི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་ལྡན། །སྟེང་དུ་ཆོམ་རྐུན་མ་ཡིས་བརྒྱན། །དེ་རྗེས་ཧྲཱི་ཡིས་རྣམ་པར་
སྦྱར། །མཐར་ཡང་སྭཱཧཱ་སྤྱོད་པ་ཉིད། །ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་སྔགས་སོ། །ༀ་ནི་དང་པོ་བཞི་བ་ཡི། །གསུམ་པ་ཆོམ་རྐུན་མ་ཡིས་བརྒྱན། །མཐར་གནས་པ་ཡི་བཞི་བ་ལ། །པི་ཙུ་བཛྲ་སྦྱར་བ་དང་། །ཨུཥྨ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བ་ལ། །པུཀྐ་སཱི་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །སྟོང་བས་མནན་ཅིང་སུམ་འགྱུར་ཉིད། །ལྔ་བ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པའི་དང་པོ་མཐར་སྭཱཧཱ། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོའོ། །སྣང་མཛད་དང་པོར་ཛྭ་ལ་གཉིས། །སྦྱར་ནས་ལྔ་བའི་བཞི་བ་ལ །མཐར་གནས་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལྡན། །གྷསྨ་རཱིས་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཨུཥྨ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བ་ལ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིས་བརྒྱན། །སྟོང་བས་མནན་ཅིང་སུམ་འགྱུར་ཉིད། །ལྔ་བ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པའི་དང་པོ་མཐར་སྭཱཧཱ། །ཕྱག་བཞི་བའི་སྔགས་སོ། །དང་པོར་རྣམ་སྣང་དང་པོ་ཡི། །དང་པོ་ནང་གི་དཀར་མོས་བརྒྱན། །གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་ལ། །ནང་གི་དཀར་མོས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཉིས་འགྱུར་ལྔ་བའི་གསུམ་པ་དང་། །གཉིས་པའི་གསུམ་པ་མེ་ཡོས་བརྒྱན། །ཧཱུཾ་གིས་རྣམ་པར་གསུམ་སྦྱར་ནས། །ལྔ་བ་ཉིད་ཀྱི་

72

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པའི་དང་པོ་མཐར་སྭཱཧཱ། །ཕྱག་དྲུག་པའི་སྔགས་སོ། །དང་པོ་རྣམ་སྣང་བཞི་བ་ཡི། །དང་པོ་བྱིན་ཟ་ཡང་དག་ལྡན། །རོ་ལངས་མ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །

མཐར་གནས་པ་ཡི་གསུམ་པ་ལ། །གྷསྨ་རཱི་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །དང་པོ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །མཐར་གནས་པ་ཡི་དང་པོ་དང་། །རྡོ་རྗེ་མ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཀྵ་ནི་ཆོམ་རྐུན་མ་ཡིས་བརྒྱན། །ལྔ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དང་། །ཨུཥྨ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བ་ལ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་བརྒྱན། །སྟོང་བས་མནན་ཅིང་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །ཕཊ་དང་མཐར་ནི་སྭཱཧཱ་ཉིད། །ཕྱག་གཉིས་པའི་སྔགས་སོ། །བདག་མེད་དང་པོའི་དང་པོ་དང་། །གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་དང་། །གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་དང་། །བཞི་བ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །ལྔ་བ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །མཐར་གནས་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དང་། །ཨུཥྨ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཉིད། །དང་པོར་རྣམ་སྣང་མཐར་སྭཱཧཱ། །གྲོང་ཁྱེར་དཀྲུགས་པའི་
སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ནི། འབུམ་མོ། །མཐར་གནས་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། །ཀྵ་ཡི་རྐང་བ་གཉིས་འགྱུར་ཉིད། །ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན། །དང་པོ་རྣམ་སྣང་ཕན་ཉིད་
ཀྱི། །རྣམ་པ་ནང་བཅུག་མཐར་སྭཱཧཱ། །ས་སྦྱོང་བའི་སྔགས་སོ། །དང་པོར་རྣམ་སྣང་དེ་རྗེས་སུ། །རྡོ་རྗེ་མི་ཡི་མཐའ་རུ་ཧཱུཾ། །བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

པའོ། །དང་པོར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཉིད། །དེ་རྗེས་ཨཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ། །ཨུཥྨ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་པ་དང་། །མཐར་གནས་པ་ཡི་བཞི་བ་ནི། །སྟེང་དུ་མེ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །དྷརྨཱ་ཎཱཾ་དེ་རྗེས་རྡོ་རྗེ་མ། །བྱིན་ལ་དྱ་ནུ་ཏྤནྣ་ཏྭ་ཏ། ༀ་ཨཱ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ།
འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏོར་མའི་སྔགས་སོ། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། སྔགས་བཏུ་བའི་

73

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ༼བཟླས་པའི་ལེའུལེའུ་སྟེ་དགུ་བའོ། །

༼བཟླས་པའི་ལེའུ།༽
དེ་ནས་ཆོམ་རྐུན་སྡོམ་གཅིག་པའི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱས་གསུངས། །བདག་མེད་མ་ལ་འོ་མཛད་ནས། །བཟླས་པའི་ཡུལ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ། །ཤེལ་
གྱིས་རེངས་པའི་བཟླས་པ་ཉིད། །དབང་ལ་ཙནྡན་དམར་བོ་ཉིད། །ལུང་ཏང་གིས་ནི་མངོན་སྤྱོད་ཉིད། །ནི་རཾ་ཤུས་ནི་སྡང་བ་ལ། །རྟ་ཡི་རུས་པས་སྐྲོད་པ་ཉིད། །བྲམ་ཟེའི་རུས་པས་དགུག་པ་ཉིད། །གླང་པོའི་རུས་པས་ཆར་བ་ལ། །མ་ཧེ་ཡིས་ཀྱང་གསད་པ་ལ། །རེངས་པ་འོ་མའི་བཏུང་བ་ཉིད། །དབང་ལ་རང་གིས་འདུན་པས་སྤྱད། །གསད་པ་ལ་ནི་སི་ཧླ་ཉིད། །དགུག་པ་ལ་ནི་བཞི་མཉམ་ཉིད། །སྡང་ལ་སཱ་ལུ་སྐྱེས་པ་བརྗོད། །བསྐྲད་པ་ཉིད་ལ་གླ་རྩིར་བརྗོད། །ཡང་ན་མཐའི་ཤྭ་དང་། དང་པོའི་ཤྭ་དང་།
ན་དང་པོ་དང་། ག་དང་པོ་དང་། ཧ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། བཟླས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཅུ་བའོ། །

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ལེའུ།
ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལ་དམ་འཁྱུད་ཅིང་། །ཚེམས་ཀྱིས་མ་མཆུ་བཙིར་ནས་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཟུགས། །དེ་ལ་བདག་མེད་མས་ཞུས་པ། །བྷ་གར་ལིདྒ་
བཞག་ནས་ནི། །འཁོར་ལོའི་འདྲེན་པས་འདི་སྐད་གསུངས། །ལུས་ཅན་རང་གི་རིགས་བཤད་ཀྱི། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མ་ཉོན། །བུད་མེད་དམ་ནི་སྐྱེས་པ་
ཡིས། །གང་གི་སྲིན་ལག་རྩ་བ་ལ། །རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་བར་གྱུར་པ། །མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་

74

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རིགས་མཆོག་ཉིད། །རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འགྱུར། །དཔག་མེད་མགོན་གྱི་འདམ་སྐྱེས་ཉིད། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གི་རིན་ཆེན་ཉིད། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རལ་གྲི་

ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་བ་གང་ནག་པོ་ཉིད། །
དེ་ཡི་ལྷ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ། །རྣལ་འབྱོར་བ་གང་དཀར་བོ་ཆེ། །དེ་ཡི་ལྷ་ནི་རྣམ་སྣང་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་བ་གང་སྔོ་བསངས་ཆེ། །དེ་ཡི་ལྷ་ནི་དོན་ཡོད་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་བ་གང་སེར་བོ་ཆེ། །རིན་ཆེན་བདག་པོ་རིགས་ཀྱི་ལྷ། །རྣལ་འབྱོར་བ་གང་
དཀར་དམར་ཉིད། །འོད་དཔག་མེད་པ་རིགས་ཀྱི་ལྷ། །རྣལ་འབྱོར་བ་གང་དཀར་དང་
སེར། །དེ་ནི་སེམས་དཔའི་རིགས་སུ་འགྱུར། །སྐྱེ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་

པས། །ང་རྒྱལ་མི་གཅག་མཐོ་མི་བརྩམ། །ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སུ་གནས་ནས་ནི། །དེ་རྣམས་བདེ་གཤེགས་རིགས་སུ་འགྱུར། །བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལས་ནི། །དེ་ཡི་རིགས་སུའང་དེ་འགྱུར་རོ། །བྷ་གར་ལིངྒའི་འོ་མཛད་ནས། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཆེ་མཉེས་ནས། །བདག་མེད་མ་ཡིས་གོ་མཛད་པ། །ལྷ་མོ་རབ་ཏུ་མཆོད་པ་ཉོན། །ཚལ་དང་སྐྱེ་བོ་མེད་གནས་དང་། །བདག་གི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་། །གཅེར་བུར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ནས། །རྣལ་
འབྱོར་རིགས་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད། །འོ་དང་འཁྱུད་པ་བྱས་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་བྷ་གར་རེག་པ་ཉིད། །སྐྱེས་པའི་སྣ་ནི་གཞིབ་པ་ཉིད། །མ་མཆུའི་སྦྲང་རྩི་བཏུང་བ་ཉིད། །རྟག་ཏུ་མྱོས་པའི་མཚན་མ་ལས། །བོ་ལ་ལྡན་པས་ལག་པས་བྱ། །ཁྱོགས་དང་བརླ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་བཀལ་བ་ཡིས། །ཡང་ཡང་རྡོ་རྗེས་འདོད་པ་བྱ། །སྟེང་དང་འོག་ཏུ་བལྟ་བ་ཉིད། །དངོས་གྲུབ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་

75

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱམཉམ་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་ག་བུར་བཏུང་བར་བྱ། །དེ་ལ་ག་བུར་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། །ཤ་ནི་
བཟའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཆད་ཉིད་དོ། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་དབང་། །བཞི་བའི་དོན་ནི་བཀའ་སྩལ་པ། །རྡོ་རྗེ་རབ་
གནས་རྡོ་རྗེ་ཉིད། །ཆེ་དང་དྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་ཟུངས། །དེ་རིང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱུར། །སློབ་མ་བསྡུ་བ་ཉིད་དུ་གྱིས། །ཇི་ལྟར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སྲས་རྣམས་

དབང་བསྐུར་བ། །བདག་གིས་གསང་བའི་དབང་གིས་ནི། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་དབང་

བསྐུར་ཏོ། །ལྷ་མོ་དགའ་སྦྱིན་གནས་སྦྱིན་མ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་ཡིད་འོང་
མ། །ཁྱེར་ཅིག་ཁྱེར་ཅིག་སེམས་དཔའ་ཆེ། །ཁྱེར་ལ་མཆོད་པ་དག་ཏུ་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ཆེས་ཕྲ་ཞིང་། །རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ། །རྡུལ་བྲལ་ཐར་པ་ཞི་བ་
ཉིད། །ཁྱོད་རང་ཡང་ནི་དེ་ཡི་ཕ། །རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྔགས་ནི། ༀ་
པདྨ་སུ་ཁཱ་དྷཱ་ར་མ་ཧཱ་རཱ་ག་སུ་ཁཾ་ད་ད་ཙ་ཏུ་རཱ་ནནྡ་སྭ་བྷཱ་ག་བི་ཤྭ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཀཱུ་རྱཾ་ཀུ་རུ་ཥྭ་མེ། ༀ་བཛྲ་མ་ཧཱ་དྭེ་ཥ་ཙ་ཏུ་རཱ་ནནྡ་དཱ་ཡ་ཀ །ཁ་ག་མུ་ཁེ་ཀ་ར་སོ་ནཱ་ཐ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཀཱ་རྱཾ་ཀུ་རུ་ཥྭ་མེ། ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ། སྤྱི་བོར་ནི་ༀ་གྱི་རྣམ་པ། སྙིང་གར་ནི་ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པ། ཟེ་
འབྲུ་ལ་ནི་ཨཱཿ འི་རྣམ་པའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མའི་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ། བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྫོགས་སོ། ། ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་

པོ་ག་ཡ་དྷ་རའི་ཞལ་སྔ་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། ། ། །

༄༅། །དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་ལས་མདོར་བསྡུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉུང་ངུ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་
ཅེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཧེ་རུ་ཀ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་
དང་། རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་བདག་མེད་མའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྗིད་དཔལ་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཕུང་པོའི་སྐུ། །ཁྲག་དྲོན་བཏུང་བས་རབ་ཏུ་མྱོས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་ལྡན་པ། །དགའ་མའི་ཁ་ཡི་ཆང་གིས་དགའ་ལྡན་སྤྱན་ཟུར་རོལ་པས་རྣམ་པར་སྒེག །བདུད་བཞིའི་མགོ་ན་འཇིགས་པའི་གར་མཛད་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་དེ་ལ་འདུད། །དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བསྐྱེད་རྒྱལ་བའི་གནས་གྱུར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །བྷ་ག་བཟང་མོ་བདེ་བའི་རོས་གང་བདག་མེད་སྒྱུ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །རྣམ་རྒྱས་པདྨོའི་རེག་པ་ལ་སྲེད་དཀྱིལ་འཁོར་
བདག་པོས་དམ་དུ་འཁྱུད། །དཔའ་བོའི་བརྟན་པ་འཕྲོག་པའི་སྦྱོར་མཁས་རྣལ་འབྱོར་མ་ཁྱོད་རྗེས་བརྩེར་མཛོད། །བློ་བཟང་དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་མེ་ལོང་ཆོས་ཀུན་མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྣང་། །གྲགས་པ་རབ་དཀར་བདུད་རྩིའི་དབའ་རླབས་ཕྱོགས་ཀྱི་

77

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་

འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་འགེངས། །དཔལ་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོས་དབང་བསྐུར་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་རྗེ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་སྤྲུལ་བའི་གར་མཛད་བླ་མ་
མཆོག་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །མཁའ་འགྲོས་བྱིན་བརླབས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
བརྙེས་པའི། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་སྲས་དང་དེ་སྲས་སོགས། །དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་མཛེས་པ། །བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལའང་བདག་ཕྱག་འཚལ། །འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་བཞེད་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་། །བློ་ཆུང་གྲུབ་ཆེན་ལུགས་བཟང་མ་ལྕིགས་པས། །རིན་ཆེན་དོར་ནས་མཆིང་བུ་ལེན་རྣམས་
ཀྱིས། །རྒྱུད་དོན་དགོས་འདོད་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པར་ནུས། །རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་མིག །དྲི་མེད་རིགས་པའི་མིག་བུ་དང་བྲལ་ཡང་། །ཞེན་པས་འཇུག་ཅིང་ཚོད་འཇོག་གཟུ་ལུམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་དོན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་གད་མོའི་གནས། །གངས་ཅན་འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། །གསང་སྔགས་དབང་པོར་ཁས་འཆེ་སྔོན་བྱོན་པ། །དེ་དག་ཁེངས་པ་ཐུང་ངུར་བྱེད་པའི་གཏམ། །སྔོན་མེད་ནམ་མཁའི་རྔ་ཆེན་ཁོ་བོས་བསྒྲགས། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བཅུད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །རྩ་བཤད་ལེགས་སྦྱར་མཁས་པའི་ལུགས་བཟང་མཐོང་། །རྒྱུད་དོན་གདམས་པར་ཤར་བའི་མན་ངག་གིས། །རྩ་རྒྱུད་གྲུབ་ཆེན་གཞུང་བཞིན་འདིར་
བཤད་བྱ། །

འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་
བཤེས་ཆེན་པོ། ས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་

78

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྐོར་བ་མཐའ་དག་ལས་རབ་དང་ཕུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུང་ཕྱུར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་ཕྲག་དྲུག་གསུངས་པའི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །

༼གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ།༽
འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྔོན་དུ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་
འཇུག་པའོ། །

༼བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པ༽
དང་པོ་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་དོན་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞུགས་ནས། སྲོག་ཇི་སྲིད་

འཚོ་བ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་ཕྱུགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་

མཚུངས་པའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་

79

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞཀྱི་གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཚོལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཚངས་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་དབང་ཕྱུག་དང་སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་ཟན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐའ་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙལ་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འདི་ཉིད་མཆོག་གོ །གཞན་ནི་དམན་པའོ། །ཞེས་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བལྟོས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། ཚད་མས་མ་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱའི་གནས་
དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དག་ཁོ་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་དག་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལས་ཏེ་འདུག་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་རྒྱུད་དོན་སྨྲ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཅིའང་འགོད་རྒྱུ་མེད་པས། ཚེ་གཅིག་ལ་སོགས་
པ་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ལྟ་ཞོག །སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཚང་

80

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་
ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལུང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། ལུང་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མ་ངེས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ངེས་ནས་ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱང་རྣམ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་བླུན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཟད་ལ། དཔྱད་
གསུམ་གྱིས་དག་པར་མ་ངེས་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྨྲ་བ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་དོ། །དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ངེས་ནས་ཁས་ལེན་ན་ནི་རིགས་པ་ལ་རག་ལས་
པར་གྲུབ་སྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ངེས་པའི་ཐབས་རིགས་པ་ལས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དག་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་

རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དག་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག །བཟུང་ཞེས་ལུགས་འདི་སུ་ཡིས་བྱས། །ཞེས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་དཔྱད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་
ཀྱི་གླང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་ངེས་པ་
བླ་ན་མེད་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །

81

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞ

༼དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་བསྟན་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །

༼ཐེག་པ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ།༽
དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་བདག་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་
བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་གཉིས་ཡོད་
པས། དེ་གཉིས་ཐེག་པ་གང་གི་རང་རང་གི་བསམ་པས་ཐོབ་བྱ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐོབ་བྱ་དེར་འགྲོ་བའི་ཐེག་པ་གཉིས་ལ། རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

གསུངས་པའི་ཆོས་གཉིས་ལ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་དམན་ལ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་དབང་དང་། ལམ་ལ་སློབ་པ་ཡུན་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་རང་རང་གི་བསམ་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱར་དམིགས་ནས་དེའི་དོན་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཐོབ་བྱ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ཐེག་པ་གསུམ་མོ། །
ཉན་རང་གཉིས་དབང་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་རྣམ་

82

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཞག་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གྱི་
ཕྱིར་དུ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་
པའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཙལ་ནས་བསྒོམ་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་བ་ཁ་ཅིག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་
གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཉན་རང་གཉི་གས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྷག་པའི་བདག་མེད་བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་བདག་མེད་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་དང་ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་
གི་བདག་མེད་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡང་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །
སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཞི་བ་ལྷ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ནི། ཇི་སྲིད་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་མེད་པ་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་

83

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞཔར་བཞེད་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་དེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པ་ཡིན་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་འདི་ཉིད་རང་གི་ལུགས་སུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་རྫོགས་པར་སློབ་པ་ཙམ་ནི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་བ་སྤྱིའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ལམ་དེ་ཉིད་
ལ་སློབ་པར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱིའི་ལུས་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལྟ་བའི་
སྒོ་ནས་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་པར་བཞེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་དབུ་མ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཞར་བྱུང་ངམ་ཕལ་བའི་གདུལ་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྨྲས་ཀྱི། ལྟ་བ་དབུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཉན་ཐོས་པ་དང་ཉན་རང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་
ཡ་གྱལ་གྱི་ཉན་ཐོས་ནི་དོན་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། སྡེ་བ་བཅྭོ་བརྒྱད་ལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྣོད་ཙམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་ཁས་བླངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི །དེ་ལས་ལོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀའ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པས་ཉན་ཐོས་པ་

84

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཞེས་བཏགས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལ་ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་འདྲེས་པའི་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བྱུང་སྣང་ངོ་། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ལམ་བགྲོད་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ལྔ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དེ་དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དག་ཐོག་མར་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་ཁྲིད་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་
མྱང་འདས་ལ་བཀོད་ན། དེ་ནས་ངེས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་གཞུག་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཁྲིད་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་ནུས་
པ་མི་སྲིད་པས། དེའི་ཕྱིར་མཐར་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་དེ་དག་ལམ་དེ་དང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་

དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་། མཐར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། ཐེག་དམན་
གྱི་ལམ་རྣམས་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མི་གཟུང་གི །སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། གང་
ཕྱིར་ཆོས་ནི་དུ་མས་ནི། །ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར། །ཐར་པ་ཉིད་ནི་གཅིག་པུ་ཉིད། །མང་པོ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་སྤོང་བའི་སྒོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྡུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

85

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞ

༼ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ།༽
ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་གྲངས་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྔགས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའོ། །ཞེས་ཤྲདྡྷ་ཀ་ར་ཝ་རྨས་བཤད་པ་ལྟར།
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་པ་རྣམས་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་
གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་གསང་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་ཡི་ཆོས། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བྱས་ནས། །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཉེ་ལམ་ཞིག །ཅེས་ཛྙཱ་ན་ཤྲིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན། ཆགས་
ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་
བའི་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གསང་ཞིང་
སྦས་པས་འགྲུབ་ལ་སྣོད་མིན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་དེ་ལ་མི་བསྟན་པས་ན་གསང་བའོ། །སྔགས་ཀྱི་སྐད་དོད་མཱནྟྲ་ལ་མཱན་ནི་ཡིད། ཏྲ་ཡ་ནི་སྐྱོབ་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡིད་སྐྱོབ་པས་སྔགས་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི། །རྐྱེན་གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་ཡིད། །ཡིད་དེ་མཱན་ཞེས་བྱ་བར་
བཤད། །ཏྲ་ནི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན། །འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བར། །གང་

86

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཤད་དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་ཀུན་གྱིས་བསྲུང་བ་ནི། །སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐེག་པ་ནི་བགྲོད་པའི་དོན་ཏེ། འདིར་འདོང་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང་། འདིས་འདོང་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་

འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྒོམས་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྲང་དང་། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་འབྱོར་བ་དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་གྲངས་མེད་
པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དང་སྣོད་བཅུད་སྦྱོང་བ་སོགས་
ཀྱི་མཛད་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། ད་ནི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་དང་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འཇུག་པས་ན་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དྲི་མེད་
འོད་ལས། རྡོ་རྗེ་ནི་མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་
དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བསྟན་པར་སྨྲའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེས་རྡོ་རྗེའི་དོན་མི་ཕྱེད་

87

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞཔ་ལ་བྱས་ནས། གང་ཞིག་གང་དང་མི་ཕྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྙིང་རྗེ་མི་འགྱུར་འཛིན། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ། །དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཐེག་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ནི། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་
རྗེ་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
ཁྱད་པར་བ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མི་སྲིད་པས། ཚུལ་དེས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཙམ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་ལས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བསྡུས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་བསྡུས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྔགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་
བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ནི། ཕར་
ཕྱིན་དང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་

88

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཐེག་པ་དང་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཐབས་མཁས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འོ་ན་རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིག་སྔགས་
འཆང་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟོན་པ་ལ་དཔུང་བཟང་གིས་
ཞུས་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
འོ་ན་དེ་ཉིད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གང་དུ་གཏོགས་ཤེ་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པར་མི་གཏོགས་པའི་སྡེ་སྣོད་
བཞི་བར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་མདོ་དང་མདོ་སྡེར་བཤད་པས། ཤཱནྟི་པས་ཟབ་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པས་མདོ་སྡེར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱིས་

ཕྱེ་ན་སྡེ་སྣོད་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་དོན་སྟོན་པས་ན། ཨ་བྷྱཱས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཀར་གཏོགས་པར་བཞེད་པ་ཡང་འཐད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པ་དང་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་པ་དང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་གང་ལ་སྤྱོད་
པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བགྲོད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་
པའི་རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མེད་པ་ལ་བྱའི། སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱིན་དྲུག་

གིས་བགྲོད་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུའི་གནས་

89

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞསྐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་མེད་པར་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ལ་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་དེར་བཞག་པའོ། །

༼དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན།༽
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཞི། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་
དགག་པ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ངེས་པར་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

༼གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ།༽
དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་ཏྲི་པི་ཏ་ཀ་མ་ལའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་པས། །སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་
འཕགས། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་སྨྲ་སྟེ། དེའི་དོན་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོགས་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དང་། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
དོན་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་མ་རྨོངས་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མང་བ་དང་། དཀའ་བ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་

90

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྤྲོས་བྲལ་མ་རྟོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཀྱང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་བློ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་

དོ། །དེས་ན་གསང་སྔགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཕབ་པའམ། དབང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔགས་པས་འཇམ་དཔལ་དང་ནོར་རྒྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མང་ཞིང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་ལ་མེད་ལ། མཆོག་སྒྲུབ་པ་ན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། གསང་སྔགས་པས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་སྟོང་བ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ཙཎྜ་ལི་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས་ཐབས་མང་བའོ། །
དཀའ་བ་མེད་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
པས་ཚེགས་ཆེ་ལ། གསང་སྔགས་པ་སྤྱོད་པ་བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའོ། །ཁྱད་

91

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞཔར་བཞི་བ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་ཇི་ལྟར་མྱུར་ན་ཡང་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་
གསུམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་དགོས་ལ། གསང་སྔགས་པ་ནི་ཚེ་གཅིག་གམ། བར་དོའམ།
སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
ལུགས་འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལུང་དང་རིགས་པའི་གནོད་པ་དུ་མའི་སྒོར་གྱུར་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེའི་གཞུང་དེ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་ནས་འཆད་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་བློ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་མི་རྟོག་པར་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་ལ་
སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་པར་སྨྲས་པས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། སྟོན་པ་
འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པ་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤོང་བའི་སྐུར་བ་མ་འདེབས་ཤིག །
ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མི་སྲིད་ན་ཐར་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མུ་སྟེགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། སྲིད་ན་དེ་དག་གསང་སྔགས་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ། ཕར་ཕྱིན་

ཐེག་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་དེས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་སྨྲས་པ་དང་།

92

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ན་འཚང་
རྒྱ་བར་སྨྲས་པ་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དམ། གཞན་ཡང་སྒོམ་ཚུལ་དེས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བློ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་དང་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བའི་ཚེ་ཡང་། སློབ་མ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྒོམས་པའི་རྐང་འོག་ཏུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་དང་རིག་མ་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱེད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ལ་ཡིག་འབྲུ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བློ་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་དག་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ཁས་ལེན་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་སུ་ལའང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྔར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དགོས་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསེར་མགར་མཁས་པས་གསེར་ཇི་ཙམ་མེས་སྲེག་ཅིང་ཆུས་བཀྲུས་ནས་བརྡུང་བ་སོགས་མང་བ་ཙམ་གྱིས་གསེར་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པར་གྱུར་ནས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་བྱར་རུང་བ་ལྟར། ཇི་ཙམ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་

93

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞསེམས་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཆེས་སླ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཤིང་གཉིས་བསྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེས་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་ལྟར། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་གཅོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཞེ་སྡང་བ། དཔྱད་སྒོམ་དང་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །དབང་གསུམ་པ་ཐོག་མར་བསྐུར་བའི་དབང་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་དུས་དེར་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ཀྱང་
ཁ་མ་བྲི་བས་མངོན་སུམ་དུ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་

ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་མཚུངས་ལ། དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་དང་མཚུངས་པས། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བས་ཟླ་བ་མཐོང་བའི་གོ་མི་ཆོད་པ་ལྟར་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་

94

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བས། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བློ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །
གལ་ཏེ་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་མི་སྨྲ་ཡི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཙམ་
ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཙམ་
གྱིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཔགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་
ཏེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གོམས་བར་
བྱེད་པའི་བློ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱི་ཙམ་ནས་
མཆོག་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་འཆད་པ་ན། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་བྱ་སྤྱོད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྨྲས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་ལོ། །རབ་
སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་དང་། འབྲིང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའང་བླ་
མེད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསང་སྔགས་ཙམ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས་སྔར་དྲངས་པའི་ཤླཽ་ཀ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་

ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ནས། ཁྱད་པར་བཞི་བོ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ན། མ་རྨོངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་

95

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞཆེན་པ་དག་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ན། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་འཇུག་པ་ཆེས་རྨོངས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མགོ་གཏོང་བ་སོགས་ཕྱིའི་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེས་སེམས་ཅན་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ལ། འདིར་སྔགས་པས་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གོམས་པར་བྱས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ལ། དེའི་ཚེ་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་
རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་མང་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལས་

དཀའ་ཐུབ་དང་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཞི་བའི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་མི་ནུས་སོ། །
སྔགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་མེ་ཏོག་དོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་གང་ཡིན་
པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་ན་འདོད་ཆགས་དེ་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ཆེ་ན་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་སྔགས་བཟློ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་
ལྷར་བསྒོམ་པའི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་རྟེན་བཅས་བསྒོམ་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་གསུངས་སོ། །
དཀའ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དཀའ་མི་དཀའ་བློ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་

96

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དངོས་པོ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་དཀའ་བ་གཞན་ལ་སླ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་བཀྲིར་ཡོད་པ་ནི་ལམ་བདེ་བས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྔགས་སུ་དཀའ་སྤྱད་མི་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ལ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་མ་ཆགས་གཉིས་ལས།
ཕྱི་མ་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མིང་གཞན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་སྟོན་ནོ། །སྔ་མ་ལ་ཕྱིའི་རིག་མ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། མེད་པ་ལ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡོད་པ་ལ་དམ་ཚིག་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་གནང་བར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །འདི་དག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཕྱིའི་རིག་མ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་
ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་བའོ། །
དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉན་ཐོས་སོགས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་དབང་པོ་རྟུལ་ལ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ཐབས་
ལ་འཁྲུལ་བས་དབང་པོ་འབྲིང་ངོ་། །སྔགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་གང་དུ་ཡང་མ་
རྨོངས་པས་དབང་པོ་རྣོ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དེ་ཐབས་མཁས་
པས་སྤྱད་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོ་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་རྫས་བཏང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་
དོན་ཡིན་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་གནོད་པ་བསྟན་ནས། རང་གི་

97

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལ་སེར་སྣ་དང་རང་དོན་གྱི་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས། གཏོང་སེམས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འཕེལ་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་

དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་དག་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་
བ་དབུལ་བོར་བས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་སྔོན། །སྐྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་
སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དེས་ན་ཁྱད་པར་དང་པོ་མི་འཐད་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་

རབ་ལ་གསུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅན་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ཡང་ལམ་གྱི་
སྲོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་གནང་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཐད་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་གནང་བར་བླ་མེད་
ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་
པ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་དུ་མས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཛྙ་ན་ཤྲཱིས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཕར་
ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

98

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༼རང་ལུགས་བཞག་པ།༽
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་དཔྱད་པ་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཙམ་
ཞིག་རྣམ་པར་དཔྱད་དུ་ཟད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དཔྱད་པ་ཆེར་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་དོགས་པའི་གནས་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་དཔྱད་པར་འོས་པ་ཡིན་པས། འདིར་དོན་དེ་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡང་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་བཞིར་བཞག་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ལམ་ལ་བགྲོད་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཐེག་པ་བཞིར་འཇོག་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕར་
ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ལམ་བགྲོད་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་རིམ་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ལྔ་བཞག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱུགས་དང་གླང་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་

འཕྲུལ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་

99

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞགཉིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་བཞག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལས་ལྷག་པ་སྔགས་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར་

དང་། ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་ནུས་ན། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་པ་སོ་སོར་བཞག་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་མཆོག་དམན་གྱི་སྒོ་
ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་བཞག་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདིར་
དེ་གཉིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་གང་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པར་བྱ། ཞེ་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། ལམ་གྱི་ལུས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་གྱི་ལུས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་། ལམ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདིར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པ་བཤད་ཟིན་པས། ལམ་གྱི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གི །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རེ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་

ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་ན་ནི། རྒྱུད་སྡེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཞག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་མཐའ་དག་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་

100

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་མཐོང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དོན་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྐུས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པར་འགྱུར། འོན་ཀྱང་གཟུགས་སྐུ་འཐོབ་པ་ཡང་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ལེན་པ་སྣོད་ལ་གུས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱང་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི།

གཞན་དུ་ན་སྐུ་གཉིས་གང་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་འཁོར་བ་ཇི་
སྲིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །
དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་དག་ལ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་

101

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་བསྐལ་བ་དུ་མར་གསོག་པ་ན་ཐོབ་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་
པའི་འདུན་པ་དང་སྨོན་ལམ་དང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གཟུགས་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མེད་ལ། ཆོས་སྐུ་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལའང་ཡོད་
དོ། །འདིར་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་སྐུར་མ་ཟད་ཀྱི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་ད་ལྟ་ནས་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཡོད་པས། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་

གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་གྱི་ལུས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐག་པ་སོ་སོར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །
དོན་འདི་ཉིད་ནི། རྒྱུད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཐབས་ཡིན་ན། །དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་
ཉིད་མི་འགྱུར། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་མེད་ཕྱིར། །ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ལྟ་བ་རྣམས་ལས་ལོག་རྣམས་དང་། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་

ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བར་བསྟན། །དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་

102

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས། །བདེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡུན་རིང་མི་འགྱུར། །སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །མངའ་བདག་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན། །དེ་ཕྱིར་ཐབས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ། །ཐབས་ནི་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤ་ཀ་དང་པོ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་ ླཽ སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས། གཞན་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་
གཅིག་བུས་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ནས། འོ་ན། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་ལོག་ནས། བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པར་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་པས་བསྟན་
ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ད་ལྟ་ནས་
སངས་རྒྱས་སུ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་ན། མྱུར་དུ་
སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་ཤ་ཀ་གསུམ་པས་བསྟན་ནོ། ། ླཽདེའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ནི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་བ་སྟེ། གཟུགས་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །བདག་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གོམས་པ་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་བླ་ན་མེད་

103

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞཔའམ། གོང་ན་མེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ལམ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་

དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ལས་བསྒྲུབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་སྟེ། ཟབ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ནི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་བས་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་སེམས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཞག་ནས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཡང་རང་
གི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
དེའི་ཕྱིར་བདག་སྒྲུབ་པ་ལས། དེ་བས་ན་བདག་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། སྨོན་
ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་

104

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།ཕྱིར་མ་བསྒོམས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་དག་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས་ངལ་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་བསྒོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་སྒོམ་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྒོམ་པར་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བས་བྱིན་དང་། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་དང་། འདུལ་བས་བྱིན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བཤད་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་
བ་དག་ལས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་བས་ཀྱང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་

མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྲུབ་ནས། དེ་ཉིད་ས་བཅུ་བའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བར་དུ་ཇེ་བཟང་གིས་འགྲོ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐུ་དང་ཇི་བཞིན་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ། །ལུས་དེ་ཡང་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལུས་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱའི་ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་

105

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགགཅིག་པའི་ལུས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ལུས་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་ལ་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་
མི་དགོས་ཀྱང་། ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
གཟུགས་སྐུ་ལ་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལེགས་པར་རྟོགས་ན། བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་

མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེ་དག་རང་གི་ངང་གིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགག་པ།༽
གསུམ་པ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་ན། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་མཆོག་དམན་ཡོད་དགོས་ཏེ། འོ་མས་བཅུས་པ་དང་ཆུས་བཅུས་པའི་སྐྱུ་རུ་རའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྒྱུའི་ཁྱད་བར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས། མདོར་བསྡུས་པས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས། །ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་

འཐོབ་པ། །གང་གི་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད། །ཅེས་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་དང་གྲངས་མེད་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་འདིར་

106

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་དམ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་དཔར་ཡང་དག་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ས་ཡང་ན་ཕར་ཕྱིན་ནས་བཤད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་

ཚེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་ལ། ཡང་ན་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་འགྲུབ། ཅེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སངས་
རྒྱས་ཡིན་ན། ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཅུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་གཉིས་དོན་
གཅིག་ཅིང་། དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་ལས་གྲངས་མེད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ལས་ཚེ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་འཚོས། དཔལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལམ་གཞན་དག་གིས་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ། ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལམ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་སྦྱོར་གྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཀྱང་།

107

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགསངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གོ །རྣམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་དོ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་ས་བཅུ་གཅིག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལུགས་དེ་ནི་རྒྱུད་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་པས་ཐོག་མར་རེག་གོ། །ཁས་བླངས་འགལ་བའི་ཉེས་པས་ཀྱང་རེག་སྟེ། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རིགས་པའི་གནོད་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་འདོད་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་དེ་ཉིད་གང་གི་དོན་དུ་བསྒོམ་པའི་ཐོབ་བྱ་ལ། མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་རང་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟ་ན། ཕྱོགས་འདི་ལ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་བའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་

སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་

108

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་སྟོབས་བཅུ་ལ་
སོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་དང་སྐུ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་དང་

བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་

འཐད་དམ་མི་འཐད། མི་འཐད་ན། བྱམས་མགོན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་སྟོན། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འཐད་ན། སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་སུ་མཚུངས་པ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་འབྱེད་པ་སྨྲོས་ཤིག །ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བགྲོད་པ་ལ་ལམ་བདེ་མི་བདེ་དང་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ན།

མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དུ་མ་ཞིག་འབབ་ལ། སྲིད་ན་རྒྱུ་ལམ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ན་ལམ་དེས་བགྲོད་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་གཞི་ནས་ཉམས་སོ། །དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། དེ་འཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་མར་ཚོགས་གསོག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བས་ལམ་
གྱི་ཁྱད་པར་གྲུབ་བོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་དེ་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་

གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ས་བཅུ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས་ས་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་གཉིས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། བཅུ་གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་ཁྱད་པར་སྨྲ་བ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ས་འདི་དག་གཏན་ལ་དབབ་

109

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགཔ་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་གང་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་བསྟན་པ།༽
བཞི་བ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ངེས་པར་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།
སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་མ་བལྟོས་པར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་ནུས་
སམ་མི་ནུས། ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་། འཚང་རྒྱ་བ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་

འཇུག་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་གསུངས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་བལྟོས་
མི་དགོས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཕར་ཕྱིན་

ཐེག་པར་རིགས་ངེས་པ་རེ་ཤིག་སྔགས་བསྟན་པའི་འོས་སུ་མ་གྱུར་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལ་གསུངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་དམན་པའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་ལམ་གོང་མ་གཞན་ལ་འཇུག་དགོས་པར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་འཇུག་མི་དགོས་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་དང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དག་ལས་ཉན་ཐོས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའང་ལམ་གོང་མ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་ཁས་

110

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བླང་དགོས་པ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་སོགས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྔགས་ཀྱི་

གཞུང་ཚད་ལྡན་དག་ལས། འཚང་རྒྱ་བ་ངེས་པར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བལྟོས་དགོས་
པར་གསུངས་ན། དེ་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །
འོ་ན། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་
ལ་བཞུགས་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་
བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཞེངས་ནས། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་དེར་དེའི་གོང་ཙམ་དུ་མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་བསྐུར་ནས་ཐོ་རངས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ནི་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ་ཞེས་པའོ། །དེ་བསྒོམས་པའི་མཐུས། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཞེངས་ནས། ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཐོ་རངས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཞེས་སོགས་སོ། །
དེ་ལྟར་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡིན་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

111

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགཐེག་པས་ས་བཅུ་བ་བར་དུ་བགྲོད་ནས། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཚེ་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་
སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤཱཀྱའི་སྲས་པོ་དེ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་སད་པར་མཛད་དེ། ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བཞེད་པ་བཟློག་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་
བཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མཛད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཏོ། །རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་
གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་འོད་གསལ་དག་པ་ལས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང་། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཞིར་དེ་ནས་
འགྱུར། །ཞེས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པའི་མཇུག་ཏུ། ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ལམ་འདིའི་སྣོན་པ་འདེབས་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ་ལས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས། །སྟོང་བ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས། །ནཻ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ། །མི་གཡོའི་ཏིང་འཛིན་ལ་ཞུགས་ལ། །དེ་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྡོ་རྗེ། །ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི།
ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་མཐར་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་དུས་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་
ལས། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ཚེ་ཆུ་བོའི་འགྲམ་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་བཤད་པ་དེའི་ཚེ་བསྐུལ་བར་མཛད་ཅེས་པའོ། །

112

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། །འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ལམ་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ། །འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །ཅེས་པས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། །རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་འོད་གསལ་དེ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཚེ་རབ་དགའ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། །ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པས། དེ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་འགྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། །
དེ་ནས་སྔར་གྱི་ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་བཏང་ནས། ལམ་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསན་པ་དང་། །དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་། །འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་
དམིགས། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་རྨད་པོ་ཆེ། །དྭངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི། །དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། །ཆུ་ཟླ་དང་ནི་
སྨིག་རྒྱུ་སོགས། །སྒྱུ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་

བཞུགས་ནས་ནི། །དེ་ནས་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པར་མཛད། །ཤཱཀྱའི་མགོན་པོས་ཡང་དག་པའི། །ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས། །འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་ཕན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

113

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགཀླུ་བྱང་གིས། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་བ་མཐའ་ཡས་རྣམས་སུ་ཡང་། །མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་པས། །སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་
ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་བསྐལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས། །སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་

འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་བསྐལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་
འགྱུར། །སྣང་བ་གསུམ་པོ་དག་པས་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་པས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ལ་བསྐལ་བ་དུ་མར་འབད་ཀྱང་། ལམ་དེ་ཙམ་ཞིག་
གིས་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱི། བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྟོང་
ཉིད་སྦྱར་བའི་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་
ལས་ཀྱང་། ཅི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིས། །གྲངས་མེད་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་
ཀྱང་། །འདི་དོན་མ་རྟོགས་ནེ་རཉྫར། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏིང་འཛིན་གནས། །དེ་ཚེ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། ཐལ་བྱུང་བློ་ཅན་དེ་བཟློག་སྟེ། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་

རྣམ་དག་པའི། །ཟབ་གསལ་དྲི་མེད་རབ་བསྟན་ཏོ། །ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ལྟར། །དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐོ་རངས་དུས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔ་མ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཡང་ངེས་པར་ཐབས་འདི་ལ་བལྟོས་

114

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ལས། ཤཱཀྱའི་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་ཕྱེད་ན་བལྟོས་པ་བཞིན་དང་། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཁོ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་ཐིག་ལེ་མཆོག་
མ་ལས་དབང་བསྐུར་བ་བྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཆོག་སྟེ། མན་
ངག་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འདི་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་རྒྱུད་འདིར། འབར་བའི་ཕྲེང་བ་འཁྲུགས་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་དབང་སྦྱིན་ཕྱིར། །ཐིག་ལེ་མཆོག་ནི་བཀུག་པ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་བ་བ་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཁུངས་ཡིན་ནོ། །
དོན་འདི་ནི་ངེས་པར་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྔགས་བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུགས་
རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གཉིས་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཁས་

ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་གོ །ཡོད་ན། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

115

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགཔའི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉན་རང་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་རྟོགས་པའི་རིགས་དང་། བྱང་སེམས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་རྟོགས་པའི་རིགས་དང་། སློབ་ལམ་ན་རྗེས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་རིགས་རྣམས་བསྡུས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་འཐོབ་པ་ལ་སློབ་ལམ་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རྟོགས་རིགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་དག་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱེས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་གོ་རིམ་བཞིན་གཤར་
འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་མཐར་གྱི་སྦྱོར་དང་། ཡེ་ཤེས་
གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། འབད་རྩོལ་གཉིས་པ་སོགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ངང་གིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ངེས་པར་རྒྱུར་དགོས་ཤིང་། སྔགས་བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་འཐོབ་པ་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་རིགས་སློབ་ལམ་དུ་ལན་ཅིག་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པར་འཐོབ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་གང་གིས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་དེ་དང་དེའི་རྟོགས་རིགས་གོམས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུར་དགོས་མི་དགོས་བསྐལ་བའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །
སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེས་ཟབ་པར་ཡང་ཐལ། སྔགས་བླ་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

116

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྔགས་བླ་མེད་པས་དེའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚེ་
གཅིག་ལ་སོགས་པར་འབད་ནས་བསྒོམས་པས་འཐོབ་དགོས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་དེའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལན་ཅིག་ཀྱང་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་འཐོབ་
པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ན་ཡང་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་
ན། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་བདེ་ཆེན་ཡོད་དགོས་པས། མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཁོ་ནས་འཐོབ་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ལ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་

ཡན་ལག་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་མ་ཚང་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་སྐས་ཀྱི་གདང་བུ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཚང་ན། སྨིན་བྱེད་
རྒྱུའི་དབང་བཞི་བ་མ་ཐོབ། གྲོལ་བྱེད་དབང་བཞི་བའི་ལམ་མ་བསྒོམས་པར་གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་དབང་བཞི་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་
བཙལ་བར་བྱ། གཞན་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དེས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་སྐོར་རམ། མི་སྐོར། མི་སྐོར་ན། མི་མཁྱེན་ནས་མི་སྐོར་རམ། མཁྱེན་ཡང་གདུལ་བྱ་མེད་ནས་མི་སྐོར་རམ། ཡོད་ཀྱང་དཔེ་མཁྱུད་སོགས་ཀྱིས་མི་སྟོན། ཞེས་དཔྱད་ནས་དྲིས་ན་སུ་ཞིག་གིས་ལན་གདབ་པར་ནུས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་རང་དེ་ཉིད་ལ་ལན་གཅིག་ཀྱང་ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་གྲུབ་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ནས་གདུལ་བྱ་མཆོག་དབང་པོ་རྣོ་

117

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགབའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཛད་པར་མི་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་བ་ཐོབ་ཀྱང་དགོས་པ་ཆུང་བར་མི་འགྱུར་རམ། འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་།
སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་དམན་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་མ་དྲན་

ནམ། ཆོས་འཁོར་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བསྐོར་ན། རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྐོར་རམ། མ་གྱུར་པར་བསྐོར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སོ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །
དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་ལ་མ་བལྟོས་པའམ། བལྟོས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་གྲང་། མ་བལྟོས་ན་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །བལྟོས་ན་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་
པ་ལ་ཡང་བལྟོས་སམ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་ལ་བསླབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

ཐོབ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་ཁོ་
ནས་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བའི་བྱང་སེམས་དེས། རིགས་ཅན་གསུམ་
གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་
ཞིང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྨོས་ཤིག །

118

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཞན་ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་སྐུ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་དགོས་པར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་
འདི་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱང་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་ཡིད་ངོ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷའི་སྐུ་ཡིན་པས། ལོངས་སྐུའི་དངོས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པར་འགྲོ་མི་ཐུབ་ལ། ལོངས་སྐུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལོངས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཚུངས་པ་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྐུ་དེའི་མིང་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལམ་དེ་ཁོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཀྱི། ལམ་གྱི་མཐར་བླ་མེད་ལ་འཇུག་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་
སོ། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དེས་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བྱེད་ནུས་ན་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ནས་ལོངས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་
ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འབད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འགོག་པ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ས་

119

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགབརྒྱད་པ་བས། ལུས་དེ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཁོ་ན་ལྷུར་བྱས་པས་ཆོག་གི །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསོག་པ་ལ་བསྐུལ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གནས་འདི་དག་ནི་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི། བསོད་ནམས་དམན་པ་དག་གིས་བློ་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་ས་བཅུ་བ་བར་དུ་བགྲོད་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་

པ་ཐ་མ་བ་དེ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན། བུམ་དབང་ལ་སོགས་པ་དབང་བཞི་ཀ་བསྐུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་སོགས་ཀྱང་སྟོན་དགོས་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བ་ཨ་ལཾ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཙམ་ཡོད་ལ། བོད་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་། འདུས་པ་འགོས་ལུགས་པ་དག་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པའི་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་དང་འགལ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་དེ་ལ། དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བའི་ཚེ། ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་པར་ནུས་ལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཉམས་པ་སྔར་ནས་ཡོད་པས། དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་དེའི་ཚེ། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རླུང་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་སྟོང་བ་གསུམ་

120

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མངོན་དུ་ཤར་ནས། སྟོང་བ་བཞི་བའི་ཚེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ། འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་འཕེན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཕོག་པས། འཕེན་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དབང་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཁ་སྦྱོར་
གྱི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་དབང་དུས་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་དེ་ལས་འོག་མ་དག་བསྒོམ་པའི་དོན་མེད་ལ། བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་པ་མི་སྲིད་

པའི་ཕྱིར། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་དགོས་པའང་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ནས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་མར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ངོ་ཤེས་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་གྱིས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མ་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་མི་ནུས་ལ། དེ་མ་ནུས་ན། དེ་ལས་ལངས་པའི་སྐུ་དེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་བ་བ་དེས། ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་

121

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགདང་བཅས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲོ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་ལ། སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ། གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུགས་སོ། །
དེ་བས་ན། དབང་འོག་མ་རྣམས། སྔོན་དུ་མ་སོང་ཡང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར། རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོ་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་པའི་དམིགས་བསལ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབང་དུས་སུ། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་བཞི་བསྐྱེད་པ་དེས་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་ནས་སྤྱོད་པ་གཞན་སྤྱད་མི་དགོས་པར། དབང་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་མཚན་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ན། དོན་
གྱི་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེའི་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་གྱུར་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

122

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡོ་གའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་ས་བཅུ་བ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་དེ་ལ་འོག་མིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་མཛད་ནས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཆོས་དང་། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དང་། རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ནས་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྒོམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་
པར་བཤད་དོ། །འདི་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ས་དེར་བགྲོད་པའི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣོན་པ་འདེབས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་
ཟླ་ཉི་སོགས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་བཞི་ལས་ལྷའི་སྐུར་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་ཡང་། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲས་ཟིན་
ལྟར་གྱི་དོན་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་
གྱུར་པའི་ལམ་ལ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལ། ཚིག་དེའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པ་ལ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་རྒྱ་གར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་དཀའ་བ་ལོ་དྲུག་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་

123

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགཡན་ཆད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ། འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྤྲུལ་བའི་སྐུས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་། ཞེ་ན། འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་གདོད་འཛམ་གླིང་འདིར་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལྟར། འོག་མིན་དུ་ས་བཅུ་བའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བས་དེ་བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཁོ་ནས་བགྲོད་པ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

བསྐུལ་ནས་སླར་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཏེ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་དངོས་གཅིག་དང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས། འཛམ་གླིང་འདིར་ཡང་ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་པ་ལས་བསྐུལ་ཏེ། དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་ནས། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་འཚང་མི་རྒྱ་བར་ངེས་པར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་མཐར་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་པར་རྗེས་འཇུག་གི་
གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་བྱང་སེམས་དེ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། དབང་བསྐུར་བར་བཤད་པ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་བསྟན་པའི་ཡང་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

124

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དངོས་དང་ཚུལ་བསྟན་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ས་བཅུ་བའི་བྱང་སེམས་
སྲིད་པ་ཐ་མ་བས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣོན་པ་
འདེབས་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞི་འཆད་པ་ན། གྲུབ་
ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚེ། བར་དུ་གཅོད་པར་རྩོམ་པའི་བདུད་རྣམས་འདུལ་བ་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་སྤྲོས་ཏེ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་སྤྲུལ་ནས་བཏུལ་བར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་ཅན། །དུས་གསུམ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྡོ་རྗེ་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་
ནི། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་ཡང་དག་བརྙེས། །གསང་སྔགས་སྦྱོར་བ་མཉམ་མེད་པ། །གང་གིས་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་སོགས། །མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདུད་ཀྱི་སྡེ། །མི་
བཟད་ཆེན་པོ་སྟོབས་ཆེན་བཅོམ། །ཞེས་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ཞིག་ལས་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་ནི། སའི་ལྷ་མོ་དཔང་པོར་བསྐུལ་བ་དང་། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདུད་བཏུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། དེའི་ཚེ་བདུད་འདུལ་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དེ་དག་ཏུ་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །
ས་སྡེ་སོགས་ནས་འདོད་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

འབྱུང་བ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་ལྷ་ཐ་མལ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། བྱང་སེམས་སྲིད་

པ་ཐ་མལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དེའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

125

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་འདོད་པ་དགགརིགས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ཐ་མལ་བ་ལ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་
གནས་དང་ཉིན་མཚན་གྱི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ལྷ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་གསུངས་ན། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་ག་ལ་འགལ། དེར་མ་ཟད་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལོངས་སྐུ་ཆོས་སྟོན་པའི་གནས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་ལ་མི་གཏོགས་པར་
བཤད་པས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་ཆོས་མཚུངས་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་དེ་
ལ་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་ཏེ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། དེ་ལ་ནི་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཡང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་གྲོལ་བ་ལྟར། ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱང་གྲོལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སོ། །
དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཟས་གོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཟས་གོས་དོན་གཉེར་འབྱུང་བ་ལྟར། སྲིད་པ་ཐ་མལ་བའི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་དོན་གཉེར་
འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པ་ཡོད་ན་ཆགས་པ་ཡོད་པར་གཟུང་ནས་ངག་སྨྲ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་དཔོག་པ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་གསང་བའི་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་གཞན་མང་དུ་བཤད་པས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མདོ་

126

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྔགས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་དངོས་གནས་ལ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་ཨེ་དགོས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །
ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ་གནས་སྐབས་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་ཀྱི། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་
ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ས་བཅུ་བ་བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་

བགྲོད་པ་ན་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉན་རང་
རང་ལམ་དོར་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་དང་མི་འདྲའི། བྱང་སེམས་རང་གི་སྔར་གྱི་ལམ་དེའི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་

སྣོན་པ་བཏབ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྣོན་པ་ཡང་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་མཐར་བཏབ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། ཕར་ཕྱིན་
གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་
དང་། འཚང་རྒྱ་བ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བའི་གནས་འདི་དག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཉིས་པ་དེའི་གསུང་རབ་ལས་བཀའ་སྩལ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརླིང་པོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་ཕལ་ཆེ་བས་རྟོགས་དཀའ་བར་གྱུར་ལ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གཞན་དག་གིས་བློ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱོགས་པར་

127

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏའདུག་པས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༼རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སྡེའི་གྲངས་ངེས་དང་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་།བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

༼རྒྱུད་སྡེའི་གྲངས་ངེས་དང་ཁྱད་པར་བཤད་པ།༽
རྒྱུད་སྡེ་དུ་ཞིག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤཱནྟི་པ་དང་ཨབྷྱ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པས་འདུས་པ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མའི་རྒྱུད་དང་། མ་རྒྱུད་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པས། རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། གུར་ལས། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དེ་ལྟག་ལའོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེའི་ལྟག་མའམ་གོང་མའི་རྒྱུད་རྣམས་བླ་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསང་འདུས་དང་ཀྱེ་རྡོར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ངེས་དོན་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་
ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མ་སྟེ་གོང་མ་
ཡིན་པ་དང་དེའི་བླ་སྟེ་གོང་ན་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་མེད་པ་མི་འགལ་བས། མིང་གི་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བས་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་སོ་སོར་བཞག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཕ་བླ་མེད་དང་མ་བླ་མེད་དང་མའི་ཡང་མ་བླ་མེད་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་པ་ནི་ཀྱེ་རྡོར་སོགས་དང་། གསུམ་པ་བདེ་མཆོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། དེ་ལྟར་

128

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྒྱུད་སྡེ་དྲུག་བྱེད་པ་ལྭ་བ་པའི་དགོངས་པར་བྱེད་པ་ལའང་གོང་གི་གནོད་བྱེད་དག་འབྱུང་བས་མི་འཐད་ལ། ལྭ་བ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་དོ། །བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། མདོ་སྡེ་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེས་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དང་།
གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཕ་བླ་མེད་དང་། གསང་མཐའ་མ་བླ་མེད་དང་། དབྱེ་བས་མའི་ཡང་མ་བླ་མེད་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྡེ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི། བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་གསང་མཐའ་སྟེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བླ་མེད་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ། གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ། གསང་བ་དང་མཐའ་དང་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ཞེས་འཆད་པ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ། བུམ་དང་། པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་གསུམ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། །བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟག་ལའོ། །རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དེ་ལྟག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་དང་། དེའི་ལྟག་མ་འབྲིང་དང་།

མཆོག་དང་། དེའི་ལྟག་མ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞི་ལ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བཞིའོ། །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གསང་སྔགས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་
ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱིར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

129

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏགཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། རེ་ཤིག་གདུལ་བྱ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པའི་འཇུག་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ལྔར་འབྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་པདྨ་དང་ཙནྡན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རིགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་བྱ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྟ་བ་སོགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་ན་
རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་གྲངས་ཆེས་མང་བ་འབྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙམ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ལ་ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཅན་ལྷ་
ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འདོད་ཆགས་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ཅན་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། གཏི་མུག་ཅན་ཚངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཙང་སྦྲ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་ཕྲད་ན་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་བླ་མེད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། བྱ་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་བསྟན་ནོ། །འདི་ཡང་
དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་དང་རབ་འབྱོར་
བསྐྱངས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཐབས་དེས་འདུལ་བ་སྲིད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་བླ་མེད་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་བཞི་ཀ་འདུལ་བ་སྲིད་པས། དེའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་རུང་

130

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལ། རྒྱུད་སྡེ་དེ་དང་དེའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དེ་དང་དེ་དགོས་པར་འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་བསྟན་པ་འདིའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་ཡིན་པས། དེ་ལ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཞུགས་པ་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དང་པོ་ནས་ལྟ་བ་མ་ལོག་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། ཁྱབ་འཇུག་གི་རྒྱུད་ལ་
དགའ་བ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བསྟན་པར་བཤད་པས་སློབ་
དཔོན་དེའི་བཞེད་པ་མིན་ལ། ཡོ་གའི་རྒྱུད་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གདུལ་བྱ་གང་ལ་
གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་འོང་དོན་མེད་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་བཞག་པར་སྨྲ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གནས་མ་བུ་བ་དང་ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་ལྷར་མི་བསྒོམ་པར་ཐ་མལ་དུ་གནས། མདུན་དུ་རས་རིས་བཀྲམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་
པའི་ཐུགས་ཀར་སྔགས་ཕྲེང་བཀོད་ནས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ལྷ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པའི་བདག་དང་འདྲ་བར་རང་དང་བྲིས་སྐུ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལྷ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཆེ་བྱེ་
བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་བ་གཉིས། བདག་མི་འདོད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཁས་ལེན་པས། དེ་དང་བསྟུན་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་གསུངས་ཏེ།

131

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏབདག་ལྷ་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལས་ལོགས་པར་མདུན་དུ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀར་སྔགས་ཕྲེང་བཀོད་ནས་སྔགས་བཟློ་བ་ལྷ་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །
ཡང་འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཡུལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་
མ་ཙམ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་
གསུངས་ཏེ། བདག་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་སླར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་ནི། གཟུང་བ་མེད་པས་དེར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སེམས་ཙམ་པའང་འདོད་ལ་དབུ་མ་བའང་འདོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་འདོད་དོ། །དེ་དང་མཐུན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་སྟེ། དང་པོར་བདག་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་འདོད་པ་དང་འདྲ་ལ། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་བྱ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིར་ཡོད་པ་དང་བསྟུན་ནས། ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་བཞག་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་

འབྲངས་ནས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིར་འབྱེད་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་འཛིན་

132

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་མཉམ་དུ་སྨྲ་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་

ལྡོག་སྟེ་སྨྲ་བར་འདུག་པས། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཙམ་ཆགས་
པས་ཀྱང་ནོར་བ་ཆེས་ཆེ་བར་ཤེས་སླ་ལ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་འཁྲུལ་གཞི་ཟུར་ཙམ་ཡང་གང་ནའང་མེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཤད་སྙམ་པར་སྣང་ནའང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཉིད་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་མི་རུང་རང་ལྷར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པས་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་

དབང་བསྐུར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ། བླ་མ་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་ལྷར་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཚེ་ལྷར་བསྒོམ་པ་དང་ནང་འགལ་བ་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་
ལས། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་འདྲ་བར་གསལ་བར་བཤད་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་བཟླས་

བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་འཆད་པ་ན། སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞི་ནི་རང་ལྷར་བསྐྱེད་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་ལྷ་དྲུག་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་

133

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏགསུངས་པའི་ལུང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དྲངས་ནས་
རང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལས། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བཅུ་བ་དག་ལས་གཙོ་བོར་བསྟན་ནོ། །
གཅིག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་ཉམས་ན་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས། བླ་མས་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་

པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་ལྷར་བསྒོམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་གཉིས་མེད་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པས། བྱ་རྒྱུད་ལའང་དེ་གཉིས་དགོས་པར་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་རྒྱུད་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཆེས་མི་རིགས་སོ། །
འོ་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་སྙེམས་པ་མེད་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོན་གྱི་རྒྱུའི་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་དཔྱོད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེས་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་རང་ལྷར་བསྒོམས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་མ་བཤད་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཀྱི། བཤད་པ་མེད་པར་མ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་

134

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐོག་མ་ནས་གཞུག་མི་ནུས་པ་དང་། མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་ནས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཐོག་མ་ནས་གཞུག་ནུས་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་
ཕྱིར་དུ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་གྱི། རང་ལྷར་བསྒོམ་པ་སོགས་གསལ་བར་མ་བསྟན་པའི་
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་མང་དུ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་དེ་དང་དེ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་

ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལུས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་
བཞི་ཚང་བ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་ལམ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་པ་ནས་ལམ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལ་དགོངས་པའོ། །
དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་། གསང་བ་ནི་མི་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འདི་ལྟར་དགོངས་སོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དེ་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་སོ་སོ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་མ་བསྟན་པ་ནི། སླར་སྡུད་པ་དང་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་གདུལ་
བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མངོན་པའི་ཚིག་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཕལ་ཆེར་གསུངས་ཏེ་ཕྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དོན་འདི་ཉིད་
གསལ་བར་བཤད་དོ། །བྱ་སྤྱོད་གཉི་ག་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོ་དང་ཤཱནྟི་པ་དང་ཛེ་ཏ་རི་དང་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་མི་རུང་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་དང་ལྷ་གཉིས་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ལ་མི་མོས་པ་

135

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏདགོད་དགོས་ཀྱི། གཞན་འགོད་རྒྱུ་མེད་ནའང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་ལྷར་བསྒོམ་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཚེ་རང་ལྷ་དངོས་སུ་བསྒོམ་དགོས་པས་རང་དང་ལྷ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་
རང་ལྷ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པ་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་དེ་ལས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་མོས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཁ་ཅིག །གཞན་རྣམས་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་བ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདོད་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འདོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རྣམས་མདོ་སྡེ་བ་བེམ་རིག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པར་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །བྲམ་ཟེ་གཙང་སྦྲ་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་། སྨྱུང་གནས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་དེ་དང་
མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་བྱ་རྒྱུད། རྗེ་རིགས་གཙང་སྦྲ་དང་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱོད་མི་ནུས་ཤིང་། དམན་པའི་ལས་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་རྒྱུད་བསྟན་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་རྒྱལ་རིགས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་

གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་རིགས་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་དང་སྲས་དང་གསོལ་ཁ་བ་དང་གཡོག་མོ་དང་བྲན་མོ་དང་ཕོ་ཉ་མོ་དང་། གཡོག་པོ་དང་བྲན་དང་ཕོ་ཉ་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་གཤེགས་པ་ལྔ་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ། སེམས་མ་བཞི་ཕྱག་རྒྱའི་ཚུལ། སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་སྲས་པོའི་ཚུལ། སྒེག་སོགས་བཞི་བཙུན་མོའི་ཚུལ། བདུག་པ་མོ་གཡོག་མོའི་གཙོ་མོ། མེ་ཏོག་མ་གསོལ་ཁ་མ། མར་

136

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མེ་མ། ཕོ་ཉ་མོ། དྲི་མ་བྲན་མོ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་གཡོག་པོའི་གཙོ་བོ། ཞགས་པ་གསོལ་ཁ་བ། ལྕགས་སྒྲོག་ཕོ་ཉ། འབེབས་པ་བྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་སོ། །
དམངས་རིགས་གཙང་དམེ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཟ་བ་བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་པ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆུང་བ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པས་གདུལ་བྱ་མི་
རིགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་བའང་མི་འཐད་དེ། མི་རིགས་བཞིའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་ངེས་པའི་དོན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་དམངས་རིགས་ཡིན་དགོས་པ་སོགས་ལ་འདོད་ན་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་རིགས་དང་། དྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་ར་ཧ་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་
གཙོ་བོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་མ་ངེས་ལ། དམངས་རིགས་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དེ་ལ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་མི་རིགས་བཞིའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་སོར་ངེས་པར་བཞག་མི་ནུས་ཤིང་། ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་མེད་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །
ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཡན་ཆད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བལྟས་པས་ཚིམ་པའི་འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་ལྷ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པའི་དགའ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་རྒོད་པས་ཚིམ་པའི་ཆགས་པ་ཅན་ལ་ལྷ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་རྒོད་པ་ཙམ་གྱིས་

ཚིམ་པའི་མཆོག་དགའ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། དགའ་ལྡན་པ་ལག་

137

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏབཅངས་ཀྱིས་ཚིམ་པའི་ཆགས་པ་ཅན་ལ་ལྷ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་ལག་པ་བཅངས་པ་ཙམ་
གྱིས་ཚིམ་པའི་ཁྱད་དགའ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་
གསུམ་པ་མན་ཆད་དབང་པོ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱིས་ཚིམ་པའི་ཆགས་པ་ཅན་ལ་ལྷ་ཕོ་མོ་
ཕན་ཚུན་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཚིམ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟན་པས་བཞིར་ངེས་པར་སྨྲ་བའང་རྣ་བར་མི་འོང་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་དེ་དང་དེའི་གདུལ་བྱ་གཙོ་བོ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེ་དགོས་པར་སྨྲ་ན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་

མི་རིགས་བཞི་དགོས་པར་སྨྲས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐོག་མ་ནས་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པར་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཡང་དེའི་ཐོག་མའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་སྨྲ་བ་ཆེས་མི་འཐད་ལ། དགའ་བ་བཞི་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་བྱེད་འདོད་པ་གནས་མ་ཡིན་
པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཞིང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཟུགས་ཁམས་ཡན་ཆད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྡ་རགས་པ་ཙམ་
ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་སླའོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་དག་གི་རིགས་པས་
འབྱེད་ཚུལ་གཞན་སྨྲ་བའང་མི་འཐད་པར་ཤེས་སླ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །
གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་དོན་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། སཾ་བྷུ་ཊི་ལས། རྒོད་དང་བལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང་། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྲིན་བུའི་

138

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྐང་བ་ཐ་མས་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་ཏེ། ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིན་བུས་ཤིང་ཟོས་ནས་
ལྷག་མ་མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
པའི་བདེ་བ་རང་དུས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་བློ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་
གཉིས་པོ་འཁྱུད་པ་ཡི། །རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་
དང་། །རྒོད་དང་བལྟས་པས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་ལ། རྒོད་པའི་རྒྱུད་དང་། ལྟ་བའི་རྒྱུད་དང་། ལག་བཅངས་སམ་འཁྱུད་པའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་གཉིས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །
སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ཐེག་ཆེན་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་
འོག་མ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་དེའི་སྒོ་
ནས་མིང་འདོགས་མཛད་ལ། ཐབས་དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་

འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་ཞུགས་པར་

139

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏའགྱུར་རོ། །དེ་དང་འདྲ་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་
གསུམ་དུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནའང་། ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་མ་བསྟན་
ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་བལྟ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་ཁོ་ན་ལ་བལྟ་བ་དང་། རྒོད་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱིས་

བསྒོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བྱེད་པར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་ཅིང་། བླ་མེད་དུ་ནི་བསྒོམས་པ་དང་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་གཉི་ག་ལ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་རྩལ་དུ་
བཏོན་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་དེ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་མོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་
ལ་བལྟས་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པའི་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་རིག་མ་ལ་བལྟས་པར་མ་ཟད་རྒོད་པའི་འདོད་
ཆགས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། དེ་ལས་རག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་རིག་མའི་ལག་པ་འཛིན་པའམ་ལུས་ལ་འཁྱུད་པ་

140

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཙམ་གྱི་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ལ། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བསྒོམས་པའང་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། བསྒོམས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དེ་འདྲ་
བའི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པས་བཞིར་ངེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའང་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བཟོད་པའི་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནོར་བས་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །སླར་ཡང་ཚུལ་གཉིས་པ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མིང་འདོགས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་མཚན་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་འཇོག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས། སྟོང་བ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་བྱ་རྒྱུད་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་ཧ་ཅང་མང་བ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར། ཕྱིའི་
བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལ་བལྟོས་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་
དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་ལའང་ཅུང་ཟད་བལྟོས་ཤིང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་གོང་ན་རིམ་པ་གཞན་མེད་
པས་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་བཞིའི་དབང་པོའི་རིམ་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་

141

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་བོ་དེའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་ཕྱེ་བའོ། །

༼རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་

གཉིས། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད། །བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ཏུ་ངེས། །དེ་བཞིན་རྣལ་
འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲངས། །བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས། ཞེས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཕྱེ་
བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་དང་རྡོ་རྗེ་གུར་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་བུ་ཞེས་པ་བུ་ཕོ་མོ་གཉི་གའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཡང་། བུ་ཕོ་ལ་བུ་ཞེས་སྤྱི་མིང་སྒོས་ལ་བཏགས་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉི་ག་ལ་འཇུག་ཀྱང་།
ཐབས་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱིའི་མིང་སྒོས་ལ་བཏགས་པའོ། །རྣལ་
འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་ལས་འབྱུང་ལ། དྲི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་
ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། །མཁའ་འགྲོ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཕ། །རྒྱུད་
རྣམས་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་དག་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་
ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལེགས་པས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་

142

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་གསུམ་དུ་ཁས་བླངས་ནས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་མགོ་དྲངས་པ་ཕ་
རྒྱུད་དང་། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མགོ་དྲངས་པ་མ་རྒྱུད་དུ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་བས་བཤད་པས། གསང་འདུས་སོགས་ཕ་རྒྱུད། བདེ་མཆོག་སོགས་མ་རྒྱུད། ཀྱེ་རྡོར་ནི་རྩ་རྒྱུད་དུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང་། བཤད་རྒྱུད་གུར་དུ་གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་དང་། སཾ་བྷུ་ཊིར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས། ཀྱཻ་རྡོར་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་དོ། །ཞེས་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་
སོ་སོར་འཇོག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་མཆོག་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་

ཐལ་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། གསང་བ་མཆོག་གི་དགྱེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང་། ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་སཾ་བྷུ་ཊི་ལས་གཉིས་ཀ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་མེད་དོ། །བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོགས་རིམ་དང་། རྗེས་སྤྱོད་རྣམ་དག་གི་
ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས། །མཁའ་འགྲོ་ལྔ་བོ་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །མཁའ་

འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྐུར་སྟོན་ཅིང་གཙོ་བོ་མོས་བྱས་པའམ་འཁོར་མོ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྟན་ལ། དེས་ཚུལ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ལུང་དེའི་དོན། དེའི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་རིགས་བསྡུས་མཁའ་འགྲོ་ལྔ་བོ་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་བཤད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ། མ་རྒྱུད་ཙམ་

143

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞགྱི་འཇོག་བྱེད་སྟོན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོའོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་

ནི། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། ཕྲ་མོ་དང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད། དེ་གཉི་ག་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ལ་ཟེར་བར་འདུག་ལ། དེ་ཉིད་བདེ་མཆོག་དང་ཀྱཻ་རྡོར་གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱས་པར་འཆད་ཀྱང་། ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཀྱཻ་རྡོར་ལས་བདེ་མཆོག་རྒྱས་པ་འཆད་ཅིང་། ཕྲ་མོའང་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཁྱད་མེད་པས། བདེ་མཆོག་མ་རྒྱུད་དང་། ཀྱཻ་རྡོར་མ་རྒྱུད་ལས་ལོགས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལོགས་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། གསང་འདུས་སོགས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ཙམ་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད། བདེ་མཆོག་སོགས་རྩའི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། ཀྱཻ་རྡོར་ལས་གཉིས་ཀ་གསུངས་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའང་། ཀྱཻ་རྡོར་ལས། གཟུགས་ཕུང་རྡོ་རྗེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར། བདེ་མཆོག་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཕུང་སོགས་བཅུ་བདུན་དང་ལྷ་བཅུ་བདུན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རླབས་སོགས་ཡོད་ལ། དེ་མ་གཏོགས་ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་ལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དག་

སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་བདེ་མཆོག་ཀྱང་མ་རྒྱུད་མ་ཡིན་
པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །
ཡང་ཞུ་བ་བོ་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པར། དེ་ནས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། ཞེས་

144

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར། ཞུ་བ་བོ་ཕོས་བྱས་པས་ཕ་རྒྱུད། བདེ་མཆོག་ཕག་མོས་ཞུས་པས་མ་རྒྱུད། ཀ་རྱཻྡོར་ནི་བརྟག་པ་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་དང་། བརྟག་པ་
ཕྱི་མ་བདག་མེད་མས་ཞུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལའང་། གསང་འདུས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐལ་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཕོས་ཞུས་ལ། བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་སྤྱན་མ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་ན་ལན་ཅི་ཞིག་སྨྲར་ཡོད། ཡང་ཀྱཻ་རྡོར་མ་རྒྱུད་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ། །གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ན། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཚང་དགོས་པས། མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་མི་
འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཀྱང་ཚང་དགོས་
པས་ཀྱཻ་རྡོར་ཕ་རྒྱུད་དུ་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་ཞེས་ཀྱང་ཁས་བླང་དགོས་པར་མཚུངས་པས། རྒྱུད་གསུམ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་སྨྲས་པ་དང་། ཀྱཻ་རྡོར་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་གུར་ལས། སྲོག་ཆགས་གསོད་ལ་འབད་ལྡན་དང་། །བཙུན་མོ་རྣམས་ནི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། །བདེ་བའི་ཐབས་ནི་རྒྱས་མིན་ཞིང་། །གཞུང་ཉུང་བ་ལ་དོན་རྒྱས་པ། །བློ་དམན་རབ་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྔགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ཕྱིར། །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྙིང་པོ་ཡི། །མཁའ་འགྲོ་
མ་ཡིན་རྒྱུད་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་གང་ཟག་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། ལྟ་བ་དང་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་རྒྱུད་
བསྟན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ། རང་སྡེ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་
ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་ཕ་རྒྱུད་གསུངས་

145

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞཔར་བསྟན་པས། དེ་གཉིས་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གུར་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བར་བྱ་
བ་ཡིན། ཞེས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཡིན་པས། བཙུན་མོ་རྣམས་བསྡུ་བའི་
ཕྱིར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་གུར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
རྒྱུད་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དེའི་གོང་དུ། འབུམ་ལྔ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་
ལས། །སྙིང་པོ་འདི་ནི་ཡོངས་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མ་རྒྱུད་
སྤྱིའི་འཇོག་བྱེད་མིན་ལ། གཞུང་ཉུང་བ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། མ་རྒྱུད་ཙམ་ནི་ཕ་རྒྱུད་ལས་གཞུང་ཆོས་མང་བར་སྡོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་གོང་དུ་དྲངས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་མིན་པར་ཁྱེད་ལྟར་ན་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའང་མ་
རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། །དང་པོར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །ཕྱི་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད། །དེ་
ཉིད་མོ་གཟུགས་བསྡུ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་། འབུམ་ལྔ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་
སྔར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱི་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གུར་ནས་
གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་བུད་མེད་ཀྱང་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་གུར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་གྱི། མ་རྒྱུད་སྤྱིའི་འཇོག་བྱེད་སྟོན་པ་ག་
ལ་ཡིན། བུད་མེད་སྡུད་ཚུལ་ནི། གསུང་རབ་གཞན་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ཚེ་དེ་

146

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་རྟེན་དེས་ཀྱང་
བསྒྲུབས་ན་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག །ནག་པོ་སྤྱོད་པ་བས་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་འབྱུང་རིམ་པ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། །རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་རུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་ཙམ་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་
བསྟན་ཟེར་བའང་ཆེས་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོང་དུ། དཔལ་ལྡན་འདུས་རྗེས་
ལམ་གྱིས་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་སོན་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་
འདུས་པ་སོགས་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་མི་སྟོན་པ་དེའི་བཞེད་པར་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་དེས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གླེང་གཞིར་བྱས་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་། གསང་བ་མཆོག་གི་དགྱེས་པ་སོགས་གླེང་གཞིར་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པར་སྨྲ་བའང་ནོར་བ་སྟེ། དེས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། མ་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ཏུ་དེའི་དོད་ལ་གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་སོགས་གསུངས་པ་གཉིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནི་རྒྱུད་དག་
ཏུ། །འདི་སྐད་ཅེས་སོགས་པས་གསུངས་གང་། །དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་དུ། །མེ་

147

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞསྟེ་གཞན་དག་སོག་མ་འདྲ། །རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞེས། །ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡིས་འདི་སྐད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་འཁོར་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་
བསམས་ནས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དྲང་དོན་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། དྲང་ངེས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་ལ་བསམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྨྲས་ནས་ཡང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་ཞུ་བ་ལས་རྡོ་རྗེའི་སའམ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཕ་རྒྱུད། འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྐྱེད་ནས་མི་ཞུ་བར་དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུད། འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞུ་བ་ལས་སླར་ཡང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་སོགས་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞི་
གསུངས་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་

གླེང་གཞི་གསུངས་པ་མ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པས། དེའི་ཤུགས་ལ་སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་ཁྲིར་བཞུགས་སོགས་སྨོས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་གྲུབ་ལ།
གཞན་ཡང་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ཕ་རྒྱུད། སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དག་པས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པར་
གསུངས་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པས། དེའི་ཤུགས་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་ལ་འཁོར་མཉམ་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་དེ་ཉིད། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་

148

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སོགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་རྒྱུད་ཞིང་ཐབས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་མ་རྒྱུད་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུའང་འདོད་ལ། གསང་འདུས་སོགས་
ཕ་རྒྱུད་དང་། ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་སོགས་མ་རྒྱུད་དང་། དུས་འཁོར་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་དོ། །
གསང་འདུས་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་སླར་ཡང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་
ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པ་ཕུད། ཀྱཻ་རྡོར་ཆོས་ཅན། ཕ་རྒྱུད་དུ་ཐལ། འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་ཞུ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་ཆོས་ཅན། ཕ་རྒྱུད་དུ་ཐལ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་ལ་ཐབས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ཞིང་ཤེས་རབ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསང་འདུས་

བདེ་མཆོག་དགྱེས་རྡོར་སོགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་ཁྲིར་བཞུགས་

སོགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་གླེང་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱུད་དུ་ཐལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྔར་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟར་བརྟགས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་གང་ལ་ཞེན་པ་འཐས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་དེ་ཉིད་ཆེས་ཟབ་པར་བསྒྲུབ་འདོད་པར་འདུག་པ་ལ། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་མི་མཉམ་ཞིང་འཁོར་མཉམ་པའི་ཆ་ནས་ཟབ་གནས་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སྨོས་ཤིག །དུས་

149

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞའཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ནི། དུས་འཁོར་དུ་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

འདུས་པ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་སོགས་གསུངས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་དེ་དག་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་དག་པ་སྦྱར་ཞིང་། དུས་འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་བདེ་མཆོག་སྡོམ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པ་དེ་དག་
གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པ་རྣམས་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དང་དག་པར་སྦྱར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དྲི་མེད་འོད་ལས། རྒྱུད་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དབང་པོ་རྟུལ་བོའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་ལ་ལྷ་ཕོ་རྒྱུ་ཞིང་ཤེས་རབ་མི་གཡོ་བས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། དེ་ལས་
ལྡོག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྷ་ཕོ་མོའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་སུ་
ཕྱེ་བ་ནི། རེ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི།

དོན་དམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བལྟོས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའི། སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་
ཕྱེ་བ། གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་པའི་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་། ཕ་རྒྱུད་དང་ཐབས་རྒྱུད། མ་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་

150

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་། དོན་མི་འདྲ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་ཅལ་ཅོལ་དུ་མའི་ང་རོ་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི་ཐབས་
ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་ནི་ཐབས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བླ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཞུས་པའི་ལན་སྟོན་པ་ན།
འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་
ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །འདུས་པ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་རྗོད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་ན་གསང་འདུས་ཕ་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཀྱཻ་རྡོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་
གསུངས་པ། ཧེ་ཡིག་གིས་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །བཛྲ་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཤེས་རབ་

151

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་གྱིས་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཉོན་ཞེས་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པར་མངོན་པར་བརྗོད། །འདུས་པ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མངོན་རྗོད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདི་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
ལས་གསུངས་པ། ཐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མིན། །ཤེས་རབ་གཅིག་པུས་
འགྱུར་མ་ཡིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣལ་འབྱོར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །
འོ་ན་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དང་རིམ་བཞིན་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལགས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་
གྱིས་གསུངས་པ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས། །འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་སྦྱོར་བས། །གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། །རྣལ་
འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་མ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཇོག་བྱེད་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་

152

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེར་གཏོགས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་རྣམས་ནི་མ་རྒྱུད་དོ། །
དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོག་དབྱེ་ཤེས། །འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི། །སྒྱུ་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དམ། ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། བླ་མེད་ལ་
རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་རྒྱལ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་དེ་དང་དེའི་ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། སྟོང་བ་སྔ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འོད་གསལ་ཏེ་སྟོང་བ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས། སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱུད་དེར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཡང་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་

ཡིན་པས་ཕ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མ་ཟད། སྟོང་བ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཀྱང་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྡེར་གཏོགས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་

ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དོ། །གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་འབྱུང་རིམ་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་སྟོང་བ་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ཡང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་།

153

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞགགདོད་མ་ནས་རྫོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་ནས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་སྔོན་དུ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་ནི། བླ་མ་སྔ་མ་དག་
རྒྱུད་འཆད་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་
སྲོལ་བཟང་པོ་འདུག་པ་ལྟར་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྡེའི་པད་མཚོར་ལོག་རྟོག་རྙོག་མའི་ཚོགས། །ཀུན་ནས་སློང་བ་གླང་ཆེན་མྱོས་རྣམས་ཀྱི། །ཀླད་པ་དྲལ་བྱེད་སྡེར་མོའི་ཤུགས་འཆང་བ། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་
སྐྱོང་བའང་གཞན་ན་གང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༼ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་དྲུག །

གནས་གང་དུ་དུས་གང་གི་ཚེ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་རྒྱས་པ་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཏུས་པ་དང་། རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་
ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་བསྡུས་དོན་དང་། རྒྱུད་འདི་ཉིད་འགྲེལ་བའི་སྲོལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའོ། །

༼གནས་དང་དུས་གང་ཡིན་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་བར། དེའི་རྗེས་སུ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཉིད་དུ་མ་ག་དྷར་བདུད་བཞི་འདུལ་བའི་དོན་དུ། དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་བསྟན་

154

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ། ཞེས་དུས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། སྤྲུལ་བའི་སྐུས་མ་ག་དྷར་བདུད་བཞི་འཇོམས་པའི་དུས་སུ། གནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གསུངས་པར་བཤད་

ལ། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་མ་བཤད་ཅིང་།
སློབ་དཔོན་ཀ་མ་དྷེ་ནུས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ཡིས་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་སྲིད་ལ། རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་གསུངས་ཀྱི། དུས་གཅིག་ལ་ལན་གཅིག་གསུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་བས་ན་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་དུས་གཞན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དུ་གསུངས་པར་འདོད་པ་དང་། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་གསུངས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱང་བཀོད་མོད་ཀྱི། གནས་གང་དུ་གསུངས་ཡིད་བརྟན་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དཀའ་བར་སྣང་ལ། རྡོ་རྗེ་གུར་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བསྡུས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་འདི་དག་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་བའི་གདུལ་བྱ་ཚེ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་རྒྱས་པ་འཛིན་མི་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱས་པ་སྙིགས་

མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་ལས་སྔ་བར་གསུངས་པ་ཙམ་དུ་གོ་བར་ནུས་ལ། འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་སྤྲུལ་བའི་སྐུས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ལ། འཛམ་གླིང་འདིར་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་པའི་འཁོར་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་སྐུས་རྒྱུད་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཐུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་

155

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞགཔ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་གོ་ཞིང་། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་གནས་པ་ལས།
ཕྱིས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཨུ་རྒྱན་དང་མཁའ་སྤྱོད་ལ་སོགས་
པ་ནས་བླངས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །

༼རྒྱུད་རྒྱས་པ་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཏུས་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལ། རྒྱ་གར་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བརྟག་པ་གཉིས་ཕྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་ལོགས་པ་བསྡུས་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གླེང་གཞིའི་ཚིག་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གང་གི་ཕྱིར་མདོར་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་བརྟག་པ་གཉིས་པ་འདི་བཏུས་ཏེ། དེར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྡུས་ཏེ་བཞག་པ་ཉིད་འདིར་གླེང་གཞིའི་ཚིག་དང་བཅས་ཏེ་བཏུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རང་ལུགས་ལ་འདི་བཞེད་གསལ་བར་མ་བྱས་སོ། །
ཁ་ཅིག་ཕམ་མཐིང་བའི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
པ། དེ་ལས་བསྡུས་པ་བརྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པ། དེ་ལས་བསྡུས་པ་བརྟག་པ་དགུ་བ། དེ་ལས་བསྡུས་པ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་འདི་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྣང་ལ། རྔོག་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་བརྟག་པ་སོ་གཉིས་པའི་བརྟག་པ་དང་པོ་གཉིས་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་པ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་དང་

པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བརྟག་

156

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་དང་། སྒྱུ་མའི་བརྟག་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འདིའི་བརྟག་པ་གཉིས་ལའང་མཚན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱང་འདིའི་ཐོག་མར་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། མིང་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བརྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པར། རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མདོ་རུ་བསྡུ། །ཞེས་པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཁ་ཅིག་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་འབུམ་ཕྲག་བདུན་པ། དེ་ལས་བསྡུས་པ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ། ཞེས་ཟེར་ཀྱང་འབུམ་ཕྲག་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀྱཻ་རྡོར་རྩ་རྒྱུད་གང་དུའང་མ་བཤད་དོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་གུར་དུ་བརྟག་པ་སུམ་ཅུའི་མཚན་དངོས་སུ་སྨོས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ། མཁའ་འགྲོ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི། །དག་པའི་སྙིང་པོ་ཡོངས་བསྡུས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོས་གསུངས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་གཅིག་པ་དང་སོ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་དེ་འདིའི་བརྟག་པ་གཉིས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟག་པ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སོ་གཅིག་པ་ལ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱི་གླེང་གཞི་འབྱུང་བ་ཆེས་འགལ་ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་ན་ལེའུ་རེའི་
མགོར་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱི་གླེང་གཞི་རེ་སྦྱར་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། མིང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་ཕྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན། དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་རྒྱས་

157

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞགཔའི་བརྟག་པ་གཉིས་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་ལོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཐད་ལ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས།
དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་ལམ་ཐོབ་ཆེད། །འབུམ་ཕྲག་ལྔ་ཡི་
རྒྱུད་ཆེན་ལས། །ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་འདི་ལེགས་ཕྱུང་བ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པ་ལས་ཕྱུང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ཚིག་ཉུང་ངུ་བསྡུས་ཤིང་བཏུས་ཏེ་ལོགས་སུ་གླེང་གཞི་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ལ་ཕྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །
དེ་ལ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནི་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ། ཤླཽ་ཀ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་སྟེ། འབུམ་ལྔ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བརྟག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ནི། གུར་ལས། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མངོན་བྱང་ཆུབ། །བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་
དང་པོ་སྟེ། །སྒྱུ་འཕྲུལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་གུར་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། །བཞི་བ་སྣ་ཚོགས་བརྟག་པ་ཞེས། །རྡོ་རྗེ་བརྟག་པ་ལྔ་བའོ། །བརྟག་པ་དྲུག་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །བརྟག་པ་བདུན་པ་མི་གཡོ་མགོན། །གཟུངས་ཀྱི་བརྟག་པ་བརྒྱད་པ་སྟེ། །དགུ་
བ་མཁའ་འགྲོ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ། །འཇིགས་ཆེན་བརྟག་པ་བཅུ་བའོ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བཅུ་གཅིག་པ། །དངོས་གྲུབ་བརྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྒྲོལ་མའི་བརྟག་པ་བཅུ་གསུམ་པ། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་བཅུ་བཞི་བའོ། །བཅོ་ལྔ་བ་ནི་གཟི་བརྗིད་དེ། །བདག་མེད་བརྟག་པ་བཅུ་དྲུག་པ། །བཅུ་བདུན་པ་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ནི་བཅོ་བརྒྱད་པ། །སོ་སོར་འབྲང་མ་བཅུ་དགུ་བ། །སྦྱིན་སྲེག་བརྟག་པ་ཉི་ཤུ་བ། །རབ་
གནས་ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་སྟེ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་

158

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རུ་བརྗོད། །གཏོར་མའི་བརྟག་པ་ཉི་ཤུ་གསུམ། །ཉི་ཤུ་བཞི་བ་སྟ་གོན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉི་ཤུ་ལྔ། །དེ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཉི་ཤུ་དྲུག །བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་པའོ། །ཀླུ་ཡི་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་པ་སྟེ། །གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྟག་པ་ནི། །སུམ་ཅུར་གཅིག་གིས་མ་
ཚང་བ། །བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་བ་ཡང་བཤད། །ཅེས་པས་བརྟག་པ་སུམ་ཅུའི་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུའི་གྲངས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་པས་ལེའུའི་གྲངས་
བསྟན་ཞིང་། མཁའ་འགྲོ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འབུམ་ཕྲག་
ལྔ། །ཞེས་པ་ནི་ཤླཽ་ཀ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ། བརྟག་པ་དང་ལེའུའི་གྲངས་སྔར་སྨོས་པ་དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མཁའ་འགྲོ་
མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་པས་བརྟག་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལ་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་འདི་ནི་འབུམ་ལྔ་
དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་ལས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་གྱི། འབུམ་ལྔ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་
ལས། །སྙིང་པོ་འདི་ནི་ཡོངས་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་པ་ཡང་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་ལས་སྙིང་

པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནི་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བརྟག་པ་དང་པོ་སུམ་ཅུ་འཆད་པའི་བཤད་རྒྱུད་གུར་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། རྒྱུད་རྒྱས་
པའི་བརྟག་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་བརྟག་གཉིས་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་གུར་གྱི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དེར་བརྟག་གཉིས་འདིའི་གླེང་གཞི་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས། དེ་ལྟར་རྒྱུད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །བཙུན་མོའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བདག་གི་ནི། །དུས་གཅིག་པ་ཡི་དུས་སུ་ནི། །བདག་ཉིད་

159

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞགཀྱིས་ནི་འདི་ཐོས་ནས། །རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ། །ལྟ་སྟངས་དགུག་དང་བརྡ་ཆེན་དང་། །དོན་བྱེད་པ་དང་ཆར་སོགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གུར་གྱི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་དང་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེའི་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ནས། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་ལྟ་སྟངས་དགུག་པ་དང་བརྡ་ཆེན་དང་། དོན་བྱེད་དང་ཆར་དབབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་བསྡུས་པའི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་རྒྱས་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ལ་ཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་

བདག་གིས་དུས་གཅིག་ན་ཐོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རྒྱུད་བསྡུས་པའི་གླེང་གཞིའི་བཤད་པ་བྱེད་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལུང་དེ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱིས། རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་
འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བྲིས་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་འགྱུར་གཞན་དུ།
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་གུར། །འབུམ་ལྔ་དག་ལས་ངེས་བསྡུས་དང་། །མཐའ་ཡས་རྒྱུད་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་འདིར་བུད་མེད་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བར་
བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྙིང་པོ་ཡི། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀུན་ཞེས་རྒྱས་པ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་དང་། དེའི་སྙིང་

པོ་བསྡུས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་པ་གུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབུམ་ལྔ་

དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས། སྙིང་པོ་འདི་ནི་ཡོངས་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་པའང་གུར་དང་

160

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
འབྲེལ་གྱི། བརྟག་གཉིས་ལ་འཆད་པ་སྐབས་དང་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་གང་ལས་བསྡུས་པ་ཡིན། ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་གཉིས་པ་ལས་ཕྱུང་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་
ལས། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བཏབ་པ། །བདག་མེད་མས་ཀྱང་ཞུས་པ་ཡིས། །ཀྱཻ་རྡོ་
རྗེ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་ལས་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་གཞུང་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་བདུན་བརྒྱ་བ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་ལས་བསྡུས་པའི་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་དེ་ལས་གུར་བསྡུས་པ་ལྟར་ན་འབུམ་ལྔ་བཤད་རྒྱུད་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། བརྟག་གཉིས་དེ་ལས་བསྡུས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས། འབུམ་ལྔ་དེ་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བ་དེ་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་ཡིན་པས། བརྟག་གཉིས་རྩ་རྒྱུད་དང་། གུར་དེ་ལ་བལྟས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལ། རྒྱུད་རྒྱས་པ་དེ་ལས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དེ། རྒྱུད་རྒྱས་པ་དེ་ལས་ལོགས་པའི་རྒྱུད་ཞིག་གི་བཤད་རྒྱུད་དུ་སོང་བས་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དེ་བཤད་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཡུམ་རྒྱས་པའི་དོན་བསྡུས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་བརྒྱད་སྟོང་བའི་འཆད་བྱེད་ཡིན་ཡང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་བརྒྱད་སྟོང་བའི་འཆད་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་སླར་ཡང་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་སྤྲོས་པ་ལས་བསྡུས་པ་ལགས།

161

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་

བསྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ནུས་པར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམས་ཐོས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་བསྙེན་བཀུར་ནུས་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་བ་ལགས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་རྣམས་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་རྣམས་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཇི་ལྟར་འཛིན་ནུས་པར་འགྱུར། ཇི་ལྟ་བུར་གང་དག་བུད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་འདོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཚེ་ཐུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་དང་ཉན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལའང་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་

དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་རྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །རྒྱུད་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་འགྱུར་ཏེ། །གཞི་དང་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་། །མི་འཕྲོགས་པ་ཡི་རབ་དབྱེ་བ། །རྣམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་མི་འཕྲོགས་འབྲས་བུའོ། །གཞི་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་

162

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དོན་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་རྒྱུ་རྒྱུད་དང་། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཐབས་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་གོ་འཕང་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བར་ནཱ་རོ་བས་བཤད་ལ། ཤཱནྟི་པ་དང་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རས་རྒྱུ་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་ནི། དོན་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲའི་རྒྱུད་ལའང་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་། ཆ་མཐུན་ནམ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ནི། ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཐམས་ཅད་མཐར་གང་དུ་འདུ་བའི་གཞི་ལ་ཤིང་གི་རྩ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་དེར་འདུ་
བ་ལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་གསང་འདུས་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་

གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐོག་མའི་བདག་པོ་ལ་རྩ་བའི་བདག་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། བླ་མེད་དང་ཡོ་ག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཙམ་གྱི་ཐོག་མའི་གཞི་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་གསང་འདུས་ལ་བལྟོས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དེ་དང་དེ་ལ་བལྟོས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེ་ལ་
བལྟོས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་བཞག་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་རྩ་བའི་རྒྱུད་ནི། རང་ཉིད་རྒྱུད་

163

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་

གཞན་འཆད་པའི་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུར་གནས་པ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གནས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ཡང་སྔོན་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཕྱིས་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་གཉིས་གཉིས་
ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཡོད་དོ། །
བཤད་པའི་རྒྱུད་ནི། རྩ་རྒྱུད་དེ་དང་དེར་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་བ་དང་། མདོར་བསྡུས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཞིབ་པར་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་རྒྱུད་
དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུར་གནས་པའོ། །ཆ་མཐུན་ནམ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ནི། བཤད་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ཚང་ཡང་། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྩ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་ཤིང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་རྣམས་སོ། །བཤད་རྒྱུད་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་འདི་དག་ལ་ཡང་དང་
པོར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་ཕྱིས་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་བར་ཨ་ལང་ཀ་ཀ་ལ་ཤས་ཀྱང་སོ་སོར་བྱས་ལ། ཨ་བ་ཏ་ར་ལས་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་གཞན་ལའང་འདྲའོ། །དེ་
ལ་འདིར་རྩ་བའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་འདི་ལ་བླ་མ་སྔ་མ་དག་ལ་མཐུན་པར་གྲགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ནི། ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་སཾ་བྷུ་ཊ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར་གཉིས་ཡིན་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པའང་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཞེད་

164

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དོ། །དེ་ལ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ནི། རྩ་རྒྱུད་དགྱེས་རྡོར་འབུམ་ལྔ་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྩ་རྒྱུད་ཉན་པའི་འཁོར་ལས་འཁོར་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དབུས་སུ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་མའི་གསང་བ་ཆེན་པོས་རྒྱས་གདབ་པའི་ཕྱིར་དུ།

བཅོམ་ལྡན་མཁའ་འགྲོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །གསང་བའི་སྙིང་པོ་ཁ་འབྱེད་དང་། །བདག་གིས་ཞུ་བ་ཁྱོད་སྟོན་ཞིག །ཅེས་གསོལ་ནས་ཞུ་བ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་བའི་ལན་དུ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་གསུངས་ཤིང་། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གླེང་གཞིའང་མེད་པས་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དེ། བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་འདི་ཉིད་སྤྱིར་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཤད་

ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཞི་མཐུན་
པའོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འདོད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་པར་དཀའོ། །དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་བསྡུས་པ་འདིའི་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་སཾ་བྷུ་ཊ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་བཤད་པ།༽
བཞི་པ་ལ། སཾ་བྷུ་ཊས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། གུར་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཁ་སྦྱོར་བ་དང་། ཁ་སྦྱོར་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་རྣམས་རྒྱུད་འདིའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་

བརྟག་པ་གཅིག་དང་བཅས་པས་བརྟག་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། བརྟག་པ་བཅུ་བོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་རྒྱུད་དངོས་ལ་ཤླཽ་ཀ་ཉིས་སྟོང་

165

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚདང་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རྐང་བ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་མཁས་པ་དག་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་

ཅིག །རྒྱུད་འདི་རྒྱལ་པོ་ཨིནྟ་བྷཱུ་ཏིས་རྒྱུད་སྡེ་འབུམ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་བཤད་རྒྱུད་དུ་འདོད། ད་ལྟ་དངོས་སུ་ངོ་སྤྲད་དུ་ཡོད་པ་རྒྱུད་སྡེ་བཅུ་དྲུག་གི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏིས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་རེ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་འབུམ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་ལས་ཕྱུང་བ། རྒྱུད་ཉུང་ངུ་བརྟག་པ་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། ཁ་སྦྱོར་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱུད་འབུམ་ཕྲག་སོ་དྲུག་པ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་། འདི་དེ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་དོན་མ་ངེས་པའི་ནོར་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་བཅུ་དྲུག་གི་བཤད་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་ལའང་ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མི་སྣང་ངོ་། །
ཡང་བླ་མ་ཁ་ཅིག སྤྱིར་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་བཅུའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བ་ལའང་ཟེར་བ་ཙམ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་ལ། འདིར་འཇིགས་བྱེད་དང་གདན་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་བཤད་པ་ཐོར་བ་རེ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་རྒྱུད་དེ་དག་གི་བཤད་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མ་ངེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དུས་འཁོར་ཡང་གསང་འདུས་བདེ་མཆོག་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་དུ་ཐལ་བ་
ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་འདིའི་འགྲེལ་བ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་བྱས་ཟེར་བ་ལས། རྒྱུད་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱི་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ལའང་ཡིད་

166

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བརྟན་ཅིའང་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་
འཆད་ཚུལ་ནི། བརྟག་པ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་བཞི་བ་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གླེང་གཞི་ཞིབ་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ། རབ་བྱེད་བདུན་པར་
ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་མེད་པ་དང་། ཕྱག་དྲུག་པ་དང་། ལྷ་མོ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་པ་བསྟན་པ་དང་། རབ་བྱེད་དགུ་པར་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་དྲག་པོ་མཚོན་ཆ་ཅན་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རབ་བྱེད་བཅུ་
གཅིག་པར་བདག་མེད་མ་ལྷ་ཉེར་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བཅུ་གསུམ་པར་ཀ་ྱཻརྡོ་རྗེའི་རྡོ་རྗེའི་གླུ་དང་། ཉེར་ལྔ་བར་དགྱེས་རྡོར་གྱི་ངག་གི་བརྡ་དང་། ཉེར་བརྒྱད་
པར་ཡང་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྲིས་སྐུ་
གླེགས་བམ་བགྲང་ཕྲེང་ཚོགས་འཁོར་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
དང་འདུ་བའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་ས་བཅུ་གཉིས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བདེ་མཆོག་ཀྱཻ་རྡོར་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཡང་འགའ་རེ་ཡོད་ལ། རབ་བྱེད་ལྔ་བ་དང་བརྟག་པ་ཕྱི་

མ་སོགས་ནས་དབང་གི་ཆ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྟོན་ནོ། །
རྫོགས་རིམ་ནི། རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ནས་རྩ་སོ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་དང་། ཉེར་གསུམ་པ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་དགོད་པའི་གཏུམ་མོ་གསུངས་པ་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་གཏུམ་མོའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་བཤད་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བའི་

167

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚསྒོ་ནི་དེ་དག་གོ །བརྟག་པ་གསུམ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་བ་ལས་བདེ་མཆོག་རྡོར་སེམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལྷ་ཉེར་བརྒྱད་ལ། མན་སྙེས་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་བཞད་མ་སོགས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཁ་བསྐངས་པས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པའི་ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀ་རྱཻྡོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འདོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་འདི་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བདེ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ནས་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཁས་ལོང་ཞིག །
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་འདིར་རྩ་རྒྱུད་དུ་དབང་ནི་མདོ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ལ། ས་ཆོག་སྟ་གོན་རིག་པའི་དབང་ལྔ། དབང་བཞིའི་དོན། མིང་དབང་གི་སྐབས་སུ་མིང་འདོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཁ་འགེངས་ལ། ལེའུ་བདུན་
པར་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་དེ་བསྟེན་པའི་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་
བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའང་སྟོན་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ། རྩ་རྒྱུད་དུ་རིགས་སོ་སོ་བའི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཧེ་རུ་ཀ་བཞི་དང་། ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། གུར་དུ་རིགས་སོ་སོ་བ་གཞན་རྣམས་དང་། རིགས་བསྡུས་ལྷ་ཞེ་ལྔ་མ་དང་། ཉེར་ལྔ་མ་ལ་སྒོ་མ་བཞི་བསྣན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་རྣམས་ཁ་བསྐང་ནས་འཆད་ཅིང་། ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིའང་རྣམ་གཞག་རྩ་རྒྱུད་
དུ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་རེ་འཆད་ལ། གཙོ་བོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས། ཚོགས་ཞིང་ནས་བརྩམས་ཏེ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ། ཁྲོ་བཅུའི་བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་པ། འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་

168

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བསྒོམ་ཚུལ། བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་བཅུག་པས་ཞུ་བ། ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ། སྐྱེ་མཆེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད་དུ་གཏོར་སྔགས་ཙམ་ལ་མ་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་གཏོར་མགྲོན་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཆོ་ག་ལྷག་མ་རྣམས་ཁ་བསྐངས་ནས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྦྱིན་སྲེག་
ཚོགས་འཁོར་བཟླས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་འཆད་ལ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་གསུངས་སོ། །རྫོགས་རིམ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བཤད་རྒྱུད་འདིས་ཀྱང་ལེའུ་གོང་འོག་དུ་མར་འཆད་ཅིང་། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་དང་གྲུབ་ཆེན་ཌོམྦྷི་ཧེ་རུ་ཀས་ཀྱཻ་རྡོར་ལ་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མཛད་པ་ནི་གུར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། རྒྱུད་དེར་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་རྫོགས་
རིམ་རྟགས་ཀྱིས་འཆར་བའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གུར་གྱི་
ལེའུ་དང་པོར། གཟུགས་སྐུ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་བསྒོམས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་ནས། གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་སྨིན་

བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐུ་དང་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ལེའུ་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་ཚུལ་གོང་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་

ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་དང་། །ཇི་ལྟར་བར་མའི་སྲིད་ཡིན་

169

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚཔ། །རྟག་ཏུ་གོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་འདོད། །ཅེས་མདོ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གུར་གྱི་ལེའུ་བཞི་བ་དང་
བཅུ་བཞི་བ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བདག་བྱིན་རླབས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པས་སྟོན་ཏེ། ཚུལ་འདི་དག་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་རང་

རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་མདོ་ཙམ་འཆད་དོ། །

༼རྒྱུད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་བསྡུས་དོན།༽
ལྔ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི། བླ་མ་སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག །རྒྱུད་འདིར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། སྐལ་དམན་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། སྐལ་ལྡན་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། སྐལ་མེད་སེམས་ཅན་
གདུལ་དཀའ་བ། །གང་གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། །དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེ་རྗེས་བསླབ་པའི་གནས་བཅུ་
ཉིད། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བསྟན། །མདོ་སྡེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཉིད། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་ནས། །དེ་
རྗེས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་བརྩམ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པས། དེའི་རིམ་པ་ལྟར་འཇུག་པའོ། །ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཕྱི་མའི་བཞི་བ་ལས། གདོལ་བ་སྨིག་མ་མཁན་ལ་

སོགས། །གསོད་དོན་དོན་དུ་སེམས་པ་པོ། །དེ་རྣམས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཤེས་ནས། །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། བཅོམ་

170

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་
པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པས། ཐོག་མ་ནས་དབང་བསྐུར་ཏེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ལའང་དབང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུར་བ་དང་། རིམ་
གྱིས་བསྐུར་བ་གཉིས་ལས། རིམ་གྱིས་བསྐུར་ན་ཐོག་མར་བུམ་དབང་བསྐུར། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས་སློབ་ཏུ་གཞུག །དེ་ནས་མཆོག་དབང་གསུམ་བསྐུར་ཏེ། དེ་རྗེས་ལྟ་བ་བསྟན། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་འཁོར་བཅས་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་སློབ་ཏུ་གཞུག །དབང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུར་ན་ཐོག་མར་དབང་
བཞི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བསྐུར། དེ་ནས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་ནས། དེས་ལམ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས། དེ་ནས་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་ཉེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
སྐལ་ལྡན་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་རབས་དེའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚེ་རབས་སུ་འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། སྙིང་

རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་ནས་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་
འདོད་དམ། དེ་དག་སྔར་མ་སྦྱངས་ཤིང་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རིམ་འཇུག་ཏུ་སོང་བས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོགས་པར་སྨྲ་བ་ཉམས་

171

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚསོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་དག་སྔར་མ་སྦྱངས་ཤིང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། དབང་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་བླ་མས་ཚིག་འགའ་ཞིག་བཤད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་
ཀྱི་ཚིག་གི་རྗེས་བཟློས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་དམ། དེ་འདྲའང་བྱེད་མི་
དགོས་པར་རང་འཁྲུངས་སུ་འབྱུང་བའམ། དེ་དག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དབང་བསྐུར་ནས་རིམ་གཉིས་ལ་བསླབས་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟ་བ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་བླ་མས་དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་ཚིག་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །བླ་མས་བཤད་ཅིང་རྗེས་བཟློས་བྱེད་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྙིང་རྗེ་སྙམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་བློ་དུངས་པ་རེ་
བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣལ་མ་སྐྱེས་པའི་གོ་ཆོད་ན།
བླ་མས་ལྟ་བ་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་འགའ་ཞིག་བཤད་པའི་ཚེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ངོ་སྙམ་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སོ་སྙམ་པ་སོགས་དུངས་པ་རེ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ལམ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ནི་གོ་བ་རྐྱང་བ་ཡིན་གྱི། མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྔ་མ་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་
མཚུངས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མྱོང་བ་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་
དགོས་པ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པར་གྱིས་ཤིག །སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དེ་དག་རྒྱུ་མེད་པར་
རང་འཁྲུངས་སུ་འབྱུང་ན་རིམ་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་རང་

འཁྲུངས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་

172

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྐྱེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ལམ་གཞན་བསྒོམས་པས་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ན་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་རུང་ན་ནི། དབང་མ་བསྐུར་བར་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་། འཇུག་ཚུལ་དེ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་པར་རྒྱུད་འདིའི་འགྲེལ་བ་ཁུངས་
ཐུབ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་
བའི་རྒྱུད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུངས་སྔགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དང་། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འདི་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། གསང་བས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་སེམས་ཅན་སྡིག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་

བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཞིག་སྨྲས་ཏེ།
འདི་ནི་སྔོན་མ་ཐོས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ། ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་གཞུག་པར་བྱའི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་
ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བལྟར་མི་གཞུག་གོ །
དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་མས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་འདྲི་བའི་ཚུལ་དུ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རྫོགས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་པ་ན། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་

173

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚབ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱིའམ། ཡང་ན་བླ་མའི་མན་ངག་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་སྐད་
ཅིག་ཙམ་གྱིས་སོ་སོར་སྣང་བར་བགྱི། ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་ལན་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་བསླབ་པར་བྱའི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་རིམ་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་བོ། །གང་གི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཐེག་པ་གསར་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་བོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ཞིག་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་ལུང་དེས། དབང་མི་བསྐུར་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ལམ་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དབང་བསྐུར་བ་ལ་སྣོད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དབང་བསྐུར་བྱའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱེད་དགོས་པར་སྨྲས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་དགོས་པར་སྟོན་པའི་ལུང་འདྲེན་པ་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། །
སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཆེས་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་དབུ་མའི་ལྟ་

174

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་བསྟན་དགོས་པའང་མི་སྲིད་

དོ། །འདི་ལྟར་འདོད་པ་ནི་སྐལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པར་འདུག་ནའང་། རྒྱུད་འདིའི་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འགྱུར་ལས། སེམས་ཅན་གདུག་པ་འདུལ་དཀའ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གདུག་པ་ནི་སྙིགས་མ་

ལྔ་བདོ་བའི་དུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བའོ། །གདུལ་དཀའ་བ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་
ལས། །དུས་མཐར་གཞན་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་འདི་ལས་
གཞན་གྱིས་མི་འདུལ་བའོ། །སྐལ་མེད་ཡིན་ན་ནི། འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པར་མི་རིགས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དགོས་པར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་སྒྲོན་གསལ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ནི་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དགོས་པས། དེ་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་གཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབུ་མའི་བར་གྱིས་ནི་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མཁས་
པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་སྔགས་པ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚོན་པ་ལ་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་པ་
མཚོན་པ་ལ་བསླབ་པའི་གནས་བཅུ་སྦྱིན་པ་གསུངས་སོ། །
གྲུབ་མཐའ་བཞི་སྟོན་པ་ནི་གཙོ་བོར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནད་དུ་མ་
གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་

175

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་བ་རྣམས་མ་ཤེས་ན་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་ལས་ལྟ་བའི་རིམ་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་གང་ཡང་མི་ཕྱེད་
ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡང་ལེགས་པར་མི་རྟོགས་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལྟ་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བསྟན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་སྒོམ་ན་ནི་རྣམ་པ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ལེགས་པར་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱོང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གོང་དུ་ལྟ་བ་མི་སྟོན་པ་དང་། ལྟ་བ་སྟོན་པའི་
དུས་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་སོ། །དབང་ཐོབ་ནས་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དབང་གོང་མ་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུད་དོན་རྫོགས་པར་ཉན་པ་ལ་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་དབང་རིམ་ཅན་དུ་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་

176

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པས་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དབང་གི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་ཤིང་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སྲོག་ལྟར་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ཚུལ་བཞིན་བླང་དོར་བྱེད་པས་ལམ་གྱི་གཞི་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་
ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པར་གྲངས་ངེས་ལ། ལམ་དེ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ནི་ཐོག་མར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་

ལམ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྨིན་པས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་
ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་ན་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་རིམ་གཉིས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསླབས་ཤིང་སྤྱོད་པས་བོགས་ཕྱུང་ནས་ས་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ལམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་
ངེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཐེག་པ་འདིར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བླ་མ་དམ་པ་ཡུན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་བསྙེན་བཀུར་བའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཡང་རང་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་ན་བླ་མ་བསྙེན་བཀུར་བར་མི་འགྱུར་བས། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་གཟིགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་མེད་པར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྩ་བཤད་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྩ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྦས་པ་དང་།

177

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚགོ་རིམ་འཁྲུགས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་མང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་པས། གོ་རིམ་འཁྲུགས་བསྡེབས་ཤིང་། མ་ཚང་བ་བཤད་རྒྱུད་སོགས་ནས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
འཁྲུགས་བསྡེབས་པའི་ཚུལ་ནི། དབང་བསྐུར་བའི་སྐོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་གང་ན་

འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཏེ་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ནོ། །དོན་འདི་ནི་དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མར་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱནྟི་པས། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་ཡང་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བླ་མའི་མན་ངག་
གིས། བསྙེན་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་ཅི་རིགས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། དམ་ཚིག་གི་བྱ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྲེའོ། །དེ་ནས་ནི་དབང་བསྐུར་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་ནི་བསྙེན་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་ནི་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་ནི་ལས་རབ་འབྱམས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། དམ་ཚིག་དང་པོ་སྨོས་པ་ནི་ཉམས་ལེན་དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་ནས་བྱེད་ཀྱང་འཆད་པ་དབང་བསྐུར་བའི་སྔ་རོལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །
དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། བརྟག་པ་དང་པོས་རྒྱུད་
ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྣ་ཚང་བ་ཞིག་བསྟན་ནས། བརྟག་པ་ཕྱི་མས་ནི་བརྟག་
པ་དང་པོ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་དང་། མ་ཚང་བ་ཁ་འགེངས་པ་དང་། དང་པོར་མདོར་བསྟན་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། དང་པོར་མི་གསལ་བར་

178

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བཅུ་བས་ཐོག་མར་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་བ་སྟོན་ལ། སྐབས་དེར་མ་བསྟན་པའི་དབང་གི་གཙོ་བོ་བཞིའི་གྲངས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་དང་། གསང་དབང་གི་བྱང་སེམས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་དང་། དབང་གསུམ་པའི་ཚེ་ཕྱག་རྒྱ་སྟེར་བའི་ཚིག་དང་། དབང་གོང་མའི་གསོལ་གདབ་དང་། དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་ཁ་འགེངས་ཤིང་། ཕྱི་མའི་
ལེའུ་ལྔ་བར་དབང་གསུམ་པའི་ཚེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མའི་
ལེའུ་ཐ་མར་དབང་བཞི་ཚིག་གང་གིས་སྦྱིན་པ་སོགས་འཆད་ལ། ས་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་ལྷག་མ་དང་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གུར་གྱི་ལེའུ་བཞི་བ་དང་། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་རྣམས་ནས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བྱ་ཞིང་། གུར་
གྱི་ལེའུ་ཐ་མར་དབང་གི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་སོགས་བསྟན་ནོ། །
དེ་ནས་དམ་ཚིག་ལ། ཐོག་མར་སྡོམ་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བརྒྱད་པར། དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེ་རྗེས་བསླབ་པའི་གནས་
བཅུ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་དང་། གུར་དུ་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་གསུངས་པས་བསྟན་ལ། བརྟག་པ་དང་པོར་སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བདུད་རྩི་ལྔའི་བསྐྱེད་པ་དང་
བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ས་བོན་ཙམ་དང་། སྤྱོད་པའི་ལེའུ་དང་བརྡའི་ལེའུ་ལས་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་གསུངས་པ་རྣམས། བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གསུམ་པར། དེ་བཞིན་
དགོངས་པའི་སྐད་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་གཉིས་རྒྱས་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་བདུན་པས་རྒྱས་

179

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚཔར་འཆད་ཅིང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་ནི་གུར་གྱི་ལེའུ་བདུན་པ་དང་། བཅུ་བཞི་བའི་ཕྱོགས་རེས་འཆད་ལ། བརྟག་པ་དང་པོའི་སྤྱོད་པའི་ལེའུར་སྤྱོད་པའི་ཆས་འཇུག་བཤད་པས། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ཅུང་ཟད་བཤད་ཅིང་། དེས་བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་གཞན་ཡང་མཚོན་ལ། བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་དྲུག་པར་རུས་རྒྱན་གྱི་དགོས་པ་དང་།
བྲིས་སྐུའི་ཆོ་ག་དང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་བདུན་པར་གླེགས་བམ་གྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་སྟོན་ཅིང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་གསུམ་པར་དགོངས་པ་
ཅན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི་སྟོན་ལ། གུར་གྱི་ལེའུ་ཐ་མར་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་གི་གཙོ་
བོ་རྩ་ལྟུང་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དམ་ཚིག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་བྱ་བ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་

བསྐངས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་

ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་སོ། །
དེ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ན་བསྒོམས་པས་ཆོག་གི །བསྐྱེད་རིམ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཉིད། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་བརྗོད། །རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཚལ། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་

180

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལོ། །ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་དང་གང་གིས་བསྒོམ་པའི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཕྱི་མའི་ལེའུ་གཉིས་པར། དང་པོ་གོམས་པར་བྱེད་དུས་
ཀྱི། །གནས་ནི་གང་དུ་བསྔགས་པའི་སེམས། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེའུ་དེར། མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་ལྷ་རིགས་སོ་སོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་མའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་ལམ་དངོས་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མའི་གླེང་གཞིས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་གནས་དང་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་ལ། གླེང་གཞི་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཆད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་ལུས་ཀྱི་རྩ་

འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་དང་། ཕྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ནོ། །
དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལྷག་མ་མཐའ་དག་གིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ནི། བརྟག་པ་དང་པོའི་ལྷའི་ལེའུས་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལེའུ་བརྒྱད་པས་བདག་མེད་མ་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་། སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ལྷ་ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། དང་
པོའི་ཐ་མར་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་ལྔ་བར་ཧེ་རུ་ཀ་
ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དང་པོའི་སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་དང་རིགས་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། ལྷ་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའི་བཟླས་བྱའི་སྔགས་དང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་ལྔ་བར་

181

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚབཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩ་སྔགས་བཏུ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་དགུ་བར་སྙིང་པོ་དང་།
ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གྱི་སྔགས་བཏུ་བ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་བཅུ་བར་བཟླས་པའི་
ཡུལ་བགྲང་འཕྲེང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ལ། དང་པོའི་ལེའུ་བཞི་བར། ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་བྱེད་པ་དང་། དང་པོའི་ལེའུ་དགུ་བར་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་རྣམ་དག་དང་། ཡབ་ཀྱིའང་ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་དགུར་
བར་ཡབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་རྣམ་དག་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་ཐ་མར་རྡོ་
རྗེ་དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དང་། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སྙོམས་པར་
ཞུགས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ནི་དང་པོའི་ལེའུ་དགུ་བར། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། །འདི་ལྟར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བསྟན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་རབ་གནས་དང་སྦྱིན་

སྲེག་ནི་ཕྱི་མའི་ལེའུ་དང་པོས་བསྟན་ཅིང་། གཏོར་མ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བཞི་བར་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་སྔགས་དང་།

འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་སྔགས་དང་གཏོར་མའི་ཕན་ཡོན་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་ཅིང་བཟླས་པ་རྫོགས་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་དང་པོའི་སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་དགུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་
བཅས་པ་འདི་དག་ལ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ནི་འོག་
ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གཉིས་པར། ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་དགོས་ན་

182

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བདག་མེད་མའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་དང་། ཕྱི་མའི་ལེའུ་བཞི་བར་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་རྒྱས་གདབ་དང་ས་བོན་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རྫོགས་རིམ་ནི་གླེང་གཞི་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་སྙིང་པོ་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེའི་མཚན་དོན་གསུངས་
ནས། དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གླེང་གཞིའི་ཐོག་མའི་ཨེ་ཡིག་གི་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་བྷ་ག་མཚོན་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་།
ཡང་དེའི་ཟུར་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མཚོན་ཞིང་། ཨེ་ཡིག་གི་ཨས་སྐྱེ་
མེད་སྟོང་བ་ཉིད་མཚོན་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ལ་ཨ་ཡིག་དགོད་པ་
གསུངས་པའི་ཨས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་བ་ཉིད་མཚོན་ལ། དེ་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ལ་དགོད་པར་གསུངས་པས། ཨ་ཡིག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཨ་ཡིག་གིས་མཚན་པའི་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་སྟོན་པས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་མཚོན་པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ཆུད་པར་གསུངས་པས་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ལེའུ་དང་པོའི་མགོར། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་

རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །དངོས་པོའི་འཆིང་བས་འཆིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཤེས་པས་འཆིང་ཞིང་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་ནས། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབུ་མ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལམ་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཁྱད་ཡིན་པ་
ལ། བདེ་ཆེན་དེ་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་སོ་

183

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་ཚཞེས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྩའི་གནད་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་པ་ལ། རྩའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཤིང་། རྩ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྩ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱུ་བའི་རླུང་དང་ཁམས་དཀར་དམར་རྣམས་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་སྡོམ་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྡོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྩའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པས་སྟོན་ཅིང་། རྩ་གཞན་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་དང་ཁམས་དཀར་དམར་དབུ་མར་སྡོམ་པའི་ཐབས་དང་། ཨཱ་ལི་དང་། ཀཱ་ལི་དང་། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། དབྱུག་གུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་སྟོན་ལ། རླུང་དེ་དག་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་
དང་། བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་བཟླས་

པའི་སྔགས་ལ་ནང་བཤད་བྱས་པ་དང་། ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལེའུར་གསུངས་པའི་དགང་བ་
དང་། དབྱུང་བ་དང་གཞིལ་བ་སོགས། ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་སྟོན་ཅིང་། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་བཤད་རྒྱུད་སམྦྷུ་ཊི་དང་སྦྱར་བས་གཏུམ་མོ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །
དེ་དག་ནི་ནང་གི་ཐབས་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་བཤད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་དོན། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་སོ་སོ་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་འཆད་ལ། ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕྲད་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ལམ་གྱི་བགྲོད་
པ་ཆེས་མྱུར་བས། དེ་འདྲ་བའི་མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་

184

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
བའི་ཕྱིར་དུ་བརྡ་དང་བརྡའི་ལན་བྱེད་པ་དང་། ངོ་ཤེས་ནས་གནས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྡའི་ལེའུས་སྟོན་ཅིང་། ལས་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་བརྟག་པ་སྔ་ཕྱིའི་ལེའུ་གཞན་ཡང་མང་པོ་ནས་ཆ་ཤས་རེ་སྟོན་ལ། རྡོ་རྗེ་
དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སོགས་ཕྱི་མའི་ལེའུ་ཐ་མས་སྟོན་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་ལེའུ་དག་ལས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལའང་
བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱས་པས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་ནི་
བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། དྲུག་གི་དུམ་བུ་གང་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆ་ཤས་རེ་མི་སྟོན་པའི་ལེའུ་མེད་ལ། རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ལེའུ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ་འདིར་རེ་རེ་ནས་སྨོས་ན་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །
དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་ནི་སྙིང་ཁའི་སྡུད་རིམ་གལ་ཆེ་ཞིང་། སྙིང་ཁའི་སྡུད་རིམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་ནི། བཤད་རྒྱུད་གུར་ལས། དེ་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམས་ཏེ། །རང་ཡང་རང་བྱིན་བརླབ་པ་ཡིས། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་

ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་དང་ཛཱ་ལན་དྷ་རི་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་གཞི་དུས་ཀྱི་

185

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་འགྲེལ་བའི་སྲོལ་ཇི་ལྟརའཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་དོའི་ལུས་འགྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལྡང་བ་ནི། རྩ་རྒྱུད་དུ། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་

དང་། །ཇི་ལྟར་བར་མའི་སྲིད་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གུར་གྱིས་རྒྱས་

པར་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྩ་བཤད་སྦྱར་བ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་
ནས་འཆད་ཤེས་ན་སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ཞིག་འབྱུང་གི །གཞན་དུ་ན་འདོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དེར་མི་གསལ་བ་བརྟག་པ་ཕྱི་མར་

ཡང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཙོ་བོར་གླེང་གཞི་སྔོན་བྱུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་བཤད་པས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསྡུས་པའི་དོན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

༼རྒྱུད་འདི་ཉིད་འགྲེལ་བའི་སྲོལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།༽
དྲུག་པ་ནི། རྒྱུད་འདི་ལ་བཤད་པའི་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ནཱ་རོ་ཏ་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཚིག་གི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འགྲེལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་སྐོར་གསུམ་ཤམྦྷ་ལ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཕེབས་པའི་གོང་དུ། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དང་པཎ་ཆེན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་དང་། མན་ངག་བརྒྱུད་པའི་

186

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཤད་པའི་སྲོལ་སྔ་མ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་མི་མཚུངས་པའོ། །
དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། མངོན་ཤེས་ལྔ་སོགས་མེད་པར་ནི། །ཁ་
ཅིག་འགྲེལ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་ཌོམྦྷི་ཧེ་རུ་ཀའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྲུབ་ལས། དེ་ཕྱིར་བདེ་ལྡན་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །དཔའ་བོ་བདེ་ཆེན་གྲུབ་པ་ཡིས། །དོན་ཆེན་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དངོས་གྲུབ་དག །ཉེ་བར་རབ་ཏུ་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་བས། སློབ་མ་གུས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་
ནི། །སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་ནི། །དགའ་བ་དང་ནི་ལྡན་འགྱུར་ཞིང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བ་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས།

རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་སོགས་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་མངོན་ཤེས་ལྔ་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་འདྲེན་པར་ནུས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་
འབྱེད་པའི་སྲོལ་སྔར་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་རང་དགར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་བའི་མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པས་བཀྲལ་བའི་སྲོལ་ལ་ཞུགས་ནས་འགྲེལ་བ་མི་རུང་བར་སེམས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་

ལུགས་ལ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། ཕྱག་རྡོར་སྟོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཟབ་མོ་རྣམས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ནམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་འགྲེལ་བ་འདི་ལྟ་བུའམ། བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་

187

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་འགྲེལ་བའི་སྲོལ་ཇི་ལྟརརྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བསྡུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ནམ། ཞེས་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་རྒྱུད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཤེས་མེད་ན་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཏན་
ནས་བྱར་མི་རུང་བར་སྨྲ་ཞིང་། སླར་ཡང་རང་གིས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་གནས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དོན་འགྲེལ་བའི་ཚིགས་ཡི་གེར་འགོད་པ་དང་། བཤད་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་དག་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྲོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་རེ་ཤིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལས་སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་དཔལ་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་མན་ངག་ལས། ལམ་འདིས་སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཞབས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་དང་། ཡང་རྗེ་བཙུན་
རྡོ་རྗེ་བདག་མེད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་དབང་བསྐུར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

ལས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐོ་བོར་གཤེགས་པའི་དཔལ་ལྡན་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མན་

ངག་མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་རང་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པར་གྲགས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཌོམྦྷི་བའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་འཛིན་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་འགྲེལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་སྲོལ་དེ་དག་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ཅིང་། འགྲེལ་བ་གཞན་
གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཡང་བླངས་ནས། རྩ་བཤད་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བླ་

188

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་བིར་ཝ་པ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ནག་པོ་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་ག་ཡ་དྷ་ར་ལས་འབྲོག་མིས་གསན་པ་དང་། ཌོམྦྷི་ཝ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་པ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལས་འབྲོག་མིས་གསན་པའི་སྲོལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བ་ཁུ་དབོན་དག་ལས་ལེགས་པར་བརྒྱུད་དེ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལས། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་
ལྡན་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ཀུ་མ་ར་མ་ཏིས་གསན་ཞིང་། ཡང་ཆོས་རྗེ་དམ་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོའི་བཤད་པ། ཆོས་རྗེ་ལོ་ཙྪ་བ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་གསན་ལ། ཡང་ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་ཐུགས་སྲས་བླ་མ་ལམ་འབྲས་པ་དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ལའང་རྒྱུད་གསུམ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་

ནས་བདག་གིས་ས་ཆེན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། རྗེ་བཙུན་རྩེ་མོའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་དགེས་ལྗོན་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ཞིབ་པར་ལན་གཉིས་སུ་བཀའ་དྲིན་མནོས་པ་དང་། ཡང་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསན་ཞིང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་གུས་པས་
བསྟེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་མི་འཕྱུག་པའི་གཟེར་ཐེབས་
ཤིང་རྒྱུད་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

189

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇསྐལ་བཟང་བུང་བ་འབོད་པའི་དྲི་བཟང་རྒྱས། །མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་བཅུད་ལེགས་བཤད་སྦྲང་རྩིས་གང་། །བླ་མའི་མན་ངག་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ལས། །འདི་ལྟར་
འོངས་སོ་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་དཔལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༼རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།༽
གསུམ་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞི།

༼མཚན་དོན་བཤད་པ།༽
མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་དངོས། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། ཧེ་བཛྲ་ནི་བོད་ཀྱི་
སྐད་དུ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ། ཏནྟྲ་ནི་རྒྱུད། རཱ་ཛ་ནི་རྒྱལ་པོ། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཚན་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་སོ། །

༼འགྱུར་གྱི་ཕྱག་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཙྪ་བས་འགྱུར་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་བཀོད་པའོ། །

༼གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གླེང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀུན་

190

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྡུད་པ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྟོན་པས་ལེགས་སོ་གནང་སྟེ་ཞུས་པའི་དོན་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཞུང་ལྷག་མས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༼གླེང་གཞི་མདོར་བསྟན་པ།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་བཤད་པས་སྟོན་པ་དང་གནས་ཕུན་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་གླེང་གཞི་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་བཤད་པས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་པའོ། །

༼སྟོན་པ་དང་གནས་ཕུན་ཚོགས་སོགས་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཁོར་དང་སྟོན་པ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་བྱ་སྟེ། སམྦྷུ་ཊ་ལས། འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཕྲད་ནི་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྙེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་འདི་སྐད་དེ་འོག་ནས་འཆད་པའི་འདི་ལྟར་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བར་ཐོས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ། །བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུད་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ཀྱི། གཞན་དང་

གཞན་ལས་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཐོས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །སམྦྷུ་ཊ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི་

191

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇརྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང་འཆད་པ་པོ་དག་དབྱེར་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྡུད་པ་པོ་དང་སྟོན་པ་པོ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ནམ་གྱི་ཚེ་ཐོས་ཤེ་ན། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ན་འདི་ཐོས་ལ་དུས་
གཞན་གྱི་ཚེ་རྒྱུད་གཞན་ཐོས་སོ། །ཞེས་པས་སྡུད་པ་པོ་ཐོས་པ་མང་བར་སྟོན་ནོ། །ཡང་ན་དུས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐོས་ཀྱི་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་འདི་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་
པས་རྒྱུད་འདི་རྙེད་དཀའ་བར་སྟོན་ནོ། །ཡང་ན་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐོས་སོ་ཞེས་པས་སྡུད་པ་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་སྟོན་ནོ། །སམྦྷུ་ཊ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་

དེ་བདག་གིས་དུས་གཅིག་ན་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཐོས་པ་སྟེ་རྟོགས་པའོ། །འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྙེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ལས་ཐོས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་བྷ་ག་ཝཱན་ཞེས་པའི་བྷ་ག་སྐལ་བ་དང་ཝཱན་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པས། སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་ཏེ། སམྦྷུ་ཊ་ལས། དབང་ཕྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། །དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དྲུག་པོ་དེའི་དོན་ཡང་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔེ་མེད་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བྱའོ། །བཞི་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་

192

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཞིར་གྱུར་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སྙན་པས་ཁྱབ་པའོ། །ལྔ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའོ། །དྲུག་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཡང་ན་ངེས་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་

བྷ་ག་ཝཱན་བཅོམ་པ་ལའང་འཇུག་པས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སམ། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མམ། ཕུང་པོ་སོགས་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་ནོ། །འདས་ཞེས་པ་ནི་བྷ་ག་ཝཱན་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་
ཆེན་པོ་དག་ལའང་གྲགས་པས། དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་ལོ་ཙཱ་
བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བསྣན་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལས་ཐོས་སོ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་བཤད་དོ། །
གནས་གང་དུ་ཐོས་ཤེ་ན། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་འདྲ་བར་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་སྣང་དང་། དེར་བསྡུས་པ་རིན་འབྱུང་དང་། གསུང་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེར་བསྡུས་པ་དོན་གྲུབ་དང་། ཐུགས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་རིགས་ལྔ་བོ་དེར་གཏོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པར་བྱེད་
པ་པོ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལ་བདེ་ཆེན་སྟེར་བའི་བཙུན་མོ་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་བདག་མེད་མ་དང་བཅས་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྷ་ག་མཚོན་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་

ཆོས་འབྱུང་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་དེར་ཐོས་སོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་མེད་པ་མ་དག་པར་མན་སྙེ་ལས་བཤད་ལ། བྷ་ག་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་མང་ཚིག་ཀུ་མུ་ཊིར་ཡོད་ཅིང་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲའི་

193

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇའགྲེལ་བར་ཡང་མང་ཚིག་གི་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །འདི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱོར་
བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སམྦྷུ་ཊར་ཡང་མཐུན་པར་ཡོད་པས། བོད་ཁ་ཅིག་དེ་བཀག་ནས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཡར་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་ཀུ་མུ་ཊའི་དོན་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་དེར། བྷ་གས་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གང་ལ་གཙོ་བོ་སྤྱོད་འགྱུར་བ། །ཁྱིམ་ནི་བྷ་ག་ཞེས་སུ་གསུངས། །ཞེས་པ་དྲངས་སོ། །མུ་ཏིག་འཕྲེང་བ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་

བ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་སྤྱན་མ་སོགས་ཀྱི་བྷ་ག་སྟེ་དེ་དང་དབྱིབས་མཚུངས་པའི་ཆོས་འབྱུང་དེར་བཞུགས་ཞེས་འཆད་ཅིང་། རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྡུད་པའི་མང་ཚིག་ཏུ་འཆད་
ལ། སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་འདོན་ནོ། །
གཉིས་པ་འཁོར་དང་སྟོན་པ་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། འཆད་ཚུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། ཐོས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སམྦྷུ་ཊ་ལས། ཡང་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཆད་པ་པོ་ཉིད་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པ་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་ཚོགས་ལྡན་ཉན་པོ་ང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེས་ནི་འཆད་པ་པོ་དང་སྡུད་པ་པོ་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པ་དང་
ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་སྡུད་པ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ཆོས་སོགས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པ་

194

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྡུད་པ་པོ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་པོ་ལས་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་ཀྱང་སྡུད་པ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
འདི་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སྡུད་པ་པོ་དག་གིས་བསྡུས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཐོག་མར་སྦྱར་བར་སྨྲ་བ་ནི། ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སམྦྷུ་ཊ་དང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་སོགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་དེའི་བཤད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་རིམ་གཉིས་བསྟན་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བའོ། །

༼དྲང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་གནས་ཕུན་ཚོགས་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚོན་ནོ། །ཞེས་
བླ་མ་དག་གསུང་ངོ་། །

195

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇ

༼ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་བ་ཀུ་མུ་ཊིར་གླེང་གཞིའི་ཚིག་འདི་དག་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དངོས་སུ་ཚིག་གི་འབྲུ་མ་བསྣན་པར་དོན་
གྱིས་ཤེས་དགོས་པ་སོགས་མང་བར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། བཤད་པ་དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ཞེས་པས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྟེ་སྙིང་མགྲིན་པ་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་བཞི་སྟོན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་
གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རྩའི་འཁོར་ལོའི་པདྨ་ནི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྷ་ག་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཀུ་མུ་ཊིར། ཨེ་ནི་ས་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའང་སྤྱན་མ་ཉིད། །བྱམས་པ་ཆེན་མོ་ཐབས་ཆེན་མ། །སྣ་
ཚོགས་གཟུགས་མ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད། །ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་བཞིར། །སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་དུ་གནས། །ཝཾ་ནི་ཆུ་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཱ་མ་ཀཱི། །ཞེས་སོགས་སམྦྷུ་ཊ་ལས་དྲངས་པ་ནི། རྩ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན། སྤྱན་སོགས་བཞི་དང་བྱམས་པ་སོགས་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། ལས་དང་ཆོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རྣམས་དང་སྦྱོར་བའི་དོན་ཏེ། འདིས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཞི་སྟོན་ནོ། །
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཨེ་ཝཾ་མ་ཡ་བཞིས་རྩ་འཁོར་བཞི་ལ་ཡི་གེ་བཞིའམ་དབྱངས་གསལ་རྫོགས་པ་སོགས་འགོད་པའི་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་སྟོན་པས་གཞི་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པའི་སྐད་དོད་

196

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཤྲུ་ཏཱ་ཞེས་པ་འཛག་པ་ལ་འཇུག་པས། དེས་ནི་ཐབས་དེ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛག་པ་ཉིད་སྟོན་ནོ། །དུས་གཅིག་
ན་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འཛག་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་དགའ་བ་མྱོང་བའི་དུས་སོ། །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
ཡི་གེ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འགྲེལ་བ་དེར་ཡི་གེ་བཞིའི་ངོ་བོས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཨེ་ཝཾ་མ་ཡས་མཚོན་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
བཤད་ཚུལ་གཞན་ནི། ཀུ་མུ་ཊིར། ཨེས་ནི་ཤེས་རབ་བརྗོད་པ་སྟེ། །ཝཾ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད། །བུད་མེད་ལ་ནི་ཨེས་མཛེས་པ། །དེ་ནི་ཝཾ་གྱིས་རྣམ་པར་

བརྒྱན། །ཞེས་སོགས་ས་མྦྷུ་ཊ་ལས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་བཤད་པ་སྟེ་ཕྱི་ལས་རྒྱ་

ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ལ་ཞུགས་ན། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་སྤྱན་སོགས་བཞིའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་གསང་བའི་བྷ་ག་ལའོ། །སུ་ཞིག་ཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉིད་དོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཨེ་ཝཾ་མ་ཡའི་ཡི་གེ་བཞིའི་མཚོན་དོན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་ངོ་བོས་སོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་ན། ཐོས་པའི་དོན་རྡོ་རྗེ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་བྱང་སེམས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ལས་འཛགས་ཏེ་ནོར་བུའི་རྩེར་ཕྱིན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་འཕོས་པའི་དུས་

197

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇགཅིག་ནའོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་
དུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་ནི། མའི་སྣ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་འོ་མའི་
རྒྱུན་བཞིན་དུ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་འཛག་པ་བདེ་བའི་དུས་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོས་པ་ནི་མེ་དང་འདྲ་བར་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དུས་དང་། དེ་གཉིས་
ཀྱི་དབུས་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མར་སྣར་སླེབས་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་
པའི་དུས་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་དུས་སུ་མན་སྙེར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཀུ་མུ་ཊིར།
གཉིས་གཉིས་སུ་ནི་བརྗོད་པ་ཉིད། །བདག་གིས་ཐོབ་པ་འདོད་ཆགས་ཆེ། །མཚོན་གྱུར་འདི་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་དྲངས་པ་ནི། སམྦྷུ་ཊིའི་ད་ལྟའི་འགྱུར་ལ། བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྐད་དུ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པའོ། །ཤྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛག་པར་གསུངས་པའོ། །ཏཱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མགོན་པོའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་མན་སྙེར། ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ཞབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་པ་ལ་བཤད་
དོ། །ད་ནི་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་དང་གསང་བ་དེ་བཞིན་ནང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་
དོན་རྣམ་པ་བཞི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །ལུས་དང་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བྷ་ག་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྷ་ག་
དང་། གསང་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་ག་དང་། ནང་ལུས་ཀྱི་བྷ་ག་དང་། དོན་དམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྷ་གའོ། །

198

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དང་པོ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། སྔོན་བྱུང་དང་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་ནས་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་གི་ནང་ན་གནས་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལ་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་བྷ་ག་ཞེས་བྱའོ། །གསང་བའི་བྷ་ག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་དོད་ཨེ་ཝ་མ་ཡ་ནི་སམྦྷུ་ཊིའི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེས་བསྟན་པ་ལྟར། ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞིར་དགའ་བ་བཞི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚངས་པའི་གནས་བཞིར་བཞག་པ་ཉིད་ཡི་གེ་བཞིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའོ། །ཐོས་པ་ནི་འཛག་པའོ། །དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་དུས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནོ། །རྡོ་
རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་བྷ་གའོ། །བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་དོད་བི་ཛ་ཧ་ར་ལ་བི་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཧ་ར་འཕྲོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་ཡང་རུང་བའི་བྷ་ག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛག་པ་ལས་དགའ་བ་བཞི་རིམ་
གྱིས་དྲངས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དུས་ཅིག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་འཕྲོག་པ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
ནང་ལུས་ཀྱི་བྷ་ག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཞེས་པའི་སྐད་
དོད་ཨེ་ཝཾ་མ་ཡ་བཞིས་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་ལོ་བཞི་མཚོན་ནས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་སུ་གཏུམ་མོ་འཁོར་ལོ་བཞི་མ་སྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་

199

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇལྟར། རྩ་འཁོར་དེ་དག་ཏུ་ཡི་གེ་བཀོད་པའི་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་བསྟན་པར་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཐོས་པའི་དོན་ཤྲུ་ཏཱ་ནི་འཛག་པ་སྟེ་ཐབས་དེས་བྱང་སེམས་འཛག་པའོ། །གང་ལས་འཛག་ན་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་འོངས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་འཛག་གོ །དེ་ལྟར་འཛག་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབས་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་

པའི་དུས་གཅིག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བཞུགས་པ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་
པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་འཕྲོག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཞི་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྷ་ག་ལ་སྦྱར་བ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་ཨེ་ཝཾ་
ལ། ཨེ་ནི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་ཨེ་ཡིག་གི་དབྱིབས་ཅན་མཚོན་པ་སྟེ། དེས་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་ཨ་ཡིག་གཏུམ་མོའི་མེ་བསྟན་ལ། ཝ་ཡིག་གིས་ནི་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ཝ་ཡིག་ཟླུམ་པོའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་མཚོན་པ་སྟེ། དེས་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཧཾ་ཡིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་བསྟན་ནོ། །ཝ་ཡིག་གི་མགོ་
བོར་བཞག་པའི་ཐིག་ལེས་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཨ་ཧཾ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་མཚོན་ནོ། །ཐོས་པ་ནི་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཨ་ཧཾ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་
གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གིས་མི་ཕྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་སྟེར་བར་བྱེད་པས། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་ལ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་དུས་གཅིག་ན།

200

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བདག་གིས་ཞེས་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་མ་ལུས་པ་འཕྲོག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཞུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་དོད་བི་ཛ་ཧ་ར་འཕྲོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྷ་ག་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་དོན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་

ཐོག་མར་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ནང་གི་བྷ་ག་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་
དོན། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་ཨ་ཧཾ་སྦྱོར་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ལ། ཐབས་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་བདེ་སྟོང་
སྦྱར་བས་བདག་འཛིན་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱུད་འདིར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་གཞུང་གི་ཆ་དུ་མ་
ཞིག་ལས་ཤེས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ། །དེ་མེད་པས་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །གང་གིས་མི་ཤེས་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ། །དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྷ་ག་ལ་བཞུགས་པར་སྟོན་པའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ངོ་། །འདིར་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། གླེང་གཞིའི་ཚིག་གིས་གསང་ཆེན་བསྟན་པ་འགོག་པ་ལ། དང་པོར་བསྟན་པ་དང་། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འཆད་འགྱུར་གྱི་དོན་གཞན་ལ་
དོན་གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་ནན་གྱིས་སྦྱོར་བ་ནི་རྨོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་
པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་གླེང་གཞི་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱོར་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་བོད་

201

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇཁ་ཅིག་འཆད་དོ། །འགྲེལ་བ་དེར། རྒྱུད་འདིར་ཐོག་མར་འབྱུང་བའི་གླེང་གཞིའི་ཚིག་རྣམས་གླེང་གཞིར་འཆད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་གཉིས་བཀོད་ནས། གཞན་དག་ནི་འདི་གསང་ཆེན་མཆོག་གི་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གླེང་གཞིའི་དོན་དུ་མི་འཆད་པར་རྫོགས་རིམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གིས་འདི་སྐད་སོགས་རྫོགས་རིམ་ལ་གཏན་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་བཞེད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འདུས་པའི་གླེང་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་འདི་ལ་སོགས་པའི་གླེང་
གཞི་ལའང་ཁ་སྦྱོར་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་བ་

གྲུབ་པ་དང་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས་གྲུབ་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་གླེང་གཞི་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་བཤད་པ་དུ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གོང་འོག་
གཞན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་ཀྱང་འདིར་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ལྡོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལྟར་སྣང་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་རྒྱུད་ཚིག་
དེའི་དོན་མ་ཡིན་དགོས་ན། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པའི་ནང་ནས་གསུམ་དང་། མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ངེས་དོན་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དགོངས་བཤད་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼དོན་བསྡུའི་གསོལ་འདེབས་དང་སྟོན་པའི་ཞལ་བཞེས་སྐོར།༽གཉིས་པ་བཞི། སྡུད་པ་པོས་གླེང་གཞིར་གསུངས་པའི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་

202

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། སྟོན་པས་ལེགས་སོ་གནང་སྟེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ནས་མཉན་པར་གདམས་པ། བཤད་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའི་སེམས་དཔའ་བཞིའི་
མཚན་དོན་གྱི་ཞུས་ལན། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱུད་ཀྱི་འགྱུར་དང་། འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་སུ་
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་མ་བྱུང་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཆོས་སྟོན་པས་ཉན་པ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པ་དང་། འདི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པས། རྒྱས་པ་དེར་འདིའི་གོང་ན་ཞུས་པ་ཡོད་སྲིད་པས། འདིར་མ་ཞུས་པ་ལ་དེ་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་མང་དུ་སྨྲ་བ་དག་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སླ་ལ། རྒྱ་དཔེ་ལའང་ཞུ་བའི་ཚིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་སྣང་ནའང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་དང་ཀུ་མུ་ཊིར་ཞུ་བའི་
ཚིག་འབྱུང་བ་ལྟར་དག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
ཇི་ལྟར་ཞུས་པ་འགྲེལ་བ་དེ་དག་དང་བཤད་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་

པོ་ལ་གཟིགས་ནས་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། །འཛུམ་པ་མཛད་མ་ཐག་ཏུ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་

སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས། པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྗེ་བཙུན་གསང་བའི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གླེང་གཞིའི་

203

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇཚིག་གསུངས་པ་མཉན་པར་འཚལ་ན། སྐུ་ནི་གང་། གསུང་ནི་གང་། ཐུགས་ནི་ཅི་ལགས། དེ་ཉིད་གསང་བ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྙིང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་གསང་
བ་དེ་གང་ལགས། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པར་རིགས་ལགས་
སོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། གཟིགས་ནས་འཛུམ་པ་མཛད་པ་ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བསྐུལ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བོས་ནས། གླེང་གཞིའི་ཚིག་གསུངས་པའི་དོན་ཉན་པར་འཚལ་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་

ཞེས་གསུངས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསང་བ་
སྙིང་པོའི་དོན་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ལན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། པདྨ་ཅན། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ། བྷ་ཝ་བྷ་དྲའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ན་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་འབྱུང་གི་དེ་ནས་ཞེས་པ་མེད་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལྟར་ན། གནས་དེར་བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་

ན་ཞུས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སེམས་
དཔའ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་སྙིང་པོ་རྗེ་བཙུན་ཞེས་པ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའང་ངོ་། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་གསང་བ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་དད་པར་དཀའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ནི་དྲག་པོ་དང་
ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་ནི་མཆོག་གི་ལྷའོ་ཞེས་འཆད་ལ། བླ་མ་

204

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དག །རྗེ་བཙུན་ནི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་དད་སྒྲོལ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། དད་པ་ཅན་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་ཡུལ་མིན་པས་གསང་བ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་སྦས་པས་ཤིན་ཏུ་གསང་བ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པས་ཆེས་གསང་བ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། འདིར་བཤད་པ་པདྨ་ཅན་གྱི་ལུགས་སོ། །བྷ་ཝས་གསང་བ་གཉིས་རིམ་པ་
གཉིས་ལ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཨེ་མའོ་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་བའོ། །རང་དོན་མཐར་ཐུག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་སེམས་པས་ཆེན་པོ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ། གདུལ་བྱ་ལ་བརྩེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ཞེས་བོས་
ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་གཉིས་སྨོས་པ་ནི། ངོ་མཚར་དང་ནི་རྩོད་པ་དང་། །ཁྲོ་དང་ཞུམ་དང་ངེས་གཟུང་དང་། །དད་དང་དགའ་བ་ཉིད་ལ་ནི། །ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདིར་ནི་ཞུས་པ་ལ་དགྱེས་པའོ། །ཤཱནྟི་པས། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཡིན་པས་རིགས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པས་ཨེ་མའོ་ཞེས་ངོ་མཚར་བ་དང་། དོན་གཉིས་ལ་སེམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྐྱེས་བུའི་མཆོག་ཏུ་གཟིགས་ནས་ལེགས་སོ་གཉིས་སྨོས་པར་འཆད་དེ། ཞུ་བ་ལ་དགྱེས་པའི་དོན་དུ་མི་འཆད་དོ། །ཞུ་བ་ལ་དགྱེས་པའི་ཚིག་གིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྐུ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལོངས་སྐུ་དང་། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་

205

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇབསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་བྱ་བའོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཚན་དོན་གྱི་ཞུས་ལན་
དང་།སྙིང་པོའི་དོན་གྱི་ཞུས་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞུ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཞུས་པ་དེའི་ལན་བཀའ་སྩལ་བ། གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་
ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ལ། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སྲིད་པ་

གསུམ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྟེ་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་འདི་ཡིས་རིགས་པ་ཆོས་སྐུ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །པདྨ་ཅན་ལས། ཤེས་རབ་འདི་ཡིས་རིགས་པ་ནི། །ཞེས་འབྱུང་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། ཤེས་རབ་འདི་ཡིས་སྦྱོར་བས་ན། །ཞེས་འདོན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་འདི་ཡིས་ཐབས་དང་སྦྱོར་བས་ན། ཆོས་སྐུ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱར་བརྗོད། ཅེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེའི་རོས་གང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའོ། །དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ས་བཅུ་བའི་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོའོ། །རྟག་ཏུ་
གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དམ་ཚིག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་པདྨ་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་། བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲ་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་ལ་བཤད་དོ། །ཀུ་མུ་ཊི་ལྟར་ན། འདི་ནི་

206

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཤེས་རབ་རིགས་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་མི་འདོན་ཞིང་། རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་སྦྱོར་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ནི་རོ་དྲུག་སྟེ། གུར་ལས། ཁ་བ་ཚ་བ་རྡོ་རྗེར་དབུལ། །མངར་བ་རྡོ་རྗེ་རྟག་པ་ལ། །སྐྱུར་བ་རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ལ། །དེ་བཞིན་ལན་ཚྭ་འཇིག་རྟེན་རྗེར། །རྟའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་དམ། །བསྐ་བ་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་རོས་གང་བ་ནི་གསུང་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཟའ་བསྲུང་གི་དམ་ཚིག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་པས། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཊཱིཀྐ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
བསྲེས་ནས། ཆོས་སྐུ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པར་འཆད་པ་ནི། མཁས་པའི་རྣ་བ་ལ་འབབ་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་
བ། ཧེ་བཛྲ་ཞེས་མིང་བསྡུས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ལ། དོན་གང་གིས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལགས། ཡང་ཧེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པས་དོན་ཅི་ཞིག་བཤད་ལ། བཛྲ་ཞེས་པ་ཡིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་ལགས། ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་གཉིས་
ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་མིང་བསྡུས་པ་དང་སོ་སོའི་དོན་ཞུས་སོ། །འདིར་ཀུ་མུ་ཊི་ལས། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཡང་སྐུ་གསུམ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལས་གཞན་
པའི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མེད་པས་སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐུ་

207

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇགསུམ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་། སྐུ་གསུམ་འདུས་པ་ཙམ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པ་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །གསང་བ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ། །འདུས་པ་ཚོགས་པར་གསུངས་པ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་དེར་སྐུ་གསུམ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུངས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐུ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་སྙིང་པོ་གསུངས་
སོ། །དེ་བས་ན་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་སྟོན་པ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཛེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །
དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་ཐབས་སྒྱུ་ལུས་དང་ཤེས་རབ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་

ནས། འདུས་པར་སྔ་མ་གཙོ་ཆེར་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེར་བསྟན་པར་འདོད་ན་རུང་གི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདུས་པ་ཐབས་ཙམ་དང་། འདིར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་

རྒྱུད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་དངོས་མེད་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཐབས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཉིས་སྣང་མེད་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་འདོད་ན་ནི། འདུས་པར་སྟོང་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སྣང་རིམ་གྱིས་དག་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱས་པར་འཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

208

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྐུ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་དོན། སྐུ་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྙིང་པོ་ཞིག་འདོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། སྐུ་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུ་བཞི་བར་འཇོག་པ་ཡང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གི །སྐུ་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཧེ་བཛྲའི་དོན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ན་སྔར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ལ་རང་གིས་ཀྱང་བཤད་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་
མེད་པ་ཞེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་
བཞག་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བ་ནི་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་
ཀའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ལ། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་ངོར་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་བའི་སྐུར་ཤར་བ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ངོ་། །དེའི་
ཕྱིར་འདིར་སྙིང་པོ་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེའི་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་བཤད་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཐེག་ཆེན་འོག་མ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་འབུར་དོད་ཀྱི་བཤད་པ་ལྷག་པོ་ཅིའང་བསྟན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གང་གིས་
མི་ཤེས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ། །དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་

209

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་འཇནོ། །དེས་ན་ཧེ་བཛྲ་ཞེས་པའི་བཛྲ་གྱི་དོན་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མས་མི་ཕྱེད་པས་རྡོ་རྗེའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དབུ་མ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཧེའི་དོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
སྙིང་རྗེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐད་དོད་མ་ཧཱ་ཀཱ་རུ་ཎ་ཞེས་པའི་མཧཱ་ནི་ཆེན་པོ་དང་།
ཀཱ་རུ་ཎ་ཞེས་པའི་ཀ་ལ་ཐིག་ལེ་བྱིན་པས་ཀཾ་བདེ་བ་དང་རུ་ཎ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་སྙིང་རྗེའི་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་
མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་ཐུགས་བདེ་བར་
གནས་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་བདེ་འགོག་གོ །
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བཤད་ན། ཨ་ཧཾ་སྦྱར་བས་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་བབས་པ་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ལ་བདེ་འགོག་ཅེས་བྱའོ། །གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་རུ་ཎ་

བསྡུས་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་མཐར་གོང་དུ་བསྡུས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བདེ་བསྡུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ཧེ་ཡིག་གི་དོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མ་ཧཱ་ཀཱ་རུ་ཎ་ཞེས་པའི་མ་དང་ཀ་དང་ཎ་
ཕྱིས་རུའི་ཁོང་དུ་ཞུགས་པའི་ཨུ་ཡིག་ཕྱུང་ནས་ཨེར་བྱས་པ་ཧཱ་ལ་བཅུག་པས་ཧེར་འགྱུར་བར་ཤཱནྟི་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཧེའི་དོན་ནི་མ་ཧཱ་ཀཱ་རུ་ཎའི་དོན་

210

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཤད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཧེ་བདེ་ཆེན་དང་། བཛྲ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་མཚན་སོ་སོར་དྲིས་པའི་ལན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཡུལ་

སྟོང་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་གཅིག་ཉིད་བདེ་
ཆེན་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཚན་བསྡུས་པའི་དོན་ཞུས་པའི་ལན་གྱི་དོན་བླ་ན་མེད་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་གླེང་གཞིར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་གཉིས་སུ་
གསུངས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ཞུས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལན་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་ཧེ་བཛྲ་སོ་སོ་དང་བསྡུས་པའི་དོན་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ལན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་གིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་

པའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྙིང་པོ་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེའི་དོན་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྦྱིན་པར་ནུས་ཀྱི། བཤད་པ་གཞན་དག་ལ་སྙིང་པོ་

མ་མཐོང་ངོ་། །ལན་གྱི་ཚིག་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཧེས་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བསྟན་ལ། བཛྲའང་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་
པ་མཚན་སོ་སོར་དྲིས་པའི་ལན་ནོ། །ཐབས་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་མཚན་བསྡུས་པའི་དོན་ཞུས་པའི་ལན་ཏེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱི་ཉོན་

211

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདཅིག །ཅེས་བཤད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་ཉན་པར་གདམས་པའོ། །འདིར་ཤཱནྟི་པས་རྒྱུ་རྒྱུད་དང་འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྔར་བསྟན་ཟིན་ནས། འདི་མན་
ཆད་ཀྱིས་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་འཆད་ཅེས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་

ལ་བྲོད་པའི་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འབྲས་བུ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་

བཤད་ནས། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུད་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་

ཅེས་གསུང་ཡང་། པདྨ་ཅན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་སྔར་བཤད་པའི་
བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོའི་དོན་གང་ཡིན་དེས་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་དེ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་ཞུས་པ་
ཡང་གཙོ་བོར་སྙིང་པོ་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཀའ་སྩལ་ཞེས་པ་དང་། ཉོན་ཞེས་པ་དང་། མིང་དོན་དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་སྙིང་པོའི་དོན་ཉིད་འཆད་པ་
ཡིན་པས། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཆད་ཅིང་དོན་གཞན་དྲིས་པ་
དང་བཤད་པ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཙམ་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ངོ་། །

༼བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་

བཤད་པ།༽
བཞི་པ་ལ་གཉིས། སྙིང་པོའི་དོན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་བརྟག་པ་དང་པོ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤད་

212

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའོ། །

༼སྙིང་པོའི་དོན་རྒྱས་བཤད་བརྟག་པ་དང་པོ་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་གཞག་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལུས་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་སྟངས་བཞི་དང་ཞེས་པ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་ལུས་རྣམ་གཞག་དང་། དགའ་བཟང་མ་ལ་སོགས་པ་དགུག་པ་དང་། ཆར་དབབ་པ་དང་སྤྲིན་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྣམ་མང་བརྗོད་པ་དང་། སྟོབས་ཅན་ལ་
སོགས་པ་གནས་ནས་མི་གཡོ་བའི་རེངས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་རུངས་པ་གནས་ནས་སྐྲོད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་གི་ཆོ་གས་ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་གི་སྡེ་རེངས་པར་བྱེད་
པ་དང་། དགྲ་བོ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དང་། ཞེས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ལས་དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དག་གི་ལུས་རྣམ་
གཞག་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཆེན་དང་ཞེས་པས་ལེའུ་བདུན་པའི་ལུས་
རྣམ་གཞག་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་མཚན་མ་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྟོད་དང་། དོན་བྱེད་ནི་ནུས་པ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་ནས་
སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་ལེའུ་དྲུག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལེའུ་ལྔ་བ་དང་བརྒྱད་པའི་སྨད་དང་། དགུ་བ་རྣམས་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་

213

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདརྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པས་ལེའུ་བཅུ་བ་དང་། ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པས་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །གཞུང་འདི་དག་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་འཆད་པ་འགྲེལ་བ་གཞན་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། བླ་མ་དག་གི་བཞེད་པ་དང་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲའི་འགྲེལ་བའི་ལུགས་སོ། །

༼ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། ནུས་པ་ཐོབ་ནས་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སོགས་བཤད་པའོ། །

༼རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་བསྡུས་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

༼ལེའུའི་བསྡུས་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ།༽
དང་པོ་ནི། ཧེ་རུ་ཀ་ནི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་

བཛྲ་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་པས་
དེ་ངེས་པར་བསྒོམ་དགོས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ཧེ་ཡིག་གི་དོན་

214

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་བསྒོམས་ན། སྟོང་ཉིད་རྐྱང་བ་བསྒོམས་པས་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་
ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་འཚང་མི་རྒྱ་ཞིང་། ཡང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཐབས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐབས་རྣམས་གྲོགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་རྫོགས་རིམ་མེད་ན་ཚེ་གཅིག་གིས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ལ། བདེ་ཆེན་དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་སོ་ཞེས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །ཞེས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་གང་ལ་བསྣུན་པར་བྱ་བའི་ལུས་
ཀྱི་གནད་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་རྩའི་གཙོ་བོ་སོ་གཉིས་དང་། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་མོ་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་བསྟན་པས་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་དང་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་ནས། དེ་ནས་དྷཱུ་ཏཱིར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་ཁམས་དཀར་དམར་རླུང་དང་བཅས་པ་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་བཅིངས་པ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏེ། འདིས་དངོས་སུ་འབར་འཛག་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡར་མར་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་
སྟོང་སྦྱར་ནས་སྙིང་པོ་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེའི་དོན་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་འདི་ལ་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་
དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་ཐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

215

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདབརྙེས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཌོམྦྷི་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱིས་གཏུམ་མོའི་བསྒོམ་རིམ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན་རྒྱུད་འདིའི་གཞུང་ལྷག་མས་བཤད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཕྱུག་པའི་གཟེར་ཐེབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ། བདེ་ཆེན་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས་འདྲེན་པའི་རྩའི་གཙོ་བོ་རྣམས་བསྟན་པ། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ། །

༼སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ།༽
དང་པོ་ནི། སྔར་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་ཤར་བར་བཤད་པ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གཉིས་ཀའང་ད་ལྟ་ནས་སྐུ་དེ་དག་དང་རྣམ་པར་མཐུན་པར་བསྒོམས་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བསྒོམས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གུར་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་

216

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡོད་ཀྱང་། སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པས་དེའི་ཕྱིར་

ཧེ་རུ་ཀ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་རྫོགས་རིམ་ལས་ཅིག་ཤོས་བསྐྱེད་རིམ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་དག་
འདོད་པའི་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་སྐུའི་དངོས་པོ་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་

སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་དངོས་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་དོགས་པ་འགོག་པར་བཞེད་དེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་གཟུགས་སྐུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། ཕུང་སོགས་རྒྱུན་ཆད་ན་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་
བས་རིག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕུང་སོགས་ཇི་སྲིད་

ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཟག་བཅས་ཡོད་པས་གང་བཅིངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། ཕུང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བཅིངས་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འཆིང་བས་

217

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདའཆིང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕུང་སོགས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བདེན་མེད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་གསོར་མི་རུང་
བའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་བོས་ནས། དེ་ལྟར་ན་
ལམ་དུས་སུ་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བའང་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཧེ་རུ་ཀའི་རྒྱུར་ལམ་གྱི་ཧེ་རུ་ཀ་དྲང་ངེས་གཉིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

༼བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ཀྱང་། བདེ་
ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་པ་
པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མཉམ་པར་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམས་ན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཐབས་གང་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན།

218

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྩ་ཁམས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལུས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལུས་ཉེར་ལེན་དུ་བྱས་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །
འདིར་ཁ་ཅིག་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་གསུམ་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཅན་དང་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་འཆད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་འདོད་པ་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱིས་ཀྱི་གཞན་སྟོང་བ་དག་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ། སླར་ཡང་དེ་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྡང་ཞུགས་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། སེམས་ཅན་སུའང་ལམ་ལ་འབད་མི་དགོས་པའམ། འབད་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཡོད་པའམ། ཆོས་ཉིད་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་གང་ཡང་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཆེས་མི་རིགས་པར་སྨྲ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཞུ་བདེ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྨྲ་བ་ཡང་། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ་མིན་

219

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདཔ་ཡོད་པའམ། ཤེས་པ་རྟག་པ་ཡོད་པའམ། ཆོས་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དུ་མ་ཞིག་གནས་སོ། །

༼བདེ་ཆེན་གནད་དུ་བསྣུན་པས་འདྲེན་པའི་རྩ་རྣམས་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩའི་གཙོ་བོ་རྣམས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་གང་ལས་གང་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་དང་། རྩ་རྣམས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།
སྤྱི་དོན་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་
ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་ལ། ཐབས་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཡང་གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རླུང་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་རྣམས། དང་པོར་འགྲུབ་
ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འཇིག་ཚུལ། དེ་དག་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་སྒོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ། དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།

གཞན་དུ་ན་མུན་ཁྲོད་དུ་རྡོ་འཕེན་པ་དང་ཁྱད་ཅིའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འདིར་ནི་རྩའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་འཆད་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པར་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཞིབ་པར་ནི་བླ་མའི་གསུང་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས། འདིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ངག་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་གཞུང་གི་སྐབས་དོན་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགའ་བོ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་

220

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཡས་གཡོན་གཉིས་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཏེ་བཞི་བོ་རེ་རེར་ལུས་ལ་རྩ་ཉི་ཁྲི་ཉི་ཁྲི་སྟེ་
རྩ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པར་བཤད་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པས་ལུས་ལ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་ལུས་ཆགས་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་རྩ་ཆགས་པ་དང་། རོ་རྐྱང་གི་ནང་གི་ཁམས་དཀར་དམར་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་

གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གིས་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་འགངས་ཆེན་པོ་འཕྱུག་པས་མི་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མངལ་དུ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཆགས་ཏེ། འཆི་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་སྙིང་ག་ནས་འཕོ་བ་
དང་། ལུས་ཆགས་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་སྙིང་ཁ་ནས་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཅིང་ཆགས་པར་
ས་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པ་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་གནད་མ་ཤེས་ན་འཆི་རིམ་དང་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་གནད་གཙོ་བོ་མཐའ་དག་འཕྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྙིང་ཁའི་རྩ་ཆགས་པའི་ཚེ། རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་དབུས་སུ་དང་། སྙིང་ཁའི་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་གསུམ་སྐོར་མ་དང་། ལྷོའི་འདབ་མ་འདོད་མ་སྟེ་རྩ་ལྔ་བོ་
དེ་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་ནུབ་ཀྱི་འདབ་མ་ཁྱིམ་མ། བྱང་གི་འདབ་མ་
གཏུམ་མོ། དབུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཤིབས་ནས་བདུད་དྲལ་མ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས་པས། དེ་དག་ལ་སྙིང་ཁར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དབུས་ཀྱི་རྩ་བཞི་བོ་དེའི་སྣེ་མོ་ཡར་མར་གཉིས་ཀ་རུ་རིམ་གྱིས་

221

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདསྐྱེ་ཞིང་། སྙིང་ཁའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ནི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་
དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པའི་ཐད་ནས་ནང་དུ་ཕུག་སྟེ་གཟུག་ལ། དྷཱུ་ཏཱི་རོ་རྐྱང་གསུམ་གཤིབས་པ་ནི་ཡར་སྣ་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཅུང་ཟད་གུག་པ་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཐད་ན་

ཡོད་ལ། མར་སྣ་ཕོ་མོའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་དང་བྱ་རོག་གདོང་དུ་གྲགས་པ་པདྨའི་དབུས་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་སོ། །
བདུད་དྲལ་མ་ནི་མ་མཐའ་ལྟེ་བའི་རྩ་བ་ནས་དབུ་མ་དང་གཤིབས་ཏེ་སོང་བ་
མགྲིན་པའི་སྟེང་མཚམས་ནས་འཁྱོགས་ནས་ལྕེའི་རྩེ་མོར་སོང་བའོ། །སྙིང་ཁའི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ལས་གྱེས་པ་སྟེ། ཤར་གྱི་གསུམ་སྐོར་མ་
ལས་ཤར་ལྷོའི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་དང་། ལྷོའི་འདོད་མ་ལས་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་
གྱེས་པ་སོགས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་ཁར་དང་པོར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་དང་། སྙིང་

ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དོན་མི་གཅིག་གོ །སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་འབབ་པ་དང་། མཚམས་བཞིའི་རྩ་ནི་མཆོད་པའི་རྩ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཙོ་བོར་གཟུགས་དྲི་སོགས་འབབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་བཤང་གཅི་ཁུ་ཁྲག་བད་ཀན་ཏེ་བདུད་རྩི་ལྔ་འབབ་བོ། །རྩ་འདབ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐིམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདག་པོའི་དབྱེ་བའམ། ཤས་ཆེར་ཁུ་བ་འབབ་པ་དང་། ཁྲག་འབབ་པ་དང་། རླུང་འབབ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་ནས། སྤྱི་བོ་དང་
ལྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིར་སོང་བ་ནི་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རྩའོ། །རྩ་ཉེར་བཞི་བོ་དེ་དང་སྙིང་ཁར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་

222

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།གྱི། བདུད་དྲལ་མར་ནི་གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་པ་བྱང་སེམས་མི་འབབ་ཅིང་། རྩ་གཞན་དུ་ཁམས་དང་རླུང་རྒྱུ་བ་ལ་འདིས་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

བདུད་དྲལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་

འགོག་པའི་རྩ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་ན་རྩ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་

པའི་རྩར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་དུས་ལ་དགོངས་པའོ། །
ཨ་བྷྱས་གཞི་དུས་ལ་ཡང་བདུད་དྲལ་མར་ཞག་རེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་བདུན་

བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རེ་རྒྱུ་བ། དེ་ཚེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་འཆི་རླུང་དུ་གསུངས་ལ། གཞན་གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་པ་རླུང་མི་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་མང་ངོ་། །རྩ་ཉེར་བཞི་བོ་དེ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་དོན་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཕྲག་རེ་གྱེས་པས་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཀྱང་།
བྱང་སེམས་དཀར་བོ་གཙོ་བོར་འབབ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོར་ཁྲག་དང་རླུང་འབབ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་ཉེར་བཞི་སྟེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་

སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། ལ་ལ་ནཱ་དང་ར་ས་ནཱ། །ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ཞེས་བྱའི་མིང་། །དེ་རྣམས་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རིམ་གྱིས་ཐུན་ནི་བརྒྱད་དུ་འགྱུར། །གསུམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དབྱེ་བས། །རྩ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས་

ནི། །གསུམ་ཕྱེ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་གསལ། །དེ་ནི་སྟོང་དུ་རབ་ཕྱེ་བའང་། །སོ་སོར་འཕྲོས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི། །རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
གྲངས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

223

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདརྩ་ཉེར་བཞིའི་བརྒྱད་ཚན་རེ་རེ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ཁུ་བ་ལུས་སམ་སྐུ་དང་། རྡུལ་
ཁྲག་ངག་དང་། མུན་པ་སེམས་བཞོན་པ་རླུང་དང་བཅས་པ་འབབ་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སམ། ལུས་ངག་ཡིད་དམ། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
སཾ་བྷཱུ་ཊ་ལས། སྙིང་སྟོབས་ལུས་ཏེ་རྡུལ་ནི་ངག །མུན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཕ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དྭངས་མ་དང་། བར་དོའི་རླུང་སེམས་མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཐིག་ལེ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚེ་རྩ་མདུད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་སྦུབས་ཅུང་
ཟད་ཡོད་པ་དེར་གནས་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁམས་དཀར་བོ་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཐོག་མར་འཕེལ་ནས་དེ་ལས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་བོ་གཞན་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་ཏེ་གནས་ལ།
སྙིང་ཁའི་ཁམས་དམར་བོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁམས་དམར་བོ་ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སོང་སྟེ་གནས་ནས། དེ་ལས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དམར་བོ་གཞན་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལུས་རྫོགས་ནས་གཞི་དུས་ལ་གཡོན་རྐྱང་མ་ནས་ཁྲག་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པའི་ཁམས་དཀར་བོ་ཤས་ཆེར་རྒྱུ་ལ། གཡས་རོ་མ་ནས་ཁུ་བ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པའི་ཁྲག་ཤས་ཆེར་འབབ་ཅིང་། ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་དུ་དྷཱུ་ཏཱི་དབུས་དང་། རོ་མ་གཡས་དང་། རྐྱང་མ་གཡོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཤིབས་ནས་རྩ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་

དབུ་མ་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་གཡས་གཡོན་ནས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པས་

224

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བསྡམས་ཏེ་གནས་སོ། །
ལྟེ་བའི་འོག་ནས་རྐྱང་མ་དབུས་སུ་བྱས་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཁའི་བར་དུ་སོང་སྟེ་ཁུ་བ་དང་། ལྕི་བ་འདོར་བ་དང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། རོ་མ་གཡོན་དུ་བྱས་ནས་གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོའི་འོག་ནས་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ། གཅིག་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་བར་

དུ་འགྲོ་ཞིང་། བུད་མེད་རྣམས་ལ་གནས་དེ་ནས་ཁྲག་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། གཅིག་བཤང་བའི་སྒོར་སོང་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་དྲི་ཆེན་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐྱང་མས་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ནས་ཁུ་བ་འཕེན་འཛིན་
བྱེད་པ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ལ། རོ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་དྲི་ཆུ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །རོ་མས་སྐྱེས་པ་ལ་མགྲིན་པའི་ཕྱོགས་ནས་སྟེང་དུ་ཁྲག་འཕེན་
འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། རྐྱང་མས་སྐྱེས་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་ནས་ཁུ་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་རོ་མའི་ཁ་སྟེང་དང་རྐྱང་མའི་ཁ་འོག་ན་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀ་ན་བུག་པ་ཡོད་པ་དང་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་དང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་དང་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་རྩ་དང་། སྒྲ་གཅན་གྱི་

རྩ་དང་། མུན་པའི་རྩ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། རོ་མ་དང་ཉི་མའི་རྩ་དང་འཛིན་པའི་རྩ་དང་། རྡུལ་གྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དག་རྣམ་གྲངས་དང་།
རྐྱང་མ་དང་ཟླ་བའི་རྩ་དང་གཟུང་བའི་རྩ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དག་རྣམ་
གྲངས་ཡིན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་གཉིས་ལ་ལ་ལ་ནཱ་དང་ར་ས་ནཱ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྩར་འཇོག་པ་ནི། ཞེས་པ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་རོ་མ་ནས་
ཕྱིར་སོང་སྟེ། ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་བཟུང་ཟིན་ནས་རྐྱང་མ་ནས་ནང་དུ་

225

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདའཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་སོ། །
རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་ན། ཡིད་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཞུགས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་རགས་པ་དག་འགག་པས། རྩ་དེ་ལ་གཉིས་སྤངས་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དབུ་མ་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གང་ཡོད་ན་དེ་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་འཁོར་རེ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་པས་མདུད་པ་རྣམས་ནི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ཡིན་ལ། ལྟེ་བ་དེ་དག་དང་དབུ་མའི་ཡར་སྣ་མར་སྣ་གཉིས་རྣམས་ནི་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་དང་། གནས་དེ་དང་དེར་བསྣུན་པའི་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་དང་། བསྣུན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པ་
དང་། དེ་ལས་དྷཱུ་ཏིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ནས་སྤྱི་བོའི་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་བ་ནས། དབུ་མའི་ནང་ནས་འབབ་པའི་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་འདྲེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གནད་དུ་

བསྣུན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་བསྣུན་ས་དང་བསྣུན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་
མཐའ་དག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོར་ལྟེ་བ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་སྟོན་པས་གཏུམ་མོ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སྙིང་ཁ་དང་

དབུ་མའི་མར་སྣ་ལ་བསྣུན་པ་བཤད་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་
པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །

226

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་དབུ་མའི་རྩ་མདུད་སོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི། རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པ་སོ་སོར་བརྩིས་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་འཁོར་བཅུ་དྲུག་ལས་མང་བ་བཞེད་པ་མིན་
ལ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩ་འཁོར་བཞི་དཔྲལ་བ་ན་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དྲུག་པ་དང་། མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའི་འོག་སྙིང་ཁའི་གོང་ན་
མེའི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་གསུམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་སུམ་མདོ་གྲུ་གསུམ་ན་གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་སོ་གཉིས་པ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུད་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་དུས་འཁོར་ལས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ནོར་བུའི་དབུས་ན་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་དབང་མདོར་བསྟན་དང་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་དབྱིབས་

གྲུ་གསུམ་ཁ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྙིང་ཁའི་འཁོར་ལོ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ཁ་འོག་ཏུ་
ཕྱོགས་པའི་དང་པོ་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱད་དོ། །མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ཁ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤྱི་བོའི་

འཁོར་ལོ་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་འདབ་མ་སོ་གཉིས་པ་ཁའི་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྩ་འདབ་དེ་དག་གི་གྲངས་ལ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་རྩའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུད་འདིར་རྩ་སོ་གཉིས་གསུངས་པ་བརྒྱད་ཚན་བཞིར་བྱས་པའི་བརྒྱད་ཚན་རེ་འཁོར་ལོ་རེའི་རྩར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་བདུད་དྲལ་མ་རྣམས་འཁོར་
ལོ་གང་གིའང་རྩ་འདབ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རོ་མ་ཤེས་རབ་དང་རྐྱང་མ་ཐབས་སུ་གསུངས་ལ། འདི་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྐྱང་

227

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདམ་ཤེས་རབ་དང་རོ་མ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི། སྔ་མ་དེ་ཉིད་རོ་མ་ནས་ཁྲག་དང་རྐྱང་མ་ནས་ཁུ་བ་གཙོ་བོར་འབབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ལ། ཕྱི་མ་འདི་རྐྱང་མ་གཡོན་དང་རོ་མ་གཡས་ན་གནས་པའི་ཆ་ནས་གསུངས་ཏེ་ཕྱོགས་རེ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པས་མི་འགལ་ལོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཆེས་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ལགས་ན། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་རྩ་དུ་ཞིག་མཆིས་ལགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་

གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དག་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
རྩ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འབབ་པ། དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་དུ་རྩ་དེ་དག་ལས་འོངས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གང་དུ་འཆར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་འཛག་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཤཱནྟི་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ལ་བྱས་ནས། གནས་དེ་ལས་འཛག་པ་ལ་གནས་སུ་འཛག་ཅེས་ལྔ་བའི་དོན་ལ་བདུན་པའི་སྒྲར་འཆད་དོ། །ཡང་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་རྣམས་ལས་ཆེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེའི་གནས་ནི་ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེར་འཛག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་འཛག་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་མགོ་ལྟེ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་

228

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྩེར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་སོ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཅིག་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། རྩ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཙོ་མོ་སྟེ། རྐྱང་མ་དང་།
རོ་མ་དང་། ཀུན་འདར་མའོ། །
གཙོ་མོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། རྩ་སོ་གཉིས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟེ་
བའི་དབུས་དང་ནོར་བུའི་རྩེར་འཛགས་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཡང་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དབུ་མར་འགགས་པ། གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། འོ་ན་རྩ་གསུམ་པོ་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་སྙམ་ན། རྐྱང་མ་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་གཡོན་ན་གནས་ཤིང་།
ཐབས་ཀྱིས་རོ་མ་ལུས་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་ན་ཡང་དག་གནས་ལ། དེ་གཉིས་ནས་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་རླུང་རྒྱུ་ཞིང་། ཀུན་འདར་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབུས་

དྲང་པོ་ན་གནས་ནས་སུ། གཞི་དུས་ན་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པས་གནས་ལ། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་ཡང་དེར་བཀག་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །
རྩ་གསུམ་པོ་དེ་ནས་གང་འབབ་པ་ནི། རྐྱང་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་མིང་ཅན་དྲི་ཆུ་འབབ་མ་སྟེ། རོ་མ་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ཆེན་འབབ་ལ། དེར་མ་ཟད་རོ་མ་ལས་ཁྲག་འབབ་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྟེ་རྐྱང་མ་ལས་ནི་ཟླ་བའམ་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་

པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་མི་འབབ་ཀྱང་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་བཀག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་འདར་མར་འབབ་པར་ཡང་རབ་ཏུ་གྲགས་

229

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤདསོ། །ཞེས་བཤད་ན་པདྨ་ཅན་ལས། སྔར་གླེང་གཞིར་བསྒྲུབ་བྱར་བཤད་པའི་དོན་དེ་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤཱིནྟ་པས་རྩ་གཉིས་རྒྱུ་དང་དབུ་མ་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ཡང་། རྩ་གཉིས་སུ་རླུང་རྒྱུ་བ་བཀག་པ་ནི་ལེགས་པའི་རྒྱུ་དང་། དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཚུད་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དོན་ཏོ། །ཤཱནྟི་པས་རོ་རྐྱང་གི་རྩ་བརྒྱུད་ལྟེ་འོག་ནས་ལ་ལ་ནཱ་དང་ར་ས་ནཱ་སྟེ། དང་པོ་ནས་གཙོ་བོར་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནས་གཙོ་བོར་ཁྲག་རྒྱུའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྩ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་དག་སོ་སོའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མི་ཕྱེད་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདུད་དྲལ་མའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རྩ་འདི་དག་རྩའི་གཙོ་མོ་ཞེས་སོགས་མོ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི་རྩ་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་
མའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྩ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་ཞུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལན་

བཀའ་སྩལ་པ་ནི། རྩ་སོ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་སྲིད་པ་གསུམ་དང་སྐུ་གསུམ་དང་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྩ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རླུང་དང་བྱང་

སེམས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བསྡུས་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ངེས་དོན་གྱི་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་

230

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་དེ་ལས་ཡང་ན་སྤྱིར་བཏང་ལ་རྩ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཆོས་
སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་ཐབས་སུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་ལྷ་མོ་བཅོ་
ལྔའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ནི་བརྟག་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་དྲང་དོན་
གྱི་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་པདྨ་ཅན་ལས། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ཐབས་
ཀྱིས་ནི། །ཞེས་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །

༼བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ།༽
བཞི་པ་ལ་གཉིས། དོན་བསྡུས་ཏེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་འདི་དག་ལ། གནས་གང་དུ་སྡོམ་ཐབས་གང་གིས་སྡོམ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྡོམ། ཆོས་གང་དང་སྡོམ། སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
དེ་ལ་གནས་གང་དུ་སྡོམ་པ་ནི་གོང་དུ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མཆོག་ཏུ་
བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པས་དྷཱུ་ཏཱི་སྡོམ་གནས་སུ་བསྟན་ལ། འདིར་འཁོར་ལོ་བཞི་བསྟན་པས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་གནས་བསྟན་ནོ། །ཐབས་གང་གིས་སྡོམ་ན་ཡི་གེ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱར་བ་འདིས་རྩ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་བསྟན་ལ། འོག་ཏུ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་དང་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་བུམ་པ་ཅན་གཉིས་བསྟན་པའི་ཐབས་དེ་དག་གིས་སྡོམ་མོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྡོམ་པ་སོགས་གསུམ་ནི་འདི་

231

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅསལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ནི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དང་ཁམས་དཀར་དམར་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྡོམ་པ་དང་། ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ལྟེ་བ་དང་སྤྱི་བོའི་ཨ་ཧཾ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ཏེ་སྡོམ་པ་དང་། ཕྱིའི་ཐབས་

ཤེས་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མར་སྣ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་སྡོམ་པ་དང་། དེར་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཕྲད་པའི་སྒོ་ནས་སྡོམ་པ་དག་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་སྡོམ་པ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞི་ནི་གང་སྡོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གང་དང་ཇི་ལྟར་སྡོམ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པར་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་ཏེ་སྡོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྡོམ་པ་དེར་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་

ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་ཤིང་སྡོམ་པར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
དང་སྡེ་བ་བཞི་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱར་བས་བསྟན་ནོ། །
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་དང་ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

འོད་གསལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྡོམ་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་སྡོམ་པས་བསྟན་ལ། དོན་དེ་གོམས་པ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྐུ་གསུམ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྡོམ་པ་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ཀྱིས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་
དབུ་མར་སྡོམ་པ་ལས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་གཏུམ་མོ་འབར་ཞིང་། ཧཾ་ཡིག་ཞུ་བས་ཨ་ཧཾ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ཞིང་སྡོམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ལྟེ་བར་དགའ་བཞི་

232

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྐྱེས་པར་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་ངོ་བོར་སྡོམ་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཐུགས་སུ་སྡོམ་པ་ལས་སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་སྡོམ་པ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེར་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཀྱང་བྱེད་ལས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་དོན་འཆད་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ངག་འདི་ལྟ་བུ་གོ་ན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་དགའ་བ་རྒྱས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པས་བདེ་ཆེན་དྲངས་ཏེ་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་གསལ་བར་འཆད་པ་ནི་སླར་ཡང་། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཤ་ཀ་གཅིག་གོ ། ླཽགཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། སྡོམ་པ་བཤད་པ་དངོས། གཏུམ་མོ་འབར་བས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །

༼མཚམས་སྦྱར་བ་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་ངེས་དོན་གྱི་ཧེ་རུ་ཀ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་རྩའི་གཙོ་བོ་དག་བཤད་པར་མ་ཟད་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བའང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའོ། །ཀུ་མུ་ཊིར། གང་དུ་སྡོམ་པ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་བྱས་ནས། དེར་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཏེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་
ལག་རྣམས་ལ་བཤད་ལ། སྡོམ་པའི་སྐད་དོད་སཾ་བ་ར་ལ། སཾ་མཾ་ཤཾ་ནི་བདེ་བ་དང་། བ་ར་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བདེ་མཆོག་གི །བདེ་བ་

233

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅསསྡོམ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་སོགས་དྲངས་སོ། །

༼སྡོམ་པ་བཤད་པ་དངོས།༽
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ། གང་སྡོམ་པ་ནི། ཨཱ་ལི་ནི་ཟླ་བ་སྟེ་རྐྱང་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་དང་ཁམས་སོ། །ཀཱ་ལི་ནི་ཉི་མ་སྟེ་རོ་
མ་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་དང་ཁམས་སོ། །
དེ་དག་གནས་གང་དུ་སྡོམ་ན། སྔར་བཤད་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་མོ་ཨ་ཝ་
དྷཱུ་ཏཱི་དེར་སྡོམ་མོ། །དེ་དག་དེར་སྡོམ་པ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ན། དེ་ལས་ཀྱང་སྡོམ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ན། ཟླ་བ་དང་ཤེས་རབ་ནི་སྤྱི་བོའི་ཧཾ་ཡིག་དང་། ཉི་མ་དང་ཐབས་ནི་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེ་ཨ་ཐུང་སྟེ། ཨ་ཧཾ་དེ་གཉིས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྡོམ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་བས་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་སྟེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་བབས་པས་ཁམས་དཀར་དམར་དེ་གཉིས་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྡོམ་མོ། །རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་པ་དེ་
ཐབས་གང་གིས་བྱེད་ན། ཕྱིའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་
ནི་ཐབས་སོ། །དེ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་རྩའི་སྣ་གཉིས་ཕྲད་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྡོམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྡོམ་པ་ལས་ཟླ་བ་ཁམས་དཀར་བོ་དང་། ཉི་མ་ཁམས་དམར་བོ་དག་གནས་དེར་འདུ་འཕྲོད་བྱེད་ཅིང་སྡོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་དེ་གཉིས་གནས་དེར་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཐབས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྡོམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་ན་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི། འཆད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་ནི་དུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །

234

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དེ་ལྟར་སྡོམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར། ཞེ་ན། ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་རྣམས་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྡོམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་
སེམས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤྲུལ་བ་ཡི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྦྱོར་སྡོམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་དོན་གྱི་ཚུལ་འདྲ་ལ། གཞན་དག་ཆོས་སྐུ་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་གསུང་དང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུགས་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན། ཆོས་སྐུའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་སྐུ་དང་

དོན་གཅིག་ཅིང་། ལོངས་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་གསུང་

ཙམ་དང་དོན་གཅིག་ན། གདུལ་བྱ་སོ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དོན་གཅིག་ན་གདུལ་བྱ་སོ་
སྐྱེའི་མིག་གིས་སྤྲུལ་སྐུ་མཐོང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་སྐུས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྐུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུས་ཐུགས་ཀྱི་དམ་

ཚིག་བསྐྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པར་སྨྲ་བ་ལའང་ཅུང་ཟད་ཙམ་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཅིའང་མེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དང་ཁམས་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་པའི་ནང་གི་ཐབས་དང་དགའ་བཞི་སོགས་གང་དུ་སྡོམ་པའི་གནས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ། ཨེ་ཝཾ་མ་ཡ་ནི།

235

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅསཞེས་བཤད་བྱ་བཀོད་ནས་དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་འཆད་བྱེད་ནི། ཨེའི་རྣམ་པ་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་སའི་གནས་ཡིན་པས་
ས་ཁམས་དག་པའི་ལྷ་མོ་ཅན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། ཝཾ་གྱི་རྣམ་པ་ཟླུམ་པོའི་དབྱིབས་

ཅན་གྱི་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཆུ་རླུང་གི་གནས་ཡིན་པས་ཆུ་ཁམས་དག་པའི་བདག་མ་སྟེ་མཱ་མ་ཀཱིར་བརྗོད་ཅིང་། མ་ཡིག་གིས་ནི་མེ་རླུང་གི་གནས་ཡིན་པས་མེ་ཁམས་དག་པའི་ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མགྲིན་པ་ལོངས་
སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚོན་ལ། ཡའི་རྣམ་པ་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རླུང་ཁམས་དག་པའི་སྒྲོལ་མར་བརྗོད་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་ཡི་གེ་བཞི་བོ་དེས་ལྷ་མོ་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་མཚོན་ནས་བསྟན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འཁོར་ལོ་དེ་དག་གི་རྩ་འདབ་ཀྱི་གྲངས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་
ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་དག་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པའི་གནས་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་ན་སྡོམ་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། དགའ་བཞི་དང་སྦྱར་ན་སྡོམ་གནས་བསྟན་པའོ། །གནས་དེར་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། འཁོར་ལོའི་གྲངས་ཀྱིས་རྣམ་

པར་བཞག་པ། ཞེས་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་རྣམས་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཞི་ཚན་དུ་གྲངས་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་དང་། རིམ་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཞེས་པས་རིམ་པ་མས་རིམ་ནས་བསྟན་པར་མཐུན་པས་སྦྱར་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་བཞི་དང་དགའ་བཞི་མས་བརྟན་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རིམ་པས་གནས་དེ་དང་དེར་འཆར་བ་དང་། གཞན་བཞི་ཚན་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་བཞི་ནི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རིམ་པས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་

236

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཤེས་སྒོམ་པ་དེའི་བྱེད་ལས་དང་། བདེན་བཞི་དང་སྡེ་བ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱར་བས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདིར་
འདུ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་ཚན་རྣམས་བཤད་པ་ལ། མས་བརྟན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི། རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་གི་སྒྲ་བཤད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྤྱིར་སྐད་

ཅིག་མ་བཞི་ལ། རླུང་དབུ་མར་སྡོམ་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་འདིར་མས་བརྟན་གྱི་

དགའ་བ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེ་དགོས་སོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཤེས་པ་
དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤོང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བའང་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་སྡུག་
བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་
དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་ནི། ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

ཡུལ་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལས་རྨི་ལམ་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐུར་ལངས་པ་ནི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། བདག་དང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་
ཡིད་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་སྒྱུ་ལུས་དང་། ཐུགས་
བདེ་ཆེན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། དེ་ལ་བདག་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

237

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅསདེ་ཉིད་ལས་ལྷའི་གཟུགས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། དེའི་ལུས་ལ་ༀ་ལ་སོགས་པ་འགོད་པ་དང་བཟླས་པ་བྱེད་པ་སྔགས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད། རང་ལ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་འཆད་དོ། །མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་
ནི། ལྟེ་བར་དགའ་བ་དང་། སྙིང་ཀར་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། མགྲིན་པར་དགའ་
བྲལ་གྱི་དགའ་བ་དང་། སྤྱི་བོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའོ། །སྡེ་བ་བཞི་ནི།
གནས་བརྟན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་དང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ཆོས་མཐུན་
ཕྱི་མར་འཆད་ལ། སྦྱར་བའི་དགོས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བཞིའོ། །ཞེས་པ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་སྐབས་འདིར་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར་ཆུ་ཚོད་བཞི་སྟེ་ཞེས་པའི་མཇུག་ན་ཡོད་ཅིང་། པདྨ་ཅན་དུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བཞི་ཚན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཇུག་སྡུད་པའི་ཚིག་གོ །འདིར་ཡང་རླུང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཞི་འདིངས་པར་བཞེད་ནས་ཟླ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ནི་རྐྱང་མ་དང་རོ་མའོ། །ཨཱ་ལི་དང་ཀཱ་ལི་ནི་རྩ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་ངོ་། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་

238

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རླུང་ཐམས་ཅད་ཉིན་མཚན་ལ་ཐུན་ཚོད་བཞི་བཞི་སྟེ་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དང་། ཐུན་ཚོད་རེའི་ཕྱེད་ལ་འཕོ་བར་བྱས་པས་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་རེ་རེའི་ཕྱེད་ཕྱེད་
ཀྱིས་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེའི་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་དབྱུག་གུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་

བཞིའི་ཡུན་ཚད་དུ་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུའོ། །
འདི་རླུང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱ་བའི་གཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་

ཡིན་ན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཆུང་བས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལེའུར་འབྱུང་བ་ལྟར་དབྱུང་བ་སོགས་བཞི་དང་། བཤད་རྒྱུད་སམྦྷུ་
ཊའི་འཕོ་བའི་སྐབས་སུ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རླུང་སྦྱོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་མུ་སྟེགས་པ་དང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་ཤན་ཕྱེད་པར་བྱས་ཏེ་
བསྒོམ་པ་དང་། ཡང་སམྦྷུ་ཊིར་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་མན་ངག་སྙེ་མར་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་
གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རླུང་སྔགས་དབྱེར་
མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱེད་པའོ། །འདིར་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་མཛོད་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བགྲང་བ་སོགས་བྱས་ནས་རླུང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པར་བཤད་དེ། འདི་འདྲ་བའི་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལམ་འདི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་བཤད་སྲོལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ལ། འདིར་རླུང་བསྒོམ་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་རླུང་བགྲང་བ་སོགས་ལ་ནི་ཇི་

239

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅསཙམ་འབད་ཀྱང་། མིང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་སེམས་གནས་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེད་མི་ནུས་སོ། །
ཁ་ཅིག་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་ཚང་བར་བསྟན་ནས་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཤེས་ནས་ཀྱང་ཨ་མ་ན་སེ་བ་དང་རྫོགས་ཆེན་པས། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བའི་དོན་དེ་ཤེས་ནས་ཅིའང་བྱ་མི་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར། རང་ལ་དེ་རྣམས་ཚང་བས་ཅི་ཡང་བྱ་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྒོམ་
དུ་བཏུབ་པ་ཡིན་ཟེར་མོད་ཀྱང་། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། ཞེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བས་འཆད་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པས་སྐབས་དོན་སྟོར་བའི་བཤད་པའོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ཚང་བར་མོས་ནས་བསྒོམས་པས། འཁོར་ལོ་བསྒོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་
སྤྲོས་པ་དེ་དག་གི་བསྒོམ་པའང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་སྤྲོས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཉུང་ངུས་བཅད་པ་འདི་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དགོངས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །
དེས་ན་གྲུབ་ཆེན་ཌོམྦྷི་ཧེ་རུ་ཀས་བདུད་རྩི་འོད་ལས། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་བདག་མེད་མའི། །སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ། །ལྟེ་བར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནས། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཛག །རྣོ་ཕྱིར་མེ་ཡི་གཟུགས་སུ་ནི། །འབར་བཅས་རྣམ་པ་མ་མོ་
ཁྱོད། །དང་པོའི་དབྱངས་ཡིག་རང་བཞིན་ཏེ། །བློར་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

240

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བརྟགས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་ཁྱབ་ནའང་། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་སོ། །བདག་མེད་ལུས་ཀྱི་ནང་གནས་པ། །གཞོལ་མེད་ཁ་ནི་འོག་ཏུའོ། །རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ནི། །རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་སྦྱོར་བས་འཛག །དེ་ཕྱིར་ལུས་ལ་རྩ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས། རྐྱང་མ་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མཐར། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་དེ་བཟའ་བ་སྟེ་ལོངས་སྤྱད་པར་གསུངས་པས། སྡོམ་ཐབས་ནི་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། སྡོམ་ལུགས་ནི་དེ་བསྒོམས་པས་རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ལ་རྟག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ལྟེ་བར་ཞེས་པ་ནས། གནས་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་
མེ་ཨ་ཐུང་བདག་མེད་མའི་ངོ་བོ་དང་། གཞོམ་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་བོའི་

གཞོལ་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཧཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟས་པ་ཧེ་རུ་ཀའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་སམྦྷུ་ཊ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་དང་སམྦྷུ་ཊ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་བར་བསྒོམ་པའང་མཚོན་པར་བྱ་དགོས་པས་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་མན་སྙེ་སོགས་ཀྱིས་

བཤད་པ་ལྟར། སྙིང་ཀར་ཧཱུཾ་ཡིག་སྔོན་པོ་མགོ་ཐུར་བསྟན་བྱང་སེམས་བ་མོ་ལྟ་བུ་
འཛག་པ་དང་། མགྲིན་པར་ༀ་ཡིག་དམར་བོ་མགོ་གྱེན་དུ་བལྟ་བའང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་གདན་ཟླ་གདན་དང་། སམྦྷུ་ཊིར་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་ལ་ཀླད་ཀོར་གྱི་ཐིག་ལེ་མ་བཤད་ཀྱང་མན་ངག་གིས་འཇོག་པར་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གེ་བཞི་ཀ་ལ་འཇོག་པ་དང་། འདི་དག་ཀྱང་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་

241

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅསདུ་བསྒོམ་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་བཤད་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་བསྡུས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི། ལྟེ་བ་ལ་རྩ་འདབ་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་གཉིས་པ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཀྵ་ཡིག་སྤངས་པའི་ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་ཡ་ཤའི་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་འགོད་ཅིང་། སྙིང་གའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་དབྱངས་ཡིག་ཐུང་ངུ་བརྒྱད་དང་། མགྲིན་པའི་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རེ་རེ་བར་དུ་དོར་བ་བརྒྱད་ལ། དབྱངས་ཡིག་རིང་པོ་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་བོའི་འདབ་མ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེ་བར་དུ་དོར་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་རང་རང་གི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པ་མགོར་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་བྱང་སེམས་བ་མོ་ལྟ་བུ་འཛག་པ་དག་རྩའི་སྦུབས་སུ་འགྲེང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ལ་སེམས་འཛིན་རིམ་པ་ནི་ཞིབ་པར་མན་ངག་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼གཏུམ་མོ་འབར་བས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་ཐབས་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་ལས་བདེ་ཆེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདྲེན་ཞེ་ན། རྩ་འདབ་རེ་བཞི་བའི་ལྟེ་བར་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་ཡིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་
པོ་ལྔ་བསྲེགས་ཤིང་། སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ཁམས་བཞི་ཡང་བསྲེགས་པ་སྟེ་ཕུང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་རྟོག་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཅོམ་ཞིང་འགགས་ནས་རྡུལ་གྱི་མེ་རི་དེ་ཉིད་ཆེར་འཕེལ་ཏེ། རིམ་གྱིས་གྱེན་དུ་སོང་བ་སྤྱི་བོའི་

242

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རི་བོང་ཅན་ནམ་ཟླ་བ་བྱང་སེམས་དཀར་བོ་ཧཾ་ཡིག་ལ་རེག་པས་ཞུ་སྟེ་སྤྱི་བོ་ནས་
རིམ་གྱིས་འཛག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་། སྙིང་

གར་མཆོག་དགའ་དང་། ལྟེ་བར་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་། ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ན་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྔར་འོངས་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་གྱེན་དུ་སོང་བ་ལས་ལྟེ་བར་
དགའ་བ་དང་། སྙིང་གར་མཆོག་དགའ་དང་། མགྲིན་པར་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་།
སྤྱི་བོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་

བཞི་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྔར་མིང་བསྡུས་པའི་དོན་ཞུས་པའི་ལན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཧེ་ཡིག་གི་དོན་ནོ། །
འདི་ནི་པདྨ་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་གཡས་རོ་མ་ནས་སོང་སྟེ་སྙིང་ཁའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་དང་། ཡུམ་བཞིའི་ས་
བོན་གྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྲེགས་ཤིང་ཞེས་
འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཏུམ་མོ་སྦར་བ་རོ་མ་ནས་གྱེན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བྱེད་པ་ནི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བ་ལ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་མ་ཆགས་པར་སྣང་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར་གསུངས་པ་ནི། ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དྷཱུ་ཏིའི་ལམ་ནས་ཡར་སོང་བས་སྙིང་གའི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་བསྲེགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་བསྲེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་
མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན་ཡུམ་བཞིའི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་རྩ་ནང་ན་གནས་པ་ལ་མེ་དེས་རྩའི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐོར་ཞིང་འཁྱིལ་བས་བསྲེགས་ཏེ་

243

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅསཡར་སོང་བ་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་གནད་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་སྟེ་རང་གི་སྣ་བུག་
གཡས་ནས་བྱུང་ཞིང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་ཞུགས་པས་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲངས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཤངས་བུག་
གཡས་ནས་བྱུང་སྟེ། རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་སྔར་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་དྷཱུ་
ཏཱིའི་ལམ་ལ་བབས་ནས་སྔར་རྩ་ནང་གི་ཁམས་བསྲེགས་པའི་གནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་གསོས་པར་བྱས་པའི་འབར་འཛག་གི་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བསྟན་པ་འདི་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གསུངས་པའི་གཏུམ་མོའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཞིབ་བར་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གཏུམ་མོའི་སྒྲ་དོན་ནི། པདྨ་ཅན་ལས། གཏུམ་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འབར་བ་ཞེས་པ་ནི་མཆེད་པ་སྟེ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཨཱ་ལི་ཞེས་པ་ནི་རི་མོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རི་མོ་ནི་རྡུལ་གྱི་རི་མོ་ཞེས་ཁ་སྦྱོར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། ཙཎྜཱ་ལི་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

ཧེ་རུ་ཀའོ། །དེའི་རིགས་ནི་དེ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལེའུའི་སྐད་དོད་པ་རི་ཙྪེ་ད་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་དོན་དང་ཚིག་གི་ལེའུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དང་པོའོ། །ཞེས་པ་ནི་གཉིས་པ་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་སོ། །ལེགས་བྱས་
སྨིན་པས་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ། །ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་གསལ་བའི་དཔལ་བྱིན་

244

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པས། །རྒྱུད་སྡེ་ནམ་མཁའི་དོ་རར་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་རོལ་པའི་
གར་བྱེད་དོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་
བཤད་པའོ། །

༼སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ།༽
༈ གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

༼ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྔགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་
སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། གསུང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར། སྐུ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ལས། ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་
ཟིན་ནས། གསུང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་པདྨ་ཅན་ལས་འབྱུང་བ་སྔ་ཕྱི་དག་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར་གླེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞིས་མཚོན་པའི་རྩ་འཁོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་བཤད་དེ། རྩ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་སྔགས་
བསྟན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

245

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །

༼སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། བཤད་རྒྱུད་སམྦྷུ་ཊི་ལས། གྲུ་གསུམ་དག་པ་ཨེ་ཡི་དབྱིབས། །དབུས་

སུ་དགྱེས་པའི་ཨེ་ཝཾ་ཡིན། །གྲུ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་བ། །རྡོ་རྗེ་ར་ཡི་རྣམ་པར་འབྱུང་། །བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱར་བཤད། །དེ་ཡི་ནང་སོན་པདྨ་ནི། །འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྙིང་པོར་བཅས། དེ་ལ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་འདྲེས། །སྡེ་ཚན་བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་དང་། དེ་རྣམས་དབུས་སུ་ཟེའུ་འབྲུ་ལ། །དམ་པའི་དབང་ཕྱུག་མ་ཡོད་དེ། །སྡེ་ཚན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

ནི། །ཡི་གེ་དམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐོར། །ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན། ནག་པོ་སྤྱོད་པས་སྔགས་བཏུ་བ་རྫོགས་རིམ་དང་སྦྱར་བ་སྐབས་འདིར་གསུངས་པས་དེའི་ལུགས་ལྟར་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། སྔགས་བཏུ་བའི་གནས་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེའི་ནང་དུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་བྲིས་པའི་ལྟེ་བར་ཨ་ཐུང་དང་། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་
ཡ་ཤ་སྟེ་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་བཀོད་པ་ལས་སྔགས་ཐམས་ཅད་འཐུ་
བ་ཡིན་པས། ཀུ་མུ་ཊིར། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་གཉིས་ནི་སྔགས། །ཡང་ན་དེ་ལས་གང་བཏུས་པ། །ཞེས་དྲངས་པ་ལྟར། གང་ལ་འཐུ་བའི་གཞི་དབྱངས་གསལ་དང་དེ་ལས་བཏུས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །དེ་ལ་འཐུ་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དུ་བཀོད་པའི་གནས་ཆོས་འབྱུང་

246

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གིས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཨེ་ཡིག་གྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་མཚོན་པ་དང་། ལྟེ་
བ་དང་འདབ་མ་ལ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་
ཏཱིའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་དང་། འདབ་མ་རྣམས་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡི་གེ་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་བཀོད་ནས་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་སྟོན་ཅིང་། འདིས་འཁོར་ལོ་གཞན་གསུམ་གྱི་དབུས་

དང་། རྩ་འདབ་ལ་ཡི་གེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འགོད་པའང་མཚོན་པར་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་དབྱངས་ཡིག་གིས་ཁམས་དཀར་པོ་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་ཁམས་དམར་པོ་མཚོན་པས་རྩ་འདབ་ཀྱི་ནང་གི་ཁམས་དཀར་དམར་
ཐམས་ཅད་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གནས་དེར་འདུས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པར་ཡང་
སྟོན་ལ། དབུས་ཀྱི་ཨ་ཡིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་
པ་ཡིན་ཏེ། སམྦྷུ་ཊིར། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། །སྔགས་ནི་ཡིག་འབྲུའི་
དབང་ཕྱུག་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དེས་ན་དེ་ལྟར་མཚོན་པར་གསུངས་པས་ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྦྱོར་བར་སྟོན་ཅིང་། ཨ་ཡིག་གིས་སྟོང་ཉིད་མཚོན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ན་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པས་དེ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་གསང་བའི་བདག་པོ་ཨ་ཡིག་ལ་གནས་པས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་བྱས་ནས། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གསུངས་པ་སྟེ། །གཞན་དུ་སྔགས་སྒྲུབ་ཆོ་ག་ཡིས། །བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་མེད། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པས། །རང་

247

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤདབཞིན་མེད་ཉིད་བསམས་པ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ངེས་པར་འཐོབ། །གཞན་དུ་འབའ་ཞིག་འགྱུར་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་སྔགས་བཏུ་ནང་བཤད་ཀྱི་ཨ་ཡིག་གིས་སྟོང་ཉིད་མཚོན་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་མན་སྙེར་དྲངས་སོ། །བཏུས་པའི་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པར་གསུངས་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནང་ལ་བཤད་པས་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནི་རླུང་འཇུག་
གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་
སྦྱོར་བ་སྟེ། འདིས་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེར་སྔགས་སྡེ་ཚན་དུ་ཞིག་བསྟན་པ་ནི་ཚིག་དོན་གྱིས་རྟོགས་ལ། ལས་སྦྱོར་
གྱི་སྔགས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིའི་དོན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་
མཐར་ཕྱིན་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ལ་མི་བལྟོས་ལ། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རབ་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་དག་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ལ་སོགས་པའི་ལས་རབ་འབྱམས་མཐའ་དག་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་

ཚེགས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་

བལྟོས་ལ། ཕྲན་ཚེགས་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པའང་ཡོད་ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་མ་ཕྱིན་པས་ལས་དེ་དག་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་རྫས་དང་སྔགས་དང་

248

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
སྨན་དང་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤས་ཆེར་བལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་དག་གསུངས་སོ། །དངོས་གྲུབ་དང་ལས་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་པ་མེད་མི་རུང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་

གསུངས་པ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལེའུ་འདིར་གསུངས་པའི་ལས་སྦྱོར་རྣམས་ལ། ཆར་དབབ་པ་ལ་སོགས་པ། བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་ཟད་བརྟན་ཅིང་བཟླས་པས་ལྷ་ནི་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དང་། སྡེ་རེངས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་
འཛིན་པ་དང་རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལའང་

བལྟོས་དགོས་པའི་རིམ་པ་དག་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རང་རང་གི་སྒོས་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་
གྱི་སྔགས་རྣམས་ལའང་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་འབུམ་དང་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩོད་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་བཞི་འགྱུར་དུ་བཟླས་དགོས་པར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་

སྲེག་ཀྱང་སོང་བ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ལས་སྦྱོར་རྣམས་ལ་དུས་དང་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་དང་ཆས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

༼གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཏོར་མ་དང་། ས་བོན་དང་། བཟླས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། བསྲུང་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། ལས་

249

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤདསྦྱོར་གྱི་སྔགས་ཏེ་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཏུ་ངེས་པ་ལས། སྔགས་ནི་སྙན་གསན་འབེབས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷ་བསྒོམས་པ་དང་། མཆོད་པ་
དང་། རབ་གནས་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལས་ཚོགས་ཀུན་ལས་
གཏོར་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཐོག་མར་གཏོར་སྔགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་རྣམས་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཚོན་ཞིང་། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་
སྦྱར་བས་ༀ་གྲུབ་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཚོན་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ༀ་བརྗོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ལེན་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། ༀ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད། །མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་དོན། །ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྔགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཨ་ཀཱ་རོའི་ཀ་ར་ནི་ཡི་གེ་ལའང་འཇུག་པས་ཨ་ཡིག་གོ །མུ་ཁཾ་ནི་ཁ་དང་སྒོ་དང་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་སྒོ་སྟེ། མདོར་ན་ཨ་ཡིག་ནི་དང་པོའི་སྒོའོ། །ཞེས་པའོ། །དང་པོའི་སྒོར་འཇོག་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཀུ་མུ་ཊི་ལྟར་ན། ཨ་ཡིག་དེ་ལས་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་
མཆོག །དོན་ཆེན་སྡེ་ཚན་འདྲེན་པ་ཉིད། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་ཀུན་ནི། །དེ་ཉིད་ལས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལས་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟར་དང་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། སརྦ་སོགས་ཀྱིས་དེའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་ཏེ། སརྦ་དྷ་རྨ་ཎཾ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཨཱ་དྱ་ནུཏྤན་ན་ཏྭ་ད་ནི་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཨ་ནི་སྐྱེ་མེད་

250

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཚོན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་དེ་འགྲུབ་བྱེད་པའི་སྔགས། །ངེས་པར་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྔགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དབང་ཕྱུག་
མཆོག །ཅེས་སོ་ཞེས་འཆད་ལ། པདྨ་ཅན་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་རྟེན་
འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཏོར་མས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དེ། པདྨ་ཅན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེར་ལྷག་པར་མོས་ཏེ། ཨ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྨི་ལམ་

དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཏོར་མ་སྦྱིན་

པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་ནི་རང་དང་མགྲོན་གཉིས་ཀའི་སྒོ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའོ། །ཕཊ་ནི་གདུག་པ་
ཅན་བཟློག་པར་བྱེད་པའོ། །སྭཱ་ཧཱ་ནི་སྒོ་གསུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་སརྦ་དྷརྨ་ཎཾ་ཞེས་པ་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་ལ། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་གཏོར་མའི་
སྔགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་ཀུ་མུ་ཊིར་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་འགྲོ་བ་དྲུག་དང་། དེའི་གཏོར་མའམ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་སུ་བཤད་ཀྱང་། པདྨ་ཅན་
གྱིས་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་སྔགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་འདོད་དགོས་ཤིང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་འབྱུང་པོ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བཅས་ལ་བཤད་དོ། །གཏོར་མའི་སྔགས་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་ལ་བྲུཾ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ནི། གཏོར་མའི་རྫས་རྣམས་བིར་ཤུ་མ་མུའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ལྔར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྷཱ་ཝས་བཤད་དེ། འོན་

251

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤདཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། བྲུཾ་ཨཱཾ་ཛྲཾ་ཁཾ་ཧཱུཾ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་དང་དབང་རྫས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་དང་གཏོར་མ་བྱིན་རླབས་སོགས་སྐབས་དུ་མ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །རྒྱུད་འདི་ལ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་སྔགས་ཉིད་སྔོན་དུ་གསུངས་པ་ལ། ༀ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་བ་ནི་རོལ་པའམ་ལྷའོ། །པི་ཙུ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་འདབ་བལ་ཏེ། སྙིང་

རྗེས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་བལ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོས་རྩ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་པི་ཙུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བཛྲ་ནི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འཇོམས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དེ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །
འདི་ནི་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་སྙིང་པོའོ། །པ་ད་ཞེས་པ་རྐང་པ་དང་ཚིག་དང་། གནས་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འགྲེལ་པར་ཚིག་ལ་བསྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། དངོས་སུ་ཁྱད་པར་མ་བསྟན་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་གི་དང་པོར་ༀ་
གྱི་རྣམ་པ་དང་། མཐར་ནི་སྭཱ་ཧཱ་དང་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྭཱ་ཧཱའི་གོང་གི་ནང་དུ་གཞུག་གོ །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་དང་། ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྔགས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དཀྲུག་པ་ལ་སྦྱར་གྱི། གཞན་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ་མ་

ཡིན་པར་ཀུ་མུ་ཊི་ལས་བཤད་དེ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། ༀ་ཨཱཿ་བྲུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། སོགས་དང་། ༀ་ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་ཡ་ཤ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་དང་། ༀ་ཨ་ཨཱ་ཞེས་པ་ནས་ཨཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའོ། །ༀ་ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་ཡ་ཤ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པ་འབུམ་ཕྲག་བཞི་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེ་བ་བཟླས་ཏེ་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན། ལག་པ་གཡས་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་བྲིས་པའི་རྩིབས་རྣམས་ལ་ཨ་ཀ་སོགས། ཡི་

252

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གེ་བརྒྱད་དང་། མུ་ཁྱུད་ལ། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི། ལྟེ་བར་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲིས་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་པ་བཀབ་ནས་ཁ་རླངས་མ་ཤོར་བར་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པའི་སྔགས་བཟླས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་བསྟན་ན་རྣམ་པར་འཁྲུག་པར་འགྱུར་བས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དཀྲུག་པའི་སྔགས་སོ། །ཨ་ཨཱ་སོགས་རེ་རེ་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རེ་རེའི་ས་བོན་ནོ། །མགོར་ༀ་དང་མཐར་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ་སྦྱར་ཞིང་མགོར་ཟླ་ཕྱེད་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ནི་དེ་དག་རྣམས་སོ་སོའི་བཟླས་པའི་སྔགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ༀ་སྔར་ལྟར་རོ། །ཏྲཻ་ལོ་ཀྱ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མོ། །ཨཀྵེ་པ་ནི་སྡུད་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་སྡུད་པ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བོད་པའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པ་ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྙིང་པོའོ། །ༀ་སྔར་ལྟར་རོ། །ཛྭ་ལ་ཛྭ་ལ་ནི་འབར་བ་སྟེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
འབར་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །བྷྱོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བོད་པའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་
ཧཱ། ཕྱག་བཞི་པའི་སྙིང་པོའོ། ༀ་སྔར་ལྟར་རོ། །ཀི་ཊི་ཀི་ཊི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བདུད་ཐམས་ཅད་ཆོམས་ཤིག་པའོ། །གང་གིས་ན། བཛྲ་སྟེ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེས་སོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྙིང་པོའོ། འདི་དག་ནི་པདྨ་ཅན་ལྟར་བཤད་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཚངས་པ་དབང་པོ་ཁྱབ་འཇུག་དྲག་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་གཙོ་
བོ་རྣམས་ནི་ཏྲཻ་ལོ་ཀྱའོ། །ཨཀྵེ་པ་ནི་ཚར་གཅོད་པའོ། །ཛྭ་ལ་ནི་འབར་བའོ། །བྷྱོ་ནི་གདུག་པ་རྣམས་སྲེག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། བྷྱོའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཀི་ཊིའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
རྗེས་སུ་འཛིན་པའོ། །བཛྲེ་ནི་གདུག་པ་ཅན་ཆད་པས་གཅོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །ༀ་ཨཱཿ

253

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤདཧཱུཾ་སོགས་དང་། ༀ་རཀྵ་སོགས་ནི་གོ་སླའོ། །
དེ་ལྟར་བསྙེན་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྔགས་རྣམས་བསྟན་ནས་ལས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་སོགས་སྔར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས། རྡོ་རྗེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༀ་ཧཱུཾ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་རེངས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀར་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༀ་ཨཾ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའི་
སྔགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱེད་པའོ། །ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༀ་ཁཾ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའི་
སྔགས་ཀྱིས་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༀ་ཛྲ່་སྭཱ་
ཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་དངངས་པར་བྱེད་པའོ། །བདག་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༀ་བྲུཾ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་ཚ་བའི་རིམས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྤྱོད་དོ། །མཁའ་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༀ་ཧཱུཾ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་
ཀྱིས་འགུགས་པར་བྱེད་པའོ། །ས་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༀ་གྷུ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གསོད་པར་བྱེད་པའོ། །ༀ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་ཧྲཱིཿ སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པ་ནི་ཀུ་རུ་
ཀུ་ལླེའི་སྔགས་སོ། །
འདིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མདོ་ཙམ་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལེའུར་སྟོན་ལ། ལས་ཚོགས་འདི་དག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཡང་། རེངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། བཟླས་པ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་། སྔགས་དང་། རྒྱུད་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱོར་བས་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྒྱུད་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། འདིར་ལས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་

254

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལས་རྙེད་པ་སླ་བའི་ཕྱིར་འདིར་བདག་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆར་དབབ་པའི་ལས་ནི་གཞུང་ཅུང་ཟད་འཁྲུགས་པ་བསྡེབས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་། རྩ་སྔགས་
ཀྱི་བཟླས་པ་རྫོགས་པས། གྲོང་ངམ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་རླུང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྫིང་བུ་གསར་བ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཀླུ་གནས་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་ངོགས་
ནས་བླངས་པའི་འཇིམ་པ་ནག་པོ་དེ་ཉིད་ཨ་ཕུཿ ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིམ་པའི་རྣམ་པར་གནས་པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་

སོར་བཞི་བ་སྟོད་མི་ལ་སྦྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་བདུན་དང་ལྡན་པ། སྨད་སྦྲུལ་མཇུག་འཁྱིལ་བ། ལག་པ་བཞི་བ། གཡས་གཉིས་ན་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་དང་རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་གཉིས་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་བྱས་ལ། སོ་མ་བཏང་བའི་ཁམ་ཕོར་ཁ་སྦྱར་དུ་ནི་བཞག་པ་སྟེ། བཅུག་ནས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་

བཅུག་པའི་སྣོད་དེ་རྫིང་བུའི་དབུས་དེར་སྟེགས་བུ་ལ་བཞག་གོ །
དེ་ནས་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་དོན་དུ་ས་ཆོག་དང་། སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་དང་། བུམ་པ་སྟ་གོན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟ་
གོན་རྣམས་བྱས་ནས། རྫིང་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཁམ་ཕོར་ཁ་ཕྱེ་བ་སྟོང་པར་བསྒོམས་ཏེ།
སྟོང་བའི་ངང་ལས་མཐའ་ཡས་དམ་ཚིག་པ་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བར་བསྐྱེད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་དང་མཐའ་ཡས་དམ་ཚིག་པའི་སྙིང་ཁའི་འོད་ཀྱིས་ས་འོག་ནས་མཐའ་ཡས་བཀུག་པ་བསྟིམས་ནས་དངོས་ཡིན་པར་ཞེན་པ་དྲག་པོ་བྱ། སྤྱན་དྲངས་པའི་དབང་གི་ལྷས་དབང་བསྐུར་པར་བསམས་ཏེ། དངོས་སུ་བུམ་པ་འོ་མ་དང་ཞོ་

255

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤདདང་མར་དང་སྦྲང་རྩི་དང་ཀ་ར་སྟེ་བདུད་རྩི་ལྔས་བཀང་བས་ནི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་

སྤྱི་བོ་ནས་ཅུང་ཟད་བླུག །མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་བཀྲུ། མེ་ཏོག་ནག་པོས་ནི་མཆོད་ཅིང་། དེས་མཚོན་པའི་སྤོས་དང་མར་མེ་དྲི་དང་ཞལ་
ཟས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་ཅིང་། ཀླུ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་མཁན་པའི་ཁུ་བས་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་བྱུག །གླང་པོ་ཆེའི་ཆང་གྷིའུ་ཝཾ་གིས་ནི་གཟུགས་དེའི་མགོ་བོ་བྱུག །བ་ནག་མོའི་འོ་མས་ནི། དགང་བ་སྟེ་ཅུང་ཟད་གཏོར། གཞོན་ནུ་མ་མ་ཉམས་པ་མདོག་ནག་མོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཀལ་བ། རམས་ཀྱིས་བཙོས་པའི་སྐུད་པས་ནི། རྒྱ་གྲམ་དུ་
དཀྲིའོ། །དེའི་སང་ཉིན་རྫིང་བུ་དེའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་
པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གོ་སླའོ། །དེའི་དབུས་སུ། བདུད་བཞིའི་དོད་ལ་མཐའ་ཡས་མནན་པའི་ཞེས་པ་ནས། མཐའ་ཡས་འཇིགས་པའང་འཇིགས་པར་མཛད་པ་བྲིའོ། ཞེས་པའི་བར་ལྷག་མ་གོ་སླ་ལ། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཀླུ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་མནན་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་བྲི་ཞིང་། རྡུལ་ཚོན་གྱིས་ལྷ་བྲི་བར་མ་ནུས་

ན་གདན་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་བྲི་བར་བྱའོ། །
དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ་དང་། བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་
དང་། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་རྣམ་བྱ་བར་བླ་མ་དག་བཞེད་པ་ལེགས་པས་དེ་དག་རྫོགས་པ་ན་རྫིང་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཁམ་ཕོར་ཁ་ཕྱེ་ནས་བཞག་ལ། གཟུགས་བརྙན་ཨ་
ཕུཿ ལས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྟིམས་པ་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །ཨ་ནི་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། ཕུཿ ནི་ཀླུ་སྤྱིའི་ས་བོན་ནོ། །ཁམ་ཕོར་ནང་དུ་བ་ནག་མོའི་འོ་མས་བཀང་ལ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཐའ་ཡས་གཟིར་ལ་ཆར་དབབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ནང་གི་

256

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མ་རུངས་པའམ་ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྔགས་བཟླས་ཏེ། སྔགས་གང་ཞེ་ན། ༀ་གྷུ་རུ་གྷུ་རུ། གྷུ་ཊུ་གྷུ་ཊུ། མ་ཤ་མ་ཤ། གྷ་ཊ་གྷ་ཊ། གྷོ་ཊ་ཡ་གྷོ་ཊ་ཡ། ཞེས་པ་རྣམས་བསྒྱུར་དུ་མེད་ལ། ཨ་ནན་ཏ་མཐའ་ཡས། ཀྵོ་པ་ཀཱ་ར་ཡ་བསྐྱོད་
པར་གྱིས་ཤིག །ནཱ་ག་ཨ་དྷི་པ་ཏ་ཡེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའོ། །ཧེ་ཧེ་རུ་རུ་ཀཾ་ནི་ཧེ་རུ་ཀའི་བཀས་སོ། །སཔྟ་པཱ་ཏཱ་ལ་ག་ཏ་ནཱ་ནཱ་ག་ནི་རྐང་འོག་རིམ་པ་བདུན་ན་གནས་པའི་ཀླུ། ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཁུག་ཅིག །བརྵ་ཡ་ཕོབ་ཅིག གརྫ་ཡ་སྒྲོགས་ཤིག །ཏརྫ་ཡ་རྟོགས་ཤིག ཕུཿ ཕུཿ ཕུཿ ཕུཿ ཕུཿ ཕུཿ ཕུཿ ཕུཿ ། ཞེས་པ་ཀླུ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཆར་མི་འབབ་ན་སྤོགས་ཆོག་ནི་དེའི་ཚེ་སྔགས་འདི་ལྡོག་ལ་བཟླ་སྟེ། ཧཱ་སྭཱ་ཞེས་པ་ནས། ༀ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་བས་ཆར་འབབ་བོ། །གལ་ཏེ་མི་འབབ་ན་དེའི་ཚེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ཨརྫ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་པན་སའམ་སྡོང་བུ་དཀར་བོ་སྟེ། མཚན་མོ་ཆེར་སྐྱེས་པ་སྔ་དྲོ་ཉི་མས་རེག་པ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱར་འགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོག་པ་ལྟར་འགས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཆར་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་གའོ། །དེ་ནས་ཆར་ཆེས་པ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྤྲིན་བྲལ་བ་བཤད་དེ། ཧེ་རུ་ཀའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་

རས་ལ་ཉེ་བར་འདུག་པས་ཐལ་ཆེན་དང་ཡུངས་ཀར་འཐོར་བ་ལ་བརྩོན་པས་སྔགས་བཟླ་ཞིང་བྲལ་ཏེ། ༀ་ཨཱརྱ་ཨཱརྱ་ཤྨ་ཤཱ་ན་བྲི་ཡཱ་ཡ་ཞེས་པ་འཕགས་པ་དུར་ཁྲོད་ལ་དགྱེས་པའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་སྔར་ལྟར་ཏེ། སྤྲིན་བྲལ་བའི་ཆོ་གའོ། །ཕ་རོལ་
གྱི་སྡེ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་ཁ་ཊིཀའམ་རྡོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཤད་དེ། ཁ་ཊི་ཀ་
དང་ནང་གི་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་། ཀུ་ཐཱ་ར་ཙྪིནྣ་རྩ་ལོང་རྡོལ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དག་དང་

257

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤདལྷན་ཅིག་བཏགས་ལ་མིག་འབྲས་ཙམ་གྱི་རི་ལུ་བྱས་ཏེ། ཧེ་རུ་ཀའི་སྐུའི་ཁར་བཅུག་སྟེ། སྔགས་ནི་ༀ་བཛྲ་ཀརྟ་རི་རྡོ་རྗེའི་གྲི་གུག་ཧེ་བཛྲ་ཡ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་བཀས། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེ་བ་བཟླས་ཤིང་། ལས་སྦྱོར་གྱི་སྔོན་དུ་བསྙེན་
པ་འབུམ་བྱས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་སྐུ་གཟུགས་རང་གི་ཁ་ནས་རི་ལུ་རང་ཕྱུང་སྟེ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མ་བྱིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བཟླས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་རྡོ་རྒྱུས་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་ཀྱི་མགྲིན་པ་ལ་རི་མོ་བྱས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགྲིན་པ་ལ་རི་མོ་དེ་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་ན་དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེའི་གྲི་གུག་གིས་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་ཀྱི་མགྲིན་པ་བསྐོར་ཞིང་བསྐོར་ནས་
བཅག་ན་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་

གི་ཆོ་གའོ། །འདི་སྔོན་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་སོ། །
མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་བགས་པར་འདོར་པས་ཐིག་ལེ་བསྒྲུབས་ཏེ། ཚངས་བའི་ས་བོན་པ་ལ་ཤའི་འབྲས་བུ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བཏབ་པ་
ཕྱིས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བླངས་ཏེ་བསྒྲུབས་ནས། ཀུ་ཐཱ་ར་ཙྪིནྣ་དང་ཆ་མཉམ་དུ་
བསྲེས་ལ། རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཉི་མ་གཟས་ཟིན་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བཏག་ཅིང་།
བཏགས་ནས་དགྲ་སྟའི་གཟུགས་བྱས་ཏེ། དེ་རྐང་བས་མནན་ནས་སྔགས་འདི་བཟླས་ཏེ། ༀ་བཛྲ་ཀུ་ཐཱ་ར་རྡོ་རྗེ་དགྲ་སྟས། ཕཱ་ཊ་ཡ་ཕཱ་ཊ་ཡ་ཁོས་ཁོས་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་བྱེ་བ་བཟླས་ནས་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ན་ཉིན་མཚན་ཐོག་ཐག་པ་བཟླས་ཏེ། དགྲ་སྟ་ལ་དུ་བ་དང་འོད་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བྱུང་བ་ན། དེ་བརྟགས་ནས་

258

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རང་གི་དཔྲལ་བར་ཐིག་ལེ་དགྲ་སྟ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། ཕྱག་བྱས་ན་གང་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་དེ་འགས་སོ། །ལྷ་བགས་པའི་ཆོ་གའོ། །དགྲ་བོ་ཚ་བས་གདུང་བར་བྱ་བར་འདོད་པས། ཨརྐ་ཉི་ཤིང་བའི་ལོ་མ་ལ། དུག་དང་། སྐེ་ཚེ་དང་། ཙི་ཏྲ་ཀ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བས་དགྲའི་
མིང་བྲི་ཞིང་། འབྲས་ཕུབ་ཀྱི་མེ་ལ་གདུང་སྟེ་སྔགས་ཁྲི་བཟླས་སོ། །ༀ་ཧེ་བཛྲ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །ཛྭ་ར་རི་མས་སོ། །ཤ་ཏྲུཾ་བྷྲཱུཾ་དགྲ་བོ་ལ་ཐོབ་ཅིག་གོ །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཚ་བའི་རིམས་ཕྱེད་པའི་ཆོ་གའོ། །སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཁྲི་བཟླས་པས་འགྲུབ་བོ། །ཆང་སྐྱུག་
པར་བྱ་བར་འདོད་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྟེ་བར་ཡཾ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་མཾ་གྱི་རྣམ་པ་གྱུར་པ་ལས་ཆང་ལྟོ་བར་
བསྒོམས་ཏེ། སྐྱུག་པར་བྱེད་པར་བལྟས་ཤིང་བསྒོམས་ན་ཆང་སྐྱུག་གོ །སྔོན་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་སོ། །
འདོད་པས་རབ་ཏུ་མྱོས་མ་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས། མྱ་ངན་མེད་པ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ཨ་ཤོ་ཀའི་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ་གོས་དམར་བོ་བགོས་ནས་མྱོས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་པོ་སོ་ཆ་བཟའ་ཞིང་། ཀཱ་ཀཱ་མ་ཙི་ཀ་རྒྱ་
སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བས་རང་གི་དཔྲལ་བར་ཐིག་ལེ་བྱས་ནས་སྔགས་བཟླ་སྟེ། ༀ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་ཧྲཱིཿ ཨ་མུ་ཀ་མེ་ཧྲཱི་བ་སི་བྷ་ཝ་ཏུ་ཆེ་གེ་མོ་བདག་གི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིག་སྭཱ་ཧཱ། སྔོན་དུ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེའི་བཟླས་པ་སོགས་རྫོགས་པས་ལས་སྦྱོར་གྱི་ཚེ་སྔགས་འདི་ཁྲི་
བཟླས་པ་ཡིས་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་འདོད་པ་བཞིན་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས། འབྲས་སཱ་ལུ་བཏགས་པའི་འགྱུར་བ་ཟན་ལ་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མའི་གཟུགས་བྱས་ལ་རླངས་པ་ལ་བཙོས་ཏེ་ཁམ་ཕོར་དུ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆུ་ལ་གཞུག་ཅིང་

259

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤདསྔགས་བཟླས་ཏེ། ༀ་བཛྲ་ཨརྐ་ནི་ཉི་མ་མ་ཙ་ལ་མ་ཙ་ལ་མ་གཡོས་མ་གཡོས། ཏིཥྛ་ཏིཥྛ་བརྟན་པར་གྱིས་གཉིས། ཧེ་བཛྲ་ཡ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་བཀས། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་
བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་བཟླས་ཏེ། བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ནས་རྟགས་བྱུང་བ་ན་ལས་
སྦྱོར་གྱི་ཚེ་ཁྲི་བཟླས་པས་ཉི་མ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །སྔོན་གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པས་མཛད་པར་གྲགས་སོ། །ༀ་ན་གྲཱ་ན་གྲཱ་ཀུ་མ་རི་ཀི་དི་བྱེ་ལོ་ཙ་ན་ནེ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་འདི་སྔོན་དུ་འབུམ་བཟླས་ཏེ་པདྨ་དམར་བོའི་སྦྱིན་སྲེག་ཁྲི་བྱས་ནས།
དུས་མ་ཡིན་པ་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་མམ་བདུན་གྱི་མཚན་མོའི་དུས་སུ། རྐུན་མ་ངོས་གཟུང་བའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་མའམ་ཁྱེའུ་གྲོང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་

མ་གོས་པའི་མིག་དག་ལ་སྔགས་དེ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མངོན་པར་བསྔགས་ནས། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པས་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་མཆོད་ཅིང་། སང་ནུབ་ཁོ་བོའི་དོན་བསྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་སྙན་གསན་དབབ་བོ། །
དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་བའམ། བརྒྱད་པའི་སྔ་བའི་དུས་སུ་བུམ་པ་བུམ་རྫས་དང་བཅས་པའི་ཆུས་བཀང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བཤམས་པའི་མར་མེ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོ་བྱད་རྣམས་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པ་དང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱས་ནས། འབྲུ་མར་དང་ཨ་ལཀྟ་རྒྱ་སྐྱེགས་
ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་སྔགས་གོང་གི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མངོན་པར་བསྔག་
གོ །དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། བླུགས་ལ་སྔགས་བཟླ་ཞིང་ལེགས་པར་ཕྱིས་ནས་གཞོན་ནུ་མའི་མིག་ལའང་། སྔགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བསྔགས་ནས། ཐོད་པའི་མར་མེའི་འོད་

260

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལ་གཞོན་ནུ་མ་ལ་མཐེ་བོང་བསྟན་ཏེ། ངའི་རྫས་སུས་ཁྱེར་ཞེས་སམ། དགོས་པའི་དོན་ཅི་མཐོང་བ་སྨོས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ལ་གཞོན་ནུ་མ་དེས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་རྫས་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱེར་རོ། །ཞེའམ་གཞན་ཡང་དགོས་པའི་དོན་
དག་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེའི་མོས་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པས། རྡོ་རྗེ་སྐར་མའོ། །བེ་རུ་ཊ་ཡ་ཞེས་སོགས་དུད་འགྲོ་ལྔ་བསྐྲད་པ་ནི་གོ་སླ་སྟེ། འདི་དག་ལའང་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་འབུམ་འབུམ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་ཁྲི་བྱ་བར་བླ་མ་དག་བཞེད་དོ། །རྡོ་རྗེ་མ་
དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔར་རེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དག་དང་། རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྙིང་ལ་

འགྲོགས། །བཟླས་པའི་ལྕགས་ཀྱུས་འཁོར་ལོ་དྲངས། །ལྷ་ཡི་སྙེམས་པས་རབ་དྲེགས་པའི། །སྔགས་པ་དཔའ་བོ་ལས་ཀུན་བྱེད། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་
གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་
བྱ་བ་ལས་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་པ།༽
༈ ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

261

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

༼ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ།༽
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་ཐུགས་དང་། གཉིས་པས་གསུང་སྔགས་བཤད་ཟིན་ནས། དེ་ནས་སྐུ་ལྷའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་ལུགས་དགོད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །

༼སོ་སོའི་ལུགས་འགོད་པ།༽
དང་པོ་ལ། མཁས་པ་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་ལུགས་དང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བླ་མ་ལ་མ་བལྟོས་པར་འདུག་པ་རྣམས་རྨོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འདིར་དཀྲུགས་ཏེ་གསུངས་པས་ན། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་
སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ནི་སྤངས་ཏེ་འཁྲུགས་པ་སྡེབས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས། རྣལ་འབྱོར་བས་རང་གི་སྙིང་གར་བཾ་དམར་བོ་ལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་བོ་དང་། རཾ་དམར་བོ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་བསྒོམ་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་རེ་ཕ་བསྒོམ། ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀའོ། །དེ་ནས་མཐུན་རྐྱེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ནི། ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་བལྟས་ནས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། གཡུང་མོས་སྐུ་ལ་འཁྱུད་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་རོ། །
དེ་ནས་རྒྱུད་འདིར་མེད་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་གུར་དུ་མཐོང་བ་བླ་བ་ནི། སྡིག་

262

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཤགས་ཡི་རང་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་ནི། དང་པོར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིའོ། །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི། ཡང་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །གོང་དུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པར་
མ་ཟད་ཡང་ནི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་ཞེས་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་
ཙམ་བསྒོམ་མམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན་ལ་དེར་མ་ཟད་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་པར་བསྒོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་པ་ལ་ནི་ས་བོན་བསྡུ། །ཞེས་སོགས་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་རེ་ཕས་ཞེས་སོགས་ཏེ། བཾ་དམར་བོ་ལས་མདུན་དུ་པདྨ་དམར་བོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རེ་ཕས་ཏེ་རཾ་དམར་བོ་ལས་ཉི་མ་སྔོན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས། ཉི་དེར་ཧཱུཾ་བྱུང་བར་བསྒོམ་པ་ནི་ས་བོན་བསྡུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་བསྡུ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཡན་ལག་གཉིས་པའོ། །དེ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ནི། གཟུགས་བརྙན་རྫོགས་པའམ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཚན་མ་རྫོགས་པའི་དོན་ཏེ་ཡན་ལག་གསུམ་པའོ། །དེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་གིས་མཚན་པ་བྱས་པ་ནི་ཡིག་འབྲུ་དགོད་པའི་དོན་ཏེ་ཡན་ལག་བཞི་བའོ། །དེ་ནས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྭ་བ་དང་གུར་བཅིང་བ་ཡང་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ཉིད་དེ། ཡང་གིས་ས་གཞི་དང་བླ་བྲེ་ཡང་བསྡུའོ། །
དེ་དག་གིས་ནི་རོ་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་མ་བསྟན་ལ། བསྟན་ཡང་དགོས་ན་དེ་གང་ཞེ་ན། བླ་མ་ལ་ཞུ་བའམ་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཙལ་བར་བྱ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་

263

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

ལས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་པདྨ་ལ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་བར་བྱ། །དེ་ལ་ཧཱུཾ་སྐྱེ་སྔོན་པོ་ནི། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཕྱག་གཉིས་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་
པས། བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་པདྨ་དམར་བོ་དང་། དེའི་
སྟེང་དུ་ཉི་མ། དེའི་སྟེང་དུ་རོ་བསྒོམ་པ་ནི། དང་པོར་རོ་ནི་རྣམ་བསྒོམ་པ། །ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིའོ། །རོའི་སྙིང་གར་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྒོམ་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེངས་པ་ནི། ཨཱ་ལི་ཟླ་བ་ཀཱ་ལི་ཉི། །ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ནང་དུ་སོན་པའི་དོན་ནི་ཟླ་ཉིའི་བར་དུའོ། །དེ་ཉིད་ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡིག་གོ །དེ་རྡོར་སེམས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི། །ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཅུའོ། །སྔོན་པོ་དང་སྔོ་དམར་དུ་བསྒོམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་དད་པས་བསྒོམ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་པ་ལ། རང་གི་ལུས་མཚུངས་རྣམ་པར་སྤྲོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་གོ་སླ་བར་ཀུ་མུ་ཊི་ལས་བཤད་ལ། བསྡུས་ནས་སྙིང་ཁར་བཀུག་པ་ན་

ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་མ་བཤད་དེ། ལུགས་འདི་ལ་མ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་བར་སྣང་ལ། སྔོ་དང་ཉི་མ་མཚུངས་པའི་མདོག །ཅེས་པ་ཡང་སྔར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ལན་གཉིས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བཤད་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་འདྲ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དུ་ཅི་ཞིག་མཛད་སྙམ་ན། དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་རྣམ་པར་རོལ། །ཞེས་སོགས་སོ། །
དེ་ལ་དུར་ཁྲོད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་དང་ལུས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཤིང་

264

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་བར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་གནས་པའི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུར་

ཁྲོད་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་གྲགས་སོ། །འོ་ན་ལུས་ཇི་ལྟར་དུར་ཁྲོད་ཡིན་སྙམ་ན།
དབུགས་རྒྱུ་ཞེས་པ་གཉིས་ཏེ། དབུགས་རྒྱུ་དང་སྲོག་ནི་དུར་ཁྲོད་དེ། ཧེ་རུ་ཀའི་ལུས་སོ། །ཕྱག་གཉིས་པའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བར་ཕྱག་བཞི་བ་དང་ཕྱག་དྲུག་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡུམ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་ཡུམ་མེད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་འདིའི་གཞུང་མཐའ་དག་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་ཀ་བསྲུང་འཁོར་དུར་ཁྲོད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་རྟེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་མེད་པར་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མངོན་
རྟོགས་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུགས་པ་སྡེབས་ནས་འཆད་པ་ཀུ་མུ་ཊིའི་ལུགས་སོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་བཞི་བསྐྱེད། ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད། ལྷ་མོ་འཁོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་ཆོག་རིམ་པ་བཞིར་འཆད་ལ། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ། དང་པོར་ཚད་མེད་བཞི་དང་སྟོང་ཉིད་བྱང་
ཆུབ་བསྒོམས་ནས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དཀྲོང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་སུ་
བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོང་བའི་ངང་ལས་དུས་གཉིས་པར་ཡང་ནི་རང་གི་སེམས་ཉི་མར་གནས་པའི་སྟེང་དུ་ལྷའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡིག་བསམས་ཏེ། དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་སྤྲོས་དོན་གཉིས་བྱས་ཧཱུཾ་ལ་བསྡུས་པ་ནི་ས་བོན་བསྡུས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་གཉིས་པའོ། །ས་བོན་དེ་ལས་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྐུར་བཞེངས་ནས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་རོ་གདན་ལ་གནས་པ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་གཟུགས་བརྙན་རྫོགས་པའོ། །

265

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་དགོད་པ་ནི། ཡན་ལག་བཞི་བ་ཡིག་འབྲུ་དགོད་པ་སྟེ། འདི་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་ཕྱིས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་
ཅིག་འཆད་པ་ཤཱནྟི་པའི་ཡན་ལག་བཞི་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། ལུགས་དེའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་ནི། སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ཞེས་པ་སོ་སོར་ཕྲལ་ནས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པས་སྔོན་འགྲོ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པས་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་བོན་བསྡུ་ཞེས་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་དང་། གསུམ་པ་

གཟུགས་བརྙན་རྫོགས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། བཞི་བ་ཡིག་འབྲུ་དགོད་པས་དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་

ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ས་བོན་བསྡུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྫོགས། །བཞི་བ་ལ་ནི་ཡིག་འབྲུ་དགོད། །རྡོ་རྗེ་རྣམ་བཞི་འདི་དག་གིས། །ཐ་མལ་བསྒྲུབ་པའི་བསྙེན་པ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་དོ། །འབྲིང་པོ་རྡོ་རྗེ་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་བསྡུས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ། རེ་ཕས་ཉི་མ་སྔོན་དུ་རྣམ་བསྒོམས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་

པ་ལྟར་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམས། བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པད་ཉིའི་སྟེང་དུ་རོའི་གདན་ལ་གནས་པའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་རྡོ་རྗེ་དང་དེ་ལས་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་རེ་ཕ་བསྒོམ། །ཞེས་པ་ནས། དད་པས་ངེས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། །
རྒྱས་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཆོད། བདུན་རྣམ་དག་ཚད་མེད་བཞི་བསྲུང་འཁོར་རྣམས་འབྲིང་པོ་ལྟར་བྱས། དེ་ནས་བསྲུང་

266

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འཁོར་དང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རོ་གདན་
བསམས་པའི་ཁར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་བལྟས་ནས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཡོ་གི་ཞེ་སྡང་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་དག་གསུངས་ལ། ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་ཀའང་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་ཡུམ་མེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་བརྒྱད་ནི་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཚུར་འདུས་པ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་
ཀྱི་རྣམ་པར་བསྡུས་ནས་པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་ལ་འཁོད་པར། ནམ་མཁའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱབ་པ་ཡི། །རང་གི་ལུས་མཚུངས་རྣམ་པར་སྤྲོ། །བསྡུས་ནས་སྙིང་གར་

བཀུག་པ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། སྙིང་གར་ཞེས་པ་རོའི་སྙིང་ག་ལ་བཞེད་དོ། །བླ་མ་རྔོག་པ་དག་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ལེའུ་འདིར་བསྟན་པའི་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་བསྡུས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། བསྡུས་པ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་བར་འདྲ་བ་ལ། བསྲུང་འཁོར་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་བཞག་ནས་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྒོམ་མོ། །རྒྱས་པ་གསུམ་ནི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཚོགས་བསག །ཚད་མེད་བཞི། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་བསྡུས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ། རེ་ཕས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམས་ནས། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་སྤངས་ཏེ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པའོ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གསུམ་ནི་བསྲུང་འཁོར་ཡན་ཆད་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ། དེ་ནས་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྒོམ། ཕྱི་མའི་ལྔ་བ་

267

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

བཞིན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད། གདན་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རྒྱུའི་ཧེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནི་ཧེ་རུ་
ཀ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པར་བྱ་ལ། དེའི་འཁོར་དང་འཁོར་
ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཕྱི་མའི་ལྔ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་
གཉིས་པ་སོགས་གསུམ་དུ་བཞེངས་པའི་ཚུལ། ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

༼འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་བཟང་སྟེ། ཚུལ་འདི་ཉིད་རང་གི་
ལུགས་སུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དོ། །
དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་གསུམ། བསྐྱེད་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་བཤད་པ། ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་

མོང་གི་སྡོམ། ཡན་ལག་བཞི་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྒྱས་པར་བཤད་

པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

༼བསྐྱེད་ཆོག་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། བྱམས་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པས་ན། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོར་ཚད་མེད་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་

268

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་ནི། ཚད་མེད་བཞིའི་དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། དུས་གཉིས་པར་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་རྣམ་པར་བསྒོམ་ཞིང་གསུམ་པར་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བས་དགེ་
བའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། ཚད་མེད་ཀུན་གྱི་མཐའ་ན་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལྡོག་པས་བཞིར་ཕྱེ་ནས་ཚད་མེད་བཞིར་འཇོག་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དགའ་བས་བསྡུས་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་བྱམས་པ་དང་། ཀ་རུ་ཎའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་བསྡུས་ཀྱི་དོན་གྱིས་སྙིང་རྗེ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་རྗེས་སུ་མྱོང་
བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་། དེ་ཉིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་སྟེ་དཔྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

༼ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ།༽
གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཞིའི་དང་པོ་འདི་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་བཤད་ཚུལ་གཉིས་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མེད་བཞིའི་ཐ་མ་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་མར་ཡང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་
པར་བྱ་སྟེ། དེས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་བསྒོམ་པའང་མཚོན་ནོ། །ཡང་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། འདིས་གོང་དུ་ཚད་མེད་བཞི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
ཆེན་ལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དགོས་པ་

269

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཚད་མེད་བཞི་དང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་བཤད་པས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དྲང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་

འཇའ་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་ལྡང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་བཞིའི་གཉིས་པ་ལ་ནི་ས་བོན་བསྡུ་ཞེས་པའི་ས་བོན་ནི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྡུས་པའོ། །ཡང་ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་

ཞེས་པ་སྟེ། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེས་མངོན་བྱང་ལྷག་མ་གསུམ་བསྡུས་ཤིང་མཚོན་པའོ། །
ཡན་ལག་གསུམ་པ་ལ་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྫོགས་པ་ནི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའམ། ཆོ་ག་གསུམ་ལས་ལྷ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་བཞི་བ་ལ་ནི་ཡིག་འབྲུ་དགོད་པ་ནི་འགྲེལ་བར་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་

འགྲེལ་བ་གྲུབ་ཆེན་ཛཱ་ལན་དྷ་རི་པས་མཛད་པ་ལས། རྒྱུད་ཚིག་འདི་ཉིད་དྲངས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་དམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པ་བཞི་བ་ཡི་གེ་དགོད་པར་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །ཡན་ལག་བཞི་བོ་འདི་ཡང་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་དང་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱིར་སྦྱར་བར་བྱ་བར་བཞེད་ཀྱི། གང་རུང་

གཅིག་ལ་ངེས་གཟུང་དུ་སྦྱོར་བ་མི་བཞེད་དོ། །

༼རྒྱས་བཤད་སྒོ་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྡུས་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་དཔའ་བོ་
གཅིག་པར་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་དང་

270

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཅས་པར་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀ་ལའང་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་རེ་ཕས་ཏེ་རཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉི་མ་སྔོན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས། ཉི་མའི་སྟེང་དེར་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྭ་བ་དང་གུར་བཅིང་བ་ཡང་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་། བླ་བྲེ་ནི་ཡང་གི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ། འོག་དང་སྟེང་དུ་ཚངས་པའི་གནས་ལ་ཐུག་པ་དང་། རྒྱར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱི་རྭ་བ་གྲུ་བཞི་བ་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འཕྲོ་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྭ་བའི་དབུས་སུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོར་ཏེ། སྔོན་དུ་གདན་གྱི་རོ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་
ལ། རོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མཚོན་པར་བརྗོད་དོ། །
དེ་ནས་རོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་གནས་ནས་ཧེ་རུ་ཀ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྙམ་ན། རྡོ་རྗེ་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། རང་གི་ཞེས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་རོའོ། །དེའི་སྙིང་གར་རེ་བ་སྟེ་རཾ་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཉི་མའི་སྟེང་དེར་ནི་ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པ་ཉིད་ནག་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། ཧཱུཾ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་
ཅན་དུ་བསམ་ཞིང་། ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི་ཁ་དོག་ནག་པོ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། རྡོ་རྗེ་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་གནས་

271

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

པར། སླར་ཡང་ནི་ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
ཡང་ན་ཧཱུཾ་གི་དེ་ཉིད་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་

བཞིན་ཅན་བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ནས་རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའམ། ཕྱག་མཚན་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་བ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ཆེན་པོ། །འདམ་སྐྱེས་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འདྲ་བའི་མདོག་ཅན་ནོ། །འགྲེལ་བར་འདི་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་འཁོར་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡུམ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་མེད་པའི་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་བྱམས་སོགས་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་ཧེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡང་ན་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ནས་བྱམས་སོགས་བསྒོམས་ཏེ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་གའི་པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་གང་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཧེ་རུ་ཀ་སྐུ་མདོག་སྔོ་བ་དང་། འོད་ཟེར་ཉི་མའི་མདོག་ལྟར་དམར་བོ་འཕྲོ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། དད་པས་ངེས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་ནི་གང་ལ་དད་པ་སྒྲོལ་བའམ་

272

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཆོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་

བཞུགས་པར་བལྟས་ནས་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་སྟེ་འགྲོ་
བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་པ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །གང་གིས་མཆོད་ན། རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡི། ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ལྷ་མོ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་མཆོད་ན། དཀར་མོ་དང་གཽ་རཱི་དང་རི་སྲས་དང་དབུ་མ་རྣམས་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་ཆུང་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དེའི་མིང་གིས་ལྷ་མོ་འདི་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་དཀར་མོར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་རི་དྭགས་མཚན་པ་ནི་ཟླ་བ་སྟེ། དེའི་མིང་ཅན་བྱང་སེམས་དཀར་བོས་གང་བའི་ཐོད་པ་འཛིན་པ་དང་། ཆོམ་རྐུན་མ་ནི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཉི་མ་སྟེ། དེའི་མིང་ཅན་བྱང་སེམས་དམར་བོས་གང་བའི་སྣོད་ཐོད་པ་འཛིན་པ་དང་། རོ་ལངས་མ་ནི་དྲི་ཆུས་གང་བའི་ཐོད་པ་འཛིན་པའི་ལག་པ་མ་དང་། གྷསྨ་རཱི་ནི་སྨན་སྒྲོན་མེ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཤ་ལྔ་འཛིན་ཅིང་། པུཀྐ་སཱི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དྲི་ཆེན་གྱིས་གང་བའི་ཐོད་པ་འཛིན་པའི་ལག་པ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རི་ཁྲོད་མ་ནི་རོ་ཞེས་པ་སྦྲང་ཆང་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ་འཛིན་པའོ། །པདྨ་ཅན་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཡང་རྡོ་རྗེ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། རོ་ནི་རྒུན་ཆང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་ཤ་ཆེན་དང་རོ་གྲུབ་པའི་དངུལ་ཆུ་ལ་འདོད་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར་རོ་གྲུབ་པའི་དངུལ་ཆུ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། ཀུ་མུ་ཊིར། ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་རྗེས་ཆགས་པ།

273

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ་གོ་སླའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གདོལ་བ་མོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུར་སྒྲོགས་པའི་ཅང་ཏེའུ་བརྡུངས་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོ་མཆོད། ཅེས་པས། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་དང་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་གཙོ་འཁོར་དུ་སྟོན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་འཁོར་ལ་མཆོད་
པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ལ། གཡུང་མོས་སྐུ་ལ་འཁྱུད་དེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །
དེ་ཡང་བདག་མེད་མ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་བསྡུས་ཏེ། གཡུང་མོས་གཙོ་བོ་ལ་འཁྱུད་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་གཙོ་བོས་བདེ་ཆེན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་འཁོར་རྣམས་བདེ་བས་ཚིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའི། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་གཉིས་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་སོགས། ཅ་ཅོ་དུ་མ་བསྒྲགས་སོ། །བོད་ཁ་ཅིག །ཅང་ཏེའུས་མཆོད་པ་ཕྱི་དང་། འཁྱུད་པ་གསང་བ་དང་། ལྷག་མ་
ནང་གི་མཆོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བ་སྟེ། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་གྲུབ་ཆེན་ཛཱ་ལན་དྷ་རི་པས་མཛད་པ་ལས། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི་ཕྱི་དང་།

དེའི་འཁོར་ལོར་གནས་པའི་ལྷ་མོའི་ལག་ན་ཡོད་པའི་དམ་ཚིག་གི་བརྡའི་རྫས་བསྒོམ་པ་ནི་གསང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ནས་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱམས་སོགས་བསྒོམས་

274

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཤིང་། སྔར་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དང་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམས་ཏེ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་

པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་བརྒྱད་ལ།
ཨཱ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཉིས་འགྱུར་ལས་ཟླ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱང་དང་པོ་དང་། ཀཱ་ལི་བཞི་བཅུ་ཉིས་འགྱུར་ལས་དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་མ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱང་གཉིས་པ་དང་། པདྨའི་དབུས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་བརྩེགས་པའི་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་ཡིག་བསྒོམ་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱང་གསུམ་པ་དང་། ཧཱུཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་དང་། རྡོ་རྗེ་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡིག་སོན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ས་བོན་དབུས་སུ་ཞེས་འདོན་གྱི། ནང་དུ་ཞེས་མི་འདོན་ནོ། །ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱི་མཚན་པ་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱར་བརྗོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དོན་ནོ། །བོད་ཁ་ཅིག་འདིས་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་དེ་ཉིད། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱབ་པའི་ཧེ་རུ་ཀ་རང་གི་ལུས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤྲོ་ཞིང་མཛད་པ་མཛད་དེ། ཚུར་བསྡུས་ནས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་བཀུག་པ་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་མངོན་བྱང་བཞི་བའོ། །སྙིང་གར་ཞེས་པ་ནི་སྙིང་གར་འགོད་པའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་
སྙིང་གའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡོ་གི་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་བའོ། །

275

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

དེ་ལྟར་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གང་རུང་ཡུམ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཐིག་ལེ་ཆ་བརྒྱད་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་

བོན་དུ་གྱུར་པ་རེ་རེ་ནས་སྤྲོས་ཏེ་འདབ་མའི་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་
པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་ལས་རང་རང་གི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ལུས་མཚུངས་པ་སྤྲོས། མཛད་པ་མཛད་ས་བོན་ལ་བསྡུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་དེ། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ལྟར་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པའང་དུར་ཁྲོད་ན་རོལ་པའི་དོན་ཡུམ་དང་རོལ་པ་ལ་འདོད་པས་ཡུམ་ཅན་ཡིན་ལ། ཡུམ་གང་ཡིན་འགྲེལ་བ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྩ་འགྲེལ་ལས་མི་གསལ་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། ཁ་ཅིག་གཡང་མོ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཡིན་པས་འདིའི་ཡུམ་ཡང་བདག་མེད་མ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་སོ། །ཞེས་རྗེ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་སླར་ཡང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ལྔ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བཅུག་པས་པདྨའི་
མཐར་ཞུ་བ་ན་ཧེ་རུ་ཀ་ཡང་རང་གི་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཧེ་རུ་ཀ་གང་ཡང་རུང་བར་བཞེངས་པ་ཡང་བྱ་བ་ལུགས་འདི་ལ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་སྐུ་མདོག་ཞལ་ཕྱག་མཚུངས་པ་བྱའོ། །
བོད་ཁ་ཅིག་མཚོ་སྐྱེས་ལུགས་ལ་ས་བོན་ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་མི་སྤྲོ་བར་བར་དུ་སྤྲོ་
བ་དང་། བར་སྲིད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྔ་མི་འཇོག་པ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་གྲུབ་ཆེན་

276

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཛཱ་ལན་དྷ་རི་པས། གཙོ་བོའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་ཉི་ཟླ་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པར། འདི་དག་གི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་དང་ཨཾ་གིས་ས་བོན་གཉིས་བལྟས་ནས། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ད་ནི་ཕྲ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ཧོཿ ཡིག་དམར་བོའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ་དེ་བསམ་པར་བྱ་བ་ནི་གདམས་ངག་ལས་སོ། །དྲི་ཟའི་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག་

ནས་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བཅུག་ནས། རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གཅིག་པའི་རོས་རང་གི་རིག་མ་དང་བཅས་པ་ཆགས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ཞུ་བ་ས་བོན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་

གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་མ་མཐོང་བར་ཟད་ལ། ས་བོན་ནི་འདིར་ཁུ་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ནི་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་བཞི་ཀ་འདྲ་བ་འདིའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བར་འདིའི་འོག་ཏུ་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ།
པདྨ་དེའི་ལྟེ་བ་ལ་རོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་མི་བཞེད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པ་བཤད་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རྫོགས་པའི་ཧེ་རུ་ཀ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱག་གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་དག་པས་སྔོ་དང་ཉི་མ་མཚུངས་པའི་སྔོ་དམར་གྱི་མདོག་ཅན། མེ་ཏོག་བན་ཛྷུ་ཛཱི་བ་ཀ་
ལྟར་དམར་བའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་བོ་གྱེན་དུ་འཁྱིལ་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་

277

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་

ལྔས་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྐང་བ་དགུ་གོ་སླ་ལ། མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱུགས་ཤིང་། སྟག་གི་པགས་པའི་
ཤམ་ཐབས་ཅན། ཐོད་པ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང་། མགོ་ཕྲེང་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་ཞིང་། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་ཡོངས་བསྐོར་ནས། ཞེས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གནས་གང་དུ་བཞུགས་ཤེ་ན། དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་མགོན་པོ་རོལ་ཞེས་པའི་དུར་ཁྲོད་ལ་ཕྱིའི་

དུར་ཁྲོད་ཡི་དྭགས་དང་རོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང་། ནང་གི་ལུས་ལ་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དུར་ཁྲོད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། པདྨ་ཅན་དང་། ཀུ་མུ་ཊིར་མི་གསལ་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དབུགས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་དོད། ཤྭ་ས་ཏི་སྟེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས། ཤྭ་ཝ་རོ། །ཝ་ས་གནས་པ་སྟེ་རོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནི་དུར་ཁྲོད་ཡིན་ལ། ཤྭ་བ་ནཾ་པ་ས་ན་ཞེས་པའི་བ་གོང་མ་མར་བསྒྱུར་ནས་ཤ་ལ་བཏགས་པ་དང་། བ་འོག་མའི་ཨཱ་བཏོན་ནས་ས་ལ་
བྱིན་པས་ཨཱ་རིང་པོར་བྱས་པ། ས་སྨ་སཱ་ན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྐད་དོད་དུ་བཤད་པས་དེ་
ལྟར་བྱས་པའི་རིགས་པ་འདིས་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རོ་གནས་པས་དུར་ཁྲོད་ཅེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་ལ། ནང་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོ་དང་འདྲ་བར་བདག་དང་
བདག་གི་བས་སྟོང་བས་དུར་ཁྲོད་ཅེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་མགོན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡུམ་དང་རོལ་ཞིང་། ནང་ལ་སྦྱར་ན་དུར་ཁྲོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་བས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ། ངེས་དོན་
གྱི་ཧེ་རུ་ཀ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རོལ་བའི་དོན་ཏེ། །ཚུལ་འདི་ནི་མན་སྙེ་ལས་

278

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གསལ་བར་བཤད་དོ། །
དུར་ཁྲོད་ནི་རྡོ་རྗེ་རྭ་བའི་ནང་དུ་བྱེད་པའང་ཤཱནྟི་པ་དང་མན་སྙེས་བཤད་ལ།
གཞན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་མང་བས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་
ཨ་བྷྱ་ཡང་དུར་ཁྲོད་རྡོ་རྗེ་རྭ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁྲོད་ཡོད་པ་དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་གི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་དུ་སྟོན་པ་ན། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས། འཁོར་ས་དེ་ཡི་
ཕྱི་རོལ་ཏུ། །ཤིང་སོགས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་པོ་བྲི། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེ་ནི་ཕྲེང་བ་དཔང་འགྱུར་ལས། ཁོར་ཡུག་དེ་ཡི་
ཕྱི་རོལ་ཏུ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་འདྲ་བ་དང་། སྡོམ་འབྱུང་འགྱུར་གསར་ལས། རྡོ་རྗེ་རྭ་བ་ནང་དུ་སྟེ། །དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་བདེ་
མཆོག་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་འདྲ་ལ། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པས་བདེ་མཆོག་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་དུ་སྨྲ་ན་ནི་རང་གིས་ལུང་འདྲེན་དུ་མ་ཞིག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སོམས་ཤིག །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་ཕྱག་བཞི་བ་དང་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེ་ན། ཕྱག་བཞི་ནི། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས། བསྐྱེད་ཚུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་དག་གོ །ཞེས་ཕྱག་བཞི་བའི་དམིགས་བསལ་སྟོན་ཏེ། ཕག་མོ་ཡང་འོག་མ་དང་
འདྲ་བར་གྲི་ཐོད་ཅན་དུ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །ཕྱག་དྲུག་པ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དྲུག་པའི་དམིགས་བསལ་སྟོན་ཏེ་གོ་སླའོ། །སམྦྷུ་

279

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བཞི་པ་བཤད་པཊ་ལས། ཐོད་པ་ཕྱག་གིས་བཟུང་བ་དང་། །གཞུ་དང་མདའ་ནི་འཛིན་པ་ཉིད། །དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཉིད། །དང་པོར་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་དང་། །གསུམ་པར་དེ་བཞིན་རྩེ་གསུམ་པ། །དཔལ་ལྡན་ཤེས་རབ་འཁྱུད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། མན་སྙེར། གཡས་ཀྱི་གསུམ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ་དང་རྩེ་གསུམ་
དང་། །གཡོན་གྱི་གསུམ་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་དང་ཐོད་པ་དང་། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་འཁྱུད་པར་བྱས་ནས། རྩ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་འདི་ལས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །སྨྲས་པ། ཐུབ་བསྟན་
ཤར་གྱི་རི་བོའི་གཙུག་ཕུད་ལས། །ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་བྱེ་བ་འགྱེད་ལ་མཁས། །རྣམ་དཔྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་ཟླ་བ་ཞིག །རྒྱུད་སྡེའི་ཀུ་མུད་ཚལ་
ལ་དབུགས་འབྱིན་བྱེད། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ལེའུ་
གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལེའུ་བཞི་པ་བཤད་པ།༽
༈ ལེའུ་བཞི་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བཤད་ནས།

280

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བསྐྱེད་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ལ་དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲང་བ། མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་བསྐུར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་པ། མཇུག་བསྡུ་ཞིང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
སོགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་ལྷ་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་རང་གི་སྙིང་གར་ས་བོན་ཧཱུཾ་བསམ་མོ། །ས་བོན་ལས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱན་དྲངས་ལ། ཞེས་པའི་བར་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་དབང་བསྐུར་བར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱན་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཧེ་རུ་ཀ་རིགས་ལྔའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལྔས་གང་བའི་བུམ་པས། ༀ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ཏུ་མཱཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ ྰག་ཏ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དབང་བསྐུར་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དབབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པ་ནས། བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་མཐའ་དག་རང་གིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་སྒོམ་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐུར་ནས་བདུད་རྩིའི་ཆུས་ལུས་གང་ཞིང་དྲི་མ་སྦྱངས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ན་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྤྱི་བོར་ལྷ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་སྟེ་དབང་སྐུར་

281

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདིས་ནི། ཧེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐུན་གསུམ་གསུམ་དུ་རང་ཧེ་རུ་ཀར་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པའི་བསྒོམ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནས། ཐུན་དངོས་གཞི་ལས་ལངས་ཏེ། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྷའི་གཟུགས་
སུ་ང་རྒྱལ་བཞག་གོ །ཞེས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བ་གཅེས་པར་བསྟན་ནོ། །གུར་ལས་ཐུན་བཞིར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྔ་དྲོ་དང་གུང་
དང་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོའོ། །
གསུམ་པ་ནི། རང་གིས་བསྒོམས་བའི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དབང་གི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བའོ། །རང་ལུས་ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་མིང་གི་ལྷག་མར་བྱས། །ཐུན་བཞིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཆུས། །སྒོ་གསུམ་དྲི་མ་
འཁྲུད་ལ་གློ་བ་དགའ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་
པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་བཞི་བའི་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ།༽
༈ ལྔ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ།
ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྔགས་དང་ལྷ་བཤད་པ་དེ་ནས་སྔགས་དང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

282

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་གླེང་གཞིར་བསྟན་པའི་དོན་
དང་། སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་མཚན་དོན་དྲིས་པའི་ལན་གྱི་དོན་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞིག་རྒྱུད་འདི་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བས་ན་འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་བཤད་པ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
སྲོལ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། ཤཱནྟི་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་མི་ཐུབ་ཟླ་བ། བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲ་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མར་བཀྲལ་བའོ། །དེ་ལ་
སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བ་ནི་ཆེས་ཆེར་མི་རིགས་པ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ལས་དེ་ཁོ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀླུ་སྒྲུབ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་བར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཙམ་རང་གི་མཚན ཉིད་ཀྱིས་མེད་ལ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་བཤད་རྒྱུད་གུར་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡོད། །དཔྱད་པས་གང་ནའང་འཇིག་རྟེན་ཅི། །རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལྡན་པར་འཇུག །བྱང་ཆུབ་ཚུལ་འདི་བརྟན་པའོ། །ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་

283

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཙོ་བོ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་པོ་རྣོ་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཡང་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་བོའི་ངོར་དྲང་དོན་ཙམ་དུ་གསུངས་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་བཞག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་འཐོབ་མི་ནུས་པར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་
ཀྱིས་གསུངས་པས། རྒྱུད་འདིའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་བ་བརྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དྲུག་
སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔལ་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག །དགའ་བར་བྱེད་འདོད་
རང་གི་ནི། །འཁྲུལ་བ་བསལ་བར་འདོད་པ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་ཅན་གྱིས་དངོས་འཛིན་སྤོངས། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྣལ་འབྱོར་གཅིག་གཅིག་ཤེས་
བྱས་ནས། །དབེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་འབད་ན། །སྡིག་དག་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ། །ཆོས་བདག་མེད་པར་རབ་བསྒོམས་པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད། །ཅེས་སོགས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕར་
ཕྱིན་ཐེག་པ་བར་མ་ཟད། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷག་པར་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དངོས་འཛིན་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་

284

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འགལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཙལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཚེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་

རྒྱུད་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་། དངོས་པོའི་འཆིང་བས་འཆིང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་སྤོང་བ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་། བདག་འཛིན་
གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དགོས་
ཀྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བསྡུས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་

པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐོག་མར་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་སྐྱེད་ལུགས་ནི། སྔགས་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

སྨོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱེད་ནས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་སྡེའི་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་བདེན་པ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་འདོད་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་ཅིང་བཀག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པའི་

285

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདབདེན་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གསང་སྔགས་པ་ལའང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན་རིགས་པས་དཔྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །
གཞན་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་སམྦྷུ་ཊ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་། གསང་བ་
གྲུབ་པ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་
ཆེན་དང་པཎ་ཆེན་མཁས་པའི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་
རབ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲོལ་ཆེན་པོ་གསུང་རབ་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མདོ་སྡེ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། དེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

དེ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་

འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཁས་
བླངས་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་མི་འགོག་པར་བློས་བཞག་པ་ལ་གཏན་ནས་མ་བལྟོས་པར་ཡུལ་གྱི་སྡོད་
ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་ཚད་དུ་བྱས་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཀག་ཅིང་།

286

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟོག་པ་དང་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་མི་འགལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དེ་ལ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་བཞི་བ་ཡིན་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ལ་མོས་པ་ཙམ་དང་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །
དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར།

འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱུད་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་
དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་མཚོ་སྐྱེས་དང་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། བྷ་ཝ་བྷ་ཊ་དང་མན་ངག་སྙེ་མས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གུར་གྱི་དྲུག་པ་ལས།

རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །གནས་པའི་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་དག །ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་བྱེད། །ཁམས་གསུམ་
ན་ནི་རྒྱལ་ཆེན་པོ། །སེམས་ཉིད་གཅིག་པུས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་དྲི། །རོ་དང་རེག་བྱར་སྐྱེས་པའི་དངོས། །རིན་ཆེན་སེམས་འདིར་

287

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདབརྗོད་ཉིད་དེ། །ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །ཐམས་ཅད་སེམས་འདིའི་དངོས་པོ་ལས། །ཐུབ་པས་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རང་བཞིན་ནི། །སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་མེད་ཀྱང་། །གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྣང་བ་རྣམས། །སེམས་ཉིད་ཁོ་ན་སྣང་བ་ཡིན། །
དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སེམས་སྟོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུན་
ནས། །ཕྱི་ཡི་དོན་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་

ཞིང་། །སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་སོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་
ནས་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཞུང་གི་དོན་མིན་ཏེ། ལུང་ཕྱི་མའི་སྔོན་དུ། ཨེ་མའོ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་

ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ལ། །ཡང་དག་དངོས་གྲུབ་རབ་གནས་གང་། །ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ། །སྙིང་པོ་འབྲས་བུ་རོར་ལྡན་ཞིང་། །དེ་བཞིན་སྙིང་པོ་མེད་ལུས་ལ། །བདེ་བའི་འབྲས་བུ་དངོས་གྲུབ་གནས། །ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞིར་འགྱུར་བཞིན། །མཁའ་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་། །བདེ་མཆོག་དག་པའི་སེམས་ཉིད་དེ། །ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རང་བཞིན་ནི། །ཞེས་ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་

288

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་བཞིན་དུ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡང་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གསུངས་
པས། དེའི་ཆ་ནས་སེམས་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལའང་དགོངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཞིང་། །སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་སོང་བའོ། །ཞེས་གོང་དུ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་བཀོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ལས་གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ཡང་ཕྱི་དོན་
བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཆེས་གསལ་ལོ། །
ལུང་སྔ་མའི་གོང་དུ་ཡང་། སྐྱེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མཆོག་ཉིད་དུ། །སེམས་བསྒོམས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་སེམས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་
མ་ཡིན་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སེམས་ལུས་ཅན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་ལུས་ཅན་གྱིས་མི་སྟོང་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བར་གསུངས་
ཀྱང་མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བ་ཕྱི་

རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཅིའང་མི་གནོད་དོ། །སེམས་ཉིད་ཁོ་ན་སྣང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ན། རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་མི་སྣང་བར། སེམས་ཉིད་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་སྣང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གནས་པའི་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ནི་སེམས་
ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་འགོག་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་བེམ་པོ་ཡོད་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་རྒྱུད་ལས། སེམས་ནི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་

289

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདའབྱུང་བ་ལྟར་འཇོག་པ་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ཤེས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་

སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་སེམས་ཙམ་དུ་ཚིག་ཟིན་ལ་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་
རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ཡིད་ནི་སྐབས་འདིར་གཏན་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་རགས་པ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་སེམས་སྐྱེ་སེམས་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཏུ་མི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྨྲ་དགོས་པ་འབྱུང་མོད་
ཀྱི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་སོ་སོར་གསུངས་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་
གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ལྡོག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་བརྒྱད་དང་། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་

290

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་དང་། རླུང་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་

སྙད་མཛད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་ཚིག་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་ལ། ཛཱ་ལན་དྷ་རི་པས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དག་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གལ་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ངེས་ཤེས་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ་དགོས་ན། སམྦྷུ་ཊ་ལས། སྟོང་བ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། །སྟོང་མིན་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ། །སྟོང་བ་མི་སྤང་རྣལ་འབྱོར་བས། །སྟོང་མིན་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་ངོ་། །སྟོང་དང་སྟོང་མིན་གཟུང་བ་ལས། །རྟོག་པ་ཉུང་མིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཀུན་རྟོག་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤངས། །ཞེས་སྟོང་མི་སྟོང་གང་དུ་ཡང་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་ཡོད་པས་སྟོང་བ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་མིན་པ་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ། །བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་མི་སྤང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་བ་མིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་སྤང་ངོ་། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་བ་གཟུང་པ་ལས་ཆད་ལྟ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་བ་མིན་པ་གཟུང་བ་ལས་རྟག་ལྟ་སྐྱེ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་
པ་ཉུང་མིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལྟར། མཁས་པའི་བཤད་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་པར་བྱུང་དུ་རུང་བའི་གཏམ་སྨྲ་བར་བྱའི། ཁྱེད་ཅག་འཆད་པ་ལྟར་ན། སམྦྷུ་ཊ་རང་ཉིད་ལས། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་ཟད་པར་

291

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདའདོད་པ་དང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཐོབ་འདོད་པས། །སེམས་ནི་
བརྟན་པར་བྱས་ནས་འབད་པས་དཔྱད། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་པའི་རྒྱུར། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་པས་འབད་ནས་དཔྱད་དགོས་པ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཞིག་འདུ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་འདིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ནས། དབུ་མ་བ་སྟོང་ཉིད་དང་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་སྨྲ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྩ་ཤེ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་གཞུང་གིས་འགོག་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གནས་ལུགས་མེད་ན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ན། གནས་ལུགས་མེད་པ་ལ། མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་དེ་ཙམ་ལ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་སོ། །འོ་ན་དེ་ཡང་གནས་ལུགས་སུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་མེད་པ་ནོར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གནས་ལུགས་མེད་པ་གནས་ལུགས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། ཁྱེད་ལྟ་བ་མི་འདོད་པ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་བདེན་པར་འཛིན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་དམིགས་པ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་ལ། ཆ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་

292

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའི་དོན་དམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སློབ་དཔོན་སུས་ཀྱང་མ་བསྟན་ལ། སུས་ཀྱང་བརྗོད་
པར་མི་ནུས་པར་སྨྲ་ཞིང་། སམྦྷུ་ཊ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་བ་མིན་པའང་མིན། །དབུ་མར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བློས་གང་གཟུང་མཐར་འགྱུར་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་ཙམ་དུའང་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྨྲ་སྟེ། གནས་ལུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མི་སྲིད་པ་དང་དབུ་མས་དབུ་མ་འགོག་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀ་རིམ་པ་བཞིན་བཀག་ནས། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལས་བརྒལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་བློ་གང་ཡིན་མཐར་འཛིན་དུ་སྨྲ་བ་ལས་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ལྟ་བ་གང་ཞིག་བཙལ་བར་བྱ། རིགས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དགག་སླ་བ་དང་ཕྱོགས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་དགག་པ་རྒྱས་པར་མ་བྱས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་དེ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལེགས་པར་གོམས་པའི་མཐུས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་
དགའ་བདེ་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། ཐེག་པ་འོག་མ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བདེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་གསུངས་པའི་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བགྲང་བ་དང་། བྱ་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པའི་རླུང་བསྡམས་ཏེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ལ་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་

293

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདབརྟེན་ནས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་ལ། ཁྱད་པར་བྱ་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དེ་ལས་ནི་དྲོད་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །
ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེའི་རྩེར་སླེབ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་གཟུང་བའི་
བདེ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་བུག་པར་ཕཊ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་སོམས་ཤིག །དེ་བས་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འགགས་ཏེ། ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བས་ཞུ་བའི་ཁམས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་བདེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགའ་བ་གཞན་གསུམ་ཙམ་ལས་འདས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གཉིས་
ལས། ཕྱི་རོལ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྔར་གླེང་གཞིའི་འཆད་ཚུལ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་དེ་ལེའུ་འདིར་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། ལེའུ་འོག་མ་དག་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཆད་ལ། ནང་རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་།

294

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔལ་སམྦྷུ་ཊ་ལས། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་མ་ལུས་པའི། །སེམས་ཅན་དོན་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཉིད། །དམིགས་མེད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད། །བློ་
དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་གྱུར་པ། །ནམ་མཁར་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟའོ། །ཞེས་དམིགས་མེད་
ཀྱི་སྙིང་རྗེ་བདེ་ཆེན་དང་། བློ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་གསལ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་སྟོང་གཉིས་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའི། བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཆིང་བས་དེ་ལའང་སྟོང་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་ཡང་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་བལྟས་པ་ན་འདི་ཡིན་མེད་དུ་སོང་བ་ན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་
ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བོད་འདིར་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་ཕྱོགས་མཐོང་བའང་ཆེས་ཆེར་ཉུང་བར་བྱུང་སྣང་ངོ་། །

295

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདདེ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་ནི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་དཔེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་
ངེས་ངོར་གཉིས་སྣང་ལོག་ཀྱང་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྔའི་གཉིས་སྣང་ནི་སེམས་གནས་ཐུན་མོང་བ་ཅི་རིགས་ཡན་ཆད་ལ་ལྡོག་ན་སྐབས་དེར་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཉིས་སྣང་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་དུས་དེར་ཡོད་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་ལ་བལྟོས་པའི་གཉིས་སྣང་ལོག་མ་ལོག་དཔྱོད་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་རྣམས་ཀྱི་ངེས་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་
ངེས་པའི་སྟོབས་འདྲ་བ་ཡུལ་ཅན་གཞན་གང་གིས་ངེས་པ་ལ་ཡང་མེད་པས། སྟོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཐབས་བདེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཔགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་བྱེད་པའང་ལམ་གཞན་ལས་ཆེས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ད་དུང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །

༼ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། སྔར་ལེའུ་དང་པོར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་འཆིང་བ་དང་། ཤེས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་

296

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ན། དེ་ལ་དགག་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་བཀག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་དགག་གཞི་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ལྔ་དང་། མཐོང་བ་པོ་ནས་རེག་པ་པོའི་བར་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། ཕུང་པོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་ཅན་བཅུའོ། །སེམས་ནི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཡིད་དོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་སྟེ་དེས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མའང་མཚོན་ནོ། །
ཡང་མཐོང་བ་བོ་ནས་རེག་པ་པོའི་བར་ལྔས་བདག་དང་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པའང་སྟོན་པས་མདོར་ན་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་དགག་གཞིར་བསྟན་ལ། གཞི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་དགག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་ངོ་བོས་ཞེས་གསུངས་པས་སྟོན་ཏེ། པདྨ་ཅན་ལས། ཇི་ལྟར་མེད་སྙམ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། ངོ་བོ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་མཛད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིས་དགག་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལ་དགག་བྱ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་བ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། འདིའང་

297

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདའཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་འདྲའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་པདྨ་ཅན་ལས། ཡང་མེད་ཅེས་པ་ནི་ངེས་པར་མེད་པ་སྟེ། གཟོད་མ་ནས་ཆོས་འདི་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཆིང་བས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གུར་ལས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་
ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་བསྟན། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
དེའི་རྗེས་སུ་པདྨ་ཅན་ལས། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་ན་མེད་པ་དང་། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཉིད་དེས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ། །ཡང་པདྨ་ཅན་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་

ཅད་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་

ཅད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འགོག་པ་པོ་དང་འགོག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མེད་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་

མཐུན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཀོད་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར། ཡུལ་དྲུག་དང་

298

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དབང་པོ་དྲུག་དང་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

གཟུང་བ་གཟུགས་སོགས་དང་འཛིན་པ་མིག་ཤེས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

༼ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་དགུ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་བྱེད་ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་བ་དང་བསྟེན་ཚུལ། ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་དང་སྒྲ་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་
བས་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་དོན་དང་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ། སྔགས་དང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དྲུག་གི་མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་གཞན་བསྟན་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། བདེ་ཆེན་གྱི་
ཤེས་རབ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔར་འཇོག་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཆེ་བ། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱས་དྲངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་འདིར་རེ་ཤིག་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཤིང་དབང་བསྐུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ལྡན་པའི་བུད་མེད་གང་ཤིན་ཏུ་སྙིང་བརྩེ་ཞིང་ཕན་པར་འདོད་པ་

299

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདསོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་དང་སྲིང་མོ་ཉིད་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་རང་གི་གསང་
དབང་གང་ལས་ཐོབ་པའི་བླ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་མ་དང་། རང་དང་བླ་མ་ལ་དབང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པའི་བུད་མེད་ནི་སྲིང་མོ་དང་། རང་གིས་ཕྱག་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་བུད་མེད་ནི་ཆུང་མ་དང་། རང་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་བུད་མེད་ནི་བུ་མོ་ཞེས་སོགས་སུ་རྒྱ་གར་བ་དང་པོད་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོར་སླེབ་པ་ལ་ནི་མ་དང་སྲིང་མོ་སོགས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཐབས་ཤེས་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །
མ་དང་སྲིང་མོ་ལྟར་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དེའང་རིགས་མཆོག་ལས་བྱུང་བ་
དགོས་སམ་སྙམ་ན། དེའི་ངེས་པ་ལ་མི་བལྟོས་ཀྱི། གར་མཁན་མ་དང་། ཚོས་མཁན་
མ་དང་། རྡོ་རྗེ་མ་གཡུང་མོ་དང་། གདོལ་བ་མོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་མ་སྟེ་རིགས་ལྔ་བོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྟེན་དེ་རྟག་ཏུ་སྙོམས་འཇུག་གིས་མཆོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དེ་སྙོམས་འཇུག་གིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ཡི་དེ་ཉིད་རིག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་པདྨ་ཅན་དུ་དྲི་བ་གསུམ་བཀོད་ནས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བསྟེན་པ་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཕྱག་རྒྱའི་ཡིད་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་བྱེ་

300

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བའམ། ཡང་བྱེ་བ་སྟེ་སྣོད་མིན་གྱིས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་གསང་སྟེ་སྤྱོད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པ་ཉིད་དུ་བྱའི། དེ་ལྟར་མ་གསང་ཞིང་སྣོད་མིན་ལ་བསྟན་ན་ཚེ་
འདིར་སྦྲུལ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤ་ཟ་དང་། མེ་ཡིས་སྲོག་འཕྲོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་ལ། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ས་སྤྱོད་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། གར་མ་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེ་ན། ཐར་པ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་དང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཆེས་མྱུར་བའི་ཕྱིར། ལམ་དུས་སུ་ཡང་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ན། བུད་མེད་རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཐར་བ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་སྔགས་བླ་མེད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ཕྱག་རྒྱའི་དགོས་པར་བསྟན་ནས། ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲ་དོན་བསྟན་པ་ནི། བུད་མེད་རྣམས་ནི་རིགས་ཡིན་མོད་ཕྱག་རྒྱ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་བའི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་འདིས་ནི་གང་ལ་བཏབ་པ་དང་། བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་

ན་བུད་མེད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ལ་རྡོ་རྗེ་གསང་གནས་སུ་ཞུགས་པའི་གནས་
ཀྱིས་ཡིན་གྱི། ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་མཚན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུ་མུ་ཊིར་
བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་བུད་

301

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདམེད་ལྔ་བོ་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱའི་དོན་ནི་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན་ལ། བུད་མེད་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལ་རྒྱས་གདབ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གང་གིས་གདབ་པར་བྱ་བ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་པོའི་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
འདིས་ནིའོ། །ཞེས་པ་པདྨ་ཅན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་པོའོ། །
བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱའི་དོན་ཡང་རྒྱས་གདབ་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བུད་མེད་ལྔ་བོ་དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་བོ་འདིས་ནི་བུད་མེད་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདིའི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བ་དེས་ན་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཕྱག་རྒྱར་བཤད་པའི་བུད་མེད་རིགས་ལྔའི་ངེས་དོན་ནི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལ་བྱ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱའི་དོན་ནི་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གང་ལ་རྒྱས་བཏབ་ན་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལའོ། །གང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ན། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འདིས་ནིའོ། །ཚུལ་
ཇི་ལྟར་ན། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གདབ་པ་ཉིད་དེས་ན་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཕྱག་
རྒྱར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་སམྦྷུ་ཊའི་དགོངས་པ་མན་སྙེས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གྱི་

སྟོང་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའང་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བཤད་ཟིན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཊཱིཀ་བྱེད་སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉོན་
མོངས་པར་བྱས་སོ། །

302

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་ལ་རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལྔ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཕྱག་རྒྱའང་རིགས་ལྔར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རིན་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་དོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་
སྙིང་པོ་ལ་བོས་ནས། རིགས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བརྗོད་པ་དེ་དག་དམ་པ་ཡི་སྟེ་རིགས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གར་མ་སོགས་ལྔ་བོ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་
རིགས་ལྔའི་ནང་ནས་གང་དང་གང་གི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་དྲུག་སྟེ་གོ་སླའོ། །ཕྱག་རྒྱ་འདི་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྔར་མདོར་བསྡུས་པས་དེའི་སྒོ་ནས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དོན་བསྡུ་བའོ། །
བཞི་བ་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་དོན། དེའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ།
རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱག་
རྒྱའི་རིགས་སུ་འཇོག་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ། དེའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ། ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་
པ་གང་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་

303

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདཀྱི་ངང་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སླར་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རོ་གཅིག་ཏུ་གཤེགས་ཤིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན་པའི་ངང་ལས་སླར་ཡང་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་འཁོར་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དེ། ཚུལ་འདིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཕར་གཤེགས་པ་དང་། དེའི་ངང་ལས་ཀྱང་ཚུར་གཤེགས་
པའི་རིགས་པ་ཡིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕྱེ་བའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་རིགས་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨ་དང་ལས་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་། རྡོར་སེམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་མདོར་བསྡུས་པས་ནི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ལ། ལྔ་བོ་དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བསྡུས་ནས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་
དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་། རྡོ་རྗེའི་
རིགས་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཕྱི་ནས་རྣམ་པ་

གསུམ་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལྔ་བོ་འདི་དག་གསུམ་དུ་འདུ་ཞེ་ན། རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་རྣམས་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་འཇོག་ལ། སྒྲུབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །པདྨ་ཅན་དང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་དག །ཅེས་པ་དང་། རིགས་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ་རྣམས་དང་། །ཞེས་འདོན་

304

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་ལྟར་ལེགས་ལ། པདྨ་ཅན་དུ་གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། གང་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་སྙམ་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཁོ་བོས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་དང་ལྔར་ཕྱེ་བ་དང་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། བསྡོས་དང་བགྲང་བ་ཞེས་བྱ་འདིས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་དག་གི་ནང་དུ་བསྡོས་པ་སྟེ་བསྡུས་པ་དང་འདི་དག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བགྲངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདིས། འདི་དག་དེ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུད་བྱེད་དང་། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དག་གིས་ཁྱབ་པའི་
སྒོ་ནས་དེ་དག་ལ་འདི་དག་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱས་འདེབས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་

འདི་དག་ལ་རིགས་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
ལྔ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ངོ་བོས་གཟུགས་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཉིད་ལེའུ་སྔ་མ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་སྔགས་དང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་སྒོམ་པ་པོ་མེད་བསྒོམ་པའང་མེད་ལ། ལྷ་མེད་སྔགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེ་ལྷ་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་དང་སྔགས་མེད་པས་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངོ་ལ་བལྟོས་ནས་ལྷ་དང་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་སྔགས་དང་ལྷ་ནི་ཡང་དག་གནས་པ་ཡིན་པས། ཆད་པ་དང་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལོ། །

305

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདདྲུག་པ་ནི། འོ་ན་རིགས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བརྗོད། ཅེས་སྨྲས་པའི་དྲུག་པོ་དེའི་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་མཚན་ནི། རྣམ་སྣང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མ་གྲགས་པའི་མཚན་གཞན་
གྱིས་བསྟན་པ་ནི། ཚངས་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་ཞི་བ་དང་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་རྣམ་སྣང་སོགས་གང་ལ་ཚངས་པ་སོགས་གང་གི་མིང་གིས་བརྗོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ཉིད་ལ་ནི་ཚངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་བུདྡྷ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཆ་ནས་འཇོག་ལ། ཚངས་པའི་སྐད་དོན་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱིས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །མི་
བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་འཇོག་ལ། ཡེ་ཤེས་
དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དོན་གྲུབ་ལ་ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་སྟེར་བས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་རིན་འབྱུང་ལ་བྱ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་དཔག་མེད་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་དམ་པའི་བདེ་

306

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་ནམ་མཁའ་ལྟར་གྱུར་པས་དེའི་ཆ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ཉིད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་རྣམ་པར་གྱི་ཚིག་སྨོས་སོ། །
པདྨ་ཅན་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཡང་ན་དོན་དམ་པར་སྒོམ་པ་པོ་མེད་བསྒོམ་པའང་མེད་ཅིང་ལྷ་མེད་སྔགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་
ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་དང་ལྷར་ནི་ཡང་དག་པར་གནས་ལ། དེར་མ་ཟད་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་རྣམ་སྣང་སོགས་དྲུག་དང་། ཚངས་པ་སོགས་དྲུག་ཏུའང་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཚིག་དོན་སྔར་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཕྱེ་བའི་བྱེད་ལས་སོ་སོའི་ཆ་ནས་ཚངས་པ་སོགས་ལྔ་དང་། ཆ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དྲུག་པ་རྣམ་
པར་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྔགས་དང་ལྷར་
འཇོག་པ་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་ལ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནི་ལུས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། །ལུས་ལས་བྱུང་
བའི་སྐད་དོད་དྷེ་ཧ་སཾ་བྷ་ཝ་ཞེས་པའི་ཧ་དང་སཾ་བྷ་ཕྱིས་པས་དེ་ཝ་ཞེས་པ་ལྷའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྷ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །རིགས་དྲུག་པོ་དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་ཀྱང་། གླེང་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་

307

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདའདས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་
པས་དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་འདིར་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དོན་གང་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། སངས་རྒྱས་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། བྷ་ག་ཝཱན་སྐལ་བ་ལྡན་པ་དང་བཅོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །
བདུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་དོན་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལྷ་དང་
སྔགས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་ཏུའང་འཇོག་པ་ལྟར་དུ། དེར་མ་ཟད་ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ན་མ་དང་སྲིང་མོ་དང་བཙོ་བླག་མ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བཤད་པའི་
ངེས་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ལ་མ་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་
ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་གང་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྐྱེ་འགྲོ་སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སོང་ན་
དེ་དག་ཀུན་འབྱུང་བ་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་འཐད་པས་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་
དེ་དང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ལའང་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེད་པའི་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །པདྨ་ཅན་དང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། སྐལ་བ་སྟོན་ཞེས་པ་མི་འདོན་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅེས་པར་འདོན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱིར་དགའ་བ་ལ་

སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་འབྱེད་ཅིང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྲིང་མོ་ཞེས་བྱ་

308

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུ་མུ་ཊིར། གང་ཕྱིར་སྐལ་བ་སྟོན་པ་ཡི། །ཞེས་
བཏོན་ནས་འཆད་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་སྟེ་ཉེ་བར་བསྙེན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྲིང་མོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེར་མ་ཟད་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བཙོ་བླག་མ་དང་བུ་མོ་དང་། གར་མཁན་མར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
རྒྱུ་མཚན་གང་གི་སྒོ་ནས་ཤེ་ན། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧས། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་སྒྱུར་ཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཁ་བསྒྱུར་ཞིང་འཚེད་པའི་ཕྱིར་བཙོ་བླག་མ་ཞེས་དེ་བཞིན་བརྗོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཇོ་བའི་
ཕྱིར་ན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་བུ་མོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཞེས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་བོས་ནས། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་གར་མར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གར་བྱེད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་
བས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ན་གཡུང་མོ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེས་རེག་པར་མི་བྱེད་པ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རེག་པ་དེའི་ཕྱིར་གཡུང་མོར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་བླ་མ་སྔ་མ་དག་ཕྱག་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་བསྲེ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་བྲམ་ཟེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡེ་ཤེས་

309

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤདསུ་སྒྲུབ་ཟེར་ཡང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་བར་འདུག་པས་ཐ་སྙད་མ་ལེགས་ལ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་བུད་མེད་དེ་དག་བུ་མོ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པར་འདུག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལོག་པར་སྨྲ་བ་འདུག་ཅིང་འཆད་ཚུལ་དེ་དག་ལེགས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །
བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷ་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ནས་བསྒོམ་པའི་ཧེ་རུ་ཀའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་སྔགས་བཟླས་པར་ཡང་དག་བཤད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། པདྨ་ཅན་ལས། རིགས་པ་གཞན་ཡང་གསུངས་པ། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་བརྗོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་གསུངས་པ། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་དག་གི་སྔགས། །གང་ཡང་དེ་དག་ལས་བྱུང་གང་། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། དངོས་པོ་ལ་ངག་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་བསགས་པ་དང་། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིར་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ངག་གང་སྨྲས་སྔགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན་སེམས་ཅན་སུའི་སྨྲ་བ་ཡིན་ཡང་སྔགས་སུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཨཱ་ལི་ཤེས་རབ་དང་ཀཱ་ལི་ཐབས་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བས་ངག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ།
དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་དེ་དག་སོ་སོར་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན། ཨཱ་ལིས་མཚོན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀཱ་ལིས་མཚོན་པའི་ཐབས་ཏེ་ཧེ་རུ་ཀའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
གནས་པའི་ངང་ནས་ངག་དེ་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲུབ་པ་པོའི་རྐང་བའི་

310

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྗེས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཧེ་རུ་ཀའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པའི་རྟེན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་ཧེ་རུ་ཀའི་རྣམ་པ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་
གནས་བའི་རྐང་བས་མནན་པའི་ཕྱིར་ས་གཞི་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཐ་སྙད་བརྗོད་པར་བྱའོ། པདྨ་ཅན་དུ་ཉེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་མནན་ཕྱིར་ཞེས་པར་འདོན་ལ། ལག་པ་ཞེས་སོགས་བཞི་གོ་སླའོ། །
དགུ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཕ་ནི་བླ་མ་སྟེ་དེ་ལས་དབང་དང་མན་ངག་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་བདེ་བ་རང་གིས་བཟའ་ཞིང་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ལ་
དེ་འདྲ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་གང་གིས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་དེའི་དབང་
གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་སྟེ་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐབས་འདིར་དེའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཐོབ་པའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཇི་སྲིད་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་འགགས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གིས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་
བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་སྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བའོ། །ཆད་པར་ལྟ་བ་འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱིས་ཟིན། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་ཙམ་འཐུངས་པས་ངོམས། །རྩ་བ་ཉམས་པའི་ཤིང་ལས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །སྨིན་ལེགས་འབྲས་བུ་རེ་བ་ཨེ་
མ་མཚར། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ལེའུ་ལྔ་བའི་རྣམ་པར་

311

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

བཤད་པའོ། །

༼ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པ།༽
༈ ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུ་སྔ་མས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནུས་པ་རྙེད་ནས་ལམ་ལ་
བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་གསུངས་སོ། །ཀུ་མུ་ཊིར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་གནས་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་གསུངས་པར་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ལེའུའི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་དགོས་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་དུས་དང་། སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་བགྲོད་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པ་གཉིས་ཀའང་རྒྱུད་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚེགས་ཆུང་ངུས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ལ་འགྲུབ་པ་ནི་ཉེར་རྒྱུའམ་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་དེ་དག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ལྷས་དངོས་གྲུབ་དེ་དག་དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པར་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སོགས་དགོས་

312

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལ། དེ་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འཐོབ་དགོས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་འགྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་
ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་
ནུས་པ་རྫོགས་པར་འཐོབ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་དགོས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་

སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་
ཆེས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བོད་གང་དག་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་གཞན་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་

ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྒྱུར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པས་རིག་འཛིན་དང་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་མངོན་
ཤེས་སོགས་ཞག་བདུན་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབ་ཅིང་། མ་དག་
པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་ལམ་སྔོན་དུ་རྫོགས་ཚར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་
ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྫོགས་
རིམ་པས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་བྱེད་པའི་དུས་

313

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

གཉིས་སམ་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བསྡུ་ན་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་དུས་བཞིའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དབུགས་དབྱུང་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཨ་ར་ལི་རྒྱས་པ་ནི་སྤྲོས་བཅས་དང་། རྟག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པའི་དབང་དུ་འགའ་ཞིག་ལ་རོལ་པ་ནི་སྤྲོས་མེད་དང་། འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་བསམ་
གཏན་གྱི་ཟས་འབའ་ཞིག་གིས་གནས་པ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པས།
སྤྲོས་བཅས་དང་། སྤྲོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་
པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ཕྱོགས་འདིར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་དང་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་མཉམ་སྦྱོར་གྱིས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཀ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་སྤྱོད་བསྡུས་
སུ་བཀྲལ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་

སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི་ཞིབ་པར་གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ།
གཞན་ཡང་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་རྩ་བཤད་དང་བདེ་མཆོག་རྩ་བཤད་རྣམས་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྫོགས་པར་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཀའི་སྒོམ་བསམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་

314

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཀྱང་ཆོ་ག་གསལ་བ་དང་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་མཐུས་རླུང་སྡུད་པ་དང་། གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ནུས་པ་མཐར་སོན་ཀྱང་། དེ་འདྲ་བ་ལ་ད་དུང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་འབའ་ཞིག་གི་
ལག་རྗེས་དེ་ལས་ཆེས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་ལ། ཇི་ལྟར་ནང་གི་
ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་དང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་མར་སྣ་སོགས་གནད་དུ་བསྣུན་ས་མི་འདྲ་བ་ལས་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱའི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་དང་། འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བས་སྔར་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་ནས། ད་དུང་འབྲས་བུ་དེ་འགྲུབ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བལྟོས་དགོས་པའི་སྐབས་ཤིག་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ལ་གཅིག་དྲིལ་དུ་འབད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པུ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུངས་སོ། །
བཞི་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱོད་པ་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་གང་ལ་སྤྱད་པས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཡོན་གང་ཡང་འདོད་བཞིན་དུ་འགོག་

315

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

པ་མིན་པར་དབང་པོ་དང་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། འདོད་ཡོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོམ་བསམ་ཡང་། སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལྔ་
མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལྷར་བསྒོམས་པས་རང་ཉིད་ལྷར་བྱས་པ་ལ་
མཆོད་པའི་བསམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་

དང་། དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྔ་རྣམས་གཤེགས་པར་བསྒོམ་པ་དང་། གཤེགས་མར་བསྒོམ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྒོམ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བལྟས་ནས་ལྷས་ལྷ་མཆོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་སྤྱི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་རང་དང་རིག་མ་ལྷར་བལྟས་ནས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྒོམ་བསམ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་བསྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་བཅས་ཞེས་བྱའོ། །རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་
པའི་ལྷན་སྐྱེས་ལེགས་པར་འདྲེན་ནུས་པ་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཐོབ་བར་གྱི་
སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་དྲངས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་འདོད་ཡོན་རྣམས་བལྟས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་སྔ་མ་ལས་མཚན་འཛིན་
གྱི་སྤྲོས་པ་ཆུང་བས་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་བསྒོམ་བསམ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཐོབ་
ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྔར་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཆུང་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་བསྒོམ་བསམ་ཞེས་

316

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བྱའོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་བསམ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཕྱིའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་ཆེས་མང་བ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཉུང་བ་དང་།
ཕྱིའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་བཅས་སོགས་
གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའོ། །
དེ་ཡང་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་གང་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་བའི་གནས་ནི། རང་གི་གནས་ཁང་ངམ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་ངན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་གནས་སུ་ཁང་བ་གསུམ་བརྩེགས་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་བཞི་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་

དེར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་སའི་རྭ་བ་བརྟན་པ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་བྱ་བར་བཤད་ལ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བསྟུན་ན། རང་ཉིད་དཔའ་པོ་ཧེ་
རུ་ཀའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་ལ། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣལ་
འབྱོར་ཕོ་མོ་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པའམ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ། གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་བའི་སྤྱོད་པའང་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་བས་མཉམ་སྦྱོར་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲོས་བཅས་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་

བྱས་ནས་རང་དང་འཁོར་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཆས་སུ་ཁྲུས་སུ་ཞུགས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཚོན་གྱིས་

བྲིས་པའི་དབུས་དང་ལྷ་སོ་སོའི་གནས་སུ་བཀོད་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་བསྒོམས་ཏེ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱས་ནས་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་

317

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅིག་བླངས་ཏེ། བང་བར་བཞག་ནས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས། འཁྱུད་པ་ནས་རྩ་བསྐུལ་བའི་བར་དུ་བྱས་ཏེ། རང་གི་ལྷའི་འདུག་སྟངས་ལ་གནས་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་དགའ་བ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་རང་གཞན་གྱི་དོན་མྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཨ་ར་ལི་ཆེན་པོའི་རོལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོལ་མོའི་གར་མཛད་པའི་རིམ་
པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཙོ་བོས་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་དང་། རིག་མས་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་དང་། མཆོད་པ་དང་མཆོད་པའི་ལན་དང་། གར་དང་གར་གྱི་ལན་དང་། གླུ་དང་གླུའི་ལན་དང་།
ལུས་ཀྱི་བརྡ་དང་ངག་གི་བརྡས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ། །
དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ལས་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གླུའི་མཆོད་པ་དང་། སྟང་སྟབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཟློས་གར་དང་གར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དཔལ་མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གི་འདུག་སྟངས་དང་། གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ། །
སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་

318

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
དང་མཉམ་པ་དང་། འབྲིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལྔ་དང་། བསྡུས་པ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་གཅིག་
ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་མཉམ་སྦྱོར་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཚོན་གྱིས་འབྲི་བ་དང་། ཆས་འཇུག་བྱེད་པ་དང་།
ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ནའང་གར་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྔ་མ་ལས་ཆེས་ཉུང་བ་དང་། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་བྱེད་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་མི་བྱེད་པས། སྤྲོས་
བཅས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ནི། རྣམ་པར་དབེན་པའི་རི་བོའམ། ཆུ་ངོགས་སམ། འབབ་ཆུའི་གནས་དང་། དུར་ཁྲོད་དམ། རང་གི་ཁང་པར་ཡང་རུང་སྟེ། ཁ་ཟས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས། གནོད་སྦྱིན་མོ་མངག་གཞུག་མ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའམ། ཡང་ན་སྒྲུབ་གྲོགས་མཆོག་གམ། ཚོགས་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ནས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་འདོད་པས་འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། ཐ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་
བསྒོམ་ཞིང་། དངོས་པོ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་དོར་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གིས་བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཉིན་མཚན་དུ་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་པས་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་གསུངས་སོ། །
འདི་ལ་ནི་བྷུ་སུ་ཀུའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡི་གེ་དང་པོ་ལ་བྷུཉྫ་ན་ཞེས་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ནས་ཟས་ཟ་བ་དང་། ཡི་གེ་གཉིས་པ་ལ་སུ་ཏ་ནི་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཡི་གེ་ཐ་མ་ལ་ཀུ་ཊི་

319

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

པ་ར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་བཤང་གཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་འཆག་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དེ་
གསུམ་མ་གཏོགས་པ་འདུ་འཛི་སྤོང་ཞིང་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གང་ལའང་མི་སེམས་པར་གཉིད་དང་། འོད་གསལ་བསྲེས་པ་ཉིད་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་
རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་བསྒོམ་བསམ་སྤྲོས་བཅས་སུ་ངེས་ཤིང་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་པའི་གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
བསྒོམ་བསམ་སྤྲོས་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ལ། ཟུང་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་བསྒོམ་བསམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས། བསྒོམ་བསམ་སྤྲོས་བཅས་ལ་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་སྤྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་བློའི་རིགས་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་དང་། བར་མ་ལ་མོས་པ་དང་། བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བོད་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་སྤྲོས་བཅས་དང་། བར་མ་ལ་སྤྲོས་མེད་དང་། མཆོག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གསུངས་པའི་རིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་འདི་ལ་སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་ཡང་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ནས་དངོས་གྲུབ་
བརྙེས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོ་བྱད་འབྱོར་མ་འབྱོར་གྱིས་གསུམ་དུ་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་པས་གནོད་སྦྱིན་མོའི་མངག་གཞུག་བསྒྲུབ་པ་གསུངས་ལ། དེ་གྲུབ་ན་སྤྲོས་བཅས་སམ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་

320

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་གང་རུང་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་དཀའ་བ་མེད་ལ། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཕོངས་
པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལའང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ལ། བོད་
འདིར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཉུང་བར་བྱུང་སྣང་མོད་ཀྱི། མཐའ་དག་པར་རྗེ་
ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རྒྱུད་འདིའི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དྲོད་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དྲོད་ནི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དྲོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
ཆུང་ངུ་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་མགོ་སྙོམས། ཉོན་མོངས་པ་གློ་བུར་བ་
དྲག་པོ་དང་འཇིགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལ་སོགས་པས་གཟིར་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་སོ། །དྲོད་འབྲིང་ནི་ཚར་བཅད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་གྲུབ་པ་སྟེ་
མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་སོ། །དྲོད་ཆེན་པོ་ནི་རྗེས་གཟུང་གི་ལྟ་སྟངས་ཀྱང་གྲུབ་པ་སྟེ་བསྒོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་སོ། །ཞེས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆུང་ངུ་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་སྟངས་དང་། ཚོགས་ལམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་མགོ་སྙོམས་པ་སོགས་རྫོགས་
རིམ་པའི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ནོར་བ་ཆེས་ཆེ་བར་གོ་སླ་ལ། སྤྱོད་པ་ལ་ཀུན་དྷ་ར་དང་ཀུན་བཟང་གི་སྤྱད་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱི་མ་ལ་

ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་
སུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དག་ཀྱང་སཾ་བྷུ་ཊིའི་དོན་འཆད་མ་ཤེས་པས་སྔར་སྨོས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མང་དུ་སྣང་མོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་

321

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་
བས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ། །

༼ལེའུའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་བསྟན་པས་སྤྱོད་པ་འཆད་པའི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དངོས་སོ། །

༼དགོས་པ་བསྟན་པས་སྤྱོད་པ་འཆད་པའི་འབྲེལ་དགོད་པ།༽
དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལ་བོགས་
འབྱིན་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཐབས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་གཞན་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་ཉིད་དོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་གང་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ན་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པའི་མཚན་མ་མཐོང་པའི་རྒྱུས་མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་མཐར་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྲིང་པོ་གཅིག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་ལ་
བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པ་གཅིག་སྟོན་ནོ། །

༼སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དངོས།༽
གཉིས་པ་ལ་དྲུག །སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཁ་ཟས། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་
དང་གྲོགས། གང་གི་ཚེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས། སྔར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་བཤད་པ། སླར་ཡང་རྒྱན་དང་

322

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཁ་ཟས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་
ཀུན་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱན་འཆད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོམ་པ་པོ་
ཡིས་ལུས་ལ་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་རྒྱན་ནི། རྣ་བ་དག་ལ་མི་རུས་ཀྱི་རྣ་ཆ་བཟང་པོ་དང་། སྤྱི་བོར་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་འཛིན་ལ། ལག་པ་དག་ལ་ཞེས་པ་ནས། པགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཏེ། ཚིག་རིས་ཙམ་གོ་སླ་ལ། འདི་དག་དང་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་ཁ་ཊྭཾ་ག་ལ་སོགས་པའི་ཚད་དང་དབྱིབས་དང་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
གཞག་ཞིབ་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་མངས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་ལོགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བཟའ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཆི་བ་སྟེ་བདུད་རྩི་བཅུའི་ཕྱེད་དེ་བདུད་རྩི་ལྔའོ། །
གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་གྲོགས་བཤད་པ་ནི། རང་ཧེ་རུ་ཀ་དང་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཤེས་རབ་ནི། ཁ་དོག་གི་སྐད་དོད་ཝརྣ་རིགས་ལ་འཇུག་པས་འདིར་རིགས་སུ་འགྲེལ་བ་དག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་མོ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་བུད་མེད་རིགས་ལྔ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མཉམ་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རིགས་ངན་མ་ཡང་གྲོགས་སུ་སློང་བ་དང་། ལུས་ལ་རེག་ཅིང་འཁྱུད་པ་སོགས་བྱེད་པས་བྲམ་ཟེ་མོ་ནས་རིགས་ངན་མའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རིགས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྟག་པར་བྱའི།

323

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

ཁ་དོག་སྟེ་བྲམ་ཟེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བསྟེན་
བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མཚོན་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་ན་ཁ་དོག་གམ་རིགས་ལྔ་ནི་
སངས་རྒྱས་ལྔར་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །དེ་དག་མཉམ་པར་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལྔ་ཀ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟག་གོ །དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཁ་དོག་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མཚོན་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། གནས་ཀྱི་ཕྱི་

བཤད་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་གང་ཞེ་ན། ཤིང་གཅིག་དང་ནི་ཞེས་པ་ཤིང་དེའི་ཁོར་ཡུག་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཚུན་ཆད་ན་ཤིང་གཞན་མེད་པའམ། ཤིང་དེའི་གྲིབ་མ་ཤིང་གཞན་ལ་མི་ཕོག་ཅིང་། ཤིང་གཞན་
གྱི་གྲིབ་མས་ཀྱང་དེ་མི་ནོན་པའོ། །པདྨ་ཅན་དུ་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པར་ཞེས་བཤད་དོ། །དུར་ཁྲོད་དང་ཞེས་པ་རོའི་གནས་སོ། །མ་མོའི་ཁྱིམ་དང་ཞེས་པ་ནི། ཚངས་མ་དང་ཁྱབ་འཇུག་མ་དང་དྲག་མོ་དང་དབང་མོ་དང་ལུས་ངན་མ་དང་ཕག་མོ་དང་རྒན་བྱད་མ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་མོ་བདུན་གྱི་གནས་

སོ། །མཚན་མོ་དང་ཞེས་པ་ཀུ་མུ་ཊིར་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། པདྨ་ཅན་ལྟར་ན། ཉིན་མོ་ཐབས་དང་མཚན་མོ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསུངས་པའི་རིགས་པས་འདིར་ཡང་མཚན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་གནས་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་

324

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྐྱེ་བོ་མང་པོས་དབེན་པའམ་གྲོང་ལས་ལམ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་མཚོ་གླིང་ལ་སོགས་པ་བས་མཐའ་རུ་བསྒོམ་པ་བཟང་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གནས་དེ་དག་གི་ནང་བཤད་ནི། ཀུ་མུ་ཊི་ལྟར་ན། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤིང་གཅིག་སྟེ། དེ་དང་འདྲ་བས་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །ཇི་ལྟར་འདྲ་ན། ཤིང་གཞན་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་པའི་ཆོས་གཞན་མི་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཕན་
འདོགས་པའོ། །
རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་རྩའི་འཁོར་ལོའོ། །དུར་ཁྲོད་ནི་དབུགས་རྒྱུ་ཞེས་པའི་རིགས་པས་རང་གི་ལུས་སོ། །ཡང་ན་རང་གི་ལུས་རུས་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་དུར་ཁྲོད་དོ། །མཚན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །དབེན་པ་ནི་རྟོག་པས་དབེན་ཞིང་དེ་ལས་རྒྱལ་བའོ། །བས་མཐའ་ནི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་འོག་གི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ལམ་ཞེས་པ་དྷཱུ་ཏཱིུའི་ལམ་མོ། །བསྒོམ་པ་བཟང་བ་ནི་ཡིད་དྷཱུ་ཏཱི་དེར་རོ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །པདྨ་ཅན་ལྟར་ན། ཤིང་གཅིག་ནི་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ལུས་ཏེ། བདེ་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་

སྐྱེད་པས་ཤིང་ཞེས་བྱའོ། །དབུགས་ཕྱུང་བས་ལུས་དེ་ཉིད་དུར་ཁྲོད་དུའང་བཤད་དོ། །དུར་ཁྲོད་ལ་འཇུག་པའི་ཤྭ་ས་ཏིར་དབུགས་ཕྱུང་གིས་འཇོག་པའོ། །མ་མོའི་ཁྱིམ་ནི་ཀུ་མུ་ཊིར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བའམ། ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །མཚན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འགོག་པའོ། །དབེན་པ་ནི་སྙིང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་བྲལ་བའོ། །བས་མཐའ་ནི་འཁོར་ལོ་

325

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

བཞིའི་ནང་དྷཱུ་ཏཱིུའི་ལམ་སྟེ། འདི་ནི་བགྲོད་དཀའ་བ་དང་ལམ་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་བཤད་ཀྱིས་གང་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་དང་། ནང་བཤད་ཀྱིས་

གནས་དེར་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བས་ཀུན་རྟོག་གཅོད་པ་ལ་ཆིག་དྲིལ་བྱ་བར་སྟོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་མཆོག་དམན་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པས་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་དྲོད་ཅེས་པ་ནི་ནུས་པ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པས་ནུས་པའམ་མཐུ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་ལ་བྱའི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུའམ་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ཚད་ཀྱང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་གྲང་དྲོད་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་མི་ནུས་པ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །པདྨ་ཅན་དུའང་། ཅུང་ཟད་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐུ་ཐོབ་པ་ན་སྤྱོད་པ་བྱའི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་བས་ན་ཅུང་ཟད་དྲོད་དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནུས་པ་ནི་ཐོབ་པ་ན། གལ་ཏེ་ཚེ་དེ་ལ་
མཆོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ཡོད་ན། གལ་ཏེ་དེའི་རྒྱུར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་འདིས་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །ཞེས་པས་སྤྱོད་པ་འདིར་བཤད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་བསྟན་ལ། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་ཞིང་། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས་འདིར་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ད་དུང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པའི་མཚམས་ལེགས་པར་ཞིབ་ཏུ་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་བ་ནི། གོང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོས་མེད་འབྲིང་གི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་

326

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བསྟན་ནས། འདིར་ཡང་ན་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་བཞིན་བཟང་མིག་ཡངས་མའི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་གིས་དབང་བསྐུར་བས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་
འདོན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་འདི་གྲོགས་སུ་ཁྱེར་ནས་སྤྱོད་པ་
བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལྷ་གང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
པོ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྙེད་པ་མེད་ན་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལྷ་གང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་པའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་གར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱའོ། །རང་གི་
རིགས་དང་མཐུན་པ་ཡང་མ་རྙེད་ན་ཡང་ན་གཞན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་
རྒྱའང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདིས་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །རང་གི་དབང་བསྐུར་ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐུར་བར་བྱ་བའམ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གདབ་པ་དང་། ལམ་
ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ཡིས་ནི་དབང་བསྐུར་བའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ཅིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བསྐུར་བས་
རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་དབང་བསྐུར་བས་རྒྱུད་སྦྱང་བ་ཡིས་ནི་ཕྱག་རྒྱར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པ་ལ་

327

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྟེན་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་

གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པོས་དགའ་བས་གླུང་བླངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གླུ་ལེན་པ་ཡང་གྲོང་བའི་གླུ་ཕལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་
ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། གླུ་ཡང་བླང་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་དེ་མཉེས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་བཞིན་གཞན་དུ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པར་དེ་བཞིན་བྱ། །ཞེས་པདྨ་ཅན་དུ་དྲངས་པ་དང་། ཀུ་མུ་ཊིར། དགའ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གླུ་བླང་བར་མ་ཟད་ཀྱི། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་

སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ན། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐར་
པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ནི་གར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་རྐང་བས་གར་ཡང་ཡོ་གི་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བས་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་ཞིང་བདེ་སྟོང་གིས་ཟིན་པས་ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་བྱེད་དོ། །
ལྔ་བ་ནི། སྔར་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་བཤད་པ་དེའི་དག་པ་འཆད་པར་བཞེད་ནས། འཁོར་ལོའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔའི་དག་པ་གོ་སླ་ཞིང་། དེའི་ཞར་ལས་བྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་སྒྲུབ་པ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པར་མ་ཟད། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་ཅང་ཏེའུ་ཡང་འཛིན་དགོས་པས་དེ་དག་གི་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཅང་ཏེའུའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །ཅང་ཏེའུའི་གཟུགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དང་སྒྲས་མཚོན་པ་སོ་སོ་སྟེ། སྒྲས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཡུལ་བསྟན་ཅིང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་

328

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་གཟུགས་ཀྱིས་མཚོན་ལ། དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ནི་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུའི་གཟུགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ། ཐོད་པའི་སྐད་དོད་ཀ་པཱ་ལ་ནི་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སོ། །
ཡང་ཅང་ཏེའུས་ནི་གསང་བ་བྷ་གའི་པདྨ་མཚོན་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་མཚོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་སམྦྷུཊ་དང་སྦྱར་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལོགས་སུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བརྒྱན་ཅིང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་ཅང་ཏེའུ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཧེ་རུ་ཀའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་སྟེ། གླུ་ནི་རྣམ་དག་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྔགས་སུ་གནས་པ་དང་། གར་ནི་ལྷའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་ངང་ནས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་གླུ་དང་གར་དག་ཡོ་གིས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ། རྟག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱེད་དོ། །སྔར་བཟའ་བ་མི་འཆི་བཅུ་ཕྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དུས་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི།
སྨན་དྲི་ཆེན་ནི་རྣམ་པར་བཟའ་བར་བྱ་བ་སྟེ། དྲི་ཆུ་ནི་རྟག་པར་བཏུང་བ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །དེས་ནི་བདུད་རྩི་གཞན་དག་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕན་
ཡོན་ནི། རྒ་ཤིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ཞིང་། ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་རྣམས་
ལས་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྔར་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པའི་ལུས་རྒྱན་གཞན་ཡང་འཆད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་བོ་དེར་ཟད་
དམ་ཞེ་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་གྱིས་ཕུག་པའམ་འགེགས་ཏེ་ཤི་བའི་རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་ཅོད་པན་ཏེ་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་བཅོས་མ་བྱས་པ་གྱོན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་

329

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

ཡང་རུས་རྒྱན་རྣམས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེར་བསྒོམས་པའི་ལུས་དང་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་པདྨ་ཅན་ལས་འཆད་ལ། ཐོར་ཅོག་དེ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཐོད་པ་ལྔ་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་ལེགས་པར་སྣང་ངོ་། །
བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །དེ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཧེ་རུ་ཀའི་རིགས་བདག་ཡིན་པས་དེའི་སྐུའི་རྣམ་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱར་བར་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། རྐུན་མའི་སྐྲ་ལ་ལན་བུ་བྱས། །ཞེས་བཏོན་ནས། ལན་བུ་ནི་སླས་པའི་ལན་བུའོ། །ཞེས་ལྷས་མ་ལ་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐོད་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་དཔྲལ་བའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་ལ་རྒྱལ་བ་རེ་རེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མཚོན་པས་ཐོད་པ་རེ་རེ་ཡང་སོར་ལྔ་བ་ཡི་ཚད་དུ་བྱས་པས་ཅོད་པན་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །སྔར་མགྲིན་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཟུར་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཀ་མིའི་རུས་པ་ལ་བྱ་བར་བཤད་པ་ལ། ཅི་མི་
རུས་ཁོ་ན་ལས་བྱ་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྐུན་མའི་སྐྲའི་སྐ་རགས་བྱ་བ་ཡང་རུང་ལ། དེ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཉིས་སྐོར་ཉིད་དུ་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདིས། རུས་པ་མེད་ན་རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་ལག་གདུབ་སོགས་ཀྱང་རུང་བར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་གསུང་ངོ་། །ཐལ་བ་ནི། དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དག་པའི་མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པའོ། །དེར་མ་ཟད་རྐུན་མའི་སྐྲའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་འཛིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཅང་ཏེའུའི་སྒྲ་ནི་བཟླས་པ་སྟེ་ཡང་ཡང་བསྒྲག་པར་བྱ་ཞིང་། ཁ་ཊྭཱཾ་གས་

330

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཚོན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐོད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཧེ་བཛྲ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ་སྟེ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཡི་ཅང་ཏེའུའི་སྒྲ་དང་། ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་དོན་འདི་དག་བཟླས་དང་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །
དྲུག་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ན་བརྐམ་པ་འདོད་ཆགས་དང་། རྨོངས་པ་གཏི་མུག་དང་། འབྱུང་པོ་སོགས་ལ་འཇིགས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ཞེ་སྡང་དང་། ངོ་ཚ་བའི་འབྲས་བུ་ཞུམ་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིད་ལ་སྲེད་པ་སྤངས་ནས། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་བྱའོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་སྤངས་ནས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདིར་ཁུའི་འགྱུར་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤང་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་བདག་ལྟ་རྩད་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་གདོན་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཉིད་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་ནི་སྟེ། རྡོ་རྗེ་རྣལ་
འབྱོར་མ་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ལུས་བསྔོས་ནས་
རང་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཏང་སྟེ། དེའི་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་སྤྱད་པར་
བྱའོ། །སྐལ་དང་སྐལ་མིན་ཞེས་པ་ནི་པདྨ་ཅན་ལས། ཆ་དང་ཆ་མེད་རྣམ་དཔྱད་པས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཆ་བཅས་སམ་ཟླ་བཅས་ནི་དུ་མ་དང་ཆ་མེད་དེ་ཟླ་མེད་ནི་གཅིག་ཡིན་པས། གཅིག་དང་དུ་མ་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་འཁོར་གསུམ་ཀ་བདེན་པར་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྦྱིན་པ་
སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག སྐལ་བ་དང་ལྡན་ན་

331

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

སྟེར། མི་ལྡན་ན་མི་སྟེར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་དག་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་རང་གི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བཟའ་བཅའ་དེ་བཞིན་བཏུང་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་རབ་ཏུ་བཟའ་བར་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་བདེན་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་འཆིང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་གང་

ལའང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་དུ་མི་བྱའོ། །བཟའ་དང་བཟའ་མིན་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བཏུང་དང་བཏུང་མིན་ཉིད། །བགྲོད་བྱ་དང་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་གང་ལ་ཡང་སྔགས་པས་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ། །
སྤྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་ན་བླ་མ་ལའང་ཕྱག་བྱེད་མི་དགོས་སམ་སྙམ་ན། དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་གང་ཡིན་ན་ཡང་། གྲུབ་པ་དེས་རང་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མཛད་པ་པོ། བླ་མ་དེ་ལ་ཕྱག་མ་བྱས་ན་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སྤང་བའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གཉན་ནོ། །དེ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་བཅས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་ལྡོག་གི་བྱ་བ་ངེས་པའི་བསླབ་པ་དང་། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ། འཇིག་རྟེན་ན་བཟའ་བྱ་མིན་པར་གྲགས་པ་བཟའ་བ་དང་། བགྲོད་བྱ་མིན་པར་གྲགས་པ་བགྲོད་པ་སོགས་ལ་འཛེམ་པའི་ངོ་ཚའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོ་གིས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་

332

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་སྐུས་གནས། ཞེས་པ་ནི།
པདྨ་ཅན་ལས། དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་དཔྱད། །ཡོ་གི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
སྐུས། །ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་གིས་གནས་ཀྱི་ཕྱིའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིའི་སྔགས་བཟླས་པ་དང་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ་ལྷུར་མི་བྱེད་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་ནང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་སྤྱོད་པ་བྱེད་དོ། །དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་དོན་པདྨ་ཅན་དང་ཀུ་མུ་ཊིར་མ་བཤད་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག་བླ་མེད་ཀྱི་བཟའ་བསྲུང་

སོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་དེ་ཉིད་སྐྱོད་པའི་སྡོམ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འཆད་པ་ནི། བཟའ་བ་མི་འཆི་བཅུ་ཕྱེད་དང་། །ཞེས་པ་དང་། སྨན་ནི་རྣམ་པར་བཟའ་བ་སྟེ། །ཆུ་ནི་རྟག་ཏུ་བཏུང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལྟར་ན་ཅང་ཏེའུ་སྒྲོགས་པ་དང་གར་བྱེད་པ་སོགས་རང་གིས་གང་དང་གང་དགའ་བས་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལུས་ངག་གི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པའི་ལུས་ངག་གི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དུར་ཁྲོད་སོགས་སུ་རྒྱུ་བ་ན། ངེས་པར་སྔོན་དུ་སྟེ་རང་གི་མདུན་དུ་ལྷ་མིན་གང་མཐོང་བ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་

333

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་

འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་དམིགས་ནས་བག་ཚ་བ་མེད་པར་སེངྒེའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱུ་བར་བྱ་སྟེ། སེང་གེ་གཅན་གཟན་ཁྲོ་བོ་གང་
གིས་ཀྱང་བག་ཚ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆང་ལ་དགའ་བས་

སྲེད་པར་མི་བྱེད་པར་ནང་གི་བཏུང་བ་ལ་རྟག་ཏུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་རྟག་ཏུ་
སྙིང་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་དྷཱུ་ཏཱི་བཞེས་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཕབ་ནས་བཏུང་བར་བྱ་བ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་བཏུང་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་བཏུང་བས་བཟི་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་བཞིན་དུ་
སྲེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །
སྨྲས་པ། རྣམ་རྟོག་འཆིང་བའི་སྐ་རགས་ལྷོད་གྱུར་ཅིང་། །བདེ་ཆེན་ཆང་གིས་མྱོས་པའི་དཔའ་བོའི་གར། །འཇིགས་མེད་གནས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྣམ་རོལ་པའི། །རྣལ་འབྱོར་དབང་པོའི་སྤྱོད་གང་ཡ་མཚན་ནོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་
ལས། ལེའུ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

334

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༼ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་པ།༽
༈ ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པའི་ལེའུ་གསུངས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཙྪོམ་སྟེ་བརྡའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ན། དམ་ཚིག་ལ་གནས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དག་མཐོང་བའི་ཚེ་བརྡ་ལ་བརྡའི་ལན་ལ་སོགས་པ་མ་ཤེས་ན། དེ་དག་རང་གིས་མཁའ་འགྲོ་མར་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བར་མི་ཤེས་པས། ཐུགས་དགྱེས་ཏེ་རྗེས་སུ་
འཛིན་པ་དང་། བརྩེ་བས་དགོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་དང་འདུ་བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། བརྡ་དང་བརྡའི་ལན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྟན་ན། ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་

ཕོ་ཉ་མོ་མཁའ་འགྲོ་མ་ནུས་པ་ཅན་དག་གིས་བརྩེ་བས་དགོངས་ཤིང་འདུ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་མཐུས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པའི་བོགས་གཞན་ལས་ཆེས་
ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བརྡ་དང་བརྡའི་ལན་དང་། དེ་ལས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་
གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་དང་། དུས་གང་ལ་འདུ་བ་དང་། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་འདིར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི། འདུ་བའི་དོན་དུ་བརྡ་དང་བརྡའི་ལན་བཤད་པ་དང་། གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་བཤད་པ་དང་། གང་གིས་འདུ་བའི་དུས་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུ་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
དགོས་པ་བསྟན་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སྤུན་དང་སྲིང་མོ་ལྟར་ཕན་ཚུན་

335

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བརྡ་བཤད་པ་དང་། ཤེས་ནས་འདུ་བ་ཁས་ལེན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྡ་གང་གིས་རང་དང་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ་དག་
ཕན་ཚུན་སྤུན་དང་སྲིང་མོར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བརྡ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། བརྡ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ནི་ལག་པ་གཡོན་
གྱིས་བྱ་བར་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་སོགས་ལས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་གང་ཞིག་སོར་མོ་གཅིག་སྟོན་པ་ནི་འོངས་སམ་ཞེས་འདྲི་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་རང་གི་སོར་མོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྡ་བསྟན་པ་ནི་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་
པའོ། །ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ཁུ་ཚུར་གྱི་ནང་དུ་བཅངས་པ་ལས། ཕན་ཚུན་བསྙུན་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཅིག་ནི་མཛུབ་མོ་དང་། གཉིས་ནི་གུང་མཛུབ་དང་། མཛུབ་མོའི་བརྡས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པདྨ་བསྐུལ་བ་དང་། ལེགས་པར་འོངས་སོ་ཞེས་པའི་བརྡས་ནི་སོར་མོའི་སྦྱོར་བས་བསྐུལ་པས་ཤུ་ཀྲ་བཀུག་པའི་དོན་དང་བསྙུན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་ནི་གཡོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པདྨ་དང་། མཐེ་བོང་ནི་རང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་། བཅངས་པ་ནི་ཤུ་ཀྲ་བཀུག་པས་འབབ་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་པདྨ་དང་རྡོ་རྗེ་ཤིན་ཏུ་བཙིར་བ་སྟེ། འདི་དག་བརྡ་དེ་དག་གི་ནང་བཤད་དུ་བྱས་ནས་འགྲེལ་བ་སྦྱོར་འཕྲེང་ལས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་བཤད་པས་ཕན་ཚུན་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་

པས་ངོ་ཤེས་ནས་འདུ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་སྟོན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འདིའི་གནད་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །

336

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ད་ནི་དོན་འདི་ལྟར་སྟོན་བཤད་དུ་མེད་པའི་བརྡ་དང་བརྡའི་ལན་དག་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་སྲིན་ལག་སྟེར་བ་ལ། དེ་ལ་ལན་དུ་མཐེ་ཆུང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པར་

བྱའོ། །གང་ཞིག་གུང་མོ་ཞེས་པ་བཞི་གོ་སླ་ལ། གང་ཞིག་གོས་ནི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་པདྨ་ཅན་དང་མུ་ཏིག་འཕྲེང་བ་སོགས་སུ་གུང་མཛུབ་གཉིས་དཔྲལ་བར་ཐོད་ལྟར་དུ་འཕྲེད་ལ་འཛིན་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེའི་ལན་དུ་མཐེའུ་ཆུང་མཐེ་བོང་གིས་མནན་ཏེ་རྩེ་གསུམ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་ས་སྟེ་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ་ཁ་ཞེས་མི་འདོན་པར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཏོན་ནས། སྙིང་གའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་སྦྱོར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ལ། བྷཱ་ཝས་ས་གཞི་སྟོན་པའི་ལན་དུ་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་དོ། །བླ་མ་དག་ཁ་ཅུང་ཟད་གདངས་ནས་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཡིད་བརྟན་དཀའོ། །
གང་ཞིག་སྨིན་མཚམས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ་རང་གི་མགོའི་གཙུག་ཕུད་དངོས་སུ་དགྲོལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་བཞིའི་ལྷག་མ་གོ་སླ་ཞིང་། ལྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་རྩེ་བའི་དོན་ནི་པདྨ་ཅན་ལས། བཙུན་མོ་དང་རྩེ་བའི་རྒྱུ་པགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིལ་བུ་གྱེན་དུ་འཕེན་པར་སྟོན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ལྟོ་བས་ཞེས་མི་འདོན་པར། ལྟ་བའི་དགའ་བས་རྩེ་བར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་དག་དམ་ཚིག་གིས་ནི་གཞན་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པས་འདུ་བའི་འོས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །

337

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཉིད་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བའི་འོས་སུ་ཤེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མས་སྨྲས་པ། ཨེ་མ་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་སྔོན་དུ་བཏང་བས་བུ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མེ་ཏོག་
གི་ཕྲེང་བ་སྐྲ་གསེབ་ནས་དངོས་སུ་འདོན་པའམ། ལག་པས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་སྟེང་འོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་ན་བདག་ཅག་ལྷན་ཅིག་འདུ་བར་བྱ་ཞེས་སྨྲ་བའི་བརྡ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བཏང་ཞིང་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་བྱས་ན་རང་གིས་ཀྱང་འདུ་བར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་རྣལ་འབྱོར་བས་ཀྱང་བཀའ་བློ་བདེ་བར་བྱ་སྟེ་དམ་ཚིག་ལ་མནོས་ཤིང་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་འདུ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདུ་བའི་གནས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༼འདུལ་བའི་གནས་སྤྱིར་བསྟན་པ།༽
དང་པོ་ནི། འོ་ན། གནས་ཇི་ལྟ་བུར་འདུ་བར་བྱ་ཞེ་ན། གནས་གང་དུ་འདུ་བ་དེ་ལ་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་དུར་ཁྲོད་དག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུ་བར་བྱ་བ་དང་། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཡིན་མཁའ་འགྲོ་མས། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་གནས་དེ་དག་གང་དུ་འདུ་བར་རྣལ་འབྱོར་མས་གང་སྨྲས་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་པོས་བྱ་ཞིང་། གནས་དེར་འདུ་བར་བྱའོ། །

338

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༼སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་མིང་དང་དབྱེ་བ་སོ་སོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། གནས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སམྦྷུ་ཊའི་
བརྟག་པ་ལྔ་བའི་རབ་བྱེད་དང་པོར། གནས་སོགས་བཅུའི་སྟེང་དུ་འཐུང་གཅོད་དང་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་གཉིས་བསྣན་ནས། འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་གནས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་བརྟག་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ལ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་དུ་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ནས་དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བར་བཅུས་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་བསྟན་པར་གསུངས་
ཤིང་འདིར་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ནི། བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲ་དང་། ཤཱནྟི་པ་དང་། ནག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། པདྨའི་མྱུ་གུས་མཛད་པའི་རྒྱུད་འདིའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུའི་སྟེང་དུ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་ཀུན་ཏུ་འོད་གཉིས་བསྣན་པ་ལ་
བཤད་དེ། མོས་སྤྱོད་ནི་འཐུང་གཅོད་དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དུ་བཤད་དོ། །རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་ས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གནས་ལ་སོགས་པ་དགའ་བའི་གནས། །ས་ཡི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པ་ཡིན། །མོས་པ་སྤྱོད་པ་ས་དང་པོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གསུམ་པ་དྲི་མ་མེད་པ། བཞི་བ་འོད་བྱེད་པ། ལྔ་བ་འོད་འཕྲོ་བ། དྲུག་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། བདུན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བརྒྱད་པ་རིང་དུ་སོང་བ། དགུ་བ་མི་གཡོ་བ། བཅུ་བ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ཀུན་

339

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

ཏུ་འོད་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་འོད་ནི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་བའི་སྐུའི་ས། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་འོད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ས། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཚད་མེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་སྟེ། དེ་ཀུན་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ། །སར་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ཡིས་ནི་སྐུས། །ས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་རུ་དྲན། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུས་བཅུ་གཉིས་པ། །ཆོས་
ཀྱི་སྐུས་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོས་བཅུ་བཞི་བ། །གང་ཞིག་བཅོ་ལྔ་ཡི་ནི་ས། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ས་ཞེས་བྱ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི་བཏགས་པ་མིན། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནི་རྡོ་རྗེ་གསང་བས་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་
ལ་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེའི་ས་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷག་མ་དག་ནི་འཕགས་པའི་སའོ། །རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར། སངས་རྒྱས་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་ས་བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་
གྱི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། མན་སྙེ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །རབ་དགའ་དང་པོར་བྱས་ན་ཀུན་ཏུ་འོད་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་སྐུ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དང་བཞིར་ཕྱེ་བ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་པས་ས་བཅོ་ལྔ། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རབ་དགའ་ས་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ས་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ཀྱང་། མོས་སྤྱོད་ས་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ས་བཅུ་དྲུག་པ་

340

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེའི་ཚེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་། རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་གཉིས་ས་རེ་རེར་བཞག་པའོ། །མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས། རབ་དགའ་སོགས་བཅུའི་སྟེང་དུ། དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །རྡོ་རྗེའི་ས་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་དོན་མན་ངག་སྙེ་མར། ས་བཅུ་བ་ནི་ས་བཅུ་བ་ཙམ་དང་། དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་ནི་ས་བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་ནི་ས་བཅུ་བ་དེའི་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ནི་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་བཤད་ནས་ཕར་
ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་། སྔགས་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག །དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་། སའི་གྲངས་སྦྱར་ནས། དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེའོ། །ཞེས་ས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་། མངོན་སྤྱོད་ནས་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་ལ་མོས་སྤྱོད་
ཀྱི་ས་བསྣན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་
དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཀྲལ་བ་ལ། བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་
ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཡོད་པར་མ་བཤད་པས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་
པའི་སའི་གྲངས་ལས་སྔགས་ནས་གསུངས་པའི་སའི་གྲངས་མང་བར་བྱུང་བ་ཙམ་
གྱིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་མ་རུངས་པ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་བླ་མ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་

341

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

འཆད་དེ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་གནས་རེ་རེའི་རྩ་ནང་ན། རླུང་དགུ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་རེ་རེ་གནས་པས། རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་

རླུང་དང་བྱང་སེམས་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་ས་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་པ་ལ། སམྦྷུ་ཊིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི། ཐོག་མར་ས་གཉིས་དང་ཐ་མར་ས་གཉིས་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་བཞི་བཞིའི་རླུང་དང་བྱང་སེམས་དབུ་མར་འགགས་པས་འཐོབ་ལ། བར་གྱི་ས་བརྒྱད་ནི་ས་རེ་རེ་ལ་ཡུལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རླུང་སེམས་སོགས་ཐིམ་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
མཇུག་ཏུ་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་རླུང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་བསྡོམས་པས་སྙིང་གའི་ནང་། དབུ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྦས་པའི་རྩ་ལྔས་གཙོ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་གཙུག་གི་དབུ་མར་ཐིམ་པས་ས་བཅུ་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཐོབ་པར་སྨྲ་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་བྱས་ནས། ད་དུང་དེའི་གོང་ན་ས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཡང་རྒྱུད་འདིར་ས་བཅུ་གསུམ་པ་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན་འདྲི་བ་ལ། ལན་འདེབས་པ་ན། བཅུ་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡིན་ལ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་ཡིན་པས་མ་སྨོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་
གཞན་དུ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་གསུམ་པ་སྔགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་

342

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་འགྲེལ་བ་ལ་འཁྲུལ་བའི་དྲི་ཡང་མི་མངའ་བ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་གཞིར་བཞག་པ་ལ་སྐུ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་རྒོལ་བའི་སྙིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །
ཞག་གཅིག་གི་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཐུན་ཕྱེད་ཉེར་བཞིའི་རླུང་དུ་བྱས་ནས། ཐུན་ཕྱེད་རེ་ལ་རླུང་དགུ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་རེ་སྣ་བུག་ལ་རྒྱུ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་སོགས་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱི།
ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིའི་གནས་རེ་ན་རླུང་དགུ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་རེ་གནས་པ་དང་སྙིང་

གའི་རྩ་ལྔས་གཙོ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་བསྡོམས་པ་སྤྱི་བོར་ཐིམ་པས་ས་

བཅུ་གསུམ་པ་འཐོབ་པ་སོགས་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་པའི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །ས་རྣམས་ཀྱང་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་
ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་
ལ་འཇོག་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱོར་ལམ་འཇོག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་འཇོག་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བསྒོམ་ལམ་འཇོག་པ་ནི། ཐེག་པ་འོག་མ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་དང་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ལུགས་འདིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ས་སོ་སོར་

343

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

འཇོག་པ་ནི། དེ་ཀུན་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ། །སར་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། པུལླི་ར་མ་ལ་ཡ་དང་། ཛཱ་ལན་དྷ་ར་དང་། ཨོ་ཊྚི་ཡ་

ན་དང་། ཨརྦུ་ཏ་བཞི་གནས་དང་། གོ་དཱཝ་རི་དང་། ར་མེ་ཤྭ་རི་དང་། དེ་བི་ཀོ་ཊི་དང་། མཱ་ལ་བ་བཞི་ཉེ་བའི་གནས་དང་། ཀཱ་མ་རུ་བ་དང་། ཨོ་ཊཻ་གཉིས་ཞིང་དང་། ཏྲི་ཤ་ཀུ་ནེ་དང་ཀོ་ས་ལ་གཉིས་ཉེ་བའི་ཞིང་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་དང་། ལམ་པ་ཀ་གཉིས་ཚནྡྷོ་ཧ་དང་། ཀཉྩི་དང་ཧི་མ་ལ་གཉིས་ཉེ་བའི་ཚནྡྷོ་ཧ་དང་། པྲེ་ཏ་བུ་རི་དང་གྲི་ཧ་དེ་ཧ་ཏ་གཉིས་འདུ་བ་དང་། སཽ་རཥྚ་དང་སུ་ཝརྞ་དྭི་པ་གཉིས་ཉེ་བའི་འདུ་བ་དང་། ན་ག་ར་དང་སིནྡྷུ་གཉིས་དུར་ཁྲོད་དང་མ་རུ་དང་ཀུ་ལུ་ཏ་གཉིས་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་གསུངས་སོ། །མན་སྙེ་ལས། བོ་ལ་གི་རི་དང་། པུལླི་ར་མ་ལ་ཡ་དང་། རྡོ་རྗེའི་གནས་
ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །
ཁ་སྦྱོར་ལས་གསུངས་པའི་ཀཱ་ར་ཎྱ་པཱ་ཏ་ཀ་དང་། ཀརྨ་པཱ་ཊ་ཀ་ཊ་དང་། ཧ་རི་ཀེ་ལ་དང་། བིན་དྷྱ་སྟེ་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་ཀྱི་ནགས་དང་། གཞོན་ནུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཏེ་ལྔ་དང་། ཙ་རི་ཊ་དང་། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའི་ས་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་ནས་
གསུངས་པ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནི་འཐུང་གཅོད་དང་། དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བའི་ས་གཞི་བདུན་ནི་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དང་། དུར་ཁྲོད་ནི་རོ་འདུས་པའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས་གཞི་
དང་། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །སྐྱེད་ཚལ་དང་རྫིང་བུའི་འགྲམ་ནི་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དེ། དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་འདི་དག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་རེས་འགའ་འདུའོ། །པུལླི་ར་མ་ལ་ཡ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་མོ་

344

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྣམས་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །
དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་ཡང་དག་གྲགས། །རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་མོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཡུལ་ཡུལ་དུ། །རང་བཞིན་སྐྱེ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ། །ཞེས་དྲངས་ཏེ་འཆད་དོ། །འོ་ན་བརྟག་གཉིས་འདིར། གནས་ནི་ཛཱ་ལནྡྷ་ར་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྫིང་བུའི་འགྲམ་མོ། ཞེས་པའི་བར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ལ། འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ་གཉིས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར། གནས་ནི་ཛཱ་ལནྡྷ་ར་དང་ཨོ་ཊྚི་ཡ་ན་དང་། པུར་ན་གི་རི་དང་། ཀཱ་མ་རུ་བའོ། །ཉེ་བའི་གནས་ནི་མཱ་ལ་བ་དང་། ན་ཀ་ར་དང་། སིནྡྷུ་དང་། སི་ཧ་ལའོ། །ཞིང་ནི་མུམྨུ་ཎི་དང་། དེ་བཱི་ཀོ་ཊིའོ། །ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་ཀུ་ལུ་ཏ་དང་། ཨར་བུ་ཏའོ། །ཚནྡྷོ་ཧ་ནི་གོ་དཱ་བ་རཱི་དང་ཧ་རི་ཀེ་ལའོ། །ཉེ་བའི་ཚནྡྷོ་ཧ་ཀཉྩི་དང་ལམྤ་ཀའོ། །འདུ་བ་ནི་ཀརྨ་པཱ་ཊ་ཀ་དང་། གསེར་གླིང་ངོ་། །ཉེ་བའི་འདུ་བ་ནི་ཀོ་ཀ་ཎ་དང་འབིགས་བྱེད་དོ། །དུར་ཁྲོད་ནི་རབ་སོང་གི་ས་གཞི་དང་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས་སོ། །ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ནི་ཙ་རི་ཊ་དང་གཞོན་ནུའི་གྲོང་ངོ་། །འཐུང་གཅོད་ནི་ཁ་ཆེ་དང་ཀེ་རི་ཏའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་ནི་བལ་བོ་དང་ཀཱ་ནྱ་ཀུ་བ་ཛའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ར໏་གི་ཨ་ར་ལིའི་རྒྱུད་དུ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དང་། བ་ལང་སྤྱོད་དང་། སྒྲ་མི་
སྙན་ནི་གནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བ་དེ་དག་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་བྱ། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་སུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནས། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་

པའི་བར་གྱི་ས་བཅུ་བོ་དེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ཡང་།

345

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

ཡུལ་གཅིག་ལ་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཞིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཨརྦུ་ཏ་ལ་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱང་རུང་ལ།

ཨརྦུ་ཏ་ལ་ཐ་སྙད་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་མིན་པས། ཨརྦུ་ཏ་ཁ་སྦྱོར་དུ་གནས་སུ་བཤད་པ་དང་། བརྟག་གཉིས་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར་ཉེ་བའི་ཞིང་དུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི་མན་ངག་སྙེ་མའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་སོ་སོ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོ་དང་། ས་བཅུ་གཉིས་སོགས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
ཅེ་ན། མན་སྙེ་ལས། གདུལ་བྱ་རིགས་ལྔ་ལས། དབང་པོ་རྟུལ་བོའི་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་
གྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལ་རང་
ཡུལ་གྱི་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་དོན་དུ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྩིབས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་
པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཆེན་པོ་ལའང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཆུང་ངུའི་དོན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་

ཉེར་བཞི་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་དང་། འབྲིང་གི་དོན་དུ་རྫོགས་རིམ་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྤྱི་བོ་སོགས་གནས་ལ་སོགས་
པར་བཞག་པ་དང་། རྩ་རྣམས་ལྷ་མོར་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཉིད་ལ། རབ་དགའ་སོགས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་རྣམས་གནས་ལ་སོགས་པར་

346

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཐ་མ་ངེས་དོན་དང་། དང་པོ་བཞི་ནི་ལྔ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་དྲང་དོན་ཡིན་ལ། རབ་དགའ་སོགས་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་ས་དེ་དང་དེར་མོས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ས་རྣམས་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་དགོངས་པའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མངོན་བརྗོད་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་འདི་ཉིད་དུ། །ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་རྣམ་པར་གནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །འགྲོ་བ་གསུམ་པོའང་འདི་ཉིད་དུ། །ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གནས་སོགས་འདི་ཁོ་ན་ལ་གནས། །དེ་བས་དེ་རུ་བསྐོར་བ་ཡིས། །སྐྱོ་བྱ་དེ་ཉིད་ཅན་གྱིས་

མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མེད་གྱུར་ན། །དེ་རྣམས་བསྐོར་བས་ཅུང་ཟད་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ལྡན་གྱུར་ན། །དེ་རྣམས་བསྐོར་བས་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཕྱི་རོལ་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམས། །བསྐོར་བས་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཕྱི་རོལ་སྤངས་ནས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རོལ་པས་གནས་པར་བྱ། །དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་གཟིགས། །ཐུགས་
རྗེས་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ནི། །དེ་རྣམས་དགྱེས་པས་དངོས་གྲུབ་མཆོག །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་སྩོལ་བར་མཛད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལྡན་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་རང་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་སུ་བྱོན་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་

པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ངེས་པར་བསྐོར་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །བོད་
ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་། དེའི་རྩ་ནང་གི་རླུང་སེམས་

347

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

དབུ་མར་ཐིམ་ནས། ས་དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ན། ཕྱིའི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ན་སྤྲུལ་
བའི་སྐུ་ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་བཞུགས་པ་དག་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་གནས་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་ས་དེ་དག་ལ་
བཏགས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞུས་པ་ནི། ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཞེས་འདུ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་དུ་ལགས། གཉིས་པ་ལན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གནས་

དང་ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བའི་འདུ་བའི་བར་དང་། དུར་ཁྲོད་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དེ་བཅུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་རབ་དགའ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་དང་། འཐུང་གཅོད་ནི་མོས་སྤྱོད་
ཀྱི་ས་དང་། ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་ཉིད་ནི། ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཡིན་པས། གནས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་

བཏགས་ཀྱང་། ངེས་དོན་དུ་ཐ་སྙད་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་དོན་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དེ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་ལ་གནས་པ་ནི་ས་བཅུ་བའི་དབང་ཕྱུག་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གོང་མ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་གནས་པ་ནི་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་བོ་འདིས་ནི། ངེས་དོན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱིས་

བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མུ་ཏིག་འཕྲེང་བ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཅིག་བཞག་ནས། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བརྗོད་དོ། །མགོན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་

348

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བའི་དོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀུ་མུ་ཊི་ལས། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །མགོན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །
འདི་གཉིས་ཀྱང་སའི་བརྡ་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ལོགས་ན་མེད་པས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་པར་
མི་བྱ་བ་ནི་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །ས་བཅུ་བའི་དབང་ཕྱུག་ནི་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་གཞན་གྱིས་བརྗོད་མི་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
ནི་ས་བཅུ་གཉིས་པ་བརྗོད་ཀྱི། བཅུ་གསུམ་པ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་བྱ། ཞེས་
སྨྲ་བ་ནི་འབྲེལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྔོག་ལུགས་ཀྱི་ཊཱིཀ་བྱེད་ཁ་ཅིག །གནས་ལ་
སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་བགྲོད་པ་འདིས་ནི་ས་བཅུ་གཉིས་ཚེགས་མེད་དུ་འཐོབ་པས། ས་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་འདྲ་བ་གཞན་གྱིས་

འཐོབ་དགོས་པར་བརྗོད་མི་བྱ། ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བགྲོད་པས་ས་འཐོབ་པར་སྨྲ་
བ་ནི། མངོན་བརྗོད་བླ་མའི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཁས་ལེན་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་དོན་དུ་སྡུད་པ་པོས་སླར་ཡང་ཞུས་པ་ནི། ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་ལགས། ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གནས་ནི་ཛཱ་ལནྡྷ་རར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་ན་ག་ཀོ་ཊི་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་བར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ནུབ་བྱང་

349

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

རྡོ་ལ་མེ་འབར་བའི་གནས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཨོཊྚི་ཡ་ན་ཉིད་ཀྱང་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་དྲང་ཐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཕུར་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྐད་ཟུར་ཆག་པས་ཨུ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་བྱོན་པའི་ཡུལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཀོལླ་གི་རི་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
མན་སྙེར་ཀོལླ་གི་རི་དང་། ཨུརྞ་གི་རི་དང་། པུལླི་ར་མ་ལ་ཡ་དང་། རྡོ་རྗེའི་གནས་
ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པས། ཀོལླ་གི་རི་ནི་པུ་ལི་ར་མ་ལ་ཡ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཀཱ་མ་རུ་པ་ཉིད་ཀྱང་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ །དེ་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་
ཕྱོགས་དམྱལ་གྱི་ལྷོ་ཐད་ཆུ་བོ་ལོ་ཧི་ཏ་འབབ་པའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེར་ཟེར་རོ། །ཉེ་བའི་
གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མཱ་ལ་ཝ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འཕྲེང་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་
གླིང་ཕྲན་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཉེ་བའི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
གཞན་ཡང་སིནྡྷུ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་བོ་སིནྡྷུ་འབབ་པའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་ན་ག་རར་གྲགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་མུ་མྨུ་ནིར་བཤད་དེ། གཞན་ཡང་ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ནི་བྱེད་པའི་བྲང་ཉིད་དོ། །དེ་བ་ཀོ་ཊི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཤར་བ་རན་ཏྲའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ། གྲོང་ཁྱེར་གཟུགས་མཛེས་ཞེས་ཀྱང་
གྲགས་པའི་གནས་ལྷ་མོའི་རྫོང་ཞེས་བྱ་བ་རྡོའི་ཆོས་འབྱུང་མིག་འདྲ་བས་མཚན་པའོ། །ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་གཞན་ནི་ལྕགས་པའི་བྲང་ཉིད་དོ། །བྱེད་པའི་བྲང་དང་ལྕགས་པའི་བྲང་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་མན་སྙེར། ཀར་ཎྱ་པ་ཌ་ཀ་དང་། ཀརྨ་པ་ཊ་ཀ་ཞེས་མ་བསྒྱུར་བར་བཞག་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། པུལླི་ར་མ་ལ་ཡ་སོགས་བཞིན་

350

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ནོ། །དེའི་སྔ་མ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱང་། ཆུ་བོ་གངྒཱའི་ལྷོ་འགྲམ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱ་བོའི་བུ་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་ཟེར་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཁ་ཅིག་སིང་ག་གླིང་དང་། ཁ་ཅིག་ཀ་ལིང་ཀ་ལ་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པས་གནོད་དོ། །ཉེ་བའི་ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ཀུ་ལུ་ཏ་ཞེས་བརྗོད་བ་ནི་ལྷོ་ནུབ་ན་རྡོ་པུས་མོ་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་ལ། ཁ་ཅིག་གུ་གེ་དང་ཁ་ཆེའི་བར་ན་ཡོད་པར་སྨྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བའི་ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་གཞན་ཡང་ཨརྦུ་ཏ་ཉིད་དོ། །
འདི་ཁ་ཅིག་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གྲོང་ཁྱེར་
རྡོ་འཇོག་ལ་འདོད་དོ། །བའི་མཆོག་སྦྱིན་དང་ཁ་བའི་རི་ནི་གོང་བ་རཱི་དང་། ཧི་མ་ལ་ཡ་གཉིས་བསྒྱུར་བ་སྟེ། སྔ་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་
དང་། ཕྱི་མ་རི་བོ་གངས་ཅན་ལ་བླ་མ་དག་འཆད་དོ། །དེ་དག་ཉེ་བའི་ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཙྪན་དོ་ནི་ཧ་རི་ཀེ་ལ་ནས་སཽ་རཥྚའི་བར་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཧ་རི་ཀེ་ལ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་བར་ཡུལ་དབུས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་བགྲོད་པ་ན། ཡུལ་ཀོང་ཀ་ན་ར། ནགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ས་ལ་མ་རེག་པར་སྟེང་ན་བྲིས་པ་ལྟར་གནས་པ་ལ་བཤད་ལ། ལན་

ཚྭ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་སྐྱེས་ཧ་རི་གེ་ལའི་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཏུ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་ཅིང་སཽ་རཥྚ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སོ་མ་ན་ཐ་ཞེས་པ་དུ་རུ་ཀའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། གཞན་དག་འདིར་ཡོད་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །ཉེ་བའི་ཙྪན་དོ་ནི། ཀ་ལིང་ཀ་ནས་ཀོང་ཀ་ནའི་བར་རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བའི་ཙྪན་དོར་མདོར་བསྡུས་པས་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

351

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

འདི་དག་འདིར་ཡོད་འཆད་པ་དག་ལའང་ཡིད་བརྟན་དཀའ་བར་སྣང་བས་མ་
བྲིས་སོ། །འཐུང་གཅོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ས་གཞི་ནི་པ་ཊ་ལི་བུ་ཊར་ཤཱནྟི་པས་
བཤད་ལ། ཡང་འཐུང་གཅོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གྲོང་གི་མཐར་གནས་པ་ནི་མོན་ཡུལ་ན་
ཡོད་ཅེས་བཤད་དོ། འཐུང་གཅོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་ཡང་ཙ་རི་ཊ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་
མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཀོ་ཤ་ལའམ་ཀོ་ས་ལ་ནི་མཉན་ཡོད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་

པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་བྱས་པའི་ཡུལ་དང་། བིནྡྷ་ནི་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་དུ་
མན་སྙེར་བཤད་པ་དང་། གཞོན་ནུའི་གྲོང་ཁྱེར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ཞེས་
བོས་ནས་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་ནི་འཐུང་གཅོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་དག་གིས་ཉེ་བའོ་སྟེ་ཉེ་
འཁོར་རོ། །གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐར་གནས་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་
འཐུང་གཅོད་ལྔར་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་ཉེ་འཁོར་ལྔ་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དུ་མན་སྙེར་བཤད་ལ་དུར་ཁྲོད་ནི་སྲོག་རབ་ཏུ་སོང་བའི་རོའི་ཚོགས་འདུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དུར་ཁྲོད་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ཉིད་དོ། །མན་ངག་སྙེ་མར་དུར་ཁྲོད་ལ་རབ་སོང་གི་ས་གཞི་དང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གཉིས་སུ་བྱེད་པར་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་

གསུངས་པ་ལྟར། དུར་ཁྲོད་རབ་སོང་འདུས་པ་དང་། ཞེས་པའམ། དུར་ཁྲོད་རབ་སོང་ས་གཞི་དང་། ཞེས་བསྒྱུར་དགོས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་བསྒྱུར་བ་འགྱུར་ཉེས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་བྱས་པའི་སྐྱེད་ཚལ་རྭ་བའི་རྫིང་བུའི་འགྲམ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཀ་ན་ཊ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་ནི་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

༼གང་གིས་འདུ་བའི་དུས་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་ལ། འདུ་བའི་དུས་ཀྱང་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་

352

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ཞུས་ནས། ལན་གྱི་དུས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་སོགས་གོ་
སླའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞུས་པ་ནི། ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་འདུ་བའི་ཉི་མ་ཁྱད་པར་བ་གང་ལགས། དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཞེས་པ་མར་ངོའི་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་བཅུ་བཞི་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་མར་ངོའི་
ཚེས་བརྒྱད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་འདུ་བའི་དུས་ཁྱད་པར་བ་མཚོན་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །

༼ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུ་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པ།༽
བཞི་བ་ནི། དུས་དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་འདུས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་པ་ན། ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བཟའ་བཅའ་ཁྱད་པར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་
མཚན་དང་ནི་ཞེས་པའི་འགགས་ཏེ་དཔྱངས་ནས་ཤི་བའི་རོ་དང་། དཔའ་བོ་ཕན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་བསྣུན་ནས་བསད་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་དང་། མིའི་འགྲོ་བར་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་ལན་བདུན་བླངས་པའི་ཤའང་དེའི་ཚེ་བཟའ་བར་བྱའོ། །རང་གིས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་བྱས་ནས་བསད་པའི་ཆོ་གས་བསད་པའི་ཤ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟའ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསད་པའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཟ་བའི་
ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་གི་ཕྱིར་གསུངས་ཤེ་ན། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཐབས་དེས་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པ་སྟེ། དེས་ན་རང་བསད་གསོ་ནུས་པ་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྔགས་པས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཚེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོ་ག་མ་ཉམས་པའི་འབད་པས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། གདུག་པ་དེ་བསད་པར་བྱ་བར་

353

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་ལས་དེ་ལ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་
དགོས་པར་བསྟན་ནས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སྟེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་ཞེ་སྡང་གིས་ཉམས་པར་བྱས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་

གསད་བྱ་ལའང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བྱའི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཞེ་སྡང་དང་ལྡན་
པར་མི་བྱའོ། །བསད་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བྱ་ཞེ་ན། བསད་པའི་ཆོ་གའི་གཙོ་བོ་ཁ་སྦྱོར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྲོག་དགག་པར་བྱའོ། །
གཞུང་འདི་དག་ཀུ་མུ་ཊི་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་མ་བཤད་ཀྱང་། པདྨ་ཅན་གྱིས་

གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པའོ། །ཡང་པདྨ་ཅན་ལས། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེར་གསད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །སྙམ་ན། གསུངས་པ། སྙིང་རྗེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པ།
ཞེས་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེས་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་གཞུང་
འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་ན། གསད་པར་བྱ་
བའི་སེམས་ཅན་གདུག་པ་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཞུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོ་གའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་

བྱ་བ་ནི་གསད་ལས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། འབད་པས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་
པ་ཡིས། སྨོན་ལམ་གདབ་པ་སྟེ་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་

354

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གསད་པར་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཞི་བའི་མཐར་མི་ལྟུང་ངོ་། །འོ་ན་ཐབས་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྙིང་རྗེ་
མེད་ན་ཚེ་འདིར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དཔྱིས་
ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་དེ་ལྟར་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་འདུས་ནས་བཟའ་བའི་ཡོ་བྱད་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔར་དུས་གང་ལ་འདུ་བའི་ཉི་མ་གསུངས་པ་དེའི་ཉིན་མཚན་གྱི་རྣམ་དག་

བསྟན་པས་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ནི། སྔར་འདུ་བའི་ཉི་མ་བཤད་པ་དེ་ལ་དེའི་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་མཚོན་པའི་དོན་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། ཉིན་
མོས་མཚོན་པ་རང་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་ཉིད་མཚན་མོས་མཚོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བདག་མེད་མར་བརྟག་པར་བྱ། ཞེས་པས་དུས་དེར་རང་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པར་བྱ་བར་སྟོན་ནོ། །
དེའི་ཚེ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་སྨད་པའི་བྱ་བ་དག་ཀྱང་སྙིང་

རྗེ་དང་མི་འགལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཇིག་

355

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་

རྟེན་ན་སྨད་པ་ཁྱི་ཤ་སོགས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མི་ཟ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་མི་བསམ་པས་ཏེ་དགེ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ངག་ཏུ་བཟང་ངན་མི་སྨྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཞན་གྱིས་བྱས་ན་ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་དགེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཀུན་སྤྱོད་དག་ཀྱང་དེས་དེའི་ཚེ་དགེ་བར་བསྒྱུར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒྱུར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་གཞན་དག་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་གཞན་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་ང་ཉིད་ཀྱང་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བདག་གཞན་མཐའ་དག་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ། དག་པའི་ལྷའི་སྣང་
ཞེན་མཆོག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་འཕོས་པའི་ངང་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་
ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་ལྟར་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་བདག་གིས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འདུས་པའི་ཚེ་བཟའ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་སྤྱད་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཚེ་གླུ་གར་སོགས་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཇི་སྙེད་བསྒྱུར་བ་དང་། ཚིག་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དེ་སྙེད་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཞེས་པའི་ཚིག་བཞི་བོ་དེའི་དོན་ལ་སེམས་གནས་ཤིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་དོན་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་ངང་ལས་སེམས་མ་གཡོས་པས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དོན་གང་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤྲཱི་ཧེ་རུ་ཀའི་དོན་དེ་གང་
ཞེ་ན། ཧེའི་དོན་ནི་རྒྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རུའི་དོན་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སྨོན་བྱར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་།

356

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཀ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་དུའང་བདེན་པར་མི་གནས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཤྲཱིའི་དོན་ནི་ཡུལ་ཡི་གེ་གསུམ་
གྱི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དང་། ཡུལ་ཅན། ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་དེས་དྲངས་པའི་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་

གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་གནས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ད་ནི་སྔར། རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་མཚོན་བསྣུན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཤ་བཟའ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུས་པ་དེའི་ཚེ། རྒྱལ་མཚན་དང་མཚོན་བསྣུན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་གང་དང་གང་རྣམས་ཀྱི་ཤ་ནི་མཁས་པས་ཟ་བར་བྱ་བ་དེ་དག་ཟོས་པའི་མཐུས། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཁྱད་
པར་ཅན་དག་དང་དངོས་སུ་ཕྲད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་རུང་བའི་སྒོ་ནས་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བས་ཞུགས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཟོས་པས་ཞེ་ན། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ་ཧེ་རུ་ཀའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བ་ལས་ཟོས་ནའོ། །ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ས་བོན་བྲུཾ་ཨཾ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐོད་པ་ནི་ཨཱཿ ལས་བྱུང་བའི་ཀ་པཱ་ལའོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་པ་
ནི། །སྦྱངས་རྟོགས་སྦར་གསུམ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་
ལོངས་སྤྱད་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། པདྨ་ཅན་ལས། རྡོ་རྗེ་ཐོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།

357

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། གཞུང་དེ་དག་ནི་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་

གཞུང་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ་དག་དང་འདུ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བརྡ་
དང་གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །
སྨྲས་པ། གྲུབ་པའི་གནས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕོ་ཉ་མོས། །འཁྱུད་པའི་མཛའ་བ་བྱིན་

པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །སྟོང་ཉིད་མཛེས་མའི་ལང་ཚོ་ལ་ཆགས་པའི། །བདེ་ཆེན་རྣམ་པར་རོལ་དེ་སྐལ་བ་བཟང་། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་པ་ལས་ལེའུ་
བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ།༽
༈ ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

༼ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ།༽
དང་པོ་ནི། ལེའུ་འདིའི་འགྲེལ་ལ་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལེའུ་དང་པོས་ལྟ་བ་བསྟན། གཉིས་པས་ལམ་གྱི་གྲོགས་ཙམ་བསྟན། གསུམ་པ་དང་

358

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཞི་བས་བསྐྱེད་རིམ། ལྔ་བས་རྫོགས་རིམ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲོད་ཐོབ་ནས་དྲུག་པ་བདུན་པས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་འདི་ཉེ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱོར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོ་ལྔས་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ན་གནས་པའི་གྲོགས་ངོས་བཟུང་ནས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་པདྨ་ལ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་བསྒོམས་ནས། ལེའུ་དགུ་བས་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་བ་དང་། བཅུ་གཅིག་པས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ཏེ། རྟགས་མདོར་བསྡུས་བསྟན་ནས། ལེའུ་དང་པོའི་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་བས་བསྟན་པའི་དབང་བསྐུར་ནི་སློབ་མ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་ཡིན་གྱི། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་ནས་ཉེ་རྒྱུ་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའི་དབང་བསྐུར་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། ལེའུ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཐོག་མར། གང་གིས་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི། །ཆོ་གའང་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྒྲིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིེར་དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་ཀར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ནི་ད་ལྟ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའང་ཡིན་ལ། ལེའུ་དེས་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན། འཚང་རྒྱ་ཁའི་དབང་བསྐུར་ལ་ཐིག་བཏབ་ནས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་མི་དགོས་
པས། ལེའུ་དེ་ནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་དབང་བསྐུར་བཤད་པ་དེ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་

359

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདཔ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལེའུ་དང་པོས་ལྟ་བ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་མོས་པ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ནི་སྤྱིའི་དོན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལའང་ཡོད་པས། འདིར་དེ་མ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་སྨྲས་ལ། དེ་ཡང་ལུས་རྩའི་དཀྱིལ་འཁོར། རྩ་ཡི་གེའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཁམས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་སེམས་སྤྲོས་པ་དང་
བྲལ་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་མོས་པར་བྱེད་
པའི་ཆ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་རྫོགས་རིམ། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་དག་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱི། ལུས་ལ་རྩ་སོ་
གཉིས་སོགས་སུ་ཡོད་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བར་འོང་དོན་མེད་ལ། སེམས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མོས་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་དོན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་མ་
ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དང་ཁས་བླང་འགལ་ཞིང་། ཞུ་བདེ་ལྷན་སྐྱེས་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་དང་། འདིའི་ལྟ་བ་རྫོགས་རིམ་དང་ངོ་བོ་ཁྱད་མེད་དུ་སྨྲས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལེའུ་དང་པོར་ལྟ་བ་འདི་བསྟན་པ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པ་བཞི་བས་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྔོན་དུ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཇུག་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་བར་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར། ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་སོམས་ཤིག །

360

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཞན་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མོས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ངོ་བོ་ཁྱད་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཁྱད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་མོད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་མ་སྤྲས་སོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དང་པོར་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རྣལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་དང་། ཞེས་གསུངས་བ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་ནི་ཐབས་ནི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ནི་བརྟག །ཅེས་པས་རྩ་རྣམས་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔར་བརྟག་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ། ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་སྙམ་པ་དང་།
སྔགས་ཀྱི་ལེའུར། དབྱངས་བཅོ་ལྔ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་
ལ། ས་བོན་དེ་དག་ལས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་སྙམ་པ་ལ། དེ་དག་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྡ་དང་བརྡ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འདུ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཞིང་སྐྱེས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོ་ལྔ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕོ་ཉ་
དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་བརྡ་དང་བརྡ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འདུ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་
ནི་དེ་དག་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་བརྡའི་ལེའུ་བཤད་པ་དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་འབྲེལ་དགོད་པའོ། །
འདིར་པདྨ་ཅན་ལས། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་

361

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདའཁོར་དུ་འདུ་བའམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་པདྨ་ལ་འདུས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དྲང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་འདུས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ན། ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཐམས་ཅད་ལྟེ་བ་དང་སྙིང་ག་ལ་སོགས་པའི་རྩའི་པདྨ་སྟེ་འཁོར་ལོའི་དབུས་
ཀྱི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལས་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩའི་པདྨ་
ནི་འཁོར་ལོ་དང་དེའི་དབུས་སུ་ཁམས་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པོ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

༼བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་བཞི། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་བཤད་པ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བཤད་པ། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ། ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་

362

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཇི་ལྟར་ཁ་འགེངས་པ་བཤད་པའོ། །

༼སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་གནས་དབེན་པར་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་ལག་པ་མཉམ་གཞག་བྱས་ལ། ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྔོན་དུ་རང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། མི་ཐུབ་ཟླ་བས་པཾ་ལས་པདྨ་དང་རཾ་ལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཨཾ་བསམ་པར་གསུངས་པས་བདག་མེད་མར་བསྒོམ་པ་དོན་གྱིས་

འཐོབ་ལ། ཨཾ་ཡིག་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་གང་སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི། ཤཱནྟི་པ་དང་ཨ་བྷྱཱས་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཤད་ཅིང་། བདུད་རྩི་འོད་ལས། ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དང་། །མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་སྐུ་ལྟ་བུའི། །མངའ་བདག་རྡོ་རྗེ་དབང་དམིགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་། ཐ་མི་དད་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པས། གཙོ་མོའི་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པའི་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་

འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ནི་བདུད་རྩི་འོད་ལས། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། དཀར་མོ་སོགས་ལྔས་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་རོ་དང་ཅང་ཏེའུ་དང་
འཁྱུད་པས་མཆོད་ནས། སྡིག་བཤགས། ཡི་རངས། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད།
ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པར་བཤད་ལ། གུར་ལས་བདག་མེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྟོན་པ་ན། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་བརྒྱན་པའི། །རི་བོ་རི་སུལ་ཚང་ཚིང་དུ། །རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དུ་བྱས་ཏེ། །བརྟུལ་ལྡན་བླ་མ་སངས་རྒྱས་མཆོད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆིའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་འཛིན་བཞིན་སྤྱད། །འགྲོ་

363

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཤོག །ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་བོ་རྣམས། །བྱས་ཏེ་
སེམས་ཀྱིས་ངལ་བསོ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཤཱུནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་བསྒོམ་པར་ཌོཾ་བྷི་བ་དང་མི་ཐུབ་ཟླ་བ་གཉིས་ཀས་གསུངས་པ་ལ། མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་བདག་མེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། དངོས་པོ་བདེན་རྫུན་རྣམ་དཔྱད་ནས། །རྟོག་པས་དཔྱད་ཀྱང་བསྒོམ་མི་ནུས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རབ་སྦྱོར་བས། །སྐྱེ་བ་འདི་ནི་རབ་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འགྱུར་མ་ལེགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཡོད་མེད་དངོས་པོ་དཔྱད་པ་ལས། །བརྟགས་པས་ཉེ་བར་མི་གོས་ཏེ། །འདི་དག་གཟུགས་བརྙན་དག་དང་མཚུངས། །སྣ་ཚོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་རུ། །དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒོམ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །
གུར་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སྐྱེ་བ་འདི་ནི་རབ་བསྒྲགས་ཏེ། །དཔའ་བོ་བདེན་རྫུན་རྣམ་དཔྱད་པས། །བརྟགས་པས་ཉེ་བར་བརྟག་མི་བྱའོ། །ༀ་ཤཱུནྱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱུ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་བརྟག་མི་བྱ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཉེ་བར་བརྟག་མི་བྱ། ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་སྟོང་བའི་ངང་ལས་བར་སྲིད་

མཚོན་པའི་ཡི་གེ་འཇོག་མི་འཇོག་ནི། བདུད་རྩི་འོད་ལས། ཨེ་ཝཾ་ཉིད་དུ་བདག་དང་ནི། །འདྲེས་པར་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་བདག་མེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བྷྲཱུཾ་ལས་འཁོར་ལོའི་སྟེང་དུ་བདག །སྲིད་པ་བར་མར་བསམ་བྱས་

ནས། །ཨེ་ཝཾ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འདྲེས། །ཞེས་གསུངས་པས། ལུགས་དེ་དག་ལ་ཡང་

364

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་འཇོག་དགོས་ལ། ཨེ་ཝཾ་དུ་འདྲེས་པའི་དོན་ལ། ཨེ་ནི་རྟེན་ཆོས་འབྱུང་དང་། ཝཾ་ནི་སྐབས་འདིར་བརྟེན་པ་འབྱུང་བཞི་དང་དེའི་སྟེང་གི་རྣམ་སྣང་གི་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འདྲེས་པ་ནི། བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ལ་རང་གི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། དེ་འདྲ་བའི་བར་སྲིད་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བཞི་དང་འཁོར་ལོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་འབྱུང་
བཞི་དང་འདྲེས་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་སྲིད་

མཚོན་པའི་ཡི་གེ་བཅུག་པ་ལས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ཀྱི། བརྟེན་པ་ལྷ་
མི་བསྐྱེད་པ་ནི་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་སོགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་ཅིང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས། ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་འདིར་རྒྱུའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་དཔའི་གཟུགས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་ཞེས་པ་ནི་བདག་མེད་མའོ། །ཞེས་བདག་མེད་མ་ལའང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

མཛད་ནས། ཉི་ཟླའི་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ཕྱག་འཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མི་བྱེད་པར་ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་
གྱིས་མཚན་པའམ། ས་བོན་རྐྱང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནཱ་ད་འཇོག་པ་ཆེན་པོ་

365

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདདག་གི་ལུགས་ལ་བདེ་མཆོག་སོགས་སྐབས་དུ་མར་སྣང་ཞིང་། བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།

འདིར་ཡང་ན་དེ་བཞག་ན་ལེགས་ལ། དེ་ཡང་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས། སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཟའི་གཟུགས་
ཏེ། ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་ཤི་བའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བར་མ་དོའི་སྲིད་པའི་
གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་ཆུ་ལ་གྲུ་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་ལས་ལངས་མ་ཐག་བར་མ་ཆད་དུ་
བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ནཱ་ད་ནམ་མཁར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་སྐབས་འདིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། འཆི་སྲིད་ལས་བར་སྲིད་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་
གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འབྱུང་བར་ས་སྡེ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་དག་ལས་འབྱུང་བས་སྦྱང་གཞི་དང་མཐུན་ཞིང་ལམ་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་
ལྡང་བ་དང་འཇའ་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལས་ལོངས་སྐུ་
འགྲུབ་པའང་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འབྱུང་བས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྲུང་འཁོར་སོགས་ཀྱི་
ཕྱིས་འཇོག་པ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་ནི་ཡབ་ཀྱི་སྐབས་སུའང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་

366

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ན་སྐབས་འདིར་ནཱ་ད་བཞག་ནས་ཕྱིས་མངོན་བྱང་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་ཉི་ཁ་སྦྱོར་ནི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་མེད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་ཕྱོགས་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་མཚོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབུས་སུ་ནཱ་ད་ཞུགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཨཾ་ཡིག་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་ལྟེ་བ་ཨཾ་ཡིག་གི་མཚོན་པར་གྱུར་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། དེ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་། སྦྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐུ་གསུམ་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། སྦྱངས་པ་འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་ལེགས་པར་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདུད་རྩི་འོད་དང་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་ཀྱང་། བར་སྲིད་བདག་ཉིད་འབྱུང་
བཞིའི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བར་སྲིད་མཚོན་
པའི་ཡི་གེ་འཇོག་པའི་ཐོག་མའི་གནས་སྐབས་དུས་དེར་བྱེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའི། མ་ངེས་པ་ནས་སྨྲ་བ་ལ་རེངས་པར་མི་བྱའོ། །
དེ་ཡང་འདིར་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་དག་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་ཚུལ་དེའི་ཚེ་ནཱ་ད་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་ནས་ཉི་ཟླའི་དབུས་སུ་སོན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ས་བོན་དུ་རྫོགས་པ་ནི་གཙོ་མོ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་གྱི། འཁོར་རྣམས་ལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་ངང་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ནཱ་

367

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདད་ནམ་མཁར་བཞག་ནས། དེ་ནས་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། རྒྱུད་འདིའི་ལྷའི་ལེའུར་སྔར་གསུངས་པའི་བསྲུང་འཁོར་བསྡུས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། ཌོཾ་བྷི་བའི་བདུད་རྩི་འོད་དུ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་བདག་མེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་

པར། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གི་སྦྱོར་མཆོག་གི །ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དགོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཁྲོ་བཅུའི་བསྲུང་འཁོར་ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ལའང་བྱེད་པར་
བཤད་པས་བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་གྱི། གང་

ཡང་རུང་བ་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་དང་དབྱིབས་མཚུངས་པའི་ཆོས་འབྱུང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་མ་བཤད་ལ། ཁ་དོག་ནི་འདིའི་གཞུང་གཞན་རྣམས་ལས་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་མན་སྙེར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བར་བཤད་དོ། །ཆོས་འབྱུང་དེའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས། འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་། དེའི་འོག་ནས་ལྷག་མ་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་། སྔོན་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཞེས་པ་དག་ནི་

368

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྡའི་ཚིག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་འཆད་པ་ནི། དེ་དག་གང་གང་གི་བརྡའི་ཚིག་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་ནི་ས་ལ་བརྗོད་དེ། དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཆུ་ནི་སྔོན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་ཆུའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཡིན་པ་དེ་བས་ནའོ། །ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བྱིན་ཟ་མེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ།
རིགས་པ་ནི་འདིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་དང་མེ་ཉིད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པས་རླུང་བསྟན་ཏེ། འདོད་ལྷ་འོག་མ་དག་གི་ཕ་མ་འཁྲིག་པའི་ཚེ་ཁུ་བ་མི་འབྱུང་བར་རླུང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ལྷ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་གི་མདོར་བསྟན་དུ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད། ཅེས་སྨོས་པ་དེ་འཆད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་སྒོམ་པ་པོ། །ཞེས་འདོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་པོའང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་འབྱུང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཏེ། དེ་ཡང་། རིམ་པ་གཉིས་དག་སྐྱོན་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་དེ། ཀུ་མུ་ཊི་ལྟར་ན། འདི་ལྟར་འཆད་དོ། །འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྔ་མ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྱི་མ་རྣམ་སྣང་གི་ཕྱག་མཚན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྔོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའང་སྔོན་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན། འདི་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

369

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདདེ་ནི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལས་མ་འདས་བར་འབྱུང་བ་བཞིའང་བསྐྱེད་པའོ། །
དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་སྣང་གི་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་དང་། དེའི་སྔོན་རོལ་དུ་ས་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་ཆུ་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་བྱིན་

ཟ་མེ་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་རླུང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱན་མ་མཱ་མ་ཀཱི་གོས་དཀར་མོ་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱིན་ཟ་དང་། ཞེས་པའི་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རླུང་མེ་ཆུ་ས་འཁོར་ལོའི་རིམ་པས་བསྐྱེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདིའི་བདག་མེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུའང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་འོག་གཞིའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མ་ཟད། ནང་གི་ལུས་ལ་སྦྱར་བའི་རིམ་པ་དང་ཡང་མཐུན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཀུ་མུ་ཊིར། དེ་བཞིན་རྐང་བའི་མཐིལ་དུ་རླུང་། །རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་གཞུ་ཡི་དབྱིབས། །གྲུ་གསུམ་

འབར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །སུམ་མདོའི་གནས་སུ་རྣམ་པར་གནས། །ཟླུམ་པོའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །ཆུ་ནི་ལྟོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སྙིང་ཁར་ཡང་ནི་ས་ཉིད་དེ། །ཀུན་ནས་གྲུབ་བཞི་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་སོ། །
འོ་ན། འབྱུང་བཞི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་པོ་བདག་ཉིད་སྲིད་པ་

བར་མའི་ང་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བའང་དེའི་སྟེང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན། འབྱུང་བ་བཞི་

370

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འཁོར་ལོ་དང་ལྔ་བདག་ཉིད་བར་དོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་དང་དྲུག་ཀ་འདྲེས་པ་
ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པའམ་བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་འཇོག་པ་ན་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་མི་འཇོག་གི །དེ་ལས་ཀྱང་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་འཇོག་ལ། འདིར་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་བསྒོམ་པའི་འབྱུང་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདྲེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུ་མུ་ཊི་ལས། ཅི་འབྱུང་བ་བཞི་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལྔ་བ་འཁོར་ལོ་དང་། དྲུག་པ་བདག་ཉིད་འདི་ལས་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། ཆོས་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཆུད་པ་འདི་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། དྲུག་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་འདྲེས་པ་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་མ་ཆུད་བ་ལས་མི་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དོགས་པ་དེའི་ལན་དུ་མཛད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་བས་ན་བར་སྲིད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བཞི་དང་འདྲེས་བར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་གང་བཀག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བའོ། །སམྦྷུ་ཊར་ཡང་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་སྐབས་ནི། ཚིག་འདི་དག་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཡོད་པ་འཆད་པ་ནི། མན་ངག་སྙེ་མར། རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་ན། སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འབྱུང་བཞི་འདྲེས་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་

371

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདཅིང་། དེ་ནས་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །འཁོར་ལོ་ས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དེ། སའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཆུའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཞེས་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་རོ། །ས་དང་ཆུ་ནི་སྔོན། ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱིན་ཟ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རླུང་
ཆེན་དང་། །ཞེས་པའི་འཆད་ཚུལ་ཀུ་མུ་ཊི་དང་འདྲའོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་པ་ལ། འབྱུང་བཞི་དེ་དག་ཀྱང་ཡཾ་རཾ་བཾ་ལཾ་གྱི་ས་བོན་སོ་སོ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་ལ། ཆོས་འབྱུང་ལས་སྐྱེས་འཁོར་ལོ་ཉིད། །ཅེས་པ་ཤཱནྟི་པ་ལྟར་འཆད་དོ། །ད་ནི་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་འཆད་

ཚུལ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། འཁོར་ལོ་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟའི་ཚུལ། ཞེས་འདོན་ལ། ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོ་ནི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་བསྐྱེད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ཇི་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་ཏེ། ས་ལ་སོགས་པའང་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གོ་རིམ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་དང་། སྔོན་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ས་སོགས་བཞི་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །
དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་སའི་འཁོར་ལོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཆུའི་འཁོར་ལོ་ནི་མེའི་སྔོན་དུ་དང་། ཆུའི་སྟེང་དུ་བྱིན་ཟ་མེའི་འཁོར་ལོ་ནི་རླུང་གི་སྔོན་དུ་
དང་། མེའི་སྟེང་དུ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་

372

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཚན་ནི། སྤྱན་མ་སོགས་ལྷ་མོ་བཞི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནང་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་བཞི་དང་སྦྱར་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ན་འདིའི་ལེའུ་དང་པོར། ཨེའི་རྣམ་པས་ལྷ་མོ་སྤྱན། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། དེ་ཉིད་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་མས་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ཞིང་། སམྦྷུ་ཊིར། ལྟེ་བ་ས། སྙིང་ཁ་ཆུ། མགྲིན་པ་མེ། སྤྱི་བོ་རླུང་
དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་སའི་འཁོར་ལོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཆུ། དེའི་སྟེང་དུ་མེ། དེའི་སྟེང་དུ་རླུང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་ལ། གྲུབ་ཆེན་ཌོམྦྷི་ཝས་ཀྱང་བདུད་རྩི་

འོད་ལས། དེར་ནི་ས་གཞི་གྲུ་བཞི་བ། །ལྗང་ཁུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ། །ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་གནས་པར། །ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཆུ་ལ་ཡང་ནི་མེ་བསམ་བྱ། །མེ་ལ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་གནས་པར། །བདག་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བཞི་ལུགས་ལྡོག་དང་ས་
དཀྱིལ་ལྗང་ཁུར་གསུངས་ལ། ཡང་གུར་དུ་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་འཆད་པ་ན། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྒོམ་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྒོམ་པར་བྱ། །མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །ཆུ་དཀྱིལ་བརྟུལ་ཞུགས་
ཅན་གྱིས་བསྒོམ། །ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་

འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་དུ་ནི། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་ལས་གནས་བསམ་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་བརྟག་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་རྡོ་

373

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདརྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་
མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
དེ་ལྟ་ན་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་འོག་ཏུ་རླུང་དང་དེ་ནས་མེ་དང་ཆུ་དང་སའི་རིམ་པ་མཛད་པ་ནི་གུར་གྱི་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རང་ལུགས་ལ་ནི་གྲུབ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མི་ཐུབ་ཟླ་བ་དང་གུར་རྩ་འགྲེལ་ཤཱནྟི་པ་མན་སྙེ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་
པ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། གང་རུང་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་ལའང་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་དང་ཀུ་མུ་ཊིའི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་ཚིག་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྟོན་པ་མི་འགལ་བས། འཁོར་ལོ་ས་དང་ཆུ་དང་སྔོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རིམ་པ་དེ་
གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིར་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའང་མི་རིགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ལུགས་

འབྱུང་གི་རིམ་པ་དེས་ཕྱི་སྣོད་སྦྱོང་བས་སྦྱང་གཞི་རགས་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་ཟབ་ལ།

ལུགས་ལྡོག་གིས་ནང་ལུས་ཙམ་སྦྱོང་བས་སྦྱང་གཞི་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་སྔ་མ་

ལས་ཅུང་ཟད་མི་ཟབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི། ཆེས་མ་ངེས་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ལས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཅུང་ཟད་ཟབ་པར་
ཐལ་ཏེ། ཕྱིའི་སྣོད་སྦྱོང་བ་དང་ལུས་སྦྱོང་བའི་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལའང་ཡོད་

374

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འཁོར་གསུམ་ཀ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་སོམས་ཤིག །སྦྱང་གཞི་མངལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྦྱོང་བ་དང་སྔོན་འགྲོ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟབ་མི་ཟབ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའང་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གིས་སྒྲུབ་སོམས་ཤིག །དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞིའི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་འབྱུང་བའང་ཡིན་གྱི། རང་གི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་འབྱུང་བཞི་འདྲེས་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། རང་ཉིད་དེའི་དབུས་སུ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དོན་གཞན་སོ་སོ་བར་འཛིན་པ་དགག་པའི་
ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པའི་བར་སྲིད་མཚོན་བྱེད་འབྱུང་བཞི་དང་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བཞི་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་འདྲེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པ་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆད་པ་ནའང་ཆོས་འབྱུང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡབ་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ་ཡང་འབྱུང་བཞི་ལུགས་ལྡོག་མཛད་དེ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ཌོམྦྷི་བས་

375

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདམཛད་པ་ལྟར་ལྗང་ཁུར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འཕར་མ་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤེལ་ལྟར་དག་ཅིང་ཉེས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །འཕར་མ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཟེའུ་འབྲུས་མཚོན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་པ་མཐའ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་
བས་བསྐོར་བ་ལས་ནི་འཕར་མ་ནང་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་
གསུམ་གྱིས་ནི་མཚོན་པ་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་གཽ་རཱི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་གྲུབ་བཞི་བ་ནི་འཕར་མ་ཕྱི་མར་བརྗོད་དོ། །གྲུབ་ཆེན་
གཉིས་ཤཱནྟི་པ་མི་ཐུབ་ཟླ་བ་མན་སྙེ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་

ཚུལ་འདི་ལྟར་མཐུན་ཞིང་། ནང་དུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཉིས་རིམ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། ས་སྐྱ་བའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་ཆེས་གསལ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འབྲངས་དག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
ནི་རང་གི་ལུགས་ལས་ཀྱང་བརྒལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕར་མ་ནང་མའི་པདྨའི་མཐའ་སྐོར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བས་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ནི་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རིམ་པ་གཉིས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་དཀར་མོ་སོགས་བརྒྱད་འགོད་པའི་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་འཕར་མ་ཡིན་ལ། པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ནི་ནང་གི་འཕར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཟེའུ་འབྲུ་ལས་ནི། ཞེས་པ་དང་། གྲུ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་

376

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་སྙམ་ན། འདི་ལ་ནི་ཟབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་མཚོན་པའི་དགོས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། ཕྱིའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་ག་མཚོན་ལ། ནང་གི་པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་བྷ་ག་དེའི་དབུས་
ཀྱི་སྦས་པའི་རྩ་བརྒྱད་མཚོན་ཞིང་། པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཞེས་པའམ་ལྟེ་བ་ཞེས་པས་ནི་རྩ་བརྒྱད་པོ་དེའི་དབུས་སུ་སོན་པའི་དྷཱུ་ཏཱི་ཉིད་སྟོན་ལ། དེར་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྒོམ་པའི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་སྦྱར་བས་ནི། གནས་དེར་ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པ་མཚོན་ཞིང་དེའི་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་གྱིས་ནི་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་པས། གཉིས་འདུས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུར་རྫོགས་པས་ནི། བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བ་མཚོན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་རོ། །
ནང་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་ནི་པདྨ་ཅན་གྱི་ལེའུའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱར་ན་ཆོས་འབྱུང་དང་པདྨས་ནི་མའི་བྷ་གའི་ནང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་པདྨ་མཚོན་ལ། དེར་ཟླ་ཉི་འདུས་པས་གནས་དེར་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པ་དང་། ཟླ་ཉིའི་དབུས་སུ་ནཱ་ད་ཞུགས་པས་ནི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་མཚོན་ལ། དེ་ལས་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་རིམ་གྱིས་

རྫོགས་པ་ནི་མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། སྐུ་རྫོགས་པ་ནི་མངལ་

377

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདནས་བཙས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ནས་གདན་བསྒོམས་པ་ནི། འཕར་མ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་གི་དབུས་སུ་ཤི་བ་བཅོ་ལྔ་ཡི་གདན་གྱི་བདག་ཉིད་རོ་བཅོ་ལྔ་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ནས་གནས་གང་དུ་ལྷ་མོ་གང་བསྒོམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམས་སུའོ། །སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ་ལྷ་མོ་འདི་དག་ལ་ཟླ་གདན་བཞེད་ལ། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཀྱང་། གདན་རྣམས་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སོ། །ཞེས་ཟླ་གདན་དུ་བཤད་དོ། །རྒྱ་གར་གྱི་ཚད་ལྡན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཟླ་ཉིའི་གདན་གང་ཡིན་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། མི་ཐུབ་ཟླ་བས་བདག་མེད་མའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པའི་གདན་ཉི་གདན་དུ་བཤད་པ་ལ་དཔགས་ན་འདིར་ཡང་ཉི་གདན་བཞེད་པ་འདྲའོ། །

༼བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་ལ་བཞི། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ཕྱོགས་གང་དུ་ལྷ་མོ་གང་དགོད་པ། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་པའོ། །

༼མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།༽
དང་པོ་ལ། ལུགས་སོ་སོ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ལྔ་བོ་བསྒོམ་པ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས། ཨཱ་ལི་ལས་ཟླ་བ་དང་ཀཱ ལི་

378

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལས་ཉི་མ་བསྒོམ་པའི་བདག་མེད་མའི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་བསྟན་ལ། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་བསྒོམ་པ་དེ་ནི་མངོན་བྱང་མི་མཉམ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཕྱག་མཚན་ལའང་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་བྱེད་དོ། །ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ། །ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཡབ་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་

ཁྱད་པར་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མ་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། འདིར་ཨཱ་ལི་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་ཨཱ་ལིས་མཚན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་ལས། གྲུ་གསུམ་རྒྱ་ཆེན་རང་བཞིན་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གནས། །འདི་ཡང་ཨ་སོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཤེལ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །གྲུ་གསུམ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀཱ་ལི་ལས་ཀྱང་ཟླ་བ་གྲུ་གསུམ་ཀཱ་ལིས་མཚན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་སྦྱོར་ལས། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཟླ་བ། །བྱང་ཆུབ་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀ་སོགས་ཀྱི། །སྐར་མདའ་འདིར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་བརྩེགས་པ་ནི་མངོན་བྱང་ཉམས་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ན། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་གོང་བུ་ལ། ཞེས་པ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ཡིན་ཞིང་། ཧཱུཾ་ཕཊ་རྣམ་པའང་འདོད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་དཀར་བོ་རྩེ་ལྔ་

379

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདབ་ཧཱུཾ་གིས་མ་མཚན་པ་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྙན་ལས་བྱུང་བའི། །དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་མཚན་དེ་ལས། འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐུ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། ཕྱག་མཚན་ཞལ་སོགས་གོང་མ་བཞིན། །ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པས་སྐུ་མདོག་དཀར་བོ་ཞལ་བརྒྱད་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་བས། རྡོ་རྗེ་ཡོངས་གྱུར་དེ་མ་ཐག །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །ཟླ་བའི་ཁ་དོག་མཉམ་འོད་ཀྱི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གོང་མ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་། སྔར་ཆར་དབབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་བཤད་པ་བཞིན་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཟླ་བ་ཉིས་བརྩེག་གིས་གསང་དབང་མཚོན་ཞིང་། གསང་དབང་གི་ཚེ་བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་བོ་མཚོན་པས་གཉིས་ཀ་ཟླ་བ་དང་དེའི་ཚེ་སློབ་མ་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གྲྭ་དང་བཅས་པས་ཟུར་གསུམ་པའོ། །བདག་མེད་མའི་མངོན་བྱང་གིས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མཚོན་ཞིང་། དེའི་ཚེ་སློབ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་

དམར་མཚོན་པས། ཉི་ཟླ་བརྩེགས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་སློབ་མའི་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་མཚོན་པས་ཟླུམ་པོའོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱི་མའི་ལྔ་བ་
ལས། བདག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱེད་གསུངས་ན། །ཁྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟར་
ལགས། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་དང་། བསྲུང་འཁོར་ལེའུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་དང་འབྱུང་བཞི་སོགས་བསྐྱེད་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་བཅས་པ་འདིར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བཤད་པར་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་མན་ཆད་

380

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། ཤཱནྟི་པས་གཞུང་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡུམ་གྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་ནས།
དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་བདག་མེད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པ་ཟླ་གདན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་འགོག་པ་ན། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཁ་སྦྱོར་ནི་མི་མཚུངས་པ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་མཉམ་སྦྱོར་ཡིན་པ་འགལ་ལ། བདག་པོ་ཞེས་པ་མོར་འགྱུར་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། འདི་དག་ནི་ཁྲོ་མོ་ཡིན་པས་ཉི་གདན་བྱེད་པར་རིགས་ཀྱི་ཟླ་གདན་

བྱེད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རང་གིས་གཞུང་འོག་མ་ཡབ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གུར་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱུང་བའི། །རིག་མའི་སྐྱེས་བུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགལ་བ་སྤོང་བ་ན། རིག་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡབ་ཀྱི་ཡིན་ལ། ཞེས་ཟེར་རོ། །
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྨྲ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་མི་བཟད་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མི་མཉམ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དང་། དོན་གང་ཡང་རྒྱུད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་

བཤད་ཅིང་། ཟླ་ཉི་མི་མཚུངས་པས་མཉམ་སྦྱོར་དུ་འགལ་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སམྦྷུ་ཊི་ལས། ཟླ་བ་ཉིས་བརྩེག་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་རྡོར་སེམས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པས། དེས་སྐབས་

381

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདའདིར། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ། །ཞེས་པའི་དོན། ཟླ་བ་ཉིས་བརྩེགས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་མི་འགྲུབ་ལ། ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་བ་དཀར་བོ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་མི་བྱེད་པ་ཞིག །ཧཱུཾ་ཕཊ་རྣམ་པའང་འདོད་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྨྲས་པས་ནི། ཕཊ་འདོད་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྔོན་ཆད་ལན་གཅིག་ཀྱང་མ་བལྟོས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། ཡབ་ཀྱི་མངོན་བྱང་གི་སྐབས་སུ་ཕྱག་མཚན་ལ་ས་བོན་གྱིས་

མཚན་པ་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ལ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་གིས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཟིགས་པ་ཡང་སྨྲ་དགོས་སོ། །ཕྱག་མཚན་ཞལ་སོགས་གོང་མ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྔར་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ཧེ་རུ་ཀ་དང་སྦྱར་བས་ནི་རང་གི་ངང་ཚུལ་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། སྔར་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ཧེ་རུ་ཀའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་མཚན་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་ཡོངས་གྱུར་དེ་མ་ཐག །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །ཟླ་བ་ཁ་དོག་མཉམ་འོད་
ཀྱི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་འདིར། ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པས་ཀ་རྱཻྡོར་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་དཀར་བོ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་འབྲེལ་མེད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཁ་སྦྱོར་གྱི་ལུང་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདེ་མཆོག་རྡོར་སེམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་དང་། བསྲུང་འཁོར་ལེའུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བསྙེགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་ལེའུ་ལྔ་བར་ཡབ་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་བཤད་མི་དགོས་ན། ཡབ་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་ཡང་སྔར་ལེའུ་གསུམ་པར་མངོན་བྱང་ལྔ་ཀ་བཤད་པ་ལ་བསྙེགས་པས་ཆོག་པའི་

382

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།ཕྱིར་སླར་ཡང་འདིར་ཡབ་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་བཤད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་མགོ་མཚུངས་སུ་ཞིག་གིས་བཟློག་པར་ནུས། ཤཱནྟི་པས་བདག་པོ་ཞེས་པ་ལ་བདག་མེད་མ་ཞེས་པའི་འབྲུ་གནོན་བྱས་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་ནས། སླར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་ཡབ་ལ་ཟེར་བའི་འབྲུ་གནོན་བྱེད་པ་རང་གི་ཚིག་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྲོ་མོ་ཡིན་པས་ཟླ་གདན་མི་རིགས་དགོས་ན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལའཁོར་དུ་མར། ཙ་རྩི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་མོ་ཤིན་ཏུ་དྲག་མོ་དུ་མ་ལ་ཟླ་གདན་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །
གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་མོད་ཀྱི་རེ་ཤིག་བཞག་གོ །ཡང་རྔོག་ལུགས་པའི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བའི་གོང་བུ་ནི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བདག་མེད་མའི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་བྱེད་ཅིང་། ཡབ་དེ་
ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱག་མཚན་ཞལ་སོགས་གོང་མ་བཞིན། ཞེས་སྦྱར་ཏེ་སྔར་བཤད་པའི་ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་འདོད་དོ། །ཧཱུཾ་ཕཊ་རྣམ་པའང་འདོད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པ་ནི་མེ་རིའི་མཐར་ཟླ་བའི་འོད་ལྟ་བུའི་སྐྱ་སྒོར་རེ་བ་ཡོད་པའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །
ལུགས་འདི་ནི་གྲུབ་ཆེན་གཉིས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གཞུང་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་འདི་འགྲེལ་བའི་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་

ཅན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡབ་ལ་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པའི་ཚེ་

383

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདགསང་གནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་ལ། ཡུམ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་འཁྱུད་པའི་ཚེ་གསང་
གནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་
ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པའི་དོན་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་ཡང་
འཆད་ཚུལ་གྱིས་ཕོངས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་སོ། །བླ་མ་
ཤཱནྟི་པ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིའི་དོན་ནི། རོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ཡིན་ལ། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་བསྒོམས་ནས། དེའི་ཕྱི་ནས་ཏེ་རྗེས་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་ཉི་མ་དེ་ཉིད་མནན་པའི་སྒོ་ནས་ཉི་མའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་ནོ། །བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་མནན། ཞེས་འདོན་གྱི་རྒྱལ་བས་ཞེས་མི་འདོན་ནོ། །
ཟླ་ཉི་གཉིས་འདུས་པ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་མཚོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉི་མའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ནི་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་དངོས་གཞིའི་བདེ་བ། མཚན་མའི་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་མཇུག་གི་བདེ་བ། དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲོ་ཞིང་བསྡུ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེ་བའོ། །ཟླ་ཉི་དེར་གང་གིས་བསྐྱེད་སྙམ་ན། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་བསྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ཨཱ་ལི་ཟླ་བའི་ཞེས་པ་རྐང་བ་གཉིས་ཏེ། ཤཱནྟི་པས་དབྱངས་བཅོ་ལྔ་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ལས་བསྐྱེད་ནས། ཡི་གེ་མི་སྣོན་ནོ། །དེ་ལ་ཨཱ་ལི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ངོ་བོ་དང་ཀཱ་ལི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོར་མོས་ཀྱི་མཚན་དཔེར་མོས་པ་མི་བྱེད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཟླ་བ་ཉི་མ་འདུས་པ་ལས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །བདེ་

384

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བས་མངོན་བྱང་ལྔར་འཇོག་པ་ནི། ཟླ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ལྔ་བོ་བསྒོམ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་རོ། །དེས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་
བསྟན་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་འཆད་པ་ལ། གཙོ་མོའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་ཉི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་གདན་

ཏེ་རྟེན་ཡིན་ནོ། །
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ལས་བྱུང་གོང་བུ་ལ། ཞེས་མི་འདོན་པར། བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་བཏོན་ནས། རྡོ་རྗེ་ནི་ས་བོན་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ཡིན་ལ། སེམས་དཔའ་ནི་ཕྱག་མཚན་གྱི་
དབུས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་གི་རྣམ་པ་ལས་
བསྐྱེད་པ་དང་། བུ་ག་ཕཊ་ཀྱིས་བཀག་པའི་རྣམ་པ་དང་། འང་གིས་དེར་མ་ཟད་ནོར་
བུ་ལ་ༀ་གྱིས་མཚན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་པདྨ་ཨ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཨས་
མཚན་པའང་འདོད་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞུ་བ་ལས་འབྲས་བུར་བཞེངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དེ་གང་ལས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་སྟེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་བདག་པོ་བདག་མེད་མ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གོང་མ་བཞིན། ཞེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་ཞེས་འདོན་ཏེ། དེའི་ཕྱག་མཚན་དང་ཞལ་སོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བརྡས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་ནང་ནས་

385

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདསྔ་མ་སྟེ་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཟླ་བའི་གདན་དང་ལྡན་ཞིང་ཆུ་ཤེལ་གྱི་ནོར་བུའི་འོད་ལྟར་གསལ་བའོ། །འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས། འདི་ལྟར་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཐབས་ཤེས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཟླ་བ་ཉི་མའི་རབ་དབྱེ་ལས། །ཨཱ་ལི་ཤེས་རབ་ཀཱ་ལི་ཐབས་ཏེ། ཨཱ་ལི་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་ཤེས་རབ་དང་། ཀཱ་ལི་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མ་ཐབས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཉི་ཟླའི་སྦྱོར་བ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་བདག་མེད་མའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་གདན་ལ་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ལས་ཟླ་བ་བཅུ་བཞི་དང་ཉི་མ་བཅུ་བཞི་རོ་གདན་ལ་གནས་པའི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་བཅུ་བཞིའི་སྟེང་དུ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་ཟླ་ཉི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ཡང་འདྲའམ་ཞེ་ན། འདི་ལས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་ཀྱི། །ཡི་གེ་དབྱེ་བས་སོ་སོ་ཡིན། །ཞེས་པས་ས་བོན་དབྱངས་བཅོ་ལྔ་སོ་སོར་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་ཟླ་ཉིའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བཞི་དང་དེ་ལས་གྲི་གུག་

བཅུ་བཞི་ས་བོན་སོ་སོས་མཚན་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅུ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་འཆད་དོ། །
སློབ་དཔོན་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་འཆད་ཚུལ་ནི། རོའི་གདན་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་གདན་དང་བཅས་པ་བཅོ་ལྔ་བོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ཡིན་ལ། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་དབྱངས་བཅོ་ལྔ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་ཉི་མས་ས་བོན་གྱི་སྟེང་ནས་མནན་ཏེ། ས་བོན་ཟླ་ཉིའི་བར་ན་གནས་པའོ། །ཟླ་ཉི་གཉིས་འདུས་པ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པ་མཚོན་ཞིང་། ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པ་ནི་བདེ་བ་

386

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། གཉིས་འདུས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་པོ། ཞེས་སྨོས་སོ། །ཟླ་ཉི་དེ་དག་གང་ལས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། ཨཱ་ལི་སོ་གཉིས་དང་ཀཱ་ལི་བརྒྱད་ཅུ་གཡས་སྐོར་དང་། གཡོན་སྐོར་དུ་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི། ཨཱ་ལི་ཟླ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་བར་ན་འདུས་པའི་ས་བོན་བཅོ་ལྔ་ལས། དཀར་མོ་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱག་མཚན་བཅོ་ལྔ་བསྐྱེད་དེ། འདིར་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ལྷའི་རྣམ་པ་མི་གཟུང་གི་ཕྱག་མཚན་གཟུང་ངོ་། །འོ་ན་གཙོ་མོའམ་འཁོར་གྱི་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྟ་བུ་མི་སྨོས་པར་དཀར་མོ་ཞེས་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཟླ་ཉི་མཚོན་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པ་ལས་ཐོག་མར་བདེ་བའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་ལ། དཀར་མོ་ཡང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་བྱང་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་བོ་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རོ། །དེས་བདག་མེད་མ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནས། འོ་ན་ཡབ་ཀྱི་མངོན་བྱང་ཡང་དེ་དང་འདྲའམ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ནི། ཨཱ་ལི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་དང་ཀཱ་ལི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་བརྩེགས་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཟླ་བ་དེ་གཉིས་ཀའང་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་མོ། །
སློབ་དཔོན་འདིས་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུའང་། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གདན་ཡིན་ཞིང་། །ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་ལེགས་བལྟས་ལ། །འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །ཨཱ་
ལིའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདིར་དགོད་དོ། །ལྷ་མོའི་ཆ་ཤས་ཚུལ་དུ་ནི། །གྲུ་གསུམ་ཟླ་

387

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདདཀྱིལ་ལྟ་བར་བྱ། །རྒྱུ་སྐར་རྣམ་པའི་ཚུལ་དག་གིས། །ཀཱ་ལི་ལ་སོགས་བཅུག་པ་ཡིས། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་དག་ཏུ། །བྱང་ཆུབ་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ལ། ལྷ་མོའི་ཆ་ཤས་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི་ཀུ་མུ་ཊིར། ལྷ་མོའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་གཟུགས་གྲུ་གསུམ་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་ནི་གདན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ཀྱི་ཉིང་ལག་གམ་ཆ་ཤས་བྷ་གའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་གྲུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་མཚོན་པས་ཟླ་བ་གཉིས་ཀ་གྲུ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སླར་ཡང་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིས་མཚན་པ་ནི་གནས་དེར་ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པ་མཚོན་པའོ། །དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་བ་དཀར་བོ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ནོ། །རང་གི་སེམས་འོད་གསལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་གནས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོང་
བུའི་ལུས་རྡོ་རྗེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཟླ་བ་གྲུ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པདྨ་མཚོན་
པ་དང་། དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། འདི་དག་ལ་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ལས་ཐིག་ལེ་འགྱུར་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ལ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཀྱི་ཡི་གེ་
འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཟླ་བ་གྲུ་གསུམ་གྱི་དབུས་དང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལ་འགོད་དམ་ཞེ་
ན། འདིར་དེ་འདྲའི་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་པའང་འདོད་མི་བྱ་སྟེ། འདིར་དེའི་ཚེ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་གནས་པའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་རྣམ་
པས་སྟོང་བས་ཐིག་ལེ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འང་ནི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པས་ཕྱག་མཚན་ལ་ས་བོན་མི་འགོད་པ་འདིའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

388

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྙན་ཕྱག་མཚན་དེ་ལས། སྤྲོ་བསྡུས་ཟླ་བ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་བདག་པོ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །དེའི་ཕྱག་དང་། ཞལ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གོང་མ་ཆར་འབེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞེད་པའི་ཧེ་རུ་ཀ་བཞིན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་ནག་པོ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད་དང་འདྲ་བར་དཀར་བོའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་འབྱིན་པ་སོགས་ནི་ཕྱི་མའི་ལེའུ་ལྔ་བར་འཆད་པས་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་བསྐྱེད་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འཁོར་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་མ་བཤད་པར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་དག་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་

བཤད་དོ། །དེས་ན་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀར་བོར་བཞེད་པས། ལུགས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀར་བོ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནག་པོར་བཤད་པ་མང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཡབ་ཀྱི་མངོན་
བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཡུམ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་དག་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཡབ་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ནི། སམྦྷུ་ཊིའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པས་ཀྱང་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀར་

389

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདབོར་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི། སམྦྷུ་ཊིའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མངོན་བྱང་ཟླ་བ་ཉིས་བརྩེག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་བཞིན་དུ། དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར་བདག་མེད་མའི་མངོན་བྱང་འཆད་པ་ན། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ། །ཞེས་སོགས་འདི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་
འགྲིག་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །
མན་ངག་སྙེ་མར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མངོན་བྱང་འཆད་པ་ན་ཟླ་བ་ཉིས་བརྩེག་མཛད་པའི་གཅིག་དཀར་བོ་དང་གཅིག་དམར་བོར་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཟླ་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲག་གིས་མདོག་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པའོ། །སྐར་མ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་མིག་དམར་ལ་སོགས་པའི་སྐར་མ་བཞིན་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་དམར་བོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཟླ་བ་དཀར་བོས་ཕའི་ཁུ་བ་དང་། དམར་བོས་མའི་ཁྲག་གི་ཆ་མཚོན་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་མན་སྙེ་ལས། གྲུ་གསུམ། ཞེས་པ་ནི་ཆོས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ལ་
ཉེ་བར་བཏགས་པས་གྲུ་གསུམ་འདིར་ཕ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་ལ་ཐབས་ལས་གཞན་མེད་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སམྦྷུ་ཊིར་ཟླ་བ་གྲུ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་
ནི་རྒྱུ་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་ག་མཚོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་མིང་གིས་བྷ་ག་དེར་འདུས་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་མཚོན་པའི་ཟླ་བ་དཀར་དམར་གཉིས་ལ་བཏགས་པའི་དགོས་པའང་ཆོས་འབྱུང་གིས་མཚོན་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་

390

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མངོན་བྱང་འཆད་པ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར་བདག་མེད་མའི་མངོན་བྱང་འཆད་པ་ན། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ། །ཞེས་པ་ཟླ་ཉི་སྦྱར་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པའི་གདན་དང་། ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ཉིད་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་གོང་བུའི་དོན་དུ་མཛད་ནས། ཧཱུཾ་ཕཊ་རྣམ་པའང་འདོད་མི་བྱའི་དོན་འཆད་པ་ན་དེ་ཉིད་ལས། ཧཱུཾ་ཞེས་པ་ནི་པདྨ་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཕཊ་ནི་སེར་བོ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོའི་བུག་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་བདག་མེད་མར་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི། སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྙན་ལས་བྱུང་བའི། །དཀྱིལ་

འཁོར་བདག་མོ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་པར་ཡོད་དོ། །ཞལ་དང་མཚན་མ་སྔོན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་སྔོན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་མཆོད་པ་དང་སྡིག་པ་

བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བཀུག་པའི་བདག་མེད་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷ་མོ་དྲག་མོ་ཡིན་པས་ཉི་གདན་བྱའམ་སྙམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད། །ཅེས་པས་ཟླ་བའི་གདན་
ཅན་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་སོ་སོ་རྣམ་པར་དགོད་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

391

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤད

༼རང་ལུགས་བཞག་པ།༽
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འདིར་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་བྱང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ། གཙོ་མོའི་མངོན་བྱང་ལ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དོགས་པ་བཅད་པ། འཁོར་གྱི་མངོན་བྱང་ལ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རོ་བཅོ་ལྔ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ཡིན་ལ། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ལྷའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཟླ་བའི་ཕྱི་ནས་ཟླ་བའི་འོག་ཏུ་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་མིང་ཅན་ཉི་མས་གདན་མནན་པའོ། །ཉི་མ་འོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མངལ་སྒོར་ཕའི་ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ན་ཡང་ཁུ་བ་སྟེང་དང་མའི་རྡུལ་ཤས་ཆེར་འོག་ཏུ་གནས་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཚེ་ཡང་གཏུམ་མོ་འོག་ནས་འབར་བ་ལས་ཁམས་དཀར་བོ་སྟེང་ནས་འཇུ་བར་འགྱུར་བས་སྦྱང་གཞི་དང་ལམ་གཉིས་ཀའི་གནད་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཉི་ཟླ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་དེ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་མཚོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཟླ་ཉི་དེ་དག་གང་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་དཀར་བོའི་ཆ་ཨཱ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་

གནས་ལ། བྱང་སེམས་དམར་བོའི་ཆ་ཀཱ་ལི་སོ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
ཀྱི་སྣང་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ཉི་མའོ། །འོ་ན་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ལ་གཙོ་མོ་འབའ་ཞིག་གི་ས་བོན་དགོད་པར་བྱའམ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོད་དགོས་ཤེ་
ན། ཟླ་བ་ཉི་མ་འདུས་པ་ལས་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་པའི་

392

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ས་བོན་ནི་དཀར་མོ་ལ་སོགས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་སྔགས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་མིང་གིས་སྨོས་ལ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤར་སྒོའི་དཀར་
མོ་ཐོག་མར་བྱས་ཏེ་སྨོས་སོ། །
འོ་ན། ཟླ་ཉི་ས་བོན་ཙམ་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་གྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་རྫོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཟླ་བའི་རྣམ་པ་ནི་ངོ་བོ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྡན་པ་སྟེ་མངོན་བྱང་དང་པོའོ། །རླུང་གི་རྟ་བདུན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་
པས་བདུན་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཉི་མ་སྟེ་ངོ་བོ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྡན་པའི་མངོན་བྱང་གཉིས་པའོ། །དེས་ན་ཉི་མ་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཟླ་བའི་འོག་ཏུ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཟླ་བའི་ཕྱི་ནས་བསྐྱེད་ན་མངོན་བྱང་གི་གོ་རིམ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་
བརྗོད་པའི་གོ་རིམ་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་ཕྱི་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་

བས་མནན། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོ་ལྔ་བོ་རང་རང་གི་ལྷའི་ས་བོན་དང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ནི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་བྱང་གསུམ་པའོ། །ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་ཕྱག་མཚན་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་མཚན་ཞེས་གཅིག་ཚིག་སྨོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་
མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་སྤྲོས་དོན་གཉིས་བྱས་ཚུར་འདུས་པ་ལས་ཟླ་ཉི་དང་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ་མངོན་བྱང་བཞི་བའོ། །དེ་
ལས་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་བོ་སོ་སོའི་སྐུ་རྫོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་གཉིས་

393

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདལྡན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་མངོན་བྱང་ལྔ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཆོ་ག་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཡི་སྒོ་ནས་མཁས་པས་མངོན་བྱང་རྣམ་པ་ལྔ་བོ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་ལས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པ་སྟེ། །ཡེ་གེ་ལས་བྱུང་རིལ་བོ་ལ། །ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། །ཞེས་འདོན་ནོ། །ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་ཉི་ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པ་མཚོན་པའི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས། སེམས་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་

ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྐྱེས་པ་མཚོན་པའི་གཟུགས་སུ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཟླ་ཉི་འདུས་པ་ལས་ས་བོན་དང་། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པར་རྫོགས་པ་ན། ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གཅོད་པའི་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་དོན་དང་གྲི་གུག་གི་ལྟེ་བར་གནས་པའི་ས་བོན་ནི་ཤེས་རབ་དེའི་ངོ་བོ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དུ་གནས་པ་མཚོན་
པ་སྟེ་སེམས་དཔའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན་པའི་ཕྱག་མཚན་དང་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཚོན་པའི་ཚུལ་དུ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིལ་བོ་འདི་ལ་ཡབ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞལ་སྦྱོར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་རྩེ་མོའི་བུ་ག་ཕཊ་ཀྱིས་འགེགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། ཡི་གེ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཡེ་གེའི་སྐད་དོད་ཨཀྵ་ར་མི་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་པས། སྐབས་འདིའི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱོར་ཚུལ་

394

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འདི་ལ་ལྷ་ཕོ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལྟར་ཐིག་ལེ་འགྱུར་
བ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་གཙོ་མོ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་དགོས་སམ་
སྙམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །འགྲེལ་བ་འདིས། ཕྱག་མཚན་ཞལ་སོགས་གོང་མ་བཞིན། །ཞེས་མི་འདོན་པར། ཞལ་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྲས་མཐུན། །ཞེས་འདོན་ཏེ། གཞུང་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདི་དག་ནི། རྒྱ་དཔེ་ཐ་དད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཚོན་པའི་
གཟུགས་བརྙན་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་བདག་མེད་མ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲས་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་ནོ། །ཞེས་པས་བཅོ་ལྔ་བོ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱུའི་ས་བོན་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ཞལ་ཕྱག་སོགས་མཚུངས་པར་སྟོན་ནོ། །ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་བོའོ། །ནོར་བུ་ནི་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་

བྱའི་དོན་དུ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་བྱས་པ་ནི་འོད་ཅེས་པ་སྟེ། འོད་ཀྱིས་

གཟུགས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལྷའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་
བྱས་པའོ། །འདིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

395

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདགསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཙོ་མོ་
དང་མཚུངས་སམ་སྙམ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས་གཙོ་མོ་འདི་ལྟར་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཉིད་ཙམ་དུ་མཚུངས་སོ། །ཐབས་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཨཱ་ལིས་མཚོན་པ་ཤེས་རབ་དང་ཀཱ་ལིས་མཚོན་པ་ཐབས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པའི་ཟླ་བ་ཉི་མའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་གསལ་བྱེད་སོ་གཉིས་གསུངས་ལ།
མན་སྙེར་ཡུམ་ལའང་དབྱངས་གསལ་ཉིས་འགྱུར་གསུངས་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་གི་གང་རུང་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །
ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་།
མངོན་བྱང་འདི་ལས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་དབྱེ་བས་དབྱངས་བཅོ་ལྔ་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ས་བོན་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་དོགས་པ་བཅད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་མཚན་འདྲ་བར་ཤུགས་ལ་འཕེན་ནོ། །ཡི་གེ་དབྱེ་བས་སོ་སོ་ཡིན། །ཞེས་འདོན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྐད་དོད་ཝརྞ་ཡི་གེ་ལའང་འཇུག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །

༼ཕྱོགས་གང་དུ་ལྷ་མོ་གང་དགོད་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། རེ་ཤིག་ཅེས་པ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་སྟེ་ནང་གི་པདྨའི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔར་ཤར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ལྔ་དག་པའི་ལྷ་མོ་ལྔ་དགོད་ཅེས་པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤར་ནས་

བརྩམས་པའི་སྒོ་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་མོ་སོགས་བཞི་དང་། བྱང་ཤར་ནས་

396

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བརྩམས་པའི་ལྷ་སྣམ་གྱི་མཚམས་བཞིར་རིམ་བཞིན་བུཀྐ་སཱི་སོགས་བཞི་འགོད་པ་སྟོན་ནོ། །འོག་ལྡན་མ་ས་སྤྱོད་མ་དང་སྟེང་ལྡན་མ་མཁའ་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ་དབུས་ཀྱི་སྟེང་འོག་ཏུ་དགོད་དོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་བོས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྲིད་

པའི་མཐའ་གནོན་པའི་འོག་ལྡན་མ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གནོན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེང་
ལྡན་མ་འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སོ། །

༼ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།༽
གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཏེ། སྐྱོན་དྲུག་ནི་རྩ་ཉོན་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་མགོ་བོ་བཅད་པ་སྟེ་དྲུངས་ནས་
ཕྱུང་བ་མཚོན་པ་ཐོད་པ་དང་། ཁ་ཊྭཱཾ་གས་སྟོང་ཉིད་དང་། གདན་གྱི་རོས་བདེ་ཆེན་མཚོན་ལ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

༼དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།༽
བཞི་བ་ནི། ཚུལ་འདིས་ནི་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཤད་པ།༽
བཞི་བ་ནི། དེ་ནས་ཌོམྦྷི་བའི་གཞུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་བྱ་སྟེ། གུར་ལས། མིག་སོགས་

397

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤདལ་ནི་གཏི་མུག་སོགས། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་གནས་གསུམ་དགོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །མི་ཐུབ་ཟླ་བས། རང་སྙིང་པད་ཉིར་ས་བོན་ལས། །ཡེ་ཤེས་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་སྙིང་གར་པད་ཉི་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་འདྲ་བ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་
བྱིན་རླབས་ཀྱི་གོང་དུ་བྱ་ཞིང་། མིག་ལ་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་སོགས་ནི། གཙོ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ལ་དང་། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ནི་གཙོ་མོ་ཁོ་ན་ལའོ། །དེ་ནས་མི་ཐུབ་ཟླ་བས། དགུག་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་མཆོད། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་བསྟིམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གུར་ལས། དེ་ནས་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་གཞུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཆོད་ནས་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གུར་དང་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དབང་བསྐུར་བ་ནི།
ཡབ་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་ལས། སྒྲུབ་ཐབས་དང་རྒྱུད་འདིར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བྱ་སྟེ། གུར་ལས།
དེས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་བསྐུར་ཏེ། །བསྟོད་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་ལྕེས་ནི་བདུད་རྩི་མྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་དག་དྲན་པ་དང་། དེ་ནས་བསྒོམ་པས་དུབ་ན་བཟླས་པ་བྱ་ཞིང་། ཐུན་གྱི་མཐར་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

398

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༼རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ནང་རང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འོད་གསལ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པ་བཤད་པ་དང་། སྔར་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་འབྱུང་བ་བཞི་སོགས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་ངེས་དོན་བཤད་པས་ཕྱིའི་ཕྱག་
རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། ཐབས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

དྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་རྙེད་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལུས་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འོད་གསལ་འདྲེན་ཐབས་བཤད་པ་༽
དང་པོ་ནི། འདིར་ནག་པོ་སོགས་དྲུག་བསྒོམ་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་དོག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པར་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་ཏེ།
བསྒོམ་ཚུལ་ནི། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་
ན། རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ནག་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུའོ། །དེའི་འོད་ཟེར་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་འཐོན་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་པོར་ནག་པོར་བྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་ཞིང་དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཐིག་ལེའི་འོད་ཟེར་བ་སྤུའི་སྒོ་ནས་འཕྲོས་བས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དམར་བོར་བྱས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེར་བོ་བསྒོམ་ཞིང་། བཞི་བར་ལྗང་ཁུ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་སྔར་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །དུས་ལྔ་བར་ཁ་དོག་

399

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པསྔོན་པོ་དང་། དུས་དྲུག་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་བོའི་ལུས་ཅན་ཏེ། ཡན་ལག་དྲུག་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས། དེའི་མཐར་ཁ་དོག་བཤིག་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཐུགས་ཀའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་བར་གྱི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་འཕྲོས་པ་དབུགས་འབྱུང་བའི་ལམ་ནས་
འཐོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བྱས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྡུ་ཞིང་། དུར་ཁྲོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་
པའང་ཚུལ་དེས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ལ་བསྡུ་ཞིང་། ལྷ་མོ་བརྒྱད་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞལ་

བརྒྱད་ལ་བསྡུ། ཡུམ་ཡང་ཡབ་ལ་བསྡུས་པའི་མཐར། ཐོག་མ་ཐ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རིག་པར་བྱས་ནས། གཙོ་བོ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྙིང་གར་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དབུས་
ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བསྡུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཟླ་ཉི་ཧཱུཾ་དང་བཅས་པ་འདྲེས་པ་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་དང་། བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་གྱི་གོང་དུ་ནི་འོད་གསལ་
དང་། དེ་ཡང་མར་མེའི་རྩེ་མོ་ནུབ་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དབུས་སུ་ཐིམ་ནས་དེའི་མཐར་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་ཞིང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་སྟེ། དེ་ནས་སླར་ཡང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་པའི་རིམ་པ་བཤད་དོ། །
དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་རླུང་སེམས་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་འཆར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ནི་དགའ་བྲལ་གྱི་མཐར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དྲུག་
བསྒོམ་པར་མ་ཟད་དགའ་བྲལ་གྱི་མཐར་འབྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཡང་དེ་

400

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཞིན་ནོ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཚོ་སྐྱེས་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་ནི་
ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་ནའང་འདོན་པ་བསྒྱུར་བར་བྱའོ། །དཔལ་ཡན་
ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་ནི་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་ཨཾ་ཡིག་ནག་པོ་འོད་དང་བཅས་པ་བསྒོམ། དེ་གྱུར་པ་ལས་མར་མེའི་འོད་ལྟར་འབར་བར་བསྒོམ་ཞིང་། དེའི་འོད་ཟེར་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་བྱུང་སྟེ། གཽ་རཱི་སོགས་སྣང་བར་བྱས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མིག་སྨན་བཅག་པའི་མདོག་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་དེས་དཀར་བོའི་བར་དུ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
ཕྱི་ནས་དགའ་བྲལ་མཐར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞལ་བརྒྱད་དུ་ཞུགས་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐིམ་སྟེ་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡུམ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཞུགས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རྩ་འཁོར་བཞིའི་དབུས་སུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་གོ། །ས་བོན་གྱི་གདན་ཉི་མ་ཡང་ས་བོན་ལ་དང་། ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡང་ཐིག་ལེར་གྱུར་ནས་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་འོད་ཟེར་དཀར་བོའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཞུ་ནས་མི་དམིགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་དོ། །
འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པའི་མཐར་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཇུག་
ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཌོམྦྷི་བས། ཕྱི་ནས་ཁ་དོག་རྣམ་པར་དག །ཅེས་པའི་དོན་ཡང་
དེ་དང་འདྲའོ། །མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པ་

401

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པནི། །དང་པོ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཀྱང་། བདུད་རྩི་འོད་ལས་ནག་པོ་སོགས་བསྒོམ་པ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་
དང་འདྲའོ། །གུར་ལས་ཀྱང་ཕོ་བྲང་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་

རྫོགས་པའི་མཐར། དེ་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམས་ཏེ། རང་ཡང་རང་བྱིན་བརླབས་

པ་ཡིས། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཆོ་གའི་གོ་རིམ་རིམ་པ་ཡིས། །དེ་ནས་
མཚན་མ་མཚོན་པར་བྱ། །དང་པོ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་
གྲུབ་ཆེན་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་ལས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་ནས་འགྲོ་བའི་ཉམས་སྣང་གི་མཚན་མའོ། །དེས་ན་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་ནས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཚན་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཀ་རྱཻྡོར་གྱི་

རྫོགས་རིམ་གྱི་ཕྱོགས་མཐོང་བ་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གསུང་
བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་འདིར་བྱས་སོ། །

༼ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་འགྲེལ་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བློས་གསར་དུ་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་དང་ནི་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རང་
ཆས་སུ་ལུས་ལ་རྫོགས་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་རྩ་ཁམས་རླུང་གསུམ་ལ་

402

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་ཡང་རིམ་པ་ཉིད་དེ། རིམ་གཉིས་དེ་འཁོར་བཅས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་མཉམ་པར་གནས་ནས་ནི། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཆད་དོ། །མཉམ་
པར་གནས་ཞེས་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་མཉམ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། བླ་

མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གང་གིས། སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་དེའི་བརྗོད་
བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་

སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྔར་ལེའུ་འདིའི་མགོར། ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་བྷ་ག་བསམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་

དང་། དེས་མཚོན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ། སྔར་དེས་བསྟན་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡི་ནི་ཆ་བཤད་དོ། །ད་ནི་འདིར་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་འཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྔར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ལ་བྱ་ཞིང་། བྷ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

དཀར་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །འཁོར་ལོ་སྔོན་དུ་ཅི་རིགས་པར། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། ཐབས་དེ་ཡི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་འཁོར་ལོར་བརྗོད་ལ། ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི་རང་རིག་པ་ཞེས་པདྨ་ཅན་ལས་འདོན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་དུ་རང་

403

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པརིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའོ། །རིགས་པ་ཇི་བཞིན་རང་རིག་ཉིད། །ཅེས་
འདོན་ནའང་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདེ་ཆེན་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བསྒོམ་པའི་ལྷའི་ངེས་དོན་ནོ། །པདྨ་ཅན་ལས། ཇི་ལྟར་རྫས་
ནི་འབྱུང་འགྱུར་བ། །ཞེས་འདོན་གྱི་ཁུ་བ་ཞེས་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་

འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཁུ་བ་ཞེས་འགྲེལ་བ་གཞན་དག་འདོན་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྟེན་ནི་ཁུ་བ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨའི་ནང་ན་གནས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྩེར་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །

༼ཐབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་རྙེད་ནས་སྐྱོང་ཚུལ།༽
གསུམ་པ་ལ་བདུན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། དགའ་བཞིའི་མཆོག་
དམན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་ཚུལ་རྙེད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ། རྙེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ། ལམ་དེ་རྙེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་རྙེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། དེས་ན་རྙེད་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྐྱོང་རིགས་པར་གདམས་པའོ། །

༼ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།༽
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་སྐྱེ་བ་ན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་

404

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རེ་ཤིག་བཙུན་མོ་ཤེས་རབ་
ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ཐབས་སུ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་གཉི་གའི་རྟེན་ལ་ལྷན་
སྐྱེས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱི་ནས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་རེ་
རེའི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཤིག་སྐྱེས་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཁུ་བའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་ཇི་བཞིན་ཤེས་རབ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་ཡི་ཁུ་བའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་ཁུ་བ་ལའང་བདེ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་བསྟན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་ཞེས་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་བྱས་པ་སྟེ་མདོར་ན་དངོས་བཏགས་སོ། །
སྤྱིར་བདེ་བའི་ལྡོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་
ཚུལ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་
འབྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། པདྨ་ཅན་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དགའ་བ་ཡང་། །རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་བཞི་རྣམས་ཏེ། །གང་ཕྱིར་ལྷན་སྐྱེས་བཞིར་དབྱེ་བས། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་
ཕྱོགས་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདོན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའང་ལྷན་སྐྱེས་ཁོ་ན་
ལ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འདིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉིད་ལ་སླར་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་བཞི་རྣམས་ཏེ། འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཆུང་ངུ་འབྲིང་

ཆེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་བཞིར་དབྱེ་བས་སོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཆུང་འབྲིང་

405

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པསོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགའ་བ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་པ་མིན་པའི་ཞུ་བདེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་
ལ་བཞིར་འབྱེད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་དང་རྫོགས་རིམ་པའི་མས་བརྟན་གྱི་མཚམས་

ཞིག་ནས་དེ་ལྟར་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལྷན་སྐྱེས་
ལས་ཕྱེ་བས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུ་མུ་ཊི་དང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ན་ཡང་སྐྱེ་མེད་རིམ་པ་ཞེས་པ་མེད་དོ། །
དེས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
བ་རིམ་པ་གཉིས་དང་། བཞིར་ཕྱེ་བ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས། དགའ་བའི་དབྱེ་བ་དང་པོ་ནི་དཔའ་བོ་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེར་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་
དབྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མ་བདག་མེད་མའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། རྟེན་དེ་གཉིས་
གང་དུའང་མ་ཕྱེ་བར་ལྷན་སྐྱེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་པདྨ་ཅན་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལེགས་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། པདྨ་ཅན་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །ཞེས་འདོན་ཞིང་། ཀུ་མུ་ཊིར། དང་པོའི་དགའ་བ་ནི་དཔའ་བོ་སྟེ་ཐབས་སོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ལྷག་མ་དགའ་བ་གཉིས་ནི་བླ་མས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །པདྨ་ཅན་ལྟར་ན། དེ་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ནོ། །ཞེས་བཏོན་

406

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ནས་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རིག་ཅེས་བཏོན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་མིང་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་བདེ་ཆེན་དེས་རིག་ཅེས་འཆད་དེ། མདོར་ན་ཤ་ླཽཀ་འདི་ནི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །

༼དགའ་བཞིའི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།༽
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་འདིར་དགའ་བཞིའི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། གཅིག་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་བཞིའི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་མཆོག་དགའ་ཁྱད་དགའ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཞེས་ཕྱེ་བ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཏེ། སྔར་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་འདི་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་སྐྱེ་བའོ། །ཡང་
འཇོག་ཚུལ་གཞན་ནི། དགའ་བྲལ་ཞེས་པ་ཁམས་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨར་འཛག་པའི་སྐད་ཅིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱས་ནས། ལྷན་སྐྱེས་ནི་དེའི་གོང་རོལ་དགའ་བ་དང་མཆོག་དགའ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དུས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ན་དགའ་བ་བཞི་ཁམས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་གི །ཕྱག་རྒྱ་དང་འཁྱུད་པ་དང་ཕན་ཚུན་རེག་པ་སོགས་ལས་ཁམས་ཞུ་བ་རྩོམ་པའི་བདེ་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དགའ་བ་དང་། ཞུ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེར་མ་སླེབ་པའི་བར་གྱི་བདེ་བ་མཆོག་དགའ་དང་། ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་ནས་ཕྱིར་

མ་འཕོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་ཟིན་ནས་ཁམས་གནས་དེ་ནས་འཕོས་པ་ལས་བདེ་བའི་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཉམས་པའི་སྐད་

407

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པཅིག་ནི་དགའ་བྲལ་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱད་དགའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཅིང་། ཕྱོགས་འདི་ལ་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་
མཛད་དོ། །འོ་ན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ངེས་པ་དང་། དགའ་བ་གཞན་གསུམ་དང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགའ་བའི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་བས་བདེ་བ་ལྷག་ལ། དགའ་བྲལ་གྱི་

དགའ་བ་ནི་ཆགས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཉིད་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། དང་པོ་དགའ་བ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་སོགས་ལས་བདེ་བ་ཐོག་མར་རྩོམ་པ་དང་། གཉིས་པ་མཆོག་དགའ་ནི་བདེ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། གསུམ་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་འཇིག་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་བཞིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་བཞི་བ་ལྷན་སྐྱེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་སྲིད་པར་ཐ་སྙད་བརྗོད་དེ། བདེ་བ་ཤས་ཆེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་
གཡོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བྲལ་ལས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ལྟུང་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཟད་པའི་ཆ་ནས་ཕུང་པོ་ཟད་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་སྟེ་བདེ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཟད་པ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་བར་
མ་དགའ་བ་དང་པོ་ནི་བདེ་བ་དང་པོ་སྐྱེ་ཙམ་ཉིད་དེ་གསུམ་པོ་འདིས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྤངས་པའོ། །པདྨ་ཅན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འདི་རྣམས་སྤངས་པ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལགས་སོ། །འོ་ན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་

408

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ན། དེའི་རང་དུས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ཆགས་
བྲལ་བདེ་བ་ཟད་པ་མེད་ལ། དབུ་མར་ཏེ་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཡང་དམིགས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་འདི་ལ་ཐབས་བདེ་བ་རྐྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྟོང་བ་རྐྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་ལ། ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་ལ་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྐང་བ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་པདྨ་ཅན་ཀུ་མུ་ཊི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་གསུམ་ཀར་མ་བཤད་དོ། །

༼ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་ཚུལ་རྙེད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ངག་ཙམ་ལས་དེའི་ཚེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བསྒོམ་པའི་ཐབས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མི་རྙེད་དེ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་གནད་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྒོམས་པས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ནི་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དུས་སུ་བསྟེན་ནས་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་བསྟེན་པ་དང་། བདག་གིས་བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་དག་ལས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼རྙེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པ།༽
བཞི་བ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱ་དགོད་པ་དང་། དེའི་འཆད་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་མཉམ་རྗེས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་

409

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དམན་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིས་མདོར་བསྟན་ནས་བཤད་བྱའི་རྐང་གྲངས་ཙམ་ཚིག་སྣ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྔ། བཤད་བྱའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ་པར་བསྟན་པ། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་དེས་ཟིན་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་གྱི་རྐང་བ་དང་པོའི་དོན་ལ། དམན་པའི་གནས་ནི་ཕྲ་བའི་དོན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །མཆོག་ནི་རགས་པའི་དངོས་པོ་ས་དང་རི་བོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

སྤངས་པའི་བར་མ་ཡི་ནི་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པདྨ་ཅན་ལས་བཤད་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཕྲ་བ་སེམས་སེམས་བྱུང་། དངོས་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ཙམ་བར་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་དང་གང་དང་དེ་རྣམས་དང་། །ཞེས་པ་གཞན་རྣམས། གང་རྣམས། དེ་རྣམས། ཞེས་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ནི། གཞན་རྣམས་ཞེས་བྱ་དབང་པོ་དྲུག་དང་། གང་རྣམས་ཞེས་པ་བརྟན་པ་སྣོད་དང་། འདི་རྣམས་ཞེས་པ་གཡོ་བ་བཅུད་དང་། རྐང་བ་བཞི་བའི་དོན་ནི། པདྨ་ཅན་དང་། འདི་ཀུན་ཞེས་བྱ་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་འདོན་ཏེ། འདི་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །མདོར་བསྟན་གྱི་རྐང་བ་གསུམ་པ། རོ་མཉམ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་

410

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡིས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་མཚུངས་པར་བརྗོད་ལ། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བསྒོམ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པའོ། །དེས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཡིས་ནི་བཤད་བྱའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་དོན་འདི་ཡིས་ནི་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་རོ་གཅིག་པས་ན། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལྟར་
བདེ་ཆེན་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་མོས་པས། ང་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་ལས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་གནས་གསུམ་པོའང་བྱུང་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པ་ལྟར། ང་ཡིས་ཀྱང་འདི་ཀུན་ཁྱབ་པ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མོས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་འདི་ནི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། འདིས་ནི་མོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་བའི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་བསྟན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ཆོས་ཀུན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་
དེ་དག་བྱུང་བ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱར་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པའང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་དགོངས་ཏེ་

411

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པགསུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་མོས་ནས་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་བས་ཤེས་ནས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་གང་གོམས་པ་དེ་ནི། ཚེ་རབས་སྔ་མར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་མི་ཡིས་ཀྱང་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་ནི་འགྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་བཤང་གཅི་ཐུར་དུ་བླུགས་པ་དང་། ལུས་མཁྲེགས་པས་ཉལ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཡིད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་གང་སེམས་པ་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འདོད་པས་སྤྱོད་ལམ་དེ་དག་གི་ཚེ་ན་ཡང་གང་ཤར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་བརྟགས་
ཤིང་བལྟས་པ་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་དེ་འབྱུང་ངོ་། །པདྨ་ཅན་དུ། བརྟགས་པ་ལས་ནི་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ལ། འགྲེལ་བ་གཞན་གཉིས་ནའང་དེ་ནས་མངོན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་མེད་དོ། །
བཞི་བ་ནི། འདི་ཀུན་ཞེས་བྱ་བདག་མེད་པར། །མཉམ་ཉིད་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་སླར་ཡང་འཆད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། ཞེ་ན། གང་གིས་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མ་

བསྒོམས་པར་ཏེ་བསྒོམ་བྱ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནམ་སྙམ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་

412

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བདེན་པར་བསྒོམ་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་མིན་ཏེ། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བརྟན་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་གང་། རྩ་ལྕུག་འཁྲི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་
དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་ནི་ངེས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གཅིག་གམ་གཞན་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པདྨ་ཅན་དུ། དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ངེས་བསྒོམ་བྱ། །དེ་རྣམས་གཅིག་གམ་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བཀོད་དོ། །
ལྔ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཚེ་འདི་ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། སྔར་གང་ཡང་བསྒོམ་བྱར་མེད་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ཉིད་
དུ་བྱར་ཡོད་དོ། །

༼དོགས་གཅོད་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།༽
ལྔ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོགས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ལ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་རང་གི་ལུས་ལ་གནས་ན་སུ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། པདྨ་ཅན་

413

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པདུ། ལས་ནི་རང་རིག་པ་ཡི་དངོས། །རྩོད་པ་ལས་ནི་ལས་སྐྱེ་སྟེ། །ཞེས་འདོན་ཞིང་། ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཕྱོགས་སྔ་མ་དོགས་པ་བཀོད་པའི་གཞུང་དུ་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྐྱེས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་སུ་ཞིག་གསོག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་
ལྟར་ན་སྔར་ང་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་མ་གོ་བའི་དོགས་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས། མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་

རྟོག་གིས་རང་གི་རྒྱུད་འཁྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལོག་པར་བཟུང་ནས་ལས་བསགས་པས་འཁོར་བར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ལ། བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་འཇུག་པ་སྡུད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་བྱེད་ཅིང་རང་སྡུད་པ། །ཞེས་འདོན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་རིག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་དང་། རང་
ཉིད་གཞན་ལས་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནས་ང་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལྔས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་འོད་དཔག་མེད་མི་བསྐྱོད་པ་དོན་གྲུབ་རྣམ་སྣང་རིན་འབྱུང་ལྔ་བསྟན་ལ། དེ་ཀུན་གྱིས་དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་ཉམས་དགའ་བ་ལྷན་སྐྱེས་དེར་བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དེ།

414

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལྷན་སྐྱེས་དེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རིགས་གཞན་ལྔ་བོ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱལ་པོ། །གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གཙོ་བོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་གཞན་འདི་དང་དོན་གྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགངས་ཆེ་བ་མེད་ལ། ཀུ་མུ་ཊི་ལྟར་ན་གཞུང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་འདི་འདོན་ཞིང་། དོགས་པ་སྔར་ཐོག་མར་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། རང་གིས་རིག་པའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཡང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་ཡང་སྲིད་པ་དུ་

མར་བརྒྱུད་དེ་འགྱུར་བ་དང་། འཕོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལས་དགེ་མི་དགེ་དག་ཡིན་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ལས་ནི་ལས་དེ་དག་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་རང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་འཕྲོག་པ་སྟེ་སྡུད་ཅིང་གཞན་དང་གཞན་རང་གིས་སྤྲོ་བར་བྱེད་དོ། །
གང་གི་ཚེ་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པར་
གནས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་དང་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་སེམས་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མང་པོའི་མུན་པས་ཟིལ་མནན་ཅིང་། །རབ་ཏུ་འཇོམས་པས་སྨྱོ་ཞིང་གློག་འགྱུ་བའི། །ཆགས་སོགས་དགག་དཀའི་དྲི་མས་གོས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་འཁོར་བར་
གསུངས། །འོད་གསལ་རྟོག་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བའི། །ཆགས་སོགས་དྲི་མས་གོས་

415

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པཔ་རབ་སྤངས་དེ། །གཟུང་དང་འཛིན་མེད་སེམས་དཔའ་མཆོག་གིས་ནི། །དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
འོ་ན་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པས་ཀྱང་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་རོ་དང་། ཞེ་སྡང་སྒྲ་དང་། ཕྲག་དོག་རེག་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གཟུགས་དང་། ང་རྒྱལ་ཉིད་དྲིའམ། འགྲེལ་བའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཀུན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཉམས་དགའ་བར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་

གནོན་པར་ནུས་པའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་དགའ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེར་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་གཡོ་བར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་དེ་འགུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཡང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་
ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སོ་སོ་གཞན་རྣམས་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ལ་མི་ཕོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ནི། ཆོས་འབྱུང་སྟེ་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

416

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འོ་ན་ཐབས་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་ཐབས་ཤེས་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁུ་
བའི་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྡན་ཏེ་ཐབས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་འདོད་མ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཊཱིཀ་བྱེད་ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དེ་
ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །ང་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་སོགས། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ལྟ་བའི་འཇོག་ལུགས་མ་གོ་ཞིང་སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པའོ། །ཁུ་བ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ། ཞེས་འཆད་པའང་ལེགས་པར་མི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྤྲོས་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དགའ་བྲལ་གྱི་སྔ་རོལ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་
ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ངག་གི་ལམ་ནས་བསྟན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མྱོང་བ་ལྟར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། འདི་ནི་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

པའི་རིམ་པའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ལམ་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།༽
དྲུག་པ་ནི། འདི་མན་ཆད་པདྨ་ཅན་དུ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེ་བ་མ་བཤད་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཞིབ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གྱི་སྐད་ཅིག་མི་གནོན་

417

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པཏེ། །རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་རྣམས་རིག །ཅེས་བཏོན་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ས་དང་ཆུ་དང་རླུང་དང་ནི་མེ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་དག་དང་དུག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་
པ་ཀུན་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ན་ས་ལ་འཛུལ་ཞིང་
སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྩིག་པ་དང་རི་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་དང་། ཆུ་དང་མེ་དང་
ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་ཡང་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་རྣམས་དང་དུས་གསུམ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་། མཐོ་རིས་མི་ཡུལ་རྐང་འོག་གི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལས་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །
རང་གཞན་ཆའི་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཉིད་ནི་
ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདི་ལ་འགྲུབ་པས་ལམ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཀུན་དང་། །ཞེས་འདོན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱིས་མཚོན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་གང་གིས་ཀྱང་
ཐར་པའང་འཐོབ་པར་མི་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཀུན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལམ་དག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་
ཐར་བ་ཙམ་འཐོབ་སྲིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཇུག་པར་བྱ་
བའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་ཚོགས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་ལ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་

418

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྟེར་ནུས་ཀྱང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མིན་ལ། འོ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྙམ་ན། ལས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་
ཀྱང་། །གྲུབ་མིན་དེ་བཞིན་དག་པའང་། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཡིས། །ཞེས་འདོན་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གྲངས་མེད་དུ་མ་
བརྒྱུད་པ་ཡིས་འཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ནི་སྐྱེ་
བ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་གསུངས་ན་དེ་ལས་འདི་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕ་རོལ་དུ་བརྒྱུད་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དེ་མེད་པས་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་དེ་ལ་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའང་རང་ལམ་གྱི་མཐར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་ཚེ་གཅིག་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་གང་གིས་སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་མི་ཤེས་པ་དེའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ལམ་དེ་རྙེད་ནས་རྒྱུན་དུ་སྐྱོང་རིགས་པར་གདམས་པ།༽
བདུན་པ་ནི། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ནི་རབ་ཏུ་འབབ་པ་དང་འདྲ་བར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་བ་དང་། མར་མེའི་རྩེ་མོ་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བར་རབ་ཏུ་བཅིངས་པས། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བདེ་ཆེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཚེ་
དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

419

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། དྲང་དོན་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོ་ལྔའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུ་བ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འདུ་བ་
བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །
སྨྲས་པ། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡི་ཆུ་གཏེར་ཐོས་པའི་ཆུ་བོ་ཆེས་མང་ཡུན་དུ་བསགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཚིག་གི་རླབས་ཕྲེང་ཆེར་གཡོ་འགལ་འདུ་ཝུ་བའི་དོ་ཤལ་རིང་པོས་ཁྱབ་པ་གང་། །ཟབ་དོན་སྙིང་པོའི་རོ་བཅུད་དང་བྲལ་ཀུན་རྟོག་བ་ཚྭའི་རོ་ཡིས་གང་གྱུར་མཐོང་བ་ན། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་བའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིས་བདག་གི་སྙིང་ནི་ཅི་ཡང་དྲངས། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་
པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་
ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་བཤད་པ།༽
༈ ལེའུ་དགུ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱོར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་དེ་ནས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་བ་གཉིས་སྟོན་པའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས་པ་དང་། དོན་བཤད་པ་དངོས་
སོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་པར་བྱ་བའི་དག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ངེས་པར་དངོས་པོ་

420

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་དང་པོར་
བཤད་ནས། དེའི་ཕྱི་ནས་ལྷ་རྣམས་རེ་རེའི་དག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དག་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆོག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་བཤད་པ། ཕལ་བ་ལྷའི་
རྣམ་དག་བཤད་པ། སླར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་
པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དག་པ་
དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དག་པ་གཉིས་སུ་བྱ་ལ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་དག་པ་
ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་མིང་རང་རིག་པའི་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཊཱིཀ་བྱེད་གང་དག་རང་རིག་པའི་
དག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་ཡུལ་གྱི་དག་པ་དང་།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་རིག་པའི་དག་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དག་དང་། དེ་རྟོགས་པས་དྲི་མ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྦྱོང་བ་ཁྱད་པར་གྱི་དག་པ་གཉིས་སུ་བྷ་ཝ་བྷ་དྲས་
བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་དྲུག་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། འབྱུང་ཆེན་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་

421

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་
ཡུལ་གྱི་དག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་ན་ལམ་གྱིས་དག་པར་

བྱ་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ནས་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཉེས་པ་
མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྦྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་བསྒོམས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ལྷག་མ་མེད་པར་
དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དག་
པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པདྨ་ཅན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་

ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། འདིས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤོང་བ་ལམ་འདིར་འཇུག་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པར་སྟོན་ནོ། །
འགྲེལ་བ་གཞན་གྱིས། རང་གིས་རིག་པའི་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་
དང་། དག་པ་གཞན་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་མཆོག །ཅེས་པ་
དང་། རང་རིག་གི་དག་པ་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་
ཕྱིར་ན། དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དག་པ་ནི་དག་པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བས་གང་མཐོང་བའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་

422

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པོ་དེ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྟེ། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས། འགྲོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་རྟོགས་པས་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་དག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པས་འདྲི་བ་ནི། ཀ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ ྱཻལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། མ་དག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་མ་དག་པར་འགྲོ་ལུགས་དང་། དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དག་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ཞུས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མིག་གིས་ཞེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་བཏང་སྙོམས་འཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་པས་མ་དག་པར་འཇོག་ལ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་འཆིང་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་གནས་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་པས། གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་མ་དག་པ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྲེད་ནས་དེའི་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱད་པས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་
དག་ལ་སྲེད་པས་བཅིངས་ནའང་མ་དག་པའོ། །འོ་ན་བདེན་འཛིན་འབད་ནས་འགོག་

423

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པའང་དགག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མ་

དག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུ་བདེ་འདྲེན་པ་ཐེག་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ལ་སྤང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱར་ངེས་ལ། ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་སྲེད་པས་བསྟེན་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྲེད་པས་མི་བསྟེན་གྱི། བདེན་འཛིན་རྒྱུན་གཅོད་པའི་གཉེན་པོར་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་ཆེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་རང་རིག་གི་དག་པས། འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་
དང་། ལམ་གྱི་གེགས་བྱེད་པའི་དུག་མེད་པར་བྱས་ནས་ནི་བདེ་ཆེན་དེ་འདྲེན་པ་ལ་
ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་འདོད་ཡོན་འདི་དག་བསྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

༼ཕལ་བ་ལྷའི་རྣམ་དག་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ། ནང་གི་ལྷ་མོ་ལྔ་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པར་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ཕུང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་ལྷག་མ་ཕྱོགས་གང་ན་གནས་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱིའི་

དཀར་མོ་སོགས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་དག་པར་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །འོ་ན་འདིའི་གཙོ་མོ་དང་ཡབ་གཉིས་ཀ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་པར་འཇོག་པ་ལ་ནི་ཁྱད་མེད་ན། གཞན་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཡབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོང་ཉིད་
བཅུ་དྲུག་དག་པས་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི། ཕྱག་གི་ཞེས་སོགས་

424

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སོ། །མཚམས་མ་བཞི་ཁམས་བཞི་དག་པར་སྟོན་པ་ནི། ས་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །སླར་ཡང་ནང་མ་ལྔ་ཉོན་མོངས་ལྔ་དག་པར་སྟོན་པ་ནི། ཞེ་སྡང་ཞེས་སོགས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལས་ནི་རྣམ་དག་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་འདིས་ནི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །

༼དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པས་མཇུག་

བསྡུ་བ།༽
གསུམ་པ་ནི། བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་སྲེད་པས་བསྟེན་པ་གང་དང་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འཆིང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་དེ་དང་དེས་ནི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། འདོད་ཡོན་གྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་འཇིག་རྟེན་མི་གྲོལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དྲི་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནས། ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་འགྲོ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་འགྲོ་བར་ཤེས་པའི་རང་རིག་པའི་རྣམ་དག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །སྨྲས་པ།
མེ་ཡིས་བསིལ་བའི་བདེ་བ་དང་། །དུག་གིས་འཆི་མེད་སྟེར་བ་ལྟར། །གང་གིས་འཆིང་བ་དེ་ཡིས་གྲོལ། །ཨེ་མ་ལམ་འདི་རྨད་དུ་བྱུང་། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་

425

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་དགུ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐུར་བཤད་པ།༽
༈ གཉིས་པ་དེ་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐུར་བ་བཤད་
པ་ལ་གསུམ། བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་
བཤད་པ་དངོས། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཇི་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་བཤད་པ་དེའི་ཆོ་ག་གང་གིས་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་གའང་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེར་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག །དབང་བསྐུར་ནས་དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །

༼ས་ཆོག་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་བཞི། སའི་ཆོ་ག །སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་ག །དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ། བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་གི་ཆོ་ག་རྣམས་ལ་བཤད་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་ནས་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་འགའ་ཞིག་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ནས་ཀྱང་ཁ་

འགེངས་དགོས་པ་ཡོད་ལ། འདིར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་བླ་མ་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པར་གསུངས་པས་འཁྲུགས་པ་སྡེབས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་བ་དགོས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོའི་བཟླས་པ་འབུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡི་དེ་བཞིན་

426

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།ཁྲི། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མའང་མཚོན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དེས་གང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བའི་སའི་ཞིང་སྐྱོང་ལ་ཨ་ཀཱ་རོའི་
སྔགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་མི་མངོན་པ་ལས་ས་བསླང་བ་ནི། གོང་གི་ཨ་
སོགས་ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །དེས་མངོན་པ་ལས་སློང་བའང་མཚོན་ནོ། །དེ་ནས་དང་པོར་ནོར་འཛིན་ཏེ་ས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་ཤེ་ན། ལྷའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བས་ནིའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྙེམས་བྱས་ནས། །ཞེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཀྱཻ་རྡོར་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་སྙེམས་པས་
ལུས་བརྒྱན་ཞིང་ངག་ཏུ་ཧཱུཾ་སྒྲ་སོགས་དྲག་ཏུ་སྒྲོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་དེར་
འཇུག་པས་གཡས་བརྐྱང་བྱས་ནས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བྱེད་པ་སྟོན་གྱི། འདིས་
སློབ་དཔོན་བདག་འཇུག་བྱེད་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། བདག་མེད་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། སློབ་དཔོན་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་བདག་

འཇུག་བྱས་ནས་སློབ་མ་ལ་བདག་མེད་མའི་དབང་བསྐུར་བ་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། །ས་དེར་སྔར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོས་པས་སྦྱངས་ཏེ་གསར་བ་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་ཧཱུཾ་ལས་ཕྱོགས་མཚམས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ན། ཇི་ལྟར་ལྷའི་ལེའུར་བསྲུང་བ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱས་ལ།
སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་གོང་དུ་གསུངས་པའི་རཀྵའི་སྔགས་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་
མཁས་པས་འཛིན་མ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ཕྱི་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་ནས་འབྲི་བའི་ས་གཞི་ཇི་ལྟ་བུར་བྱ་སྙམ་

427

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

ན། ཚལ་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱིམ་ཤཱནྟི་པས་ལྷ་ཁང་ལ་བཤད་དོ། །སྔགས་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ཁ་བསྐང་བར་བྱའོ། །

༼སྟ་གོན་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་སྟ་གོན་ལ། ས་ལྷ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་། སློབ་མ་སྟ་གོན་
རྣམས་ཁ་འགེངས་དགོས་ལ། བུམ་པ་སྟ་གོན་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ། བུམ་པ་བརྒྱད་

ཅེས་པ་ལྔ་གསུངས་ཏེ། ཤར་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་ཤར་སྒོའི་གཡས་སུ་སྦྱིན་པར་པདྨ་ཅན་

ལས་གསུངས་སོ། །

༼དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་ལ། ཐིག་གིས་བྲི་བ་དང་། ཚོན་གྱིས་བྲི་

བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་འདོད་ལྷའི་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ། རང་འདོད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་ཐིག་འདེབས་པ་ལ་ཚད་མ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྱུར་དུ་པདྨ་ཅན་ལས་བཤད་ལ། འདིས་ལས་ཐིག་ཡེ་ཐིག་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་འདེབས་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་ལ།

གང་གིས་འབྲི་བའི་རྡུལ་ཚོན་ནི། རྡུལ་ཚོན་དམ་པའི་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། རྐང་བ་སྔ་མ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །
དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་འབྲི་བ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་ཐིག་ལོགས་རེ་ལ་ཁྲུ་གསུམ་དང་མཐེ་བོང་གསུམ་ནི་ལྷག་པར་བྱ་བ་བདག་མེད་མའི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེའི་ནང་བཤད་ནི། ཀུ་མུ་ཊིར། ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ཟུར་གསུམ་དང་ཐབས་ཀྱི་རྡོ་

428

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྗེ་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་འབྲི་བ་ལ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། སྟོན་
པས་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་དགུ་སྟེ། བདུན་པའི་དོན་ནི་རྩ་ཐིག་བཞི་ལ་ཛཱ་ལན་དྷ་རི་བས་བཤད་ལ། ཐ་མ་གཉིས་འདོད་སྣམ་ལ་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་དག་འཁོད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཕར་མ་གཉིས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལྷའི་མཚན་མ་དགོད་པ་ནི། འཕར་མ་ཞེས་པ་བརྒྱད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་གྲི་གུག་འབྲི་ཞིང་།
སྟེང་འོག་གི་མཚན་མ་ནི་ཕྱིའི་གཽ་རཱི་དང་རོ་ལངས་མའི་མཚན་མ་དང་ཉེ་བར་བྱ་བ་མན་ངག་ཏུ་པདྨ་ཅན་ལས་བཤད་དོ། །

༼དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ།༽
བཞི་བ་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པ་ཁ་བསྐང་བར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ནས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་མཆོད་པ་སྔར་ཚོགས་ཞིང་
མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་། བླ་མས་དཀྱིལ་

འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་མས་བླ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་
ལྟར་མཆོད་པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་དང་གཞན་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་བྱའོ། །

༼དེར་དབང་བསྐུར་བ་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་དེར་དབང་བསྐུར་བ་ནི། སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་ཅིང་ལྷ་ངོ་
བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་གང་ཞིག་རྒྱུད་འདི་དང་གཞན་ལས་བུམ་པའི་དབང་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་ཆད་རྫོགས་པར་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་གསང་དབང་

429

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

བསྐུར་བ་ནི། དེར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔ་གང་རུང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རིག་མ་ཤིན་ཏུ་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་མོ་རྣམ་པར་གཞུག་ཅིང་། ཡང་ན་མཛེས་མ་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་གང་རྙེད་དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ལ། འདིའི་རིག་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་མ་ནས་ཉེར་ལྔ་མའི་བར་སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཇི་སྲིད་ཁུ་བ་ལྡན་གྱུར་པ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་
ལ་བྱང་སེམས་དཀར་བོ་འཛག་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་དབང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །དེའི་ཚེ་གསང་དབང་གི་རྫས་གསང་གནས་ནས་ལེན་པ་ལ། སློབ་མ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བ་སྲིད་པས་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ལ་མིག་དར་འཆིང་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་འཆིང་
བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་གདོང་ཡང་བཅིང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་གདོང་ཡང་
དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རྐང་བ་ཕྱི་མས་དེའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱི་གདོང་འཆིང་
བར་སྟོན་པ་མིན་ལ། དབང་གསུམ་པ་ལ་ཡང་ཕན་ཚུན་ངོ་ཚས་བཅིངས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ངོས་མི་ཟིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀའི་གདོང་
འཆིང་བའང་འདིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་བླ་མས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བསྟེན་པ་དེ་ལས་གང་བྱུང་བ་བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར་སློབ་མའི་ཁར་ནི་བཏུང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ཉིད་མྱངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་སྦྱར་བ་གསང་དབང་གི་དངོས་གཞིར་ངོ་སྤྲད་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱ་བ་ཉིད། །རོ་མཉམ་སློབ་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །ཞེས་བྷཱ་ཝའི་འགྲེལ་བ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གཞན་མེད་ན་བླ་མས་གསང་དབང་

430

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གི་དུས་སུ་བསྟེན་པའི་རིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། རིག་མ་དེ་ཉིད་སློབ་
མ་ལ་བྱིན་ཏེ། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཏུ་བཅུག་ནས་དབང་དེ་བསྐུར་བ་ལས། རོ་མཉམ་གྱི་དེ་ཉིད་སློབ་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མཚོན་པར་བྱའོ། །རང་རིག་ཅེས་སོགས་དབང་བཞི་བ་སྟོན་པར་ཀུ་མུ་ཊིར་བཤད་ཀྱང་། པདྨ་ཅན་ལས་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རོ་མཉམ་མཚོན་པ་དེ་ལས་དེའི་ཚེ་སློབ་མས་རང་རིག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཡང་དག་རིག་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་སྤངས་ཤིང་། རྡུལ་བྲལ་ཏེ་ཉོནམོངས་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའོ། །དངོས་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འདྲེས་པའམ། ཡང་ན་དེའི་ཚེ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་མཚུངས་
པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆགས་པ་དགའ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་ཞེས་པ་དགའ་བྲལ་གཉིས་རྣམ་པར་འདྲེས་པ་སྟེ། འདིའི་དོན་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སོ་
སོར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མན་སྙེར་བཤད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་མ་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྩེར་བབས་པ་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་ཉིད་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །
དེ་ལྟར་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་མཚོན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱུན་

431

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཉིད་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་
དང་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
དེ་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གིས་མི་འགྱུར་བའི་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་དང་སམྦ་ཊར་ཡི་གེ་ ྷཱུདམ་པ་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བ་ནི། ཨཀྵ་ར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་འགྱུར་བར་བསྒྱུར་དགོས་པ་ཡི་གེར་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་སྐྱོན་ཡིན་པས། གཞུང་ཚིག་འདི་དག་ཀུན་སྤྱོད་ན་ཡང་ཡོད་པ་ལ། ཀུན་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱའོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་འགྲོ་
བའི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་པོ། བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་

ལ་རྣམ་པར་གནས་པ། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེའི་ངང་ལས་བློའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་སྔར་ལེའུ་བརྒྱད་པར་གཞན་རྣམས་གང་རྣམས་དེ་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རང་བཞིན་དེ་མ་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུ་དང་སྔོན་རབས་ཏེ་ཕྱྭ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་དང་འཚོ་བ་དང་སེམས་ཅན་དང་དུས་དང་གང་ཟག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཏགས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཀྱི། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་

བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་ཅིང་། ཇི་ལྟར་ཤར་བ་ལྟར་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་སྒྱུ་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་སྟོང་
ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་

432

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཅད་དེའི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་

ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་འདི་ནི་མན་སྙེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་
བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་སྟེང་ནས་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་
ནས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་མིང་བཟང་པོ་
གཞན་དང་གཞན་དུ་བཅོས་པའི་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་མུ་སྟེགས་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་བཤད་པར་མི་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་དབང་གསུམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་ནས། དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་དང་དེས་མཚོན་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་དགའ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི་དང་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་པདྨ་ཅན་ལས། དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་བྲལ་བའི་དགའ་བ་ནི་མི་འདོད་པ་ཉིད་དེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་པས། དེ་བས་ན་གསུམ་པོ་དག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ནི་བཞི་བ་སྟེ། བཞི་བ་གྲངས་རྫོགས་པའི་ཡིན་གྱི། གསུམ་པའི་བར་མེད་པར་གནས་པ་ནི་མ་

433

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དགའ་བྲལ་ནི་དགའ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དྲན་པར་
བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། འདིར་བཞི་བ་ཞེས་པ་གྲངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི། དགའ་བ་

གཞན་གསུམ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པའི་དུས་བཞི་བར་གནས་པའི་གོ་རིམ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། བདག་གིས་བདེ་བ་ཟོས་པ་
ཡི། །གྲོས་ནི་རྣམ་པར་ཉེད་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། རྣམ་ཉེད་དགའ་བྲལ་དགའ་བ་ཉིད། །ཅེས་དགའ་བྲལ་ནི་སྔར་དགའ་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་དྲན་པ་ལ་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་དང་དགའ་བའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་

ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཀུན་མཁས་པས་དེ་སྐད་ངེས་ཐོས་ནས། མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་གྱུར་ནས་ནི། ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་མི་གཡོ་བས་བརྒྱལ་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྙིང་རྗེས་སླར་
ཡང་འཁོར་བར་བྱོན་པས་ས་ལ་འགྱེལ་བར་གྱུར། ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་དེ། རྗེས་འཇུག་གིས་དབང་གསུམ་པས་མཚོན་པའི་རྒྱུན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་དགའ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་གཟིགས་ཏེ། སླར་ཡང་དགའ་བ་གཞན་ལས་ལྷན་སྐྱེས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དོད་གཟུགས་ལའང་འཇུག་ཀྱང་འདིར་འགྲོ་བའི་གཟུགས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་འགྱུར་ཉེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ཞེས་བསྒྱུར་དགོས་སོ། །དང་པོ་དགའ་བ་ནི་དེ་ལས་གོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་མཆོག་དགའ་ཡང་དེ་ལས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དགའ་བྲལ་དགའ་བའང་དེའི་

434

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གོང་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དེ་གསུམ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པར་བཞེད་དེ།
ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྣང་
ངོར་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར་དུ།

ཐེ་ཚོམ་ལེགས་པར་སེལ་བ་ནི་བཀའ་སྩལ་པ། འདོད་ཆགས་མཆོག་དགའ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་ཅིང་། ཆགས་བྲལ་དགའ་བྲལ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་ལ། དབུ་མར་ཏེ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་བར་མ་དགའ་བ་ལ་ཡང་ནི་ལྷན་སྐྱེས་མི་དམིགས་ཏེ། གསུམ་པོ་སྤངས་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །པདྨ་ཅན་ལས། དབུ་མར་ཡང་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། །གསུམ་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡི། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དམིགས་སུ་མེད། །ཅེས་འདོན་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། ལྷན་སྐྱེས་སྔར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་གསུམ་པོ་སྤངས་ཤིང་གསུམ་པ་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། ཡང་ན་ཞེས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་གང་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་
པར་སྦྱར་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནས་དེ་ཉིད་དགའ་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ཡང་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་
བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་དགའ་བ་གཞན་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤངས་ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལ། ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཡང་དགའ་བྲལ་གྱི་དང་པོར་ཏེ་སྔོན་དུ་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་དང་། དགའ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་གནས་སོ། །

435

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་པདྨ་ཅན་དང་ཀུ་མུ་ཊིར་མ་བཤད་ཀྱང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་འཆད་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རྐང་
བ་ཕྱི་མ་གཉིས་པདྨ་ཅན་དང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་གཉི་ག་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་འཆད་ཅིང་། པདྨ་ཅན་དུ་དེ་ཡང་བྲལ་བའི་སྔོན་དུ་མཚོན། ཞེས་འདོན་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། དེ་ཡང་བྲལ་དགའི་གོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྲལ་དགའི་དགའ་བའི་གོང་དུའོ། །དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཆོག་གི་དགའ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་གསུམ་པོ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཆོག་གི་དགའ་བའི་འོག་ཏུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། མཆོག་དགའི་མཐའ་དང་བྲལ་དགའི་དབུས། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོག་གི་དགའ་བའི་འོག་དང་བྲལ་བའི་དགའ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་དབུས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་དགའི་མཐའ་སྟེ་བྲལ་དགའི་མདུན། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ང་། །ཞེས་གསལ་བར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། མཆོག་གི་དགའ་བའི་ནི་དེའི་རྩོམ་པ་སྟེ་སྦྱོར་བ་
ཡིན་ལ། དེའི་བྲལ་བའི་དགའ་བ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནི་དངོས་གཞི་སྟེ། དམིགས་སུ་མེད་པ། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགའ་བྲལ་དང་མཆོག་དགའི་བར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་བྲལ་ནི་དགའ་བ་གསུམ་རིམ་པས་སྐྱེས་པ་དྲན་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྔར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ལྷན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་པའི་

436

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡུལ་མིན་པས་རྟོགས་པ་དང་འཐོབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། དགའ་བྲལ་གྱི་དང་པོར་
མཚོན་པར་བྱ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཡང་བླ་མའི་མན་ངག་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁ་བསྐང་ངོ་། །
འོ་ན་དེ་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ནི། བླ་མས་བསྟན་པ་ལྟར་འབད་དེ་བསྒོམས་པ་ལས། དང་པོར་རེ་ཤིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་དང་འདྲ་བར་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ནས་གོམས་པ་ཅུང་ཟད་གྲུབ་པ་ན་རང་གི་བློ་ངོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མི་གནས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གྱ་ཚོམ་སྟེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་རྨི་ལམ་འདྲ་བར་གསལ་

བར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་སད་དུས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རྨི་ལམ་དུ་གསལ་བར་

མཐོང་བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པས། གཉིད་ལོག་སད་པ་དབྱེར་མེད་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་

སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དག་གི་ཚེ་ད་དུང་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་བར་ཆོད་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་གསུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་ནི་པདྨ་ཅན་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་ལ། དེར། གྱ་ཚོམ་དུ་ནི་རྨི་འདྲར་སྣང་། །གཉིད་ལོག་སད་པ་དབྱེར་མེད་ལྟར། །དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ལས་དངོས་གྲུབ། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་འདོན་ཏོ། །

437

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

༼དབང་བསྐུར་ནས་དེ་ཉིད་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་དབང་བསྐུར་ནས་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བའི་
ཕྱི་ནས་དབང་བཞི་བའི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བཤད་ཅེས་སྦྱར་ན་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་དོན་
གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་རྣམས་དབང་བཞི་བ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་ལ། དབང་
བསྐུར་བའི་ཕྱི་ནས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་སྦྱར་ན་དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་
ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་དག་ཡེ་
ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །འཁོར་
བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མྱང་འདས་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། མཆོག་དགར་ཏེ་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་མེད་ཅིང་། བསྒོམ་པ་པོའང་
མེད་ལ། ཞེས་པ་ནས། བཤེས་དང་དགྲ་མེད་ཅིང་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་བའམ། ཡང་ན་དེའི་ངོར་བསྒོམ་བྱ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མེད་ཅིང་བསྒོམ་པ་པོ་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་མེད་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལྷར་དག་པས་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཟུགས་
སོགས་ལྔ་གཽ་རཱི་སོགས་ལྔར་དག་པས་གཟུགས་སོགས་མེད་ཅིང་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་སོགས་དྲུག་ཏུ་དག་པས་འཛིན་པའང་མེད་ལ། ཤ་ལ་སོགས་པ་པུཀྐ་སཱི་ལ་སོགས་པར་དག་པས་ཤ་དང་ཁྲག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་།
ཉོན་མོངས་དྲུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་ཏུ་དག་པས་ཆགས་མེད་ཅེས་སོགས་དང་། མཐོང་བྱ་མེད་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱན་ལ་སོགས་
པའང་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །

438

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་ན་བསྒོམ་བྱ་ལམ་དང་སྒོམ་པ་པོ་གང་ཟག་དང་སེམས་
ཅན་ལ་སོགས་པ་མེད་ལ། བཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གྲོགས་དང་དགྲ་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་དེའི་ངོར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེའི་ཚེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་སྤངས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་དུ་མར་རྟོག་པ་ཞི་བས་བདེན་པར་རློམ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ལྷན་

སྐྱེས་དང་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ཞུས་པ་ནི།
རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་འདི་སྐད་གསོལ་པ། གཟོད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི་ལུས་ཀྱི་རང་

བཞིན་དག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་དཔེན་པར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། ཅིའི་སླད་དུ་འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་དེའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་བདག་མེད་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་པས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་པར་རློམ་སེམས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས་པར་བཤད་པས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །སླར་ཡང་དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ཞུས་པ་ནི། ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཅིའི་སླད་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སུ་འགྱུར་བ་ལགས། ཞེས་པའོ། །
དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་ལྷན་སྐྱེས་ནི་དང་པོར་ཕྱག་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ན་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་

439

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྷ་ལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྦྱོར་བས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ན། ཐོག་མར་རེག་པ་སྲ་བའི་ཆོས་དམིགས་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཁུ་བའི་རྣམ་པ་ལས་ཞུ་བ་དགོས་ལ། དེ་ལས་ཆུའི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་པདྨར་བསྐྱོད་པ་ལས་ནི་དྲོད་མེའི་ཁམས་སྐྱེ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཞུ་བ་དེ་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེ་བར་དུ་འགྲོ་བ་དགོས་
ལ། དེའི་གཡོ་བ་ནི་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་བཞི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པས། ལྔ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་སྟེ་ཁམས་ལྔ་བོ་དེ་ཚོགས་པ་ལས་དཔེའི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དངོས་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དེ་ནི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མིན་ནོ། །བདེ་སྟོང་
གི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་བའི་དཔེའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་དོན་དམ་པའི་ངང་ཚུལ་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་རོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པས་རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་

དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བར་མི་བརྗོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ནི་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྡོམས་པ་སྟེ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །

440

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འོ་ན། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་དགོས་ན་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་མི་བལྟོས་སམ། ཞེ་ན། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡོ་གི་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་མེད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྙིང་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདིས་ན། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཐོབ་པ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་ཏེ། འདི་གོ་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སུ་
སྟོང་ཉིད་ལ་བྷ་གའི་སྒྲས་མང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ལེགས་པར་རྙེད་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པས་གསུངས་པ་དང་། མན་སྙེར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

གཏུམ་མོ་བཤད་པ་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་བ་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིའི་
སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱིའི་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མེད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིའི་སྦྱིན་སྲེག་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་
ཡང་བསྒོམ་པ་མེད་ཅིང་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་བསྒོམ་པ་མེད་དོ། །
དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ནི་ཡིད་སྐྱོབ་པས་ངེས་དོན་གྱི་
སྔགས་བཟླས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་དཀའ་ཐུབ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དང་ཕུང་པོའི་ཡམ་ཤིང་ཐམས་ཅན་བསྲེག་པས་ངེས་དོན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་

441

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུ་

འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་

པོ་ལེན་པས་དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དེ། མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་དོན་
དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
པས་སེམས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་པས་སྔར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་ཐམས་

ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདིར་འདུས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་
སྔར་ལྟར་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསྒྱུར་དགོས་ཤིང་། གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པདྨ་ཅན་ལྟར་བཤད་དོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། སློབ་མ་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བའོ། །སེམས་ཀྱི་གཞི་ལ་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་བཞག །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་
དྲི་མ་བཀྲུས། །རང་རྒྱུད་རིམ་གཉིས་མཆོག་གི་སྐལ་ལྡན་དུ། །རྣམ་དག་དབང་གིས་བསྒྲུབས་དེ་སྐལ་བ་བཟང་། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་བཅུ་
བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

442

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༼ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སོགས་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་ནུས་པ་ཐོབ་ནས་ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ལྟ་སྟངས་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་བསྐུར་བ་ལ་སོགས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅིང་། ལེའུ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཆོས་
བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་ཐབས་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལེའུ་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་བདུན། མིག་གི་ལྟ་སྟངས་དངོས། དེ་དག་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྟུན་ཚུལ། དང་པོ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་གང་ལ་བསླབ་པ། འགྲུབ་པའི་དུས། གྲུབ་པའི་དགོས་པ། དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཁ་ཟས། དབང་གི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཞར་བྱུང་ཀུ་རུ་

ཀུལླེའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པའོ། །

༼མིག་གི་ལྟ་སྟངས་དངོས་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ནི། མིག་གཉིས་ཡོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་པར་མ་རུངས་པ་ཁྲོ་བའི་ལྟ་བས་སྟེང་དུ་དཔྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བ་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་བཏུང་བར་བྱེད་པར་བརྗོད་ལ། འདི་མན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་པ་རྣམས་པདྨ་ཅན་སོགས་འགྲེལ་བ་མང་
པོར་འབྲས་བུ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དབང་གི་ལྟ་སྟངས་ནི་གཡོན་ན་གནས་པ་

443

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སོགས་བཤལ་བལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིག་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་གཡོན་པ་ནས་ནི་ཕྱོགས་དེར་བལྟ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ཀྱི་ཆ་ལ་བྱེད་པ་དགུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཏེ། དེ་ཡང་
ཐོག་མར་སྟེང་ནས་ཀྱང་ནི་མིག་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལྡོག་ཅིང་བལྟས་ཏེ་དེ་ནས་གཡས་སུ་བལྟ་བའོ། །དབུ་མ་སྟེ་གཡས་གཡོན་གྱི་དབུས་སུ་རེངས་པའི་ལྟ་སྟངས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྣའི་རྩེ་མོའི་དབུས་སུ་མིག་འབྲས་གཉིས་བལྟ་བའོ། །

༼དེ་དག་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྟུན་ཚུལ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྟ་སྟངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོར་བ་
དངོས་ནི། རླུང་ཕྱིར་འབྱིན་པ་དང་། ནང་དུ་རྔུབ་པ་དང་། ནང་དུ་བཟུང་ནས་དགང་བ་

དང་། ནང་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞི་དང་རིམ་བཞིན་ལྟ་སྟངས་བཞི་བསྟུན་ནས་བྱེད་པར་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་འཕངས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱར་བའམ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་དགང་བ་བུམ་པ་ཅན་ལ་བཤད་པ་ལྟར། ཐོག་མར་རྔུབ། བར་དུ་སྟེང་འོག་གི་རླུང་ཁ་སྦྱར་ནས་དགང་། དེ་ནས་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་བུམ་པ་ཅན་དང་། དགང་བ་ནང་དུ་གནས་པ་ལ་བྱས་ནས། རླུང་འཇུག་གནས་དབྱུང་གསུམ་གྱི་གདངས་གོང་གི་སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་
གསུངས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོར་བཟླས་
གཉིས་བསྟན་ལ། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པ་ནི་ཞི་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རླུང་ཕྱིར་ལྟུང་བ་དང་། ནང་དུ་སྡུད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དྷཱུ་
ཏཱིར་དགུག་པ་དང་། རེངས་ཤིང་མི་གཡོ་བར་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཐོན་པར་འགྱུར་རོ། །

444

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༼དང་པོ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་གང་ལ་བསླབ་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་རློན་པའི་ཤིང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡི་གེ་གྷུ་འམ། ཕཊ་ནག་པོ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་བྱེད་པ་ལ་
བསླབས་པས་མཐར་ལྟ་སྟངས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་དེའམ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ས་ལ་ལྟུང་བར་ནུས་པ་ཉིད་ན་གྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་གི་ལྟ་སྟངས་ནི་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་ཧོ་ཡིག་གམ་ཧྲཱི་ཡིག་དམར་བོ་བཀོད་པ་ལ་བསླབ་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ལ། བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་མདུན་དུ་སྡུད་ནུས་པ་ན་གྲུབ་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མཁྲེགས་པའི་ཤིང་ལ། ཧཱུཾ་བཾ་ཛཿ ཡིག་དམར་བོ་བཀོད་པ་ལ་དགུག་པ་ཉིད་
ཀྱི་ལྟ་སྟངས་བསླབ་ཅིང་། ལྟ་སྟངས་བྱས་ཙམ་གྱིས་ཚུར་གུག་པར་འགྱུར་ན་གྲུབ་པའོ། །རླུང་གིས་ཆེར་བསྐྱོད་ནས་གཡོ་བ་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་ལཾ་ཡིག་སེར་བོ་བཀོད་ནས་རེངས་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་བསླབས་པས། ལྟ་སྟངས་བྱས་ཙམ་ན་རླུང་
གིས་བསྐྱོད་ཀྱང་མི་གཡོ་ན་གྲུབ་པའོ། །འདི་དག་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཟླས་པ་ནི་སྔར་སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །

༼འགྲུབ་པའི་དུས་བཤད་པ།༽
བཞི་བ་ནི། ཟླ་དྲུག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འཁྲུལ་བ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྐང་བ་ཐ་མས་སྟོན་ཅིང་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

༼ གྲུབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།༽
ལྔ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསླབས་ནས་ལྟ་སྟངས་གྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྟ་

445

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སོགས་བཤསྟངས་བཞི་བོ་བསྒྲུབས་ནས་ནི་མཁས་པས་སེམས་ཅན་བསྟན་པ་ལ་གཞུགས་པར་བྱ་ཞིང་། བསད་གསོ་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པར་བསད་པ་འདི་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དགོས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བསད་ན་དམ་ཚིག་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་འཕྲལ་
དུ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་བསླུ་བ་སྤངས་ནས་ནི། ཕུགས་སུ་ཕན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཐབས་དེ་ལ་རགས་ལས་པའི་ཚེ་འཕྲལ་དུ་ཚར་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ལ་གནོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

༼དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཁ་ཟས་བཤད་པ།༽
དྲུག་པ་ནི། ལྟ་སྟངས་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་དམ་ཚིག་གི་ཟས་ཟ་བར་བྱ་བ་ནི། ན་དང་ག་དང་ཧ་ཡིག་མིང་གི་དང་པོར་ཡོད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ན་ར་མི་དང་། ག་ཝི་བ་ལང་དང་། ཧ་སྟི་གླང་པོ་ཆེ་དང་། མིང་གི་མཐའི་ཤྭ་ནི་རྟའི་མིང་ཨ་ཤྭ་དང་། མིང་གི་དང་པོའི་ཤྭ་ནི་ཁྱིའི་མིང་ཤྭ་ན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

པ་སྟེ། མདོར་ན་ཤ་ལྔ་ཟ་བར་བྱ་ཞིང་། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བདུད་རྩི་ལྔ་

ཡང་དེ་བཞིན་ཟ་བར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བདུན་གྱི་ཤས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་
པས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མིར་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་བདུན་པའང་དེ་ནས་མཚོན་པར་བྱ་ལ། ཅི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལ་དེའི་ཤ་ཟོས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བྲལ་དགའ་

446

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བ་ལ་སྨོད་པ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་སུན་འབྱིན་ཅིང་། ལྷན་སྐྱེས་ལ་དགའ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལན་
བདུན་པའི་ཟས་ཀྱིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐད་སྙན་པ་དང་ཡང་ཡང་རྫི་མ་བསྐྱོད་མི་
དགོས་ཤིང་ཡུན་རིང་དུ་མི་འཛུམ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མིག་དང་ལྡན་པ་དང་མཆུ་
ལ་གླ་རྩིའི་དྲི་དང་ཁ་ལ་ཨུཏྤལའི་དྲི་འབྱུང་ཞིང་། ལུས་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་འོད་ཕོག་པ་ན་དེའི་གྲིབ་མ་རིམ་པ་བདུན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་པར་མཚོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་ཤི་བའི་ཤ་དེ་ནི་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

༼དབང་གི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།༽
བདུན་པ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་ལྟ་སྟངས་ལྷ་གང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱ་དགོས་
པའི་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པའམ། སྔར་སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་སྔགས་གསུངས་པ་དེའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་
ཕྱིར་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་བརྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འདིར་མདོ་རུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་གཞན་དག་འཆད་ལ། པདྨ་ཅན་ལྟར་ན། བརྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་པ་མེད་པར། སྔར་བསྟན་ཞེས་འདོན་ཞིང་། སྔར་བསྟན་པའི་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་སྔགས་དེའི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྒྱ་དཔེ་ལའང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ཡང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་ཀུ་མུ་ཊིར་ཟུར་ཙམ་

447

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སོགས་བཤལས་མ་བཤད་པས། པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་སྙིང་

གར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧྲཱིཿ འི་རྣམ་པ་དམར་བོ་བསམས་ཏེ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དམིགས་པ་ལ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ལྷའི་ལེའུར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་ལྷའི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམས་ནས། བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཧྲཱིཿ ལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་བོའི་ལྟེ་བར་རཾ་ལས་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་མོར་བསྒོམ་པའམ། ཡང་ན་བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་བདག་མེད་མ་ཇི་ལྟ་བར་
བྱས་ནས་དེའི་དབུས་སུ་ཧྲཱིཿ ལས་པདྨ་དམར་བོ་དང་། ཉི་མའི་སྟེང་དུ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་བོན་ཧྲཱིཿ ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ་མདའ་གཞུ་འཛིན་པ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། བཟླས་པའི་སྔགས་སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གིས་ཞེས་སོགས་ལ། ཕྱུགས་ཞེས་པ་ནི་དུད་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་ཀླུ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ལེའུ་འདི་ལ་ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་དུ་མིང་འདོགས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། ལྟ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བར་རིགས་
སོ། །གཉིས་པ་བརྟགས་པའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་མའི་དྲ་བ་ནི་མཁའ་འགྲོ་

448

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
མ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སྔར་བཤད་པ་
རྣམས་སོ། །
དེ་དག་གི་ནང་ནས་འབབ་པའི་རླུང་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྡོམ་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་མའི་དྲ་བའི་སྡོམ་པའམ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྡོམས་པའམ། དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་
གྲངས་གཞན། མཁའ་འགྲོ་མའི་དྲ་བ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོར་
བསྡོམས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མའི་དྲ་བ་སྡོམ་པ་སྟེ། དོན་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་དྲ་བའི་སྡོམ་པ་ལས། ཞེས་
གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་ཞུ་བ་པོས་དོན་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་དེ་དག་སྟོན་པའི་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་མཚན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཊཱིཀ་བྱེད་ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེར་འཆད་པ་སོགས་བྱེད་དོ། །
སྨྲས་པ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་སྙིང་པོའི་དོན། །ཞུས་ཤིང་དེ་དོན་
གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །མ་ལུས་གང་དུ་བསྡུས་པའི་བདེ་ཆེན་ལ། །རྨད་བྱུང་ངེས་པ་བླ་མེད་སྟེར་བའི་སྒོ། །རྒྱུད་འདིའི་འཇུག་ངོགས་ཟླ་དང་བྲལ་འགྱུར་བ། །བཤད་ཚུལ་རྒྱུ་སྐར་ཁྲོད་ན་ཟླ་བ་བཞིན། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །མ་ཉམས་དཔལ་ལ་རོལ་འདི་ཨེ་མའོ་མཚར། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་

449

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདབརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་
མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བརྟག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤད་པ།༽
༈ གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤད་པ་ནི། བརྟག་པ་
འདི་ཡང་བརྟག་པ་སྔ་མའི་བཤད་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་བླ་མ་དག་
འཆད་ལ། དེ་ཡང་བརྟག་པ་འདིའི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་སོ་སོའི་མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་འཕྲོས་པ་ལས་འབྲེལ་བསྙད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་ལས།

༼རབ་གནས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ།༽
ལེའུ་དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་གནས་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ། དེའི་ལན་དུ་རབ་གནས་གསུངས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་གོང་དུ་གསུངས་ན། དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་དེས་ལྷ་དབང་བསྐུར་བའི་རབ་གནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་སྔར་མ་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་ཞུ་བར་འདོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡུས་པའི་བཅོམ་
ལྡན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་བོས་ནས། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་བདག་རབ་གནས་མཚན་ཉིད་བཟང་པོ་

450

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཉིད་ཉན་པར་འཚལ་ན། ཆོ་ག་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བགྱི་བ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མཁྱེན་ནས་དེའི་ལན་དུ་རབ་གནས་
ཀྱི་ཆོ་ག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དེ་ལ་གང་གིས་རབ་གནས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ། ཆོ་གའི་ལས་རབ་ཏུ་མཐོང་བ། སྔགས་ཀྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་སོན་པ་སྟེ་རྒྱུད་སྡེ་ལ་མཁས་པའོ། །ཞེས་ཡར་དྲང་ངོ་། །
དེས་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། པདྨ་ཅན་ལས། ཇི་སྙེད་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ནས་
ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཞེངས་པ་དང་། །སྟ་གོན་ལ་སོགས་བྱས་ནས་ནི། །མཚན་མོ་སྐུ་གཟུགས་སྦྱང་བ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རབ་
གནས་ཀྱི་སྟ་གོན་གྱི་ཇི་སྙེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་འབྱོར་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བགེགས་སེལ་
བའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ནས་ནི། རབ་གནས་བསྡུས་འབྲིང་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྒྱས་པ་ལ། ལྷ་དབང་བསྐུར་བའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཞེངས་པ་དང་། བུམ་པ་དང་ལྷ་སྟ་གོན་ལ་སོགས་བྱས་ནས་ནི། དེའི་མཚན་མོ་རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་སྐུ་གཟུགས་
སྦྱང་བ་དང་། ཆུ་དང་ཁྲུས་ཆལ་གྱིས་བཀྲུ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ནམ་
མཁར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་མཆོད་ནས་སྙན་མནན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་ནང་པར་སྔ་བར་བདག་བསྐྱེད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་
ཅིང་མཆོད་པ་སོགས་རྫོགས་ནས་སླར་ཡང་རྟེན་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱང་ཁྲུས་སོགས་སྔར་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་མཆོད་ནས་སྐུ་གཟུགས་སྙིང་གར་རབ་ཏུ་གཞུག་ཅིང་། དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་

451

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདབཅུག་སྟེ་དབང་བཞི་བསྐུར་ནས་རྒྱས་གདབ་པ་སོགས་བྱའོ། །ཆོ་ག་རྒྱས་པར་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་

སོ། །དབང་བསྐུར་དང་རབ་གནས་ཀྱི་ཚེ་མཆོད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྣ་ཚོགས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་དབུལ་བ་ཉིད་དུ་བྱ་ལ། སྔགས་གང་གིས་དབུལ་བ་ནི། ༀ་བཛྲ་ཞེས་སོགས་སོ། །གོང་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་རིམ་པས་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་གོང་མ་བཞིན། ཞེས་པ་ཀུ་མུ་ཊི་པདྨ་ཅན་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་གསུམ་ཀ་ན་མེད་ཅིང་། པདྨ་ཅན་ལས་ཚིག་རྐང་གཉིས་མེད་པར་སྔོན་བཞིན་མངོན་སྔགས་ཆོ་ག་རིམ་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་འགྲེལ་བར། འདི་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སྟེ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུད་སྔ་མ་སྟེ། དེ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་དང་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་རྒྱུད་སྔ་མ་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང་གསང་འདུས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་དེ་ལས་དུས་ཕྱི་མར་གསུངས་

པའི་རྒྱུད་དུ་མཛད་པ་ནི་གསང་འདུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དོ། །
སྔར་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་བར་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཐབ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐབ་ནི་
ཞི་བར་ཞེས་སོགས་ཏེ། །འདི་ཉིད་ལ་ནི་ལྷག་མ་བསྒྲུབ། །ཅེས་པ་དབང་དགུག་བསྐྲད་དབྱེ་སོགས་ཀྱང་ཐབ་དེར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། སྟེང་ཞེས་པ་
རྣམས་རྒྱ་ཚད་དང་འོག་ཅེས་པ་རྣམས་དཔངས་ཚད་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །བསྲེག་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེ་ལ་ཏིལ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །ༀ་ཨགྣེ་ནས་

452

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཧི་ཏོ་བྷ་ཝ་བའི་བར་མེ་ལྷ་ཐབ་ཀྱི་ཤར་ལྷོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་སྔགས་དང་སྭ་ཨརྠན་སོགས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་སྔགས་དང་། སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྔགས་འདིར་མ་གསུངས་པའི། ༀ་ཨ་ན་ལ་སོགས་ཁ་འགེངས་པ་དང་། ༀ་ཛཿ ཧཱུཾ་སོགས་མེ་ལྷ་
ཐབ་ཀྱི་ཁ་ཁྱེར་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཆུ་འབུལ་བའི་སྔགས་སུ་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་མེ་ལྷའི་མཆོད་སྔགས་སོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་རྣམས་མ་བཤད་ཅིང་། ཀུ་མུ་ཊིར་ལེའུ་འདི་ཕལ་ཆེར་མ་བཤད་དོ། །
འདིར་པདྨ་ཅན་ལས། ད་ནི་ནང་གི་བཤད་པར་བྱ། །ལྟེ་བའི་པདྨའི་ཐབ་ཁུང་ཆེར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནང་ངེས་དོན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྔར་
གོང་གི་ལེའུ་བཅུ་བར་དེ་སྦྱིན་སྲེག་ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ན། སྦྱིན་སྲེག་འདི་ལ་
ནང་ངེས་དོན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ན་དེ་གང་ཞེ་ན། ལྟེ་བའི་
འཁོར་ལོ་ནི་ཐབ་ཀྱི་ངེས་དོན་ནོ། །དེའི་དབུས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ནི་མེའི་ངེས་དོན་ནོ། །འོག་གི་རོ་རྐྱང་གི་ནང་ནས་རྒྱུ་བའི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ནི་རླུང་གཡབ་ཀྱི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ན། སྤྱི་བོའི་གཞོམ་མེད་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་བ། གཏུམ་མོའི་མེ་དང་འཕྲད་པ་ནི་མེ་ལ་བསྲེག་བླུགས་འབུལ་བའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་གི་ཀུན་རྟོག་མ་ལུས་པ་བསྲེག་པ་ནི་ཡམ་ཤིང་བསྲེག་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྟ་གོན་དུ་དེ་

453

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདའདྲ་བའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་
ཉིད་རྨད་དུ་བྱུང་ངོ་། །སྔར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གསུངས་པའི་སྔོན་དུ་སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་གྱིས་མཚོན་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི། ས་དེར་དྲིའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་བྱས་པར་ས་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་བསྲེས་ནས་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ། མཱ་མ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་

འཛིན་པ་ཞེས་བོས་ནས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་འཇོམས་པའི་ཚེ་དཔང་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཁྲོས་པ་དང་མཆོད་པ་དང་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལའང་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་པས་དབང་པོ་མཛོད་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེ་གེ་མོ་བདག་ནི་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བའི་དོན་དུ་གནང་བར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གནང་བ་
བྱིན་ནས་སའི་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་སོགས་སོ། །ལྟེ་བའི་ཐབ་ཏུ་ཙཎྡ་ལཱི་ཡི་མེར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྲེག་བླུགས་བྱིན་པ་ཡིས། །ཀུན་རྟོག་ཡམ་ཤིང་བསྲེག་པའི་སྦྱིན་སྲེག་
མཁན། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གློ་བ་དགའ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་
གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་
བྱ་བ་ལས་ཕྱི་མའི་ལེའུ་དང་པོ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལེའུ་གཉིས་པ་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་པ།༽ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལེའུ་ལ་སྐབས་དགོད་པ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དངོས། ལེའུའི་མཚན་

454

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བསྟན་པའོ། །

༼སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་གསོལ་བཏབ་ལེའུར་སྐབས་དགོད་པ།༽དང་པོ་ནི། ལེའུ་འདིའི་འགྲེལ་ལ་ཀུ་མུ་ཊི་ལྟར་ན། སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པ་རྣམས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རབ་གནས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ངེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། དེའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་འདི་གསུངས་པར་འཆད་ཅིང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་བྱིང་བར་གྱུར་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཀུ་བ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་འཕྱོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། ཇི་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ལྷའི་
གཟུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཧེ་རུ་ཀ་བཞི་དང་། བདག་མེད་
མ་དང་། ཀུ་རུ་ཀུལླེ་སོགས་ལྷ་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་གང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་བྱེད་ན་བདག་མེད་མས་བྱའི། ཀུ་རུ་ཀུལླེས་མིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས་བྱེད་ན། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་ཧེ་རུ་ཀས་བྱེད་ཀྱི། ཧེ་རུ་ཀ་གཞན་གསུམ་
ནི་དཔལ་ཞེས་པས་གཅོད་དེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པས་དཔལ་གྱི་འོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་

བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བདག་མེད་མ་དང་ཧེ་རུ་ཀས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་། ཧེ་རུ་ཀ་གཞན་གསུམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་ཡང་
རུང་བས་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་འགྲེལ་བ་མཁན་གྱིས་བསམས་

455

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདཔར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
པདྨ་ཅན་ལྟར་ན་ལེའུའི་འགྲེལ་ནི། སྔར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་མང་དུ་གསུངས་

ཀྱང་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་ལེགས་པར་བཅད་ནས་ངེས་པར་གཟུངས་པའི་ཕྱིར་ཞུས་

ལ། ཞུ་བ་དངོས་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་པ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཐའ་ཡས་པའི་
ཆོས་ཀུན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེས། རྒྱ་མཚོར་ཀུ་བ་ལྷུང་བ་ཕྱུང་བ་དང་ངེས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བར། སེམས་ཅན་ངེས་པ་མེད་པར་འཕྱོ་བ་དང་། དགེ་རྩ་ཅུང་ཟད་པར་ངེས་པ་རྣམས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་གཟུགས་བསྒོམ་པའི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དངོས་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་དགུ། ལྷ་གང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་དངོས། ལས་དང་
པོ་བས་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པའི་གནས་དང་དུས། རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གོམས་ནས་སྤྱོད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ནུས་པ་རྙེད་པར་བྱ་བ་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྟས་བརྟག་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ། ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ། ནུས་པ་རྙེད་ནས་སྤྱོད་
པ་སྤྱད་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་བཤད་པ། བདག་མེད་མའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་འཆི་ཟད་པར་བསྟན་པ། དངོས་གྲུབ་རིམ་པའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཞུས་པའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བདག་མེད་

456

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དེ་
ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཞན་སེམས་པ་མེད་པས་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བསྒྲུབ་ཀྱི། དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ལེ་ལོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནས་སོ་སྟེ་གནས་
པར་མི་བྱེད་དོ། །སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཞན་སེམས་མེད་པས། ཞེས་པདྨ་ཅན་དུ་འདོན་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པས་གོམས་པར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་ཁྱིམ་དུའོ། །ཞེས་པས་གནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་མོའི་དུས་སུ་
གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། དངོས་གྲུབ་བདག་ཉིད་སེམས་པ་ཡིས། །ཞེས་འདོན་ཏེ། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའོ། །ཞེས་སེམས་པ་ཡིས་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་བསྒོམ་པའམ། ཡང་ན་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་གྱི་གཟུགས་སུ་

བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་ལྷའི་གཟུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་

བསྒོམས་པར་སྟོན་ལ། ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱེད་རིམ་དགོས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། མཆོག་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་འདོར་བ་ནི་ཤེས་རབ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྐང་བ་འཁྲུ་བ་ནས་རྒོད་པ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

མཚོན་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བསྟེན་པ་དང་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ན་ཡང་ལྷ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་

457

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདསྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་བརྟུལ་ཤུགས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཧེ་རུ་ཀའམ་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་
གྱིས་རང་དང་ལྷ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བློའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
གདུག་པའི་སེམས་ནི་མ་རིག་པས། རང་ཉིད་ལྷ་ལས་གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཁས་པས་འབད་པ་དྲག་པོས་
མི་གནས་སོ་སྟེ་མི་གནས་པར་བྱའི། དེ་ལས་བཟློག་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་བོ། །བཞི་བ་ནི། བསམ་གཏན་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཁྱོད་ལ་ང་ཡིས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་
རྣལ་འབྱོར་ཡུན་རིང་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་རིག་མ་ལ་རོལ་ཅིང་རྩེ་བས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་དྲིལ་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཤིག་དང་ནུས་པ་རྙེད་ནས་སྤྱོད་པ་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་མཐར་ཐ་
མལ་གྱི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ལྷའི་གཟུགས་སུ་སེམས་པ་ཡིས་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་
བསྒོམས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། སྔར་བཤད་པའི་དྲོད་ཅེས་པ་
མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བར་རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གོམས་པར་བྱས་པས་དངོས་གྲུབ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཕྲལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་

458

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་དང་། སེམས་བསླད་ཅིང་འཁོར་བའི་སྨྱོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མྱ་ངན་གྱིས་གདུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འཚེ་བ་དང་།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པ་པོ་ཉིད་ཉོན་མི་མོངས་ཤིང་ཟིལ་
གྱིས་མི་གནོན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་ལས་གཡེང་བའི་གནོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཤེས་ནས་ནི། ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ངུ་འབོད་དེ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པའི་འཁོར་བར་གནས་པར་བྱེད་དེ་མི་གནས་སོ། །མི་གནས་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
ལྔ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་འདིར་
འཇུག་ལ་སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་མི་འཇུག་སྟེ། ཞུགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་
འཐོབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། མཚམས་མེད་ཅེས་པ་ནས། ཡན་ལག་མ་ཚང་བས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསམ་པས་ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་ན་ཆོས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཞུགས་ན་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་སྟོན་པ་ནི། དགེ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་འདིར་ཞུགས་ན་རེ་ཤིག་ཅེས་རིམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ་དང་པོར་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
དྲུག་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཉམ་

པར་བཞག་པས་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པའི་ནུས་པ་རྙེད་པ་ན། ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་གསང་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་བརྒྱུ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཇི་སྲིད་

459

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདཕྱག་རྒྱ་འདི་ལྟ་བུ་ཁྱེར་ལ་སྤྱོད་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་མས་ལུང་བསྟན་མ་
རྙེད་བར་དུ་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་གཅིག་ནས་ངེས་པར་ལུང་བསྟན་པའི་གནང་བ་རྙེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲ་བའི་སྔགས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིས་ལུང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་གེ་མོ་ཁྱེར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་
གྱིས་ཤིག །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ནས་རྙེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁུ་བ་མི་འབབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤོང་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེ་བསྟེན་པའི་སྔོན་དུ་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་ནི་སྨོན་འཇུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་སྦྱང་ཞིང་། དགེ་བ་བཅུ་ལས་བརྩམས་ནས་ནི་དེ་ལ་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གོང་མར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་བསྐུར་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབས་པས། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་དང་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་དང་ནི། དམ་ཚིག་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །ལུང་བསྟན་རྙེད་ནས་སྤྱོད་པ་བྱས་པས་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་མཆོག་འགྲུབ་པའི་སྔ་ལྟས་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་དྲུག་གི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོག་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡི་བུད་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་སྔར་བཤད་པའི་མིའི་བུ་མོ་དེ་ལྟ་བུར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཀྱི། ཡང་ན་ཞེས་པ་ནས་སྤྱད་ཅེས་པའི་བར་རོ། །དེས་ན་སྔར་གང་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་བཀའ་སྤྱད་དྲག་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་

460

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྲེད་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་གསུངས་ཀྱི། བདག་གི་འདོད་
པའི་དམ་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གི་ཡིད་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་ནམ་འོན་ཏེ་གཡོའམ་ཅི་ཞེས་རང་གི་སེམས་ནི་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་ཞུས་པ་དང་། དེ་སེལ་བའི་ལན་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། སྔར་བཤད་པའི་བདག་མེད་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་དགོས་ན་རང་ཕྱག་རྒྱ་མར་བསྒོམས་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཞན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དག་གིས། །ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་ཞུས་པའོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་

འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཕོ་མོ་གཉི་གའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་གསུངས་ཀྱི། བུད་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མ་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡང་རྟེན་གཉིས་ཀས་བསྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདག་མེད་མ་བསྒོམ་པ་ཉིད་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདྲི་བར་པདྨ་ཅན་དང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་། བྷཱ་
ཝས་བཤད་ལ། རྒྱུད་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་བུད་མེད་ཀྱིས་

བསྒོམ་པའི་དོགས་གཅོད་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བདག་མེད་མ་བསྒོམ་པའི་དོགས་གཅོད་ཡིན་པས། རྟེན་སྐྱེས་པས་བདག་མེད་མ་བསྒོམ་པ་ལའང་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ན་ནི་བུད་མེད་ཀྱིས་ཧེ་རུ་ཀ་བསྒོམ་པ་ལའང་
དོགས་པ་བཅད་དགོས་པ་ལ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

461

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདགཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ལན་གྱི་དོན་ཡང་བདག་མེད་མའི་བུད་མེད་གཟུགས་ནི་སྤངས་ནས། གཞན་ཧེ་རུ་ཀ་དང་འདྲ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྤོང་ཚུལ་ཡང་དམིགས་པ་བསྒྱུར་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། རྟེན་བསྒྱུར་བ་
མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། སྐུ་མདོག་ནག་པ་དང་། གྲི་ཐོད་འཛིན་པ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་མོར་འཇོག་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནུ་མ་རྒྱས་པ་དང་། བྷ་གའི་རྣམ་པ་བསྒྱུར་བའོ། །བསྒྱུར་ཚུལ་ནི། ནུ་མའི་རྣམ་པ་བློ་ངོར་སྤངས་པ་ལས་བྷོ་ལ་སྟེ་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་ལ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་སྔར་ཀ་ཀོ་ལ་བྷ་ག་བསྒོམས་པའི་འགྲམ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཡང་དག་པར་གནས་པར་བསྒོམ་ཞིང་བྷ་གའི་འགྲམ་
གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྒྱུར་ནས་དྲིལ་བུ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། བྷ་གའི་ཟེའུ་འབྲུའི་དམིགས་པ་བསྒྱུར་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་སར་རྡོ་རྗེ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ལྷག་མའི་ལུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དགའ་ཆེན་ཧེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་ཕྱག་གཉིས་པའི་ཧེ་རུ་ཀ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཕྱག་མཚན་གྲི་ཐོད་ཅན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཧེ་རུ་ཀའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དེ་ཐབས་ཀྱི་
གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་
འབད་པ་མེད་པར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནུ་མ་རྒྱས་པ་དང་པདྨ་སྤངས་པ་མ་གཏོགས་པ་བདག་མེད་མའི་བསྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་བྷཱ་ཝས་བཤད་ལ། བདག་མེད་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བྱ་དགོས་པ་སྔར་བདག་མེད་མའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཕོའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་བསྒོམས་པ་ལ་ཧེ་རུ་ཀ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །བྷཱ་ཝའི་འགྲེལ་བར་སྐྱེས་བུར་

462

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
འགྱུར་གྱི་དོད་ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། ཕོའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བོད་ཁ་ཅིག་ཐབས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཤེས་རབ་གྲོལ་གྱི། དེ་ལས་བཟློག་པས་མི་
གྲོལ་བ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་དུ་རང་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པའི་
ཐབས་རྙེད་ན། རྟེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མ་རྙེད་ན་བུད་མེད་
ཀྱི་རྟེན་དོན་ལ་བསྒྱུར་བར་ལན་གྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་དོན་ལ་མ་འབྲེལ་བར་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་ལ། རྟེན་དོན་ལ་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་མ་རྙེད་པའི་གོང་དུའང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལའང་དོགས་པ་བཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སློང་མོས་རྒྱུ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་ལྡན་ཡང་འགྲུབ་པར་མ་མཐོང་བས། སྤྱོད་པ་ལ་མི་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཕྱ་བའི་སྤྱོད་པ་འདིས་ཆོག་གོ་
སྙམ་པ་ལ། གསལ་བར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས། ནུས་མཐུ་གསལ་བར་བསྟན་ནས། མ་

དད་པ་འགོག་ནུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ལྟོ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་
ལྟར་འཆོས་པའི་ཕྱིར་དུ་མིན་ཞེས་བསྟན་པར་ཀུ་མུ་ཊིར་བཤད་ལ། པདྨ་ཅན་ལྟར་ན། ནུས་པ་གསལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ནུས་པ་གསལ་བར་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སྤྱོད་པ་བྱས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་
འགྱུར་གྱི། ནུས་པ་ཅུང་ཟད་སྲིད་པ་ཙམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་
པ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་

463

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདདང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གཞན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པས་འགྲུབ་ཀྱི། གཅིག་བུས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
གུར་ལས། མི་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་བླངས་ནས་ནི། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །མི་ཕྱེད་མཚན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཡི། །དངོས་གྲུབ་ཡོ་གི་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་ཀུ་མུ་ཊིར་ཡང་དྲངས་ལ། ལྷན་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀས་འགྲུབ་པར་སྟོན་ཏེ། ཡུམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡབ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཡབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་ངེས་པར་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་པདྨ་སུ་ཁ་དྷ་ར་སོགས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པ་དང་། རྩ་
འཚོལ་བའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །འདི་རྣམས་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པས་སྔར་གྱི་གཞུང་རྣམས་མ་ཤོད་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
གསུང་ངོ་། །
བརྒྱད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། པདྨ་ཅན་ལས། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཐར་སོན་པ་
དེ་སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་སྟེ་འཆི་བས་ཀྱང་གནོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
ཐབས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ་བལྟམས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མ་འཆད་པར་སྟོན་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྲིད་པའི་བག་ཆགས་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་བར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྲིད་མཐར་

བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གོ་འཕང་དེ་ལ་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་འཆི་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཆགས་པ་སྟེ་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བའང་མེད་དོ། །དེའི་

464

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྒྱུ་མཚན། ལ་ལ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲོག་འཇིག་པས་འཇིག་པར་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། མཆོག་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་སྲོག་འཇིག་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཚེ་ཟད་པའི་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དགུ་བ་ལ་དྲུག །དངོས་གྲུབ་དེ་འདོད་པས་རིམ་གཉིས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསླབ་པར་བསྟན་པ། སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། དེ་ལྟ་ན་
རྫོགས་རིམ་གཅིག་པུས་ཆོག་པས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ཐབས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་སྤོང་བའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་འཐད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྐྱེ་འཆི་ཟད་པའི་དངོས་གྲུབ་དེ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་
གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྲོས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གོམས་པར་བྱས་ནས། རིམ་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། ལྷའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་སྤྲོས་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ན་དེ་
འདྲ་བའི་སྤྲོས་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་དག་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

465

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདགཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྫོགས་རིམ་བདག་བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱུད་འདི་རང་གི་སྐོར་ནས་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཕྱེད་པའི་གོ་བ་ཆགས་པ་
ཞིག་མེད་མི་རུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་
བ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཐེག་
པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། རང་བྱིན་རློབ་པའི་སྦྱོར་བ་རུ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་གསུངས་པ་

སྟེ། །སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཟླ་བ་གནས། །ཟླ་བའི་གཟུགས་ལ་མི་ཤིགས་པ། །སྣ་ཚོགས་འོད་ཀྱིས་རྣམ་འཁྲིགས་ལྡན། །དེས་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །རྡོ་རྗེ་བདག་
མེད་མ་མཁའ་འགྲོ། །བསྐུལ་བའི་ཆོ་གས་བསྒོམ་པར་བྱ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་སྣ་རྩེར་ནི། །ཡུངས་ཀར་གནས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཁམས་གསུམ་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བའོ། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཡུངས་ཀར་དུའོ། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་བསྒོམས་གྱུར་ན། །རང་བྱིན་

རློབ་པ་རབ་ཏུ་འགྲུབ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་དྲི། །རོ་དང་རེག་བྱར་མངོན་ལྡན་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱིས་དེར་བསམས་ན། །དེ་ནས་བདག་དང་གཞན་མེད་པར། །རྡོ་རྗེ་པདྨ་ལས་བྱུང་བཞིན། །ཡང་དག་བདེ་བ་དངོས་མཆོག་དེ། །རྦ་རླབས་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་འགྱུར་བ་མེད། །ཉུང་ཟད་ཆང་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །བདག་མེད་མ་ལ་རང་རིག་བཞག །བྲལ་བའི་དགའ་བ་དག་གི་མཐའ། །རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བྲལ་ཞིང་། །མི་གཡོ་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད་པ། །དགྱེས་རྡོར་ཞེས་བྱའི་ངོ་བོར་གསལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ། སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཞེས་སོགས་བཞིས་སྙིང་ཁར་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་མི་

466

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསྒོམ་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནི་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁར་རླུང་འདུས་པ་ལས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དུས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་
ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་བྱིན་རླབས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་འཆི་རིམ་བཞིན་མ་ཤར་ན་དེ་ལས་ལངས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བར་དོ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡོ་རྗེ་བདག་མེད་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསང་

བའི་སྣ་རྩེར་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་མཁའ་འགྲོ་གདོང་ཞེས་གྲགས་པ་རྩ་དབུ་མའོ། །དེའི་སྣ་རྩེ་ནི་མར་སྣ་སྟེ། འབྲོག་འགྱུར་ལས། མཁའ་འགྲོ་སྣ་ཡི་མཐར་གནས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡུངས་ཀར་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་ནི་གནས་དེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སོགས་བསྒོམ་པ་སྟོན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། དངོས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་བརྒྱུད་ནས་རང་བྱིན་རླབས་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་
པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་འོག་སྒོའི་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་དང་། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམ་
པའི་གོ་རིམ་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་སོ། །
གཟུགས་དང་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དེ་དག་བསྒོམ་པ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་

467

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདནས་བདག་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིས། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཞིང་། དེའི་ཚེ་བདག་དང་གཞན་དུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་
པའི་རྦ་རླབས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །ཉུང་ཟད་ཅེས་པ་གཅིག་གིས་ནི་ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་པའི་མཐུས། ཆང་སྟེ་བདེ་བའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་མྱོས་བྱེད་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྟན་ནོ། །བདག་མེད་མ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དྲངས་པ་ན་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་
རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཞག་སྟེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱང་བར་བསྟན་ནོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཡང་དག་བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། བྲལ་བའི་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་ཏེ། གོ་
སླའོ། །དགྱེས་རྡོར་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དེ་ཉིད་ཧེ་ཡིག་གི་དོན་སྙིང་རྗེ་དང་། བཛྲའི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་ཧེ་བཛྲའོ། །
ལེའུ་བཅུ་བཞི་བར་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། སྔར་ལེའུ་བཞི་བར། རང་ཡང་
རང་བྱིན་རླབས་པ་ཡིས། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཆོ་གའི་གོ་རིམ་རིམ་
པ་ཡིས། །དེ་ནས་མཚན་མ་མཚོན་པར་བྱ། །དང་པོ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། །གཉིས་པ་དུ་
བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་དངོས། །བཞི་བ་མར་མེ་གསལ་འབར་བའོ། །ལྔ་བ་རྟག་ཏུ་སྣང་བ་ནི། །སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

468

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའི་རྒྱུ་དེ་སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ངེས་འཇུག་ཉེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་གི་སྣ་རྩེར་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་དང་། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་
བསྒོམ་པའི་ཐབས་དེ་ལས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པར་རྩོམ་པ་ན་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས་སྤྲིན་ནམ་མིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་དུ་བ་དང་། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པས་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་། ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པས་ནི། ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་།

མཚམས་ཀྱི་མུན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་འབའ་ཞིག་གི་སྣང་བ་འཆར་བ་བཞི་ཀ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་སྔ་མ་གསུམ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་དུས་དང་། བཞི་བ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་སྣང་ངོར་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ། ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྣང་འཆར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལྟར་རླུང་ཐིམ་པའི་རྟགས་འཆར་ཚུལ་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི། འོག་གི་སྣ་རྩེར་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་དང་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམ་པ་གཉིས་
ཀའི་དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྙིང་གའོ། །མདོར་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞོན་པ་རླུང་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

469

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདའོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལེའུ་བཞི་བའི་གཞུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཕྱི་ནས་སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་
ལྟར། །རྨི་ལམ་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་འགྱུར། །ཁམས་གསུམ་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བ། །མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འགྲུབ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཇི་སྲིད་རྡོ་རྗེའི་ལུས་
ཅན་རྣམས། །ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོའི་བློ་ལྡན་པ། །འདི་ཡི་རྗེས་སུ་ཐམས་ཅད་འབྲང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་ལྡང་བ་ན། སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་
ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དང་མཚུངས་པར་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་སུ་སྐད་ཅིག་
གིས་ལྡང་བར་བསྟན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དུ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་བར་སྔར་བཞི་བའི་འོད་གསལ་མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་གཞུང་དྲངས་ཟིན་པ་དེའི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཧེ་རུ་ཀ་དངོས་བེམ་པོ་མིན། །རྣམ་པ་ལྔ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡི། །བདག་ཉིད་མགོན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ། །ཉིད་དུའང་རིག་པ་མེད་པར་ཏེ། །སྐད་ཅིག་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་འགྱུར། །འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཆུ་རྒྱུས་དྲ་བ་དང་བཅས་བཞིན། །ཡན་ལག་ཀུན་ལྡན་བུ་ག་ཅན། །ལུས་དེ་མེད་པར་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ། །དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འཛིན་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་ཇི་བཞིན་དམིགས་མེད་བཞིན། །མཚན་མ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་བྲལ་སྒྲིབ་ལྔ་སྤངས། །སངས་རྒྱས་དངོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ། །མེ་ལོང་གཟུགས་
བརྙན་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བར། །ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་དངོས་པོར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

470

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དེ་ལ་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། ངེས་དོན་གྱི་ཧེ་བཛྲ་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུར་ལངས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཧེ་རུ་
ཀ་དེ་ཡང་བེམ་པོ་མིན་ཞིང་། ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྤངས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རྐང་བ་གསུམ་ནི་འགྱུར་གཞན་ལས། རང་ཉིད་མགོན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་མི་རིག་ཅིང་། །དེ་ཡི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་རིག །ཅེས་འབྱུང་སྟེ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཧེ་རུ་ཀ་དེ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན།
བདག་གཉིས་སུ་མི་རིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་སྟོན་པའོ། །འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་རྣམས། །ཞེས་པ་ལའང་འགྱུར་གཞན་ལས། འབྱུང་པོའི་འགྲོ་དང་འོང་བ་ནི། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་རྐང་བ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་
སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་སྟེ། རིམ་ལྔར། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་འདྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཡང་ཆུ་རྒྱུས་ཀྱི་དྲ་བ་དང་ཤ་ཁྲག་

སོགས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ཡོད་པའི་ལུས་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཀུན་དང་ལྡན་ཅིང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བའི་ལུས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དགྱེས་རྡོར་གྱི་

སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པའི་ཧེ་རུ་ཀའི་སྐུར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །
གུར་ལས་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་

དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་འཆད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་

གཞུང་འདིས་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོའི་ལུས་འགྲུབ་

471

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདཔ་དང་འདྲ་བར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་རླུང་
སེམས་ཙམ་གྱི་རིགས་འདྲའི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འཛིན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཤེས་ན་བཤད་རྒྱུད་ལས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་

སུ་བར་དོ་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་འཇོག་པ་སོགས་
གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་དང་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་བ་
ཡང་གོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་
པ་ཡིན་པ་དང་། སྔར་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོར་གཟུགས་སྐུ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུས་
བསྒྲུབ་དགོས་པར་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད་དུའང་དང་པོར། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདེ་བ་གང་གིས་འཆི་བ་འདིར། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བསམ་གཏན་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང་གཞུང་དེ་དག་གི་
གནད་ཀྱི་དོན་རྣམས་གང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་མཐོང་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་འདི་སྤྱི་དོན་གྱི་ལྟ་བ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། གཞུང་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་བར་སྲིད་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་
ནས། བར་སྲིད་དང་མཚུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དབང་བསྐུར་བར། །ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་བདེ་ཆེན་པོ། །དེ་ཡིས་འདི་ནི་བྱིན་

རླབས་ཡིན། །གཞན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་མཚོན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

472

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ལས་རང་བྱིན་རླབས་བར་སྲིད་དང་མཚུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འབྱུང་གི །རྒྱུ་དེ་
ལ་མ་བལྟོས་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་ཞིག་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཆེས་མང་བས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་ལས་དེ་འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་
གསུང་བ་ཆེས་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་བར་སྲིད་ལེན་པ་ལའང་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དེའི་དཔེར་འགྲོ་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་ཅིག །དེ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་འདི་ནི་ལུགས་འདི་ལ་སྔོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མ་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཉིས་པའི་བཞེད་དོན་བླ་ན་མེད་པ་བདག་གིས་གསལ་བར་སྨྲས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དམ་ཞེ་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་ན་དེ་འདྲའི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ན་དེ་
འདྲ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་སོགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སོགས་མ་ལུས་པར་ཚང་བའི་ལུས་སུ་སྣང་བས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟའི་རགས་པའི་ལུས་འདི་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་
ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་མའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ནི་འདོད་ལ། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་དང་པོ་

473

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྟག་ཏུ་གོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་འབྱུང་ངོ་། །
གང་ཞིག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གོམས་པ་ལས་ཤེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་གསུམ་པའི་དབང་བསྐུར་བར་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཡིས་ངའོ་སྙམ་དུ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་འདི་ནི་ལྷའི་ལུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
སྤངས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རྫོགས་རིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་རག་མོད། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུ་མ་ཡིན་
པར་ཡེ་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་སྔར་སྣང་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ལྷ་དང་མི་རྒྱུ་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྣང་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་

ངོ་བོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་ཤར་བ་ཡིན་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བདེ་བ་གནག་ཅིང་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་ཆེན་ཉིད་ལྷ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡབ་ཡུམ་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་
རུ་སྟེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་དངོས་པོ་བདེ་བ་དང་དངོས་མེད་སྟོང་བ་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་

474

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་འབྱིན་པ་པོ་ནི་འོད་གསལ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བར་བརྗོད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་འདི་འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་
མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་པ་དག་གི་
དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། གདུལ་བྱའི་ངོར་ཁོང་རང་ཉིད་ལའང་དོགས་པ་ཡོད་
པ་ལྟར་བཅོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། སྔར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན། རྫོགས་
པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཁོ་ན་བསྒོམ་པས་ཆོག་སྟེ། རྫོགས་རིམ་དེའི་བདེ་བ་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བདེ་ཆེན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་དང་པོ་ནས་རྫོགས་པ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་སྤངས་ནས། དང་པོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཚལ་ཏེ་མི་དགོས་ལགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཨེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་གསུང་གིས་བོས་ནས། ཁྱོད་རྫོགས་རིམ་ལ་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཐོག་མར་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་མ་བསླབས་ན་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལྷར་གསལ་བ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་ཀྱང་རྟེན་ལྷར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟེན་པ་བདེ་བ་གང་ལས་འབྱུང་སྟེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྨྲ་བར་མི་ནུས་སོ་སྟེ་མི་སྲིད་དེ། དེའི་རྒྱུ་

475

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདམཚན། གཞི་དུས་སུའང་ལུས་དང་བདེ་བ་འབྱུང་རུང་ཁྱབ་བྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་

གྱིས་ནི། བདེ་བས་འགྲོ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ལུས་མེད་པའི་བདེ་བ་མི་སྲིད་ལ།

ཇི་ལྟར་མེ་ཏོག་ལ་གནས་པའི་དྲི་མེ་ཏོག་གི་དངོས་པོ་མེད་ན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ནའང་རྟེན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཐུགས་ཆོས་སྐུའི་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་

གསུངས་པ་ནི། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྣང་བའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སྐུ་དང་། སྣང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཆོས་སྐུ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་འབའ་ཞིག་པས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཇོག་གི །དེ་གཉིས་ཚོགས་པས། ང་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་དགོས་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་བུདྡྷ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པས། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་ཞིག་ལེ་ལོས་བསྣུན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཞན་པའི་རྨོངས་པ་གང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཤེས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ནི་ཨེའི་རྣམ་པའི་ཆ་བྱད་ཀྱི་

གཟུགས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སམ། རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཟ་མ་
ཏོག །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་

476

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སོ། །བཞུགས་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་ལོངས་སྐུའང་གནས་དེར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ང་ཡིན་ལ། བཤད་བྱའི་ཆོས་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་

ཉིད་ཀྱང་ང་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཉན་པ་སྤྲུལ་སྐུའང་ང་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་གཟུགས་སྐུ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་སྐུ་གཉིས་
ཀ་ང་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་དེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་སྐུ་དང་གཉིས་པོ་དེ་བཞུགས་སོ། །
ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ན། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་གའི་མིང་ཅན་ཨེའི་རྣམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཟུར་གསུམ་པས་མཚོན་པའི་ཡུལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་ཡུལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ང་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་ལ། འབྲས་

བུའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ལམ་དུས་ཀྱི་མཆོག་དགའི་མཐའ་དགའ་བྲལ་གྱི་དང་

པོར་ནི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ལ་ནི་མར་མེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བུས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པས་
ཐུགས་ཆོས་སྐུ་གནས་དེར་བཞུགས་ཚུལ་བསྟན་ནས། སྐུ་གཟུགས་སྐུ་གནས་དེར་བཞུགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། བཙུན་མོའི་བྷ་ག་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་མཚོན་པས། དེ་
དང་དབྱིབས་མཐུན་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལ་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཅན། གཙོ་བོ་

477

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདདཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་བཞུགས་སོ། །
དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་སྐུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཚུལ་བཤད་
ནས། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེས་ན་གཞི་དུས་སུའང་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་
མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་དང་། ལམ་དུས་སུའང་རྟེན་ཁུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་གནས་པ་
དེ་མེད་པས་ནི། བརྟེན་པ་བདེ་བ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བདེ་བ་འབྱུང་རུང་དུ་གྱུར་པ་དེ་མེད་ནའང་རྟེན་ཁུ་བ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་ཁོ་ན་རྐྱང་བར་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པས་གནས་དགོས་ལ་ཁུ་བ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་དེ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་བརྟན་པའི་ངང་ནས་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའམ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་ལྷན་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་གི །དེ་ལ་མ་བལྟོས་པར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་

དངོས་སམ་གཟུགས་སྐུ་རྐྱང་བའང་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་རྐྱང་བའི་ཚུལ་ཡང་མིན་པས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུའང་རྟེན་དག་པའི་ལུས་མེད་ན་བརྟེན་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཐུགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་བརྟེན་པ་ཐུགས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
དེས་ན་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་གཉིས་ཀའི་ཚེ་སྐུ་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་རྟེན་དང་། ཐུགས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་བརྟེན་

478

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་དང་། སྐུ་དང་ཐུགས་དེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་
པར་ཡང་ཐ་སྙད་བརྗོད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐུགས་དེ་ཉིད་འབྱུང་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འབྱུང་རུང་གིས་
ཁྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པས་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་གནས་པས་དྲི་མ་མ་ལུས་
པར་འབྲལ་རུང་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། པདྨ་ཅན་ན་ཆེས་གསལ་ལོ། །གཟུགས་སྐུ་འབྱུང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཁམས་དྲུག་
ལྡན་གྱི་མི་དག་ལྷའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི་སྟེ་རིགས་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་བ་དང་། བཞིན་ལག་ཁ་དོག་གནས་པ་ནི་སྟེ་ཤ་ལ་སོགས་པ་པུཀྐ་སཱི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞིར་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་

པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་སྙམ་ན། པདྨ་ཅན་དུ། འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་འདོན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའོ། །
ལྔ་བ་ནི། སྔར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་མི་སྤོང་བར་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་འདི་སྙམ་དུ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་

479

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདགིས་འཁོར་བ་དེ་ལྟ་ན། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབད་ནས་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཀྱི། རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་འབད་ནས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས། སྙམ་ན། དུག་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དུག་གིས་
འཆིང་ཡང་ཤེས་ན་དུག་གིས་དུག་ནད་འཇོམས་པ་དང་། མོན་སྲན་རྡེའུའི་ཟས་ཀྱིས་

རླུང་ནད་སྐྱེད་ཀྱང་ཐབས་དང་ལྡན་ན་དེས་རླུང་ནད་སེལ་བ་ལྟར། ཞེས་པ་དུག་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་ནི་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། སྲིད་པ་སྟེ་ཚོགས་སྦྱོར་སོགས་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཟག་
མེད་འདྲེན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣ་བར་ཆུ་ཞུགས་པ་སྙིམ་པ་ཆུས་བཀང་སྟེ་རྣ་བར་
བླུགས་པའི་ཆུ་གཞན་གྱིས་ནི་དགུག་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱི་དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་རྣམ་པར་ངེས་པས་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་འཚེད་པས་ཚིག་པ་ཡང་མེ་ཡིས་སླར་ཡང་ནི་གདུང་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་ཚིག་པ་ཡང་འདོད་ཆགས་མེ་ཡིས་གདུང་བར་བྱ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་པའི་དཔེ་མང་པོ་བསྟན་ནས། དོན་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཐབས་དང་མི་ལྡན་ན་མི་ཟད་པའི་ལས་ཞེས་སོགས་གོ་སླ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱིར་བསྟན་ནས། འཆིང་རྒྱ་ཐབས་དང་ལྡན་ན་གྲོལ་རྒྱར་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་སོགས་འཆིང་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། བྱེ་བྲག་པ་འདོད་
ཆགས་ཉིད་ལ་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི། བུད་མེད་ལ་འཁྲིག་པའི་ཆགས་པས་འཇིག་རྟེན་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། ཐབས་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་འདྲའི་འདོད་

480

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུ་རིགས་མི་
མཐུན་གྱི་གཉེན་པོ་མི་བསྟེན་པར། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། རིག་མའི་
འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དྲངས་པའི་བདེ་ཆེན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དྲུངས་འབྱིན་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་གུར་ལས། འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་འཇིག་རྟེན་རྣམས། །འདོད་ཆགས་སྤངས་པས་བརླགས་པར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ནི། །ཆགས་པ་མཆོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྨད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་
ནས་དྲངས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་གཞན་གང་ལ་ཡང་མེད་པའི་གནད་ལ་དགོངས་སོ། །གསུང་རབ་གཞན་ནས་ཆགས་པ་ལ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལས་བཟློག་ནས་རིགས་མཐུན་བསྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་འོག་མའི་སངས་རྒྱས་པ་དང་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལམ་འདི་ལ་བློ་གྲོས་ཤིན་
ཏུ་འཆེལ་བར་གྱུར་པ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་
པའི་སྔགས་པ་ནི་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཆེར་མང་བར་བྱུང་སྣང་སྟེ། བདག་གི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་བཀའ་དྲིན་མཛད་དོ། །
དྲུག་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷན་

481

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདསྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་སྟོང་ཉིད་དེར་རོ་གཅིག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དེའི་རིགས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་དགོས་
པ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་དེ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་
ཐབས་གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མ་བསྟན་པར་སྦས་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་
ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ནི། དེ་ཡང་གསལ་བར་སྟོན་པས། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་མཐར་ཐུག་པ་ཚང་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་མཐར་གཏུགས་པ་ནའང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་རིགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ནི་དེར་ངེས་སོ། །
དེས་ན་གོང་དུ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་བཤད་པ་དཔེ་མང་པོས་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེ་ནས་རྣམ་སྣང་སོགས་ཀྱི་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་རིགས་སྟོན་པ་ན། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྦྱར་
ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། ཞེས་པ་ནི། སེར་སྣ་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་

482

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།གྱིས། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། གསང་གནས་གཉིས་སྦྱར་བའི་རེག་པ་སྲ་བ་ས་དང་། ཁུ་བ་ཞུ་བ་ཆུ་དང་། གསང་གནས་བསྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲོད་མེ་དང་། པདྨར་བྱང་སེམས་བསྐྱོད་པའི་རླུང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་བཞི་ཡིན་ལ། རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་པ་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྲུབ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་སུ་འཇོག་པས། རེག་པ་སྲ་བ་སོགས་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིར་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁམས་
ཡིན་ལ། སེར་སྣ་རྡོ་རྗེ་རིན་འབྱུང་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་པས་བདེ་བ་དེ་རིན་འབྱུང་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཁྲག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པ་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
གཟུགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་
པདྨ་སྦྱར་བ་ལས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ནི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔར་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ལྷ་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ནི་ལྔ་བོ་དེ་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ནི་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལྔ་བོ་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་འདི་དག་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་རིགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་གནས་བདེ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་རིགས་

483

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་བཤདགཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རིགས་ནི་ལྔ་བོ་དེ་ཉིད་ལས། །སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་པུ་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་སེམས་ལྔའི་དབྱེ་བས་རིགས་ལྔ་རུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ། ལྔ་བོ་དེའི་ནང་ན། རིགས་གཅིག་ལ་ནི་གངྒཱའི་ཀླུང་ནི་བཅུའི་བྱེ་སྙེད་ཉིད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིགས་ནི་དུ་མ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རེ་རེ་ལ་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཕྱེ་ཞིང་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་བརྒྱར་ཕྱེ་བས་འབུམ་ཕྲག་རིགས་ཆེན་རྣམས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བའི་རིགས་ལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་

གྲངས་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་གྲངས་མེད་རིགས་རྣམས་ཉིད་དུ་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྨྲས་པ། རིམ་གཉིས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་གྲུ་ཆེན་གྱིས། །འདོད་ཡོན་མཚོ་ཆེན་བདེ་བ་བསྟེན་པ་ལས། །ལྷན་སྐྱེས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་བླངས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་འདོད་དགུ་སྟེར། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གཉིས་པ་རྣམ་
པར་བཤད་པའོ། །

484

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༼རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་

བའི་ལེའུ།༽
ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་ལེའུ་ལ་སྐབས་དགོད་པ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལེའུ་འདིའི་འབྲེལ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་འདིས་
སྟོན་པ་དང་། གླེང་གཞིའི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་ལའང་འཇུག་པས། དེ་རྣམས་ལ་
ངེས་པ་སྟེར་བའམ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ཀུ་མུ་ཊི་ལས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་

གླེང་གཞིའི་དོན་གང་གིས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དེས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་འཆད་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོམ་པ་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལ་སོགས་པ་དམ་ཚིག་བཞི་དང་དབང་པོའི་རྣམ་དག་རྣམས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། སྡོམ་པ་བཤད་པ། དགའ་བ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། དབང་དང་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བཤད་པ། དྲང་ངེས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཤད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་ཡུལ་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་དོན་དྲིས་པའི་ཞུས་ལན། རྣལ་འབྱོར་མ་

485

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བརྣམས་ཀྱིས་དེའི་དོན་རྟོགས་ནས་མཆོད་པ་ལ་དགྱེས་ཏེ་བཟའ་བ་སོགས་དང་བདག་
བྱིན་བརླབ་གསུངས་པ། སྔར་ལེའུ་དགུ་བར་དབང་པོའི་རྣམ་དག་མ་གསུངས་པ་དྲིས་པའི་ཞུས་ལན། འཇིག་རྟེན་ནམ་གྲགས་པའི་དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་མིང་སོ་སོ་གསུངས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འདིར་སྡོམ་པ་ནི་ཤཾ་བ་ར་སྟེ་བདེ་བའི་མཆོག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་འབྱོར་མའི་སྡོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་

ཐབས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའོ། །འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་གླེང་གཞི་ཞེས་
པ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གླེང་གཞི་ཞེས་གྲགས་པའི་མིང་གི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ནི། དོན་དེ་རྟོགས་པས་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་
དང་། ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཏེ། མདོར་ན་འདིར་བཤད་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞིར་
བཤད་པའི་གནད་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོའི་གནད་ཐམས་ཅད་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དུ་འདུ་བར་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་གསུངས་པས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཨེ་

486

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཝཾ་གྱི་དོན་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་

ཨེ་ཝཾ་དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་མོ། །
དང་པོ་ནི། འདིའི་གོང་གི་ལེའུ་གཉིས་པར། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། བཙུན་མོའི་བྷ་ག་བདེ་ཅན་དུ། །སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡོམ་པས་སྟོན་
ལ། གསུམ་པ་ནི། འདིར་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྡོམ་པས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྣལ་འབྱོར་མའི་
སྡོམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་བྱའི་མིང་ཙམ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྡོམ་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་བཀའ་སྩལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྡོམ་པ་
ནི་ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པས་མཚོན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཨེའི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་གནས་པས་མཚོན་པའི་དོན་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཝཾ་ཡིག་གི་ཝའི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་གནས་པས་མཚོན་པའི་དོན་དང་། ཝཾ་ཡིག་གི་མགོ་བོར་བཞག་པའི་ཐིག་ལེའི་མཚོན་དོན་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་གཉིས་སྣང་རགས་པས་བར་མ་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་

ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་དབང་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །པདྨ་ཅན་ལས། གང་དུ་ཨེ་ཝཾ་དབང་བསྐུར་བས་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་ཅེས་པ་ནི། མཆོག་གི་དབང་བསྐུར་བས་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་འཁྲུ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཇི་སྙམ་པ་ལ་གསུངས་པ། བདེ་བ་ཆེ་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡང་དག་ཅེས་པ་བདེ་ཆེན་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །

487

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བགཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཨེའི་ཆ་བྱད་དེ་
དབྱིབས་ཅན། བདེ་ཆེན་རོལ་བའི་གནས་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་གའོ། །དེའི་དབུས་སུ་སྟེ་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཝཾ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་དོན་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བདེ་བའི་གནས་ཏེ་གཞི་དང་། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཟ་མ་ཏོག་གོ །པདྨ་ཅན་ལས། ཨེའི་ཆ་བྱད་ཅེས་པ་དང་ཝཾ་གྱིས་ཞེས་པ་ཐབས་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཤེས་རབ་རིག་མ་ལ་སྦྱོར་བའང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ནི་
བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ལ། འདིར་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྡོམ་པའི་ཨེ་ཝཾ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་པ་པོ་དང་། ཡང་དེའི་ཨེ་ཝཾ་གསང་གནས་གཉིས་འདུས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་དུ་གྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དབང་གསུམ་པ་
བསྐུར་ནས་མཚོན་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། སཾ་བྷུ་ཊི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨེའི་ཆ་བྱད་ལྟེ་བ་དང་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་དང་ཝཾ་གྱི་མཚོན་དོན་སྙིང་ག་དང་མགྲིན་

པའི་རྩ་འཁོར་ཟླུམ་པོ་དང་། དེ་དག་གི་དབུས་ཀྱི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་
དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཞེས་སྦྱར་ན་ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་
བསྣུན་པའི་འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་
པ་དག་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་དོན་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །

488

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྡོམ་པ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དཔྱོད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། སྙམ་པ་ལ། སྐད་ཅིག་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་བོ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྡོམ་པར་བཤད་པའི་ཨེ་ཝཾ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཤེས་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་བཞི་ཤེས་ན་ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བདེ་ཆེན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བོ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མའི་དབྱེ་བ་ནི། སྣ་ཚོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། བདེ་ཆེན་གྱི་ཨེ་ཝཾ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། ཐོག་མར་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཁྱུད་པ་དང་། ཙུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མར་བཤད་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་
སྐད་ཅིག་མ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་གཏུམ་མོ་འབར་ཞིང་ཁམས་ཞུ་ནས་འབབ་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟ་བ་སྟེ་མྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། བདག་གིས་བདེ་བ་ཟོས་པ་ཡི་གྲོས་ཏེ་བདེ་བ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གང་རྣམ་པར་ཉེད་པར་བརྗོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པར་བརྗོད་
དོ། །སྐད་ཅིག་བཞི་དགའ་བ་བཞིར་འཇོག་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དབང་གི་དག་དབྱེ། སྒྲ་དོན། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞིའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིེར་དབང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དབང་གི་གྲངས་ནི་སློབ་དཔོན་དང་། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། བཞི་བ་དེ་ཡང་གསུམ་པ་

489

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བདེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུམ་པ་དཔེར་བྱས་ནས་ཚིག་གིས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཞི་བ་ཡང་། །ཞེས་འདོན་ཅིང་། དེ་ནས་ནི་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བདེ་བའོ། །དེ་བཞིན་ནི་དཔེའི་བདེ་བ་ལས་འདས་པའོ། །ཡང་ནི་ཕྱིེས་སྨྲ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མན་ངག་གིས་སྟོན་པ་ལ་བཤད་དོ། །
པདྨ་ཅན་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གིས་ནི་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཀུན་བསྡུས་ཏེ་དེས་སྐུ་དག་པ་དང་། གསང་དབང་གིས་གསུང་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་དག་པ་དང་། གསུམ་པོ་དེའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཞི་བ་
ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། བུམ་དབང་གིས་ལུས་ལྷར་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། གསང་དབང་གིས་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་དག་པར་བྱས་ནས་རླུང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་ཏེ། ལམ་དེ་དག་རིམ་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་པའི་དོན་ནོ། །དབང་གི་གྲངས་ཀྱིས་དགའ་བ་སོགས་
ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་རྒོད་པ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་ཀུ་མུ་ཊིར་བཤད་
ཀྱང་། པདྨ་ཅན་ལྟར་ན། གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་ལ་སླར་ཡང་དབང་ནི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་གྲངས་ཀྱིས་ནི་དགའ་བ་ལ་སོགས་བཞིའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པའི་ཚེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྒོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བ་རྩོམ་པ་
དང་། ལྟ་བ་ནི་མཚན་མ་སྦྱོར་བ་དང་། ལག་བཅངས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འཁྱུད་

490

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དགོངས་པར་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཆགས་པའི་རིགས་བཞི་དག་པའི་དགའ་བ་བཞི་ལ་དབང་བཞིར་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་སྟོན་པ་རྒོད་པ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དབང་

ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཨ་བྷི་ཥེ་ཀའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན། སྤྱི་བོ་སོགས་སུ་གཏོར་བའམ།
པདྨ་ཅན་དུ་བཀྲུས་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། དྲི་མ་བཀྲུས་པ་དང་ལུགས་སུ་བླུགས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི། སློབ་མ་རིགས་དྲུག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་བྱིན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཤེས་རབ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ལང་ཚོ་ཅན་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་འཛིན་པའི་ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་འཁྱུད་པར་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་གསང་དབང་ནི། བླ་མས་ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཁམས་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཐུ་བོ་མཐེབ་ཆེན་དང་སྲིན་ལག་དག་གིས་ནི་བཙིར་ཏེ་སློབ་མའི་ཁར་ནི་ལྟུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ན་གནས་པའང་སྦྱིན་དགོས་ལ། རྫས་གསང་བ་དེ་ལྟ་བུ་

491

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བམྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་གསང་དབང་དུ་ངོ་སྤྲད་པར་བྱའོ། །སྔར་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་སྦྱིན་པ་མ་གསུངས་པས་འདི་དང་མི་ཟློས་སོ། །
གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི། སྟོན་པ་བླ་མས་ཤེས་རབ་མ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་རྗེད་པར་ཏེ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པར་བྱས་ནས་སློབ་མ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། སྟོན་པས་སྨྲས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་སློབ་མ་ལ་བོས་ནས། ཕྱག་རྒྱ་བདེ་བ་ལྡན་པ་འདི་ཁྱེར་ཞིག་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་སོ། །ཁྱེར་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ན། ཕྲག་དོག་དང་ཁྲོ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སློབ་མ་ཆེར་གྱུར་ཏེ་སྐལ་ལྡན་དུ་ཤེས་ནས་ནི། སྟོན་པས་སློབ་མ་དེ་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཞེ་ན། རྡོ་
རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་གནས་པའི་སློབ་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དང་ཀུན་ཏུ་རུ་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་པའོ། །འོ་ན་བླ་མས་ཕྱག་རྒྱ་མཆོད་ནས་སྟེར་བ་དེའི་སྔོན་དུ་སློབ་མས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སློབ་མའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བླ་མ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ནས་བསྟོད་པ་དང་མཆོད་བ་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྟོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆེན་པོ་ཀྱེ་ཞེས་བླ་མ་ལ་བོད་པའོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་བུའི་བདག་ཉིད་མཆོག་ཅེས་ཏེ། པདྨ་ཅན་ལས། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་པུ་མཆོག །ཅེས་འདོན་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། །ཞེས་འདོན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ། རྡོ་རྗེ་

492

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྦྱོར་ལས་ཡང་དག་བྱུང་། །ཞེས་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སྟེ་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བས་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་གོ་འཕང་བརྙེད་པ་ལྟར། མངའ་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལའང་གོ་འཕང་དེ་ལྟར་སྩལ་བར་མཛོད་ལ། འཁོར་བ་
འདམ་གྱི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་ནང་དུ་བྱིང་བ། སྐྱབས་གཞན་མེད་པ་བདག་ལ་
སྐྱོབས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བས་སོ། །མཆོད་པ་ཇི་བཞིན་བྱ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི། ཞིམ་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བླ་མས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་གཏད་ཅིང་གནང་བ་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཆོ་ག་ལྟར་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་བབས་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པས་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སྤངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐད་

ཅིག་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ལྟར་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་པར་བྱས་ནས། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་འདིའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པ་ནི་སྟོན་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །
བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་དབང་བསྐུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་
བྱིན་ནས། བཞི་བ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་སོགས་སུ་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་སློབ་མ་སེམས་ཅན་གདོན་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཅན་མཐོང་
ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་སྨྲ། ཞེས་པས་དབང་བཞི་བ་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་འདི་ཉིད་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་

493

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བཆ་ནས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད། དངོས་པོ་
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐུགས་བདེ་ཆེན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རིགས་དྲུག་པའི་བརྟེན་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་གཡོ་བ་ལྷ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་ཁྱབ་ནས་གནས་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་ཡིན་པར་ངོ་སྤྲད་དེ་ཚིག་གིས་བསྟན་ནས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞི་བ་བསྐུར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡན་ལག་
བདུན་ལྡན་སོགས་དུ་མ་དང་སྦྱར་ནས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་

གསུངས་པ་དག་ལས་འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པར་བྱའོ། །
འོ་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཐབས་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་སོགས་ཐབས་ཀྱིས། ཞེས་པདྨ་ཅན་དང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀར་དུ་སོགས་སྒྲ་དང་བཅས་པར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། སོགས་པ་བདག་བྱིན་བརླབ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ནི་གོ་འཕང་དེར་རྟག་ཏུ་ངེས་པར་
འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པདྨ་ཅན་ལས་འབྱུང་པ་ལྟར་ལེགས་ཀྱི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་སོགས་ཀྱི་དོན་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བཤད་པ་འབྲེལ་ཆུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེས་གསང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་

494

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྟོན་པ་ལ་ཞུ་བར་འདོད་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཁྲུལ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། གྲོང་ཁྱེར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ཞིང་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཎྜ་ལའི་
མཎྜ་སྙིང་པོ་དང་ལ་ཏི་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་ནི་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། བྷ་གའི་དབུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་

ཕྱུག་མའི་རྩ་ནང་གི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལེན་པར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །
ཡང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྙིང་པོ་ཡིན་ལ། རང་གི་ཡིད་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ལེན་པར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཀུ་མུ་ཊིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྙིང་པོ་

ལེན་པ་དེ་ལྷ་ཐམས་ཅན་གང་དུ་འདུས་པའི་གནས་ཡིན་པས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱས་ལ། འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེ་རྟོགས་པས་སྒྲིབ་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་

འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེའི་ནང་གི་ལྷ་ལ་འཁོར་ལོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་འཁོར་ལོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལའང་ཚང་བའི་དྲང་དོན་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ནང་ངེས་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཡིན་

495

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བཏེ། ཇི་བཞིན་དུ་ཐོན་པར་ཉུང་བར་སྣང་ངོ་། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྙིང་

པོ་ལེན་པ་དེ་ཐབས་གང་གིས་བྱ་ཞེ་ན། རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་བྷོ་ལ་ཀ་ཀོ་ལར་སྦྱོར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་ལེན་ཅིང་། དེ་བླངས་པས་དེ་ཡི་
བདེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལེན་པར་
འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་མན་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །
བཞི་བ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་
བ། དེ་ལྟར་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་དེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གིས་དང་། བྱ་བར་འོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་གང་གིས་གནས་པར་བགྱི།

གཉིས་པ་ནི། ཞུས་པའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ལ། ཐོག་མར་དམ་ཚིག་བཞིའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྲོག་ཆགས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་
གཞི་ནི་སེམས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སྲོག་གཅོད་པར་གསུངས་པའོ། །བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་བདག་མ་དམིགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་བསྒྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་དམ་འཆའ་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ནི་རྫུན་གྱི་ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ལ། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ནི་རང་
དང་སྐལ་བ་མཚུངས་པའི་མཛེས་མ་སྟེ། དེ་བསྟེན་པ་ནི་དེར་འདུ་བའོ། །དེའི་ཚེ་

496

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཙུན་མོའི་ཁུ་བ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་ཚུར་འདྲེན་པའོ། །ཁུ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་རིག་མའི་དམར་ཆ་ཚུར་འདྲེན་པར་འདོད་པ་བཀག་ལ། དཀར་ཆ་འདྲེན་ལུགས་ནི་རྩ་ཚོལ་བའི་མན་ངག་གིས་བཙལ་ཏེ། རྙེད་པ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་མན་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །འདི་ནི་བུད་མེད་བསྟེན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་བུད་མེད་དུ་བྱས་ནས། ངེས་དོན་གྱི་བུ་མོ་དེ་ལ་རོལ་པའི་དོན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་གསུངས་པ་མང་ངོ་། །འདིར་ནི་དམ་ཚིག་བཞིའི་ངེས་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་གསུངས་ཤིང་། དྲང་དོན་རྟོགས་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་ཏེ། བསད་གསོ་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་བའི་ཚེ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་གནང་བ་རྣམས་སོ། །
ལྔ་བ་ལ་གསུམ། ཞུས་པ་དང་། ལན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་དོན་
རྟོགས་ནས་གསང་བའི་མཆོད་པ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། སྦྱང་བྱ་ཡུལ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་
པའི་དབང་པོ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་གང་ལགས་ཤིང་། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱང་བྱ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་། གང་ཤེས་པས་སྦྱོང་བའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ཞེས་པ་ནས་བཤད་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། མཐར་ནི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དབང་

497

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བཔོ་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པ་མིན་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་མས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། རྫུན་མིན་བདེན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གཙུབ་ཤིང་དང་གཙུབ་སྟན་དང་སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་ལས་གློ་བུར་དུ་མེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མེ་འདི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིག་པས་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་གཅིག་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། མེ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ན་ཚད་མས་གནོད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་ན་གང་དུའང་མི་རྙེད་པའི་བདེ་སྟོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་མས་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ།
འདི་ནི་གུར་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡོད། །དཔྱད་པས་གང་ནའང་འཇིག་རྟེན་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཤ་ལྔ་དང་། བདུད་
རྩིའི་རོ་འཐུང་བ་བདེ་ཆེན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླ་ཞིང་།

498

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྔོན་བྱུང་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བདེ་བ་
བསྐྱེད་པའི་གསང་མཆོད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་

གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་རྗེས་སུ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུའོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ངོ་། །
དྲུག་པ་ལ་གསུམ། དེ་ལ་སྟོན་པ་དགྱེས་ནས་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་
མཉན་པར་གདམས་པ། དེ་ཐོས་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དགའ་སྟེ་གུས་པས་ཉན་པ། དེ་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྱེས་ནས། སྔར་མདོར་བསྟན་དུ། གཞན་ཡང་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པས། རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

པ་བསྟན་པ། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་བོས་ནས། སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་བོ་ཀུན་
གྱི་ཕྱག་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བདག་གིས་དོན་དེ་ཉིད་སྐབས་གཞན་དུ་གསང་ཞིང་སྦས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་། འདི་ལྟར་རྡོ་རྗེ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས།
བཤད་ཀྱིས་འདོད་པས་ཏེ་སྤྲོ་བས་རབ་ཏུ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མོ། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་དགོས་པའི་བདེ་ཆེན་
འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བཟའ་བ་སོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

བ། ཤ་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་བཏུང་བ་ཇི་
ལྟར་རྙེད་པ་དང་། བགྲོད་བྱ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཡུལ་དུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དང་། བགྲོད་
མིན་ཐ་མལ་བ་གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་

499

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བབདེ་བ་མི་སྤང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པས་སེམས་དག་པར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིའི་

དག་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་མི་བྱ་སྟེ། གྲོང་གི་ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་ལས་བདེ་བ་བསྐྱེད་
པ་ནི་སྤོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །པདྨ་ཅན་ལས། གྲོང་གི་ཆོས་ནི་སྤང་མི་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱང་བར་
བྱར་ཡོད་པའི་བློ་ལྡན་གྱིས་ཕྱིའི་སྔགས་ཉིད་གཙོ་བོར་མི་བཟླ་ཞིང་། ཕྱིའི་བསྐྱེད་
རིམ་སོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཉིད་ནི་དམིགས་པར་མི་བྱ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཉིད་
ནི་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདིར་པདྨ་ཅན་ལས་ཀྱང་། གཉིད་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཉིད་
དེ། །དེ་སྤང་བར་མི་བྱ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྲེ་བ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་དེའི་མན་ངག་ལེགས་པར་སྦྱོར་བ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པར་བསྒོམས་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པ་མི་དགག་གོ །ས་ལ་ནི་ཤ་དང་། ཁ་དོག་ལྔ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔ་དང་། མཛའ་བོ་ཞེས་པ་གཉིས་དགྲ་གཉེན་ལ་ཆགས་སྡང་མི་བྱེད་པ་དང་། རྡོ་ཤིང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་དང་ངོ་བོ་དང་བཟང་ངན་སོ་སོར་དམིགས་ནས་ཕྱག་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ནོ། །གཡུང་མོ་སོགས་ལའང་བདག་གི་ལུས་ཧེ་རུ་ཀའི་སྐུ་ལྟར་བྱས་ནས་རེག་པ་སྟེ། རེག་རིང་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན་རེག་པ་ཡུན་རིང་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔ་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི།
ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ཟེར་མ་ངེས་པར་ཟད་ལ། སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཇི་

500

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱད་པས་བདེ་ཆེན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྤྱིར་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁོ་
ནའི་སྐབས་ལ་སྦྱོར་བ་མིན་ནོ། །
དེས་ན་བཅུད་ལེན་གྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལས་བདེ་བའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་
བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱས་ཏེ་བདེ་ཆེན་ཆེས་ཆེར་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་

བཅུད་ལེན་གསུངས་པ་ནི། བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། བུ་རམ་ནི་ཁྲག་དང་། ཆང་ནི་རྐང་མར་དང་། དུག་ནི་ཞག་དང་། ནིམ་པ་ནི་པགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བུ་བཙས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཕྲུ་མའོ། །སྐྱུར་དང་སོགས་ལ། པདྨ་ཅན་དུ། སྐྱུ་རུ་ར་ནི་རླུང་སེལ་བྱེད། །མངར་ནི་མཁྲིས་པ་སེལ་བྱེད་པ། །བསྐ་བ་ཡིས་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཁ་བས་རིམས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད། །ཚྭ་ཡིས་མེ་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཚ་བས་བད་ཀན་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་དྲངས་ཏེ་ཚ་བ་ནི། རྒྱམ་ཚྭའོ། །ཀུ་མུ་ཊིར་བུ་བཙས་སྐྱེས་བུ་བཙས་མ་ཐག་པའི་དྲི་ཆེན་དང་། སྐྱུར་བ་རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག །མངར་བ་ཆུ། བསྐ་བ་ཤ །ཁ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་རུ་སྟེ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་བ། ལན་ཚྭ་མིའི་ཚིལ། ཚ་བ་ནི་ཛཾ་པ་སྟེ་རྐང་། དྲི་ང་བ་དྲི་ཆེན་མར་ཁུ། དྲི་ཞིམ་པ་དཾ་ཤ་ཀ་ར་ན་ཛ་སྟེ་སེན་མོའི་བར་གྱི་དྲི། མཆི་མ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་དྲི་ཆུ་བསྡུས་པའི་ཚྭ། ཁྲག་ནི་ཁ་བའི་སྙིང་པོ་སྟེ་ལྷ་བ། བྱང་སེམས་ནི་ག་བུར་སྟེ་སྔར་བུད་མེད་དང་མ་ཕྲད་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་ལ་བཤད་དོ། །པདྨ་ཅན་ལས་དྲི་ང་ཞེས་སོགས། རུལ་བ་དྲི་ཞིམ་ཆུ་དང་ཁྲག །ཅེས་བཏོན་ནས། བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ཞེས་པ་དེ་འཆད་བྱེད་དུ་མཛད་དེ། རུལ་བ་ནི་ཀླད་པ་སྟེ་དོན་གྲུབ་དང་། དྲི་ཞིམ་ནི་དྲི་ཆེན་ཏེ་རྣམ་སྣང་དང་། ཆུ་ནི་དྲི་ཆུ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཁྲག་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དུ་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

501

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བནི་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྣང་མཐའོ། །རྫས་དེ་དག་བསྲེས་ནས་རབ་ཏུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ། པདྨ་ཅན་དུ། འདི་དག་བཅུད་ཀྱིས་ལེན་རྣམས་ཏེ། །ནད་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་བསྲུང་བར་བྱེད་པའི་གཙོ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་བྱེད་པ། །ཞེས་དྲངས་སོ། །
བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་མི་གཙང་བར་གྲགས་པ་ལ་ཡང་མི་བཟའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བུད་མེད་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་རྙེད་ནས་ནི་པདྨ་ཞེས་པ་ཐོད་པའི་སྣོད་དུ་བཞག་པ་དང་། ལུད་པ་དང་སྣབས་དག་གིས་བསྲེས་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་
ཅན་གྱིས་བཏུང་བར་བྱའོ། །སྨད་གཡོག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྷ་ག་དང་སྦྱོར་བས་སོ། །རོ་བསྲེགས་ཐལ་བས་དེ་བཞིན་བརྒྱན་པ་ནི་
ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པའོ། །སྲོག་
རབ་ཏུ་སོང་བའི་གནས་ལས་རྙེད་པ་ནི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་པའི་ཐབས་ལས་རྙེད་པའོ། །གང་རྙེད་ན་མེ་ཏོག་སྟེ་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་
ན། མགོ་སྐྱེས་ལེགས་པར་བཅིང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱའོ། །པདྨ་
ཅན་ཀུ་མུ་ཊི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་རྣམས་སུ་ཤ་ཀ་འདི་ལ་བླཽ ཤད་པ་མ་མཛད་ལ། འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་འཆད་ཅིང་། མེ་ཏོག་རབ་སོང་ནི་སྲོག་སོང་བའི་རོ་ལ་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་གོ་ཞེས་འཆད་དོ། །
བདུན་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དག་

གསུངས་ནའང་དབང་པོའི་རྣམ་དག་མ་གསུངས་པ་གསུང་བར་གསོལ་བ་འདེབས་

502

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་མཛད་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་སོགས་ལ་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་སོགས་བཀོད་ནས་དབང་པོ་རྣམས་དང་ལྷ་དེ་དག་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རླབས་ནི་བགེགས་ཀྱི་མཚོན་ཆས་མི་ཕིགས་པའི་གོ་ཆའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེའི་བར་རོ། །
སློབ་དཔོན་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས། མིག་ལ་སོགས་ལ་གཏི་མུག་སོགས། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་གནས་གསུམ་བསམ། །མིག་གཉིས་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་མ། །རྣ་གཉིས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་མ། །སྣ་གཉིས་སེར་སྣ་རྡོ་རྗེ་མ། །ཁ་ལ་འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་མ། །ལུས་ལ་ཕྲག་དོག་རྡོ་རྗེ་མ། །ཡིད་ནི་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། །མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོས་བསྐྱེད། །ཕྱག་གཉིས་ཞལ་གཅིག་བཟང་པོ་ཡི། །གྲི་གུག་ཐོད་པ་ལག་ན་བཅས། །སྣ་ཚོགས་མདོག་ཅན་རོ་ཡི་གདན། །སྐུ་གསུང་དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་ནི། །ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གསུམ་འདི་ཡི་སྔགས། །འདི་ལས་མཁའ་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་མ། །ས་འོག་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། མིག་སོགས་ལ་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་སོགས་མཾ་ཌཾ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ༀ་
ཨཱཿ ཧཱུཾ་ལས་མཁའ་སྤྱོད་མ་ས་སྤྱོད་མ་ས་འོག་སྤྱོད་མ་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་ལ། དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་ས་འོག་སྤྱོད་མ་ལ་ཞབས་འོག་གནས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྲི་ཐོད་འཛིན་པ་རོ་ལ་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྣ་ཚོགས་མདོག་ཅན་ཞེས་པས་འཁྲུལ་ནས་ལྷ་མོ་རེ་རེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་མདོག་ཏུ་སྨྲ་

503

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་བའི་སྐད་ཅེས་བྱ་བབར་མི་བྱའི། ལྷ་མོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་རིགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་དང་། ལྷ་མོ་ནག་མོ་དང་། ལྷ་མོ་དམར་མོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་མ་དཀར་མོ། །ཞེས་སྡང་རྡོ་རྗེ་མ་ནག་མོ་སོགས་སུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། གུར་ལས། མིག་ལ་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་དགོད། །ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་རྣ་བར་རོ། །སེར་རྣ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་རེག །བདག་མེད་མའང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཀུན་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱུར། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་བཙུན་མོ་རྣམས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་ནི་དཀར་མོའོ། །སེར་སྣ་རྡོ་རྗེ་ནི་སེར་མོའོ། །འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་ནི་དམར་མོའོ། །ཕྲག་དོག་རྡོ་རྗེ་ནི་ལྗང་ཁུའོ། །བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་ནག་མོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཞན་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་མདོག་གསུངས་པ་དག་དང་ཡང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་
བ། ཞེས་པ་ནས། གསུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །རྒྱུད་རྣམ་པ་བཞིར་མ་བསྒྲགས་པའི་དགོངས་པའི་སྐད་འདིར་གསུང་བར་ཞུས་པས། ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུད་སྡེ་ལྔ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་འདི་གཉིས་སྦྱོར་
གྱི་རྒྱུད་མ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་ཧེའི་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དྲངས་ཏེ། བཛྲ་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་འདི་

504

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དེ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བརྡའི་སྐད་མ་
བཤད་པའང་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཉིས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་བཤད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཉན་པར་གདམས་ནས་གསུངས་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་བརྡ་དེས་མ་སྨྲས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་
པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི། དགོངས་པའི་ཞེས་སོགས་
སོ། །དེ་ནས་དོན་སོ་སོ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་སྒྲ་དང་། བསྟན་བཅོས་གཞན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་། བླ་མེད་ཀྱིའང་མང་པོར་མ་གསུངས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཁོ་ནས་བརྡ་མཛད་པ་དག་གསུངས་པ་ནི། མ་ད་ན་ཆང་ཞེས་སོགས་སོ། །ཁ་དོག་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་ལྔ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔའི་བརྡའི་སྐད་དང་། ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་བོ་སོ་སོའི་རིགས་སུ་བཞག་ཚུལ་བསྟན་ལ། འདི་རྣམས་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁུ་བ་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་བ་ནི། ཕྱག་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བཅིངས་ནས་བདེ་ཆེན་
སྟེར་ནུས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་གི་རྩ་བཙལ་བས་རྙེད་པ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་སྙོམས་འཇུག་གིས་མཆོད་ནས་དེའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་བྱང་སེམས་བཞོས་ཏེ་བཏུང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་མ་བརྗེད་པར་གུས་པས་འཛིན་པར་གདམས་ཏེ། མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་

505

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བལོ་ལ་འདུས་པ་དང་། རང་གི་དམ་ཚིག་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔ་
སོགས་རྙེད་ནས་བསྟེན་པའི་ཚེ། བརྡའི་ཚིག་འདི་དག་གིས་མི་སྨྲ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་ཀྱཻ་རྡོར་འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཚིག་དོན་གོ་སླའོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་སོགས་སོ། །དབང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་ཆུ་བོའི་རྒྱུན། །ཡུན་དུ་བསྟེན་པས་གཉིས་སྣང་དྲི་མ་སྦྱངས། །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་བསྟེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །ཚེ་འདིར་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་འགྱུར། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གསུམ་པ་རྣམ་
པར་བཤད་པའོ། །

༼རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།༽
ལེའུ་བཞི་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་དྲུག །བརྟག་པ་དང་པོར་གསུངས་པའི་གླུ་གར་སོགས་ལྔ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
གྱི་དོན་ཞུས་པའི་ལན། བརྟག་པ་དང་པོར་གསུངས་པའི་སྡོམ་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཞུས་ལན། ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ། གཏོར་

506

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མའི་ཆོ་ག་ཞུས་པ་གསུངས་པ། ལྷ་མོ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་གདབ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ། རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བཤད་པའོ། །

༼བརྟག་པ་དང་པོའི་གླུ་གར་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཞུས་ལན།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། བསལ་དུ་གསོལ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པའི་ལེའུ་ལས། གལ་ཏེ་དགའ་བས་གླུ་བླངས་ཏེ། །དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གང་བཤད་པ། གླུ་དང་གར་ནི་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཐེ་ཚོམ་མཆིས་ཏེ། གླུ་ནི་ཅི་ལགས་གར་ཀྱང་ཅི་སྟེ། དེ་དག་གིས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཚུལ་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ། ལྷ་དབང་བསྐུར་བའི་ལེའུ་ཞེས་པ་ནས། གདབ་བྱ་གང་གི་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པའི་
དོན་ཅི་ཞིག་ལགས། སྔགས་དང་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་དབྱངས་བཅོ་ལྔ་ལྷ་མོ་གང་གི་ས་བོན་ཡིན་པ་དང་། རྩ་སོ་གཉིས་པོ་གང་གི་རྣམ་དག་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ཞུས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གླུ་ཇི་ལྟར་བུ་ཞུས་པའི་ལན་ནི། ལན་རིམ་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོལླ་ཨི་རི་ནི་གནས་སོ། །ཊྛི་ཨ་ནི་གནས་པའོ། །བཱོ་ལཱ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་བསྡུ་ན། ཀོ་ལའི་རིར་གནས་རྡོ་རྗེ་དང་། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་སྦྱོར་བས་བཱོ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའོ། །ཞེས་པདྨ་ཅན་ལས་བཤད་དོ། །མུམྨུ་ནི་ཞིང་ངོ་། །ཀཀྐོ་ལཱ་ཞིང་དེ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་པདྨ་སྟེ། རྐང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གནས་ལ་སོགས་པ་ན་བཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་འདུས་པ་གསུངས་ཏེ། བསྡུ་ན། མུམྨའི་པདྨ་འདུས་པ་ཡི། །ཞེས་པ་རྐང་བ་གཉིས་པའོ། །དེ་ལྟར་

507

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བན་རེ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རེ་ཞེས་པ་བོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཀོལླ་ཞེས་སོགས་འདི་ལ། ཚིག་རྐང་བཞི་བའི་ཚིགས་བཅད་བཞི་ཡོད་པའི་རྐང་བ་གཉིས་གཉིས་དུམ་བུ་ཁྲིགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། ཚིགས་བཅད་བཞི་ཆར་གྱི་
མཐར་ཐ་མ་གཉིས་སྦྱར་བར་བཤད་པའི་དོན། རྐང་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐ་མ་

གཉིས་གཉིས་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་དག་བཞེད་དོ། །གྷ་ན་ནི་ཚོགས་ལའང་འཇུག་མོད་ཀྱང་འདིར་རྒྱུན་ཏུའོ། །ཀི་པི་ཊཱ་ནི་རྡེའུ་ཆུང་ངོ་། །ཧོ་བཛྫ་ཨི་ནི་བརྡུང་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་རྡེ་ཆུང་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་། ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱུན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གླུ་གར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཧེའི་དོན་ཀ་ཞེས་བོད་པ་ལ་བྱཻ ཤད་དོ། །
རོ་ལཱ་ནི། རྩོད་པ་དང་། ཀུ་ཅོ་དང་། འཐབ་པའོ། །དེ་ཎས་བཀག་པས་མི་བྱ་བ་དང་། ཀ་རུ་ཎི་ཀ་ནི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེས་ཀུ་ཅོ་མི་བྱེད་ལ།
ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །ཀུ་མུ་ཊིར་ཨ་ཨཱི་ཎ་ནི་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་བྱམས་པར་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །ཏ་ཧི་ནི་དེར་ཡང་ངོ་། །བ་ལ་ནི་ཤའོ། །ཁཱ་ཛཱ་ཨི་ནི་བཟའ་བར་བྱ་བའོ། །དེར་ནི་བསྒྲིམས་ཏེ་ཤ་ཟ་བ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ན་ཁཱ་ཛའི་དོན་ནི་བསྒྲིམས་

ཏེའོ། །གཱ་ཌ໊་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའོ། །ཨ་ན་ནི་ཆང་ངོ་། །བི་ཛྫ་ཨ་ཨི་ནི་བཏུང་བར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆང་། ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །ཉིན་མཚན་ཆང་ནི་བཏུང་བ་ཡི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གཱ་ཌེ་མ་ནི་ཉིན་མཚན་ལའང་འཇུག་གོ །ཧ་ལེན་ཀྱེ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་བོད་པའོ། །ཀ་ལི་ནི་སྐལ་ལྡན་དང་། ཛ་ར་པ་ཎི་ཨ་ཨི་

508

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ནི་གཞུག་བར་བྱ་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་སྐལ་ལྡན་ནོ། །དུ་དྷུ་ར་ནི་སྐལ་མེད་དམ། དམ་ཚིག་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དབང་མ་བསྐུར་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །བཛྫ་ཨ་ཨི་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དམ་ཚིག་མི་ལྡན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །ཙ་ཨུ་ནི་ཙ་ཏུར་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་བཞིའོ། །ས་མ་ནི་མཉམ་པའོ། །དེས་ན་རྐང་བ་འདི་དང་། ཀབྦུ་སོགས་ཀྱི་རྐང་བ་དང་བཅས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་པོ་ནི། བཞི་མཉམ་དང་ནི་གླ་རྩི་

དང་། །སི་ཧླ་ག་བུར་བྱུགས་པ་ཡི། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཨི་ཨ་ཨི་ཞེས་པ་བྱུགས་པའི་དོན་ཏོ། །
པདྨ་ཅན་ལས། ཙ་ཨུ་ས་མ་སི་ཧླ་ཀ་བུར་ལ་ཨི་ཨ་ཨི་ཞེས་འབྱུང་ལ། དྲི་ཆེན་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་རྣམས་དེར་ཕྱི་དང་ནང་དུ་ལུས་ལ་

བྱུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དྲི་ཆུས་བྱུག་པའང་དོན་གྱིས་འཐོབ་བོ། །མཱ་ལ་ཨིནྡྷ་ཎ་སཱ་ལི་ཛ་ལ། ཚོད་མ། མ་ལ་ཏིནྡྷ་ནཾ། ཞེས་པདྨ་ཅན་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། ས་ལི་ཛའི་དོན་ནི། པདྨ་ཅན་ལས། ཚོད་མ་རྣམས་དང་ཤ་ཆེན་ཁྱད་
པར་གྱི་དེར་བཟའ་བའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཤ་ཆེན་གྱི་ཚོད་མ་ཁྱད་པར་དུ་བཟའ་བའི་དོན་ཏོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ས་ལི་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་དེ། ཛ་ནི་སྐྱེས་པའོ། །ཏ་ཧི་ནི་དེར་རོ། །བྷ་རུ་ཁ་ཨི་ཨ་ཨི་ནི་རྒྱུན་ཏུ་བཟའ་བ་བྱ་བའོ། །རྐང་བ་གཉིས་པོ་དེ་ནི། ཤ་ལི་ལས་སྐྱེས་གཙོས་སྦྱར་བ། །དེར་ནི་རྒྱུན་ཏུ་བཟའ་བ་ཡི། །ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །སྔར་འགྲོ་བ་ནི་ཁེ་ཊ་དང་། །འོང་བ་ཕྲེཾ་ཁ་ཎ་རུ་བརྗོད། །ཅེས་བ་ལྟར་དང་། ཀ་རརྟ་ནི་བྱེད་པའོ། །ཤུདྡྷུ་ནི་དག་པ་དང་། ཨ་ཤུདྡྷུ་ནི་མ་དག་པའོ། །ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཨ་ཨིའོ། །ནི་རང་ཤུ་ནི་རུས་རྒྱན་

509

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བནོ། །ཨརྒ་ནི་ཡན་ལག་གོ །ཐ་ནི་རྣམས་ལའོ། །ཙཊ་ནི་གདགས་པའོ། །ཏ་ཧི་ཛ་ནི་དེར་ཡང་ངོ་། །ཤར་ཝ་ནི་རོའོ། །བ་ནི་ཨ་ཨི་ཞེས་བ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་གཞུག་པར་བྱ་བ་ལ་བཤད་དེ། དུས་དེར་སྐྱེས་པའི་རོ་དབུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མ་ལ་ཨ་ཛེ་ནི་འདུ་བའོ། །ཀུན་དྷུ་རུ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་རོ། །བཱ་ཌ་ཨི་ནི་དེ་བྱེད་པའོ། །ཌི་ན་ཌི་མ་ཏ་ཧི་ནི་རིགས་ངན་མའོ། །བཛྫ་ཨི་ཨི་སྤོང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཎས་བཀག་པས་མི་སྤང་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་སྟེ། ཚོགས་ལ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུའོ། །
ཡང་དེའི་དོན་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན། ཀོལློ་རི་ནི་མགོ་བོ་ལའོ། །ཊྛི་ཨ་ནི་དེ་ལ་གནས་པའོ། །བཱོ་ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཞོམ་མེད་ཀྱི་ཧཾ་ངོ་། །མུམྨུ་ཎེ་རེ་ནི་ལྟེ་བའི་པདྨར་རོ། །ཀ་ཀོ་ལ་ནི་དེར་ཤེས་རབ་ཙཎྜ་ལིའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ངོ་། །གྷ་ན་ནི་དགའ་བྲལ་མེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་རྒྱུར་ལྡན་པའོ། །ཀི་པི་ཊཱ་ནི་
གཞོམ་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །བཛྫ་ཨི་ནི་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་ཁམས་ཆར་ལྟར་འབབ་
པའོ། །ཀ་རུ་སོགས་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་རྩོད་པ་འགོག་པའོ།
ཏ་ཧ່་སོགས་ནི་དེ་འདྲའི་ཆར་འབབས་པའི་དུས་དེར་ཐ་མལ་བའི་ཤ་སྟེ་ཕུང་སོགས་སྣང་མེད་དུ་བྱེད་པའོ། །ཀ་ཌ໊་མ་སོགས་ནི་སྙིང་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་ཤིན་ཏུ་འཐུང་
བའོ། །ཧ་ལེ་སོགས་ནི་རྡོར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་ཆེན་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ། །དུ་དྷུ་ར་སོགས་ནི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བའོ། །ཙ་ཨུ་སོགས་ནི་བདེ་ཆེན་དེ་ལ་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའོ། །མཱ་ལ་སོགས་ལ།

510

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཱ་ནི་ས་དང་། ལ་ནི་ཆུ་དང་། ཨིནྡྷ་ནི་མེ་དང་། ཤཱ་ལི་ཛ་ནི་རླུང་དང་། དེ་དག་ཤིན་ཏུ་སྣང་མེད་དུ་བྱ་བར་ཏ་ཧི་བྷཾ་རུ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཨ་ཧཾ་གི་འབར་འཛག་ཕྲད་ནས་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་དང་། བདེན་
འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་འགགས་པའི་དོན་
ཏོ། །ཕྲེཾ་སོགས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་དང་། ཤུདྡྷ་སོགས་ནི་དག་མ་
དག་གི་སྤྲོས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེ་ཆེན་དུ་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ནི་རང་ཤུ་སོགས་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་དཀར་བོ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བཞག་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་ཏེ་སྤྱི་བོའི་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་བ་ཆར་ལྟར་བབས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་གཉིས་སྣང་གི་
སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གཅོད་པར་བསྟན་ལ། ཡང་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཉིད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་
ཐབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ནི། མ་ལ་ཨ་ཛེ་སོགས་ཀྱི་རྐང་བ་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏེ། ཚིག་
དོན་སྔར་ལྟར་རོ། །ཌིན་ཌི་མ་སོགས་ནི་ཐབས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས་རེག་པར་བྱར་མེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས་ཀྱང་བཤད་དོ། །
ཡང་པདྨ་ཅན་ལས་འདི་ཉིད་དབང་པོ་རབ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལ་བཤད་པ་ནི། ཀོ་ལ་སོགས་རྐང་བ་གཅིག་ནི་ཐབས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་འོག་དང་དེར་གནས་པའི་རྡོ་རྗེའོ། །མུམྨུ་སོགས་རྐང་བ་གཅིག་གི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟེ་བའི་འོག་དང་དེར་གནས་པའི་པདྨའོ། །གྷ་ན་སོགས་ནི་པདྨ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཀྲི་པི་ཏ་བརྡུང་

511

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བབ་ནི་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཀ་རུ་སོགས་ནི་བདེ་ཆེན་འབྱུང་བས་རྩོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་བརྟན་པར་རྒྱུན་དུ་བདེ་བའི་མཆོག་བསྟེན་པའོ། །ཏ་ཧི་སོགས་ནི་དེའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་ཟ་བའམ། དགའ་བ་བྱུང་བ་ཟ་བའོ། །ག་ཌ໊་སོགས་ནི་བདེ་བ་དེ་ཡང་ཡང་བཏུང་བའོ། །ཀཉྫ་སོགས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་བསྒོམས་པས་གཞུག་པར་བྱ་བའོ། །དུ་དྷུ་སོགས་ནི་དགའ་བྲལ་སྤངས་པའོ། །སྐབས་འདིར་པདྨ་ཅན་ལས། སྐྱེ་གནས་ནང་གི་རྩ་གཉིས་ནི། །གཡོན་དང་དེ་བཞིན་གཡས་པ་ལས། །གཡོན་ནས་ཁུ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། །གཡས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྲག་ཉིད་ཀྱང་། །རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྩ། །གཡོན་དུ་ཡང་དག་
བརྟག་པར་བྱ། །སོར་མོ་ཡིས་ནི་ཅུང་ཟད་བསྐུལ། །རྩ་དེའི་ཁ་ནི་ཕྱེ་གྱུར་ནས། །མཆོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་འབྱུང་། །ཅུང་ཟད་སྔགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །ནང་དང་ནང་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ། །ཕཊ་ནི་ནོར་བུའི་ནང་བཞག་ནས། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དགག་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་ཤོར་བས། །སྐད་ཅིག་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མ་ལུས་འདི་ཡིས་རང་བཞིན་ཉིད། །ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ནི། །ངེས་པར་ཁྱབ་ཅིང་བདེ་ཞི་བ། །རིམ་པས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཤོར་བའི་སེམས། །བརྒྱལ་ཏེ་རྙེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའོ། །རྩ་ཨུ་སོགས་ལྷག་མའི་དོན་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་གར་ཞུས་པའི་ལན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་གར་བྱ་བ། གར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་བྱེད་ཚུལ། གླུ་གར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིན་
རླབས་ཀྱི་མཚན་མ་མཚོན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཧེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་ཀྱིས་

512

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གནས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལས་དྲན་པ་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ་མ་ཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་གོམས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་ཆགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་གསུང་རྡོ་
རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གླུ་བླང་བའམ། གསུང་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བས་གླུ་བླང་བར་བྱ་
ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གར་རམ། རྣམ་སྣང་གི་རྣལ་འབྱོར་བས་གར་བྱ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མ་གར་མ་སོགས་དང་། མ་མོ་གོ་རཱི་ལ་སོགས་པ་ཡིས་བསྐོར་བས་གླུ་དང་གར་ནི་འདི་དག་གིས་ལེགས་པར་གླུ་བླང་ཞིང་གར་ཡང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་གླུ་གར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བར་ཆད་བསྲུང་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་འཇིགས་པ་ལས་བསྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་། གླུ་འདིས་ནི་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་ལྷའི་ཐུགས་བསྐུལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གང་དུ་གུས་པས་གླུ་ལེན་པ་དང་། གང་དུ་གུས་པ་དང་བཅས་པས་གར་བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དཔལ་ཧེ་རུ་ཀ་མདུན་ཏེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་མདུན་བྱས་ནས། །ཞེས་འདོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གླུ་གར་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཚན་མ་དྲིས་མཚོན་པ་
ནི་དེས་ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་ལ་ཡའི་དྲི་ནི་ཙནྡན་གྱི་དྲིའོ། །སྒྲས་མཚོན་པ་ནི། ངང་བ་
དང་ནི་བུང་བའི་སྒྲ་དང་། བ་ལང་ཚེའི་སྒྲ་ཡང་ནི་མཚོན་པར་བྱ་བ་ལ། གང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ནང་དུ་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚལ་དུ་ཡང་ངོ་། །ཉན་པའི་དུས་ནི་རང་གིས་གླུ་བླངས་པའི་མཐའ་སྟེ་རྗེས་ནས་མཉན་པར་བྱའོ། །དྲི་ནི་གར་དང་སྒྲ་ནི་གླུའི་བྱིན་རླབས་

513

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བམཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྷཱ་ཝས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
གསུམ་པ་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་བོ་གང་ལ་རིགས་བདག་གང་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཞུས་པའི་ལན་ལ་གཉིས། རྒྱས་བཏབ་པའི་དགོས་པ་དང་མ་བཏབ་པའི་ཉེས་དམིགས། ལྷ་མོ་གང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་འདེབས་མེད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་འགྱུར་ན་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། གདབ་བྱ་དེ་འདེབས་བྱེད་དེའི་རིགས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་སྟེ་འདེབས་བྱེད་འདིས་ནི་གདབ་བྱ་དེ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་ནི་མཚོན་པར་བྱའོ། །རིགས་འཆོལ་བ་སྟེ་འཁྲུགས་པ་དང་། རིགས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རིགས་བདག་གི་རྒྱལ་བས་སྟོང་བ་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། ལྷའི་རྣམ་པ་དང་ང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཡང་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པས་སྟོང་བས་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་། རང་གི་རིགས་བདག་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་པོའང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སོགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྔ་སྟེ་ཚིག་དོན་གོ་སླ་ཞིག་འདོད་པས་ཞེས་པ་དད་པས་སམ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཏེ་གསལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་བཤད་དོ། །བཞི་བ་ཨཱ་ལི་གང་ལྷ་མོ་གང་གི་ས་བོན་ཡིན་པ་ཞུས་པའི་ལན་ནི། ཨཱ་ལི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོ་ལྔའི་ས་བོན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ་ཚིག་དོན་གོ་སླའོ། །

514

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལྔ་བ་རྩ་སོ་གཉིས་གང་། རྣལ་འབྱོར་མ་གང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞུས་པའི་ལན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་སོ་གཅིག་ལྷ་མོ་གང་དང་སྦྱོར་བ་དང་། རྩ་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྩ་རྣམས་གང་བཅུ་དྲུག་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་རྩ་ནི་གཉིས་གཉིས་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་བརྗོད་ལ། རྩ་གསུམ་
གཙོ་བོར་འཇོག་པ་རྐྱང་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་དོན་ལ་ཀུ་མུ་ཊི་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་སོ་གཉིས་མ་
བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འབད་པས་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་བདུད་དྲལ་མ་སྤོང་བར་བསྟན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཅིག་གོ །གལ་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་མེད་པ་དང་། ལྷག་མ་སྤང་ཞེས་པ་འགལ་ཏེ། སྤང་རྒྱུའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེ་ན། ཅིའི་སླད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དོན་དེ་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བུ་ཡོད་ཀྱང་བུའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་བུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆ་བཅོ་ལྔ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་ནི་བཅོ་ལྔའི་ཞེས་སོགས་བཞིས་བསྟན་པར་བཤད་དེ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་ཨཱ་ལིས་བདེ་ཆེན་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅོ་ལྔས། ཕྱི་ནང་གི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དཀར་ཆ་མཚོན་པའི་ཨཱ་ལིའི་ཆ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བཅུ་དྲུག་

པའི་ཆ་མེད་དེ། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ནག་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །

515

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བའདི་ནི་དབྱངས་ཐ་མ་འདོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྣང་ཡང་། དེའི་སྒོ་ནས་རྩའི་ལྷག་མ་བདུད་དྲལ་མ་འདོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཡང་བྱའོ། །པདྨ་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རྩ་དང་དབྱངས་རྣམས་ལྷ་མོ་དང་སྦྱོར་བ་ན། བདུད་འཇོམས་མའི་རྣམ་དག་ལྷ་མོ་ལ་མ་གསུངས་པ་དང་། ཨཱ་ལིའི་གཟུགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་། བཅུ་

དྲུག་གི་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་བོན་ཨཱཿ མ་གསུངས་པས། རྩ་སོ་གཉིས་དང་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷ་མོས་བསྡུས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། འབད་པས་དབྱངས་དང་རྩ་ཀུན་གྱི་ལྷག་མ་ཨཱཿ དང་བདུད་དྲལ་མ་ལྷ་

མོ་དང་སྦྱོར་བ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། རྩ་ཡིག་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་དང་
སྔར་ལྟར་སྦྱར་བའི་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆ་ལྷ་མོ་མཚོན་བྱེད་དུ་མེད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། འདིར་རྩ་ཡིག་ལྷ་མོ་དང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། ཡི་གེ་རེ་རེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་རེ་རེ་མཚོན་པ་དང་། རྩ་དེ་དང་དེའི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཡིག་དེ་དག་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ན་ལྷ་མོ་དེ་དག་བདེ་བའི་ཆ་ལ་བཞག་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལ། རྩ་ཡིག་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་བཅོ་ལྔའི་ཆའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་
འགྱུར་ཞིང་། ཡི་གེ་བཅོ་ལྔས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་རྫོགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཨཱ་ལི་དེའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་དང་སྦྱར་གྱི། བཅུ་དྲུག་པ་དང་མ་སྦྱར་ལ། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་

516

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྒོ་ནས་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་རྣམ་དག་གི་ནང་དུ་ཐུན་མོང་དུ་འདུས་སོ། །
གལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེས་བདུད་འཇོམས་མ་འདོར་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་སྙམ་ན། བདུད་འཇོམས་མའི་ནང་ནས་གཞི་དུས་ལ་བྱང་སེམས་མི་འབབ་པར་མན་སྙེ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྦྱར་ན་ལེགས་པས། བྱང་སེམས་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཆ་ལ་བཞག་པའི་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྦྱར་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་མཚོན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ། །འདིར་པདྨ་ཅན་ལས། འདིའི་དོན་ནི་ཆ་ཡང་ཆ་མེད་པ་དང་། དོན་
གྱི་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཆ་ཡང་ཆ་མེད་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྩ་གཉིས་ཚན་བཅུ་དྲུག་དང་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བདེ་བ་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་མེད་ཅེས་པའོ། །འདིར་དོགས་གཅོད་ནི་རྩ་ཡིག་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་ཏེ། ཡི་གེ་ལ་བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ལ་

ཡང་། གཙོ་མོ་ལ་གསུམ་དང་གཞན་བཅུ་བཞི་ལ་གཉིས་གཉིས་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ན། རྩ་གཅིག་ལྷག་མར་ལུས་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲི་དགོས་པ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩ་ཡིག་གཉིས་ཀ་ལ་དོགས་པ་བཀོད་ནས་ཇི་ལྟར་གཅོད་པའི་ཚུལ་པདྨ་ཅན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་ཀུ་མུ་ཊིའི་དོན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པར་དྲངས་ཏེ་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །བྷཱ་ཝས། བདུད་འཇོམས་མ་འདོར་བ་ནི་
ཀུན་གྱི་ལྷག་མ་སྤང་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཅིག་གོ །དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དོན་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཆ་ནི། རྩ་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ན། བདུད་འཇོམས་མ་ནི་རྩ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་འཆད་དེ་དོན་དུ་མ་

517

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བམཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །
མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱི་ཆ་ཨཱ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་

ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་སྤང་སྙམ་པ་ལ། དབྱངས་བཅུ་དྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་

པ་སྤོང་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་བཅུ་དྲུག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྩ་གསུམ་ཡིན་པ་བཞིན་ཐ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡང་རྩ་གསུམ་མོ། །ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རེ་རེས་རྩ་གཉིས་གཉིས་བསྡུས་པར་བསྟན་པས། རྩ་སོ་གཉིས་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་དེ། རིགས་ཀྱི་ལེའུར་རྩ་སོ་གཉིས་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔས་བསྡུས་པར་གསུངས་པ་ལ། འདིར་རྩ་དང་པོ་གསུམ་ལྷ་མོ་དང་པོ་དང་སྦྱར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩ་

ཐ་མ་གསུམ་ལྷ་མོ་ཐ་མ་དང་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་ན། རྩ་སོ་གཉིས་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔས་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་བས་རིགས་ཀྱི་ལེའུར་བསྡུས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤཱནྟི་པའི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། རྩ་སོ་གཉིས་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔས་སྦྱོང་ན་འགལ་བ་གཉིས་ཏེ་རེ་ཤིག་གཞུང་དང་འགལ་བ་ནི། ཀུན་ཞེས་པ་ནི་རྩ་དང་འཕོ་བ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཞེས་བཤད་དགོས་པས། རྩ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་ན་ཀུན་གྱི་ཞེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བ་དང་།
མཁའ་སྤྱོད་མས་རྩ་གསུམ་བསྡུས་ན་ལྷག་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་རུང་སྟེ། ལྷག་མ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དོན་དང་འགལ་བ་ནི། ལྷ་མོ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། བདུད་དྲལ་མ་ཡང་སྤྲོས་བྲལ་
གྱི་ཆ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་བས་སྟོང་བ་སྦྱང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་

518

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཁའི་མེ་ཏོག་གིས་རི་བོང་གི་རྭ་མཛེས་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་མི་རུང་སྟེ་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡབ་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ངོར་བདུད་དྲལ་མ་སྦྱངས་ན་ཟུང་
འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་དེ་མི་རུང་སྟེ། སྟོང་བས་སྟོང་བ་སྦྱོང་བའི་
ཕྱིར། །ཞེས་འགོག་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པ་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ནི་རྩ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡི་གེའི་ལྷག་མ་སྤོང་བ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་གྱི། རྩའི་ལྷག་མ་སྤོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། རྩ་ཐ་མ་གསུམ་
ལྷ་མོས་བསྡུས་པར་བཞེད་པས་རྩ་ལ་ལྷག་མ་ལུས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་འབའ་

ཞིག་ལ་སྦྱོར་ན་ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བའི་ཚིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཁའ་སྤྱོད་མས་རྩ་ཐ་མ་གསུམ་བསྡུས་ན་ལྷག་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅེས་པའང་། ཕ་རོལ་པོས་རྩ་ལ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་ལ་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་བས་གནོད་བྱེད་གདོད་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཀུན་ཞེས་པའང་དབྱངས་ཀུན་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ན། ཀུན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རྩ་གནས་
དགོས་པའང་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཅི་ཡང་འགོད་རྒྱུ་མེད་པར་རང་གི་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བཅོ་ལྔ་བོ་ནི་ཐབས་སྤྲོས་པའི་ཆ་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡབ་ཡིན་ལ། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུམ་ཡིན་ཞེས་འདོད་བཞིན་དུ། སྔར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལྷ་མོ་རྣམས་ཆ་བཅོ་ལྔར་འཇོག་པ་ལའང་བདེ་བས་བདེ་བ་སྦྱོང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཐབས་སྦྱོང་བ་མི་འཐད་པས་ཟུང་འཇུག་

519

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བམི་རུང་བ་དང་། ལྷ་མོ་རྣམས་ཆ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། དེས་བདུད་དྲལ་མ་སྦྱོང་བ་སྟོང་བས་སྟོང་བ་སྦྱོང་བ་མིན་པར་འདོད་དགོས་པས། མཁའ་སྤྱོད་མས་བདུད་དྲལ་མ་སྦྱོང་ན་སྟོང་བས་སྟོང་བ་སྦྱོང་བའི་སྐྱོན་སྟོན་པ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ལ་ཅོ་འདྲི་བའོ། །
དེས་ན་ཀུན་དང་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་ནག །ཅེས་འབྱུང་བས། ལྷ་མོ་གང་ཡིན་མཐའ་དག་ནག་མོ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འདིའམ་འདི་དང་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་གིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འགྲེལ་མཛད་པཎ་ཆེན་དང་གྲུབ་ཆེན་མཐའ་དག་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་ངང་ཚུལ་རྟོག་པ་ལ་མི་མཁས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

༼བརྟག་པ་དང་པོར་སྡོམ་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཞུས་ལན།༽
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་བདེ་ཆེན་ཨ་ལིའི་གཟུགས་སུ་གསུངས་
པའི་དོན་གོ་ནས་ག་བུར་མི་སྤང་ཞིང་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཞུས་པ། སྟོན་པས་དེ་ལ་ལེགས་སོ་གནང་བ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཞུས་
ནས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཨཱ་ལིའི་གཟུགས་
ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་ནས་གསོལ་པ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཀུན་གང་ལས་བྱུང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འགྲིབ་པ་སྟེ་ཟད་པ་
མེད་པ་དང་། བཏུང་མཆོག་ནི་རྒྱས་པར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཏེ་རྒྱུན་རྒྱས་པའོ། །ལྷན་སྐྱེས་མི་ཟད་ཅིང་རྒྱས་པ་གང་ལ་རག་ལས་པ་ནི་བྱ་གདོང་མ་དང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་

520

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུནྡ་ལྟ་བུས་གང་བ་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨར་
གནས་པའོ། །པདྨ་ཅན་ལས། ག་བུར་ངེས་པར་ཅིས་མི་དབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་ག་བུར་ཅིས་མི་དབྱུང་སྟེ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མི་བཟོད་པས་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བོའི་ཧཾ་ཡིག་ལས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་དབྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དབྱུང་བ་
མིན་ནོ། །ཀུ་མུ་ཊིར། ག་བུར་ངེས་པར་ཅིས་མི་སྤང་། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་ཡང་། ཅིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མགོ་སྤྲུག་པའོ། །མི་སྤོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་བུར་ཉིད་མི་སྤོང་བ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པས། ག་བུར་ནི་ངེས་པར་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་སྤོང་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་བྱང་སེམས་ངེས་པར་མི་སྤང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མདོར་བསྟན་པ། ཞུ་
བདེ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ལས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་
པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་
དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཀུན་བསྡུས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་རིམ་
དང་ལ་སོགས་པ་ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་དང་། རང་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པའི་རིམ་པ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ལས་རྒྱ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་

521

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བཔའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་ཉིད་དེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ནི་བདེ་བའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་ནོ། །པདྨ་ཅན་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་སོགས་ཐབས་ཞེས་འབྱུང་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་རང་བྱིན་

རླབས་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གཟུང་མི་ཉན་ཞིང་སྒྱུ་ལུས་
ལ་རང་བྱིན་རླབས་སུ་བྱས་པ་དང་། རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས་རང་གི་
སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱི་བརླབས་པ་ལ་རང་བྱིན་རླབས་སུ་བྱས་པ་དང་།

རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀུནྡ་ལྟ་
བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་བྱིན་རླབས་སུ་བྱས་པ་དང་། གུར་ལས་
སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པ་དང་། འོག་སྒོར་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པའང་རང་བྱིན་རླབས་སུ་

བཤད་པ་རྣམས་ལས་གང་གི་སྐབས་སུ་གང་ལ་སྦྱར་བ་མ་འདྲེས་པར་ཕྱེད་པ་རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་ལ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ནི་ཐ་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བྱས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྙིང་

པོ་ལེན་པས་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་
པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྔོན་དུ་
བསྐྱེད་རིམ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་སེམས་དེ་གཉིས་གནས་གང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྙམ་ན། གཉིས་ཀའང་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་ཀ་ཀོལླ་ནི་བདེ་བ་ཅན་ཏེ། པདྨ་དེ་ཉིད་ཨེ་ཡིག་དང་། དེར་རྡོ་རྗེ་ཞུགས་པ་ཝཾ་ཡིག་གི་

522

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སེམས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། གནས་དེ་ནི་བདེ་བ་བསྲུང་ཞིང་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ། སངས་རྒྱས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཉིད་ཅེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་ལ་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཕྱག་རྒྱའི་པདྨར་བསྐྱེད་པའི་ཞུ་བདེ་འདི་ཉིད་ཐབས་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཞུ་བདེའི་འཁོར་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྤངས་ནས་དེ་ལས་ལམ་གཞན་དུ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་བ་ཞེས་པ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དྲུག །ཕུང་

པོ་ལྔ། དབང་པོ་དྲུག །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནོ། །འཁོར་བར་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གང་ཁོ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཞུ་བདེ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་དུ་

བྱེད་པ་ཤེས་པར་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དེ། དེ་འདྲའི་རྨོངས་པ་མེད་པར་ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་བ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དག་པས་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་

འགྱུར་ལ། ཡང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པར་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྨོངས་པ་མེད་པར་འཁོར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་དག་པས་ནི་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་

523

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བཔ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་འཁོར་བའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་འཁོར་འདས་ལ་གནས་ལུགས་སོ་སོ་བ་གཉིས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཏན་ཟད་དུ་ཡང་མི་སྤང་ཞིང་གཏི་མུག་འབད་པས་སྤང་བྱར་བསྟན་ནོ། །ཅི་མྱང་འདས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྟ་བུའམ། སྙམ་ན། ལྷན་

སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པར་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་དམ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ནོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཞུ་བ་དང་དོན་དམ་བདེ་བ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
བཤད་པ། དེའི་ཚེ་ག་བུར་ཇི་ལྟར་ལེན་པ་བཤད་པ། ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ཞེས་པའི་བར། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ཞེས་པ་ཁམས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེར་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ག་བུར་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་ཟིན་ནས་ཅུང་ཟད་པདྨར་འཕོས་ན་ཡང་མཁས་པས་མི་སྤང་སྟེ་བླང་བར་བྱའོ། །
ལེན་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་གོ་སླ་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར། ངེས་པར་སྟོབས་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་འདོན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་

524

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དུ་ལེན་པ་ལ་བཤད་དོ། །པདྨ་ཅན་ལས། ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལྡོག་པས་ཞེས་པ་ནི་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་ནི་ནུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ནུས་པ་ཡོད་ན་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་ནས་ལྡོག་སྟེ་དེ་ཡང་འཛག་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནུས་པ་ཆུང་བས་མི་འཆི་བ་སྟེ་བདུད་རྩི་ཅུང་ཟད་པདྨར་འཕོས་ན་དེ་ལྕེ་ཡིས་བླང་བ་ཉིད་
དུ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་དུས་དང་ལམ་དུས་གཉིས་ཀའི་ཚེའོ། །སྐབས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །སྔར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མྱ་ངན་འདས། ཞེས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི། ག་བུར་ཉིད་ནི་བྱང་སེམས་དང་བདག་མེད་མ་ནི་དེའི་རྟེན་དྷཱུ་ཏཱི་དང་། དེར་ཞུགས་པའི་ག་བུར་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་བདེ་བ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་བསྒོམས་པས་མཐར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བོ་ཞེས་པ་པདྨ་ཅན་གྱི་དགོངས་པའོ། །ཀུ་མུ་ཊིར། ཞུ་བའི་སེམས་འདི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ག་བུར་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཞུ་བདེ་བདག་མེད་མ་དང་བདེ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་རྫོགས་རིམ་ལ་བདེ་བ་ཉིད་བདག་མེད་མ་ཡིན་པས་ཞུ་བ་ཡང་མཆོག་མིན་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་དེ། ཞུ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུར་དགོས་པ་ལ་བསམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་གང་དུ་གནས་སྙམ་ན། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་
འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་བདེ་ཆེན་སྡུད་བྱེད་གཞོམ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་
གྱིས། ཧཾ་སྟེ་ཧཾ་ཡིག་གོ །བདེ་ཆེན་དེ་ལ་འཁྱུད་པ་ནི། དང་པོའི་དབྱངས་ཡིག་ཨས་མཚོན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བློ་སྟེ་རང་རིག་བདེ་

525

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བབ་ཆེན་པོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པདྨ་ཅན་
ལས་བཤད་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཞིན་བཟང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དེའི་བདེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འཆད་དེ་འདི་ལྟར། དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་པོའི་དབྱངས་ཡིག་ཨ་ཐུང་གཏུམ་མོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བློའམ་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་པ་གཉིས་ཀ་འདིར་ཁས་བླངས་པ་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཤེས་རབ་མ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ངེས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་ཨ་ཐུང་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་ཞིང་བདུད་འཇོམས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་བདེ་ཆེན་སྦྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཨ་ཐུང་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། མ་
མཆུའི་སྦྲང་རྩི་མྱང་བར་བྱ་བ་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་འབར་བས་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཞེས་སོགས་ལ་པདྨ་ཅན་དུ། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་དེ་བསྐྱེད་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་ཐབས་དེ་ལས་བདེ་ཆེན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡི་བདེ་བ་མི་ཟད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་བ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བྱ་ལ། རང་གི་སེམས་བདེ་ཆེན་དེ་
དང་ལྷན་ཅིག་འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་སྦྱིན་པའི་

526

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་བདེ་ཆེན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་དེར་འགྱུར་མི་
སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་གཟུགས་ནས་རེག་བྱ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བལྟས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་རང་

བཞིན་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་ཡང་བལྟས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་དགོས་སོ། །
བཞི་བ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་གྱི་བཟང་

པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་དབང་
ཕྱུག་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བདེ་ཆེན་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་སྣང་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་རང་བཞིན་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་

ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་ཅན་དང་། བདེ་ཆེན་དེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་གྱུར་པ་འབྱུང་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱ་བ་འབྱུང་བས་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོར་འགྱུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་

527

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བདཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ང་དང་། དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རིགས་སོ་སོ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་དང་སྡུད་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་ནི། ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་ལགས་ན། སྔར་གོང་མའི་ལེའུ་དང་པོར་སྡོམ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྔར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་མ་བཤད་པའང་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ།
གཉིས་པ་ལ་ལྔ། གང་དུ་སྡོམ་པའི་གནས་བཤད་པ། གང་སྡོམ་པའི་གཙོ་བོ་བཤད་པ། སྐུ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞིར་སྡོམ་པའི་དོན་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞིར་སྡོམ་པའི་དོན་བཤད་པ། སྡེ་བ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞིར་སྡོམ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པས་ལུས་ཀྱི་དབུས་

ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་སྙིང་པོ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གནས་སུ་ཨའི་རྣམ་པ་གནས་པ་ནི་གང་དུ་སྡོམ་པའི་གནས་ཡིན་ལ། ལེའུ་དང་པོར་ཨ་ཐུང་སྡོམ་གནས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཨ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་བདག་མེད་མ་ནི་རང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་
དོན་དུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། གནས་དེར་ཨ་ཐུང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་ཐབས་ལས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྡོམ་པའི་དེ་ཉིད་ལ་

528

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྡོམ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། གནས་དེར་གང་སྡོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཱོ་ལ་སྟེ་པདྨའི་དབུས་སུ་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་ཤེས་རབ་
མ་ནི་སྐབས་འདིར་ལྟེ་བའི་པདྨའི་དབུས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་ནི་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་

བོའི་ས་བོན་ཧཾ་ཡིག་དེ་ཐབས་སོ། །ཐབས་ཅན་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི། པདྨ་ཅན་ཀུ་མུ་ཊི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་ན་མེད་དོ། །ཀུ་མུ་ཊིར། བཱོ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་འབབ་པའི་རྩའི་ཁ་རུ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་ནི་བཱོ་ལ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་

སུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཁའམ་སྦུབས་སྟོང་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། རྡོ་རྗེའི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་འདོན་ཅིང་། རྡོ་རྗེའི་དོན་མི་ཕྱེད་པ་ལ་བྱས་ནས་སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་ཡིག་
དང་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཆད་དོ། །རང་ལུགས་སྔར་བཤད་པ་ནི་པདྨ་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཨ་ཧཾ་གི་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ནང་གི་གསང་བའི་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་

ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཨ་ཧཾ་སྡོམ་པ་འདི་ལ་ནི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡོམ་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་པས་སྡོམ་གནས་དེར་གང་སྡོམ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་དག་གོ །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ལེའུ་དང་པོར་

529

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བསྐུ་གསུམ་སྡོམ་པ་བཤད་པ་དེ་ལ་སྐུ་གསུམ་སྡོམ་ཚུལ་གཞན་ཡང་། སྐུ་གསུམ་ལུས་
ཀྱི་ནང་དུ་ནི་འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྡོམ་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྐུ་གསུམ་
ལས་མེད་ཅིང་རྩ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཞེ་ན། སྐུ་བཞི་བ་སྐུ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ། སྐུ་གསུམ་
གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ནང་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཡང་བཞི་ཡོད་ལ། སྐྱེ་གནས་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་། སྙིང་ཁའི་འཁོར་ལོ་དང་།
མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། མགོ་བོའི་འཁོར་ལོར་ཡང་སྐུ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་དང་སྐུ་གསུམ་གང་དུ་བསྡུས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐུ་ནི་རྣམ་པར་གནས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བཞིར་སྐུ་བཞི་འཇོག་པ་ཡང་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པས་བཞག་ཅེ་ན། མངལ་སྐྱེས་མ་ལུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་མངལ་དང་ཉེ་བས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ། ལྟེ་བའི་
འཁོར་ལོ་དེ་ལ་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ཉིད་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཇོག་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་

མཚན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དེའི་གནས་དེར་གང་གིས་བདེ་ཆེན་སྤྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ཙཎྜ་ལི་རྒྱུན་དུ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་ཕྱིར་གང་གིས་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པའི་སྐུ་ནི་སྤྲུལ་བ་ཅན་ཏེ་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་སྐུ་དེ་ཉིད་བཞག་གོ །

530

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཏུམ་མོ་འབར་བས་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་བ་ན་སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་
མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་སེམས་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་ནི་སྙིང་གར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་སྙིང་གར་འཇོག་པའི་ཐ་
སྙད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རོ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ལ། རོ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་བཟའ་བ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
གནས་ཀྱང་མགྲིན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས། དེ་ཙམ་གྱི་ཆོས་མཐུན་གྱིས་སྒོ་ནས་
མགྲིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་དང་ལོངས་སྐུ་སྦྱར་བར་ཐ་སྙད་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་

འཁོར་ལོ་དེར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཉིད་བཞག་གོ །འདི་ལྟར་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྐུ་བཞི་སྦྱར་བ་འདི་ལ་འདྲ་ཆོས་སྒྲིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དགོས་ན། དེ་ཡང་གང་ཡིན་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞིའི་གནས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མས་བརྟན་གྱི་

དགའ་བ་བཞི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་བཞིར་འཇོག་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་

བ་གཞན་གསུམ་ཡང་གང་དུ་མཐར་ཐུག་ཅིང་བསྡུས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནི་
འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐུར་སྐུ་གཞན་གསུམ་ཡང་བསྡུས་པ་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་ན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་
འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐུར་བསྟན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་

531

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བབསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་བ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་བཞག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨེ་ཡིག་གྲུ་གསུམ་དང་ཝཾ་ཡིག་ཟླུམ་པོའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལས་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
དང་། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱི་

བོ་བདེ་བའི་འཁོར་ལོར་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་
རྒྱུ་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་བཞག་གོ །ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་བཅོམ་ལྡན་ཤེས་རབ་མ་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་ངོ་། །གང་ལ་ན་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གིས་བསྐུལ་བའི་ལས་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཐུར་སེལ་གྱི་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་ཏེ་བསྐུལ་བ་ཡིས། བསྐུལ་
བའི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟེ་བར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་
སོ། །སྙིང་གར་ནི་རླུང་གིས་བསྐུལ་བའི་བྱ་བ་ཆེ་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་ཞིང་དེ་ཆུང་ན་འབྲས་བུ་ཆུང་བ་དེ་ལས་ལྡོག་ནས། སྙིང་གར་རླུང་སེམས་འདུས་པ་ན་ལས་རླུང་གཡོ་བའི་བྱ་
བ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཡང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་
ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་

532

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་བ་གཞན་གསུམ་ལ་
བལྟོས་ན་གཉིས་སྣང་རགས་པའི་དྲི་མས་ཆེས་དག་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྟེན་གང་ན་གནས་པའི་སྤྱི་བོར་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ལ། སྐྱེས་བུས་
བསྐྱེད་པ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་ནི་མགྲིན་པ་

ཡིན་པས་གནས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་དགའ་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །
ལྔ་བ་ལ་གཉིས། སྡེ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་དང་། དབྱེ་གཞི་སྡེ་བའི་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ལེའུ་དང་པོར་སྡེ་བ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱར་བ་དེ་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོར་གནས་བརྟན་པ་ཉིད་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་གི་ཕྱིར། བདེ་ཆེན་སྤྲུལ་བའམ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཁམས་ཞུ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེའི་གནས་སམ་རྒྱུ་ནི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ཡིན་ལ། གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཨ་ཐུང་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དེའི་ལྟེ་བར་བརྟན་པའམ་རྒྱུན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ནི་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་སློང་ཡང་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་རྟེན་གྱི་

ཐིག་ལེ་ནི་སྙིང་གར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ཤིང་། ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་པ་ཉིད་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མགྲིན་པར་གནས་པའི་གཏུམ་མོ་ཡང་ལྟེ་བའི་
གཏུམ་མོ་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་སྟེ་གོང་ནས་གོང་དུ་
འབར་བ་སོགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བོ་བདེ་བའི་འཁོར་ལོར་དགེ་

533

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བའདུན་ཕལ་ཆེན་པ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་ཕལ་ཆེ་བ་གང་ལས་འཕེལ་བའི་ཧཾ་ཡིག་མགོར་གནས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡེ་བ་ལུས་ལ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་བ་ཞེས་བྱ་ལུས་སུ་བརྗོད་དེ། སྡེ་བ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀཱ་ཡ་ཚོགས་པའམ་བསགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ཉིད་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་བ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱར་བའི་དབྱེ་གཞིར་བྱེད་ན་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རབ་བྱུང་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དགོས་པས་ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་གང་དུ་ཆགས་པའི་མའི་ལྟོ་བ་གནས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་གི་ཁྱིམ་གྱི་གནས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཟླ་བ་
རྫོགས་བ་ན་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་མངལ་དུ་གནས་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འདོད་
པ་ནི་ཁྱིམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །མངལ་གྱི་སྒོར་འབྱུང་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྲུ་མ་ནི་ཆོས་
གོས་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མངལ་ནས་ཕྱིར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་མ་ནི་
མཁན་མོ་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། སྐྱེ་བའི་ཚེ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ཏེ་ལག་པ་གཉིས་མགོ་བོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལྟར་བྱས་པ་ནི་རབ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །སྐྱེས་ནས་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་བྱ་བ་ངེས་པ་ལ་སེམས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ལ་སེམས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ།
སྐྱེས་ཙམ་ནས་དབུགས་འདོན་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་ཨ་དང་ཧཾ་གི་གདངས་ཅུང་ཟད་ཡི་གེ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པས་སྒྲོགས་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་

534

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཐུན་ཞིང་། དབུགས་ཀྱི་གདངས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ཁམས་དམར་བོའི་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། བདེ་ཆེན་
གྱིའང་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་ཧཾ་ཡིག་ཁམས་དཀར་བོའི་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པ་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་ལ། འགྲེལ་བ་གསུམ་དུ་རྐང་བ་འདི་གཉིས་
ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་ངོ་། །
གཅེར་བུ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པས། དེ་ལྟར་ཨ་ཧཾ་གི་སྔགས་འདོན་ཞིང་སྐྱེས་པའི་ལུས་ནི་དགེ་སློང་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །འདི་དག་ཅེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྔགས་འདོན་པའི་དགེ་སློང་དང་ཆོས་མཐུན་རང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའམ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

ཆོས་མཐུན་འདི་དག་གིས་མཚོན་པའི་ལམ་བསྒོམས་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་གནད་ངོ་མཚར་བ་ཡོད་པར་གསལ་བས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན། རྗེ་
བཙུན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་སྦྱིན་པར་བྱ་

ཡིས་ཡིད་རང་བར་བྱོས་ཤིག །
དེ་ཡང་། ཟླ་བ་བཅུ་ཡང་ས་རྣམས་ཉིད། །སེམས་ཅན་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གོ། །ཞེས་པས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཅུ་ས་བཅུ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་གོང་གི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་སངས་རྒྱས་དང་སྦྱར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྔ་རོལ་ཚོགས་སྦྱོར་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མི་

535

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བམངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་དགེ་སློང་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བས་ནི། ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་
རྒྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་མི་མངལ་སྐྱེས་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་རྟེན་མཆོག་ཡིན་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དགེ་སློང་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། ལྟོ་བ་གནས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནས། ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་པའི་བར་དང་། གཅེར་བུ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་
བྲེགས། །ཞེས་པའོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དེས་གང་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་འདི་དག་གིས་ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་ནི་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ལ་མངལ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་ཚོགས་སྦྱོར་དང་སྦྱོར་བས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསག་ཚོགས་ལམ་དང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་མ་ཞུགས་ཚུན་ཆོད་སྦྱོར་ལམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་ལ། སྦྱང་གཞི་ལ་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་བཙའ་བའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་བཅུ་

ས་བཅུ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསུངས་པ་འདིས་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ཞུགས་པས་ཞུ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཧེ་རུ་ཀ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་
ཞིང་། སྦྱང་གཞི་ལ་མངལ་ནས་བཙས་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསུངས་པ་འདིས། སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འབྲས་བུའི་ཧེ་རུ་ཀ་རྫོགས་པ་ཕྱིན་

ཆད་མི་སློབ་ལམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་ནོ། །
འདི་དག་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་

536

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།གསུམ་གྱིས་ཨ་ཧཾ་གི་སྔགས་འདོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པས་ནི་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་དང་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབར་འཛག་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་བ་མཚོན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འདི་ལྟར་ཐོག་མར་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྦྱང་གཞི་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལས་གསོག་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
གྱིས་སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསག་གིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཚོགས་ལམ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པས་ཨ་ཧཾ་ཕྲད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་ལས་བསགས་པའི་མཐར་ཤི་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསག་གི་མཇུག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་དངོས་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་ནི་སྦྱང་གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོའི་ལུས་སུ་ལངས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་ཡི་གེ་ལྔ་བཞག་པས། མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་དངོས་ཡིན་ལ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་སྦྱངས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་འོད་
གསལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་དང་། དེ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ས་དགུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ས་བཅུ་དངོས་

537

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བནི་སྦྱང་གཞི་ལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཅུ་ས་བཅུར་གསུངས་པ་འདི་དང་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ཞུགས་ཏེ། ཞུ་བ་ནས་འབྲས་བུའི་ཧེ་རུ་ཀ་རྫོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །
སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱང་གཞི་ལ་མངལ་ནས་བཙས་པའི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་འདི་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་འབྲས་བུའི་ཧེ་རུ་ཀ་རྫོགས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མཚོན་
པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་ན། འདི་དག་གསུངས་པས་ཉན་པའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་བརྒྱལ་བ་སོགས་དང་། དེ་དག་བརྒྱལ་བ་ལས་བསླང་བ། ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཀྱང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཚིག་གི་དོན་ནི། ལྟོ་བ་གནས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་དག་རྐྱེན་གྱིས་མངལ་ནས་བཙས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
ཆོས་མཐུན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཞེས་སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གོང་དུ་ཨ་ཧཾ་གི་བཟླས་པ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་དག་གིས་མཚོན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལམ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མྱུར་དུ་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱངས་འབྲས་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱང་གཞི་ལ་མངལ་ནས་བཙས་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ན་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་བཅུ་ཡང་ས་བཅུ་བོ་རྣམས་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་པས། མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་

538

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གོ །ཞེས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་མངལ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཚོགས་སྦྱོར་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དགོས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཟླ་བ་བཅུའི་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་ཉའི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་འབུར་བོ་ལྔ་དོད་པས་རུས་སྦལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་

པ་ལ་མགོ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བས་ཕག་རྒོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་ལ་ཡན་
ལག་གི་ཚོགས་ཅུང་ཟད་གསལ་བས་རམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དྲུག་པ་ལ་ཡན་

ལག་ཕལ་ཆེ་བ་རྫོགས་བས་ནག་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདུན་པ་ལ་མིའི་སེངྒེ་དང་བརྒྱད་པ་ལ་མིའུ་ཐུང་གི་གཟུགས་ལྟ་བུར་གྲུབ་པ་དང་། དགུ་བ་ལ་མངལ་ནས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ངང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དགུ་དང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཆོས་མཐུན་པས་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་ཟླ་བ་བཅུ་བ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཇོག་པ་དང་། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་སོགས་ནི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ས་བཅུ་བ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་སྨྲ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུང་རིགས་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། བླ་མ་རྔོག་
པ་དག་སྐུ་བཞི་འཁོར་ལོ་བཞིར་བསྡོམས་པས་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཚང་བ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་བསྡོམས་པས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཚང་བ་དང་། སྡེ་བ་བཞི་བསྡོམས་པས་ལུས་སེམས་ལ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཚང་བར་བསྟན་ལ། སྡེ་བ་ཞེས་བྱ་སྐུ་རུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་མན་ཆད་འདིས་

539

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བགང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ལུས་སྤྲུལ་སྐུར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཐོས་པས་འཁོར་རྣམས་བརྒྱལ་ཞིང་དགོངས་དོན་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་བརྒྱལ་བ་ལས་བསླང་བ་དྲང་ངེས་སུ་བཤད་པ་
དང་། ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དྲང་
དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་། མངལ་ན་གནས་པ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཐོས་པའི་དགོངས་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་ཚིག་དེ་ལྟར་ཐོས་པས་འཁོར་རྣམས་བློར་མ་ཆུད་དེ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་པར་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། གྱུར་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་དེ། བརྒྱལ་བ་སོགས་ནི་ཀུ་མུ་ཊིར། ལྷ་མོ་ཁ་ཅིག་བརྒྱལ་བ་དང་ཁ་ཅིག་སྐྲག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ས་ལ་འགྱེལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་འདར་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་ནས་བསླང་བ་ནི། ཡང་ཞེས་པ་ནས་ས་ཁམས་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ཟབ་མོ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཅན་ཁྱེད་ཉིད་ལ་དགོངས་དོན་གང་ཞིག་ཟབ་མོ་བསྟན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཞན་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ང་ཡིས་གསལ་བར་སྤྲོ་ཞིང་བཤད་པར་བྱ་ཡིས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །པདྨ་ཅན་ལས་འདི་དག་ངེས་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔར་གཞུང་གོང་མ་དག་རྫོགས་རིམ་མཚོན་པ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་འཁོར་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ་དོན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་སྟོན་པ་ལ།

540

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བརྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །སྐྲག་པ་ནི་དངོས་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་བཤིག་པ་སྟེ། གཉིས་སྣང་མ་ལུས་པ་དེའི་ཚེ་བཤིག་པའོ། །འགྱེལ་བ་ཞེས་པ་འགྲེལ་བ་དེར་མི་འདོན་ནོ། །འདར་བར་གྱུར་པ་ནི་རླུང་གི་གཡོ་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་བསླང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ཚིག་དོན་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐུལ་བའི་གསུང་རྨི་ལམ་ལྟར་ཐོས་ནས་སྲོག་རྙེད་པར་གྱུར་པའི་སྲོག་ནི་རླུང་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་བསྡུས་ཤིང་བསྒྲུབས་པར་གྱུར་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་སུ་ལངས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་པདྨ་ཅན་ལས་སྒྱུ་མ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་

ཐོས་ཏེ། སྲོག་གི་རླུང་ངེས་པར་བསྡུས་པས་ལུས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་བསལ་ན་
སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པས་མདོར་བསྟན་པ། དོན་དེ་ཉིད་ཞུས་ལེན་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ། ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་
སྒྲས་ཟིན་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་ཉིད་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་

དྲི་མས་བསྒྲིབས་པས་མ་རྟོགས་པ་ན་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་། དྲི་མ་དེ་ཉིད་མ་ལུས་
བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་དོན་རྟོགས་ཏེ་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཐབས་ཞུས་པ། སྟོན་པས་ཞུ་བདེ་ལམ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་

541

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བཔའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་
མས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པ་མ་མཆིས་པས་དྲི་མ་རྣམས་འབྲལ་རུང་གི་གློ་བུར་བ་ལགས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་

བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པ་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ལགས་སོ། །དེ་ནས། རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་པའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དེ་ཐབས་
གང་གིས་བསལ་བར་བགྱི། ཞེས་ཞུས་པ་ནི་ཁོང་ནས་འབྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞུས་པ་འདིའི་ལན་དུ་སྟོན་པས་ཐབས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་དུག་སྨན་དུ་བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པར་བཙན་དུག་ཟོས་པས་བརྒྱལ་ཞིང་སྲོག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ལ། དུག་སྨན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པ་སྤངས་པའི་
སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་ནི་དུག་དེ་ཡི་སྲོག་འཕྲོག་པའི་ནུས་པ་དེ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅིང་། སྨན་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞི་བའི་ཐབས་
ཤེས་ཤིང་འདོད་ཆགས་དེ་བདེ་ཆེན་དངོས་སུ་དྲངས་ཏེ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཧེ་བཛྲ་གྱི་ངེས་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དེའི་ངང་དུ་སེམས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པས་དུབ་པའི་ངལ་བསོས་ན། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མི་འཛིན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་འཆིང་བས་འཆིང་བར་ནུས་པ་མིན་ནོ། །

542

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དེས་ན་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡུལ་དེ་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། དེའི་ཚེ་རྟོགས་པ་པོ་དེའི་
རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ནི་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཤེས་པ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དམྱལ་བ་ཞེས་པ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡང་

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གནས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ལོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན་གཞན་དུ་བསྟན་པ་མེད་དོ། །བོད་ཀྱི་འཆད་པ་པོ་དག་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་

འབེབས་ཚུལ་མ་གོ་ཞིང་། འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་

ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་ཞེས་པ་དང་ལྷའི་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་ལྷའི་བདེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གཟིར་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་

543

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བལ། འོ་ན་བཤང་བའི་སྲིན་བུ་སོགས་སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆུང་བ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆེའམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སེམས་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་སྨྲ་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་ཟེར་རྒྱུས་ཕོངས་པར་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཐབས་དེ་ཤེས་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ན་རིགས་ངན་དང་སྡིག་ཅན་

ཡང་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་སྟོན་པ་གདོལ་བ་ཞེས་སོགས་ཤ་ཀ་དང་པོ་དང་། ཐབས་ ླཽདང་བྲལ་བས་འཁོར་བར་སྟོན་པ་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་པ་སྟེ། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནི་ཧེ་བཛྲའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་ནི་འགྲོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའོ། །

༼ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།༽
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་མ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། ཕྱོགས་མ་བཞི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། པུཀྐ་སཱི་ས་

ཁམས་དང་ལུས་ཡིན་ཞིང་། གཏི་མུག་རྣམ་སྣང་ཡང་ས་ཁམས་དང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་སྣང་གིས་རྒྱས་འདེབས་རིགས་ཀྱི། ཆུ་ཁམས་དང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་

སོགས་སོ། །དེའི་ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འབྲས་དུས་སུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་པ་ལྟར། ལམ་དུས་སུའང་ལུས་ལྷའི་སྐུ་དང་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མི་འབྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །

544

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རི་ཁྲོད་མ་ཆུ་ཁམས་ཡིན་ཞིང་། མི་བསྐྱོད་པའང་ཁུ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེས་རྒྱས་འདེབས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་སྣང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྔ་མ་ལྟར་ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པ་སྔ་ཕྱི་འདི་དག་སྟོན་པ་ལ་བོད་པའོ། །གདོལ་བ་མོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཞུས་ལན་གྱི་དོན་ནི། གདོལ་བ་མོ་མེ་ཁམས་ཡིན་པས་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་རིགས་ཀྱི་རིན་འབྱུང་གིས་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞུས་པས། གདོལ་བ་མོ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་མཚོན་པ་ཁྲག་དང་རིན་འབྱུང་ཁྲག་དག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁུ་ཁྲག་གི་འབར་འཛག་ཚོགས་དགོས་པར་སྟོན་ཏེ། འོག་ནས་གདོལ་བ་མོ་ཁུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཁྲག་ཏུ་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་དྲོད་ཀྱི་

རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཡུང་མོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཞུས་ལན་གྱི་དོན་ནི། གཡུང་
མོ་རླུང་ཁམས་ཡིན་པས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་རིགས་ཀྱི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་

ཇི་ལྟར་རིགས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། གཡུང་མོ་ཕྲག་དོག་གི་རིགས་ཡིན་ལ། ཕྲག་དོག་གི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་འདིས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འདྲེན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྔར་བྱང་སེམས་
འགྲོ་བ་ལ་བཤད་པས། བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་ནི་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེ་ཁམས་ལ་བལྟོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དཀར་མོ་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་པུཀྐ་སཱི་དང་འདྲ་བ་དང་། ཙཽ་རཱི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་སྣང་གིས་འདེབས་པ་སེམས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། བཻ་ཏ་ལཱི་འདུ་ཤེས་མེ་ཁམས་

545

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བཡིན་པས་དེ་ལ་རིན་འབྱུང་ཁྲག་གིས་དང་། གྷསྨ་རཱི་ཕྲག་དོག་ལ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱིས་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རིག་མ་ལོག་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

༼གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ཞུས་པ་གསུངས་པ།༽
བཞི་བ་ལ་གསུམ། གཏོར་མ་ཞུས་པ་དང་གསུངས་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས་མཚམས་སྦྱར་བ། གཏོར་མའི་སྔགས་གསུངས་པ་དངོས། སྔགས་དེས་གཏོར་མ་བྱིན་

པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་ཤ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཨེ་ཝཾ་རྣམ་པར་ ླཽབཞུགས། ཞེས་པ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དོན་ནི། གང་དུ་བཏང་བའི་གནས། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། དུར་ཁྲོད་ཡང་ན་ཆུ་ངོགས་སམ། །ཡུལ་གྱི་མཐའ་འམ་ཡང་ན་ནི། །ཤིང་གཅིག་དང་ནི་ཁང་སྟོང་དུ། །གཏོར་མ་འབད་དེ་སྦྱིན་པར་

བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བའི་ཕྱི་རོལ་དང་། རང་གི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གི་ཚེ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་དུས་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐུན་བཞི་ཀའི་མཐའ་འམ་ཐུན་ཐ་མའི་མཐའ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་གྱི་དུས་

དང་། སམྦྷུ་ཊིར། ཟླ་བ་མར་ངོའི་བཅུ་དྲུག་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་བརྒྱད་པ་དང་། །ཡར་
གྱི་ངོ་ཡི་བཅུ་བ་ལ། །མཆོད་པ་མཆོད་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་དུས་སོ། །གཏོར་མའི་སྣོད་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས། པདྨའི་སྣོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོད་པའི་སྣོད་ཡིན་ལ། མན་སྙེ་ལས་གཞོང་པ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དུའང་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཤེན་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཁྱོགས་

546

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སམ་ཟངས་གཞོང་དུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཁྱོགས་ནི་རས་དང་ལོ་མའི་ཁུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར། ཁམ་ཕོར་དང་ལག་པའི་ཁྱོར་བའི་ནང་དུའང་སྦྱིན་པར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །
གཏོར་མའི་རྫས་ནི། འཕྲེང་བ་སོགས་ལས། ཟན་དང་འབྲས་ཆན་དང་། སྲན་མ་དང་། ཤ་དང་ཉ་ཤ་དང་། ཆང་དང་ཆུ་དང་བཙོང་དང་སྒོག་སྐྱ་དང་། ཆན་ཐུག་དང་ཁུར་བ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ལ། མ་འབྱོར་ན་ཟན་དང་ཆུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་

རུང་བར་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྡོམ་འབྱུང་ལས། གཏོར་མ་མྱོས་བྱེད་མེད་པར་ལས། །མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གཏོར་
མ་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་གསུངས། །ཞེས་ཆང་མེད་ན་ལས་མྱུར་དུ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་གལ་ཆེའོ། །གཏོར་མའི་རྫས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་དང་བྱིན་

རླབས་ལ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུད་སམྦྷུ་ཊ་ལས་གསུངས་པའི་དོན། མན་ངག་སྙེ་མས་བཀྲལ་བ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གིས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཏོར་མགྲོན་གང་དུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་

དབུས་གནས་པར། །པདྨ་འདབ་བརྒྱད་བསྒོམ་བྱས་ལ། །དབང་པོ་ཤར་གྱི་འདབ་

མར་བསམ། །མཐར་བྱེད་ལྷོ་རུ་དགོད་པར་བྱ། །ཆུ་བདག་ནུབ་ཀྱི་འདབ་མར་

རོ། །བྱང་དུ་གནོད་སྦྱིན་དགོད་པར་བྱ། །མེར་ནི་བྱིན་ཟ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་བཞིན་རོ་ཟན་བདེན་བྲལ་དུའོ། །རླུང་དུ་རླུང་ཉིད་བསམ་པར་བྱ། །འབྱུང་པོའི་གཙོ་བོ་དབང་ལྡན་དུའོ། །ཉི་ཟླ་ཚངས་ལྷ་ལ་སོགས་དང་། ཚངས་རིས་ཀྱི་ནི་དམ་པ་དང་། །ཚངས་

547

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བཔ་མདུན་ན་འདོན་ཉིད་དང་། །དགའ་ལྡན་འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་དང་། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། །གང་ཞིག་འཕྲུལ་དགའི་ལྷ་རྣམས་དང་། །དག་པའི་གནས་ན་གང་གནས་དང་། །བདེ་བ་ཅན་དེར་འདུག་རྣམས་དང་། །འོག་མ་མིན་ན་གནས་རྣམས་དང་། །འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ན་གནས་རྣམས། །ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་སོན་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ། །སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དུང་སྐྱོང་དང་། །དེ་བཞིན་མཐའ་ཡས་
ནོར་རྒྱས་བུ། །འཇོག་པོ་དང་ནི་རིགས་ལྡན་ཉིད། །པད་ཆེན་པདྨ་བཟང་པོ་ཅན། །ལྷ་མིན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས། །ཆོས་འབྱུང་གནས་སུ་འོག་ཏུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་པོ་བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། མི་
ཐུབ་ཟླ་བ་དང་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་གི་ནང་གི་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་དུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཌོམྦྷུ་ཝས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། གོང་མ་གོང་མའི་རིམ་པས་ཆོས་འབྱུང་གསུམ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པ་པདྨ་དམར་བོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བལྟས་ལ། ཞེས་དང་། ཆོས་འབྱུང་གསུམ་གྱི་དབུས་ཀྱི་པདྨ་དམར་བོ་ལ། ཞེས་ཆོས་འབྱུང་གསུམ་རྩེགས་དང་།
ཆོས་འབྱུང་རེ་རེའི་ནང་དུ་པདྨ་དམར་བོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པས། ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་མངོན་ལ། གུར་གྱི་འགྲེལ་བར་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཀྱང་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་དམར་བོར་བཤད་དོ། །

548

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་གཏོར་ཆོག་ལས། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནང་དུ་ནི། །པདྨ་འདབ་བརྒྱད་གསུམ་རྩེགས་ལ། །དཀར་ནག་དམར་བ་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ། །རིམ་པས་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་དང་ནི། །ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད། །པདྨའི་མདོག་བཞིན་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པས། པདྨ་འདབ་བརྒྱད་སྟེང་མ་དཀར་བོ། བར་བ་ནག་པོ། འོག་མ་དམར་བོར་བཞེད་དོ། །གུར་ལས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་དང་ཀླུ་བརྒྱད་ཀྱི་

མིང་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྟེང་གི་པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་
བརྒྱད་ཀྱི་མིང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། ཉི་ཟླ་ཚངས་ལྷ་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་ལྷ་ལྷག་མ་གང་འདོན་ཞིང་ཕྱོགས་མཚམས་གང་དུ་གང་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཛཱ་ལནྡྷ་རི་པས་ཤར་གྱི་འདབ་མར་ཟླ་བ་

དཀར་བོ་རྟའི་བཞོན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་དཀར་བོ་ཅན་ལག་ན་ཀུ་མུ་ཏ་དང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཞིང་ཟླ་བའི་གདན་དང་ཅོད་པན་ནོ། །ལྷོའི་འདབ་མ་ལ་ཉི་མ་དམར་བོ་ཕྱག་དག་གིས་པདྨ་འཛིན་ཞིང་རྟ་ལྗང་སེར་གྱི་བཞོན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་ཅན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་རང་གི་གདན་དང་འོད་ཅན་ནོ། །ནུབ་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་ལག་པ་སེར་བོ་བྱི་ལ་ལ་ཞོན་པ་ཉི་མའི་གདན་དང་ཉི་མའི་འོད་ཅན་ལག་ན་མདའ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་ཅན་ནོ། །བྱང་གི་འདབ་མ་ལ་པ་བ་སངས་སྔོན་པོའི་འོད་ཅན་ཉི་མའི་གདན་དང་ཉི་མའི་འོད་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་དང་ལྡན་པ་ཤཀྟི་འཛིན་པའོ། །དབང་ལྡན་གྱི་འདབ་མ་ལ་བཀྲ་ཤིས་དམར་བོ་ཉི་མའི་གདན་དང་།
ཉི་མའི་འོད་ཅན་སྐྲ་གྱེན་དུ་གྲོལ་ཞིང་པདྨ་འཛིན་པའོ། །མེའི་འདབ་མ་ལ་ཕུར་བུ་ཤིན་ཏུ་སེར་བ་ཉི་མའི་གདན་དང་ཉི་མའི་འོད་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་དང་ལྡན་པ་

549

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བམཆོད་སྡོང་འཛིན་པའོ། །སྲིན་པོའི་འདབ་མ་ལ་སྤེན་པ་ནག་པོ་སྐྲ་དམར་སེར་ཉི་མའི་གདན་དང་ཉི་མའི་འོད་ཅན་རྩེ་གསུམ་འཛིན་པའོ། །རླུང་གི་འདབ་མ་ལ་སྒྲ་གཅན་དང་མཇུག་རིངས་དག་ཉི་མའི་གདན་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་ལྡན་པ་ནག་པོ་དང་། ཞེས་བཤད་ལ་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་གཏོར་ཆོག་ལས། ཤར་དུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། །ལྷོར་ནི་དབང་པོ་བསམ་པར་བྱ། །ནུབ་ཏུ་ཚངས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གོ །ཤར་ལྷོར་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་བསྐྱེད། །ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་ཚོགས་བདག་སྟེ། །བྷྲ໏ང་གི་རི་ཏི་ནུབ་བྱང་ཏུ། །ཤར་ལྷོར་གཞོན་ནུ་ཀརྟི་ཀ །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཌོམྦྷི་ཝས། དེ་ལས་སྟེང་དུ་གོ་རཱི་ལ་སོགས་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་སྐྱེས་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དྲངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །པདྨ་གསུམ་གྱི་ལྟེ་བ་ལ་ལྷ་གང་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གཞན་ནས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། ཛཱ་ལནྡྷ་རི་བས་སྟེང་མའི་ལྟེ་བར་ཚངས་པ་ལ་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་འཁོར་གྱིས་

བསྐོར་བ་དང་། བར་མའི་ལྟེ་བར་སའི་ལྷ་མོ་དང་། འོག་མའི་ལྟེ་བར་ཀླུ་ལྷག་པ་དཀར་བོ་འགོད་པར་བཤད་དོ། །
བླ་མ་སྔ་མ་དག །སྐབས་གཞན་གྱི་ཚེ་སྟེང་མའི་ལྟེ་བར་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་བོ་དང་།
བར་མའི་ལྟེ་བར་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་དང་། འོག་མའི་ལྟེ་བར་གསུང་རྡོ་རྗེ་དམར་བོ་རྣམས་ཕྱག་གཉིས་པ་རང་འདྲའི་ཡུམ་དང་བཅས་པ་འགོད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་

ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་གནས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་

550

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བརྟེན་པ་ལྷ་དང་བཅས་པ་
བསྐྱེད་པར་བཞེད་ཅིང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་བདག་གིས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །
གུར་ལས། ༀ་ལས་ཚངས་ལྷ་ལ་སོགས་ཏེ། །ཧཱུཾ་ལས་དུམ་བུ་གླང་ལ་སོགས། །ཨཱཿ ལས་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་སོགས་པའོ། །ལག་གཉིས་གདོང་གཅིག་ཅན་
རྣམས་ཏེ། །སྟེང་དུ་ལྷ་རྣམས་དཀར་བོ་ཆེ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་ཁྱབ་འཇུག་འདྲ། །སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་སོགས་དམར་བོ་ཆེ། །རང་འོད་རིག་མས་ལུས་སྤྲས་ལྡན། །རྡོ་རྗེ་
དྲིལ་བུས་ལག་པ་བྲེལ། །གཡས་བརྐྱང་བས་ནི་སྟན་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན། མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་གཏོར་ཆོག་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། དང་པོ་ནས་སྟེང་གི་པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་ༀ་དཀར་བོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

བཀུག་སྟེ་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་འཁོད་བའི་ལྷ་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་ཀླུ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ༀ་དང་ཧཱུཾ་དང་ཨཱཿ རྣམས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་བོ་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་དམར་བོ་རྣམས་ཕྱག་གཉིས་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པས་རང་འོད་ཀྱི་རིག་མ་ལ་འཁྱུད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཌོམྦྷི་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་

551

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། ལྷའི་སྐྱེ་གནས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ལ། ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ༀ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བསྣམས་པ་སྐུ་མདོག་དཀར་བོ་ཞེས་སོགས་དང་། དབུས་སུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འདབ་མར་ཆུད་པ་རྣམས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ནས་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་གཏོར་ཆོག་ལས། རང་རང་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས། །འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་ཚུལ་སྤྲོས་པས། །ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་གཟུགས་ཁམས་དང་། །གཟུགས་མེད་པ་ཡི་ལྷ་བསྡུའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི། །ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་ལ་རབ་ཏུ་བསྡུ། །ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མ་ཡིན། །ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་རབ་ཏུ་བསྡུ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་

རླབས་ཀྱང་བྱེད་པར་བླ་མ་དག་བཞེད་པ་ནི། སྔགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་སོ། །
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་བ་ནི། གུར་ལས།
དཀར་མོས་དགུག་པར་བྱས་ནས་ནི། །ཆོམ་རྐུན་མ་ཡིས་ཞགས་པས་བཅུག །རོ་ལངས་མས་ནི་སྒྲོག་གིས་བཅིངས། །ཟ་ཕོད་དྲིལ་བུས་དབང་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ནས་དབང་བསྐུར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་པ་ནི། གུར་ལས། ཚངས་སོགས་རྟག་པའི་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །རྡོ་རྗེ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ལ། །སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་སོགས་
གར་གྱི་གཙོས། །ཐམས་ཅད་རིགས་གསུམ་གནས་སུ་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན་ཞིང་། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་དབུལ། ཞེས་པས་གཏོར་མའི་སྔོན་དུ་ཆུ་

552

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཉིས་དབུལ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། ཕྲེང་བར་ཆུ་བཞི་ཀ་འབུལ་བར་བཤད་ཅིང་། གུར་ལས། སྔགས་འདི་ཡིས་ནི་མཉེས་པར་བྱ། །ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་ཞེས་པས་གཏོར་མའི་རྗེས་སུ་ནང་མཆོད་འབུལ་བ་དང་། དེ་ནས་རེ་ཤིག་འཐོར་འཐུང་འབུལ། །ཞེས་པས་གཏོར་མའི་མཇུག་ཏུ་བསང་གཏོར་འབུལ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། འཕྲེང་བར་སོ་
རྩི་དང་ཆུ་བཞི་ཉེར་སྤྱོད་དང་བཅས་པའང་འབུལ་བར་བཤད་ཅིང་། ཌོམྦྷི་ཝས་ལྷ་མོ་
བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་གཽ་རཱི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་ན་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་དུ་མ་གསུངས་པའི་གཏོར་མགྲོན་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་རྒྱུད་
དུ་གསུངས་ཀྱི། གཏོར་སྔགས་དངོས་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་བཤད་རྒྱུད་དུ་
མ་གསུངས་ལ། གུར་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བཅུ་བ་དང་། མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་གཏོར་ཆོག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིག་བརྒྱའི་མཐར་མུཿ ཞེས་སྦྱར་བས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཨ་ཀཱ་རོའི་མཐར་མུཿ སྦྱར་བས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པར་སྨྲ་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་བརྡུང་བ་ལ་ཕྱོགས་པས། ཨིནྜ་ཡ་མ་ཛ་ལ་ཡཀྵ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཏོར་ཆོག་གཞན་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་འབྱུང་བས་གཏོར་སྔགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་

553

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བདྲིལ་བུ་འཁྲོལ་བ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཏོར་མགྲོན་བསྐྱེད་པ་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས་ཀྱང་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བཞིན་དུ་
བཤད་ལ། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་
ཀྱི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ༀ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་སྔགས་དངོས་གསུངས་ཏེ། ཨིནྡྲ་ནི་དབང་པོ། ཛ་མ་གཤིན་རྗེ། ཛ་ལ་ཆུ་ལྷ། ཛཀྑ་གནོད་སྦྱིན། བྷུ་ཏ་འབྱུང་པོ། བཧྞི་མེ་ལྷ། བ་ཨུ་རླུང་ལྷ། རཀྑ་སྲིན་པོ། །ཙནྡྲ་ཟླ་བ། སུ་ཛྫ་ཉི་མ། མཱ་དཱ་ནི་མཱ་མ་སྟེ་སའི་ལྷ་མོ། བཔྥ་
ཚངས་པ། པ་ཏ་ལ་པ་ཏ་ལ་ཨཥྚ་སཔྤ་ཞེས་པ་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད། སྭཱཧཱ་ནི་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཏོར་མའི་མགྲོན་རྣམས་ལ་བོད་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་བ་ཨུ་ལ་བ་ཡུ་དང་། ཛཀྑ་ལ་ཡཀྵ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཨི་དཾ་ནི་འདི། བ་ལ່་ནི་གཏོར་མ། བྷུཉྫ་ནི་ཟོ་ཞིག །ཛ་གྷ་ནི་བསྣོམས་ཤིག །ཕུལླ་མེ་ཏོག །དྷཱུ་བ་སྤོས། མཾ་ས་ཤ་ཆེན། སིང་གྷ་རྒྱས་པར་གྱིས་

ཤིག །ཨམྦྷ་སཔྤ་ཀ་ཛྫ་སཱ་དཱ་ནི་བདག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས་ཤིག་པའོ། །ཁནྟི་ཁུ་ཎི་ཕེ་ཌ་ག་ད་ནི་གནོད་འཚེ་ལུས་ལས་སོལ་ཅིག་པའོ། །ༀ་ཨ་ཀཱ་རོ་སོགས་ནི་གཏོར་
མ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའོ། །ཞེས་ཀུ་མུ་ཊི་ལས་གསུངས་ལ། སྔགས་དོན་ནི་གོང་དུ་
བརྗོད་ཟིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདིས་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ། །

༼ལྷ་མོ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་གདབ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།༽
ལྔ་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཞུས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ལ། རྒྱས་གདབ་བྱ་བཤད་པ་ནི། གསང་གསུམ་
འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ནི་གནས་སོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་གསལ་བར་

554

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འཆད་པ་ནི། སྐུ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་མ་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་སུ་ཕྱེ་བ་ལས་སྟེང་དང་འོག་དང་དབུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཀྱི་གདན་ལ་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་སོ། །
དེ་དག་ལ་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་བཤད་པ་ནི། སྟེང་ཞལ་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་མ། ཞེས་སོགས་འགྱུར་འཁྲུགས་པས། བྷཱ་ཝའི་འགྲེལ་བར། འོག་ཞལ་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་མ། ཞེས་དང་། སྟེང་ཞལ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་མ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱའི། ས་སྤྱོད་མ་ཞལ་སྟེང་དུ་གཟིགས་པ་དང་། མཁའ་སྤྱོད་མ་ཞལ་འོག་ཏུ་གཟིགས་པའི་བཤད་པ་མི་བྱ་ལ། རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཞན་གོ་སླ་ཞིང་། བདག་མེད་མ་དབུས་སུ་གནས་པ་ཡང་། སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མཚོན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐུགས་
རྡོ་རྗེ་ནི་ལྷ་མོ་བདག་མེད་མའི་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ངེས་དོན་གྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་འོད་
གསལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་
ལས་གྲོལ་བའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། དེས་ན་དེ་མཚོན་པའི་བདག་མེད་མའང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་བྱས་སོ། །པདྨ་ཅན་ལས། ཐུགས་ནི་དབུས་སུ་རྣམ་
གནས་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །

༼རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བཤད་པ།༽
དྲུག་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉན་པར་བསྐུལ་ནས་གསུངས་པའི་གཞུང་གི་
དོན་ཡང་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྡང་ནས་རྡོར་སེམས་བདེ་བའི་བར་

555

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའདྲུག་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང་། རྡོར་སེམས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྡུས་པས་རིགས་ལྔ་དང་། སེར་སྣ་གཏི་མུག་དང་། ཕྲག་དོག་འདོད་ཆགས་དང་། བདེ་བ་ཞེ་སྡང་དུ་བསྡུས་པ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་
རིགས་གཞན་རྣམས་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་དོན་ཏེ་ཚིག་དོན་གོ་སླའོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས་རྒྱུད་འདིར་བཤད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གདབ་པ་བསྡུས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལེའུའི་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། །
སྨྲས་བ། མི་ཉམས་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་དེད་དཔོན་གྱིས། །ཡོངས་བཟུང་བརྩོན་པའི་གྲུ་ཆེན་བསྐྱོད་པ་ལས། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ན། །འདི་ལྟའི་རིན་ཆེན་ཚོགས་མང་འདོད་དགུར་སྤྱོད། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་
གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་
བྱ་བ་ལས། ཕྱི་མའི་ལེའུ་བཞི་བ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ།༽
ལེའུ་ལྔ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་བ།
ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ལྷའི་

556

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལེའུར་ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་བཤད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བཤད་ལ། དང་པོའི་ལེའུ་བརྒྱད་པར་བདག་མེད་མའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་ཏུ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བཤད་ཅིང་། སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་ཡབ་ཀྱི་རྩ་སྔགས་མ་གསུངས་ལ། སྔར་ལེའུ་བཅུ་བར་ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་
གསུངས་ཀྱང་། ཡབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ཞུས་
པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །

༼ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞུས་ལན། ཡབ་ཀྱི་

རྩ་སྔགས་ཀྱི་ཞུས་ལན། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཞུས་
ལན་ནོ། །

༼ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞུས་ལན།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། དེའི་ལན་དུ་བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་ཞུས་པ་ནི། ཕྱག་ནི་ཞེས་སོགས་ལྔའོ། །གང་གིས་ཞུས་པ་ནི། བདག་མེད་མ་ཞེས་སོགས་གཅིག་གོ །ཇི་ལྟར་ཞུས་པ་ནི། བཅོ་ལྔ་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ། བཅོ་ལྔ་ཞེས་པ་ནི་གང་ལ་བསྐོར་བ་དང་། གང་གིས་བསྐོར་བ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། གསུངས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ཅེས་སོགས་བཞི་སྟེ། ཐོད་པ་ནི་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་པདྨའོ། །སྟ་ནཾ་ནི་དཀར་

557

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའའཛིན་གྱི་ནུ་མའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྦྱར་ཏེ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བླ་མ་དག་གི་བཞེད་པ་དགོད་པ། མཁས་པ་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཚུལ། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། བླ་མ་སྔ་མ་དག །མི་ཐུབ་ཟླ་བས་གཞུང་འདི་དག་འཁྲུགས་བསྡེབས་ནས་འཆད་པས་དེའི་ལུགས་ལ་མངོན་རྟོགས་འཁྲུགས་ཅན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་ནི་འཁྲུགས་མི་བསྡེབ་པར་ཡབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཚུལ་བཅུ་བཞིར་འཆད་
པ་ཉིད་མན་ངག་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
དེའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། ཐོག་མར་གང་ཟག་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའམ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་དབང་ནི་ཐོབ་ཅིང་དད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡང་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་གྱུར་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱས་བསྡུས་གང་ཡང་རུང་བ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ནི། འཁོར་
ལོ་ཇི་ལྟར་སྔར་གསུངས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་བདུད་བཞིའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པ་ནག་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ལ་གསལ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་རྗེས་ཆགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའམ་
སྒྱུ་མའི་སྒྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ལ་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཤིང་
སྙིང་གར་ཞུ། དབང་གི་གནས་སུ་ཐིག་ལེར་ཞུ། བབས་ཐིག་ལེ་ཙམ་ལས་ལྷ་མོ་

558

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བརྒྱད་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་སྤྲོ་བ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ཉམས་དགར་ཁྱོད་དང་ང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་གླུ་ཡིས་བསྐུལ་བ་ནི། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆགས་ཆེན་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྔ་ཡིས་བསྟན་ནོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་ལ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བཞེངས་པ་ནི། གླང་པོ་རྟ་བོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནོ། །ཆོ་ག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འཁྲུགས་ཅན་དང་འདྲའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོའོ། །ཡང་ཡས་རིམས་སུ་སྦྱར་ནས་རྟོགས་པ་སྔ་མ་བས་ཅུང་ཟད་དམའ་བ་དང་། མས་རིམ་དུ་སྦྱར་ན་བློ་གྲོས་ཐ་ལྟག་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་ས་བོན་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། དབུས་ཀྱི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཨཾ་དང་
ཧཱུཾ་ལས་གཙོ་བོ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཨཾ་དང་ཧཱུཾ་གིས་རྡོ་རྗེ་ཆེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནས་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། མཁར་ཐིག་ལེར་གྱུར་པའི་བར་
ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཐིག་ལེ་ས་བོན་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ནས་ས་བོན་ལས་ལྷ་མོ་སྟེ་ཕྱིར་

སྤྲོ་བ་ནི། གཾ་ཙཾ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་གླུས་བསྐུལ་བ་ལས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བཞེངས་པ་ས་བོན་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། བདག་པོའི་ས་བོན་དག་གིས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་ག་ལྷག་མ་རྣམས་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་པའོ། །དཀར་མོའི་

559

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའགཡས་ན་གྲི་གུག་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་
ཀྱིས་ནི་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐྱེད་ན་ཡང་བསྐྱེད། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་དང་སྐུ་མདོག་གདན་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་གང་ཟག་རྟོགས་པ་དང་བློ་འབྲིང་དུ་

གྱུར་པས་བསྒོམ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ལེའུ་བརྒྱད་པས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཡན་ལག་བཞིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཁྲུགས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་ལ། གདན་གྱི་དབུས་སུ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་སྤངས་པའི་མངོན་བྱང་
ལྔ་ལས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྒོམ་ཞིང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་སྤངས་པའི་ཉི་ཟླའི་བར་དུ་དབང་གི་གནས་ནས་ས་བོན་འཕྲོས་པ་ལས་མངོན་བྱང་ལྔར་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྐྱེད་པའམ་ས་བོན་ལས་ལྷ་མོར་བསྒྲུབས་ཏེ་སྤྲོས་པ་གང་རུང་དུ་བྱའོ། །ཡང་ལྷ་མོ་ལ་མངོན་བྱང་མེད་པའི་ཚེ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའང་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་དོ། །དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་སྤངས་པའི་གཞུང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་ག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་སྟེ། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་ན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་མེད་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་ལས་ཉི་ཟླའི་རྒྱུ་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཨཱ་ལི་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

560

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་མངོན་བྱང་ལས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནག་པོར་བྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། འཁོར་རྣམས་མངལ་དུ་ས་བོན་ལས་སྐུར་གྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་སྤྲོས་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀར་བོར་བྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱས་པ་ཡན་ཆད་ཚུལ་བཞིན་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་

དབང་ཕྱུག་པདྨ་བཛྲ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཡང་མཚུངས་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
འབྲིང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཌོམྦྷི་ཧེ་རུ་ཀའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བཞིའོ། །
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མཉམ་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ནས་གདན་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། གདན་གྱི་དབུས་སུ་

ལེའུ་བརྒྱད་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ཟླ་བ་གྲུ་གསུམ་ཉིས་བརྩེག་གི་མངོན་བྱང་ལས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་མངལ་ནས་ས་བོན་ནམ་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་། གཙོ་ཆེ་བར་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་ཉི་ཟླ་གྲུབ་པའི་བར་དུ་དབང་གིས་གནས་ནས་ཐིག་ལེ་བརྒྱད་པོའམ་ས་བོན་སྤྲོས་པའི་མངོན་བྱང་མཉམ་སྦྱོར་རྫོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མཉམ་སྦྱོར་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཁོ་ན་ལ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་ག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྔ་བའོ། །ཆོ་ག་འདི་རྣམས་སྔར་མ་བརྗོད་

561

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའཀྱང་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་ཡང་དྲན་ཞིང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་བརྒྱད་
པར་ཡང་ཡབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟར་
ལགས། །ཞེས་བྱ་བའི་དྲི་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཆོ་ག་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པས་ཞུ་བ་

འབྱུང་བ་ཡིན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྔ་བ་འདི་ལ་ཡང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མ་སྤངས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་
འབྲིང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་དང་། མི་
མཉམ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་པོ་འདི་ནི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པ་ནས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གོང་གི་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་ལ། འབྲིང་པོ་གཉིས་ནི་གླུས་བསྐུལ་མ་ཐག་ལ་
ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བཞེངས་པ་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་པ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །
ད་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་གི་གྲངས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྔའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་དབྱེ་བ་མེད། འོག་མ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པ་ལ་བཞེངས་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་ལ་ཡང་མངོན་བྱང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་ལ་ཡང་ཉི་ཟླའི་བར་དུ་ཐིག་ལེར་སྤྲོ་བ་དང་། ས་བོན་དུ་སྤྲོ་བ་གཉིས། འཁོར་ལ་མངོན་བྱང་མེད་པ་ལ་ཡང་། མངལ་དུ་ལྷ་མོར་གྱུར་ནས་སྤྲོ་བ་དང་། ས་བོན་སྤྲོས་པ་ལས་ལྷ་

562

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མོར་འགྱུར་བ་སྟེ། གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་མངོན་རྟོགས་དང་
པོ་གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་མངོན་བྱང་མཉམ་སྦྱོར་དང་མི་མཉམ་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་གོང་དུ་ལེའུ་བརྒྱད་པར་བཤད་ཟིན་ལ། ལས་དང་པོ་པ་དབང་རྟུལ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་དཀྲོང་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། བློ་དེ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པས་རིམ་ཅན་དུ་མངོན་བྱང་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་བར་འདོད་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། ནང་བར་ལངས་ནས་སྔར་བཞིན་ནི། །ལེགས་ཟློས་དང་པོའི་ལས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ལས་དང་པོ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་བཞིའི་ནང་ནས། ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐད་

ཅིག་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་འཆར་བ་ན་རགས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་དཀྲོང་བསྐྱེད་བྱེད་ཅིང་ཕྲ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་བསྒོམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཕྲ་

རགས་ཐམས་ཅད་ཡུད་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་འཆར་ནུས་པ་ན་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་དཀྲོང་བསྐྱེད་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་
གསུངས་ཤིང་། ཚུལ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་། ཤཱནྟི་པ་དང་མན་ངག་སྙེ་མ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གྲུབ་ཆེན་དང་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ལས་

563

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའལྡོག་སྟེ་འཆད་པར་སྣང་ལ། དབང་པོ་རྟུལ་བོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བསྒོམ་མི་ནུས་པ་དང་ནུས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཡེ་འཆར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་ན་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་གཞིར་མི་འཇོག་པར་ད་ལྟའི་མི་རང་དགའ་བ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་རྟུལ་བ་དག་གི་བློའི་འཆར་ཚུལ་གཞིར་བྱས་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་འཆད་པར་འདུག་པས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །ཨཾ་དང་ཧཱུཾ་གིས་རྡོ་རྗེ་ཆེ། ཞེས་སོགས་བཞི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ས་བོན་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། ཁུ་བའི་གཟུགས་ལས་བཞེངས་ནས་ནི། །ཞེས་པ་སྔར། རིག་མར་བཅས་པ་ཁུ་བར་གྱུར། །ཞེས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞུ་ནས་ཁུ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་གླུས་བསྐུལ་བས་ཁུ་བའི་གཟུགས་ལས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བཞེངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལྡོག་སྟེ་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། འཁོར་རྣམས་མངོན་བྱང་ལས་བསྐྱེད་པ་ན་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནག་པོར་བྱ་དགོས་པ་དང་། འཁོར་རྣམས་མངལ་དུ་ས་བོན་ལས་ལྷ་མོར་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་

སྤྲོ་བ་ན་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀར་བོར་བྱེད་དགོས་པའང་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གིས་བསྒྲུབ་པ་སོམས་ཤིག །
མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱང་མངོན་བྱང་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་
རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནག་པོར་བཤད་ལ། མི་ཐུབ་ཟླ་བས་མངལ་དུ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀར་བོར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྙམ་པ་ལས་གཞན་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནག་པོ་བྱས་པ་ན་ལྷ་མོ་བརྒྱད་མངོན་བྱང་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྡོ་

564

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྗེ་འཛིན་པ་ནག་པོར་བཤད་ཅིང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་མངོན་བྱང་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འདོད་ན་མངོན་རྟོགས་ཚུལ་བཅུ་བཞིའི་ཚུལ་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནག་པོ་དང་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ས་བོན་དང་མངོན་བྱང་གང་ལ་ཡང་མི་བལྟོས་པའི་དཀྲོང་བསྐྱེད་བྱེད་པར་སྨྲས་པ་དངོས་སུ་ཉམས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་འགའ་རེ་སྣང་བས་ཇི་ལྟ་བར་བཞག་པ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །
སློབ་དཔོན་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་འདིའི་འགྲེལ་བར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་རྣམས་ནི་བཤད་རྒྱུད་
གུར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་ཌོམྦྷི་ཝའི་ལུགས། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་ཆིངས་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་འཆིང་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསག་ལ་སོགས་པ་ནི། གུར་ལས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་ཅན་མཆོད་ཅིང་། །བདུན་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་
དྲུག་པ་ལས། སྙིང་གར་ཆུ་སྐྱེས་ཉི་མ་དེའི། །གཟུགས་བརྙན་ལ་ཧཱུཾ་རྣམ་པར་
བསྒོམ། །བླ་མ་རྡོ་རྗེ་མཆོད་ནས་ནི། །བདུན་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ། །གཽ་རཱི་ལ་སོགས་ལྷ་མོ་བརྒྱད། །མཆོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བར་བྱ། །སྡིག་པ་བྱས་པ་བཤགས་པ་

དང་། །བསོད་ནམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་
བགྱི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ལམ་ལ་གནས་ཤིང་བདག་ཀྱང་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་འབུལ་བ་དང་། །གནང་བ་ནོད་ཅིང་ཡང་ཚངས་པའི། །གནས་ནི་བཞི་བོར་བསམ་གཏན་

565

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའབྱ། །དང་པོ་བྱམས་པ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱེ་བྲག་བསྒོམ། །གསུམ་པ་
དགའ་བ་བསྒོམ་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཐ་མར་བཏང་སྙོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཧེ་རུ་ཀར་གསལ་བའི་སྙིང་གར་པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཧཱུཾ་བསྒོམ་པ་དགོས་ཏེ། པདྨ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་དམར་བོར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི། རིགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས། ཡོད་མེད་དངོས་པོ་དཔྱད་པ་ལས། །བརྟགས་པས་ཉེ་བར་མི་གོས་ཏེ། །འདི་དག་གཟུགས་བརྙན་དག་དང་མཚུངས། །སྣ་ཚོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་རུ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམས་ནས། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱིའི་སྔགས་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འདིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་བར་དོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་

ཡི་གེ་ནམ་མཁར་འཇོག་པ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེ་དག་གི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པས་ཞུ་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་དང་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་དང་། བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲེས་པ་མི་འཐད་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་ལྔ་བཞག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བར་ཆད་འགོག་པའི་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ལ། བསྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་པ་

566

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ནི། སྟོང་བའི་ངང་ལས་རཾ་ལས་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཧཱུཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པའི་ལྟེ་བ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རྭ་བ་དྲ་གུར་ས་གཞི་མེ་རི་དང་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། ཉི་དེར་ཧཱུཾ་བྱུང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ར་བ་དང་། །གུར་བཅིང་བ་ཡང་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་ལྷ་དགུའི་མངོན་རྟོགས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་པར་བྱེད་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྟེ། མི་ཐུབ་ཟླ་བས་ལྷ་དགུའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་འདི་ཁོ་ན་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །
རྒྱས་པར་བྱེད་ན་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པར་མཛད་པ་ལྟར་རྭ་བའི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་བསྲུང་
འཁོར་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་བ་ལས། བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་གཟི་བརྗིད་ཆེ། །བསྐལ་བའི་མེ་ལྟར་འབར་བ་སྟེ། །འཁོར་ཞིང་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ། །དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱའི་ཚད་ཙམ་མོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱས་བཏབ་ཙམ་དང་ལེའུ་བཞི་བ་ལས་སྔགས་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་ཁྲོ་བོ་གང་བསྐྱེད་པ་སོགས་མི་གསལ་བ་གྲུབ་ཆེན་ཌོམྦྷི་ཝས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་བཾ་སེར་བོའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་ལ། ཡི་གེ་རཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་བྷྲཱུཾ་སེར་བོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་བའོ། །དེའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལ་

567

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའགནས་པའི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་མཛད་དང་། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བཅུ་རྩིབས་བཅུར་གནས་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་རྩིབས་ལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྔོན་པོ་ཐོ་བ་བསྣམས་
པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། རིགས་བདག་སྐུ་མདོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་

བོ་ལ་མི་སྡུག་པའི་ཁྲོ་བོ་དང་རོལ་བའི་ཁྲོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཨ་བྷ་ཡས་འཁོར་ལོ་སེར་བོ་དང་ཧཱུཾ་མཛད་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། ཌོམྦྷི་ཝས། དེ་ལྟར་བསྲུང་བ་ལ་ཧཱུཾ་མཛད་གཙོ་བོར་གསུངས་ནས། བཟློག་པ་ལ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གཙོ་བོ་དང་། འཁོར་ལོ་གཡོན་དུ་འཁོར་བར་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་བཟློག་པ་བསྟན་པར་བྱ་
སྟེ། གཙོ་བོ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཕྱག་གཉིས་རང་གི་ཕྱག་མཚན་དང་སྡིགས་མཛུབ་ཅན། ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བཅས་པ་ཉི་མའི་གདན་ལ་གཡས་བརྐྱང་བས་བཞུགས་པ། འཕྲོ་བའི་གཟུགས་ཅན་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སོགས་པ་བླངས་ལ། དགྲ་བོའི་ཚོགས་ལ་བསྡིགས་པས། གཡོན་དུ་འཁོར་བས་གཡོ་བ་རྣམ་པར་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་ལ་གཡས་

སུ་འཁོར་བར་གསལ་ཞིང་། མན་སྙེར་ཡང་གཡས་སུ་འཁོར་བར་གསུངས་སོ། །གུར་དང་ཌོམྦྷི་ཝ་དང་མི་ཐུབ་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲོ་བོ་འདིའི་དབུ་ལ་རིགས་
བདག་འདི་ཡོད་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རླབས། ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ། དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་མ་བཤད་ཀྱང་བླ་མ་དག་མཛད་པ་

568

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ལྟར་བདག་གིས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བརྗོད་དོ། །གུར་ལས། རང་གི་རིག་མའི་སྐྱེས་བུའི་བདག །ཅེས་གསུངས་པས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཡུམ་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་བུ་མོ་དགུག་པ་ལ། རྡོ་རྒྱུས་སམ་བཙག་གིས་ལྕགས་ཀྱུ་འབྲི་
བའི་སྔོན་དུ། ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པའི་ཚེ་རྡོ་རྒྱུས་དེ་ཁ་རུ་བཅུག་ནས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཞེས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨའི་ནང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་བདག་ཉིད་དུ་དེའི་ཚེ་བྱ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རང་གི་རིག་མའི་སྐྱེས་བུའི་བདག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོའོ། །
ཡང་གུར་ལས། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི། །འོག་ཏུ་པདྨའི་གདན་
བསམ་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་རྣམ་བསྒོམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། འོག་ཏུ་པདྨའི་གདན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མའི་གདན་དང་། དེའི་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་། དེའི་དབུས་ཏེ་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་གུར་ལས། ཁྲོ་བོ་བཅུ་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རང་ཉིད་དབུས། །བཅུ་ཕྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་

བདག་ཉིད་དེ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་བོ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་རིགས་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་དགུ་མ་ལའང་འདྲ་སྟེ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བཅུའི་གཙོ་བོ་གང་དུ་
བསྐྱེད་པའི་གནས་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་དེའི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཧེ་རུ་ཀ་རང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཧཱུཾ་མཛད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ནང་དུ་ཧྲཱིཿ ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་

569

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའཨཱཿ ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་ལྟེ་བར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་

འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་མི་ཐུབ་ཟླ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱུང་བའི། །ཆོས་འབྱུང་བསྒོམ་བྱ་དེ་ནང་དུ། །ཧྲཱིཿ ལས་བྱུང་བའི་པདྨ་སྟེ། །པད་སྟེང་ཨཱཿ ལས་བྱུང་བ་ནི། །ཀུན་ཏུ་བལྟས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན། །རྡོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་རླུང་ལ་སོགས། །དེ་སྟེང་བྷྲཱུཾ་ལས་འཁོར་ལོ་ཉིད། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །འབྱུང་

བཞིའི་བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཡོངས་བསྒོམས་ཏེ། །སྤྲོས་ཤིང་གཞལ་ཡས་ཁང་བར་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཀུན་ཏུ་བལྟས་པ་ནི་རྭ་ཕྱོགས་རྣམ་བཞི་ཀུན་ཏུ་བལྟས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་ནི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སོ། །སངས་རྒྱས་
ཡོངས་བསྒོམས་ནི་རིགས་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྣམ་སྣང་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་
དང་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྭ་གུར་སོགས་བསྒོམ་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ལྟོ་བའི་ནང་དུ་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་སྨྲས་པ་མ་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་བ་ཁོང་སྟོང་གི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་བསྐྱེད་པར་སྨྲས་བཞིན་དུ་རང་གི་ཚིག་ལ་ཅོ་འདྲི་བའོ། །བླ་མ་སྔ་མ་དག་གིས་ཤྭ་དྷའི་ཐིག་གཞིར་བཞག་ཅིང་།

570

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཐིག་དེ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་གྱི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་སྣ་ཚོག་རྡོ་རྗེ་མེད་པ་མ་
གོ་བར། ཕྱིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་བྲི་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གདན་གྱི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྱེད་ཅིང་། བསྒོམ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་ལ་དེ་གཉིས་ཆད་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བྲིས་པ་ནི་བསྒོམ་དོན་མཚོན་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲི་བྱ་དང་
བསྒོམ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ། དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལེགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བླ་མ་དག་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་གནད། འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་གནད། ཞལ་གཟིགས་ཚུལ་དང་འཕྲིན་ལས་བསྐུལ་བའི་གནད། བསྲུང་བྱ་སྦ་བའི་གནད། ཅེས་སོགས་མང་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཆིངས་གོ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱར་བ་དང་ཆོ་གའི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེའི་ལྷག་མའི་སྦྱང་གཞི་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་དག་ནི་ལེའུ་འདིའི་སྔ་མར་བརྗོད་ཟིན་ཅིང་། དུད་ཁྲོད་གང་དུ་བསྒོམ་པ་དང་མངོན་བྱང་ལྔའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལྷའི་ལེའུ་དང་གོང་མའི་ལེའུ་བརྒྱད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ད་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་གཞུང་འཁྲུགས་བསྡེབས་ནས་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་སྔར་ཡུམ་ལ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པས། འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་བཞིས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གསུངས་སོ། །དེའི་དབུས་སུ་སྔར་ལེའུ་བརྒྱད་པར་བཤད་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀར་བོར་བཞེངས་ནས་ཡུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆགས་ཆེན་གྱིས་གནས་པར་བསྟན་པ་

571

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའནི་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན་མཛད་པས་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བྱུང་བ་ས་བོན་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱུང་བ་ནི། གཾ་ཙཾ་བཾ་གྷཾ་པཾ་ཤཾ་ལཾ་ཌཾ། འདི་ཡིས་ས་བོན་ལས་ལྷ་མོ་ཕྱུང་བ་དང་ལྷ་མོ་དག་ས་བོན་འདི་ཡིས་ཕྱུང་བ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུ་མུ་ཊིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ས་བོན་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པའོ། །གཾ་ཙཾ་བཾ་གྷཾ་པཾ་ཤཾ་ལཾ་ཌཾ། ས་བོན་གྱིས་ནི་ལྷ་མོ་དབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུམ་
གྱི་པདྨ་ནས། ལྷ་མོ་གང་ཕྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་གང་དུ་འགོད་པ་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ཉམས་དགར་ཁྱོད་དང་ང་། །ཞེས་པ་ནས། རླུང་གི་མཚམས་སུ་གཡུང་མོ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་རོ། །ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དང་གདན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཀར་མོ་གཡས་ན་གྲི་གུག་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། གཽ་
རཱི་ལ་སོགས་པ་ཡི་གདན། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །
དེ་ནས་ཀུ་མུ་ཊིར། ཧོ་གཉིས་དབུས་སུ་གནས་པ་ནི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟེ། །དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འདིར། །ལྷ་མོའི་པདྨར་བསམ་གཏན་བྱ། །དྲི་ཟ་ཡང་དག་ཞུགས་པ་ན། །ཁུ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་ནམ་མཁར་བཞག་པའི་ཡི་གེ་ལྔ་ལ་རང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་བཞག་པས་

རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མཐོང་བས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་
ཞུགས་པ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཞུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱང་ཞུ་སྟེ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཁུ་བའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ནི། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆགས་ཆེན་ལས། །རིག་མར་བཅས་པ་ཁུ་བར་འགྱུར། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཁུ་

572

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བའི་རྣམ་པར་གནས་པ་དེ་ལ་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བཞི་བོས་སྙན་པའི་གླུས་བསྐུལ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། བསྐུལ་བ་དངོས་རྗེ་བཙུན་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་རེ་ལྷ་མོ་རེ་དང་སྦྱར་ཏེ། སྟོང་བའི་རང་བཞིན་ནི་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་དང་། རེ་བའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་འཚལ་བ་སྟེ་ཤེས་ལགས་ཀྱིས། གདུལ་བྱ་

དང་འཚམས་པའི་སྐུའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་མིག་འཕྲུལ་མངའ་བ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་ལྷག་མ་གོ་སླ་ཞིང་། འདིས་ནི་བདེ་ཆེན་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་
ཡང་ཚད་མེད་བཞིས་བསྐུལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། སྦྱང་གཞི་ལ་མངལ་དུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཁམས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞན་
དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་བསྐུལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་པའི་སྔོན་གྱི་

སྨོན་ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ཁུ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ས་བོན་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི། ཨཾ་དང་ཧཱུཾ་གིས་རྡོ་རྗེ་ཆེ། །ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ། ཞལ་བརྒྱད་པ་ལ་ཞབས་བཞི་བ། །ཞེས་པ་ནས། བུང་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། འདིས་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པས། ཕྱག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་མིན་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུལ་སྤོང་ལས། དེ་ནས་གླུའི་ངོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཞུ་བ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ། དེའི་དབུས་སུ་བྱུང་བའི་ཉི་

573

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའམའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་ཨཾ་དང་ཧཱུཾ་གཉིས་དང་ལྷ་དང་མཚན་མ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་གཉིས་
སྦྱར་བའི་སྙིང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་ལྷའི་ས་བོན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་རྣམས་དང་འགྲེལ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་ཞལ་ལྷག་མ་བཞི་བུང་བ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། ཞལ་བཞི་བོ་དེ་རྒྱབ་ལ་
བསྒྲིགས་པའི་ཞལ་མ་ཡིན་གྱི། གཉིས་གཡས་ཞལ་དང་། གཉིས་གཡོན་ཞལ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཕྲེང་ལས། རྩ་བའི་ཞལ་ནག་པོ་དང་། གཡས་པ་རྣམས་ནི་དཀར་བོ་དང་ནག་པོ་དང་ནག་པོའོ། །གཡོན་པ་རྣམས་ནི་དམར་བོ་དང་ནག་པོ་དང་ནག་པོའོ། །སྟེང་གི་ཞལ་ནི་དུ་བའི་མདོག་ཅན་མི་སྡུག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། ཞལ་དང་པོ་སྔོན་པོ། གཡས་ཀྱི་དཀར་བོ། གཡོན་གྱི་
དམར་བོ། ཡང་གཡོན་གྱི་ཞལ་གཉིས་སྔོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ཀྱི་ཞལ་གཉིས་ཀྱང་སྔོ་བ། སྟེང་གི་ཞལ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་རྣམ་པར་གཙིགས་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་བས་ན་ནག་པོ་བཞི་ཡང་གཉིས་གཡས་དང་གཉིས་གཡོན་དུ་གནས་པའི་དབུས་སུ། ལྟག་པའི་གཞུང་གསལ་བར་མངོན་པ་དགོས་སོ། །རྦ་རླབས་མེད་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་དང་། རློམ་སེམས་མེད་པ་ནི་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་

574

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྣམ་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཧེ་རུ་ཀའི་སྐུར་ཤར་བའི་དོན་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱག་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། གླང་པོ་རྟ་བོང་ཞེས་སོགས་བརྒྱད་དེ། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཚོན་ལ། ཐོད་པ་ནི་ཀ་པཱ་ལ་ཞེས་པའི་ཀཾ་བདེ་བ་དང་པཱ་ལ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་མཚོན་ཞིང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་ལྡོག་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐོད་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་པས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མཚོན་ལ། ཞབས་འོག་ན་བདུད་བཞི་མནན་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་མཚོན་ཞིང་། རང་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་ནས་གདུལ་བྱའི་ནད་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སེལ་བའི་
འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ནི་ནད་བརྒྱད་མཚོན་པའི་སྲོག་ཆགས་བརྒྱད་གཡས་ཀྱི་ཐོད་
པ་ན་གནས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་སྩོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་མཚོན་པ་ནི་གཡོན་གྱི་ཐོད་པ་བརྒྱད་ན་གནས་པའི་སའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གུར་ལས། རྒྱས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། ས་ནི་དང་པོ་ནོར་སྦྱིན་མཐའ། །དབང་ཕྱུག་

ཐམས་ཅད་རབ་སྒྲུབ་བྱེད། །གླང་པོ་ལ་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས། །གློ་དང་དབུགས་དང་དེ་བཞིན་སྨྱོ། །ཟད་བྱེད་མཛེ་དང་འབྲུམ་བུ་དང་། །འཚེར་བ་མཆིན་ནད་རང་
གཟུགས་ཀྱིས། །གླང་པོ་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ནས་སྒེག་ཅིང་ཞེས་སོགས་ལ། དང་པོ་གསུམ་སྐུའི་ཉམས། བར་བ་གསུམ་གསུང་གི་
ཉམས། ཐ་མ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་ཏེ། ཉམས་དགུའོ། །བདག་པོའི་ས་བོན་དག་

575

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའགི་ནི། །ཞེས་སོགས་དྲུག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུས་པའོ། །
འདི་དག་ཏུ་བདག་མེད་མ་དང་སྦྱོར་བ་ཙམ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་བདག་མེད་མའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་མ་བཤད་པ་ནི་སྔར་བདག་མེད་མ་རང་ཉིད་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ་དང་། སྟག་ཤམ་ཡོད་པ་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་དང་ཀུ་མུ་ཊི་གཉིས་ཀ་རུ། ལྷ་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། །གནག་ཅིང་མགོ་སྐྱེས་སྟེང་དུ་སེར། །གྲི་གུག་ཐོད་པ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག །འཛིན་ཅིང་སྟག་ལྤགས་ཤམ་ཐབས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་ལ་དངོས་སུ་ཡབ་དང་སྦྱོར་བ་མེད་པས་ཡབ་མཚོན་པའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་སྨད་དཀྲིས་ཀྱི་སྟག་ཤམ་རིགས་ལ། འདིར་ཡབ་
དངོས་སུ་ཡོད་པས་དེ་མཚོན་པའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་མི་དགོས་ཤིང་། ཡབ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་སྟག་ཤམ་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ནི་ཡབ་མཚོན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་ཀྱི། སྟོང་བའི་རྣམ་པས་ཁ་ཊྭཱཾ་ག །ཞེས་གསུངས་ལ། གུར་གྱི་
ལེའུ་དགུ་བ་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཆེན་དག །དེ་ནས་རྟག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དང་། །རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་དང་། །རིན་ཆེན་ཏོག་གི་འོད་བྱེད་དང་། །རིན་ཆེན་འོད་
ཀྱིས་རྣམ་མཛེས་པའི། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། །སྟག་གི་པགས་པའི་
སྨད་དཀྲིས་ཅན། །དབུ་སྐྲ་མ་འདྲེས་གྱེན་དུ་བརྫེས། །ཆགས་པའི་སྦྱོར་བས་བསྒོམ་
བྱ་སྟེ། །ཞེས་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆགས་

576

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པའི་སྦྱོར་བས་གནས་པར་བསྒོམ་པའི་ཡུམ་ལྔ་ཀ་སྟག་ཤམ་ཅན་དུ་གསུངས་པས་དངོས་སུ་མ་ངེས་ལ། སྙོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ་དག་གི་སྟག་ཤམ་སྨད་ལ་ཇི་ལྟར་དཀྲི་བའི་ཚུལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཕྲེང་ལས། རྒྱབ་ཀྱི་ཆར་སྟག་གི་པགས་
པའི་སྨད་དཀྲིས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱབ་ནས་དཀྲིས་པའི་ལག་པ་དང་རྐང་
བ་གཡས་ཀྱི་པགས་པ་མདུན་དུ་མདུད་པའོ། །འགྲེལ་བའི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་སྟག་ལྤགས་མེད་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མན་ངག་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་གཞན་ལས་ཟབ་པ་འདོད་པར་སྣང་ལ། བདག་མེད་མ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ་ལས་མི་འཛིན་པ་ཟབ་པར་ལུང་རིགས་གང་གིས་བསྒྲུབས་པ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །འདིས་ནི། འདི་འདྲའི་རིགས་དུ་མ་ཞིག་སུན་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཡན་ལག་དྲུག་པ་དང་ཀུ་མུ་ཊིར། བདུད་བཞི་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པ་སྟེ། །སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་
གྱིས་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པ་ནི་ཞབས་རྒྱབ་མ་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་ལ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཕྲེང་ལས། ཞབས་གཡོན་པའི་བརླ་ལ་གཡས་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཡང་དག་པར་བཞག་པའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་
པས་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྫོགས་ནས་སྙིང་གར་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་
ལས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཧེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་པད་ཉི་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ལྟེ་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སྟེ་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེགས་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས། རང་སྔགས་ཡི་གེ་རྫོགས་པ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་

577

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའམཚན་གྱུར་པ་ལས། །སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན་བྱ། །རང་སྙིང་པད་ཉིར་ཧཱུཾ་རྡོ་
རྗེ། །ཧཱུཾ་རྗེས་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ངེས་པར་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གུར་གྱི་ལེའུ་ལྔ་བ་ལས། སྔགས་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་གནས་སུ་དགོད། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རབ་སྦྱོར་
གྱིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ལྷའི་རིགས་
ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། སྔགས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ། །སྙིང་

གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིགས་དགོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ས་བོན་དང་མཚན་མའི་ཚུལ་གྱིས་སྙིང་གར་དགོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
ན་བོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་དུ་མ་ཞིག་ལ་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེགས་ཆད་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་མན་ངག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟབ་གནས་གཅིག་མེད་པ་མན་ངག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་སྟེ་རང་གི་མན་ངག་སུན་འབྱིན་པའོ། །དེ་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་དང་ཀུ་མུ་ཊིར། སྐྱེ་མཆེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་བྱ་བར་

གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་སྔར་དབང་པོའི་རྣམ་དག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ནས་དབང་ལྷ་ཧེ་རུ་ཀ་རིགས་ལྔའི་རྣམ་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དབང་བསྐུར་ཏེ་རྒྱས་གདབ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔར་ལྷ་དབང་བསྐུར་བའི་ལེའུ་དང་རྒྱས་གདབ་གསུངས་པའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །
དེ་ནས་ཀུ་མུ་ཊིར། རླུང་དང་འབར་བའི་ཐོད་པ་ལ། །ས་བོན་ལྔས་བྱུང་ལྕགས་ཀྱུ་ལྔ། །ལྕེ་ལ་ནས་འབྲས་རྡོ་རྗེ་ནི། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བདུད་རྩི་མྱང་། །ཞེས་པས་བདུད་
རྩི་མྱང་བའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ནས་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་ལས། །དབྱུང་བ་བྱ་

578

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཞིང་ལྷ་མོ་ནི། །བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ནི། །བདག་ཉིད་གཙོ་བོའི་འཁོར་ལོ་མཆོད། །ཅེས་པས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསྟོད་པ་འདིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མས། །འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་བསྟོད་པར་བྱ། །ཁྱོད་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བསྐོར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་པའི་ཚིག་འདི་
གུར་ན་ཡོད་དོ། །གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ཡང་གུར་ལས། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྣམ་པར་

བསྒོམ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གནས་བསམས་ཏེ། །རྣམ་པ་ལྔ་བོ་བསྒོམ་པར་བྱ། །དང་པོ་སྐྱེས་བུ་བསམས་དེ་ནས། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ། །དྲི་ཟ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི། །ལྷུང་སྟེ་ཞུ་བ་རྗེས་དྲན་པ། །མཚམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ། །བསྐུལ་
ནས་འཁོར་ལོའི་འདྲེན་པ་ནི། །མིག་ལ་སོགས་ལ་གཏི་མུག་སོགས། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་པོ་གནས་གསུམ་དགོད། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་རྗེས་ཆགས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་རབ་བཅུག་ལ། །རིག་མ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར། །བདུད་རྩི་ཡང་ནི་མྱང་བྱ་
ཞིང་། །ལྷ་མོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། །འཁོར་ལོའི་འདྲེན་པ་ལ་བསྟོད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། གུར་ལས་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་མཐར་སྔགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་ཀྱང་མཛད་པ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཚོགས་ཞིང་
ལ་མ་མོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ཅིང་། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ། ཤྲཱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཧེ་ནི་རྒྱུ་སོགས་སྟོང་བ་ཉིད། །རུ་ནི་ཚོགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཀ་ནི་གང་དུའང་མི་གནས་པའོ། །ཧེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །བཛྲ་ཤེས་

579

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའརབ་ཏུ་ཡང་བརྗོད། །འདིས་ནི་ཤེས་རབ་རིགས་པ་ཡིས། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཡང་དག་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཤཱུནྱ་ཏཱས་སྟོང་བ་ཉིད་བསྒོམ་སྟེ། ལྷའི་ལེའུར་བཤད་པའི་བསྲུང་འཁོར་དང་། ལེའུ་བརྒྱད་པར། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་བྷ་ག་བསམ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་བཞི་ལུགས་ལྡོག་བསྒོམས་པ་ཞུ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་དང་། དེའི་དབུས་སུ་སྔར་བཤད་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གཟུགས་རྫོགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་རྗེས་ཆགས་པས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ལས། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་སྲིད་གླུས་བསྐུལ་བ་རྫོགས་པའི་བར་ཏེ།
དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་རྩ་འགྲེལ་ལས། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཚངས་པ་སོགས་
གདན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཟླ་ཉི་ཁ་སྦྱར་བརྒྱད་བསྒོམས་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
བསྲུབས་བའི་སྦྱོར་བས་ཐིག་ལེ་ཆ་བརྒྱད་ས་བོན་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་ཟླ་ཉི་ཁ་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་བརྒྱད་དུ་
གྱུར་ཅིང་། ཟླ་ཉི་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་མོ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པར་བཤད་ལ། བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ཞུ་བ་མན་ངག་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྷའི་ལེའུར་དྲངས་ཟིན་ཏོ། །
དེའི་འོག་ཏུ། བདག་པོ་དགའ་མའི་ས་བོན་གཉིས། །ཨཾ་ཧཱུཾ་འབར་བ་འཇིགས་སུ་རུང་། །ཨཾ་དང་ཧཱུཾ་ནི་སྔོན་པོ་ལས། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བཞེངས། །ཞབས་བཞི་ས་ལ་མནན་པ་ཡིས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སྲེག་པར་བྱེད། །གླང་པོ་རྟ་དང་པོང་བུ་གླང་། །ཞེས་པ་ནས། གར་གྱི་རོ་ནི་དགུ་དང་ལྡན། །རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་བརྒྱད་ཀྱིས་

580

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བསྐོར། །དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་མགོན་པོ་རོལ། །ཞེས་བཏོན་ནས། དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གནས་
གསུམ་བྱིན་རླབས་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། དབང་བསྐུར་རྒྱས་འདེབས་དང་། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་དང་། དག་པ་དྲན་པའི་མཐར་རྫོགས་རིམ་
བསྒོམ་པ་བཟླས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་པདྨ་ཅན་ལས་འཆད་དེ། དེའི་
ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འགྲེལ་བ་འདི་ལྟར་
ན་ས་བོན་བརྒྱད་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཡིས་ས་བོན་དབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། དཀར་མོ་གཡས་ནི་གྲི་གུག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ཕྱུང་
བ་དང་། ལྷ་མོ་བརྒྱད་མངོན་བྱང་ལས་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ཇི་ལྟ་བུར་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །

༼ཡབ་ཀྱི་རྩ་སྔགས་ཀྱི་ཞུས་ལན།༽
གཉིས་པ་ལ། བོ་ལ་ཞེས་སོགས་ནི་རྩ་སྔགས་ཞུས་པའོ། །བུད་མེད་ཅེས་སོགས་དྲུག་ནི་སྔགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བརྗོད་ནས། ཉན་པར་གདམས་པའོ། །སངས་
རྒྱས་ཞེས་སོགས་དྲུག་ནི་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་རིགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། རྐང་བ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན། ཧེ་རུ་ཀ་འདིའི་རྩ་སྔགས་ཀྱིས་སྔོན་བྱུང་ལའང་འབྲས་བུ་གང་བྱུང་བ་
དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔགས་འདིའི་སྒོ་ནས་ལས་གང་མཛད་པ་ནི་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྔོན་བྱུང་ལ་སྔགས་འདིས་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས། ས་བཅུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་སྟོན་པ་འབར་བའི་
སོགས་བཞི་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་ནི་སྤྲུལ་བའོ། །རྗེས་འཇུག་ལ་བཟླས་པའི་
གྲངས་དང་བཟླས་ཚུལ་ལ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལས་གང་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ནི།

581

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའབཟླས་པ་ཁྲི་ཡིས་ཞེས་སོགས་བརྒྱད་དོ། །
བཟླས་བྱའི་སྔགས་དངོས་ནི། རིག་བྱེད་བཞིའི་ངེས་བརྗོད་ནི་ཨོ། །སྙན་དངགས་ནི་ཨུ། མཆོད་སྦྱིན་དང་སྲིད་བསྲུང་ནི་ཨཾ་ཨཿ སྟེ་དབྱངས་བཞིའི་བརྡས་
བསྟན་པར་ཀུ་མུ་ཊིར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཨོ་ཐོག་མར་སྦྱིན་ཞིང་དེ་ལ་ཟླ་ཕྱེད་ཐིག་ལེས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཨཥྚ་ན་ནཱ་ཡ་ནི་བརྒྱད་པའི་ཞལ་ཅན་ཞེས་བོད་པའོ། །བི་གཽ་དྷ་སོགས་དབུ་སྐྲ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཙ་ཏུར་སོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་སྤྱན་ཅན། ཞེས་བོད་པའོ། །ཤོ་ཌ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཕྱག་ཅན་ཞེས་བོད་པའོ། །ཀྲིཥྞ་སོགས་སྐུ་མདོག་ཆར་སྤྲིན་ལྟར་གནག་པ་

ཞེས་བོད་པའོ། །ཀ་པཱ་ལ་སོགས་ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་དུ་མ་འཛིན་པ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཨཱཏྨ་སོགས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ནས་འཁྲུགས་པ་སྟེ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཨརྡཻ་ན་སོགས་ནི་མཆེ་བ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཅན་ཞེས་བོད་པའོ། །མཱ་ར་ཡ་སོད། ཀཱ་ར་ཡ་གྱིས། གརྫ་ཡ་སྒྲོགས། ཏ་རྫ་ཡ་རྟོགས་ཤིག །ཤོ་ཥ་ཡ་སྐོམས་
ཤིག །ཅེས་པ་དག་ལན་གཉིས་གཉིས་སོ། །སབྟ་ས་ག་ར་ན་ནི་རྒྱ་མཚོ་བདུན་ནོ། །བནྡྷ་བནྡྷ་ཆིངས་ཆིངས། ནཱ་ག་ཨཥྚཱ་ཀ་ན་ནི་ཀླུ་བརྒྱད་དོ། །གྲ໏ཧྞ་གྲ໏ཧྞ་ཤ་ཏྲུཾ། ཟུང་ཟུང་དགྲ་བོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཧ་ལ་རི་ལི་བཞི་བོར་བའི་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱས་མཐའ་བརྟེན་པའོ། །

༼ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་བསྐུར་ཞུས་ལན།༽
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བ་ཞུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲུག །དཀྱིལ་

582

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

འཁོར་ཇི་ལྟར་བྲི་བ་གསུངས་པས་མཚམས་སྦྱར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་མདོ་ཙམ་
བསྟན་པ། བུམ་པའི་ཆོ་ག་མཚོན་བྱེད་ཙམ་བསྟན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལྷག་མ་ཕལ་ཆེར་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བ། རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་སོགས་བསྟན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། འདིས་རྗེས་འཇུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་སོགས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཆོ་ག་དག་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོན་གང་གིས་བྲི་བ་རིན་ཆེན་ལྔའི་ཕྱེ་མ་ཞེས་པ་བཞིས་ཚོན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་བསྟན་ནོ། །རྟེན་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟར་བྲི་བ་ནི། འཕར་མ་ཞེས་པ་ལྔ་དང་དེ་དབུས་ཞེས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། འཕར་མ་གཅིག་པ་ནི་པདྨའི་ཕྱིའི་ཟླུམ་ཐིག་ཕྱི་མ་དང་རྩ་ཐིག་གི་བར་
ན་ལྷ་སྣམ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་སྲད་བུ་ནི་རྩ་ཐིག་བཞི་ལ་འཆད་ཅིང་། བུམ་པ་
བརྒྱད་བྲི་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་གྲྭ་བཞིའི་གཡས་གཡོན་དུ་བུམ་པ་བརྒྱད་ཚོན་
གྱིས་བྲི་བར་མངོན་ལ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ལས་བུམ་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་བུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་འགོད་པ་དང་། དེས་རྣམ་རྒྱལ་
ལས་བུམ་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པར་འཆད་དོ། །དེར་ལྷའི་མཚན་མ་གསུམ་ལས་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་མ་འགོད་པ་ནི། སྙིང་པོར་ཞེས་པ་ནས། མཚན་པ་བྲི། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བྲི་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་བྲི་བ་དང་། ལྷ་མོ་ཁ་
དོག་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པས་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྷ་མོའི་ཁ་དོག་དང་
མཐུན་པ་བྲི་བར་བསྟན་ནོ། །

583

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའགསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། འདིས་བུམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འཇོག་པ་མཚོན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། མང་དུ་ཞེས་པ་གསུམ་སྟེ། འདིར་ས་ཆོག སྟ་གོན། བུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་

ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁ་འགེངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོས་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ཆོ་གར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་བ་ནི། བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་བཞིས་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དཀྱིལ་

འཁོར་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་འཇུག་གི་དོན་དུའང་འཇུག་པ་ཡོད་མོད་
ཀྱི། སྐབས་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞུགས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསང་
གཏོར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་སུ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བྱེད་ཀྱང་དམིགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདུག་པར་མོས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ལུགས་གཞན་ལ་གྲུབ་ཆེན་དག་གིས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་མ་བརྒྱད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་

སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པའི་གསང་མཆོད་བྱ་བ་ནི་མ་དད་ཅེས་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་
ཏེ། མ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལས་ག་བུར་བཏུང་བ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ཁུ་བ་ཚུར་ལེན་པས་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྦྱོར་མཚམས་ནས་སྤྲོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསང་གཏོར་
བྱ་བ་སྟེ་ཁྱབ་ནས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བྱས་པར་བསྒོམས་

584

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨར་ལྷུང་ན་དེ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བས་
ལྕེས་བླངས་ནས་བཏུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྐང་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བར་མ་དངོས་དང་བསྒོམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕན་ཡོན་དངོས་གྲུབ་ཞེས་པ་གཅིག་གོ །དེ་ལ་ཞེས་པ་བརྒྱད་
ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ཆང་དང་སྙོམས་འཇུག་གིས་མཆོད་པ་
དང་། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་ནོ། །
དྲུག་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་
བ་དང་། དབང་བསྐུར་ནས་དེ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་གཉིས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ། མིག་དར་འཆིང་བ་ནས་ལྷ་ངོ་བསྟན་པའི་བར་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐུར་ན་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ཤིས་པར་ཀུ་མུ་ཊི་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་མོ་ཞེས་པ་དྲུག་སྟེ། བུམ་དབང་ནས་དབང་བཞི་བའི་བར་དུ་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྐུར་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་བླ་མ་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བྱའི་དེ་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ། ཡེ་
ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཉིད་ཐབས་གང་གིས་མཚོན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་ཉིད་
བསྟན་པ་ནི། དགའ་བྲལ་གྱི་དང་པོ་སྟེ་སྔོན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། མཆོག་དགའི་མཐའ་སྟེ་

585

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའམཇུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་དུ་སྦས་ནས་མ་བསྟན་པ་སྟེ། མཐའ་ཡི་མཐའ་སྟེ་གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་བླ་མེད་འདི་རུ་ཕྱེ་ཞིང་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི། མཆོག་མཐའ་དགའ་བྲལ་སྔོན་མ་ཅན། །ཞེས་བཏོན་ནས་མཆོག་དགའི་མཐའི་དགའ་བྲལ་སྔོན་མར་བྱས་ནས་དེའི་མཇུག་ཏུ་བྱུང་བ་ཅན། ཞེས་འཆད་དེ། ལྷན་སྐྱེས་དུས་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་འཆད་ལུགས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞུས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ། ལྷན་སྐྱེས་དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་
མེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་མེད་ལ། སྲིད་མེད་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད་པ་སྟེ་འཁོར་འདས་སམ་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་གཞན་ཡང་མེད་པ་ཉིད་
དེ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་བ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཅེས་བཏོན་ནས། ཐོག་མ་མཆོག་དགའ་དང་ཐ་མ་དགའ་བྲལ་ལ་འཆད་དེ། དེ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཐབས་གང་གིས་མཚོན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་

གཉིས་ནི་བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩའི་སྣ་རྩེ་གཉིས་དང་། ལག་
པ་གཡས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི། ཐབས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལག་པ་གཡོན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་

586

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ནི། ཤེས་རབ་ཕྱག་རྒྱ་མ་མཐེ་བོང་ནི་རྡོ་རྗེ། སྲིན་ལག་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་
ངོ་། །རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་ནས་རྩ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བསྡམས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་དེ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་རྩ་གཉིས་
ལ། །རང་གི་གཡས་གཡོན་ལག་གཉིས་ཀྱི། །རྒན་པོ་དང་ནི་སྲིན་ལག་ནི། །དེ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བསྡམ། །ཞེས་འདོན་ནོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ་མའི་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བའམ། ལྐུགས་པའི་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བར་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་བྱར་མེད་
པའོ། །དེ་ལྟར་མྱོང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དགའི་མཐའ་དང་། དགའ་བྲལ་གྱི་གོང་གི་
དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བ་ཡུལ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་བ་མིན་པ་བདེ་ཆེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ངེས་དོན་
གྱི་ཧེ་རུ་ཀ་ཡིན་ནོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། ལོངས་སྤྱོད་ཚེ་ན་རླབས་གཉིས་ལ། །ཞེས་གཏོན་ནས། གཞོན་ནུ་མ་ལ་དང་པོར་གཞན་གྱིས་དགའ་བ་བརྗོད་པའི་ཚེ་མི་མྱོང་གི།ཕྱིས་ཕོ་མོ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཚེ་མྱོང་བ་ལྟར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བླ་
མས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཡས་

གཡོན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རླབས་གཉིས་ཞེས་པ་སྣ་རྩེ་གཉིས་དམ་དུ་བཙིར་ཏེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་ལ། གཞན་དག་ནི། རང་གི་གཡས་ལས་ལག་གཞན་
གྱི། །ཞེས་བཏོན་ནས། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་སྲིན་ལག་གིས།
མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བའི་རྦ་རླབས་ཀྱི་རྩ་འཕར་བ་

587

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་བར་བགཉིས་མན་ངག་ལྟར་བཙིར་ནས། ཡེ་ཤེས་དཔེ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་ནི། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་རྒྱུད་ལས། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྨྲས་པ། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་ཚད་ལྡན་གཞུང་ལུགས་དང་། །མཐུན་
ཕྱིར་བླ་མའི་མན་ངག་བྲལ་ལོ་ཞེས། །རྨོངས་པས་ལྕེ་ཡི་རྩེ་ལ་གར་བྱེད་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ངལ་བའི་འབྲས་བུ་གང་། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་
ལེའུ་ལྔ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་བར་བཤད་པ།༽
ལེའུ་དྲུག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་ལྔའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། བྲིས་སྐུའི་ཆོ་ག་
བཤད་པའོ། །

༼བྲིས་སྐུའི་ཆོ་གའི་ལེའུ།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་མོ་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་

588

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གསུངས་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །དགོས་པ་དངོས་བཤད་པ་ནི། བླ་མ་ཞེས་པ་ནས། སྐ་རགས་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ལྔ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་ནི་རྟག་ཏུ་ལུས་ལ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ་ཅིང་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་བཞི་དང་གཅིག་དང་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་གང་ལ་གང་གིས་གང་ཞུས་པ་སྟེ། ལྷའི་དམིགས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་བྲིས་སྐུ་བྲི་ཚུལ་ཞུས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ། འབྲི་མཁན། སྒྲུབ་པ་པོ། ཚོན་དང་པིར། རས་གཞིའི་རྒྱུ་འཁེལ་
མཁན་དང་འཐག་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་
ངེས་པས་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་དག་དམ་ཚིག་ཅན་དུ་ཐབས་གང་གིས་བྱ་སྙམ་ན་དབང་བསྐུར་བའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་
དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ལས་སོ། །འབྲི་བའི་དུས་ནི་ཟླ་བ་ཟླ་བ་ཞེས་བ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མར་ངོ་ཡི་བཅུ་བཞི་བ་ལ་ཞེས་པས། མར་ངོའི་བརྒྱད་ཀྱང་མཚོན་པར་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་ལ། དམ་ཚིག་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པའི་ཁྱིམ་དབེན་པར་མཚན་ཕྱེད་ན་ཞེས་པས་འབྲི་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
དུས་གཞན་ལ་འབྲིར་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་འབྲི་བ་ནི། མ་
རུངས་པ་ཧེ་རུ་ཀ་ཁྲོས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། ལུས་ལ་ནི་རངས་ཤུ་སྟེ་མི་རུས་ཀྱི་རྒྱན་བསམས་ནས་སམ། དེ་བཞིན་དུ་གཅེར་བུར་གྱུར་པས་ཡང་རུང་སྟེ། འབགས་པ་དང་ནི་མ་དག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ནས་ཆང་གི་བཏུང་བ་ཅུང་ཟད་འཐུང་བ་དང་། དེ་ནས་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་རབ་ཏུ་

589

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་བར་བབཟའ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་ཞིང་། བཞིན་བཟང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཡོན་དུ་བཞག་ནས་བྲི་བར་བྱའོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བྲིས་སྐུའི་
ཆོ་གའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའི་བཤད་པའོ། །

༼བཟའ་བའི་ལེའུ།༽
ལེའུ་བདུན་པ་ལ་གཉིས། གླེགས་བམ་བྲི་བའི་ཆོ་ག་དང་། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་ཆོ་ག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉན་པར་གདམས་པ། བྲི་བའི་ཆོ་ག་དངོས། བྲིས་སྐུ་གླེགས་བམ་སྐལ་མེད་ལ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་སྦ་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྲང་ཆེན་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། སྦྲང་ཆེན་ནི། ཞུན་ཆེན་གྱི་མར་མེའི་དུད་པ་ལས་བྱས་པའི་སྣག་ཚའོ། །གསུམ་པ་ནི། གླེགས་བམ་ཞེས་པ་བརྒྱད་དེ་གོ་སླའོ། །
གཉིས་པ་ལ་དྲུག །མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མཉན་པར་གདམས་པ། གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གདན་གང་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་ཇི་ལྟར་འཁོད་པ། དེར་དམ་
ཚིག་གི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ། དེར་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་བྱ་ཚུལ། དེར་བཏུང་བ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། བྷ་གར་ཞེས་པ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ནི་དུར་ཁྲོད་ཅེས་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་བརྒྱད་དོ། །བཞི་བ་ནི། དམ་ཚིག་ཅེས་པ་བཞིའོ། །ལྔ་བ་ནི། དེར་ནི་ཞེས་པ་དྲུག་གོ །དྲུག་པ་ནི། སྐྱེས་པའི་ཞེས་

590

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་བརྒྱད་དེ། སྐལ་ཆེན་མ་ནི་བདག་མེད་མ་ལ་བོད་པའོ། །རང་ཡང་ནི་སློབ་མའོ། །པདྨའི་ལག་པ་ནི་འབུལ་བ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ཀས་པད་ཀོར་བྱ་བའོ། །དུར་ཁྲོད་སོགས་འདི་དག་ལ་པདྨ་ཅན་དུ་ནང་བཤད་ཀྱང་མཛད་པ་ནི། གོ་སླ་ཞིང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་
མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བཟའ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའི་རྣམ་
པར་བཤད་པའོ། །

༼འདུལ་བའི་ལེའུ།༽
ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་མཚན་ཉིད། སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་གདབ་པ། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཞུས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི། བུད་མེད་རང་དགའ་བའི་གཟུགས་སུ་གནས་པའི་མཱ་མ་ཀཱིའི་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་པདྨ་ཅན་ནོ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཱ་མ་ཀཱི། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སངས་རྒྱས་སྤྱན། །དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོལ་མ་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ན་བཟའ་དཀར། །ཞེས་པདྨ་ཅན་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །ལན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་ཏེ། པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་ནི་བྷ་ག་དང་། པདྨ་ལ་དྲི་འབྱུང་བ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དྲི་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཉེར་མ་གསུམ་ནི་བྷ་གའི་དབུས་སུ་དང་། ཕལ་བ་ནི་པདྨ་ཅན་ལས་ཐ་མལ་ཞེས་འདོན་ཏེ། འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ནས་པདྨ་ཅན་གྱི་མཚན་

591

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་བཏུ་བའི་ལེཉིད་དུ་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཞུས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །ལན་ལ། སྨྱོ་མེད་ནི་སྨྱོ་བཤད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་ནཱ་རོ་བའི་གསུང་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་བག་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པ་ལ་འཆད་དོ། །བཙུན་མོའི་ཁུ་བ་ཟ་བའི་དོན་སྔར་བཙུན་མོའི་ཁུ་བ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ནས་དེའི་དཀར་ཆ་རྡོ་རྗེའི་བུ་གའི་རྩར་
འཇུག་པའོ། །མཉམ་ཟས་ཅན་གྱིས་ཕར་ལའང་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཀ་ཀ་མུ་ཀ་ཨེ་ཀར་སོ་ཞེས་པའི་དོན་གོ་ན་ཚུལ་དེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་

བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་འདུལ་བའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼སྔགས་བཏུ་བའི་ལེའུ།༽
ལེའུ་དགུ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཁ་སྦྱར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག །ལྷའི་རྣམ་དག་བཤད་པ། སྔགས་བཏུ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱར་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། པདྨ་ཅན་ལས། དངོས་གྲུབ་ནི་ཁ་སྦྱོར་ཕྱེད་པ་ཐོབ་པའམ། དེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྔར་དང་པོའི་ལེའུ་བདུན་པར། ཐམས་ཅད་གདུག་པ་གཞུག་པ་སྟེ། །ཆོ་གའི་གཙོ་བོས་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་གཙོ་

592

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བོ་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། འོན་
ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟློག་ན། དེའི་ཚེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འདི་དག་བྱ་བར་པདྨ་ཅན་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ལས་སྦྱོར་དངོས་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ཀུན་སློང་དང་གནང་བ་ནོད་པ་ནི། བསྟན་ལ་ཞེས་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པ་དྲུག་གི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། དུས་མཚམས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བལྟས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྒྲག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ལ། མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བྱས་ནས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ས་
བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་སྤྱན་དྲངས་ལ། རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་པདྨར་ཞུ་བར་གྱུར་པ་ལས་ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཐོ་བ་ཐོགས་པའི་གཽ་རཱིའི་གཟུགས་སུ་བྱུང་བར་བལྟ་བའོ། །
གཽ་རཱི་དེས་རང་གི་འོད་ཟེར་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུའི་གཟུགས་སུ་སྤྲོས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཤིང་ལྕགས་ཀྱུས་དྲངས་ནས་འཁོར་ལོའི་མདུན་དུ་བཀུག་ལ། རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། བདག་གི་ངོ་བོའི་དབང་དང་ནི། །མི་བསྐྱོད་ངོ་བོ་ལ་ཆགས་པས། །སྨད་པའི་ལས་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བའི། །ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བྱ་

593

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་བཏུ་བའི་ལེཞེས། །དོན་དུ་གཉེར་བ་བྱས་ནས་ནི། །གཽ་རཱིའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཞགས་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེས་ཕྱུང་ནས། །གཽ་རཱིའི་ལག་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིས། །བསྒྲུབ་བྱའི་ལྟེ་བའི་རྩ་བ་ནས། །རྒྱུ་མ་མ་ལུས་དྲངས་ནས་ནི། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱིས་དེ་མ་ཐག །དྲག་པོའི་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། གསོད་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། ཡང་ན་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་སུ་བལྟས་ནས་ནི། སྤྱི་འགྲེང་། ཁ་ནས་ཁྲག་སྐྱུག་པ། འདར་བ། སྐྱབས་མེད་པ། ཏིལ་
མར་གྱིས་བྱུགས་པ། གོས་མེད་པ། སྐྲ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ་དེའི་བཤང་ལམ་ལ་ཁབ་མེའི་གཟུགས་ཅན་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་བསམས་ལ། སྙིང་གར་མེའི་ས་བོན་བསམས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྒྲལ་བར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྲུབས་ལ། ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདུད་རྩི་

མྱང་བ་བྱས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་ཁ་སྦྱར་འབྱེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེའི་ལྷ་ཁ་སྦྱར་འབྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་པདྨ་ཅན་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་ལག་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྟེ་བའི་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཤང་ལམ་དུ་མེ་འབར་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁབ་བཅུག་ནས། ༀ་གྷུ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་བརྗོད་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་བར་དབྱུང་བར་ནག་པོ་པས་བཤད་པ་དེར་མངོན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བའི་གཟུགས་སུ་བལྟས་ཞེས་མུ་ཏིག་ཕྲེང་

594

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བར་འབྱུང་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་རང་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟས་ཏེ་དྲན་པར་བྱ་བ་ལ་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་འདི་ཞེས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི།
སྔར་ལེའུ་དགུ་བར་ཡབ་ཀྱི་རྣམ་དག་ཅུང་ཟད་ཙམ་གསུངས་པ་དེའི་འཕྲོ་འདིར་ཁ་འགེངས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། ཕན་ཡོན་བསྟན་པས་ཉན་པར་གདམས་པ་དང་། རྣམ་དག་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྐང་བ་དང་པོ་བཞིས་མདོར་བསྟན་ནས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སོགས་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་ཕྲེང་བའོ། །འདིར་དཔེ་དོན་འདི་གཉིས་སྟོན་པ་ནི་ཧེ་རུ་ཀའི་རྣམ་དག་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རང་རིག་པའི་དག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དག་མ་དག་གིས་འདོད་ཡོན་ལ་དུག་དང་བདུད་རྩིར་འགྱུར་བའང་དག་པ་དེ་གཉིས་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་མ་ཤེས་པར་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དམར་བོའི་སྐད་དོད་རཀྟ་ཆགས་པ་ལ་འཇུག་པས། སྙིང་རྗེས་
སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་མཚོན་པའི་སྤྱན་ནི་དམར་བོ། བྱམས་པའི་ཐུགས་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་རྣམས་ནག་པོ། དེ་འདྲའི་བྱམས་སྙིང་རྗེས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བསྡུ་བཞི་མཚོན་པ་ཞབས་བཞི། གུག་སྐྱེད་ཅེས་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་པར་ཡང་བསྒྱུར་ཏེ། འཁོར་ལོ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་སངས་རྒྱས་ལྔ་མཚོན་པའོ། །གུག་སྐྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་མནྟྲ་ལ་སུའི་རྐྱེན་བྱིན་

པས་མུ་ཏྲེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །བགས་པ་

595

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། སྔགས་བཏུ་བའི་ལེརིམ་པ་བདུན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞུས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་
གསུངས་པའི་སྔགས་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏུ་བ་ཞུས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉན་པར་གདམས་པ་དང་། བཏུ་བ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལྷག་མ་སྟེ། འདིར་གང་བཏུ་བའི་སྔགས་ནི་རྩ་སྔགས་མ་གཏོགས་པ་སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་གསུངས་པའོ། །བཏུས་པའི་དགོས་པ་ནི་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལས་འཐུ་བའི་གཞི་ནི་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཡིན་ལ། འདིར་དབྱངས་ཡིག་འཐུ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་པུཀྐ་སཱི་དང་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ། རྣལ་འབྱོར་མའི་མིང་གི་བརྡས་བསྟན་ཏེ།
དེ་ཡང་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་དབྱངས་བཅོ་ལྔ་དང་སྦྱར་བའི་ཚེ། དབྱངས་གང་ལྷ་མོ་གང་དང་སྦྱར་བའི་དབྱངས་དེ་འཐུ་བ་ན། དབྱངས་དེ་དང་སྤྱར་བའི་ལྷ་མོ་དེའི་ཐ་
སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གསལ་བྱེད་འཐུ་བ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་ལྔ་བའི་བར་གྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། ཀ་ཙ་ཊ་པ་ཏའི་སྡེ་ཚན་ལྔའོ། །མཐར་
གནས་ནི་ཡ་སོགས་བཞི་དང་། ཨུསྨ་ཎ་དྲོ་བའི་སྡེ་ཚན་ནི་ཤ་སོགས་བཞིའོ། །འཐུ་བའི་རིམ་པ་ནི། སྔགས་ལེར་རངས་པ་ནས་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེའི་བར་གྱི་སྔགས་

ཚན་བརྒྱད་གསུངས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འཐུ་བ་ལ། སྟོང་བ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། མདོག་དཀར་ནི་རེངས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཁ་

དོག་ལ་བྷཱ་ཝ་དང་ནག་པོ་པས་བཤད་ལ། རྒྱུད་གཞན་དུ་སེར་བོར་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། ཡི་གེའི་བདག་པོ་དང་། ཐུ་བོ་དང་། རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དང་

596

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པོ་དང་། ཡི་གེའི་དབང་ཕྱུག་དང་། གཏི་མུག་རིགས་ཞེས་པ་རྣམས་ༀ་ཡིག་ཡིན་ནོ། །མཐར་གནས་པ་ཡི་གསུམ་པ་ལ། །ཡང་ནི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་པ་ནི་ལ་གཉིས་བརྩེགས་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ཝ་པི་ཙུ་དང་། ཧེ་རུ་ཀ་གསུམ་གྱི་སྔགས་ཀྱང་
སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་སྔགས་དང་སྦྱར་ལ་བཏུ་བར་བྱ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་ཤེས་སླ་ལ། ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། དང་པོ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཡ་ཀའི་ཡ་ལྟར་བྱས། ཨཱ་དེའི་སྲོག་ཏུ་སྟེར་བ་སྟོན་པས་ཨ་གྲལ་དུ་མི་བྲིའོ། །རྡོ་རྗེ་མའི་མཐའ་རུ་ཧཱུཾ། ཞེས་པ་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར། རྡོ་རྗེ་མ་ནི་ཨཱའོ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་
མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཨཱཿ སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྡོ་རྗེ་མའི་དབྱངས་ལ་མཐའི་ཚེག་དྲག་སྦྱར་བ་དགོས་སོ། །སརྦ་འཐུ་བ་ན། ཨུཥྨ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་པ་

དང་། །མཐར་གནས་པ་ཡི་བཞི་བ་ནི། །སྟེང་དུ་མེ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཞེས་
མཐར་གནས་ཀྱི་བཞི་བ་ཝ་བཏུས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཝ་དང་བ་གཉིས་
གཟུགས་གཅིག་པ་དང་། ཝཱི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ལ་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནི་དང་། རྟོག་
བདུན་གྱི་སྔགས་འཐུ་བར་ཝི་འཐུ་བར་གསུངས་པས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་མངོན་ཞིང་། ཉིས་འགྱུར་གསུམ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལན་གཉིས་དང་ལན་གསུམ་ཡིན་ལ། ཚིག་དོན་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་

གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྔགས་བཏུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

597

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱ

༼བཟླས་པའི་ལེའུ།༽
ལེའུ་བཅུ་བ་བཤད་པ་ལ། རྐང་བ་དང་པོ་བཞིས་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་སྟེ། སྡོམ་གཅིག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྡོམ་པའོ། །དེ་ནས་ཤེལ་གྱིས་ཞེས་པ་རྐང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་ལེའུར་གསུངས་
པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྔགས་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་བཟླས་པ་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་འཕྲེང་
བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་ལ། རེངས་པར་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷག་མས་ལས་དེ་དང་དེ་ལ་ཁ་ཟས་གང་ཁྱད་པར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གོ་སླའོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བཟླས་
པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ལེའུ།༽
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་རང་རིགས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། ངོ་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་འདུ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་དང་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སུ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་བྱུང་ན་མཆོག་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་ཁ་དོག་ལས་
རིགས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཞུས་པ་ནི། ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་ལ་ཞེས་པ་བཞིའོ། །བཤད་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་ནས་ཉན་པར་གདམས་པ་ནི། བྷ་གར་ཞེས་པ་བཞིའོ། །བཤད་པ་དངོས་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་མའི་སྒོ་ནས་རིགས་དབྱེ་བ་ནི། བུད་མེད་དང་ནི་ཞེས་པ་

598

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བརྒྱད་དོ། །ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་པའི་རིགས་དབྱེ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་གང་ཞེས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་རང་
རིགས་ཀྱི་ལྷ་དེའི་ང་རྒྱལ་མི་བཅག་པར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་གནས་ཀྱང་། ཁ་དོག་དང་མཚན་མ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་འདིའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ད་ལྟ་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་པ་གཞན་ལའང་ཐོ་མི་བརྩམས་ཤིང་བརྙས་པར་མི་བྱ་ལ། ཁ་དོག་དང་མཚན་མ་དེ་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་

གནས་ནས་ནི། དེ་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་བར་བལྟས་ཏེ་གུས་པར་བྱའོ། །བུད་མེད་ཁ་དོག་གི་མཚན་མས་རིགས་སོ་སོར་དབྱེ་བའང་སྐྱེས་པ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི་བུད་མེད་ཅེས་པ་བཞིའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་རང་རིགས་སུ་ངོ་ཤེས་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུ་བ་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི་བྷ་གར་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ཡན་ཆད་དུ་བདག་མེད་མས་ཞུ་བ་ན། འཁྱུད་པ་དང་འོ་དང་ཆན་ཁུང་སེན་མོས་རྨ་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་
ཞུས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཀྱང་བྷ་གར་ཙུམ་བྷ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་སྣ་ཚོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞུས་ལན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་ཆེན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་པ་དངོས་ནི། གནས་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་དང་། ལུས་གཅེར་བུས་རིག་མ་ལྷ་མོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱས་ནས། རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། ཁ་དང་ལུས་ཀྱིས་ཙུམ་པ་འཁྱུད་པ་བྱས་ནས་ནི། དེ་བཞིན་བྷ་

599

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་གྱགར་རྡོ་རྗེ་རེག་པ་ཉིད་དུ་བྱ་ཞིང་། སྐྱེས་པའི་སྣ་གསང་གནས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་

རྩའི་སྣ་རྩེ་གཉིས་ནི་གཞིབ་པ་སྟེ་བཅིང་བ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས། ཕྱག་རྒྱའི་གསང་
གནས་ཀྱི་མ་མཆུ་བྱ་རོག་གདོང་ལས་འོངས་པའི་སྦྲང་རྩི་བཏུང་བ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །རྟག་
ཏུ་ཞེས་པ་རྐང་བ་གཉིས་པདྨ་ཅན་དུ་མི་འདོན་པར། མྱོས་ལྡན་ལག་པའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པས་མྱོས་ལྡན་མ་ཕྱག་རྒྱའི་ལག་པས་འཆིང་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །ཁྱོགས་དང་བརླ་ཞེས་པ་ལའང་། འཕྱང་དང་གྲུ་མོ་ཡིས། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། པདྨ་ཅན་ལས། བཙུན་མོའི་མགྲིན་པར་སྐྱེས་བུའི་ལག་པ་གཉིས་
ཀྱིས་དམ་དུ་འཁྱུད་དེ་གྲུ་མོ་གཉིས་བུད་མེད་ཀྱི་རྗེ་ངར་དུ་བཞག་པ་ནི་འཕྱང་བར་
འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤིན་ཏུ་བཀྲལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བརྐྱང་བ་ཞེས་འདོན་ཏེ་རྐང་བ་གཉིས་བརྐྱང་བའོ། །ཡང་ཡང་ཞེས་པ་བཞི་གོ་སླ་སྟེ། འདི་དག་ནི་དགོས་པ་ལྷན་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བྱེད་པའི་
ཚུལ་མཚོན་པ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་ལ། འདི་ནི་སྔར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པར་ལན་མང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ག་བུར་བཏུང་བའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ།
ལུས་ཀྱི་ག་བུར་བྱང་སེམས་འཕེལ་བ་མེད་ན་བདེ་བའི་རྟེན་རྒྱས་པ་མེད་པས་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་བདེ་ཆེན་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་ཁམས་རྒྱས་པ་དགོས་ལ། དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱས་དགོས་པས་དེ་ལ་ཞེས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་
རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

600

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༼ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་པ།༽
ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་བཞི་ཚིག་གང་གིས་སྦྱིན་པ་

བཤད་པ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། གསུངས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ནི། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དབང་བཞི་ཡི་དོན་ནི། ཚིག་གིས་སྦྱིན་པ་བཀའ་སྩལ་པ་གསུངས་པ་དངོས་ལ་བཞི་ལས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྦྱིན་པ་ནི། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ལྷ་སྐུ་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས། རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་དྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་རང་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་དམ་ཚིག་གསུམ་བྱིན་

ནས། དེ་རིང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་འགྱུར་བས་དེང་ཕྱིན་ཆད་དབང་བསྐུར་བ་དང་རྒྱུད་

སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་བསྡུ་བ་ཉིད་དུ་གྱིས་ཤིག །ཅེས་རྗེས་སུ་
གནང་བར་བྱའོ། །
གསང་དབང་སྦྱིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྲས་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྲས་དང་། སེམས་ཀྱི་
རྒྱུན་ནི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་རོ། །དབང་གསུམ་པ་སྦྱིན་པ་ནི། ལྷ་མོ་ཞེས་པ་བདག་མེད་མ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དགའ་སྟེར་ནི་བདེ་ཆེན་སྟེར་བའོ། །གནས་སྟེར་ནི་བདེ་ཆེན་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མཆོག་གི་རྩའི་བདུད་རྩི་ཚུར་ལ་སྟེར་བའོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། སྣ་ཚོགས་པ་ནི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག །སྙིང་རྗེས་གདུལ་བྱ་ལ་

601

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་

སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་བའམ། མི་མོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་བའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། པདྨ་ཅན་དང་ཀུ་མུ་ཊིར་འདི་དག་ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། སྒྱུ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་སློབ་མ་ལ་བོས་ནས་ཁྱེར་ཅིག་ཅེས་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ནི་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་མ་དག་དབང་དུས་སུ་ཁྱེར་ཅིག །ལམ་དུས་སུ་ཁྱེར་ཅིག་ཅེས་འཆད་དོ། །ཁྱེར་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཁྱེར་ལ་སྙོམས་འཇུག་གིས་མཆོད་པ་དག་ཏུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །དབང་བཞི་བ་སྦྱིན་པ་ནི། དོན་གྱི་ལྷན་

སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་ཆེས་ཕྲ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ་ཐུགས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་
པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་རྡུལ་
དང་བྲལ་བ། སྲིད་པ་ཟད་པས་ཐར་བ་སྦྱིན་པ། འཚེ་བ་མེད་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད།
ཅེས་པ་རྣམས་ནི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མཁའ་འདྲ་བ། །ཞེས་བཏོན་ནས་
བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཀུ་མུ་ཊིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བླ་མའི་ཞལ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ནས་མ་བཤད་ལ། པདྨ་ཅན་དུའང་རྐང་བ་ཐ་མ་ལས་གཞན་ལས་བཤད་པ་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་ཁྱོད་རང་གི་ནི་ཕ་ནི་ཁྱོད། ཅེས་བཏོན་ནས་ཁྱོད་རང་གི་ཕ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའོ། །ཁྱོད་ཅེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྙེད་པས་འདིའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་བ་ནི་
ཁྱོད་རང་གི་འདོད་དོན་སྐྱེད་པས་ཕ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་རྙེད་པས་ན་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །

602

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

གཉིས་པ་ལ། སྔར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལན་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ལ། པདྨ་བྱིན་གྱིས་

རློབ་པ་ནི། པདྨ་ཞེས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་པདྨའོ། །སུ་ཁ་ནི་བདེ་བ་དང་། དྷ་ར་ནི་འཛིན་པ་དང་། མ་ཧཱ་ཆེན་པོ་དང་། ར་ག་ནི་ཆགས་པ་དང་། སུ་ཁ་ནི་བདེ་བ་དང་། ད་དྷ་ནི་སྟེར་བའམ་སྦྱིན་པ་དང་། ཙ་ཏུར་ནི་བཞི་དང་། ཨཱ་ནནྡ་ནི་དགའ་བ་དང་། བྷ་ག་ནི་
ཡུམ་གྱི་པདྨ་དང་། བི་ཤྭ་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཀརྱཾ་ནི་བྱ་བ་དང་། ཀུ་རུ་ནི་མཛོད་ཅིག་པ་དང་། ཤྭ་མེ་ནི་བདག་གི་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀརྱཾ་ཀུ་རུ་ཤྭ་མེ་ཞེས་བདག་གི་བྱ་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་བྱ་བ་ནི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཙ་ཏུར་ཨ་ནནྡས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་ཧཱ་ར་ག་སུ་ཁ་ད་དྷ་ཞེས་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །པདྨ་སུ་ཁ་དྷ་རའི་པདྨ་དང་བྷ་ག་ནི་དོན་གཅིག་ལ། དེས་བདེ་བ་འཛིན་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་པདྨའི་ཁྱད་པར་གྱིས།

བདེ་བའི་རྟེན་ཡབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་
ལས། རྩུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བ་གླང་གི་ལྕེ་ལྟར་རྩུབ་པའོ། །
འཇམ་པ་ནི། པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྲ་བ་ནི་ཁུ་བ་སྲ་བ་སྟེ། གང་གི་ཁུ་བ་འཐས་པར་འགྱུར་བའོ། །མཛེས་པ་ཅན་ནི་དུང་ཅན་མ་སྟེ་པདྨ་ལ་ཤ་འཛེར་ཡོད་པའོ། །བུད་མེད་འདི་དག་ནི་བཅུད་བཅིང་བ་ལ་དབང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། བཅུད་ནི་ཡབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀུནྡ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་

603

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་

ལས། དྲུག་པོ་དེ་དག་སྐལ་བཟང་མ་སྟེ་སུ་བྷ་ག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མཆོག་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རུས་སྦལ་གྱི་རྒྱབ་ལྟར་མཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དྲུག་ཚང་བའི་བྷ་ག་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐལ་བཟང་མ་སྟེ། དེ་དང་འདུས་པས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མཆོག་སྟེར་བས་སུ་བྷ་ག་ཞེས་པ་སྐལ་བཟང་མའམ། བྷ་ག་བཟང་པོ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བི་ཤྭ་ནི་བྷ་གར་རྩོལ་བའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་སྟེ་ཐབས་དེས་སོ། །ཧཱུཾ་རྣམས་ནི་དོན་དེ་ལ་བསྐུལ་བར་བྱེད་པའོ། །བདག་གི་བྱ་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྨྲ་བ་པོ་ནི་ཡབ་ཡིན་ལ། སྨྲ་བའི་ཡུལ་ནི་ཡུམ་མོ། །རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ལ། ཀརྱཾ་ཀུ་རུ་ཤཱ་མེ་ནི་བདག་གི་བྱ་བ་མཛོད་ཅིག་
ཅེས་པའོ། །བྱ་བ་ནི་ཙ་ཏུར་ཨ་ནནྡ་ད་ཡ་སྟེ་དགའ་བ་བཞི་སྦྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །གང་གིས་ན་བཛྲ་མ་ཧཱ་དེ་ཥ་ནི་ཞེ་སྡང་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། ཡབ་ཧེ་རུ་ཀར་བྱས་པའི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱིས་ཡབ་ལ་དགའ་བ་བཞི་སྟེར་བ་དང་ཡབ་
ཀྱིས་ཡུམ་ལ་དགའ་བ་བཞི་སྟེར་བའི་ཚུལ་ནི། །ཀ་ཀཱ་མུ་ཁ་ཨེ་ཀ་ར་སོ་ནཱ་ཐ་ཞེས་པས་སྟོན་པའི་ཀ་ཀཱ་ནི་བྱ་རོག་གོ །མུ་ཁ་ནི་གདོང་སྟེ་བྱ་རོག་གདོང་དང་། བྱ་གདོང་མ་དང་མཁའ་འགྲོའི་གདོང་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་དབུ་མའི་མར་སྣའོ། །ཨེ་ཀ་ནི་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ར་སོ་འམ་ར་ས་ཞེས་པས་རོ་གཅིག་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་རྩ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པས་དམ་དུ་བཅིངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་མཐུ་ལས། ནཱ་ཐ་སྟེ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །ཕྱི་མ་འདིར་བདག་གི་བྱ་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྨྲ་བ་པོ་ནི་ཡུམ་ཡིན་ལ། གང་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ནི་ཡབ་པོ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་
ཐབས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཡབ་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་པདྨ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་། ཡུམ་གྱིས་ཡབ་

604

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའང་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་
ནི་ཡུམ་གྱིས་ཡབ་ལ་དགའ་བ་བཞི་སྦྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར། ཡབ་ཀྱིས་ཀྱང་

ཡུམ་ལ་དགའ་བ་བཞི་སྦྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་གྲོལ་བ་ལྟར། ཡབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡུམ་གྲོལ་དགོས་སོ། །སྤྱི་བོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཟེའུ་འབྲུ། ཞེས་པ་མགྲིན་པའི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་དང་། གསང་གནས་
བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔོན་དུ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་དང་ༀ་ལས་ནོར་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་ཨཱཿ ལས་པདྨ་བསྐྱེད་པའང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༼མཇུག་གི་དོན།༽
བཞི་བ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གཞུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་པ་ལྟར། གཙོ་བོར་བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མས་ཞུས་པས་སྒྱུ་མའི་བརྟག་པ་ཞེས་པ་བརྟག་པ་ཕྱི་

མའི་སྒོས་ཀྱི་མཚན་དུ་མངོན་ལ། ལྷག་མ་ནི་རྒྱུད་སྤྱིའི་མཚན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་
པས། སྒྱུ་མའི་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་ཡར་བཅད་ནས།
ལྷག་མ་ད་ལྟའི་རྒྱུད་ཚིག་ལྟར་སྦྱར་ན་ལེགས་པར་མངོན་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་མའི་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་དོན་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ག་ཡ་དྷ་ར་དང་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་

605

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་

ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཞི་འགྱུར་མཛད་པ་ལ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་

ཕབ་པའོ། །
དགེ་ལེགས་རྣམ་དཔྱོད་ཡལ་གའི་ཁྱོན་ཡངས་ལྷག་བསམ་མེ་ཏོག་རབ་དཀར་རྒྱས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ། །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་གསུང་མཆོག་བདུད་རྩིས་བྲན་པ་ལས། །གང་ཞིག་མྱངས་ན་རྒྱལ་བའི་བདེ་
བའང་དཀའ་བ་མེད་པར་སྦྱིན་པའི་རོ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡོངས་སྨིན་

དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་གང་དེས་སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་བྱེད། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་སྲས་རྒྱུ་སྐར་བྱེ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །དཔལ་ལྡན་དྲི་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་བདེ་ཆེན་འོད་དཀར་རོལ་བའི་སྣང་བས་འཁྱུད་པ་ཅན། །ཟླ་བ་གསར་བའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རླུང་ཤུགས་བཞོན་པས་འཛེག་འདོད་པ། །དེ་ཉིད་ཐབས་ཚོལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་འདི་མཐོང་མཚུངས་པའི་དགའ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལུས་ཅན་འཁོར་བ་ཆུ་སྲིན་

འབྱུང་གནས་ལས། །སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་འགྱུར་འདོད་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །གྲུ་ཆེན་
འདི་ལྟ་སྲོག་གི་ཟོང་ལས་ཀྱང་། །རྙེད་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་གུས་པས་ལོངས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། །ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་ཟློས་གར་ལྷུར་ལེན་པ། །དེ་ནི་
བདག་གི་བླ་མ་དེ་ཡི་ཐུགས། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་ལ་ཆགས། །འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་ལྡན་འགྲོ་བའི་མ། །དེ་ནི་བདེ་ཆེན་ལམ་འདིས་ལུས་ཅན་ཀུན། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
བཀྲི་བའི་ཐབས་གང་ཞེས། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་དགོངས་ཤིང་ལམ་འདི་འདོམས། །ཉིན་བཞིན་རླབས་ཆེན་བཤད་པའི་གྲུ་སྦྱར་ནས། །ཟབ་ཡངས་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་

606

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཚོའི་འཇུག་ངོགས་སུ། །གདུལ་བྱ་འཁྲིད་པའི་སྦྱོར་བས་བདག་ཅག་གི །དེད་
དཔོན་མཆོག་དེ་ངལ་བའི་ཐུགས་མི་མངའ། །བསྟན་པའི་ཉི་མ་དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཐར། །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ནུབ་ཀྱི་རི་རྩེར་ནི། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཕྱི་བཞིན་
གཟིགས་པ་ཡི། །བརྩེ་བའི་འོད་དམར་དང་བཅས་རིང་དུ་གཤེགས། །བདེ་ཆེན་གནས་ལ་ངེས་པ་བླ་ན་མེད། །སྟེར་བའི་སྒོ་ནི་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ། །རྒྱུད་འདིར་ཁྱོད་གསུང་ལེགས་བཤད་འགོད་པ་ལ། །སྐལ་བའི་ཤས་ཀྱང་ཡབ་ཀྱིས་བདག་ལ་

མཛད། །དེ་ཕྱིར་ཕན་མཛད་དེ་ཡི་བཀའ་དྲིན་ལ། །གུས་པས་སྲི་ཞུའི་ཚུལ་དུ་བདག་
གིས་ནི། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བཅུད་བླ་ན་མེད་པའི་གཏམ། །མ་ཉམས་ཡི་གེར་འགོད་
ལ་ངལ་བ་བགྱིས། །ལེགས་བཤད་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་བ་ན། །ཕྲག་དོག་མུན་པའི་
ཁུང་བུར་འཇུག་འགྱུར་བ། འཁྱོག་པོར་བགྲོད་པའི་སེམས་ལྡན་གདུག་པའི་སྦྲུལ། །དེ་དག་ཕ་རོལ་སོམས་ལ་ཡིད་རྟོན་ཅིག །ཚད་ལྡན་ལུང་དང་རིགས་པས་སྟོང་ན་ཡང་། །རྣ་བའི་ཁུང་བུ་བརྒྱུད་པའི་ཟོལ་ཙམ་གྱིས། །རྒྱུད་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། །འཇུག་པ་བདག་གཞན་བསླུ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །རྨོངས་པ་དུ་མས་བདེན་མིན་བསྔགས་པ་ལས། །གང་གི་གྲགས་པ་མཐོན་པོར་གྱུར་པའི་ཚིག །ཉེས་བཤད་དུག་གི་ལོ་མ་རྒྱས་པ་ལས། །འདོད་དགུའི་འབྲས་བུ་རེ་བ་བླུན་པོའི་ཕུལ། །བདག་གིས་འདིར་ནི་མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད། །ངག་གི་དྲི་མས་གོས་པ་གང་མཆིས་ན། །བརྩེ་ལྡན་བླ་མ་མཆོག་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས། །བཟོད་ལྡན་བུ་ལྟར་དགོངས་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛོད། །ཚུལ་འདིར་རབ་ཏུ་ངལ་བ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད། །ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་བུང་བ་རྒྱུད་སྡེ་པདྨོའི་དགའ་ཚལ་

607

རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་

དུ། །བདེ་ཆེན་སྦྲང་རྩིའི་རོ་ཡིས་མྱོས་པའི་མགྲིན་པའི་གླུ་དབྱངས་སྒྲོགས་བྱེད་ཅིང་། །སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགའ་སྟོན་བདེ་བས་རོལ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་མཆོག་དེ་ཡི། །ཞབས་སྐྱེས་མཆོད་པའི་ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་རས་ཀྱིས་བཙས་ནས། །གསུང་
གི་བདུད་རྩི་འཐུངས་པའི་དྲིན་ལས་ཆོས་མིག་དྲི་མེད་སྐྱེས་གྱུར་ཏེ། །ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་བདག་མེད་མར་བཅས་མཁའ་འགྲོའི་དབུས་སུ་གར་བྱེད་ཤོག །
རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་
མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པའི་གནས་བརྟན་ཡོངས་
ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བླ་མ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པའི་གསུང་གིས་ཆེས་ཆེར་བསྐུལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མས་ཉེ་བར་བསྐུལ་བས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནོར་འཛིན་གྱི་གཞིར་འདོད་དགུར་དབང་བསྒྱུར་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གང་གི་དབུ་ལ་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་ཅོད་པན་དཀར་བོ་འཛིན་པ། འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་བཀའ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་བ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་སྤྱི་བོས་རེག་པས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་

608

རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

བཞིའི་དོན་མཐའ་དག་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་མདུན་སར་ཁྱུ་མཆོག་རླབས་པོ་ཆེའི་གནས་ཐོབ་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གཙང་ཉང་སྟོད་རིགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། དཔལ་རི་བོ་མདངས་
ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་སྡོམ་བརྩོན་བློ་དང་ལྡན་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་མགོན་ནོ། །
ༀ་སྭ་སྟི། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྱོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་གྲྭ་
ཆེར། །ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱུན་འདི་སྤེལ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ། ། ། །

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། ། ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་
ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། ། ནམཿ སམནྟབུདདྷཱནཱཾ། ཨཙིནཏྱཱདབྷུཏརཱུཔཱིཎཱཾ། ༀཏཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གིཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་
རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །